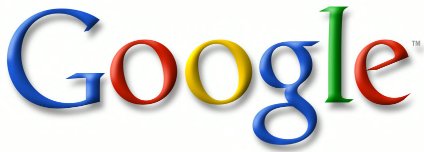
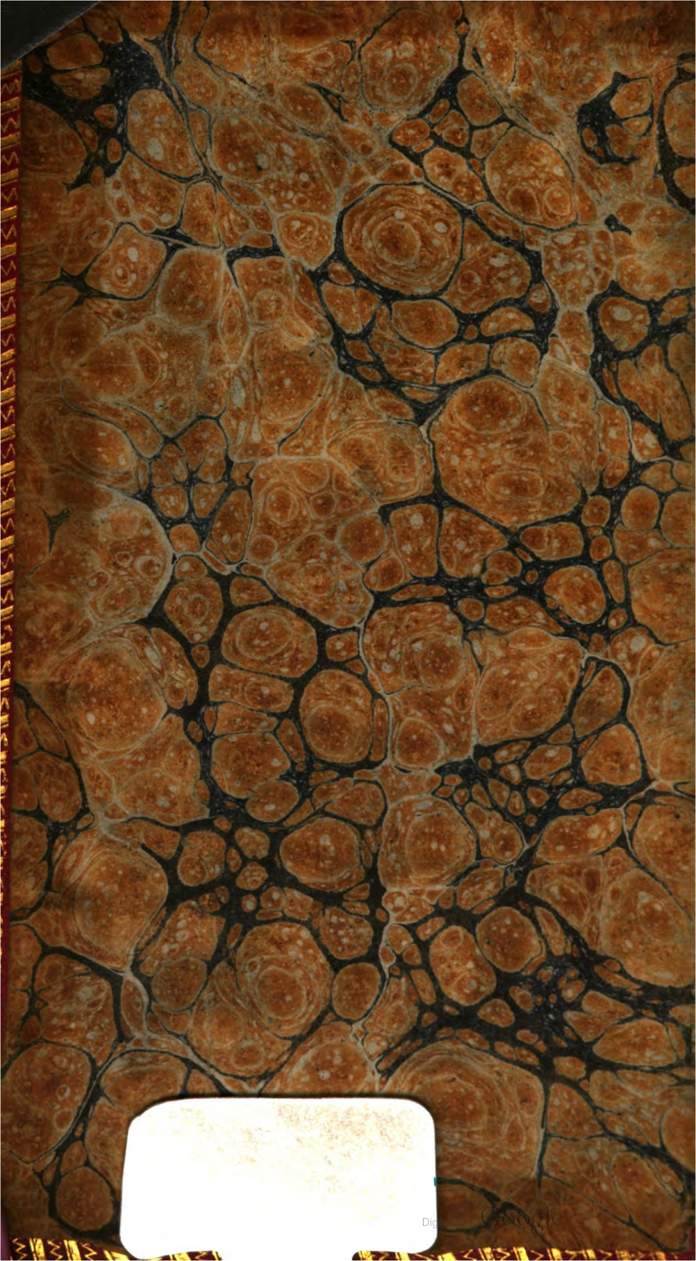
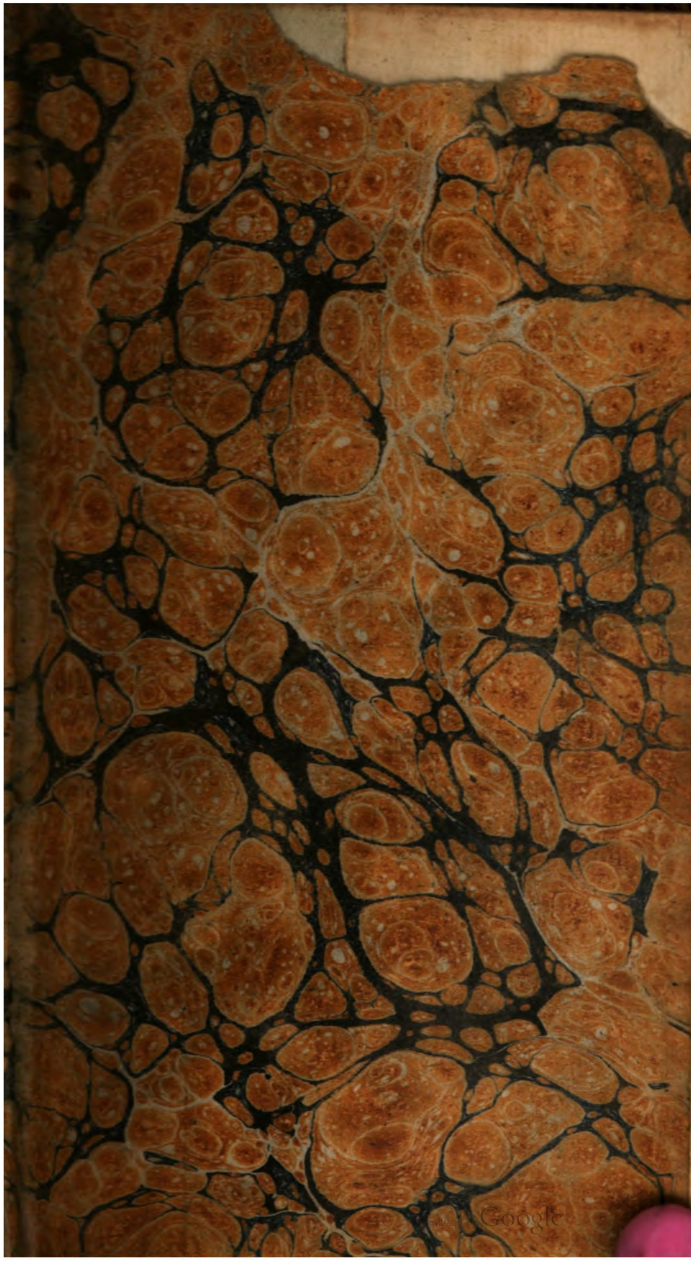




Breviarium sanctæ Ambianensis ecclesiæ

Amiens diocese





No. 11.

[illegible]

8 W. L.

The distribution is the
Same as the Bourges
breviary of 1734
with these exceptions

Monday Lauds, psalms
are the same but differently
divided

Wednesday 77 is said
at Mattins not at
Sext & None & 48, 52
said at Sext & 72, 74.
said at None

J. W. L.

Ex libris Johannis Wickham Legg

in Vigilia S. Andreae MDCCCLXXXVIII.



Cochin Filius inv. C.N. Cochin Sculp.

BREVIARIUM
SANCTÆ
AMBIANENSIS
ECCLESIÆ,

Illustrissimi & Reverendissimi in Christo Patris Domin D. LUDOVICI FRANCISCI GABRIELI D'ORLEANS DE LA MOTTE, Ambianens Episcopi auctoritate, & ejusdem Ecclesiæ Capitu consensu editum.

PARS AUTUMNALIS.

Venit X. lib. non compactum.



AMBIANI

Apud viduam CAROLI CARON-HUBAULT, Typographi, e regione sancti Martini.

M. DCC. XLVI.

CUM PRIVILEGIO REGIS.





LUDOVICUS FRANCISCUS GABRIEL

MISERATIONE DIVINA, & Sanctæ Sedis Apostolicæ gratiâ, Episcopus Ambianensis,

CLERO AMBIANENSI Salutem & Benedictionem in Christo Jesu.

PRO nostra Pastorali sollicitudine curavimus, Fratres charissimi, in vestros usus promulgandum novum Ambianense Breviarium, opus jam diu a vobis expetitum, & assiduo labore nunc tandem confectum; cui dum reverentia accedet ex antiquo Ecclesiæ more uni Deo unâ & eâdem formulâ preces adhibendi, speramus accessuram pariter aliquam commendationem ex delectu rerum, ex ordine precum, ex dispositione partium quibus totum constat, & ex multiplici fructu quem vos, auctore Deo, percepturos inde confidimus.

Docet quidem fidelis & constans traditio fuisse in Ecclesia Catholica jam inde ab ejus incunabulis, certum quemdam ac constitutum ordinem precum publicarum, quas e Psalmis, cæterisque sacræ Scripturæ libris desumptas nunquam destitit offerre Deo, & pergit offerre quotidianas. Quin & sacer ille precandi ritus a Judæis ad nos usque defluxit. Constituerant enim.
1. Paral. 5. *David & Salomon Sacerdotes & Levitas qui ante arcam Domini in Sanctuario depositam Hymnis & Canticis, statis diebus & horis Dei laudes celebrarent. Inde apud Judæos tanta in Sabbatis & Festis religio. Inde suscepta & servata religiosè consuetudo precandi*
Act. 2. & 3. *statis horis, atque iis præsertim quibus offerebatur juge sacrificium, Tertiâ videlicet & Nonâ.*

Jam multò ante Sancti Hieronymi ætatem idem ille, qui postmodum invaluit, diversis horarum vicibus Deo supplicandi ritus vigebat. Is enim ad Lætam scribens de
S. Hieron. Epist. 7. *Paulæ filiæ institutione:* Assuescat, *inquit*, ad Orationes & Psalmos nocte surgere, mane Hymnos canere, Tertiâ, Sextâ, Nonâ stare in acie quasi bellatrix Christi, accensâque lucernâ offerre Sacrificium vespertinum.

Sed Ecclesia quæ semper a Spiritu sancto regitur, præter Scripturas sacras, legi decrevit Martyrum acta, Sanctorum gesta, quin & Patrum Homilias seu conciones sacras. Voluit præterea ad Psalmos & Cantica accedere Hymnos atque Antiphonas & alia, quæ ad fidelium mores informandos plurimùm conducere judicavit. Quæ quidem omnia constituit sapientissimè: exceptis enim iis quæ ad fidem & mores pertinent, in quibus nec passa, nec passura est unquam immutationem ullam; potest illa, prout exigit fidelium utilitas, ritus suos mutare. Ecclesia Romana, cæterarum mater & magistra, id sibi juris semper usurpavit: eamque subsecutæ sunt Ecclesiæ quæ propriis Breviariis utuntur. Legitimas quidem mutationum causas induxit temporum successio: quæ enim documenta aliquandiu utilia fuerunt propter grassantes hæreses aut morum corruptelas; eadem destructis tum erroribus tum vitiis, novisque emergentibus, fiunt minus utilia,

Id quoque inde accidit, quòd non eadem omni ævo aptantur, sed diversa diversis temporibus probantur; & ut vocabula, sic scripta cadunt quæ fuerunt in honore: unde & in Breviariis qui olim Hymni gratiam habuerunt, ii nunc habent offensionem.

Cæterùm in hujusce Breviarii confectione illud potissimùm spectavimus, ut documentis Ecclesiasticis abundaret; eòque magis quòd nunc ferè in usum solius Cleri cessurum sit. Dedimus igitur operam ut viri Ecclesiastici, ii præsertim qui curam animarum susceperunt, aut in verbi ministerio laborant, in promptu & quasi ad manum haberent quæcunque tum Dominicis, tum Festis diebus populos edocere debent. Et verò non solùm Scripturam Sacram hîc uberius ac fusiùs legendam proponimus, sed (quantum tulit operis brevitas) deprompsimus ex SS. Patribus, ex actis Sanctorum, & ex Conciliis ea quæ ad fidem & ad morum disciplinam conservandam aptiora Nobis visa sunt. Ac proinde debitam precationi publicæ reverentiam majorem in modum adaugebunt factæ a Nobis mutationes quas hîc subjicimus.

I. *Calendario, a quo exordium duximus, restituendos aut de novo inserendos statuimus Sanctos non paucos, qui hanc Diœcesim aut Provinciam ortu, prædicatione, virtutibus, vel Martyrio illustrarunt, aut sacris sui corporis exuviis decorarunt. Quod quidem non sine matur consilio factum est: Sancti enim omnes, licet reli giosè admodùm sint colendi,* propriam tamen sibi i hoc venerationis obsequio vindicant dignitatem qui nostris in domiciliis sanguinem suum fuderunt *aut virtutibus claruerunt. Æquum proinde visum est, qui nobis reliquerunt viciniora exempla sanctitatis virtutum, quosque veluti domesticos & vernacu intuemur, ii cæteris præponerentur, & peculiari neratione a nobis colerentur.*

II. *Quadragesimale tempus Festorum quorumc que, præterquam Annuntiationis seu Incarnati Domini Officia non admittit in posterum; n enim luctuosis pœnitentiæ exercitiis congruit ris Festorum solemnitas: quod jam antiquis C*

Tolet *ctorum canonibus cautum erat & sancitum.*
Can. 1. III. *Diei Dominicæ sua etiam assignata est præro-*
Laod. *gativa. Dignum siquidem judicavimus ut Festum hoc,*
Can. *quod apud nos ritu tantùm Semiduplici celebrari soli-*
31. *tum erat, Duplici majori ritu in posterum celebraretur,*
Brac. Can. *nec aliis loco cederet, nisi iis quæ præcipuum dignitatis*
48. *gradum obtinerent.*

IV. *Officia quædam singulis hebdomadibus recur-
rentia, vel quia recentia erant, vel quia hujusce ferè
Diœcesis propria, sustulimus: ut variatum cujusque
diei Officium afferret aliquid novi ad doctrinam. Offi-
cium tamen Beatæ Mariæ Virginis uno quoque Sabbato
retinuimus, quia in universa Ecclesia multis jam abhinc
sæculis receptum est.*

V. *Ab Octava omnium Sanctorum exclusimus Sancti
cujuslibet festivitatem, eo quod existimavimus non debere
Sancti cujusquam Officium eo tempore celebrari, quo
cultu proprio omnes simul Sanctos colit Ecclesia.*

VI. *Festivitates quasdam eam præcipuè ob causam
supprimendas duximus ut plebecula plus haberet tem-
poris quod diurno labori impenderet. Qua in re Summi
Pontificis Benedicti XIV. nunc feliciter Ecclesiam gu-
bernantis mentem & propositum sumus secuti. Nec inde
Sanctorum cultus imminuitur, quippe qui a Clero, eo-
dem semper ritu celebretur.*

VII. *Psalterium ita partiti sumus, ut unaquâque heb-*
domadâ, juxta Concilii Remensis decretum, totum &
Ann. 1564. *integrum recitetur; sicque diebus singulis Horæ singulæ*
Psalmos sibi proprios habent, qui nunquam nisi in ma-
joribus solemnitatibus mutantur. Quod quò fieret com-
modiùs, per majores Psalmos, prout fuerint pro-
lixiùs, *quemadmodum sancitum erat antiquitus a Con-*
Ann. *cilio Narbonensi, unam aut alteram, vel quandoque*
589. *plures* pausationes *instituimus*, & per quamcunque
c. 2. pausam, Gloriam divinæ Trinitati *decantandam ad-*
*junximus. Quæ Psalmorum partitio nemini nova &
recens videri debet: omnibus enim nota est divisio Psal-
mi* 118. *quem a primis Ecclesiæ temporibus multi-
partitum novimus.*

VIII. *Singulis hebdomadæ diebus, recolendum pro-*

ponitur aliquod insigne Dei beneficium; quod quidem ab ipso statim Invitatorio prænuntiatur. Hac methodo, quæ communis est etiam recentiorum Breviariorum, vos putavimus fore in recitando divino Officio attentiores, si pium hunc divini Officii prospectum semper præ oculis habeatis; ad quem, si deflectat, statim redeat animi attentio.

IX. *In legenda sacra Scriptura antiquus ordo ita servatus est, ut nullus Liber omittatur, legantur autem partes & longiores & lectiores; proindeque uberior divinarum Scripturarum lectio abundè ea compensabit quæ Breviario detracta breviorem ejus recitationem facient.*

X. *Lectiones aliæ & Homiliæ in Evangelia ex genuinis SS. Patrum operibus desumptæ sunt, nec non ad optimarum editionum fidem recognitæ; e quibus ea tantùm delegimus quæ ad Scripturæ sacræ explicationem & ad informandos mores maximè facere judicavimus.*

XI. *In historiis, seu ut vocant, Legendis Sanctorum, quæ dubia, quæ nullâ idoneâ auctoritate firmata visa sunt, hæc resecuimus omnino; nec quidquam in eas irrepere passi sumus, quod certum non foret ex fide Scriptorum æqualium vel suppariùm, aut saltem quod probatis monumentis non niteretur.*

XII. *Invitatoria, Antiphonas, Versiculos, Capitula & Responsoria e sacræ Scripturæ fontibus deprompsimus. Et sanè verba sacrorum Codicum hanc vim habent propriam, ut mentem illuminent & cor accendant:* Declaratio sermonum *Domini* illuminat, & intellectum dat parvulis. Ignitum eloquium *ejus* vehementer. Ps. 113.
Illud etiam quarumdam Ecclesiarum more curavimus diligenter, ut in omnibus Responsoriis Testamentum vetus cum novo componeretur. Unde liquidò apparet quàm plenè veritati consonent figuræ, quàm ex toto Prophetias comprobet eventus, uno verbo quàm perfecta sit utriusque Testamenti harmonia. Nec erunt qui nostrum in eo laborem minus probent, nisi improbent Patres ipsos, & doctissimos quosque Interpretes, quos secuti nullum adhibuimus Scripturæ sacræ textum nisi appositè & in loco, nisi reverenter ac religiosè: ac si demantur translationes paucissimæ, ingeniosæ illæ quidem & piæ, diligentissimè cautum est ut transitiones a sensu litterali

ad accommodatitium essent non contorta, sed nativa & genuina; sed a sanctis Patribus usurpata, sed ad propositum in unoquoque Officio scopum accommodata.

XIII. *Quod ad Hymnos attinet, antiquos quosdam retinuimus, at sæpius recentiores & in multis jam Ecclesiis receptos, veteribus anteponendos ideo censuimus, quia in illis & modulatio & metri elegantia adjunctam habent pietatem & doctrinam cum verborum pondere & gravitate sententiarum.*

XIV. *Qui mos in plerisque Cathedralibus obtinet legendi ad Primam Canones Conciliorum, hunc & nos secuti, singulis diebus ad absolutionem Capituli brevem Lectionem Canonum assignavimus; quò fit ut præcipua disciplinæ Ecclesiasticæ capita per anni circulum revolvantur, & Clerus omnis quovis die sumat ab illis morum documenta.*

XV. *Collectæ si quando mutatæ sunt & transpositæ, id ex eo factum est quod Collecta sit complexio quædam consummatioque Officii & orationis, quâ sensus spiritalis Lectionum & Precum exprimitur. Itaque ex antiquis Sacramentariis ut plurimùm eæ petitæ sunt, quæ magis appositè Evangelio responderent. Denique, quantum in Nobis fuit, omnia contulimus ut hoc nostrum Breviarium novum utili dulce immisceret; & ex ipsius recitatione exurgeret pia quædam mentis delectatio, multòque magis virtutis progressio.*

Tot ergo impensis laboribus, meritò confidimus fore ut Clerus noster abundè sibi a Nobis factum putet; quod ut certiùs assequeremur, & votis vestris citiùs responderemus, cùm uni negotio vacare nequeamus toti, pastoralis Officii curis distracti, in partem laboris socios adhibuimus viros divinarum & Ecclesiasticarum rerum scientiâ instructissimos, cum e Nostra tum ex Venerabilis Capituli parte deputatos, qui eam in rem omne suum studium, omnem curam, laborem & operam gnaviter conferentes, & (ubi consulto opus erat) adeuntes, non sine delectu, plurima, quæ ab illustrissimis Cleri Gallicani Præsulibus elucubrata sunt & in lucem edita, Breviaria, opus tandem ad felicem exitum perduxerunt, post multas, quibus Nos ipsi, quantùm licuit,

interfuimus, habitas ea de re collationes.

Quod superest, Fratres charissimi, vos etiam atque etiam hortamur ut hoc novum Breviarium cum maxima animi attentione recitetis, ut quò brevior est oratio, eò sit & ferventior. Hunc verò divinum ardorem ut concipiatis, studeat unusquisque vestrûm ante orationem animam suam præparare, Psalmisque intelligendis & SS. Patrum scriptis sedulò incumbere. Si orat Psalmus, orate; si gemit, gemite; si gratulatur, gaudete; si sperat, sperate; si timet, timete. Omnia enim quæ in Psalmis sunt, speculum nostrum sunt. Per Christum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum confitentium nomini ejus. S. Aug. in Ps. 30. Idem. Præf. in Ps. 60. Hebr. 13.

Hac spe confisi nostrum illud Breviarium ad usum Ecclesiæ nostræ Ambianensis accommodatum, de consilio & consensu Venerabilis ejusdem nostræ Ecclesiæ Capituli promulgandum decrevimus.

Mandamus itaque & præcipimus omnibus & singulis nostræ Diœceseos Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Monasteriis, Ordinibus & aliis quibuscunque Clericis Nobis subditis, qui jure aut consuetudine Breviarium juxta Ecclesiæ nostræ Ambianensis ritum recitare tenentur, ut hocce nostro Breviario in posterum utantur; districtè prohibentes ne vetus quod abrogavimus, & per has litteras Episcopali nostra auctoritate abrogamus, publicè vel etiam privatim ad persolvendum pensum Ecclesiasticum recitare aut cantare præsumant.

Interim hoc oramus, Fratres dilectissimi, ut charitas vestra magis ac magis abundet in scientia & in omni sensu, ut sitis sinceri & sine offensa in diem Christi; & pax Dei quæ exsuperat omnem sensum custodiat corda vestra & intelligentias vestras. Philip. 1. Ibid. Cap. 4.

Datum Ambiani in Palatio nostro Episcopali, die primâ Octobris, anni millesimi septingentesimi quadragesimi sexti.

† LUD. FRANC. GAB. Ep. Ambianensis.

De Mandato Illustrissimi & Reverendissimi D. D. Episcopi Ambianensis.

DUCAUROY, Canonicus & Secretarius.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	*Aureus Nu.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Domin.*	*Dom. post Epiph.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum*
1746	18	vii	9	b	4	6 Febr.	23 Febr.
1747	19	xviii	10	A	3	29 Jan.	15 Febr.
1748	1	*	11	g f	5	11 Febr.	28 Febr.
1749	2	xi	12	e	3	2 Febr.	19 Febr.
1750	3	xxii	13	d	2	25 Jan.	11 Febr.
1751	4	iii	14	c	5	7 Febr.	24 Febr.
1752	5	xiv	15	b A	3	30 Jan.	16 Febr.
1753	6	xxv	1	g	6	18 Febr.	7 Mart
1754	7	vi	2	f	4	10 Febr.	27 Febr.
1755	8	xvii	3	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1756	9	xxviii	4	d c	5	15 Febr.	3 Mart.
1757	10	ix	5	b	4	6 Febr.	23 Febr.
1758	11	xx	6	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1759	12	i	7	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1760	13	xii	8	f e	3	3 Febr.	20 Febr.
1761	14	xxiii	9	d	2	18 Jan.	4 Febr.
1762	15	iv	10	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1763	16	xv	11	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1764	17	xxvi	12	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1765	18	vii	13	f	3	3 Febr.	20 Febr.
1766	19	xviii	14	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1767	1	*	15	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1768	2	xi	1	c b	3	31 Jan.	17 Febr.
1769	3	xxii	2	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1770	4	iii	3	g	4	11 Febr.	28 Febr.
1771	5	xiv	4	f	2	27 Jan.	13 Febr.
1772	6	xxv	5	e d	5	16 Febr.	4 Mart.
1773	7	vi	6	c	4	7 Febr.	24 Febr.
1774	8	xvii	7	b	3	30 Jan.	16 Febr.
1775	9	xxviii	8	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1776	10	ix	9	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1777	11	xx	10	e	2	26 Jan.	12 Febr.
1778	12	i	11	d	5	15 Febr.	4 Mart.
1779	13	xii	12	c	3	31 Jan.	17 Febr.
1780	14	xxiii	13	b A	2	23 Jan.	9 Febr.
1781	15	iv	14	g	5	11 Febr.	28 Febr.

FESTORUM MOBILIUM

Anni Domini.	PASCHA.	*Ascensio Domini.*	*Pentecoste.*	*Festum Corpor. Christi.*	*Dom. post Pent.*	*Dom. prima Advent.*
1746	10 April.	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	25	27 No
1747	2 April.	11 Maii.	21 Maii.	1 Junii.	27	3 De
1748	14 April.	23 Maii.	2 Junii.	13 Junii.	25	1 De
1749	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30 No
1750	29 Mart.	7 Maii.	17 Maii.	28 Maii.	27	29 No
1751	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 No
1752	2 April.	11 Maii.	21 Maii.	1 Junii	27	3 Dec
1753	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec
1754	14 April.	23 Maii.	2 Junii.	13 Junii.	25	1 Dec
1755	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 No
1756	18 April.	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii.	24	28 No
1757	10 April.	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	25	27 No
1758	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec
1759	15 April	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec
1760	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Junii.	26	30 No
1761	22 Mart.	30 April.	10 Maii.	21 Maii	28	29 No
1762	11 April.	20 Maii.	30 Maii	10 Junii.	25	28 No
1763	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No
1764	22 April.	31 Maii.	10 Junii.	21 Junii.	24	2 Dec
1765	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec
1766	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 No
1767	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No
1768	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No
1769	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec
1770	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 De
1771	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 De
1772	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No
1773	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 No
1774	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 No
1775	16 April.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 De
1776	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 De
1777	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 No
1778	19 April.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 No
1779	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 No
1780	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 De
1781	15 April.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 De

In sequenti Calendario appositum est, quantùm fieri potuit, tempus quo quisque Sanctus obiit. ob. significat obiit: an. anno: c. an. circa annum: s. sæculo: c. init. s. circa initium sæculi: c. med. s. circa medium sæculi: c. fin. s. circa finem sæculi.

Festa, quæ majusculis notantur characteribus, festivantur apud populum.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, Impositio Nominis Jesu, & Octava Nativitatis ejus, *Duplex 2. Classis.*
xxix	b	iv	2	Fulgentii, Ruspensis Episcopi, (*e die 1.*) *Simplex: an.* 533.
xxviij	c	iij	3	Genovefæ, Virginis Parisiensis, *Simplex: an.* 500.
xxvij	d	Prid.	4	Titi, Cretensis Episcopi, *Simplex: I. s.*
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, *sine jejunio.*
25. xxv	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI, *Duplex 1. Classis.*
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxiij	A	vj	8	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.* cum *Commemorat.* S. Luciani, Presbyteri & Martyris in agro Bellovacensi: *c. an.* 286.
xxij	b	v	9	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxj	c	iv	10	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex:* cum *Commemoratione* Translationis Corporis S. Firmini, Episcopi Ambianensis, *primùm VII. s. tum an.* 1279. *Recognitio hac ipsâ die, an.* 1715.
xx	d	iij	11	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xix	e	Prid.	12	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, & Baptismus Domini, *Duplex Majus.*
xvij	g	xix	14	Inventio & Translatio Corporis S. Firmini, I. Episcopi Ambianensis & Martyris, (*e* 13.) *Duplex Majus.* [In Cathedrali, *Duplex 2. Classis.*] *VII. s.*
xvj	A	xviij	15	Hilarii, Pictavensis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris, (*e* 13.) *Duplex Minus. c. an.* 368. cum *Commemorat.* S. Felicis, Nolani Presbyteri, & Confessoris Christi, *c. an.* 265.
xv	b	xvij	16	Pauli, I. Eremitæ Thebaidis, (*e* 10.) *Simplex: c. an.* 341.
xiv	c	xvj	17	Antonii, Ægyptii Abbatis, *Semiduplex: c. an.* 356.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis		JANUARIUS.
xiij	d	xv	18	Pontificatus seu Cathedra S. Petri Apostoli, quâ Antiochiæ primùm, tum Romæ sedit, *Duplex Minus.*
				Prima sedes Septuagesimæ.
xij	e	xiv	19	Fursei, Abbatis Latiniacensis, (*e* 16.) *Simplex*, cum *Commem*. SS. Foillani, & Sociorum Monachorum: *c. an.* 650.
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ Martyris, *Duplex Minus. c. an.* 288. cum *Commem*. S. Fabiani, Papæ & Martyris, *an.* 250.
x	g	xij	21	Agnetis, Romanæ Virginis & Martyris, *Semiduplex*: *c. an.* 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Cæsaraugustani Diaconi, Valentiæ in Hispania Martyris, *Semiduplex*: *an.* 304.
viij	b	x	23	
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini Episcopi & Martyris, *Semiduplex*: *c. an.* 97.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli Apostoli, *Duplex Minus*: *an.* 34. *aut* 35.
v	e	vij	26	Polycarpi, Smyrnensis Episcopi & Martyris, (*e die* 23. *Februarii.*) *Semiduplex*: *c. an.* 166.
iv	f	vj	27	Joannis Chrysostomi, Constantinopolitani Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, (*e die* 14. *Septemb.*) *Duplex Minus*: *an.* 407. *Ejus Translatio hac die*, *an.* 438.
iij	g	v	28	
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genevensis Episcopi, (*e* 28. *Decembris*,) *Duplex Minus*: *an.* 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Simplex*: *c. an* 680.
*	c	Prid.	31	Ulphiæ, Virginis Ambianensis, *Semiduplex*: [In Cathedrali *Duplex Min.*] *c. fin. VIII. s.*
				FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni Episcopi & Martyris, (*e* 20. *Decembris*,) *Semiduplex*: *an.* 107.
xxviij	e	iv	2	PRÆSENTATIO DOMINI, ET PURIFICATIO B. M. VIRGINIS, *Duplex* 2. *Classis*.
xxvij	f	iij	3	Anscharii, Corbeiensis monachi, Bremensis Episc. Suecorum & Danorum Apostoli, *Semiduplex*: *an.* 864. cum

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
				Commem. S. Blasii, Sebasteni in Armenia Episcopi & Martyris, *c. an.* 316.
				Prima sedes diei Cinerum.
25. xxvj	g	Prid.	4	
xxv xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catanensis Virginis & Martyris, *Simplex : c. an.* 250.
xxiij	b	viij	6	Vedasti, Atrebatensis Episcopi, *Simplex : c. an.* 540.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	
xx	e	v	9	
xix	f	iv	10	Austrebertæ, Virginis, Abbatissæ Pauliaci, in agro Rotomagensi, *Simplex : an.* 704.
xviij	g	iij	11	
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	Godebertæ, Virginis Ambianensis, *Simplex : VII. s.*
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	Honesti, Nemausensis Presbyteri & Martyris, *Semiduplex : c. ann.* 275.
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	
				Ultima sedes Septuagesimæ.
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
*	*	*	*	*Dies intercalaris addendus in anno Bissextili.*
v	f	vj	24	Matthiæ Apostoli, *Duplex Majus : I. s.* ¶ *Si Festum S. Matthiæ venerit in Quadragesima, fiet de eo per anticipationem Feriâ III. post Dominicam Quinquagesimæ.*
iv	g	v	25	
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	Simeonis, Jerosolymitani Episcopi & Martyris, *Simplex : an.* 107.

* In anno Bissextili, Februarius est dierum 29. & Festum S. Matthiæ celebratur die 25. & bis dicitur, *Sexto Calendas*, id est, die 24. & die 25. Littera autem Dominicalis, quæ assumpta fuit mense Januario, mutatur in præcedentem; V. G. si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in præcedentem quæ est g; & sic de aliis.

MARTIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
*	d	Cal.	1	
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	
xxiij	d	viij	8	
				Primum Novilunium Paschale.
xxij	e	vij	9	Quadraginta Militum, **Sebastensium** Martyrum, *Simplex*: *c. an.* 320.
xxj	f	vj	10	
				Ultima sedes diei Cinerum.
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Prima sedes diei Paschæ.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO ET INCARNATIO DOMINI, *Duplex* 1. *Classis.* ¶ *Si hoc Festum venerit in Majori Hebdomada, vel intra Octavam Paschæ, transfertur in Feriam II. post Dominicam in Albis, & festivatur.*
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	Reguli, I. Episcopi Silvanectensis, *Commemoratio*: *initio s. IV.*
*	f	Prid.	31	
				APRILIS.
xxix	g	Cal.	1	Berhundi, Ambianensis Episcopi, *Commemoratio*: *c. ann.* 640.
xxviij	A	iv	2	
xxvij	b	iij	3	

APRILIS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
25. xxvj	c	Prid.	4	
25. xxiv	d	Non.	5	
				Ultimum Novilunium Paschale.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	¶ *Feriâ II. post Dominicam in Albis, fit Festum* DECOLLATIONIS S. JOANNIS BAPTISTÆ, *Duplex Majus,* [In Cathedrali, *Duplex 2. Classis*] (*an. 32.* (*Si verò transferatur in hanc diem Festum Annuntiationis Domini, tunc transfertur Festum S. Joannis in Feriam III. sine festivitate.*)
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	Joseph, Sponsi B. Mariæ Virginis, *Duplex Majus. I. s.*
ix	e	xij	20	
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Martyris in Oriente, *Simplex: III. vel IV. s.*
v	b	viij	24	
iv	c	vij	25	Marci Evangelistæ, *Duplex Majus: c. an.* 68.
				¶ *Hodie fit Processio Litan. Maj. Qui non intersunt Processioni dicere tenentur Litanias Sanctorum cum precibus post Laudes.*
				Ultima sedes diei Paschæ.
iij	d	vj	26	Cleti, Papæ & Martyris, *Simplex: c. an.* 91. cum *Commem.* S. Paschasii Radberti, Abbatis Corbeiensis, *an.* 865.
ij	e	v	27	¶ *Feria II. Rogationum fit Commemor.* S. Mamerti, Viennensis Episcopi: *c. an.* 475.
	f	iv	28	Coletæ, Virginis Corbeiensis, Monialis, (*e 6. Martii*) *Simplex: an.* 1447.
*	g	iij	29	Petri, Presbyteri & Martyris Veronæ, *Simplex: an.* 1252.
xxix	A	Prid.	30	

MAIUS.

xxviij	b	Cal.	1	Philippi & Jacobi (*Alphæi*) Apostolorum, *Duplex Majus: I. s.*

MAIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alexandrini Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex Minus*: *an.* 373. cum *Commem.* S. Germani, Episcopi & Martyris in agro Vimacensi: *c. fin. V. s.*
xxvj	d	v	3	Inventio S. Crucis, *Duplex Majus*: *an.* 326 *vel.* 327. cum *Commem.* SS. Alexandri Papæ, Eventii & Theoduli Presbyterorum & Romæ Martyrum: *c. an.* 119.
25. xxv	e	iv	4	Achii & Acheoli, Martyrum, *Simplex*; [In Cathedrali, *Semiduplex.*] *c. II. aut III. s.*
xxiv	f	iij	5	Monicæ, Tagastensis Viduæ, (*e* 4.) *Simplex*: *c. an.* 387.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apostoli & Evangelistæ, ante Portam Latinam, *Semid. c. an.* 95.
xxij	A	Non.	7	Flaviæ Domitillæ, Virginis & Martyris in insula Pontia, *Simplex*: *I. s.*
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinopolitani Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex Minus*: *an.* 391.
				Prima sedes festi Pentecostes.
xix	d	vj	10	Francisci de Paula, Institutoris Ordinis Minimorum, (*e* 2. *Aprilis*,) *Semiduplex*: *an.* 1507.
xviij	e	v	11	Leonis Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, (*e* 11. *Aprilis*,) *Semid. an.* 461.
xvij	f	iv	12	
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Honorati, Ambianensis Episcopi, *Duplex Majus.* [In Cathedrali, *Duplex* 2. *Classis*:] *c. an.* 600.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cœlestini, Papæ V. Institutoris Ordinis Cœlestinorum, *Semiduplex* *an.* 1293. cum *Commem.* S. Yvonis Presbyteri Trecorensis, *an.* 1303.
ix	g	xiij	20	
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viij	25	Urbani, Papæ & Martyris, *Simpl.* *an.* 230.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		MAIUS.
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	Galterii, Abbatis apud Pontisaram, (*e 8. Aprilis*) *Simplex* : *an.* 1099.
xxviij	d	Prid.	31	¶ *Dominica I. post Pentecosten fit Officium de* SS. TRINITATE, *Duplex 2. Classis.*

JUNIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xxvij	e	Cal.	1	Justini Apologistæ & Romæ Martyris, *Simplex* : *c. an.* 167.
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdunensis Episcopi, Blandinæ Virginis, & aliorum 46. Martyrum Lugdunensium, *Semiduplex* : *an.* 177. cum *Commemoratione* SS. Marcellini Presbyteri, & Petri Exorcistæ, Romæ Martyrum : *an.* 304.
xxv xxiv	g	iij	3	Clotildis, Reginæ Francorum, Viduæ, *Semiduplex* : *c. an.* 545.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Claudii, Vesuntini Episcopi, *Simplex* : *an.* 698.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	Medardi, Noviomensis Episcopi, *Simplex* : *c. an.* 545. cum *Commem.* S. Vulphlagii, Presbyteri & Solitarii in agro Pontivensi : *an.* 630.
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apostoli, *Duplex Majus* : *c. an.* 70.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	Rufini & Valerii, Suessionensium Martyrum, (*e die sequenti*) *Simplex* : *c. an.* 287. *Ultima sedes festi Pentecostes.*
xiij	d	xviij	14	Basilii Magni, Cæsariensis in Cappadocia Episcopi & Ecclesiæ Doctoris, (*e 1. Januarii,*) *Duplex Minus* : *an.* 379. *Ejus Ordinatio hac die*, 370.
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici & Julittæ, matris ejus, Tharsi

Cycl. Epact.	Litt. Dom.		Dies Mensis.	JUNIUS.
				in Cilicia Martyrum, *Simplex*: *c. an.* 305.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervasii & Protasii, Mediolanensium Martyrum, *Semiduplex*: *I. vel II. s.*
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	Paulini, Nolani Episcopi, *Simplex*: *an.* 431.
iv	f	ix	23	Vigilia Nativitatis S. Joannis Bapt. *cum Jejunio.*
iij	g	viij	24	NATIVITAS SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ, *Duplex I. Classis.*
ij	A	vij	25	De Octava Nat. S. Joannis Baptistæ, *Simplex.*
j	b	vj	26	Irenæi, Lugdunensis Episcopi, & Sociorum ejus, Martyrum, (*e* 28. *hujus mensis*) *Semiduplex*: *c. an.* 202. cum *Commem.* Octavæ, & SS. Joannis & Pauli Fratrum, Romæ Martyrum: *c. an.* 362.
*	c	v	27	De Octava Nat. S. Joannis Baptistæ, *Simplex.*
xxix	d	iv	28	Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli *cum Jejunio & Commemoratione* Octavæ Nat. S. Joannis Baptistæ.
xxviij	e	iij	29	PETRI ET PAULI, APOSTOLORUM, *Duplex II. Classis. c. an.* 66.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli Apostoli, *Duplex Majus*, cum *Commem.* Octavarum Nat. S. Joannis Baptistæ, & S. Petri Apostoli.
				JULIUS.
xxvj	g	Cal.	1	Octava Nativitatis S. Joannis Baptistæ, *Duplex Minus*, cum *Commem.* Octavæ SS. Petri & Pauli Apost.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis, *Duplex Majus*, cum *Commemor.* Octavæ SS. Petri & Pauli, Apost.
xxiv	b	v	3	De Octava SS. Petri & Pauli, Apostolorum, *Simplex.*
xxiii	c	iv	4	De Octava SS. Petri & Pauli, Apostolorum, *Simplex.*
xxii	d	iij	5	De Octava SS. Petri & Pauli, Apostolorum, *Simplex.*
xxi	e	Prid.	6	Octava SS. Petri & Pauli, Apostolorum, *Semiduplex.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		JULIUS.
xx	f	Non.	7	Thomæ, Cantuariensis, Episcopi & Martyris, (*e 29. Decembris*) *Semi-duplex: an.* 1170.
xix	g	viij	8	¶ Dominicâ II. Julii, ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS *Ecclesiæ Cathedralis Ambianensis, an. 1504. Et omnium Ecclesiarum totius Diœcesis*, Duplex I. Classis, *cum Octava Semiduplici.*
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, ac S. Felicitatis eorum matris, Romæ Martyrum: *c. an.* 164.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abbatis, (*e 21. Martii*,) *Semiduplex: c. an.* 543. *Ejus Translatio hac die, c. an.* 653.
xv	d	iv	12	Norberti, Magdeburgensis Episcopi, Institutoris Ordinis Præmonstratensis, (*e 6 Junii*,) *Semiduplex: an.* 1133.
xiv	e	iij	13	
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis Episcopi & Doctoris, *Semiduplex: an.* 1274.
xij	g	Idib.	15	
xj	A	xvii	16	
x	b	xvj	17	Sperati, Carthaginensis & Sociorum ejus martyrum Scillitanorum, *Simplex: an.* 200.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Presbyteri & Doctoris, (*e 7. Martii*,) *Duplex Minus: an.* 1274. *Canonizatio hac die an.* 1323. cum *Commemor.* SS. Mulierum Perpetuæ & Felicitatis, Carthaginensium Martyrum, *c. an.* 204.
viij	d	xiv	19	Vincentii a Paulo, Presbyteri, Institutoris Congregationis missionis, (*e 27. Septembris*) *Duplex Minus*: 1660.
vij	e	xiij	20	Margaretæ, Virginis & Martyris in Africa, *Simplex: an.* 304.
vj	f	xij	21	
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, *Duplex Majus. I. ſ.*
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi, (*Zebedæi*) Apostoli, *Duplex Majus: an.* 44. cum *Commemoratione* S. Christophori, Martyris in Lycia, *III. ſ.*
j	d	vij	26	Joachim & Annæ, parentum B. Mariæ Virginis, *Duplex Minus. I. ſ.*

JULIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	Lupi, Trecensis Episcopi, (*e die seq.*) *Simplex* : *an.* 479.
xxviij	g	iv	29	Lazari a Christo suscitati, ac sororum ejus, Marthæ Christi hospitæ, ac Mariæ, *Duplex Minus* : *I. s.*
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis Episcopi, (*e die seq.*) *Semiduplex* : *an.* 448.
25. xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loiolæ, Presbyteri, Institutoris Societatis Jesu, *Semiduplex*: *an.* 1556.

AUGUSTUS.

25. xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, *Semiduplex* : *an.* 44. cum *Commemor.* SS. Septem Fratrum Machabæorum, & eorum Matris, Martyrum, *c. an.* 167. *ante Christum natum.*
xxiij	d	iv	2	Stephani I. Papæ & Martyris, *Simplex* : *an.* 257.
xxij	e	iij	3	Inventio Corporis S. Stephani, Protomartyris, *Simplex* : *an.* 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presbyteri, Institutoris Ordinis Prædicatorum, (*e die* 6.) *Semiduplex* : *an.* 1221.
xx	g	Non.	5	Memmii, I. Cathalaunensium Episcopi, *Simplex* : *c. an.* 304.
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *Duplex Majus*: *an.* 32. cum *Commemor.* S. Xysti, Papæ & Martyris : *an.* 258.
xviij	b	vij	7	Victricii, Rotomagensis Episc. *Simplex* : *an.* 407.
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Diaconi Romani & Martyris, *Duplex Majus* : *an.* 258.
xiv	f	iij	11	
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Assisii in Umbria Virginis Monialis, I. Abbatissæ Clarissarum, *Simplex* : *c. an.* 1253.
xij	A	Idib.	13	Hippolyti, Presbyteri & Martyris Romæ : *c. an.* 258. & Cassiani, Mart. apud Forum Cornelii, *Simpl. III. s.*
xj	b	xix	14	Vigilia Assumptionis B. M. V. *cum Jejunio.*
x	c	xviij	15	*ASSUMPTIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS*, *Solemne. I. s.*
ix	d	xvij	16	De Octava Assumptionis B. M. V. *Semiduplex* : cum *Commemor.* S. Ro-

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
				chi, Laici apud Montem Pessulanum: *an.* 1327.
viij	e	xvj	17	De Oct. Assumpt. B.M.V. } *Semid.*
vij	f	xv	18	De Oct. Assumpt. B.M.V. } *Semid.*
vj	g	xiv	19	De Oct. Assumpt. B.M.V. } *Semid.*
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis Abbatis & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex Minus : an.* 1153. cum *Commem.* Octavæ Assumptionis B. M. V.
iv	b	xij	21	De Octava Assumptionis B. M. V. *Semiduplex.*
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. M. V. *Duplex Majus* : cum *Commem.* SS. Timothei, Romæ Martyris ; *IV. f.* & Symphoriani, Augustoduni Martyris : *c. an.* 180.
ij	d	x	23	
j	e	ix	24	Bartholomæi Apostoli, *Duplex Majus : I. f.* cum *Commem.* S. Audoeni, Rotomagensis Episc. *an.* 683.
*	f	viij	25	Ludovici IX. Regis Franciæ, *Duplex Majus : an.* 1270.
xxix	g	vij	26	
xxviij	A	vj	27	Sulpitii, Bituricensis Episc. (*e* 17. *Januarii*,) *Semiduplex : an.* 644. *Ejus Translatio hac die.*
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis Episc. & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex Minus : an.* 430.
xxvj	c	iv	29	Cæsarii, Arelatensis Episc. & Doctoris, (*e* 27.) *Semiduplex : an.* 542.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	Paulini, Trevirensis Episc. & Confessoris Christi, *Simplex : an.* 358.
				SEPTEMBER.
xxiij	f	Cal.	1	Firmini, Ambianensis Episcopi, *Duplex Majus* : [In Cathedrali, *Duplex 2. Classis*] *V. f.* cum *Commem.* S. Ægidii, Abbatis in Occitania, *e. med. VI. f.*
xxij	g	iv	2	Lupi, Senonensis Episc. (*e.* 1.) *Semiduplex : e. an.* 623.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, Papæ & Ecclesiæ Doctoris, (*e* 12. *Martii*,) *Duplex Minus: an.* 604. *Ejus Ordinatio hac die, an.* 590.
xx	b	Prid.	4	

SEPTEMBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Adriani, Nicomediæ in Bithynia Martyris, *Simplex* : *IV. f.*
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIÆ VIRGINIS, *Duplex I. Classis.*
xv	g	v	9	De Octava Nat. B. M. V. *Simplex* : cum *Commemor.* S. Audomari, Morinensis Episc. *c. an.* 668.
xiv	A	iv	10	De Oct. Nat. B. M. V. *Simplex.*
xiij	b	iij	11	De Oct. Nat. B. M. V. *Simplex* : cum *Commem.* SS. Cypriani, Antiochensis Episc. & Justinæ Virginis, Nicomediæ Martyrum, (e 26. *Septembris*) *c. an.* 304.
xij	c	Prid.	12	De Oct. Nat. B. M. V. *Simplex.*
xj	d	Idib.	13	Mariæ Ægyptiæ, Pœnitentis, (e 2. *Aprilis*) *Semiduplex* : *V. f.* cum *Commem.* Oct. Nat. B. M. V.
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis, *Duplex Majus* : Imperante Constantino, *an.* 326 *vel* 327. Imperante Heraclio, *an.* 629. cum *Commem.* Oct. Nat. B. M. V. & S. Cornelii Papæ & Mart. *an.* 252.
ix	f	xvij	15	Octava Nat. B. M. V. *Duplex Minus.*
viij	g	xvj	16	Cypriani, Carthaginensis Episc. & Martyris, (e 14.) *Semiduplex* : *an.* 258.
vij	A	xv	17	Lamberti, Trajectensis Episc. & Martyris : *Simplex* : *c. an.* 708.
vj	b	xiv	18	
v	c	xiij	19	
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	¶ De S. Matthæo Apostolo *fit Feriâ quintâ hebdomadæ Quatuor Temporum hujus mensis* ; *Duplex Majus* : *I. f.*
ij	f	x	22	Mauritii, & Sociorum ejus, Agauni Martyrum, *Semiduplex* : *an.* 286. cum *Commem.* S. Florentii, Presbyteri, *c. init. V. f.*
j	g	ix	23	Lini, Papæ & Martyris, *Simplex* : *c. an.* 78. cum *Commem.* S. Theclæ, Iconii Virginis & Martyris : *c. fin. I. f.*
*	A	viij	24	Vigilia S. Firmini, Episc. Amb. & Mart. *cum Jejunio.*
xxix	b	vij	25	*FIRMINI*, PRIMI AMBIANENSIS EPISCOPI ET MARTYRIS, ECCLESIÆ AMBIANENSIS ET TOTIUS DIŒCESIS PATRONI, *Solemne. c. an.* 288.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		OCTOBER.
xxviij	c	vj	26	De Octava S. Firmini, Episc. & Mart. *Semiduplex.*
xxvij	d	v	27	De Octava S. Firmini, Episc. & Mart. *Semiduplex*, cum *Commem.* SS. Cosmæ & Damiani, Fratrum Ægeæ Martyrum : *c. init. IV. s.*
25. xxvj	e	iv	28	De Octava S. Firmini, Episc. & Mart. *Semiduplex.*
xxv. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, & omnium SS. Angelorum, *Duplex Majus. Hoc Festum in Apulia sumpsit initium c. fin. V. s.*
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Stridoniensis Presbyteri & Ecclesiæ Doctoris, *Duplex Minus : an.* 420.

OCTOBER.

xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis Episc. *Duplex Minus* : (*e* 13. *Januarii*,) *c. an.* 533. *Ejus Translatio hac die*, *an.* 852.
xxj	b	vj	2	Octava S. Firmini I. Ambian. Episc. & Mart. *Duplex Majus.* cum *Commem.* S. Leodegarii Augustodunensis Episc. & Mart. *an.* 678.
xx	c	v	3	Angelorum Custodum, *Dupl. Minus.*
xix	d	iv	4	Francisci Assisiatis in Umbria, Institutoris FF. Minorum, *Semiduplex* : *an.* 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Institutoris Ordinis Carthusianorum, *Semiduplex* : *an.* 1101.
xvj	g	Non.	7	
xv	A	viij	8	Richarii, Abbatis Centulensis, (*e* 26. *April.*) *an.* 645. *Ejus Translatio* 9. *Octobris*, *an.* 981.
xiv	b	vij	9	Dionysii, I. Parisiensis Episc. & Sociorum ejus Martyrum, *Semiduplex: III. s.*
xiij	c	vj	10	Adhelardi, Abbatis Corbeiensis (*e* 2. *Januarii*) *Simplex* : *an.* 826. *Ejus Translatio hac die*, *an.* 1040.
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Gerardi, Abbatis Silvæ Majoris ; (*e* 5. *Aprilis*) *Simplex* : *an.* 1095. *Ejus Translatio hac die.*
ix	g	Prid.	14	Pusinnæ, Virginis Cathalaunensis,

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		OCTOBER.
				Simplex: *c. fin. V. ſ.* cum *Commem.* S. Calixti, Papæ & Martyris, *an.* 223.
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Abulensis in Hispania Virginis Monialis, Ordinis Carmelitarum Instauratricis, *Semiduplex*: *an.* 1582. cum *Commem.* S. Joannis a Cruce, Presbyteri & Monachi, *an.* 1591.
vij	b	xvij	16	Vulfranni, Senonensis Episcopi, (*e* 20. *Martii*:) *Semiduplex*: *c. an.* 720. *Ejus Translatio die* 15. *an.* 732.
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evangelistæ, *Duplex Majus*: *I. ſ.* cum *Commem.* SS. Fratrum Justi & Arthemii, in Artesia Martyrum, *c. VIII. ſ.*
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Hilarionis, Abbatis in Palæstina, *Simplex*: *c. an.* 371. cum *Commem.* SS. Ursulæ & Sociarum ejus Virginum & Martyrum: *c. an.* 450.
j	A	xj	22	
xxx	b	x	23	Domitii, Diaconi & Canonici Ambianensis, *Semiduplex*: [*In Cathedrali*, *Duplex Minus*:] *c. med. VIII. ſ.* cum *Commem.* S. Gratiani, in agro Ambianensi Martyris, *c. finem*, *III. ſ.*
xxix	c	ix	24	Romani, Rotomagensis Episcopi, *Simplex*: *an.* 646. cum *Commem.* SS. Fratrum Luglii & Lugliani, in agro Taruennensi Martyrum, *VII. ſ.*
xxviij	d	viij	25	Crispini & Crispiniani, Fratrum Suessione Martyrum, *Semiduplex*: *c. an.* 288.
xxvij	e	vij	26	
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis & Judæ, Apostolorum, *Duplex Majus*: *I. ſ.*
xxiv	A	iv	29	Salvii, Ambianensis Episcopi, *Duplex Minus*; *c. fin. VII. ſ.* cum *Commem.* S. Ingaudii, ejus Discipuli.
xxiij	b	iij	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia Omnium Sanctorum, *cum Jejunio.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *Solemne: Hoc Festum fuit institutum c. an.* 835.
xx	e	iv	2	COMMEMORATIO OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM: *Duplex Majus: Instituta c. an.* 998.
xix	f	iij	3	De Octava omnium Sanctorum, *Semiduplex.*
xviij	g	Prid.	4	
xvij	A	Non.	5	
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava omnium Sanctorum & Veneratio SS. Reliquiarum, *Duplex Majus.*
xiij	e	v	9	Geofridi, Ambianensis Episcopi, (*e* 8.) *Duplex Minus: an.* 1115.
xij	f	iv	10	Willibrordi, I. Ultrajectensis Episcopi, (*e* 7.) *Simplex: c. an.* 744.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis Episcopi, *Duplex Majus: an.* 397.
x	A	Prid.	12	Caroli, Mediolanensis Episcopi, (*e* 3.) *Duplex Minus: an.* 1584. cum *Commemoratione* S. Martini, Papæ & Martyris: (*e* 16. *Septembris*,) *an.* 655.
ix	b	Idib.	13	Brictii, Turonensis Episcopi, *Simplex: an.* 444.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	Quintini, apud Augustam Veromanduorum Martyris, (*e* 31. *Octobris,*) *Duplex Minus: an.* 287.
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Gregorii Thaumaturgi, Neocæsariensis Episcopi, *Semiduplex: an.* 270.
iv	g	xiv	18	
iij	A	xiij	19	Elizabeth Viduæ, *Simplex: an.* 1231. cum *Commemor.* SS. Warlesii & Luxoris.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ V. *Duplex Majus.*
xxx	d	x	22	Cæciliæ, Virginis & Martyris, *Semiduplex: II. vel III. f.*
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ & Martyris, *Semiduplex: an.* 100.
xxviij	f	viij	24	Chrysogoni, Romæ Martyris, *Simplex: an.* 304. cum *Commemor.* S. Anastasiæ, Viduæ Romanæ &

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis		
				Martyris, (*e* 25. *Decembris* :) *an.* 304.
xxvij	f	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ Virginis & Martyris, *Semiduplex.*
25. xxvj	A	vj	26	Blitmundi, Abbatis in Pontivo, (*e* 3. *Januarii*,) *Simplex* : c. *an.* 650.
xxv xxiv	b	v	27	
xxiij	c	iv	28	
xxij	d	iij	29	Vigilia S. Andreæ, Apostoli, *cum Jejunio; Commemoratio* S. Saturnini, Tolosani Episcopi & Martyris ; *c. med. III. ſ.*
xxj	e	Prid.	30	ANDREÆ, APOSTOLI, *Duplex Majus* : *I. ſ.*

DECEMBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis		
xx	f	Cal.	1	Eligii, Noviomensis Episcopi, *Semiduplex* : *an.* 659.
xix	g	iv	2	Judoci, Presbyteri & Eremitæ, (*e* 13.) *Simplex* : *c. fin. VII. ſ.*
xviij	A	iij	3	Francisci Xaverii, Presbyteri, (*e* 2.) *Semiduplex* : *an.* 1552.
xvij	b	Prid.	4	Barbaræ, Virginis Nicomediensis & Martyris *Commemoratio* : *III. vel IV. ſ.*
xvj	c	Non.	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Myrensis Episcopi, *Duplex Minus* : *c. an.* 320.
xiv	e	vij	7	Ambrosii, Mediolanensis Episcopi, & Ecclesiæ Doctoris, (*c.* 4. *Aprilis*,) *Duplex Minus* : *an.* 397. *Ejus ordinatio hac die* : *an.* 374.
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS, *Duplex* 2. *Classis.*
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	Fusciani, Victorici & Gentiani apud Ambianos Martyrum, *Duplex Majus* :) In Cathedrali, *Duplex* 2. *Classis* ;) *c. fin. III. ſ.*
ix	c	Prid.	12	Valarici, Abbatis in Pontivo *Commemoratio*, *c. an.* 622.
viij	d	Idib.	13	Receptio Faciei S. Joannis Baptistæ, (*e* 17.) *Duplex Minus* ; (In Cathedrali, *Duplex Majus*,) *an.* 1206. cum *Commemor.* S. Luciæ, Syracusanæ Virginis & Martyris : *c. an.* 304.

DECEMBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.		
vij	e	xix	14	Nicasii, Remensis Episcopi & Sociorum ejus, Martyrum Commemoratio: 451.
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
xxx	e	xij	21	Thomæ Apostoli, *Duplex Majus:* I. fi. ¶ *Si hoc Festum venerit in Feriis Quatuor Temporum, fiet de eo per anticipationem Feriâ quintâ Hebdomadæ Quatuor Temporum.*
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia Nativitatis Domini, *cum Jejunio.*
xxvj	b	viij	25	*NATIVITAS DOMINI, Solemne.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, Diaconi & Protomartyris, *Duplex Majus; c. an.* 33. cum *Commemoratione* Octavæ Nativitatis Domini.
xxiv	d	vj	27	JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ, *Duplex Majus: c. an.* 100. cum *Commemoratione* Octavæ Nativitatis Domini.
xxiij	e	v	28	Innocentium Martyrum, *Duplex Minus: an. Christi I.* cum *Commemoratione* Octavæ Nativitatis Domini.
xxij	f	iv	29	De Octava Nativitatis Domini, *Semiduplex.*
xxj	g	iij	30	De Dominica intra Octavam Nativitatis Domini: *Semiduplex.*
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Nativitatis Domini, *Semiduplex;* cum *Commemoratione* S. Silvestri, Papæ & Martyris; an. 335.

* Hæc Epacta nunquam est in usu, nisi quando eodem anno concurrit cum aureo numero xix.

SERIES TITULORUM

Sub quibus ordinantur Canones Conciliorum distributi in hac parte Breviarii.

1. DE Residentia, de pluralitate Beneficiorum, & de recitatione privata Officii Divini: *à Dominica XVI. post Pentecosten ad Dominicam XVII.*

2. De recitatione publica Officii Divini, de Cantu Ecclesiastico, de Cantoribus, de Musica, de reformatione atque dispositione Breviarii, de Fundationibus, de reverentia ac modestia in Ecclesiis *à Dominica XVII. post Pentecosten ad Dominicam XX.*

3. De Cæremoniis, de Organis; & de Campanis, earum Benedictione & usu: *à Dominica XX. post Pentecosten ad Dominicam XXI.*

4. De Oratoriis & Sacellis domesticis; de Altaribus, de Ornamentis, Vestibus & Vasis ad usum Ecclesiæ: *à Dominica XXI. post Pentecosten ad Dominicam XXII.*

5. De Cœmeteriis, Sepultura & Exequiis Defunctorum: *à Dominica XXII. post Pentecosten ad Dominicam XXIII.*

6. De Sanctorum invocatione, Reliquiis & Imaginibus; de Miraculis & Indulgentiis: *à Dominica XXIII. post Pentecosten ad Dominicam XXIV.*

7. De Clericorum conversatione cum Laicis & Monialibus: *à Dominica XXIV. post Pentecosten ad Dominicam XXV.*

8. De reverentia Laicorum erga Clericos, ubi de Privilegiis Cleri, de abstinendo à judiciis criminalibus, de litibus vitandis & componendis: *à Dominica XXV. post Pentecosten ad Dominicam XXVI.*

9. De subjectione Clericorum sub Episcopo: *à Dominica XXVI. post Pentecosten ad Dominicam XXVII.*

10. De Excommunicatione & de Excommunicatis: *à Dominica XXVII. post Pentecosten ad Dominicam XXVIII.*

11. De formandis junioribus Clericis, ubi de Seminariis: *à Dominica XXVIII. post Pentecosten ad finem Hebdomadæ.*

Hac in Canonum serie non comprehenduntur, Vigilia & dies Nativitatis Domini, dies Circumcisionis, Epiphaniæ, & Præsentationis Domini seu Purificationis B. Mariæ Virginis, Festum Annuntiationis & Incarnationis Domini, dies Paschæ, Ascensionis, SS. Trinitatis, Nativitatis S. Joannis Baptistæ, Festa Assumptionis, Nativitatis & Conceptionis B. Mariæ Virginis, Festum S. Firmini I. Episc. Ambian. & Mart. Festum omnium Sanctorum, & Festum Venerationis sanctarum Reliquiarum seu Octava omnium Sanctorum: dies enim illi & Festa proprios habent Canones.

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES

Dicendæ ad Matutinum ante Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officio ix. Lectionum quæ non sunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO
Et pro II. & V. Feria.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua, & in præcéptis suis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
Sic respondetur ad singulas Benedictiones.

2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.

3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO
Et pro III. & VI. Feria.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda sua ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.

5. Sciámus supereminéntem sciéntiæ charitátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.

6. Unctio quam accépimus a Deo, máneat in nobis, & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangélium, virtus Dei, sit ad salútem omni credénti. *Rom.* 1.

8. Occurrámus omnes in unitátem fidei & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

9. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credéndo; ut abundémus

in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evangelium cum Homilia, tunc nona Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1.

Quando DD. Episcopus Lectionem lecturus est, postquam ipse præmisit ex more: Jube, Dómine, benedícere : *Chorus respondet :* Amen. *Idem observatur ubi unicus est Presbyter.*

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit testaménti sui quod locútus est, & exáudiat oratiónes nostras. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fidei, & agnitiónis Filii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio & pace in credéndo, ut abundémus in spe & virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Eadem Benedictio dicitur in omni Feria, quando pro tertia Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS B. MARIÆ Virginis,

Quæ sunt ix. Lectionum.

In I. & III. Nocturno, Absolutiones & Benedictiones dicuntur ut supra in Dominica; in II. autem Nocturno, ut sequitur.

Absolutio, Deus noster inclinet, *ut supra.*

Benedictiones.

4. Exúltet spíritus noster in Deo, qui respéxit humilitátem ancíllæ suæ. *Luc.* 1.

5. Nobíscum sit Deus; qui in ancílla sua adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel. *Judith*, 13.

6. Invocet Dóminum, & loquátur Regi pro nobis; & líberet nos de morte. *Esther*, 15.

¶ *Notandum has Benedictiones non dici in Festis*

quæ sunt simul de Domino & de B. Maria Virg. qualia sunt Annuntiatio, Purificatio & Visitatio: in his enim Festis Benedictiones II. Nocturni sumuntur e II. Nocturno Dominicæ.

IN FESTIS SANCTORUM,

Quæ sunt ix. Lectionum.

In I. & III. Nocturno Absolutiones & Benedictiones ut supra in Dominica; in II. autem Nocturno ut sequitur.

Absolutio. Deus noster inclinet, *ut in Dominica.*

Benedictiones.

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos fáciat nos in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiántur óculi nostri, ut convertámur a ténebris ad lucem, & accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN FESTIS SANCTORUM,

Quæ sunt iij. Lectionum.

Absolutio ut supra in Dominica, secundum Feriam.

Benedictiones verò, ut sequitur.

1. Deus det nobis, &c.
2. Dignos nos fáciat, &c.
3. Aperiántur, &c. *ut supra.*

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit: Fúlgeat nobis, &c. *ut supra.*

IN OFFICIO B. MARIÆ in Sabbato.

Absolutio. Deus memínerit, &c. *ut supra pro Sabbato.*

Benedictiones verò ut notantur pro II. Nocturno Festorum B. Mariæ Virginis.



Sequuntur Casus quos Illustrissimus & Reverendissimus D D. Episcopus Ambianensis sibi & Episcopali Sedi reservat.

1. HÆRESIS; cùm quis errorem Fidei contrarium publicè & cum pertinaciâ profitetur.
2. Apostasia; quando quis a fide Catholicâ deficit, vel Ordinem sacrum quo initiatus est, vel Professionem Religiosam deserit cum proposito non redeundi.
3. Profanatio, & omnis impius abusus rerum sacrarum, ut sacrosanctæ Eucharistiæ, Chrismatis, & Olei sanctificati.
4. Maleficia, veneficia, divinationes, incantationes, & magicas artes exercere.
5. Perjurium coram suo Judice.
6. Effractio & spoliatio domorum sacrarum & locorum religiosorum; item voluntaria exustio domorum quarumvis, etiam profanarum: quòd si talium scelerum auctores fuerint publicè denunciati, ea summo Pontifici reservantur.
7. Simonia & confidentia occulta.
8. Percussio patris vel matris, avi aut aviæ. Item & percussio Clerici & Religiosi in sacris constituti: quæ si fuerit atrocior, Summo Pontifici reservatur.
9. Homicidium voluntarium.
10. Procuratio abortivi cujusvis, sive animati sive inanimati.
11. Atrox & violenta sanguinis effusio in Ecclesiâ & Cœmeterio.
12. Furtum rei sacræ ubicunque contigerit, & profanæ etiam in loco sacro.
13. Falsatio Litterarum Episcopalium; falsarius autem Apostolicarum, maximè notorius ad Sedem Apostolicam remittitur.
14. Adulterium publicum, concubinatusque notorius; publicum autem & notorium sic intellige, quòd est aut in Judicio probatum, aut in tota vicinia

ita cognitum, ut nullâ tergiversatione celari possit.

15. Incestus intra secundum consanguinitatis & affinitatis gradum.

16. Peccatum carnis consummatum cum Clerico in sacris Ordinibus constituto, aut cum Religioso, vel Moniali, pro utraque personâ peccatum committente, a quo nullus Confessarius, etiam pro casibus reservatis approbatus, vel in posterum approbandus poterit complicem suam, nisi in mortis articulo, validè absolvere.

17. Violatio feminarum.

18. Sodomiæ & bestialitatis crimen.

19. Monomachia seu duellum, cujus criminis non solum conscii qui dimicant, sed etiam qui certamini adsunt, ut faveant dimicantibus: imò & illi qui provocationis libellum deferunt, si subsecuta fuerit pugna.

20. Enormis & publica in Deum, vel in Sanctos blasphemia.

Præterea *Illustrissimus D D. Episcopus sibimet, hoc est, suæ personæ & Vicariis Generalibus reservat.*

1°. Suspensionem quam incurrunt Clerici in sacris constituti, qui (exceptis casibus in Statutis) manducant aut potant in cauponis, vel in quocumque loco ad temulentiam bibunt.

2°. Suspensionem quam etiam incurrunt Clerici in sacris constituti, qui ancillas vel mulieres extraneas infra ætatem in Statutis præscriptam apud se habent.

3°. Suspensionem quam incurrunt Clerici qui publicè pilâ ludunt, ex Statuto Synodali die 2ª. Octobris 1715.

4°. Suspensionem quam incurrunt Sacerdotes, Curati & Vicarii munere fungentes, vestem talarem non deferentes in territorio Parœciæ suæ, ex Statuto Synodali die 8ª. Octobris 1721.

5°. Suspensionem quam incurrunt Sacerdotes, Curati, Vicarii, & omnes in sacris constituti, qui venantur

cum armis igniariis, puta sclopetis longioribus breivioribusve ex Statuto Synodali die 4â. Octobris 1724.

6°. *Excommunicationem quam incurrunt qui docent, scribunt, loquuntur contra Constitutionem SS. Pontificis Clementis XI. quæ incipit his verbis* Unigenitus Dei Filius, *legunt aut servant librum Reflexionum moralium Quesnellii, vel alios libros, aut libellos manu scriptos aut editos ad defensionem præfati libri aut propositionum juxta tenorem dictæ Constitutionis Apostolicæ, & Mandatorum Illustrissimi D. Episcopi prædecessoris nostri, 30â. Aprilis 1714. & 23. Augusti 1718.*

7°. Denique *omnem irregularitatem occultam; præter eam quæ oritur ex homicidio voluntario, quæ ut & alia quævis notaria & publica Sedi Apostolicæ reservatur.*

Si quis autem, sive Sæcularis sive Regularis sine expressâ licentiâ, etiam ignorantiâ vincibili & culpabili, a prædictis absolvere præsumpserit, præter grave peccatum quod committet, & alia, quorum reus erit, mala, noverit se ipso facto *incurrere interdictionem audiendi Confessiones in hac Diœcesi.*

Noverint Confessarii quibus conceditur generalis facultas absolvendi a peccatis reservatis, non posse absolvere a censuris supra enumeratis nisi obtentâ speciali facultate.

Ante scripta licentia nulli prorogabitur, nisi Rectoris sui testimonium afferat, quo probet se officio suo rectè functum fuisse.

Meminerint Confessarii se nec licitè nec validè posse pœnitentes absolvere, quando approbationis tempus expiravit: Et sciant se graviter punitum iri, si absque approbationis prorogatione obtentâ Confessiones Fidelium excipere audeant.

Approbatus ad Confessiones & ad Conciones sacras non poterit Vicarii munus obire, nisi specialem illius muneris obeundi licentiam obtinuerit scripto datam, præmisso examine de ritibus Sacramentorum, aliisve functionibus quæ ad Parochi munus spectant: nec approbatus pro unâ Ecclesiâ sine approbatione novâ transeat ad aliam.

ADMONITIONES.

1. NUllum peccatum reſervatur niſi ſit mortale : nullum etiam reſervatur, quando ſolâ cogitatione admiſſum eſt, vel quando a pueris committitur ante annum decimum quartum, aut a puellis ante annum duodecimum.

2. Nullum peccatum, nullaque cenſura in articulo mortis eſt reſervata: ſi verò æger convaleſcat, debet pro cenſuris adire Superiorem.

3. Nullus Sacerdos hæreticum publicum abſolvat, niſi de licentia D. D. Epiſcopi, eaque ſcripto expreſſa.

FORMA ABSOLUTIONIS

Cum precibus ante & poſt eam a Sacerdote dicendis.

MIſereátur tui omnípotens Deus, &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.

INdulgéntiam, abſolutiónem † & remiſſiónẽ peccatórũ tuórum tríbuat tibi omnípotens & miſéricors Dóminus. Amen.

DOminus noſter Jeſus Chriſtus, qui eſt ſummus Póntifex, te abſólvat, & Ego, auctoritáte mihi ab eo concéſsâ, abſólvo te primùm ab omni vínculo excommunicatiónis, (*ſi pœnitens ſit Clericus, additur*, Suſpenſionis) & Interdícti, in quantum poſſum & índiges : deínde, Ego te abſólvo a peccátis tuis, in nómine Patris † & Fílii & Spíritûs ſancti. Amen.

PAſſio Dómini noſtri Jeſu Chriſti, mérita beátæ Maríæ Vírginis & ómnium Sanctórum, & quidquid boni féceris, & mali ſuſtinúeris, ſint tibi in remiſſiónem peccatórum, augméntum grátiæ & præmium vitæ ætérnæ.

Amen.

PSALTERIUM DISPOSITUM PER HEBDOMADAM.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum dicitur secretò.

PATER noster qui es in cœlis: sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua, sicut in cœlo, & in terra: panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: & dimítte nobis débita nostra, sicut & nos dimíttimus debitóribus nostris: & ne nos indúcas in tentatiónem: sed líbera nos a malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena, Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui Jesus.

Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc & in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrē omnipoténtem, Creatórem cœli & terræ: & in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María Vírgine: passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, & sepúltus: descéndit ad ínferos; tértiâ die resurréxit a mórtuis: ascéndit ad cœlos; sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum sanctum: sanctam Ecclésiam Cathólicam; sanctórum communiónem: remissiónem peccatórum: carnis resurrectiónem: vitam ætérnam. Amen.

Deinde clarâ voce dicitur.

DOmine, lábia mea apéries;

℞. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

DEus, in adjutórium meum inténde:

℞. Dómine ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, & Fílio,

& Spirítui sancto ;

Sicut erat in princípio, & nunc & semper : & in sæcula sæculórum. Amen. Allelúia.

Invitatorium, Dóminum Deum nostrum ; * Veníte adorémus.

Repetitur , Dóminum Deum nostrum; * Veníte adorémus.

Psalmus 94.

VEníte, exultémus Dómino ; jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne , & in psalmis jubilémus ei.

Dóminum Deum nostrum;* Veníte adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & Rex magnus super omnes Deos : quóniam non repéllet Dóminus plebem suam , quia in manu ejus sunt omnes fines terræ , & altitúdines móntium ipse cónspicit.

* Veníte adorémus.

Quóniam ipsius est mare & ipse fecit illud , & áridam fundavérunt manus ejus ; veníte adorémus, & procidámus ante Deum : plorémus coram Dómino qui fecit nos ; quia ipse est Dóminus Deus noster : nos autem pópulus ejus , & oves páscuæ ejus.

Dóminum Deum nostrum ;* Veníte adorémus.

Hódie si vocem ejus audíeritis , nolíte obduráre corda vestra ; sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto , ubi tentavérunt me patres vestri , probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte adorémus.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi : semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas , quibus jurávi in ira mea , si introíbunt in réquiem meam.

Dóminum Deum nostrum;* Veníte adorémus.

Glória Patri , & Fílio , & Spirítui sancto ; Sicut erat in princípio , & nunc & semper, & in sæcula sæculórum. Amen.

* Veníte , adorémus.

Deinde repetitur Invitatorium, Dñum Deum nostrum ;* Veníte adorémus.

Hymnus.

ADITE templa súpplices ;
Huc festa vos dies vocat ,
Quam tot Deus miráculis
Mundo veréndam réddidit.

ÆTÉRNUS, hâc die, Pater
Orbem voléndo cóndidit :
Hinc nata primùm témpora
Cursu perénni próflüunt.

QUI sponte mortem

pértulit
Christus, revíxit hâc die:
Hinc nostra firmátur fides,
Et certa vitæ spes manet.

HÆC ipsa lux, lapsum polo
Te vidit, alme Spíritus,
Micánte flammâ, grátiæ
Mundo feréntem múnera.

O sempitérna Trínitas,
Quam víndicas diem tibi,
Fac, tota sit semper tui
Cultu sacráta Núminis.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3.*toni*.a. Beátus vir.

*Asteriscus hic * notat mediationem & pausam.*

Psalmus 1.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit: * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas ejus: * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum est secus decúrsus aquárum: * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tanquam pulvis quem prójicit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Fílio: * & Spirítui sancto.

Sicut erat in princípio & nunc & semper: * & in sæcula sæculórum. Amen.

Hi ℣℣. Glória, & Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum & Divisionum, atque etiam Canticorum, nisi aliter notetur.*

Ant. Beátus vir qui in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. E. Servíte.

Psalmus 2.

QUare fremuérunt gentes: * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum: * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * & projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * & in furóre

ſuo conturbábit eos.

Ego autem conſtitútus ſum rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus : * prædicans præcéptũ ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula a me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam : * & poſſeſſiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea : * & tanquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre : * & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite diſciplínam nequándo iraſcátur Dóminus ; * & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira ejus : * beáti omnes qui confídunt in eo.

Ant. Servíte Dómino in timóre, & exultáte ei cum tremóre.

Ant. 8. G. Exúrge.

Pſalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tríbulant me : * multi inſúrgunt advérſum me.

Multi dicunt ánimæ meæ : * non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem Dómine ſuſcéptor meus es : * glória mea, & exáltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi : * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum; * & exurréxi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine ; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſsíſti omnes adverſántes mihi ſine cauſa ; * dentes peccatórum contrivíſti.

Dómini eſt ſalus ; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Exúrge Dómine, ſalvum me fac Deus meus.

℣. In nóctibus extóllite manus veſtras in Sancta ;

℟. Et benedícite Dóminum. *Pſ.* 133.

Poſt Verſiculum cujuſlibet Nocturni dicitur ſecretò, Pater noſter, &c. *uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Abſolutiones & Benedictiones habentur ante Pſalterium.

Lectiones cum Reſponſoriis habentur, vel in Proprio de Tempore, vel in Proprio Sanctorum.

Hæc omnia observantur in singulis Nocturnis, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Deus meus.

Psalmus 17.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmaméntum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & sperábo in eum.

Protéctor meus, & cornu salútis meæ, * & suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum: * & ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis; * & torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi.

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * & clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est & contrémuit terra: * fundaménta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt, quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, & ignis a fácie ejus exársit: * carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & descéndit: * & calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum suum: in circúitu ejus tabernáculum ejus; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam: * grando & carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas, & dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & revaláta sunt fundaménta orbis terrárum,

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Ant. Deus meus adjútor meus; & sperábo in eum.

Ant. 4. A. Tu Dómine.

Divisio Psalmi 17.

MIsit de summo [Dóminus,] & accépit me, * & assúmpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis

meis fortíssimis, & ab iis qui odérunt me;* quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ;* & factus est Dñus protéctor meus.

Et edúxit me in latitúdinem.: *salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secùndum justítiam meam, * & secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi.

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo.

Quóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo, * & justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secúndùm justítiam meam,* & secúndùm puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórũ ejus.

Cum sancto sanctus eris, * & cum viro innocénte innocens eris:

Et cum elécto eléctus eris, * & cum pervérso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * & óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucérnam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar a tentatióne; * & in Deo meo transgrédiar murum.

Ant. Tu Dómine pópulum húmilem salvum fácies, & óculos superbórum humiliábis.

Ant. 7. a. Benedíctus.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcínxit me virtúte, * & pósuit immaculàtam viam meam;

Qui perfécit pedes meos tanquam cervórum, * & super excélsa státuens me.

Qui docet manus meas ad prælium: * & posuísti ut arcum æreum bráchia mea;

Et dedísti mihi protectiónem salútis tuæ; * & déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua corréxit me in finem, * & disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me, * & non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos meos, & comprehéndam illos, * & non convértar donec defíciant.

Confríngam illos, nec póterunt stare: * cadent subtus pedes meos.

Et præcinxísti me virtúte ad bellum; * & supplantásti insurgéntes in me subtus me.

Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * & odiéntes me dispérdidísti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret, ad Dóminũ: * nec exaudívit eos.

Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi servívit mihi; * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi: * fílii aliéni inveteráti sunt, & claudicavérunt a sémitis suis.

Vivit Dóminus, & benedíctus Deus meus; * & exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindíctas mihi, & súbdis pópulos sub me: * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * a viro iníquo erípies me.

Proptérea confitébor tibi in natiónibus, Dómine: * & nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, & fáciens misericórdiam christo suo David, * & sémini ejus usque in sæculum.

Ant. Benedíctus Deus meus, & exaltétur Deus salútis meæ.

℣. Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi, Dómine. ℟. Super judícia justificatiónis tuæ. *Ps.* 118.

Pater noster, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas, *ut suprà, pag.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Exáudi.

Psalmus 27.

Ad te Dómine, clamábo: Deus meus, ne síleas a me; * nequándo táceas a me, & assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquúntur pacem cum próximo suo; * mala

autem in córdibus eórum.

Da illis secúndum ópera eórum, * & secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, & non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protéctor meus: * in ipso sperávit cor meum, & adjútus sum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ: * & protéctor salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ: * & rege eos, & extólle illos usque in ætérnum.

Ant. Exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ, dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuũ.

Ant. 1. D. Psállite.

Psalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine, Deus meus, clamávi ad te: * & sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus: * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus: * & vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus: * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * non movébor in ætérnum.

Dómine, in voluntáte tua; * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam a me: * & factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo: * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo; * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis; * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & misértus est mei: * Dñus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum

meum in gáudium mihi :* conscidísti saccum meũ, & circumdedísti me lætítiâ.

Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar:* Dómine, Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Psállite Dómino, sancti ejus, & confitémini memóriæ sanctitátis ejus,

Ant. 5. a. Omnis terra.

Psalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra, psalmum dícite nómini ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo, quàm terribília sunt ópera tua, Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis super filios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso,

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant non exalténtur in semetípsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum :* & audítam fácite vocem laudis ejus,

Qui pósuit ánimam meam ad vitam,* & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus, igne nos examinásti, * sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam : * & eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis : * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meũ, * in tribulatióne mea.

Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo,* non exáudiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus ; * & atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus ; * qui

non amóvit oratiónem meam, & misericórdiam suam a me.

Ant. Omnis terra adóret te Deus, psalmum dicat nómini tuo.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et custodívi legem tuam. *Ps.* 118.

Post ultimum Responsórium dicitur, Te Deum, *si dicendum sit.*

TE Deum laudámus: * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli & univérsæ potestátes;

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus * Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Ecclésia,

Patrem imménsæ majestátis.

Venerándum tuum verum, * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu, ad liberándum susceptúrus hóminem, * non horruísti Vírginis úterum.

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna cœlórum.

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemísti.

Ætérna fac * cum sanctis tuis in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * & extólle illos usque in ætérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te.

Et laudámus nomen tuum in sæculum, * & in sæculum sæculi.

Dignáre, Dómine, die isto, * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostri, Dómine, * miserére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodum sperávimus in te.

In te Dómine sperávi: * non confúndar in ætérnum.

[*Si Laudes non sequantur continuò, hìc dicitur*, Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Deinde Oratio propria cum integra conclusione: ac postea iterùm*, ℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Tum submissâ voce, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.

℟. Amen. *Ac tandem*, Pater noster, *secretò.*]

AD LAUDES.

[*Si separentur ab Officio Nocturno, dicitur secretò*, Pater & Ave, *& sic in aliis diebus.*]

Deus, in adjutórium meũ inténde: ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto, &c.

Ant. 8. G. Deus.

Psalmus 62.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quàm multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas; * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea; * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Ant. Deus, in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Ant. 1. a. Mirábilis.

Psalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc: * à sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine; * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * a vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Mirábilis in altis Dóminus, testimónia tua credibília facta sunt nimis.

Ant. 5. C. Servíte.

Psalmus 99.

JUbiláte Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus; * ipse fecit nos, & non ipsi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne átria ejus in hymnis; confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætítia, scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus.

[*Canticum sequens semper dicitur in Dominicis, per annum nisi aliter notetur.*]

Ant. 4. E. Benedíctus es.

Canticum trium puerorum.

Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino: * laudáte, & superexaltáte eum in sæcula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol & luna, Dómino: * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros Dómino: * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æstus, Dómino: * be-

nedícite, frigus & æstus, Dómino.

Benedícite rores, & pruína Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives Dómino: * benedícite, noctes & dies Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sæcula.

Benedícite, montes & colles Dómino: * benedícite, univérsa germinántia in terra Dómino.

Benedícite, fontes Dómino: * benedícite, mária & flúmina Dómino.

Benedícite, cete & ómnia, quæ movéntur in aquis Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora Dómino: * benedícite, fílii hóminum Dómino.

Benedícat Israel Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sæcula.

Benedícite, sacerdótes Dñi Dómino: * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus & ánimæ justórum Dómino: * benedícite, sancti & húmiles corde Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Mísael Dómino: * laudáte & superexaltáte eum in sæcula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur*:

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum sancto Spíritu: * laudémus & superexaltémus eum in sæcula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli; * & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sæcula.

Ant. Benedíctus es, Dómine, in throno regni tui, & superlaudábilis, & superexaltátus in sæcula.

Ant. 7. d. Laudáte.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte

eum in cymbalis jubilatiónis :* omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Sequens Capitulum, Hymnus, & ℣. dicuntur, quando propria non assignantur.

Capitulum. Apoc. 7.

Benedíctio, & cláritas, & sapiéntia, & gratiárum áctio, honor, & virtus, & fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum, Amen.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

Laudate, quem Cœli colunt ;
Quem, turba supplex, Angeli
Prono salútant vértice ;
Laudáte, mortáles, Deum.

Hic vos levi de púlvere
Alit creátos, & regit :
Hic cuncta nutu cóndidit,
Et cuncta nutu sústinet.

Quæ finxit error ímpius,
Gentes colunt ludíbria :
Ast unus est nobis Deus,
Quem summa laus unum decet.

Nomen veréndi núminis
Laudáre, sit solus labor :
Nec ora cessent débitas
Grates canéndo sólvere.

Sic gens beáta Cœlitum
Optáta gustat ótia ;
Deóque plena dúlcibus
Resólvit ora cánticis.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus ;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo. ℟. Ut meditárer elóquia tua. *Ps.* 118.

Ad Benedíctus, *Antiphona habetur in proprio.*

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

Benedíctus Dóminus Deus Israel : * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ :

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt, Prophetárum ejus ;

Salútem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium, qui odérunt nos :

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris, * & memorári testaménti sui sancti :

Jusjurándum quod jurávit ad Abraham patrem nostrũ, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi ;

In sanctitáte, & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu puer, Prophéta

Altíssimi vocáberis :* præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus ;

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus,*in remissiónem peccatórum eórũ.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos óriens ex alto :

Illumináre his, qui in ténebris, & in umbra mortis sedent ;* ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona & Oratio ut in Proprio : & in fine dicitur: Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. *Tum* ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si quæ commemoratio occurrat, hoc loco fit per Antiphonam, Versiculum, & Orationem, ut notatur in Proprio.

Post quamlibet horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur submissâ voce ; Fidélium ánimæ, &c. *pag.* 11. *Deinde*, Pater noster, *secretò.*

AD PRIMAM.

Pater, Ave, Credo, *secretò.*

Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAM lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices ;
Præsens, benígno lúmine,
Nostros ut actus dírigat.

NIL lingua peccet, nil manus ;
Nil mens ináne cógitet :
In ore simplex véritas,
In corde regnet cháritas.

INCŒPTA dum fluet dies,
O Christe, sis custos vigil:
Da mente scire, quod doces ;
Da corde, quod jubes, sequi.

TU spes salútis ; áctuum
Tu finis & primórdium,
Te, prosequámur, áuspice,
Quæ, te favénte, cœpimus.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus ;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 1. g. Deus meus.

Psalmus 117.

CONfitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, *quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum ;* & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor :*

non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor ;* & ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino , * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino , * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérũt me ;* & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdántes circumdedérunt me ,* & in nómine Dómini quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes , & exarsérunt sicut ignis in spinis ; * & in nómine Dómini , quià ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem ; * & Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea , & laus mea Dóminus ;* & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salútis ,* in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me ; * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam;* & narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus ; * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ ; ingréssus in eas confitébor Dómino :* hæc porta Dómini , justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me ; * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes , * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud ; * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies , quam fecit Dóminus :* exultémus & lætémur in ea.

O Dómine , salvum me fac, ô Dómine, benè prosperáre : * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini : * Deus Dóminus, & illúxit nóbis.

Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu , & confitébor tibi ; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi quóniam exaudísti me ; * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dño quóniam bonus, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

BEáti immaculáti in via , * qui ámbulant

in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti, * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis, * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te; * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedíctus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor; * & considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor: * non obliviscar sermónes tuos. Glória.

Divisio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo, vivífica me, * & custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra, * non abscóndas a me mandáta tua.

Concupívit ànima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos: * maledícti qui declínant a mandátis tuis.

Aufer a me oppróbrium & contémptum; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & advérsum me loquebántur; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est, * & consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea, * vivífica me secúndùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum ínstrue me; * & exer-

cébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis amóve a me ; * & de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi: *judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis, Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri,*cum dilatásti cor meum. Glória Patri.

Sequens Symbolum dicitur,quandò fit Officium de Dominica, nisi aliter notetur.

QUicúmque vult salvus esse, * ante ómnia opus est, ut téneat Cathólicam fidem ;

Qam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum períbit.

Fides autem Cathólica hæc est;ut unum Deum in Trinitáte, * & Trinitátem in unitáte venerémur.

Neque confundéntes persónas,* neque substántiam separántes.

Alia est enim persóna Patris ; ália Fílii ; * ália Spíritûs sancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.

Qualis Pater, talis Fílius ;* talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Fílius, *imménsus Spíritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus :

Et tamen non tres ætérni ; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi ; * sed unus increátus, & unus imménsus.

Simíliter omnípotens Pater,omnípotens Fílius,* omnípotens Spíritus sanctus :

Et tamen non tres omnipoténtes ; * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus :

Et tamen non tres Dii ; * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres Dómini ; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquámque persónam, Deum ac Dóminum confitéri Christiánâ veritáte

compéllimur ; * ita tres Deos aut Dóminos dícere Cathólicâ religióne prohibémur.

Pater a nullo est factus,* nec creátus, nec génitus.

Fílius a Patre solo est ; * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus a Patre & Fílio ; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergo Pater, non tres Patres ; unus Fílius, non tres Filii ; * unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus;*sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * & únitas in Trinitáte, & Trínitas in unitáte veneránda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus & cõfiteámur,* quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus & homo est.

Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus ; * & homo est ex substántia matris in sæculo natus.

Perféctus Deus, perféctus homo ;*ex ánima rationáli & humána cárne subsístens.

Æquális Patri secúndum divinitátem ; *minor Patre secúndum humanitátem.

Qui licèt Deus sit & homo ; * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem ; * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omníno non confusióne substántiæ ; * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális & caro unus est homo,* ita Deus & homo unus est Christus :

Qui passus est pro salúte nostra, descéndit ad ínferos ; * tértiâ die resurréxit a mórtuis :

Ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis ; * inde ventúrus est judicáre vivos & mórtuos :

Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis;* & redditúri sunt de factis própriis ratiónem :

Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam;* qui verò mala, in ignem ætérnum.

Hæc est fides Cathólica,* quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.

Glória Patri.

Ant. Deus meus es tu & confitébor tibi, Deus meus es tu & exaltábo te.

Capitulum. 1. *ad Tim.* 1.

REgi sæculórum immortáli, invisíbili, soli Deo, honor & glória in sæcula sæculórum, Amen.

℟. Deo grátias.

℟. *breve*, Christe Fili Dei vivi,* Miserére nobis. *Repetitur.* Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris; [*Hic Versus quandoque mutandus est, ut notatur in propriis locis.*] * Miserére nobis. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. *Repetitur.* Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. *Mat.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos. ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobíscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti, tuâ nos hódie salvâ virtúte, ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum;

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in choro legitur Martyrologium, in cujus fine respondetur, Deo grátias. *& statim Hebdomadarius dicit altâ voce:*

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum, *& sine* Orémus.

SAncta María & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum, ut nos mereámur ab eo adjuvári, & salvári, qui vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Postea dicitur, ℣. Deus in adjutórium meum inténde.

℟. Dómine ad adjuvándum me festína; *Ps.* 69.

& dicitur ter. Deinde Glória Patri, &c. Sicut erat, &c. Kyrie eléïson. Christe eléïson. Kyrie eléïson.

Tum secretò, Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem, ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réspice in servos tuos Dómine, & in ópera tua: & dirige filios eórum.

℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrárum dirige super nos, & opus mánuum nostrárum dirige. *Ps.* 89. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus.

Dirigere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum, ut hic & in ætérnum, te auxiliánte salvi, & líberi esse mereámur Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Lector versus ad Celebrantem petit benedictionem dicens: Jube Domne benedícere. *Benedictio:* Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam dóceat nos Dóminus. *Ps.* 118. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui quálibet die varius legitur, & habetur in proprio; in cujus fine dicitur: Tu autem Dómine, miserére nostri. *Chorus respondet:* Deo grátias.

Absoluto Canone, Hebdomadarius dicit: ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123. *Submissiori voce dicit:* Benedícite. ℟. Deus.

℣. *Hebdom.* Deus pacis aptet vos in omni bono; ut faciátis ejus voluntátem: fáciens in vobis quod pláceat coram se. Per Jesum Christum, cui est glória in sæcula sæculórum. *Heb.* 13. ℟. Amen.

Si aliud non sequatur Officium, dicitur; Fidélium ánimæ, &c. *Deinde*, Pater noster, *secretò*.

AD TERTIAM.

[*Si separetur ab Officio præcedenti, dicitur secretò*, Pater & Ave, *& sic ante alias horas.*]

Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus.
O dulce lumen méntium,
Sacras refúsus íntimis,
Accénde flammas córdibus.

Qui, charitátis vínculo,

Cum Patre nectis Filium,
Et nos amóris mútui,
Fac, sancta jungant víncula.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 6. F. Misericórdiâ.

Ex Psalmo 118.

LEgem pone mihi, Dómine viam justificatiónum tuárum: * & exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, & scrutábor legem tuam; * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum; * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * & non in avarítiam.

Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquiũ tuum, * in timóre tuo.

Ámputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua Dómine; * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum; * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in sæculum & in sæculum sæculi.

Et ambulábam in latitúdine; * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspéctu regum; * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi; * & exercébar in justificatiónibus tuis.

Glória Patri.

MEmor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea; * quia elóquium tuum vivificávit me.

Supérbi iníquè agébant usquequáque: * a lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum a sǽculo, Dómine; * & consolátus sum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ,*in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi;*quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo:* miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas; *& convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, & non sum turbátus; * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórũ circumpléxi sunt me: * & legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confiténdum tibi,*super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómniũ timéntium te, * & custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra: *justificatiónes tuas doce me.

Glória Patri.

BOnitátem fecísti cum servo tuo, Dómine,* secúndum verbum tuum.

Bonitátem & disciplínã, & sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer, ego deliqui; * proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum:*ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum; * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui,* super míllia auri & argénti.

Manus tuæ fecérunt me & plasmavérunt me, * da mihi intelléctum, & discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabúntur:* quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua: * & in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me,*secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ & vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur supérbi, quia injústè iniquitátem fecérunt in me:* ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te, * & qui nové-

runt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis; * ut non confúndar.

Glória Patri.

Ant. Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra.

Capitulum. 1. *Paral.* 16.

DAte Dómino glóriam nómini ejus, & adoráte Dóminum in decóre sancto.

℞.*breve.* Magnus Dóminus * Et laudábilis nimis. ℞. Magnus. ℣.Et magnitúdinis ejus non est finis. *Ps.* 144. * Et laudábilis. Glória Patri. * Magnus.

℣. Exultáte Deo, in insigni die solemnitátis vestræ. ℞. Quia præcéptum in Israel est. *Ps.* 80.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater, Ave, *secretò.*

Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm solis áureum jubar
Pleno corúscat lúmine:
O vera, Christe, cláritas,
Nostris refúlge sénsibus.

O Dux salútis, & via,
O vita, quos doces, rege;
Et quos regis, da cónsequi
Vitæ perénnis gáudia.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 2. D. Fac cum servo tuo.

Ex Psalmo 118.

DEfécit in salutáre tuũ ánima mea;* & in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum,* dicéntes: quandò consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína;* justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iniqui fabulatiónes, * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua véritas: * iniquè persecúti sunt me, ádjuva me.

Paulo minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivífica me; * & custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum, Dómine,* verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies;* quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est, * tunc fortè periíssem

periiſſē in humilitáte mea.

In ætérnum non oblivíſcar juſtificatiónes tuas ; * quia in ipſis vivificáſti me.

Tuus ſum ego , ſalvum me fac ; * quóniam juſtificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres,ut pérderent me:* teſtimónia tua intelléxi.

Omnis conſummatiónis vidi finem:*latum mandátum tuum nimis. Glória.

QUómodo diléxi legē tuam , Dómine ? * totā die meditátio mea eſt.

Super inimícos meos prudéntem me fecíſti mandáto tuo;*quia in ætérnum mihi eſt.

Super omnes docéntes me intelléxi;*quia teſtimónia tua meditátio mea eſt.

Super ſenes intelléxi ; * quia mandáta tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut cuſtódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi ; * quia tu legem poſuíſti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua ! * ſuper mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi ; * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.

Lucérna pédibus meis verbum tuum ,* & lumen ſémitis meis.

Jurávi, & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum uſquequáque , Dómine :* vivífica me ſecúndum verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac,Dómine;* & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper ; * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi :* & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi teſtimónia tua in ætérnum ;* quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas juſtificatiónes tuas in ætérnum,* propter retributiónem. Glória.

INíquos ódio hábui ;*& legem tuam diléxi.

Adjútor & ſuſcéptor meus es tu ; * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte a me malígni : * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecúndum elóquium tuum, & vivam ;* & non confúndas me ab expectatióne mea.

Adjuva me & ſalvus ero,*& meditábor in juſtificatiónibus tuis ſemper.

Sprevíſti omnes diſcedéntes a judíciis tuis;*quia

injústa cogitátio eórum.

Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ;* ídeo diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas; * a judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: *non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam;* & justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.

Tempus faciéndi, Dómine: * dissipavérunt legem tuam.

Ideo diléxi mandáta tua,* super aurum & topázion.

Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui. Glória Patri.

Ant. Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam, Dómine.

Capitulum. I. *Paral.* 29.

TUa est, Dómine, magnificéntia & poténtia, tua est glória; tu domináris ómnium; in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

℟. *breve.* Dómine Deus meus, * Magnificátus es veheménter. ℟. Dómine.

℣. Confessiónem & decórem induísti. * Magnificátus. Glória Patri. ℟. Dómine Deus. *Ps.* 103.

℣. Afférte Dómino glóriam & honórem.

℟. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. *Ps.* 95.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater, Ave, *secretò.*

Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

RECÉDIT inclínans dies;
Sic vita præceps lábitur:
Sanctus supérnam júgiter
Suspíret ardor pátriam.

DA, Christe, da tandem tuos
Cœli quiéte pérfrui:
Fac, lucis usúræ brevi
Ætérna succédat dies.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ant. 4. E. Appropínquet.

Ex Psalmo 118.

MIrabília testimónia tua; * ídeo scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat; * &

intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attráxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me & miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige secúndum elóquium tuum;* & non dominétur mei omnis injustítia.

Rédime me a calúmniis hóminum; * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum;* & doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es Dómine; * & rectum judícium tuum.

Mandásti justítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum veheménter; * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contémptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua justítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me; * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum; * intelléctum da mihi & vivam.

Glória Patri.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me, Dómine, * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac; * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meã audi secúndum misericórdiam tuam, Dómine;* & secúndum judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti;* a lege autem tua longe facti sunt.

Prope es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuũ vivífica me.

Longe a peccatóribus salus;* quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Miſericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * ſecúndum ju-dícium tuum vivífica me.

Multi qui perſe[illegible] . & tri[illegible] [illegible]

[illegible]

omnes viæ meæ in conſpectu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conſpéctu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret poſtulátio mea in conſpectu tuo: * ſecúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum; * cum docúeris me juſtificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut ſalvet me: * quóniam mandáta tua elegi.

Concupivi ſalutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea eſt.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvabunt me.

Erravi ſicut ovis quæ periit: * quære ſervum tuum, quia mandáta tuà non ſum oblitus.

Glória Patri.

Ant. Appropínquet deprecátio mea in conſpéctu tuo, Dómine.

Capitulum. Apoc. 5.

Sedenti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéſtas in ſæcula ſæculórum.

℟. *brev.* Exaltáre * Super cælos Deus. ℟. Exaltáre.
℣. Et ſuper omnem terram

glória tuæ. * Super. Glória Patri. ℟. Exaltáre. *Ps.* 107.
℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus. *Ps.* 102.
Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater, Ave, *secretò.*
Deus, in adjutórium, &c.
Ant. 7. c. Dixit Dóminus.
Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * dominare in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in ætérnũ secúndũm órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet; * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.
Psalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * in concílio justórum, & congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisita in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus; * & justítia ejus manet in sǽculum sǽculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sǽculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo;

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sǽculum sǽculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secúndum judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequúntur me, & tribulant me: * a testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ. Glória Patri.

PRíncipes persecúti sunt me gratis; * & a verbis tuis formidávit cor meũ.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua; * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua & testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum; * cum docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Glória Patri.

Ant. Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo, Dómine.

Capitulum. Apoc. 5.

SEdénti in throno, & Agno benedictio, & honor, & glória, & potéstas in sæcula sæculórum.

℟. *breve.* Exaltáre * Super cœlos Deus. ℟. Exaltáre. ℣. Et super omnem terram

glória tua. * Super. Glória Patri. ℟. Exaltáre. *Ps.* 107.

℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia quæ intra me sunt nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater, Ave, *secretò*.

Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 7. c. Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in ætern͠u secúndùm órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet; * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

Psalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * in concílio justórum, & congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus; * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo;

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in

sæculum sæculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.

Ant. 1. *F.* Qui timet Dóminum.

Psalmus 111.

BEátus vir, qui timet Dóminum; * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur

Glória & divítiæ in domo ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucúndus homo, qui miserétur & cómmodat: dispónet sermónes suos in judício;* quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus:* ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus speráre in Dómino: confirmátum est cor ejus; * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.

Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi; *cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit & irascétur; déntibus suis fremet & tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus volet nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen Dñi.

Psalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum; * ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum; * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus; * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat,* & humília réspicit in cœlo & in terra.

Súscitans a terra inopem; * & de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Ant. Sit nomen Dómini benedíctum, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. 1. A. Nos qui vivimus.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto,* domûs Jacob de pópulo bárbaro.

Facta est Judæa sancti-

ficátio ejus; *Israel potéstas ejus.

Mare vidit & fugit: * Jordánis convérsus est retrórsum.

Montes exultavérunt ut arietes, * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugísti? * & tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?

Montes exultástis sicut arietes, * & colles sicut agni óvium.

A fácie Dómini mota est terra; * a fácie Dei Jacob.

Qui convértit petram in stagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, *sed nómini tuo da glóriam.

Super misericórdia tua & veritáte tua; *nequándo dicant gentes: Ubi est Deus eórum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúnque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum:

Os habent, & non loquéntur; * óculos habent, & non vidébunt:

Aures habent, & non áudient; * nares habent, & non odorábunt:

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt; * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino: *adjútor eórum & protéctor eórum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum & protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum & protéctor eórum est.

Dóminus memor fuit nostri; * & benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Israël; * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos; * super vos, & super filios vestros.

Benedícti vos a Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine; * neque omnes qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino; * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Nos qui vívimus.

benedícimus Dómino.

Capitulum. Ephes. 1.

BEnedíctus Deus, & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in charitáte.

Hymnus.

LUcis Creátor óptime,
Ter sancte, ter potens Deus,
Qui purus, immutábilis,
Fons sanctitátis pérmanes.

Nos qui tuum genus sumus,
Nos, ô Pater, quos núminis
Imáginem tui vocas,
Quàm pura nos virtus decet!

Tu semper astas méntibus
Testis vigil; tu péctoris
Scrutans recéssus íntimos,
Arcána præsens áspicis.

Nostras, benígne Cónditor,
Mentes subi, sensus rege;
Omnémque labem críminis
Accénsa mundet cháritas.

Sic digna conspéctus tuos
Mens ferre, quondam trístibus
Vinclis solúta córporis,
Tuo quiéscet in sinu.

ÆTérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi Deus sit glória.
Amen.

℣. Excélsus super omnes gentes Dóminus. ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat *Antiphona ut in proprio.*

Canticum B. M. V. Luc. 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum:

Et exultávit spíritus meus, * in Deo salutári meo;

Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ; * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes;

Quia fecit mihi magna, qui potens est; * & sanctum nomen ejus:

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede; * & exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis; * & dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham & sémini ejus in sæcula.

Deinde dicitur Antiphona & Oratio conveniens.

Postea si qua Commemoratio occurrat, fit hoc loco; & sic in sequentibus Feriis.

Si Completorium non sequatur, submissâ voce dicitur Fidélium ánimæ, &c. *Et* Pater, *secretò.*

AD COMPLETORIUM.

CONvérte nos, Deus salutáris noster; ℟. Et avérte iram tuam a nobis. *Ps.* 84.

Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 8. G. In pace, *nisi aliter notetur.*

Psalmus 4.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * & exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum, úsquequo gravi corde? * Ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eũ.

Irascímini & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, & speráte in Dómino: * multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam & requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi; * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno;

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, & decem míllia a dextris tuis; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis; * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum;

Non accédet ad te malum; * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo:

Quóniam Angelis suis mandávit de te;* ut custódiant te in ómnibus viis tuis:

In mánibus portábunt te; * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis; * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum:* prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, & ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne; erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum;* & osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini;

Qui statis in dómo Dómini,*in átriis domûs Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta: * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion,* qui fecit cœlum & terram.

Ant. In pace in idípsum dórmiam & requiéscam.

Hymnus.

DEUS Creátor ómnium,
Grates, perácto jam die,
Et noctis exórtu, preces
Proni tibi persólvimus.

QUOD longa peccávit dies
Noctúrnus éxpiet dolor;
Nec per sopórem nos sinat
Hostis patére fráudibus.

INFESTUS usque circuit
Quærens leo, quem dévoret;
Umbrántibus tuos, Pater,
Natos sub alis prótege.

O quando lucéscet tuus,
Qui nescit occásum, dies!
O quando te perenniter
Amábimus, laudábimus!

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

In Festis B. Mariæ, nisi aliter notetur, Hymnus.

VIRGO Dei Génitrix,
Quem totus non capit orbis,
In tua se clausit
Víscera, factus homo.

QUEM paris, hic tollit
Totíus crímina mundi;
Et tibi, Virgínitas,

Inviolàta manet.

Tu mater pietatis :
Opem te poscimus omnes :
Subvénias fámulis ,
O benedícta , tuis

Glória magna Patri ;
Sit par tibi glória , Nate ,
Glória sit compar ,
Spíritus alme, tibi. Amen.

Capitulum. 1. *Thess.* 5.

OMnes vos filii lucis estis , & filii diéi: non sumus noctis , neque tenebrárum; igitur non dormiámus sicut & cæteri , sed vigilémus, & sóbrii simus.

℟. *breve.* In manus tuas , Dómine , * Commméndo spíritum meum. ℟. In manus. ℣. Redemísti me , Dómine , Deus veritátis.* Commméndo. Glória Patri. ℟. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupíllam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ad Nunc dimíttis , *nisi aliter notetur in Proprio* , *Ant.* 3. à. Sive vigilémus.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimíttis servum tuum , Dómine , * secúndum verbum tuum in pace ;

Quia vidérunt óculi mei* salutáre tuum ,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Sive vigilémus, sive dormiámus , simul cum Christo vivámus. 1. *Thes.* 5.

℣. Dóminus vobíscum ;
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine , habitatiónem nostram, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle : Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant ; & benedíctio tua sit super nos semper ; Per Dóminum nostrum , &c.

℣. Dóminus vobíscum ;
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde submissiori voce dicitur , Grátia Dómini nostri Jesu Christi , & cháritas Dei , & communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2. *Cor.* 13.

Postea dicitur una ex Antiphonis de B. Maria V. pro tempore: Extant post Completorium Sabbati. Tum subjungitur Fidélium ánimæ, &c. *Ac tandem dicitur secretò* , Pater , Ave , Credo.

FERIA SECUNDA AD MATUTINUM.

Pater , Ave , Credo.

Dómine , lábia mea, &c.
Deus, in adjutórium, &c.

Invitat. Dóminum qui fecit cœlum & terram, * Veníte, adorémus. *Ps.* 122. *Psalmus.* Veníte. *pag.* 2.

Hymnus.

Quam mira nobis, ô Deus,
Paras amóris pígnora!
Qui súfficis solus tibi,
Mundum creáre cógitas.

Tu magna cœli lúmina,
Tu noctis umbras & diem,
Terræque tractus & maris
Imménsus ipse cóntines.

Ut tempus incœptum fluat,
Te velle, te loqui sat est:
Virtus ab ætérno latens
Expándet inclúsas opes.

Ubi merum subest nihil,
Creáre non tibi labor:
Quodcúnque mente cóncipis,
Vis esse? Jam factum vides.

Exténde ludens déxteram;
Te mundus osténdat Deũ;
Jubéntis ore pródeat
Opus supérbum quod moves.

Orbem poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Filio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sæcula.
Amen.

In Feriis & aliis Officiis trium Lectionum, novem Psalmi positi ad singulas Ferias, dicuntur pro unico Nocturno. In officiis autem novem Lectionum dicuntur iidem Psalmi sub novem Antiphonis de proprio vel de communi.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Admirábile.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos; * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulo minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum, * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cœli, & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus nos-ter, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 32.

EXultáte justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam & judícium: * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * & spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesáuris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveântur omnes inhabitántes orbem.

Quóniam ipse dìxit, & facta sunt: * ipse mandávit & creáta sunt.

Dóminus díssipat consília géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus; * pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respéxit Dóminus: * vidit omnes filios hóminum.

De præparáto habitáculo suo, * respéxit super omnes qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * & gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuéntes eum; * & in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat a morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniã adjútor & protéctor noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum; * & in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; * quemádmodum sperávi-

mus in te.

Ant. Admirábile est nomen tuum, Dómine, in univérsa terra.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Inítio.

Psalmus 101.

DOmine, exáudi oratiónem meam: * & clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me: * in quacúnque die tríbulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacúnque die invocávero te, * velóciter exáudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * & ossa mea, sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fenum, & áruit cor meum; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nycticorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei; * & qui laudábant me, advérsum me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam; * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt: * & ego sicut fenum árui.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes: * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exúrgens miserébe-ris Sion; * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus; * & terræ ejus miserebúntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion; * & vidébitur in glória sua.

Respéxit in oratiónem humílium; * & non sprevit precem eórum.

Scribántur hæc in generatióne áltera: * & pópulus qui creábitur laudábit Dóminum;

Quia prospéxit de excélso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspéxit:

Ut audíret gémitus compeditórum; * ut sólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion

nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúsalem;

In conveniéndo pópulos in unum, * & reges, ut sérviant Dómino.

Respóndit ei in via virtútis suæ: Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera Divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundásti: * & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt, tu autem pérmanes; * & omnes sicut vestiméntum veteráscent:

Et sicut opertórium mutábis, eos & mutabúntur: * tu autem idem ipse es, & anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * & semen eórum in sæculum dirigétur.

Ant. Inítio tu, Dómine, terram fundásti, & ópera mánuum tuárum sunt cœli.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Quàm magnificáta sunt.

Psalmus 103.

BEnedic ánima mea Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem & decórem induísti; * amíctus lúmine sicut vestiménto:

Exténdens cœlum sicut pellem; * qui tegis aquis superióra ejus:

Qui ponis nubem ascénsum tuum; * qui ambulas super pennas ventórum:

Qui facis Angelos tuos spíritus; * & minístros tuos ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum amíctus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * a voce tonítrui tui formidábunt.

Divisio Psalmi 103.

ASCéndunt montes, & descéndunt campi, * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur: * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri; * expectábunt ónagri in siti sua:

Super ea vólucres cœli habitábunt; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu operum tuórum satiábitur

terra ;

Prodúcens fenum juméntis, * & herbam servitúti hóminum ;

Ut edúcas panem de terra ; * & vinum lætíficet cor hóminis ;

Ut exhílaret fáciem in óleo ; * & panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, & cedri líbani, quas plantávit : * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum : * montes excélsi cervis ; petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora : * sol cognóvit occásum suũ.

Posuísti ténebras, & facta est nox : * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ ;

Cátuli leónum rugiéntes ut rápiant, * & quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, & congregáti sunt ; * & in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum, * & ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Altera Divisio Psalmi 103.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine ! Omnia in sapiéntia fecísti : * impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, & spatiósum mánibus : * illic reptília, quorum non est númerus.

Animália pusilla cum magnis : * illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei : * omnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent ; * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur ; * áuferes spíritum eórum, & defícient, & in púlverem suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum, & creabúntur : * & renovábis fáciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum : * lætábitur Dóminus in opéribus suis :

Qui réspicit terram, & facit eam trémere ; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea ; * psallam Deo meo quámdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum : * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres a terra, & iníqui, ita ut non sint : * bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Quàm magnificáta

ſunt ópera tua, Dómine ! ómnia in ſapiéntia feciſti.

℣. Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus.
℟. Et ſapiéntiæ ejus non eſt númerus. *Pſ.* 146.

Pater, *ſecretò.*

Benedictiones, ut ordinantur ante Pſalterium.

Lectiones cum ℟. ℟. *ut in proprio de Tempore, & ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis, niſi tempore Paſchali.*

AD LAUDES.

Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Cœli.

Pſalmus 18.

CŒli enárrant glóriam Dei ; * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum ; * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum ; * & in fines orbis terræ verba eórum.

In ſole póſuit tabernáculum ſuum ; * & ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo :

Exultávit ut gigas ad curréndam viam : * a ſummo cœlo egréſſio ejus ;

Et occúrſus ejus uſque ad ſummum ejus : * nec eſt qui ſe abſcóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta convértens ánimas : * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiã præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda : * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſæculum ſæculi : * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetípſa :

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum ; * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea ; * in cuſtodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me ; * & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero ; * & emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei ; * & meditátio cordis mei in conſpéctu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redémptor meus.

Ant. Cœli enárrant glóriam Dei, & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Ant. 4. a. Confitémini.

Psalmus 135.

CONfitémini Dómino quóniam bonus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabília magna solus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cœlos in intelléctu : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmávit terram super aquas : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminária magna : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestátem diéi : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam & stellas in potestátem noctis : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Confitémini Dómino qui facit mirabília magna solus.

Ant. 8. G. Confitémini.

Divisio Psalmi 135.

[CONfitémini Dómino quóniam bonus , * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.]

Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui edúxit Israel de médio eórum , * quóniam in ætérnũ misericórdia ejus.

In manu poténti , & bráchio excélso : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui divísit mare rubrum in divisiónes; * quóniam in ætérnũ misericórdia ejus.

Et edúxit Israel per médium ejus : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et excússit Pharaónem & virtútem ejus in mari rubro : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui tradúxit pópulum suum per desértum ; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit reges magnos : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et occídit reges fortes ; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Sehon regem Amorrhæórum : * quóniam in ætérnũ misericórdia ejus.

Et Og regem Basan : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hæreditátem: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Hæreditátem Israël servo

suo : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri ; * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Et redémit nos ab inimícis nostris : * quóniam in ætérnũ misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni , * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli : * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Confitémini Deo cœli , quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. 2. d. Dómini sunt.

In Festis , loco sequentis Cantici , & cæterorum Ferialium , assignantur Cantica propria.

Canticum Annæ 1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino; * & exaltátum est cornu meum in Deo meo.

Dilatátum est os meum super inimícos meos; * quia lætáta sum in salutári tuo.

Non est sanctus , ut est Dóminus ; neque enim est álius extra te : * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolíte multiplicáre loqui sublímia , * gloriántes.

Recédant vétera de ore vestro; quia Deus scientiárum Dóminus est ; * & ipsi præparántur cogitatiónes.

Arcus fórtium superátus est ; * & infirmi accíncti sunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus se locavérunt : * & famélici saturáti sunt ;

Donec stérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios , infirmáta est.

Dóminus mortíficat & vivíficat ; * dedúcit ad ínferos & redúcit.

Dóminus páuperem facit & ditat ; * humíliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénum , * & de stércore élevat páuperem ;

Ut sédeat cum princípibus , * & sólium glóriæ téneat :

Dómini enim sunt cárdines terræ ; * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit , & ímpii in ténebris conticéscent ; * quia non in fortitúdine sua roborabitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus ; * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ; * & dabit impérium regi suo , & sublimábit

cornu Christi sui.

Ant. Dómini sunt cárdines terræ, & pósuit super eos orbem.

Ant. 1. g. Ipse dixit.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol & luna: * laudáte eum omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum; * & aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes & omnes colles, * ligna fructífera & omnes cedri;

Béstiæ & univérsa pécora, * serpéntes & vólucres pennátæ;

Reges terræ, & omnes pópuli, * príncipes, & omnes júdices terræ.

Júvenes & vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini; * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus; * filiis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Ant. Ipse dixit & facta sunt; ipse mandávit, & creáta sunt.

Capitulum. Rom. 1.

INvisibília Dei, a creatúra mundi, per ea quæ facta sunt, intelléćta conspiciúntur; sempitérna quoque ejus virtus, & divínitas.

Hymnus.

DEo loquénte, prótinus
Fiunt ténebræ, fit dies;
Et spléndidæ cœlo faces
Noctem diémque dívidunt.

STAT terra: currunt flúmina,
Quæ fundit imménsum mare:
Velántur astra núbibus;
Subsístit unda pénsilis.

HERBÆ viréntis tégmine
Vestíta tellus píngitur:
Lætis onústæ frúctibus
Passim renídent árbores.

LEVES in imo gúrgite
Repénte pisces innatant:

Ferúntur ad cœlos aves;
Vagántur in silvis feræ.
HOMO creátus náscitur,
Spirans imágo núminis;
Terréstre córporis lutum
Cœléstis afflat spíritus.
O Numen, ô mundi Pater,
Voléndo quid non éfficis?
Tuæ, Deus, poténtiæ
Mundum creáre ludus est.
ORBEM poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sæcula. Amen.

℣. Deus noster in cœlo. ℟. Omnia quæcúmque vóluit, fecit. *Ps.* 113.

Ad Benedíctus, *pag.* 13.

Ant. 6. F. Dignus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, quia tu creásti ómnia, & propter voluntátem tuam creáta sunt. *Apoc.* 4.

Sequentes Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur flexis genibus post Antiphonam ad Benedíctus; *& in Vesperis post Antiphonam ad* Magníficat.

PRECES.

KYrie eléison. *Chorus.* Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Psal.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequo? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos.

℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam: ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131.

℣. Orémus Pro Summo Pontífice nostro N. ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui. *Ps.* 77.

℣. Orémus pro Antístite nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Dómine, salvum fac Regem nostrum N. ℟. Et exáudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ. ℟. Et rege eos, & extólle illos usque in ætérnum. *Ps.* 27.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem. ℟. Fiat pax in virtúte tua & abundán-

tia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. *Ps.* 85.

℣. Pro infirmis, afflíctis, & captívis, ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro fidélibus defúnctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mic.* 7.

Deinde dicitur Psal. 129. De profúndis. *ut in Vesperis Feriæ VI. & in fine* Glória Patri.

In Vesperis ejus loco dicitur Psal. 50. Miserére mei Deus. *ut in Completorio Sabbati, cum* Glória Patri. *Finito Psalmo dicitur.*

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, & salvi érimus. *Psal.* 79.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos. ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Psal.* 43.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Psal.* 101.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens: quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti. Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit hoc loco. Deinde fiunt suffragia de Sanctis.*

COMMEMORATIONES communes, seu Suffragia de Sanctis, dicuntur in fine Laudum ab Octava Epiphaniæ usque ad Feriam IV. Cinerum exclusivè, & a Feria II. post Dominicam SS. Trinitatis usque ad Dominicam I. Adventûs. Fiunt autem dictæ Commemorationes in Feriis & Festis simplicibus. ¶ De Patrono seu Titulari cujuslibet Ecclesiæ fiet commemoratio suo loco.

Commemoratio sequens dicitur in Officio Feriali tantùm.

De S. Cruce.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Pet.* 2.

℣. Redémit nos ab inimícis nostris. ℟. Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus Dómine, pace custódi; quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas.

De Beata Maria Virgine.

Ant. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Orémus.

FAmulórum tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

De S. Joanne Baptista.

Ant. Non surréxit inter natos mulíerum major Joánne Baptístâ. *Matt.* 11.

℣. Prævenísti eum, Dómine, ℟. In benedictiónibus dulcédinis. *Ps.* 20.

Orémus.

PErpétuis nos, quæsumus Dómine, sancti Joánnis Baptístæ tuére præsídiis; & quantò fragilióres sumus, tantò magis necessáriis attólle suffrágiis; Per Christum.

De S. Firmino I. Amb. Episcopo & Martyre.

Ant. Secúndum grátiam Dei quæ data est mihi, ut sápiens architéctus fundaméntum pósui, quod est Christus Jesus. 1. *Cor.* 3.

℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Orémus.

LÆtétur Ecclésia tua, Deus, beáti Firmíni Mártyris tui atque Pontíficis confísa suffrágiis; atque ejus précibus gloriósis & devóta permáneat, & secúra consístat; Per Christum.

De SS. Reliquiis.

Ant. Córpora Sanctórum in pace sepúlta sunt, & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44.

℣. Non derelínquet Dóminus sanctos suos: ℟. In ætérnum conservabúntur. *Ps.* 36.

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus Dómine, nobis fámulis tuis per Sanctórum tuórum, quorum Relíquiæ in (hac) Ecclésia tua requiéscunt, & ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum piâ intercessióne ab ómnibus semper protegámur advérsis; Per Christum Dóminum nostrum.

Pro Pace.

Ant. Deus det nobis jucunditátem cordis, & fieri pacem in diébus nostris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo suo dabit: ℟. Dó-

minus benedícet pópulo suo in pace. *Ps.* 18.

Orémus.

DEus, a quo sancta desidéria, recta consília, & justa sunt ópera; da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita, &, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquílla; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur submissâ voce; Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde Pater noster *secretò.*

AD PRIMAM.

Pater, Ave, Credo.

Deus in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis orto sídere, *ut in Dominica, pag.* 15. *& sic aliis diebus.*

Ant. 8. G. Priúsquam.

Psalmus 81.

DEus stetit in synagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequo judicátis iniquitátem? * & fácies peccatórum súmitis?

Judicáte egéno & pupíllo: * húmilem & páuperem justificáte.

Erípite páuperem; * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt neque intellexérunt; in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.

Ego dixi: Dii estis, * & filii Excélsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini; * & sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram, * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

Psalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * a generatióne in generatióne.

Priúsquam montes fíerent, aut formarétur terra & orbis; * a sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem; * & dixísti: Convertímini, filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos * tanquam dies hestérna quæ prætériit,

Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat & tránseat;

ſcat; * véſpere décidat, indúret & aréſcat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti ſumus.

Poſuíſti iniquitátes noſtras in conſpéctu tuo, * ſæculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui.

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt; * & in ira tua defécimus.

Anni noſtri ſicut aránea meditabúntur: * dies annórum noſtrórum, in ipſis ſeptuagínta anni:

Si autem in potentátibus, octogínta anni; * & ámpliùs eórum labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo; * & corripiémur.

Quis novit poteſtátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuàm dinumeráre?

Déxteram tuam ſic notam fac, * & erudítos corde in ſapiéntia.

Diviſio Pſalmi 89.

CONvértere, Dómine, úſquequo? * & deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus mane miſericórdiâ tuâ; * & exùltávimus, & delectáti ſumus ómnibus diébus noſtris.

Lætáti ſumus pro diébus, quibus nos humiliáſti; * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos & in ópera tua; * & dírige fílios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Deì noſtri ſuper nos; * & ópera mànuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige.

Ant. Priúſquam formarétur terra & orbis, a ſæculo & uſque in ſæculum tu es Deus.

[*In Feſtivali Officio Antiphona, habetur proprio loco: Pſalmi ſunt Feriales, niſi aliter notetur*]

Sequens Capitulum dicitur tantùm in Feſtis.

Capitulum. 1. *ad Tim.* 1.

REgi ſæculórum, immortáli, invisíbili, ſoli Deo, honor & glória in ſæcula ſæculórum, Amen.

℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Chriſte Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℟. Chriſte. ℣. Qui ſedes ad déxteram Patris. [*Hic verſus mutatur in Feſtis, quando proprius aſſignatur*] * Miſerére. Glória. ℟. Chriſte. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

In Feriali Officio.

Capitulum. *Is.* 33.

DOmine, miserére nostri, te enim expectávimus: esto bráchium nostrum in mane, & salus nostra in témpore tribulatiónis. ℟. Deo grátias.

℟. *breve.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℟. Christe. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. [*Hic* ℣. *semper dicitur in Feriis, quando alius non assignatur in Proprio de Tempore.*] * Miserére. Glória. ℟. Christe. *Matt.* 16. *Tob.* 8. *Heb.* 1.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

In Semiduplicibus, Simplicibus & Feriis minoribus, dicuntur submissa voce sequentes Preces, non autem flexis genibus.

In Feriis majoribus & Vigiliis, eæ dicuntur flexis genibus cum ℣℣. *addendis inferiùs positis, nisi aliter notetur in Proprio.*

In Duplicibus verò & supra, intraque Octavas non dicuntur; sed dicto ℣. Exúrge, &c. *statim dicitur:* Dóminus vobíscum, *& Oratio,* Dómine Deus, *ut infra.*

PRECES.

KYrie eléïson. Christe eléïson. Kyrie eléïson. Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Vivet ánima mea & laudábit te: ℟. Et judícia tua adjuvábunt me. *Ps.* 118.

Credo in Deum, *secretò usque ad* ℣. Carnis resurrectiónem: ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Ego ad te, Dómine, clamávi: ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude: ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Avérte fáciem tuam a peccátis meis: ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus: ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me a fácie tua: ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui: ℟. Et spíritu principáli confírma me. *Ps.* 50.

Quando Preces non dicuntur flexis genibus, hìc fit Confessio: quando verò genua flectuntur, adduntur

sequentes ℣℣. *ante Confessionem.*

℣. Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: ℟. Et sémitas tuas édoce me. *Ps.* 24.

℣. Dírige me in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus: ℟. Et ab insurgéntibus in me, líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem: ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde: ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

℣. Delícta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris: ℟. Secúndum misericórdiam tuam, meménto mei tu. *Ps.* 24.

Tunc Hebdomadarius facit Confessionem.

CONfiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (& vobis, fratres:) quia peccávi nimis, cogitatióne, verbo & ópere, [*ad sequentia verba ter percutitur pectus*] meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideo precor beátam Maríam semper Vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

MIsereátur tui omnípotens Deus; &, dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam.

Hebdomadarius dicit: Amen.

Deinde Chorus repetit Confessionem; & ubi dictum est vobis, fratres; *&*: vos, fratres, *dicit:* tibi, Pater, *&*: te, Pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

MIsereátur vestri omnípotens Deus; &, dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, semel dicit* Confiteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, addendo particulam* (&) *ante has voces* ómnibus Sanctis, *&*, omnes

sanctos; *deinde* Misereátur, *semel dicendo* nostri, nostris, *&* nos.]

INdulgéntiam, absolutiónem & remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus.

℟. Amen. *& prosequitur*;

℣. Exáudi nos, Deus salutáris noster; ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostri, Dómine; ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Primam.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódie salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium, in cujus fine respondetur: Deo grátias; *& statim Hebdomadarius dicit alta voce:* ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Et absolutè sine Dóminus vobíscum, *& sine* Orémus.

SAncta María & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum; ut nos mereámur ab eo adjuvári & salvári, qui vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Postea dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69. *& dicitur ter. Deinde* Glória Patri, *&* Sicut erat. Kyrie eléïson. Christe eléïson. Kyrie eléïson.

Tum secretò Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Réspice in servos tuos, Dómine, & in ópera

ma: & dirige filios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus.

DIrígere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes & actus nostros, in lege tua & in opéribus mandatórum tuórum; ut hic & in ætérnum, te auxiliánte, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi, qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Lector versus ad Celebrantem petit benedictionem dicens: Jube, Domne, benedícere.

Benedictio. Bonitátem & disciplínam & sciéntiam dóceat nos Dóminus. *Ps.* 118. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui qualibet die varius legitur, & habetur in Proprio, in cujus fine dicitur, Tu autem Dómine, miserére nostri. ℟. Deo grátias.

Absoluto Canone, Hebdomadarius dicit: ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini; ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Ps.* 123.

Deinde dicit: Benedícite. ℟. Deus.

Hebdomadarius. ℣. Deus pacis aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem; fáciens in vobis quod pláceat coram se, per Jesum Christum, cui est glória in sæcula sæculórum. ℟. Amen. *Hebr.* 13.

AD TERTIAM.

Pater, Ave.

Deus, in adjutórium.

Hymnus. O fons amóris, Spíritus, *ut in Dominica, pag.* 21. *& sic aliis diebus.*

Ant. 7. ç. Tuus est.

Psalmus 73.

UT quid, Deus, repulísti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.

Redemísti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa; * & non cognovérunt sicut in éxitu super

summum.

Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum; in secúri & áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum; * in terra pollúerunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies féstos Dei a terra.

Signa nostra non vídimus; jam non est prophéta: * & nos non cognóscet ámplius.

Usquequo, Deus, improperábit inimícus? * Irrítat adversárius nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam & déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finé?

Deus autem Rex noster ante sǽcula, * operátus est salútem in médio terræ.

Divisio Psalmi 73.

TU confirmásti in virtúte tua mare; * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis, * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes & torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem & ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino: * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; * & ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascéndit semper.

Psalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus; * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium; afférte Dómino glóriam & honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus: * adoráte Dóminū in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli & exúltet terra; commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit; quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte sua.

Ant. Tuus est dies & tua est nox, Dómine: tu fecísti omnes términos terræ.

[*In Festivali Officio Antiphona, Capitulum, & ℟. breve, habentur proprio loco: Psalmi autem sunt Feriales; nisi aliter notetur: quæ omnia servantur ad Sextam & Nonam.*]

In Feriali Officio.

Capitulum. Eccli. 18.

QUi vivit in ætérnum creávit ómnia simul. Quis súfficit enarráre ópera illíus? quis enim investigábit magnália ejus?

℟. *br.* Scitóte * Quóniam Dóminus ipse est Deus. ℟. Scitóte. ℣. Ipse fecit nos, & non ipsi nos. * Quóniam. Glória. ℟. Scitóte. *Ps.* 99.

℣. Dómine, misericórdia tua in sæculum. ℟. Opera mánuum tuárum ne despícias. *Ps.* 137.

Quando ad Laudes dictæ sunt Preces, tunc ad Tertiam, Sextam & Nonam dicuntur sequentes Preces flexis genibus.

P R E C E S.

KYrie eléïson. Christe eléïson. Kyrie eléïson.

Pater, *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos: ℟. Et

ostende fáciem tuam, & salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exúrge, Dómine, ádjuva nos. ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meã: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

Tum submissa voce dicitur: Fidélium ánimæ, & Pater noster, *secretò; nisi alia sequatur Hora.*

AD SEXTAM.

Pater, Ave.

Deus, in adjutórium.

Hymnus, Jam solis áureum jubar, *ut in Dominica pag.* 24. *& sic aliis diebus*

Ant. 2. D. Delectásti me.

Psalmus 91.

BOnum est confitéri Dómino, * & psállere nómini tuo, Altíssime:

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam, * & veritátem tuã per noctem:

In decachórdo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua: * & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Divisio Psalmi 91.

QUàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * Nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognóscet; * & stultus non intélliget hæc.

Cùm exórti fúerint peccatóres sicut fenum, * & appárúerint omnes qui operántur iniquitátem.

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui peribunt; * & dispergéntur omnes qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum, * & senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos; * & in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit; * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi; * & bene patiéntes erunt ut annúntient.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster; * & non est iníquitas in eo.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exúltet terra: * læ-

téntur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ; * vidit, & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini; * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriã ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit & lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram; * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * & rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Delectásti me, Dómine, in factúra tua: & in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Capitulum. Baruch. 3.

E Míttit lumen, & vadit; & vocávit illud, & obédit illi in tremóre. Stellæ autem dedérunt lumen in custódiis suis, & lætátæ sunt. Vocátæ sunt, & dixérunt: Adsumus: & luxérunt ei cum jucunditáte, qui fecit illas.

℟. *breve.* Tui sunt cœli * Et tua est terra. ℟. Tui. ℣. Orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundásti. * Et tua. Glória. ℟. Tui sunt. *Ps.* 88.

℣. Verbo Dómini cœli firmáti sunt. ℟. Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. *Ps.* 32.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater, Ave.

Deus, in adjutórium.

Hymnus: Recédit inclínans dies, *ut in Dominica, pag.* 26. *& sic aliis diebus.*

Ant. 1. g. Bénedic.

Psalmus 102.

B Enedic ánima mea Dómino; * & ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic ánima mea Dó-

mino; * & noli oblivísci omnes retributiónes ejus,

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui sanat omnes infirmitátes tuas:

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in misericórdia & miseratiónibus:

Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.

Fáciens misericórdias Dñus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor & miséricors Dóminus, * longánimis & multùm miséricors:

Non in perpétuum irascétur, * neque in ætérnum comminábitur:

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis; * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis;

Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra; * corroborávit misericórdiã suam super timéntes se.

Quantùm distat ortus ab occidénte, * longè fecit a nobis iniquitátes nostras.

Altera divisio Psalmi 102.

QUómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se; * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo, sicut fenum dies ejus, tanquam flos agri sic efflorébit.

Quóniam spíritus pertransíbit in illo, & non subsístet; * & non cognóscet ámplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnum super timéntes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum; * his qui servant testaméntum ejus.

Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam: * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus, * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus; * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus * in omni loco dominatiónis ejus: bénedic, ánima mea,

Dómino.

Ant. Bénedic, ánima mea, Dómino, & noli oblivísci omnes retributiónes ejus.

Capitulum. Is. 40.

LEváte óculos vestros; & vidéte. Quis creávit hæc? Deus sempitérnus Dóminus creávit términos terræ, non deficiet neque laborábit; nec est investigátio sapiéntiæ ejus.

℟. *breve.* Benedícite Dómino * Omnia ópera ejus. ℟. Benedícite. ℣. In omni loco dominatiónis ejus. * Omnia. Glória. ℟. Benedícite. *Ps.* 102.

℣. Generátio & generátio laudábit ópera tua; ℟. Et poténtiam tuam pronuntiábunt. *Ps.* 144.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Pater, Ave.

Deus, in adjutórium, *& sic aliis diebus.*

Ant. 8. G. Magnificásti.

Psalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo.

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini; * quóniam magna est glória Dómini.

Quóniam excélsus Dóminus, & humília réspicit; * & alta a longè cognóscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me; * & super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, & salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me; * Dómine, misericórdia tua in sæculum; ópera mánuum tuárum ne despícias.

Ant. Magnificásti, Dómine, super omne, nomen sanctum tuum.

Ant. 2. D. Tu formásti.

Psalmus 138.

DOmine, probásti me & cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam & resurrectiónem meam.

Intellexísti cogitatiónes

meas de longè : * sémitam meam & funículum meum investigásti.

Et omnes vias meas prævidísti ; * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima & antíqua : * tu formásti me & posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me ; * confortáta est, & non pótero ad eam.

Quò ibo a spíritu tuo ? * & quò a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es ; * si descéndero in inférnum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris ;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, & nox sicut dies illuminábitur ; * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos ; * suscepísti me de útero matris meæ.

Ant. Tu formásti me, & posuísti super me manum tuam.

Ant. 6. F. Mirabília.

Divisio Psalmi 138.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto ; * & substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui ; & in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus ; * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur : * exsurréxi & adhuc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres ; * viri sánguinum declináte a me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam ; * & super inimícos tuos tabescébam ?

Perfécto ódio óderam illos ; * & inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, & scito cor meum : * intérroga me, & cognósce sé-

nitas meas.

Et vide si via iniquitátis in me est ; * & deduc me in via ætérna.

Ant. Mirabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Ant. 3. c. Dómine.

Psalmus 143.

BEnedíctus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium,* & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea & refúgium meum; * suscéptor meus & liberátor meus.

Protéctor meus, & in ipso sperávi ; * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti símilis factus est ; * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos & descénde : * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & dissipábis eos : * emítte sagíttas tuas, & conturbábis eos.

Emítte manum tuam de alto, éripe me ; & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Dómine, quid est homo, quia innotuísti ei ? aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Ant. 1. a. Beátus.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachórdo psallam tibi,

Qui das salútem régibus ; * qui redemísti David servum tuum de gládio malígno, éripe me.

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * & déxtera eórum déxtera iniquitátis :

Quorum filii sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fetósæ, abundántes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc sunt : * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Judith. 16.

ADónai; Dómine, magnus es tu: tibi sérviet omnis creatúra tua, quia dixísti & facta sunt, misísti Spíritum tuum, & creáta sunt. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

DEo canéntes psállite:
Quicúmque dulci spíritu
Vitális auræ véscimur,
Omnes per ipsũ vívimus.

AUCTORIS in laudem sui
Natúra tota pérsonat;
Servíre, Mortáles, Deo
Vos terra, vos cœlum docet.

PARENT jubénti sídera,
Nubésque dicunt: Adsumus.
Illíus ad nutum mare
Submíttit undas súpplices.

RERUM Sator, totum tibi
Se debet humánum genus:
Moménta vitæ témperas,
In te movémur & sumus.

DEI creátus múnere
Deum Paréntem díliges:
Lex est in imo péctore,
Divína quam scripsit manus.

ORBEM poténter qui creas,
Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sæcula. Amen.

℣. Sit glória Dómini in sæculum. ℟. Lætábitur Dóminus in opéribus suis. *Psal.* 103.

Ad Magníficat, *Ant.* 5. C. Vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valde bona. *Gen.* 1.

Preces, si dicendæ sint, habentur post Laudes hujus Feriæ, pag. 45.

Oratio de Dominica præcedenti, nisi propria assignetur; & sic in sequentibus Feriis.

Si facienda sit Commemoratio alicujus Festi occurrentis, fit hoc loco.

Deinde fiunt Commemorationes communes, si faciendæ sint.

COMMEMORATIONES communes, seu Suffragia de Sanctis, dicuntur in fine Vesperarum ab Octava Epiphaniæ usque ad Feriam IV. Cinerum exclusivè, & a Feria II. post Dominicam SS. Trinitatis usque ad Dominicam I. Adventûs. Fiunt autem eæ Commemorationes in Feriis & Festis simplicibus tantùm.

¶ *De Patrono, seu Titulari cujuslibet Ecclesiæ, fiet Commemoratio suo loco, secundum ejus dignitatem.*

Commemoratio sequens fit tantùm in Officio Feriali.

De S. Cruce.

Ant. Mihi absit gloriári nisi in Cruce Dómini nos-

tri Jesu Christi. *Galat.* 6.
℣. In Deo salutáre meum, ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es, Salvátor mundi, Qui vivis.

De Beata Maria Virgine.

Ant. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

℣. Vultum tuum deprecabúntur, ℟. Omnes dívites plebis. *Ps.* 44.

Orémus.

FAmulórum tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eúndem Christum.

De S. Joanne Baptista.

Ant. Joánnes testimónium perhíbuit veritáti: ille erat lucérna ardens & lucens. *Joan.* 5.

℣. Loquébar de testimóniis tuis in conspéctu regum, ℟. Et non confundébar. *Ps.* 118.

Orémus.

PErpétuis nos, quæsumus Dómine, sancti Joánnis Baptístæ tuére præsídiis; & quantò fragilióres sumus, tantò magis necessáriis attólle suffrágiis; Per Christum Dóminum nostrum.

De S. Firmino I. Amb. Episcopo & Martyre.

Ant. Hic est fratrum amátor & pópuli; hic est qui multùm orat pro pópulo & univérsa civitáte. 2. *Mac.* 15.

℣. Oculi Dómini super justos; ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

Orémus.

LÆtétur Ecclésia tua, Deus, beáti Firmíni Mártyris tui atque Pontíficis confísa suffrágiis; atque ejus précibus gloriósis & devóta permáneat, & secúra consístat; Per Christum Dóminum nostrum.

De Sanctis Reliquiis.

Ant. Sit memória illórum in benedictióne, & ossa eórum púllulent de loco suo. *Eccli.* 46.

℣. Custódit Dóminus ómnia ossa eórum;
℟. Unum ex his non conterétur. *Ps.* 33.

Orémus.

PRopitiáre, quæsumus Dómine, nobis fámulis tuis per Sanctórum tuó-

rum, quorum Relíquiæ in (hac) Ecclésia tua requiéscunt, & ómnium Sanctórum mérita gloriósa; ut eórum piâ intercessióne ab ómnibus semper protegámur advérsis. Per Christum Dóminum nostrum.

Pro Pace.

Ant. Deus memínerit testaménti sui, & fáciat pacem; nec (nos) déserat in témpore malo. 2. *Mac.* 1.

℣. Dóminus Deus loquétur pacem, ℟. In plebem suam. *Ps.* 84.

Orémus.

DEus, a quo sancta desidéria, recta consília, & justa sunt ópera, da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra mandátis tuis dédita, & hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquílla; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si Completorium non sequatur, submissâ voce dicitur: Fidélium ánimæ, *&* Pater, *secretò.*

AD COMPLETORIUM.

[*Si separetur ab Officio præcedenti, dicuntur secretò* Pater *&* Ave.]

Convérte nos, *ut in Dominica, pag.* 33.

Deus, in adjutórium, *& sic aliis diebus.*

Ant. 7. d. Convértere, *nisi aliter notetur in Proprio.*

Psalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me; * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo; lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meũ rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes

qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meã suscépit.

Erubéscant & conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur & erubéscant valde velóciter.

Psalmus 7.

DOmine Deus meus, in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, & líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam; * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud; * si est iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala; * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Persequátur inimícus ánimam meam, & comprehéndat & concúlcet in terra vitam meam; * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge, Dómine, in ira tua; * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exúrge, Dómine Deus meus, in præcépto quod mandásti; * & synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me, Dómine, secúndum justítiam meam: * & secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, & díriges justum, * scrutans corda & renes, Deus.

Justum adjutórium meũ a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis & pátiens: * numquid iráscitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, & parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis; * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam, * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * & in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus ; * & psállam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Convértere, Dómine, salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Hymnus. , Deus Creátor ómnium , &c. *ut in Dominica, pag.* 34.

In Festis B. Mariæ, nisi aliter notetur , Hymnus : Virgo Dei Génitrix , *pag.* 34.

Capitulum. 1. *Petr.* 5.

SObrii estóte & vigiláte ; quia adversárius vester diábolus tanquam leo rúgiens círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide.

℟. *breve.* In manus tuas, Dómine , * Comméndo spíritum meum. ℟. In manus. ℣. Redemísti me, Dómine Deus veritátis. * Comméndo. Glória. ℟. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me , Dómine , ut pupíllam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ad Nunc dimíttis *dicitur Ant. sequens , nisi aliter notetur in Proprio.*

Ant. 3. a. Sive vigilémus , sive dormiámus , simul cum Christo vivámus. 1. *Thess.* 5.

In Semiduplicibus, Simplicibus & Feriis dicuntur submissa voce sequentes Preces , (& flexis genibus , quando Preces dictæ sunt in Vesperis.)

In Duplicibus verò & supra non dicuntur , nec intra Octavas, sed dictâ Antiphonâ , statim dicitur : Dóminus vobíscum , *&* Oratio, Vísita , *ut infra ; nisi alia Oratio dicenda sit.*

P R E C E S.

KYrie eléïson. Christe eléïson. Kyrie eléïson.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. In pace in idípsum dórmiam & requiéscam ; ℟. Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe constituísti me. *Ps.* 4.

Credo in Deum , *secretò usque ad* ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Benedíctus es, Dómine , Deus patrum nostrórum ; ℟. Et laudábilis, & gloriósus , & superexaltátus in sæcula. *Dan.* 3.

℣. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum. ℟. Et laudábile , & superexaltátum in ómnibus sæculis. *Dan.* 3.

℣. Benedíctus es in firmaménto cœli. ℟. Et

laudábilis, & gloriósus in sæcula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster, ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

Deinde fit Confessio, ut supra ad Primam, pag. 51. *Postea dicitur* ℣. Exáudi nos, Deus salutáris noster; ℟. Spes ómnium finium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostri, Dómine; ℟. Miserére nostri. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodum sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dñe, exáudi oratiónem meam: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum: ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Visita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; & benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum, &c.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino; ℟. Deo grátias.

Deinde submissiori voce dicitur, Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & cháritas Dei, & communicátio sancti Spíritus sit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2. *Cor.* 13.

Postea dicitur una ex Antiphonis de B. Maria V. pro tempore: eæ sunt post Completorium Sabbati. Tum subjungitur ℣. Fidélium, &c. *ac tandem dicitur secretò*, Pater, Ave, Credo.

FERIA TERTIA, AD MATUTINUM.

Invitatorium. Dóminum ómnia suáviter disponéntem, * Veníte, adorémus. *Sap.* 14.

Psalmus Veníte. *pag.* 2.

Hymnus.

Æterne rerum Cónditor,
Mundum creas poténtia:
Jugi tuéris cónditum,
Regísque providéntia.

Tu spléndidum solis jubar,
Cursúsque certos síderum,
Idem, movéri néscius,
Motu perénni témperas.

Hinc vólvitur cœlo dies,
Hinc atra nox fugat diem,
Hinc nos per altérnas vices
Aut somnus aut labor tenet.

Fecunda rerum sémina
Subácta tellus éxcipit;
Aptóque missus témpore

Cœléstis imber írrigat.

Hinc flava náſcitur ſeges,
Dulcémque victum ſúfficit:
Sic ſponte nobis pródigam
Benígnus expándis manum.

Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo ſimul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Deus.

Pſalmus 61.

NOnne Deo ſubjécta erit ánima mea? * ab ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus & ſalutáris meus; * ſuſcéptor meus: non movébor ámplius.

Quoúſque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérſi vos, tanquam paríeti inclináto & macériæ depúlſæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucúrri in ſiti: * ore ſuo benedicébant, & corde ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjécta eſto, ánima mea; * quóniam ab ipſo patiéntia mea.

Quia ipſe Deus meus, & ſalvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum & glória mea: * Deus auxílii mei, & ſpes mea in Deo eſt.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda veſtra: * Deus adjútor noſter in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum: mendáces filii hóminum in ſtatéris; * ut decípiant ipſi de vanitáte in idípſum.

Nolíte ſperáre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíſcere: * divítiæ ſi áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus eſt Deus; duo hæc audívi: quia poteſtas Dei eſt, & tibi, Dómine, miſericórdia: * quia tu reddes unicuíque juxta ópera ſua.

Pſalmus 79.

QUi regis Iſrael, inténde; * qui dedúcis, velut ovem, Joſeph:

Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre coram Ephraim, Bénjamin & Manáſſe.

Excita poténtiam tuam, & veni; * ut ſalvos fácias nos.

Deus, convérte nos; * & oſténde fáciem tuam, & ſalvi érimus.

Dómine Deus virtú-

tum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum? * & potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris: * & inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

Vineam de Ægypto transtulísti; * ejecísti gentes & plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus; * plantásti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus? * & vindémiant eam omnes qui prætergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper de silva; * & singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum, convértere; * réspice de cœlo & vide, & vísita víneam istam:

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua; * & super fílium hóminis quem confirmásti tibi:

Incénsa igni, & suffóssa: * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * & super fílium hóminis quem confirmásti tibi.

Et non discédimus a te: vivificábis nos; * & nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, convérte nos; * & osténde fáciem tuam, & salvi érimus.

Ant. Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7.d. Ipse Dóminus.

Psalmus 104.

Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum & confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit; * prodígia ejus & judícia oris ejus.

Semen Abraham servi ejus; * fílii Jacob elécti ejus.

Ipſe Dóminus Deus noſter : * in univérſa terra judícia ejus.

Memor fuit in sæculum teſtaménti ſui , * verbi quod mandávit in mille generatiónes ;

Quod diſpóſuit ad Abraham , * & juraménti ſui ad Iſaac.

Et ſtátuit illud Jacob in præcéptum , * & Iſraël in teſtaméntum ætérnum.

Dicens : Tibi dabo terram Chánaan , * funículum hæreditátis veſtræ ;

Cùm eſſent número brevi , * paucíſſimi , & íncolæ ejus :

Et pertranſiérunt de gente in gentem , * & de regno ad pópulum álterum.

Diviſio Pſalmi 104.

NOn relíquit hóminem nocére eis ; * & corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere chriſtos meos ; * & in prophétis meis nolíte malignári.

Et vocávit famem ſuper terram ; * & omne firmaméntum panis contrívit.

Miſit ante eos virum : * in ſervum venúndatus eſt Joſeph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus , ferrum , pertránſiit ánimam ejus , * donec veníret verbum ejus.

Elóquium Dómini inflammávit eum : * miſit rex & ſolvit eum ; princeps populórum & dimíſit eum.

Conſtítuit eum dóminum domus ſuæ , * & príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ ;

Ut erudíret príncipes ejus ſicut ſemetípſum ; * & ſenes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Iſraël in Ægyptum ; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum ſuum veheménter ; * & firmávit eum ſuper inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus ; * & dolum fácerent in ſervos ejus.

Miſit Móyſen ſervum ſuum ; * Aaron quem elégit ipſum.

Póſuit in eis verba ſignórum ſuórum , * & prodigiórum in terra Cham.

Miſit ténebras & obſcurávit ; * & non exacerbávit ſermónes ſuos.

Convértit aquas eórum in ſánguinem :* & occídit piſces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit ; & venit cœnomyía , & ciníſes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburéntem in terra ipsórum.

Et percússit víneas eórum, & ficúlneas eórum, * & contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; & venit locústa & bruchus; * cujus non erat númerus:

Et comédit omne fenum in terra eórum; * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percússit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et edúxit eos cum argénto & auro: * & non erat in tríbubus eórum infírmus.

Altera Divisio Psalmi 104.

LÆtáta est Ægyptus in profectióne eórum; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expándit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix; * & pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina.

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * & eléctos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium; * & labóres populórum possedérunt:

Ut custódiant justificatiónes ejus; * & legem ejus requírant.

Ant. Ipse Dóminus Deus noster; in univérsa terra judícia ejus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Meménto.

Psalmus 105.

COnfitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini? * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * & fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo;

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris; * injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua; * non fuérunt mé-

mores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum; * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare rubrum, & exsiccátum est; * & dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.

Et salvávit eos de manu odiéntium; * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos: * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus; * & laudavérunt laudem ejus.

Divisio Psalmi 105.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus; * & non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto; * & tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * & misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, & deglutívit Dathan: * & opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exársit ignis in synagóga eórum, * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt scúlptile:

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem víituli comedéntis fenum.

Oblíti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, * si non Móïses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus,

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos. * Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem:

Non credidérunt verbo ejus, & murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto:

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * & dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor; * & comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis: * & multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, & placávit;

távit ; * & cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem & generatiónem usque in sempitérnum.

Altera divisio Ps. 105. Et

IRritavérunt eum ad aquas contradictiónis: * & vexátus est Móyses propter eos, quia exacerbavérunt spíritum ejus.

Et distínxit in lábiis suis: * non disperdidérunt gentes, quas dixit Dóminus illis.

Et commísti sunt inter gentes, & didicérunt ópera eórum; & serviérunt sculptílibus eórum : * & factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt filios suos, * & filias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem * sánguinem filiórum suórum & filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et inféсta est terra in sanguínibus, & contamináta est in opéribus eórum : * & fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * & abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium: * & domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum ; & humiliáti sunt sub mánibus eórum: * sæpe liberávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, * & humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cùm tribularéntur, * & audívit oratiónem eórum ;

Et memor fuit testaménti sui : * & pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ ;

Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster, * & cóngrega nos de natiónibus ;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo & usque in sæculum ; * & dicet omnis pópulus : Fiat, fiat.

Ant. Meménto nostri, Dómine, vísita nos in salutári tuo.

℣. Adjútor meus esto, ne derelínquas me. ℟. Neque despícias me, Deus salutáris meus. *Ps.* 26.

Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Deus, in adjutórium.

Ant. 4. D. Satiávit Dñus

Pſalmus 106.

CONfitémini Dómino quóniam bonus, * quóniam in ſæculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redémpti ſunt a Dómino, quos redémit de manu inimíci, * & de regiónibus congregávit eos,

A ſolis ortu & occáſu, * ab aquilóne & mari.

Erravérunt in ſolitúdine in inaquóſo; * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſuriéntes & ſitiéntes: * ánima eórum in ipſis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur, * & de neceſſitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia ſatiávit ánimam inánem, * & ánimam eſuriéntem ſatiávit bonis:

Sedéntes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíſſimi irritavérunt.

Et humiliátum eſt in labóribus cor eórum; * infirmáti ſunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur, * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris & umbra mortis, * & víncula eórum diſrúpit.

Ant. Satiávit Dóminus ánimam inánem, & ánimã eſuriéntem ſatiávit bonis.

Ant. 1. g. Clamavérunt.

Diviſio Pſalmi 106.

COnfiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Quia contrívit portas æreas, * & vectes férreos confrégit.

Suſcépit eos de via iniquitátis eórum; * propter injuſtítias enim ſuas humiliáti ſunt.

Omnem eſcam abominâta eſt ánima eórum, * & appropinquavérunt uſque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur, * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacríficent sacrificium laudis : * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus , * faciéntes operatiónem in aquis multis ;

Ipsi vidérunt ópera Dómini , * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit : & stetit spíritus procéllæ , * & exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad coelos , & descéndunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt , & moti sunt sicut ébrius ; * & omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cùm tribularéntur , * & de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram , * & siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt : * & dedúxit eos in portum voluntátis eórum.

Ant. Clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur , & de necessitátibus eórum liberávit eos.

Ant. 5. a. Adjúvit Dnūs.

Altera divisio Psalmi 106.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus , * & mirabília ejus fíliis hóminum :

Et exáltent eum in ecclésia plebis , * & in cáthedra seniórum laudent eum.

Pósuit flúmina in desértum , * & éxitus aquárum in sitim ;

Terram fructíferam in salsúginem , * a malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desértum in stagna aquárum , * & terram sine aqua in éxitus aquárum.

Et collocávit illic esuriéntes ; * & constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros , & plantavérunt víneas : * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedíxit eis , & multiplicáti sunt nimis ; * & juménta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt , * & vexáti sunt a tribulatióne malórum & dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes ; * & erráre fecit eos in ínvio , & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia , * & pósuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti & lætabúntur : * & omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens , & custódiet hæc ? * & intélliget misericórdias Dómini ?

Ant. Adjúvit Dóminus

páuperem de inópia, & pósuit sicut oves famílias.

Ant. 2. D. Dux fuísti.

Canticum Moysi.

Exod. 15.

CAntémus Dómino, gloriósè enim magnificátus est, * equum & ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus ;* & factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum : * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor ; Omnípotens nomen ejus : * currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare.

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari rubro ,* ábyssi operuérunt eos ; descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine : déxtera tua, Dómine, percússit inimícum ; * & in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos.

Misísti íram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam ; *& in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus : Pérsequar & comprehéndam ; * dívidam spólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meum, * interfíciet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare : * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tui in fórtibus, Dómine ? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília ?

Extendísti manum tuam, & devorávit eos terra: * dux fuísti in misericórdia tua pópulo quē redemísti.

Et portásti eum in fortitúdine tua * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli & iráti sunt : * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.

Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor ; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine bráchii tui.

Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es, Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine, quod firmavérunt manus tuæ. * Dóminus regnábit in ætérnum & ultra.

Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare: * & redúxit super eos Dóminus aquas maris.

Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.

Ant. Dux fuísti, Dómine, in misericórdia tua pópulo quem redemísti.

Ant. 3. a. Jacob.

Psalmus 134.

LAudáte nomen Dómini, * laudáte servi Dóminum;

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * & Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúnque vóluit, Dóminus fecit in cœlo & in terra, * in mari & in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit.

Qui prodúcit ventos de thesáuris suis, * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa & prodígia in médio tui, Ægypte * in Pharaónem & in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas, * & occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in ætérnum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * & in servis suis deprecábitur.

Simuláchra géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur: * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non audient; * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israel benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Dómino.

Domus Levi benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Jacob elégit sibi Dóminus, Israel in possessiónem sibi.

Capitulum. Philip. 4.

Nihil sollíciti sitis: sed in omni oratióne & obsecratióne, cum gratiárū actióne petitiónes vestræ innotéscant apud Deum.

Hymnus.

Non cæca sors mundum regit,
Nec versat humánas vices;
Has lege certa pónderat
Inténtus e cœlo Deus.

Hic dat mori, dat vívere;
Hic sceptra regum dívidit;
Pacísque solus árbiter
Aut bella sedat, aut movet.

Hic ímpios ultro sinit
Caput supérbum tóllere:
Sed imminéntem vértici
Cladem sceléstο præparat.

Hic páuperi tendens manum
Humi jacéntem súblevat;
Tactus poténti déxterâ,
Dum dives ex alto ruit.

Seu te secúnda sors beat,
Advérsa seu te déprimit;
Dispénsat advérsam Deus,
Idémque mittit prósperam.

Tibi, Pater, cum Fílio,
Almo simul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória.
Amen.

℣. Dómine refúgium factus es nobis. ℟. A generatióne in generatiónem. *Ps.* 89.

Ad Benedíctus. *Ant.* 7. a. Oculi Dómini super timéntes eum; protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, & adjutórium casûs, dans sanitátem, & vitam, & benedictiónem. *Eccli.* 34.

Preces & Suffragia, si dicenda sint, habentur post Laudes Feriæ secundæ, pag. 45.

Oratio conveniens.

AD PRIMAM.

Hymnus, pag. 15.

Ant. 2. D. Tibi Dómine.

Psalmus 9.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in

te, * psallam nómini tuo, Altíssime;

In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur & períbunt a fácie tua.

Quóniam fecísti judícium meum & causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.

Increpásti gentes, & périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, & in sæculum sæculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem; * & civitátes eórum destruxísti.

Périit memória eórum cum sónitu; * & Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum; * & ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et sperent in te qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes stúdia ejus.

Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est; * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

Miserére mei, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.

Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis filiæ Sion.

Exultábo in salutári tuo: * infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo isto quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.

Convertántur peccatóres in inférnum, * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exúrge, Dómine, non confortétur homo; * judicéntur gentes in conspéctu tuo.

Constítue, Dómine, legislatórem super eos, * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.
[*Secundum Heb. Psal.* 10.]

Ut quid, Dómine, recessísti longè, * déspicis in opportunitátibus,

in tribulatióne ?

Dum supérbit ímpius, incénditur pauper :* comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ,* & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor, * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspéctu ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferúntur judícia tua a fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo:* Non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est, & amaritúdine & dolo : * sub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, *ut interfíciat innocéntem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt : * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem : * rápere páuperem dum áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, & cadet cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo : Oblítus est Deus,* avértit fáciem suam ne vídeat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua ; * ne obliviscáris paúperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum ? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper : * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & malígni : *quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnum, & in sæculum sæculi :* peribitis gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus : * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo & húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Ant. Tibi, Dómine, derelíctus est pauper : órphano tu eris adjútor.

Reliqua ut ad Primam Feriæ secundæ, pag. 49.

AD TERTIAM.

Hymnus, pag. 21.

Ant. 1. f. Dóminus.

Psalmus 19.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis; * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrificii tui, * & holocáustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secúndum cor tuum, * & omne consílium tuum confírmet.

Lætábimur in salutári tuo: * & in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dnus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, & cecidérunt: * nos autem surréximus & erécti sumus.

Dómine, salvum fac regem; * & exáudi nos in die, quâ invocaverímus te.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me, * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ * propter nomen suum.

Nam, & si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua & báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam * advérsus eos qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 53.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exáudi oratiónem meam, * aúribus pércipe verba oris mei.

Quóniam alièni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam, * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me, * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Avérte mala inimícis meis, * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me, * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Ant. Dóminus ádjuvat me, & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Capitulum. Osée, 11.

EGo quasi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis. In funículis Adam traham eos, in vínculis charitátis.

℟. *breve* Dóminus regit me, * Et nihil mihi déerit. ℟. Dóminus. ℣. In loco páscuæ ibi me collocávit. * Et nihil. Glória. ℟. Dóminus. *Ps.* 22.

℣. Oculi ómnium in te sperant, Dómine. ℟. Et tu das escam illórum in témpore oportúno. *Ps.* 144.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Hymnus, pag. 24.

Ant. 4. c. In te.

Psalmus 56.

MIserére mei, Deus, miserére mei, * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, & liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.

Misit Deus misericórdiam suam & veritátem suam, * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma & sagíttæ, * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis, * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam, * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meũ: * cantábo & psalmum dicam.

Exúrge glória mea, exúrge psaltérium & cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, * & super omnem terram glória tua.

Psalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus: * Deus ultiónum libere egit.

Exaltáre qui júdicas terram, * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres, Dómine, * úsquequo peccatóres gloriabúntur?

Effabúntur & loquéntur iniquitátem? * loquéntur omnes qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupíllos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo, * & stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum.

Ut mítiges ei a diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam, * & hæreditátem suam non derelínquet.

Quoadúsque justítia convertátur in judícium: * & qui juxta illam, omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minùs habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam: Motus est pes meus; * misericórdia tua, Dómine, adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam

meam.

Nunquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi, * & sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum, & in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. In te confídit ánima mea, Dómine, & in umbra alárum tuárum sperábo.

Capitulum. Job. 12.

IN manu Dei ánima omnis vivéntis: apud ipsum est sapiéntia & fortitúdo, ipse habet consílium & intelligéntiam.

℟. *breve.* Sperent in te * Qui novérunt nomen tuũ. ℟. Sperent. ℣. Quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine. Qui. Glória. ℟. Sperent. *Ps.* 9.

℣. Mihi adhærére Deo bonum est. ℟. Pónere in Dómino Deo spem meã. *Ps.* 72.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio convenient.

AD NONAM.

Hymnus, pag. 26.

Ant. 7. b. Tu es.

Psalmus 43.

DEus, áuribus nostris audívimus, * patres nostri annuntiavérunt nobis

Opus, quod operátus es in diébus eórum, * & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuísti in eis.

Tu es ipse Rex meus & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * & gládius meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odiéntes nos confudísti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur tota die, * & in nómine tuo confitébimur in sæculum.

Nunc autem repulísti & confudísti nos; * & non

egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros: * & qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum, * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuum sine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem & derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Tota die verecúndia mea contra me est; * & confúsio faciéi meæ coopéruit me

A voce exprobrántis & obloquéntis, * a fácie inimíci & persequéntis.

Hæc ómnia venérunt super nos, nec oblíti sumus te, * & iníquè non égimus in testaménto tuo.

Et non recéssit retro cor nostrum, * & declinásti sémitas nostras a via tua.

Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera Divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad deum aliénum;

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur tota die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exúrge, quare obdórmis, Dómine? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare fáciem tuam avértis? * oblivísceris inópiæ nostræ & tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra: * conglutinátus est in terra venter noster.

Exúrge, Dómine, ádjuva nos, * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Tu es ipse Rex meus & Deus meus, qui mandas salútes Jacob.

Capitulum. 1. Petri. 5.

HUmiliámini sub poténti manu Dei, omnem sollicitúdinem vestram projiciéntes in eum; quóniam ipsi cura est de vobis.

℟. *breve.* Bonum est confídere in Dómino * Quam confídere in hómine. ℟. Bonum. ℣. Bonum est speráre in Dómino. * Quam. Glória. ℟. Bonum. *Ps.* 117.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus.

℟. Et non respéxit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Ad Dóminum.

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi,* & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * & a lingua dolósa.

Quid detur tibi aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ,* cũ carbónibus desolatóriis.

Heu mihi! quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Ad Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, & exaudívit me.

Ant. 1. f. Ecce.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te,* neque luna per noctẽ.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Ecce non dormitábit neque dórmiet, qui custódit Israel.

Ant. 4. a. Adjutórium.

Psalmus 123.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel, * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutíssent nos.

Cùm irasceretur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium :

Láqueus contrítus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit coelum & terram.

Ant. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

Ant. 8. G. Bénefac.

Psalmus 124.

QUi confidunt in Dómino, sicut mons Sion : * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * & Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Quia non relínquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum, * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem : * pax super Israel.

Ant. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde.

Ant. 7. ç. Nisi Dóminus.

Psalmus 126.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere : * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit diléctis suis somnum : * ecce hæréditas Dómini, filii ; merces fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis, * ita filii excussórum.

Beátus vir, qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, frustra vígilat qui custódit eam.

Capitulum. Sap. 6.

NOn súbtrahet persónam cujúsquã Deus, quóniam pusíllum & magnum ipse fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus.

Hymnus.

CUR aut amíctûs, aut cibi
Te cura mordet ánxia ?
Homo, tibi vestem, cibum
Rex ipse mundi próvidet.

QUI vestit agri lília,
Coelíque nutrit pásseres,
Te lílio pluris facit,
Facítque pluris pássere.

ESCAM petenti filio
Lethále virus non dares ;

Tibíne cœléstis Pater
Pro pane saxum pórrigat?
Ergo quiésce próvidi
Secúrus in sinu Dei:
Inter patres vel óptimos
Se nemo tam probat patrem.
Quæ vera promísit bona,
Sit cura primùm quærere:
Si quæris, ultro cætera
Voventis ad nutum fluent.
Tibi, Pater, cum Filio,
Almo simul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, glória. Amen.

℣. Jacta super Dóminum curam tuam. ℟. Et ipse te enútriet. *Ps.* 54.

Ad Magníficat *Ant.* 6. F. Non est álius Deus quàm tu, Dómine, cui cura est de ómnibus. *Sap.* 12.

Preces, si dicendæ sint, habentur post Laudes Feriæ secundæ, pag. 45. Suffragia verò post Vesperas ejusdem Feriæ, pag. 62.

Oratio conveniens.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Illúmina.

Psalmus 10.

In Dómino confido: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer.

Qóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt, * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminũ.

Dóminus intérrogat justum & ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis & sulphur, & spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, & justítias diléxit: * æquitátẽ vidit vultus ejus.

Psalmus 11.

Salvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus, * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * & linguam magníloquam.

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt. * Quis noster Dóminus est?

Propter misériam ino-

pum & gémitum páuperum * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári; * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini elóquia casta: * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplũ.

Tu, Dómine, servábis nos, & custódies nos * a generatióne hac in ætérnũ.

In circúitu ímpii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus. 12.

USquequo, Dómine, oblivíscéris me in finem? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórẽ in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice & exáudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, * & psallam nómini Dómini Altíssimi.

Ant. Illúmina óculos meos, Dómine, ne unquam obdórmiam in morte.

Reliqua ut ad Completorium Feria 2. pag. 66.

FERIA QUARTA
AD MATUTINUM.

Invitatorium. Unum Legislatórem Dóminum, * veníte, adorémus. *Jacob.* 4.

Psalmus. Veníte, pag. 2.

Hymnus.

DE montis alto cúlmine
Clangunt tubæ, fulmen micat,
Ignes corúscant fúlgurum,
Numénque præsens núntiant.

VOCEM Tonántis árbitram
Arrécta tellus aúdiat:
Legem veréndi Núminis,
Orbis tremíscens áccipe.

QUI jura præscrípsit polo,
Astrísque signávit viam;
Fluctus maris qui témperat,
Hic jussa dat mortálibus.

HUIC terra, pontus, sídera
Cultu perénni sérviunt
An sola gens mortálium
Cultum rebéllis ábnuat?

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas;

Sectémur omne quod jubes. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Lex Dei.

Psalmus 36.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.

Quóniam tanquam fenum velóciter aréſcent, * & quemádmodum ólera herbárum cito décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem: * & inhábita terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * súbditus eſto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua, * in hómine faciénte injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelínque furórem: * noli æmulári ut malignéris.

Quóniam qui malignántur, exterminabúntur: * ſuſtinéntes autem Dóminum ipſi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusíllum, & non erit peccátor: * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hæreditábunt terram, * & delectabúntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum, * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, * intendérunt arcum ſuum,

Ut dejíciant páuperem & inopem, * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto * ſuper divítias peccatórum multas.

Quóniam bráchia peccatórum conteréntur: * confírmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum, * & hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in témpore malo, & in diébus famis ſaturabúntur, * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúe-

rint & exaltáti, * deficiéntes quemádmodum fumus deficient.

Mutuábitur peccátor, & non solvet: * justus autem miserétur & tribuet.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram; * maledicéntes autem ei dispeíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur, * & viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur, * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui, * & non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.

Tota die miserétur & cómmodat, * & semen illíus in benedictióne erit.

Declína a malo, & fac bonum: * & inhábita in sæculum sæculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelínquet sanctos suos; * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur, * & semen impiórum peribit.

Justi autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam, & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus, * & non supplantabúntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus: * nec damnábit eum cùm judicábitur illi.

Expécta Dóminum & custódi viam ejus, & exaltábit te, ut hæreditáte capias terram: * cùm períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum * & elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat: * & quæsívi eum, & non est invéntus locus ejus.

Custódi innocéntiam, & vide æquitátem: * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injústi autem dispeíbunt simul, * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum a Dómino, * & protéctor eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos: * & éruet eos a peccatóribus, & salvábit eos, quia speravérunt in eo.

Ant. Lex Dei in corde justi, & non supplantabúntur gressus ejus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8.G. Pópule meus.

Psalmus 77.

ATténdite, pópule meus, legem meam;* inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea: * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta a fíliis eórum; * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini & virtútes ejus, * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * & legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea fíliis suis, * ut cognóscat generátio áltera.

Fílii qui nascéntur & exúrgent, * & narrábunt fíliis suis.

Ut ponant in Deo spem suam, & non obliviscántur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum * generátio prava & exásperans;

Generátio, quæ non diréxit cor suum, * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Fílii Ephrem intendéntes & mitténtes arcum *: convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti; * in campo Táneos.

Divisio Psalmi 77.

INterrúpit mare, & perdúxit eos. * & státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi: * & tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo: * & adaquávit eos velut in abysso multa.

Et edúxit aquam de petra: * & dedúxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et male locúti sunt de Deo: * dixérunt: Nunquid póterit Deus paráre mensam in desérto?

Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, * & torréntes inundavérunt;

Nunquid & panem pó-

terit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, & dístulit: * & ignis accénsus est in Jacob, & ira ascéndit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Secunda divisio Psalmi 77.

TRánstulit Austrum de cœlo, * & indúxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * & sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt & saturáti sunt nimis, & desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti a desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum, * & ira Dei ascéndit super eos.

Et occídit pingues eórum, * & eléctos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum * & revertebántur, & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * & Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * & linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est miséricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam, * & non accéndit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens & non rédiens.

Ant. Pópule meus, inclináte aurem vestram in verba oris mei.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Indúxit Dñus.

Tertia divisio Psalmi 77.

QUóties exacerbavérunt eum in desérto? * in iram concitavérunt eum

in inaquóso ?

Et convérsi sunt & tentavérunt Deum, * & sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * & prodigia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyiã, & comédit eos: * & ranam, & dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ: * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, & non pepércit a morte animábus eórum: * & juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham:

Quarta divisio Ps. 77. Et

Abstulit sicut oves pópulum suum, * & perdúxit eos tanquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, & non timuérunt, * & inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit a fácie eórum gentes: * & sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt & exacerbavérunt Deum excélsum, * & testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, & non servavérunt pactum: * quemádmodum patres eórum convérsi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis: * & in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus & sprévit, * & ad níhilum redégit valde Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitá-

tem virtútem eórum , * & pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum , * & hæreditátem suam sprévit.

Júvenes eórum comédit ignis : * & vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt , * & víduæ eórum non plorabántur.

Quinta divisio Ps. 77. Et

EXcitátus est tanquam dórmiens Dóminus; * tanquam potens crapulátus a vino.

Et percússit inimícos suos in posterióra, * oppróbrium sempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph , * & tribum Ephraim non elégit.

Sed elégit tribum Juda, * monté Sion quem diléxit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suum in terra , * quam fundávit in sæcula.

Et elégit David servum suum , & sústulit eum de grégibus óvium : * de post fœtántes accépit eum ,

Páscere Jacob servum suum , * & Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui : * & in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.

Ant. Indúxit Dóminus pópulum suum in montem sanctificatiónis suæ.

℣. Lex Dómini immaculáta convértens ánimas: ℟. Testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis. *Ps.* 18.

Pater noster , &c.

AD LAUDES.

Deus , in adjutórium.

Ant. 1. g. Exultáte.

Psalmus 67.

EXúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus , * & fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus.

Sicut déficit fumus , defíciant : * sicut fluit cera a fácie ignis , sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur , & exúltent in conspéctu Dei, * & delectántur in lætítia.

Cantáte Deo , psalmum dícite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascéndit super occásum : Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus , * turbabúntur a fácie ejus , patris orphanórum , & júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo ,

Qui edúcit vinctos in fortitúdine , * símiliter eos qui exásperant , qui hábitant in sepúlchris.

Deus, cùm egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cùm pertransíres in desérto.

Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sínai, * a fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ: * & infirmáta est, tu verò perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Ant. Exultáte in conspéctu Dómini, patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Ant. 4. E. Dóminus.

Divisio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus * virtúte multa.

Rex virtútum diléčti diléčti: * & speciéi domus divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ; * & posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: * étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in sancto.

Ascendísti in altum, cepísti captivitátem: * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credéntes * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotídie: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi: * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris:

Ut intingátur pes tuus in sánguine: * lingua canum tuórum ex inimícis, ab ipso.

Vidérunt ingréssus tuos, Deus; * ingréssus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

Ant. Dóminus dabit verbum evangelizántibus virtúte multa.

Ant.

Ant. 6. F. Dabit.

Altera divisio Psalmi 67.

IN Ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Ifrael.

Ibi Bénjamin adolefcéntulus * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphtali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdant eos qui probáti sunt argénto.

Díssipa gentes quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto; * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo; qui ascéndit super cœlum cœli * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: date glóriam Deo super Ifrael, * magnificéntia ejus & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Ifrael ipse dabit virtútem & fortitúdinem plebi suæ; * benedíctus Deus.

Ant. Dabit Dóminus voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Ifrael.

Ant. 3. c. Beáti.

Cant. Baruch. 4.

OMnes qui tenent legem, pervénient ad vitam; * qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Convértere, Jacob, * & apprehénde eam.

Ambula per viam ad splendórem ejus, * contra lumen ejus.

Ne tradas álteri glóriam tuam, * & dignitátem tuam genti aliénæ.

Beáti sumus, Ifrael; * quia quæ Deo placent, manifésta sunt nobis.

Ant. Beáti sumus, quia quæ Deo placent, manifésta sunt nobis.

Ant. 1. a. Annúntiat.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * & ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut la-

nam : * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas : * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit ?

Emíttet verbum suum, & liquefáciet ea : * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni : * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum suum Jacob, justítias & judícia sua Israel.

Capitulum. 2. *Esdr.* 9.

AD montem Sinai descendísti, Dómine ; & locútus es cum pátribus nostris de cœlo ; & dedísti eis judícia recta, & legem veritátis, & præcépta bona.

Hymnus.

QUÆ jussa saxo crédidit
Divína, cælans dexterâ,
Ætérna dudum Véritas
In corde nostro scúlpserat.

O sancta Lex, certam poli
Pandis viam mortálibus :
Tu méntibus præfers facem,
Gressúsque nostros dírigis.

ERRORIS expers ámbulat,
Quicúnque te velit ducem :
A calle dévius perit,
Te quisquis amens ábdicat.

VITAM dabis fidélibus,
Necem mináris ímpiis :
Si pœna terret ímminens,
Accéndat ingens præmiũ.

PRÆSTA, beáta Trínitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas ;
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Non fecit táliter omni natióni ; ℟. Et judícia sua non manifestávit eis. *Ps.* 147.

Ad Benedíctus. ℣. C. Finis præcépti est cháritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta. 1. *Tim.* 1.

Preces & Suffragia, si dicenda sint, habentur post Laudes Feriæ 2. pag. 45.

Oratio conveniens.

AD PRIMAM.

Hymnus, pag. 15.

Ant. 8. c. Dirige.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, * Dómine : mane exáudies vocem meam.

Mane aſtábo tibi, & vi-débo * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus, * neque permanébunt injúſti ante óculos tuos.

Odíſti omnes qui operántur iniquitátem: * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum & dolóſum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua: * propter inimícos meos dírige in conſpéctu tuo viam meam.

Quóniam non eſt in ore eórum véritas: * cor eórum vanum eſt.

Sepúlcrum patens eſt guttur eórum; linguis ſuis dolósè agébant: * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus ſuis: ſecúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et læténtur omnes qui ſperant in te, * in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum; * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ * coronáſti nos.

Pſalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore, * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant manſuéti & læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum, * & exaltémus nomen ejus in idípſum.

Exquisívi Dóminum, & exaudívit me: * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum & illuminámini: * & fácies veſtræ non confundéntur.

Iſte pauper clamávit, & Dóminus exaudívit eum: * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * & erípiet eos.

Guſtáte & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus: * beátus vir, qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus: * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt: * inquiréntes au-

tem Dóminum non minuéntur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo, * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, & fac bonum: * inquíre pacem, & perséquere eam.

Oculi Dómini super justos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, & Dóminus exaudívit eos; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * & qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * & non delínquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Dírige, Dómine, in conspéctu tuo viam meam.

Reliqua ut ad Primam Feriæ secundæ, pag. 50.

AD TERTIAM.

Hymnus, pag. 21.

Ant. 4. E. Audi.

Psalmus 28.

AFférte Dómino filii Dei: * afférte Dómino fílios aríetum.

Afférte Dómino glóriam & honórem, afférte Dómino glóriã nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas: Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * & confringet Dóminus cedros Líbani.

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani: * & diléctus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum; & commovébit Dóminus desértũ Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, & revelábit condénsa: * & in templo ejus

omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit : * & sedébit Dóminus Rex in ætérnũ.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedicet pópulo suo in pace.

Psalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus est, * & vocávit terram

A solis ortu usque ad occásum : * ex Sion spécies decóris ejus.

Deus maniféstè véniet : * Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet, * & in circúitu ejus tempéstas válida.

Advocábit cœlum desúrsum, * & terram discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli justítiam ejus : * quóniam Deus judex est.

Divisio Psalmi 49.

AUdi pópulus meus, & loquar; Israel, & testificábor tibi. * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te : * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos.

Quóniã meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli : * & pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi : * meus est enim orbis terræ & plenitúdo ejus.

Nunquid manducábo carnes taurórum ? * aut sánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo sacrifícium laudis, * & redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis : * éruam te, & honorificábis me.

Peccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enárras justítias meas, & assúmis testaméntum meum per os tuum ?

Tu verò odísti disciplínam : * & projecísti sermónes meos retrórsum.

Si vidébas furem, currébas cum eo : * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítia : * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, & advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum : * hæc fecísti, & tácui.

Existimásti iníquè quòd ero tui símilis : * árguam te, & státuam contra fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum : * nequándo rápiat, & non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me : * & illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Ant. Audi pópulus meus, & loquar, Deus. Deus tuus ego sum.

Capitulum. Proverb. 4.

NE recédant elóquia Dómini ab óculis tuis, custódi ea in médio cordis tui : vita enim sunt inveniéntibus ea, & univérsæ carni sánitas.

℟. *breve.* Beáti * Immaculáti in via. ℟. Beáti. ℣. Qui ámbulant in lege Dómini. * Immaculáti. Glória. ℟. Beáti.

℣. Pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine; ℟. Et non est illis scándalum. *Ps.* 118.

Preces, si dicendæ sint, habentur superius, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Hymnus, pag. 24.

Ant. 2. D. Os meum.

Psalmus 48.

AUdite hæc, omnes gentes : * áuribus percípite omnes, qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, & filii hóminum : * simul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam : * apériam in psaltério propositiónem meam :

Cur timébo in die mala? * Iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * & in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit : rédimet homo? * non dabit Deo placatiónem suam;

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ : * & laborábit in ætérnum, & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cùm víderit sapiéntes moriéntes : * simul insípiens & stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas : * & sepúlcra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie & progénie : * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo cùm in honóre esset, non intelléxit : * comparátus est juméntis

insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis: * & póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno: * & auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cùm intérierit non sumet ómnia: * neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsius benedicétur: * confitébitur tibi cùm beneféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum: * & usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo cùm in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, & símilis factus est illis.

Psalmus 52.

DIxit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem; * qui dévorant plebem meã ut cibum panis.

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israel.

Ant. Os meum loquétur sapiéntiam, & meditátio cordis mei prudéntiam.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

HÆc est cháritas Dei, ut mandáta Dei custodiámus: & mandáta ejus grávia non sunt.

℟. *breve.* Quam dúlcia fáucibus meis * Elóquia tua, Dómine! ℟. Quam.

℣. Super mel ori meo. * Elóquia. Glória. ℟. Quam. *Ps.* 118.

℣. Justítiæ Dómini rectæ, ℟. Lætificántes corda. *Ps.* 18.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Hymnus, pag. 26.

Ant. 8. d. Deus.

Psalmus 72.

QUàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!

Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respéctus morti eórum: * & firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur.

Ideo ténuit eos supérbia; * opérti sunt iniquitáte & impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum; * & lingua eórum transívit in terra.

Ideo convertétur pópulus meus hic, * & dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus; * & si est sciéntia in Excélso?

Ecce ipsi peccatóres, & abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas.

Et fui flagellátus tota die; * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:

Donec intrem in sanctuárium Dei, * & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.

Quómodo facti sunt in desolatiónem? súbitò defecérunt, * periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt: * & ego ad níhilum redáctus sum,

& nescívi.

Ut juméntum factus sum apud te : * & ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuísti manum déxteram meam , & in voluntáte tua deduxísti me :* & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo ? * & a te quid vólui super terram ?

Defécit caro mea , & cor meum : * Deus cordis mei , & pars mea Deus in ætérnum.

Quia ecce qui elóngant se a te , períbunt : * perdidísti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est : * pónere in Dómino Deo spem meam.

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 74.

COnfitébimur tibi Deus : * confitébimur , & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cùm accépero tempus , ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra , & omnes qui hábitant in ea:* ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iniquè ágere ; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte , neque ab Occidénte , neque a desértis móntibus : * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat , & hunc exáltat : * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc : verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum,* cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam : * & exaltabúntur córnua justi.

Ant. Deus cordis mei & pars mea Deus in ætérnum.

Capitulum. Heb. 12.

ACcessístis ad Sion montem, & testaménti novi mediatórem Jesum ; vidéte ne recusétis loquéntem.

℟. *breve.* Utinam * Dirigántur viæ meæ. ℟. Utinam. ℣. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. * Dirigántur. Glória. ℟. Utinam.

℣. Lætábor ego super elóquia tua, ℟. Sicut qui invénit spólia multa. *Ps.* 118.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Beáti.

Psalmus 127.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis, * beátus es, & bene tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abúndans * in latéribus domus tuæ.

Fílii tui sicut novéllæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion: * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

Ant. Beáti omnes qui timent Dóminum, qui ámbulant in viis ejus.

Ant. 8. c. Speret.

Psalmus 130.

DOmine, non est exaltátum cor meum: * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, * sed exaltávi ánimam meam:

Sicut ablactátus est super matre sua; * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Speret Israel in Dómino, ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. 1. g. Per síngulos.

Psalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus Rex: * & benedícam nómini tuo in sæculum, & in sæculum sæculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus & laudábilis nimis: * & magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribíliũ tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt; * & justítiâ tuâ exul-

tabunt.

Miserátor & miséricors Dóminus : * pátiens & multùm miséricors.

Suávis Dóminus univérsis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Ant. Per síngulos dies benedícam tibi, Dómine.

Ant. 5. a. Fidélis.

Divisio Psalmi 144.

CONfiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua : * & sáncti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur.

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuā, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum regnum ómnium sæculórum, * & dominátio tua in omni generatióne, & generatiónē.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis.

Ant. 4. E. Voluntátem.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet; * & deprecatiónem eórum exáudiet, & salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se, * & omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum : * & benedícat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum, & in sæculum sæculi.

Ant. Voluntátem timéntium se fáciet, & salvos fáciet eos.

Capitulum. Eccli. 15.

DEus ab inítio constítuit hóminem, & relíquit eum in manu consílii sui; adjécit mandáta & præcépta sua : si volúeris mandáta serváre, consérvábunt te.

Hymnus.

INGRATA gens mortálium,
Mores profános míttite;
Et prona legi Núminis
Vovére corda díscite.

QUOD terra clamat & polus,
Natúra quod cunctos docet,
Quod lex Tonántis præcipit,
Amáre Numen díscite.

OMNES jubet, quos cóndidit
Ætérnus ómnium Parens,
Amóre necti mútuo :
Amáre fratres díscite.

PERENNE pondus glóriæ,
Et pura cœli gáudia
Præférte magis sæculi ;
Amáre vosmet díscite.

PRÆSTA, beáta Trinitas,
Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

℣. Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis ; ℟. Ut non confúndar. *Ps.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Non auditóres legis justi sunt apud Deum ; sed factóres legis justificabúntur. *Rom.* 2.

Preces, si dicendæ sint, habentur post Laudes Feriæ secundæ, pag. 45. *Suffragia verò post Vesperas ejusdem Feriæ, pag.* 62.

Oratio conveniens.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. a. Consérva me.

Psalmus 13.

DIxit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super fílios hóminum ; * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Sepúlcrum patens est guttur eórum : linguis suis dolósè agébant ; * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum est, * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocavérunt : * illic trepidavérunt timóre ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in

generatióne justa est: consílium inopis confudístis,* quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, & lætábitur Israel.

Psalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam.

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum: * & oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Psalmus 15.

COnsérva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei: * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua

usque in finem.

Ant. Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te.

Hymnus, pag. 34.

Reliqua ut ad Completorium Feriæ secundæ, p. 66.

FERIA QUINTA.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum omnis grátiæ, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Psalmus. Veníte, *pag.* 2.

Hymnus.

FUNESTA peccáti lues
Fœdávit humánum genus:
Homo tenébris óbsitus,
Proclívis in malum ruit.

ADES, salúbris Grátia,
Tanto medéla vúlneri:
Tu lumen addis méntibus,
Robúrque præstas péctori.

NI luce nostros prævià
Gressus benígna dírigas;
Cæci vagámur, pátrium
Segnes olympū scándere.

TU mórbidas septémplici
Mentes lavácro próluis;
Per hos canáles prófluunt
Nostræ salútis rívuli.

MOVENTIS impúlsum Dei,
Mens fida, semper éxcipe;
Nec dura vel levíssimos
Nisus repéllas grátiæ.

SIT laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus:
De corde nostro fac tuæ
Virtus triúmphet grátiæ.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. b. Deus noster.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum * Potentíssime.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde, prósperè procéde, & regna

Propter veritátem, & mansuetúdinem, & justítiam: * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, & odísti iniquitátem: * proptérea unxit te, Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha & gutta & cásia a vestiméntis tuis a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Divisio Psalmi 44.

ASstitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: * & obliviscere pópulum tuum, & domum patris tui.

Et concupíscet rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus; * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne: * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui, * in omni generatióne & generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Psalmus 45.

DEus noster refúgium & virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus

Deus in médio ejus non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confrínget arma: * & scuta combúret igni.

Vacáte & vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Deus noster refú-

gium & virtus, adjútor in tribulatiónibus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Visitásti.

Psalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion: * & tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exáudi oratiónem meã: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * & impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti & assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum mirábile in æquitáte.

Exáudi nos Deus salutáris noster; * spes ómnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtiâ: * qui contúrbas profúndum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabúntur gentes, & timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni & véspere delectábis.

Visitásti terram, & inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: * quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ: * & campi tui replebúntur ubertáte.

Pinguéscent speciósa desérti, * & exultatióne colles accingéntur.

Indúti sunt aríetes óvium, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt; étenim hymnum dicent.

Psalmus 76.

VOce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum, & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos, * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * & exercitábar, & scopébam spí-

ritum meum.

Nunquid in ætérnum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet; * a generatióne in generatiónem?

Aut oblivíscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus, qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob & Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ * & timuérunt; & turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt corruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est & contrémuit terra.

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis: * & vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Moysi & Aaron.

Ant. Visitásti terram, Dómine, & inebriásti eam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Spíritus.

Psalmus 84.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam, * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus salutáris noster: * & avérte iram tuam a nobis.

Nunquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos: * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam: * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in

me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam,
Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.
Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus; * ut inhábitet glória in terra nostra.
Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * justítia & pax osculátæ sunt.
Véritas de terra orta est; * & justítia de cœlo prospéxit.
Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra nostra dabit fructum suum.
Justítia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Psalmus 142.

DOmine, exáudi oratiónem meam; áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; * exáudi me in tua justítia:
Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.
Quia persecútus est inimícus ánimam meam; * humiliávit in terra vitam meam.
Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi: * & anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.
Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.
Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velóciter exáudi me, Dómine: * defécit spíritus meus.
Non avértas fáciem tuam a me, * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Divisio Psalmi 142.

AUdítam fac mihi mane misericórdiam tuam, * quia in te sperávi.
Notam fac mihi viam in qua ámbulem, * quia ad te levávi ánimam meam.
Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.
Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.
Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in misericórdia tua dispérdes inimícos meos:
Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam, * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Spiritus tuus bonus, Dómine, dedúcet me in terram rectam.

℣. Dic ánimæ meæ, Dómine: ℟. Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

AD LAUDES.

Deus, in adjutórium.

Ant. 4. f. Cantábimus.

Psalmus 20.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * & super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * & voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te, * & tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala * cogitavérunt consília quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus & psallémus virtútes tuas.

Ant. Cantábimus, Dómine, & psallémus virtútes tuas.

Ant. 1. g. Liberábit.

Psalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da: * & justítiam tuam fílio regis.

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum so-

le, & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare : * & a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes : * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent : * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ : * omnes gentes sérvient ei.

Quia liberábit páuperem a poténte, * & páuperem, cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi: * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum : * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper : * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus : * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula : * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ : * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel : * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum : * & replébitur majestáte ejus omnis terra. Fïat, fiat.

Ant. Liberábit Dóminus páuperem, cui non erat adjútor.

Ant. 6. F. Recordátus est.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus; * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ * & veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra : * cantáte, & exultáte

& psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu: simul montes exultábunt a conspéctu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ & veritátis suæ dómui Israel.

Ant. 8. c. Fortitúdo mea.

Canticum. If. 12.

COnfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi; * convérsus est furor tuus, & consolátus es me.

Ecce Deus Salvátor meus: * fiduciáliter agam, & non timébo;

Quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus; * & factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris, * & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus; * mementóte quóniam excelsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit: * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta & lauda, habitátio Sion; * quia magnus in medio tui Sanctus Israel.

Ant. Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus est mihi in salútem.

Ant. 5. a. Beneplácitum est.

Psalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda decoráque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde * & álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, & magna virtus ejus: * & sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne : * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fenum, * & herbam servitúti hóminum.

Qui dat juméntis escam ipsórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit : * nec in tibiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum, * & in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino super timéntes eum.

Capitulum. 2. Tim. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne sua sancta, non secúndum ópera nostra, sed secúndum propósitum suum, & grátiam quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária.

Hymnus.

TUos canámus, Grátia,
Pio triúmphos cántico,
Armis tuos victrícibus
Muníre gestis mílites.

HIS orcus armis víncitur;
His claustra pandúntur poli :
Quid arma non vincant sacro
Respérsa Christi sánguine?

TU sistis ad Christi pedes,
Dux blanda, fontem féminam :
Saulum furóre pércitum,
Ceu fulmen, extúrbas equo.

VERSARE mentes éfficax,
Nutu rebélles állicis :
Duríssimum sese tuo
Cor sponte submíttit jugo.

TE præda captántem volens
Amat sequi : nullus trahit
Necessitátis ímpetus,
Divína sed virtus trahit.

SIT laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus :
De corde nostro fac tuæ
Virtus triúmphet grátiæ.
Amen.

℣. Quid est homo, quod memor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Ad Benedíctus. *Ant.* 3. a. Deus omnes hómines vult salvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. 1. *Tim.* 2.

Preces & Suffragia, si dicenda sint, habentur post Laudes Feriæ 2. pag. 45.

Oratio conveniens.

AD PRIMAM.

Hymnus, pag. 15.

Ant. 3. a. Dirige me.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéſcam.

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérſi qui ſúſtinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demónſtra mihi; * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus ſalvátor meus, & te ſuſtínui tota die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárũ, quæ a ſæculo ſunt.

Delícta juventútis meæ, * & ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum miſericórdiam tuam meménto mei tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget manſuétos in judício: * docébit mites vias ſuas.

Diviſio Pſalmi 24.

UNivérſæ viæ Dómini miſericórdia & véritas * requiréntibus teſtaméntum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum eſt enim.

Quis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum eſt Dóminus timéntibus eum; * & teſtaméntum ipsíus ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum, * quóniam ipſe evéllet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére mei, * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt: * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum: * & dimitte univérſa delícta mea.

Réſpice inimícos meos, quóniã multiplicáti ſunt: * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam, & érue me: * non erubéſcam quóniam ſperávi in te.

Innocéntes & recti adhæſérunt mihi: * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſrael *

ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Psalmus 60.

Exáudi, Deus, deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudísti oratiónem meam: * dedísti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam & veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. 3. a. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me, quia tu es Deus Salvátor meus.

Reliqua ut ad Primam Feria secundâ, pag. 50.

AD TERTIAM.

Hymnus, pag. 21.

Ant. 4. E. Sitívit.

Psalmus 41.

Quemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei.

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis & confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis: & Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat: * in voce cataractárum

rum tuárum.

Omnia excélsa tua, & fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam; * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * & quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Psalmus 42.

JUdica me, Deus, & discérne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo & dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea, * quare me repulísti? & quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt & adduxérunt in montem sanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum.

Capitulum. Is. 55.

OMnes sitiéntes veníte ad aquas; & qui non habétis argéntum, properáte, émite & comédite.

℟. *breve.* Flúminis ímpetus * Lætíficat civitátem Dei. ℟. Flúminis. ℣. Deus in médio ejus. * Lætíficat. Glória. ℟. Flúminis. *Ps.* 45.

℣. Flumen Dei replétum est aquis: parásti cibum illórum; ℟. Quóniam ita est præparátio ejus. *Ps.* 64.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Hymnus, pag. 24.

Ant. 8. G. Misericórdiam.

Psalmus 80.

EXultáte Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, & date tympanum, * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tubâ, * in insigni die solemnitátis vestræ.

Quia præcéptum in Israel est, * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti : * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

Divisio Psalmi 80.

IN tribulatióne invocásti me, & liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis, probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & contestábor te : * Israel, si audíeris me, non erit in te Deus recens, neque adorábis Deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti : * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam, * & Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum desidéria cordis eórum ; * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me, * Israel si in viis meis ambulásset :

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem : * & super tribulántes eos misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei : * & erit tempus eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe fruménti, * & de petra melle saturávit eos.

Psalmus 83.

QUam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum ! * concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus, & Deus meus.

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine : * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te : * ascensiónes in corde suo dispósuit,

in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster áspice, Deus: * & réspice in fáciem Christi tui.

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam & veritátem díligit Deus: * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

Ant. Misericórdiam & veritátem díligit Deus, grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus fílii Dei: si autem fílii, & hærédes.

℟. *breve.* Beáta gens, * Cujus est Dóminus Deus ejus. ℟. Beáta gens. ℣. Pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi. * Cujus est. Glória. ℟. Beáta gens. *Ps. 32.*

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ. ℟. Hæréditas mea præclára est mihi. *Ps. 15.*

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Hymnus, pag. 26.

Ant. 8. di Pater meus.

Psalmus 88.

MIsericórdias Dómini * in ætérnum cantábo.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * Usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem & generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua, Dómine: * étenim veritátem tuam in Ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * si-

bilis erit Deo in filiis Dei?

Deus qui glorificátur in concílio sanctórum: * magnus, & terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Divisio Psalmi 88.

DOmine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine, & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerâtum supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, & tua est terra; orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilónem, & mare tu creásti.

Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua; * justítia & judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt tota die, * & in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * & sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, & dixísti: * Pósui adjutórium in poténte; & exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum, * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo; * & fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsíus inimícos ejus, * & odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea & misericórdia mea cum ipso, * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi

misericórdiam meam: * & testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, * & thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint, * & mandáta mea non custodíerint;

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testaméntum meum, * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, si David méntiar, * Semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo; * & sicut luna perfécta in ætérnum, & testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti & despexísti, * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui, * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam: * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum: * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne, * & sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus: * perfudísti eum confusióne.

Usquequo, Dómine, avértis in finem? * exardéscet sicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea substántia. * Nunquid enim vanè constituísti omnes filios hóminum?

Quis est homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam suam de manu ínferi?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine? * sicut jurásti David in veritáte tua?

Memor esto, Dómine, oppróbrii servórum tuórum * (quod contínui in sinu meo) multárum géntium.

Quod exprobravérunt

inimici tui, Dómine; * quod exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum. * Fiat, fiat.

Ant. Pater meus es tu, Deus meus, & suscéptor salútis meæ.

Capitulum. Ap. 3.

Ecce sto ad óstium & pulso, dicit Dóminus: si quis audíerit vocem meam & aperúerit mihi jánuam, intrábo ad illum.

℞. *breve.* Non privábit bonis eos qui ámbulant * In innocéntia. ℞. Non privábit. ℣. Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te. * In innocéntia. Glória. ℞. Non privábit. *Ps.* 83.

℣. Oculi Dómini super justos, ℞. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

Preces, si dicendæ sunt, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Quid retribuam.

Psalmus 115.

Crédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Dómino * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupísti víncula mea, * tibi sacrificábo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus, * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Quid retribuam Dómino pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Ant. 8. c. Oculi nostri.

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum * in mánibus dominórum suórum:

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ, * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri: * quia multum repléti sumus despectióne.

Quia multum repléta est ánima nostra ; * oppróbrium abundántibus , & despéctio supérbis.

Ant. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum , donec misereátur nostri.

Ant. 5. a. Magnificávit.

Psalmus 125.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion,* facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum , * & lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum : * facti sumus lætántes.

Convérte , Dómine , captivitátem nostram , * sicut torrens in Austro.

Qui séminant in lácrymis , * in exultatióne metent.

Eúntes ibant & flebant,* mitténtes sémina sua.

Veniéntes autem vénient cum exultatióne , * portántes manípulos suos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobíscum ; facti sumus lætántes.

Ant. 8. c. Sacerdótes.

Psalmus 131.

MEménto , Dómine , David , * & omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino , * votum vovit Deo Jacob ;

Si introíero in tabernáculum domus meæ ,* si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero somnum óculis meis , * & pálpebris meis dormitatiónem ,

Et réquiem tempóribus meis , donec invéniam locum Dómino , * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta : * invénimus eam in campis silvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus ; * adorábimus in loco , ubi stetérunt pedes ejus.

Surge , Dómine , in réquiem tuam ; * tu & arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam , * & sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum * non avértas fáciem Christi tui.

Ant. Sacerdótes tui, Dómine , induántur justítiam, & sancti tui exúltent.

Ant. 4. D. Elégit Dñus.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem , & non frustrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint filii tui

testaméntum meum, * & testimónia mea hæc quæ docébo eos,

Et filii eórum usque in sæculum; * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion, * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hìc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam, * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * & sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David; * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Elégit Dóminus Sion, elégit eam in habitatiónem sibi.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

EXhortámur ne in vácuum grátiam Dei recipiátis; ait enim, tempóre accépto exaudívi te, & in die salútis adjúvi te.

Hymnus.

SUPERBA gens mortálium,
Fastu profáno quid tumes?
Quodcúnque rectum pérficis,
Dei favéntis munus est.

NIL víribus debes tuis:
Ni, fons salútis, Grátia
Tuos labóres próvehat,
Nil, vana virtus, éfficis.

DAT velle, dat rectum sequi,
Dat ipse, quod jubet, Deus:
Dum nos corónat, & sua
Simul corónat múnera.

POSCAMUS ergo súpplices
Cœléste donum grátiæ;
Nec, sponte quod præbet Deus,
Rebélle pectus réspuat.

SIT laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus:
De corde nostro fac tuæ
Virtus triúmphet grátiæ.
Amen.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, ℟. Quam abscondísti timéntibus te! *Ps.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Qui perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. *Matt.* 10.

Oratio conveniens.

Suffragia habentur post Vesperas Feriæ secundæ, pag. 62.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Exáudi.

Psalmus 31.

BEáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes; * & quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte gravàta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delíctum meum cógnitum tibi feci, * & injustítiam meam non abscóndi.

Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino; * & tu remisísti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, & instruam te in via hac qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus & mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo & fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris; * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte justi; * & gloriámini omnes recti corde.

Psalmus 38.

Dixi: Custódiam vias meas, * ut non delínquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor advérsum me.

Obmútui & humiliátus sum, & sílui a bonis: * & dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me: * & in meditatióne mea exardéscet ignis.

Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum,

Et númerum diérum meórum, quis est: * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuísti dies meos: * & substántia mea tanquam nihilum ante te.

Verúmtamen univérsa vánitas * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed & frustra conturbátur.

Thesaurízat: * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus? *

& substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, & non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove a me plagas tuas.

A fortitúdine manus tuæ ego defécì in increpatiónibus: * propter iniquitátem corripuísti hóminem.

Et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exáudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas: quóniam ádvena ego sum apud te, & peregrínus: * sicut omnes patres mei.

Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam; * & ámplius non ero.

Ant. Exáudi oratiónem meam, Dómine; & deprecatiónem meam.

Hymnus, pag. 34.

Reliqua ut ad Completórium Feriæ secundæ, pag. 66.

FERIA SEXTA.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Christum qui passus est pro nobis, * Veníte adorémus. I. *Pag. 2.*

Psalmus, Veníte, *pag. 2.*

Hymnus.

O Mira Patris cháritas!
Sic ille diléxit suos,
Ut sponte natum tráderet:
Servi sit obses Fílius.

Splendoris ímmemor sui,
Nostræ salútis fit memor:
Ut nos in altum próvehat,
Ad ima descéndit Deus.

Per mille fusum vúlnera
Totũ dat orbi sánguinem;
Hoc fonte nascens grátia,
Terras inúndans éxpiat.

Dum cæsa tortóris manu
Procúmbit insons víctima;
Hanc ímmolat cœlo Pater,
Hanc mactat in terris amor.

Qui nos creávit laus Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. b. Ne despéxeris.

Psalmus 51.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Tota die injustítiam cogitávit lingua tua: * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitá-

tem magis, quàm loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Proptérea Deus déstruet te in finem: * evéllet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi & timébunt, & super eum ridébunt, & dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum: * & præváluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, & in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti: * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Psalmus 54.

EXáudi, Deus, oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, & exáudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea; * & conturbátus sum a voce inimíci, & a tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * & in ira moléstí erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * & formído mortis cécidit super me.

Timor & tremor venérunt super me: * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ? * & volábo & requiéscam.

Ecce elongávi fúgiens: * & mansi in solitúdine.

Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus, & tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas: * & labor in médio ejus, & injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra, & dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi, * sustinuíssem útique.

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuísset; * abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu vero homo unánimis, * dux meus, & notus meus,

Qui simul mecum dulces

capiébas cibos ; * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos ;* & descéndant in inférnum vivéntes.

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum , * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi ; * & Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere , & mane , & merídie narrábo , & annuntiábo : * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his , qui appropínquant mihi : * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus , & humiliábit illos , * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutátio , & non timuérunt Deum : * exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus , divísi sunt ab ira vultus ejus : * & appropinquávit cor illius.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum , * & ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam , & ipse te enútriet : * non dábit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu vero , Deus , dedúces eos * in púteum intéritus.

Viri sánguinum , & dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te , Dómine.

Ant. Ne despéxeris , Dómine , deprecatiónem meam : inténde mihi , & exáudi me.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Factus es.

Psalmus 58.

ERipe me de inimícis meis , Deus meus : * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem ; * & de viris sánguinum salva me :

Quia ecce cepérunt ánimam meam , * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea , neque peccátum meum , Dómine : * sine iniquitáte cucúrri , & diréxi.

Exúrge in occúrsum meũ , & vide : * & tu , Dómine Deus virtútum , Deus Israel ,

Inténde ad visitándas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operántur iniquitátem.

Converténtur ad vésperam , & famem patiéntur

ut canes ; * & circuíbunt civitátem.

Ecce loquéntur in ore suo , & gládius in lábiis eórum : * quóniam quis audívit ?

Et tu , Dómine , deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Divisio Psalmi 58.

FOrtitúdinem meam ad te custódiam , quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus , misericórdia ejus prævéniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos meos , ne occídas eos : * nequándo obliviscántur pópuli mei.

Dispérge illos in virtúte tua , * & depóne eos , protéctor meus, Dómine.

Delíctum oris eórum , sermónem labiórum ipsórum ; * & comprehendántur in supérbia sua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabúntur in consummatióne : * in ira consummatiónis , & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob , * & fínium terræ.

Converténtur ad véspeream , & famem patiéntur ut canes , * & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum : * si vero non fúerint saturáti , & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam : * & exaltábo mane misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus, * & refúgium meum in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus , tibi psallam , quia Deus suscéptor meus es : * Deus meus , misericórdia mea.

Psalmus 63.

EXáudi , Deus, oratiónem meam cum déprecor : * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium , * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram , ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum , & non timébunt : * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos , * dixérunt : Quis vidébit eos ?

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum : * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * & infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos, * & tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei, * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, & sperábit in eo: * & laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Factus es, Dómine, suscéptor meus, & refúgium meum in die tribulatiónis meæ.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Quóniam tríbulor.

Psalmus 68.

SAlvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profúndi, * & non est substántia.

Veni in altitúdinem maris; * & tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam: * & delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me, qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam, * & factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilícium: * & factus sum illis in parábolam.

Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta, * & in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus beneplácit, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * libera me

ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropériũ expectávit cor meum & misériam.

Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel, * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant, * & dorsum eórũ semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta: * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * & super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: * & non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum justis non scribántur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua, Deus, suscépit me.

Altera divisio Psalmi 68.

LAudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producéntem & úngulas.

Vídeant páuperes & læténtur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra.

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli & terra, * mare & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * & ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam, * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Quóniam tríbulor, velóciter exáudi me, Dómine, inténde ánimæ meæ, & líbera eam.

℣. Exultábunt lábia mea, cum cantávero tibi; ℟. Et ánima mea quam redemísti. *Ps.* 23.

Pater noster, &c.

AD LAUDES.

Deus, in adjutórium.

Ant. 1. a. Egénus.

Psalmus 69.

DEus, in adjutórium meum inténde: * Dómine, ad adjuvándum me festína.

Confundántur & revereántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum & erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus & páuper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

Ant. Egénus & pauper sum, Deus, ádjuva me.

Ant. 3. à. Tu es.

Psalmus 70.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum: * ut salvum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agéntis, & iníqui.

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea a juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper: * tanquam prodígium factus sum multis, & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam

tuam, * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi, * & qui custodiébant ánimam meam, concílium fecérunt in unũ

Dicéntes: Deus derelíquit eum, persequímini & comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris a me: * Deus meus in auxílium meum réspice.

Confundántur & defíciant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo; * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Ant. Tu es patiéntia mea, Dómine, spes mea a juventúte mea.

Ant. 7. b. Multiplicásti.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * tota die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuísti me a juventúte mea; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in senéctam & sénium: * Deus, ne derelínquas me,

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam & justítiam tuam, Deus, usque in altíssima, quæ fecísti, magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes, multas & malas; & convérsus vivificásti me, * & de abyssis terræ íterum reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam, * & convérsus consolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam: * Deus, psallam tibi in cíthara, sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi; * & ánima mea, quam redemísti.

Sed & lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam, * cum confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Multiplicásti magnificéntiam tuam, Deus, & convérsus consolátus es me.

Ant. 8. G. Egressus es.

Canticum Habacuc, 3.

DOmine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum; * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab austro véniet; * & sanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus.

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspéxit, & dissólvit gentes: * & contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Nunquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos, * & quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum, * juraménta tribubus quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes: * gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.

Sol & luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum ibunt, in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram, * & in furóre obstupefácies gentes.

Egréssus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo.

Percussísti caput de domo ímpii, * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus: * a voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in

ossibus meis, * & subter me scáteat.

Ut requiéscam in die tribulatiónis, * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florébit, * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ, * & arva non áfferent cibũ.

Abscindétur de ovíli pecus, * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea: * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.

Ant. Egréssus es, Dómine, in salútem pópuli tui, in salútem cum Christo tuo.

Ant. 4. D. Beátus.

Psalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea, * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus, * in fíliis hóminũ, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suã: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus: spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos, * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupíllum & víduam suscípiet, * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula; Deus tuus Sion, * in generatiónem & generatiónem.

Ant. Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus.

Capitulum. Heb. 12.

ASpiciéntes in auctórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustinuit crucem, confusióne contémpta, recogitáte eum; ut ne fatigémini ánimis vestris deficiéntes.

Hymnus.

QUICUNQUE desixam cruci

Dei vides imáginem,
Simúlque diro cónspicis
Mucróne confóssum latus:
Agnosce, quanto vúlnere
Natúra læsa décidit:
Divínus en tanti cruor
Medéla sola vúlneris.
Nos ergo Christus innocens
Livóre sanávit suo;
Nostrósque languóres tulit,
Ut lánguidis foret salus.
Qui tanta passus es, Deus,
Fac, írritus non sit labor;
Nec sánguinis fructum tui
Sinas nocéntes pérdere.
Qui nos creávit laus, Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum, ℟. Quia factus es spes mea, Deus. *Ps.* 60.

Ad Bened. *Ant.* 5. C. Comméndat charitátem suam Deus in nobis; quóniam, cum peccatóres essémus, Christus pro nobis mórtuus est. *Rom.* 5.

Preces & Suffragia, si dicenda sint, habentur post Laudes Feriæ secundæ, pag. 45.

Oratio conveniens.

Notandum est omitti in hac Feria Suffragium de Cruce.

AD PRIMAM.

Hymnus, pag. 15.

Ant. 3. C. Dómine.

Psalmus 34.

Judica, Dómine, nocéntes me; * expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma & scutum, * & exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, & conclúde advérsus eos qui persequúntur me; * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundántur & revereántur * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsum, & confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tanquam pulvis ante fáciem venti, * & Angelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum, * & Angelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui: * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat, & cáptio quam abscóndit, apprehéndat eum; * & in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exul-

tábit in Dómino, * & delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem a diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi. 34.

SUrgéntes testes iníqui, * quæ ignorábam, interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cum mihi moléſti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam: * & orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum & quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens & contristátus sic humiliábar.

Et advérsum me lætáti sunt, & convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compúncti: tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne; * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in Ecclésia magna; * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversántur mihi iníquè; * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebántur; * & in iracúndia terræ loquéntes dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidísti, Dómine, ne síleas: * Dómine; ne discédas a me.

Altera divisio Psalmi. 34.

EXúrge & inténde judício meo: * Deus meus, & Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secúndum justítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubéscant & revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.

Induántur confusióne & reveréntia, * qui magna loquúntur super me.

Exúltent & læténtur qui

volunt justítiam meam, * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Ant. Dómine ne discédas a me; exurge, & inténde judício meo.

Reliqua ut ad Primam Feriæ secundæ, pag. 49.

AD TERTIAM.

Hymnus, pag. 21.

Ant. 6. F. In Dómino.

Psalmus 21.

JUdica me, Dómine, quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum, * & in Dómino sperans non infirmábor.

Proba me, Dómine, & tenta me: * ure renes meos & cor meum.

Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est, * & complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis; * & cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium, * & cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocéntes manus meas, * & circúmdabo altáre tuum, Dómine.

Ut áudiam vocem laudis, * & enárrem univérsa mirabília tua.

Dómine, diléxi decórem domus tuæ, * & locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis, Deus ánimam meam, * & cum viris sánguinum vitam meam:

In quorum mánibus iniquitátes sunt, * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, & miserére mei.

Pes meus stetit in dirécto: * in Ecclésiis benedícam te, Dómine.

Psalmus 39.

EXpéctans expectávi Dóminum; * & inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas, * & edúxit me de lacu misériæ & de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * & diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi & timébunt, * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus; * & non respéxit in vanitátes & insánias falsas.

Multa fecísti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi & locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluísti, * aures autem perfecísti mihi.

Holocáustum & pro peccáto non postulásti; * tunc dixi: Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in medio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuam in Ecclésia magna: * ecce lábia mea non prohibébo; Dómine, tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam * a concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ; & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei, * & cor meum dereliquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur & revereántur simul, qui quærunt ánimam meam: * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, & revereántur, * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur super te omnes quæréntes te, * & dicant semper: Magnificétur Dóminus; qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus es mei.

Adjútor meus, & protéctor meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Ant. In Dómino sperans non infirmábor.

Capitulum. 1. Petr. 4.

CHristo passo in carne, & vos eádem cogitatióne armámini, ut jam non desidériis hóminum, sed voluntáti Dei vivátis.

℟. *breve.* Protéctor nos-

ter, * Aspice, Deus. ℟. Protéctor. ℣. Et réspice in fáciem Christi tui. * Aspice, Deus. Glória. ℟. Protéctor.

℣. Speráte in eo omnis congregátio pópuli. ℟. Effúndite coram illo corda vestra. *Ps.* 83.

Preces, si dicendæ sint, habentur superius, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Hymnus pag. 24.

Ant. 2. D. Ne elongáveris.

Psalmus 21.

DEus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longè a salúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies: * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * Laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, & non homo: * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ, in te projéctus sum ex útero.

Divisio Psalmi 21.

DE ventre matris meæ Deus meus es tu; * ne discésseris a me.

Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum: * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquéscens. * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit fáucibus meis: * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt

vérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me : * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis,* & a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio Ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eũ.

Tímeat eum omne semen Israel : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis :

Nec avértit fáciem suam a me ; * & cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Altera divisio Psalmi 21.

APud te laus mea in Ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes & saturabúntur, & laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur & convertántur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum, * & ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet, * & semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : * & annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Ne elongáveris, Dómine, auxílium tuum a me ; ad defensiónem meam cónspice.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

UNus mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus, qui dedit redemptiónem semetípsũ pro ómnibus.

℟. *breve.* Deus meus es tu, * Ne discésseris a me. ℟. Deus. ℣. Quóniam non est qui ádjuvet. * Ne discésseris. Glória. ℟. Deus. *Ps.* 21.

℣. Aliéni insurrexérunt advérsum me, ℟. Et Dó-

minus suscéptor est ánimæ meæ. *Ps.* 53.

Preces, si dicendæ sint, habentur superius, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Hymnus pag. 26.

Ant. 5. a. Esto mihi.

Psalmus 30.

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam; * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo & lætábor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitátem meam; * salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci: * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

MIserére mei, Dómine, quóniam tribulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * & ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, & vicínis meis valde, * & timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugérunt a me: * oblivióni datus sum, tanquam mórtuus a corde.

Factus sum tanquam vas pérditum: * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu.

In eo dum convenírent simul advérsum me; * accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu, in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum; * & a

persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua: * Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te.

Erubéscant ímpii, & dedúcántur in inférnum: * muta fiant lábia dolósa.

Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia & in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

QUam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudísti vocem oratiónis meæ; * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus: * quóniam veritátem requíret Dóminus, & retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Esto mihi, Dómine, in Deum protectórem ut salvum me fácias.

Capitulum. 1. Petr. 2.

CHaríssimi, Christus passus est pro nobis, vobis relínquens exémplum ut sequámini vestígia ejus.

℟. *breve.* Ego, Dómine, * In flagélla parátus sum. ℟. Ego, Dómine. ℣. Et dolor meus in conspéctu meo semper. * In flagélla. Glória. ℟. Ego, Dómine. *Ps.* 37.

℣. In Deo salutáre meum, & glória mea. ℟. Deus auxílii mei, & spes mea in Deo est. *Ps.* 61.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Sæpe.

Psalmus 128.

SÆpe expugnavérunt me a juventúte mea; * dicat nunc Israel.

Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea: * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres, *

prolongavérunt iniquitátẽ suam.

Dóminus justus concídit cervíces peccatórum : * confundántur & convertántur retrórsum omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fenum tectórum , * quod priúsquam evellátur , exáruit.

De quo non implévit manum suam qui metit ; * & sinum suum qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætéribant : Benedíctio Dómini super vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Sæpe expugnavérunt me peccatóres , étenim non potuérunt mihi.

Ant. 2. D. Apud te.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te , Dómine : * Dómine , exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris , Dómine ; * Dómine , quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est , * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutínã usque ad noctem : * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia , * & copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Apud te propitiátio est , & propter legem tuam sustínui te , Dómine.

Ant. 6. F. Custódi me.

Psalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me , Dómine , de manu peccatóris : * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exáudi , Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Custódi me , Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 3. b. Ne tradas.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me; ne derelínquas me, ne fortè exalténtur.

Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.

Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindíctam páuperum.

Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Ne tradas me, Dómine, a desidério meo peccatóri.

Ant. 7. c. Inténde.

Psalmus 141.

VOce mea ad Dóminum clamávi, * voce mea ad Dóminum deprecátus sum.

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam; * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum; * & tù cognovísti sémitas meas.

In via hac qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam: * & non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * & non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam, * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persequéntibus me, * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confiténdum nómini tuo: * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Ant. Inténde ad deprecatiónem meam, quia humiliátus sum nimis.

Capitulum. 2. *Cor.* 5.

CHáritas Christi urget nos, æstimántes hoc, quóniam si unus pro ómnibus mórtuus est, ergo omnes mórtui sunt. Et pro ómnibus mórtuus est Christus, ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est.

Hymnus.

SPERATE, Mortáles, gravi
Peccáta quos premunt jugo:
Qui sanguis in terras fluit,
Vestræ salútis pignus est.

DIVINA mundi Víctima,
Amándo non servas modum:
Cur totus it venis cruor?
Guttam dedisse súfficit.

IMMENSUS hoc amor jubet,
Suásque dat leges tibi.
Hic solus impónit crucem,
Et crux amánti fit levis.

SIC ergo, Christe, nos amas?
Salváre sic mundum juvat?
O ter beátum! cui licet
Tecum pati, tecum mori.

QUI nos creávit, laus Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redémptos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Deo subjécta esto ánima mea, ℟. Quóniam ab ipso patiéntia mea. *Ps.* 61.

Ad Magníficat, *Ant.* 1. *D.* Consolátur nos Deus in omni tribulatióne nostra, quóniam sicut abúndant passiónes Christi, ita & per Christum abúndat consolátio nostra. 2. *Cor.* 1.

Oratio conveniens.

Suffragia habentur post Vesperas Feriæ secundæ, p. 62.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Deus.

Psalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum, * & sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt & corrúptæ sunt cicatríces meæ * a fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus, * & non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, & humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * & gémitus meus a te non est abscónditus.

Divisio Psalmi 37.

COr meum conturbátum est, dereliquit

me virtus mea : * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Amíci mei, & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, & stetérunt.

Et qui juxta me erant, de longe stetérunt, * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * & dolos tota die meditabántur.

Ego autem tamquam surdus non audiébam, * & sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi : * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei ; * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagélla parátus sum, * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me : * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi, * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus : * ne discésseris a me.

Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 55.

MIserére mei, Deus, quóniam conculcávit me homo : * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die : * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo : * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur : * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscóndent, * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos : * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam an-

annuntiávi tibi : * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo,

Sicut & in promissióne tua : * tunc converténtur inimíci mei retrórsum.

In quacúnque die invocávero te : * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem : * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua * quæ reddam, laudatiónes tibi.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapsu : * ut pláceam coram Deo in lúmine viventium.

Ant. Deus vitam meam annuntiávi tibi, posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Hymnus pag. 34.

Reliqua ut ad Completorium Feriæ secundæ, p. 66.

SABBATO.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Dóminum reddéntem justis mercédem labórum suórum, * Veníte, adorémus. *Sap.* 10.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus.

Recens ab Auctóris manu
Primus parens mortálium,
Curis solútus ánxiis;
Dies agébat cándidos.

Mox, pœna peccáti, labor
Cum patre natos óbruit :
Hinc terra cultóris manu
Versánda spinas prótulit.

Omnes dolóris fílii,
Omnes labóri náscimur :
Inter labóres vívimus;
Labóre vitam cláudimus.

At non caret fructu labor;
Factus medéla críminis,
Corpus domat, cor érigit,
Et munit ad cœlum viam.

Qui nos corónat, laus Patri,
Qui nos redémit, Fílio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Ego.

Psalmus 16.

Exáudi, Dómine, justítiam meam; * inténde deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat : * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, & visitásti nocte : * igne me examinásti, & non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meũ ópera hóminum : * prop-

ter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exáudi verba mea.

Divisio Psalmi 16.

MIrífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meã circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt: * os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me, * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * & sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge, Dómine, præveni eum, & supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeã tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine, a paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis, * & dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum, * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde; * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * & misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex gló-

riæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine, satiábor cum appáruerit glória tua.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. F. Apud te.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea & salus mea: * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ: * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram; * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo; * in die malórū protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo & psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXáudi, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te; * miserére mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea; * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me, * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua, * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in

me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age: * & confortétur cor tuum & sústine Dóminum.

Psalmus 35.

DIxit injústus ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.

Quóniam dolósè egit in conspéctu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus: * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo misericórdia tua; * & véritas tua usque ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei: * judícia tua abyssus multa.

Hómines & juménta salvábis, Dómine, * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam, Deus.

Filii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum sperábunt.

Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * & torrénte voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ: * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te; * & justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ, * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem, * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.

Ant. Apud te, Dómine, est fons vitæ, & in lúmine tuo vidébimus lumen.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Glorióśa.

Psalmus 46.

OMnes gentes, pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psál-

lite: * psállite Regi nostro, psállite.
Quóniam Rex omnis terræ Deus, * psállite sapiénter.
Regnábit Deus super gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.
Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham: * quóniam dii fortes terræ veheménter eleváti sunt.

Psalmus 47.

MAgnus Dóminus & laudábilis nimis, * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt, * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis; * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, & exúltent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.
Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus, * & distribúite domos ejus ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, & in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 86.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.
Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiopum: * hi fuérunt illic.
Nunquid Sion dicet: Homo & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit
scriptúris populórum ,
príncipum , * horum
fuérunt in ea.

Sicut lætántium ó
nium * habitátio est in t

Ant. Gloriósa dicta
de te , cívitas Dei.

℣. Inclinávi cor me
ad faciéndas justificatió
tuas in ætérnum ℟. Pr
ter retributiónem. *Ps.*
Pater noster , &c.

AD LAUDES

Deus , in adjutórium

Ant. 1. f. Lætábitur.

Psalmus 57.

SI verè útique justíti
loquímini , * recta
dicáte , filii hóminum

Etenim in corde iniqu
tes operámini : * in te
injustítias manus ve
concínnant.

Alienáti sunt peccat
à vulva , erravérunt
útero : * locúti sunt fa

Furor illis secúndum
militúdinem serpéntis
sicut áspidis surdæ &
turántis aures suas.

Quæ non exáudiet
cem incantántium , *
venéfici incantántis
piénter.

Deus cónteret dentes
rum in ore ipsórum
molas leónum confri
Dóminus.

Ad níhilum devén

Confiteántur tibi pópuli, Deus, confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster; benedícat nos Deus, * & métuant eum omnes fines terræ.

Ant. Læténtur & exúltent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte.

Ant. 7. b. Factus est.

Psalmus 75.

NOtus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum, * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es; & quis resístet tibi? * Ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit, & quiévit.

Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi, * & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,

Terríbili & ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Factus est in pace locus Dómini, & habitátio ejus in Sion.

Ant. 5. a. Judicábit.

Cantic. Moysi. Deut. 32.

AUdite, cœli, quæ loquor; * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea; * fluat ut ros elóquium meum,

Quasi imber super herbam, & quasi stillæ super grámina: * quia nomen Dómini invocábo.

Date magnificéntiã Deo nostro: * Dei perfécta sunt ópera, & omnes viæ ejus judícia.

Deus fidélis & absque ulla iniquitáte, justus & rectus: * peccavérunt ei, & non filii ejus in sórdibus:

Generátio prava atque

pervérsa. * Hæccine reddis Dómino, pópule stulte & insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, & fecit & creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas.

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi: * majóres tuos, & dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes, * quando separábat fílios Adam,

Constítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum & dócuit, * & custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila prÓvocans ad volándum pullos suos, * & super eos vólitans,

Expándit alas suas & assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit, * & non erat cum eo Deus aliénus.

Constítuit eum super excélsam terram, * ut coméderet fructus agrórum:

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo;

Bútyrum de arménto, & lac de óvibus; * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Basan:

Et hircos cum medúlla trítici; * & sánguinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, & recalcitrávit: * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum; * & recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis & non Deo, * diis quos ignorábant.

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquísti; * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est, * quia provocavérunt eum fílii sui & fíliæ.

Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * & considerábo novíssima eórum.

Generátio enim pervérsa est, * & infidéles fílii.

Ipsi me provocavérunt

n eo qui non erat Deus;* & irritavérunt in vanitátibus ſuis.

Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus ; * & in gente ſtulta irritábo illos.

Ignis ſuccénſus eſt in furóre meo , * & ardébit uſque ad inférni noviſſima.

Devorabítque terram cum gérmine ſuo , * & móntium fundaménta combúret.

Congregábo ſuper eos mala , * & ſagíttas meas complébo in eis.

Conſuméntur fame ; * & devorábunt eos aves morſu amariſſimo.

Dentes beſtiárum immíttam in eos , * cum furóre trahéntium ſuper terram , atque ſerpéntium.

Foris vaſtábit eos gládius , & intus pavor ; * júvenem ſimul ac vírginem , lacténtem cum hómine ſene.

Dixi : Ubinam ſunt ? * ceſsáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum díſtuli , * ne fortè ſuperbírent hoſtes eórum,

Et dícerent : Manus noſtra excélſa , & non Dóminus , * fecit hæc ómnia.

Gens abſque consílio eſt, & ſine prudéntia : * Utinam ſáperent , & intellígerent , ac noviſſima providérent :

Quómodo perſequátur unus mille , * & duo fugent decem míllia ?

Nonne ídeo quia Deus ſuus véndidit eos ? * & Dóminus conclúſit illos ?

Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum ; * & inimíci noſtri ſunt júdices.

De vínea Sodomórum vínea eórum , * & de ſuburbánis Gomórrhæ.

Uva eórum,uva fellis ; * & botri amariſſimi.

Fel dracónum vinum eórum ; * & venénum áſpidum insanábile.

Nonne hæc cóndita ſunt apud me ? * & ſignáta in theſáuris meis ?

Mea eſt últio , & ego retríbuam in témpore ; * ut labátur pes eórum.

Juxta eſt dies perditiónis ; * & adéſſe feſtínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum ſuum ; * & in ſervis ſuis miſerébitur.

Vidébit quòd infirmáta ſit manus ; * & clauſi quoque defecérunt , reſiduíque consúmpti ſunt.

Et dicet : Ubi ſunt dii eórum , * in quibus habébant fidúciam ?

De quorum víctimis co-

medébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum.

Surgant & opituléntur vobis, * & in necessitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego sim solus; * & non sit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam: percútiam, & ego sanábo; * & non est qui de manu mea possit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam: * Vivo ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea.

Reddam ultiónem hóstibus meis; * & his qui odérunt me, retríbuam.

Inebriábo sagíttas meas sánguine; * & gládius meus devorábit carnes.

De cruóre occisórum; * & de captivitáte nudáti inimicórum cápitis.

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:

Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * & propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Judicábit Dóminus pópulum suum, & in servis suis miserébitur.

Ant. 2. D. Confirmáta est.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Confirmáta est super nos misericórdia Dómini.

Capitulum. 1. *Cor.* 9.

NEscítis quòd ii qui in stádio currunt, omnes quidem currunt, sed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite ut comprehendátis.

Hymnus.

PUGNATE, Christi mílites,
Fortes fide resístite:
Imménsa promísit Deus
Pio labóri præmia.

NON ille fluxas ac leves
Palmas dabit vincéntibus;
Sed lucis ætérnæ decus,
Et pura semper gáudia.

MENTES beátas éxcipit
Formósa cœlitum domus:
Hìc turba cœlis áltior
Subjécta calcat sídera.

CADUCA vobis præmia
Offert levis mundi favor.
Vultus ad astra tóllite;
En ipse fit merces Deus.

HUC certa nos spes évocat.
Huc vota tendant ómnia;
Nec térreat brevis labor,
Ætérna quos merces manet.

Qui nos corónat, laus Patri,
Qui nos redémit, Filio;
Almâ juvans nos grátiâ,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Dómine, quis requiéscet in monte sancto tuo ?
℟. Qui ingréditur sine mácula, & operátur justítiam. *Ps.* 14.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Vitam illam expectámus quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. *Tob.* 2.

Preces & Suffragia, si dicenda sint, habentur post Laudes Feriæ secundæ, pag. 45.

Oratio conveniens.

AD PRIMAM.

Hymnus pag. 15.

Ant. 7. *d.* Propter.

Psalmus 40.

BEátus qui intélligit super egénum & páuperem, * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra: * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miserére mei; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur? & períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * & loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei, * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me, * Nunquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, & resúscita me: * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluísti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti, * & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, & usque in sæculum. * Fiat, fiat.

Psalmus 98.

DOminus regnávit, irascántur pópuli: *

qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * & excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile & sanctum est; * & honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium & justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminū Deum nostrum, & adoráte scabéllum pedum ejus, * quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * & præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuísti eis, & ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminū Deum nostrum, & adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Psalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo, & psallam in glória mea.

Exúrge, glória mea, exúrge, psaltérium & cíthara: * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & psallam tibi in natiónibus:

Quia magna est super cœlos misericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos, Deus, & super omnem terram glória tua, * ut liberéntur dilécti tui.

Salvum fac déxtera tua, & exáudi me: * Deus locútus est in sancto suo.

Exultábo, & dívidam Síchimam; * & convállem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses: * & Ephraim suscéptio cápitis mei.

Iuda rex meus, * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum: * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos, * & non exíbis, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tri-

bulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

Ant. Propter innocéntiam suscepísti me, Dómine, & confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Reliqua ut ad Primam Feriæ secundæ, pag. 49.

AD TERTIAM.

Hymnus pag. 21.

Ant. 4. a. Beneplácitum est.

Psalmus 87.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meã.

Quia repléta est malis ánima mea, * & vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlcris, quorum non es memor ámplius, * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Divisio Psalmi 87.

CLamávi ad te, Dómine, tota die: * expándi ad te manus meas.

Nunquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?

Nunquid narrábit áliquis in sepúlcro misericórdiam tuam? * & veritátem tuam in perditióne?

Nunquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua? * & justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamávi: * & mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repéllis oratiónem meam? * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, & in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum & conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circum-

dedérunt me simul.

Elongásti a me amícum & próximum, * & notos meos a miséria.

Psalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum: * & filii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psaltério psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * & exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum, * & gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus: * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Beneplácitum est Dómino in pópulo suo, & exaltábit mansuétos in salútem.

Capitulum. Apoc. 2.

VIncénti dabo manna abscónditum, & dabo illi cálculum cándidum; & in cálculo nomen novum scriptum, quod nemo scit, nisi qui áccipit.

℟. *breve.* Justi * Hæreditábunt terram. ℟. Justi. ℣. Et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam. * Hæreditábunt. Glória. ℟. Justi. *Ps.* 36.

℣. Viriliter ágite, & confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Preces, si dicendæ sint, habentur superius, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Hymnus pag. 24.

Ant. 1. g. Salvum me fac.

Psalmus 100.

MIsericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam & intélligam in via immaculáta. * Quando vénies ad me?

Perambulábam in innocéntia cordis mei; * in médio domus meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinántem a me malígnum non cognoscébā.

Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo & insatiábili corde, * cum hoc non édébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.

Psalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris, * quia os peccatóris & os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsum me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi: * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis: * & ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem: * & diábolus stet a dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus: * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci, * & episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, & mendícent: * & ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fenerátor omnem substántiam ejus: * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini: * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, & dispéreat de terra memória eórum: * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem ínopem & mendícum, * & compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, & véniet ei: * & nóluit

benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum; * & intrávit sicut aqua in interióra ejus, & sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum quo operítur: * & sicut zona qua semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum; * & qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum, * quia suávis est misericórdia tua.

Divisio Psalmi 108.

Libera me, quia egénus & pauper ego sum, * & cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum: * & excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio, * & caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis: * vidérunt me, & movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * & tu, Dómine, fecísti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui insúrgunt in me, confundántur; servus autem tuus lætábitur.

Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre: * & operiántur sicut diplóide confusióne sua.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum.

Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.

Ant. Salvum me fac, Dómine, secúndum misericórdiam tuam.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

Quod in præsénti est momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis.

℟. *breve.* Expécta Dóminum, * Custódi viam ejus. ℟. Expécta. ℣. Ut hæreditáte cápias terram. * Custódi. Glória. ℟. Expécta. *Ps.* 36.

℣. Judícia Dómini vera; ℟. In custodiéndis illis retribútio multa. *Ps.* 18.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Hymnus, *pag.* 26.

Ant. 8. c. Nos pópulus.

Psalmus 59.

DEus, repulísti nos, & destruxísti nos: * irátus es, & misértus es nobis.

Commovísti terram, & conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendísti pópulo tuo dura; * potásti nos vino compunctiónis.

Dedísti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant a fácie arcus.

Ut liberéntur dilécti tui: * salvum fac déxtera tua, & exáudi me.

Deus locútus est in sancto suo: * lætábor & partíbor Síchimam, & convállem tabernaculórũ metíbor.

Meus est Gálaad, & meus est Manásses: * & Ephraím fortitúdo cápitis mei.

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam exténdam calceaméntum meum; * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repulísti nos, * & non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem: * & ipse ad nihilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 78.

DEus venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum, * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúsalem: * & non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris: * subsannátio & illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequo, Dómine, irascéris in finem? * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effúnde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt: * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt.

Quia comedérunt Jacob: * & locum ejus desolavérunt.

ſolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárum : citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, * quia páuperes facti ſumus nimis.

Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter ; & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, * & propítius eſto peccátis noſtris propter nomen tuum.

Ne fortè dicant in géntibus : Ubi eſt Deus eórum ? * & innotéſcat in natiónibus coram óculis noſtris.

Ultio ſánguinis ſervórum tuórum, qui effúſus eſt : * introéat in conſpéctu tuo gémitus compeditórum.

Secúndum magnitúdinem bráchii tui * póſſide fílios mortificatórum.

Et redde vicínis noſtris séptuplum in ſinu eórum : * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus & oves páſcuæ tuæ, * confitébimur tibi in ſæculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Pſalmus 82.

DEus, quis símilis erit tibi ? * ne táceas neque compeſcáris Deus.

Quóniam ecce inimíci tui ſonuérunt : * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consíliũ, * & cogitavérunt advérsùs ſanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, & diſperdámus eos de gente, * & non memorétur nomen Iſrael ultra.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * ſimul advérsùm te teſtaméntum diſpoſuérunt tabernácula Idumæórum & Iſmaelítæ.

Moab & Agaréni, Gebal & Ammon & Amalec, * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Aſſur venit cum illis : * facti ſunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis ſicut Mádian & Síſaræ, * ſicut Jabin in torrénte Ciſſon.

Diſperiérunt in Endor, * facti ſunt ut ſtercus terræ.

Pone príncipes eórum ſicut Oreb & Zeb, * & Zébee & Sálmana :

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hæreditáte poſſideámus ſanctuárium Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam, * & ſicut ſti-

pulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit silvam, * & sicut flamma combúrens montes,

Ita persequéris illos in tempestáte tua; * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ, * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéscant & conturbéntur in sæculum sæculi, * & confundántur & péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus, * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Nos pópulus tuus, Dómine, & oves páscuæ tuæ confitébimur tibi in sæculum.

Capitulum. Galat. 6.

BOnum faciéntes non deficiámus, témpore enim suo metémus non deficiéntes. Ergo dum tempus habémus, operémur bonum.

℟. *breve.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. ℟. Quærite. ℣. Quærite fáciem ejus semper. * Et confirmámini. Glória. ℟. Quærite. *Ps.* 104.

℣. Beáti qui custódiunt judícium, ℟. Et fáciunt justítiam in omni témpore. *Ps.* 105.

Preces, si dicendæ sint, habentur superiùs, pag. 55.

AD VESPERAS

QUÆ SUNT PRIMÆ DE DOMINICA.

Duplex Majus.

Ant. 4. D. Convértere.

Psalmus 114.

DIléxi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam; * miséricors Dóminus & justus, & Deus noster miserétur:

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, quia Dóminus benefécit tibi.

Ant. 1. a. Lætátus sum.

Psalmus 121.

LÆtátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * In domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício; * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri * quæsívi bona tibi.

Ant. Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: In domum Dómini ibimus.

Ant. 7. c. Illic.

Psalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucúndum habitáre fratres in unum.

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron,

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem * & vitam usque in sæculum.

Ant. Illic mandávit Dóminus benedictiónem & vitam usque in sæculum.

Ant. 2. D. Si oblítus.

Psalmus 136.

SUper flúmina Babylónis illic sédimus & flévimus, * cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus * suspéndimus órgana nostra.

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tui, Jerúsalem, * oblivióni détur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tui,

Si non propósuero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine,

filiórum Edom * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinanite, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Si oblítus fúero tui, Jerúsalem, oblivióni detur déxtera mea.

Ant. 6. F. Ad te.

Psalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exáudi me: * inténde voci meæ cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * & óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis,

Cum homínibus operántibus iniquitátem: * & non communicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me: * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.

Quóniam adhuc & orátio mea in beneplácitis eórum; * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea, quóniam potuérunt. * Sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram,

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum. * Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei, in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi, * & a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego donec tránseam.

Ant. Ad te, Dómine, óculi mei, in te sperávi.

Capitulum. *Hebr.* 4.

RElínquitur sabbatísmus pópulo Dei: qui enim ingréssus est in réquiem ejus, étiam ipse requiévit ab opéribus suis, sicut a suis Deus. Festinémus ergo íngredi in illam réquiem.

Hymnus.

QUÆ sex labórans per dies,
Terras polúmque condidit,
Die quiéscens séptimâ,
Divina cessávit manus.

ÆTERNUS orbis Cónditor
Hanc ipse sacrávit diem ;
Judæa quam, legis tenax,
Piis colébat rítibus.

FEDUS novum, ritus novos
Christus dedit : Christo duce,
Adoptiónis filios
Jam sánctior manet quies.

FUGAVIT umbram véritas,
Antíqua cessant Sábbata :
Jam lex amóris córdibus
Inscrípta mortáles regit.

NON victimárum sánguinis
Inánis ascéndit vapor,
Cruóre sed litans suo
Fit nostra Christus víctima.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, in via tua ; ℟. Et glorificábo nomen tuum in ætérnum. *Ps.* 85.

Ad Magníficat, *Ant. ut in Proprio.*

Oratio Dominicæ sequentis.

Postea si qua Commemoratio occurrat, fit hoc loco.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miserére.

Psalmus 50.

MIserére mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinẽ miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea ; * & a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco, * & peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, & malum coram te feci ; * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti : * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, & mundábor : * lavábis me, & super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam ; * & exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas déle.

Cor mundum crea in me, Deus, * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua, * & Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui, * & spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas, * & ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * & exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries, * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benígnè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes & holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Psalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exáudi me, * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * & inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis, Dómine: * & non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes quascúnque fecísti, vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu & fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo; * & glorificábo nomen tuum in ætérnum.

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, & syna-

góga poténtium quæsiérunt ánimam meam ; * & non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine Deus, miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax :

Réspice in me, & miserére mei ; * da impérium tuum púero tuo, & salvum fac filium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundántur, * quóniam tu, Dómine, adjuvísti me, & consolátus es me.

Ant. Miserére mei, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die.

Reliqua ut ad Complet. Dominicæ, 34. exceptis quæ notantur in Proprio.

Non dicitur Fidélium ánimæ ; *sed immediatè dicitur sequens*

Antiphona de B. M. V.

SAlve Regína, Mater misericórdiæ, vita, dulcédo, & spes nostra salve. Ad te clamámus éxules filii Evæ. Ad te suspirámus geméntes, & flentes in hac lacrymárum valle. Eia ergo advocáta nostra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum benedíctum fructum ventris tui nobis post hoc exílium osténde, ô clemens, ô pia ; ô dulcis virgo María.

℣. Ora pro nobis sancta Dei génitrix, ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui gloriósæ vírginis matris Maríæ corpus & ánimam, ut dignum Filii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperánte præparásti ; da ut cujus commemoratióne lætámur, ejus pia intercessióne ab instántibus malis, & a morte perpétua liberémur ; Per eúndem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.

℟. Amen.

Deinde dicitur secretò Pater, Ave, Credo.

AD ADORATIONEM SS. SACRAMENTI

Antiphona.

AVe verum corpus natum De María Vírgine, Verè passum immolátum

In cruce pro hómine,
Cujus latus perforátum
Aquam dedit cum sánguine,
Esto nobis prægustátum
Mortis in exámine.
O Jesu dulcis,
O Jesu pie,
O Jesu fili Mariæ,
Tu nobis miserére. Amen.

℣. Cibávit eos ex ádipe fruménti, ℟. Et de petra melle saturávit eos. *Ps.* 80.

Oratio.

DEus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquísti, tribue, quæsumus, ita nos Córporis & Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus; Qui vivis & regnas Deus.

Ad implorandam Dei misericordiam. Tractus.

DOmine, non secúndum peccáta nostra quæ fécimus nos, neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis.

Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutáris noster; & propter glóriam nóminis tui, Dómine, líbera nos, & propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum.

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam; ℟. Et salutáre tuum da nobis. *Ps.* 84.

Oratio.

DEus, qui culpâ offénderis, pœniténtiâ placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; & flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte; Per Christum.

Pro Rege Christianissimo.

DOmine, salvum fac Regem; & exáudi nos in die qua invocavérimus te.

℣. Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, ℟. Et super Fílium hóminis quem confirmásti tibi. *Ps.* 79.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster N. qui tua miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat increménta; quibus decénter ornátus, vitiórum monstra devitáre, (hostes superáre,) & ad te, qui via, véritas & vita es, gratiósus váleat perveníre; Qui vivis & regnas.

PROPRIUM DE TEMPORE.

¶ *Notandum quòd in Dominica proximè antecedente Quatuor Tempora Septembris, omittendæ sint Lectiones quæ positæ sunt in II. Nocturno; & earum loco dicendæ sint illæ quæ reperiuntur in Proprium SS. post Festum Exaltationis S. Crucis.*

FERIA QUARTA
Intra Hebdomadam XI. post Pentecosten.

Officium ut in Psalterio, additis quæ sequuntur; & sic in aliis Feriis.

Incipit liber Esther.

Lectio j. Cap. 1.

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam, super centum viginti septem províncias, quando sedit in sólio regni sui: Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui, fecit grande convívium cunctis princípibus, & púeris suis, fortíssimis Persárum, & Medórum ínclytis, & præféctis provinciárum coram se: ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicet & octogínta diébus.

℟. Instábat dies, quo Esther debéret intráre ad regem; quæ * Non quæsívit muliebrem cultum, habuítque grátiam coram (rege) & pósuit (rex) diadéma in cápite ejus. ℣. Abscónditus cordis homo in incorruptibilitáte quiéti & modésti spíritûs, est in conspéctu Dei lócuples. Sic sanctæ mulíeres ornábant se. * Non. *Esth.* 2. 1. *Petr.* 3.

Lectio ij.

VAsthi quoque regína fecit convívium feminárum, in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat. Itaque die séptimo, cùm rex esset hilárior, & post nímiam potatiónem incaluísset mero,

præcépit. . . septem eunúchis qui in conspéctu ejus ministrábant, ut introdúcerent regínam Vasthi coram rege, pósito super caput ejus diadémate, ut osténderet cunctis pópulis & princípibus pulchritúdinem illíus: erat enim pulchra valde. Quæ rénuit, & ad regis impérium, quod per eunúchos mandáverat, veníre contémpsit.

℟. Homo, quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, & accípere régium diadéma. * Dixit (Aman) rex: Festína, fac, ut locútus es, Mardochæo. ℣. Dispérsit (Dóminus) supérbos mente cordis sui; & exaltávit húmiles. * Dixit Aman. *Esth. 6. Luc. 1.*

Lectio iij. Cap. 2.

ERat vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardochæus, fílius Jair, fílii Sémei, fílii Cis, de stirpe Jémini, qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore, quo Jechonían regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtúlerat, qui fuit nutrítius fíliæ fratris sui Edíssæ, quæ áltero nómine vocabátur Esther; & utrúmque paréntem amíserat: pulchra nimis, & decóra fácie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in fíliam. Cúmque percrebuísset regis impérium, & juxta mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adduceréntur Susan, & Egéo traderéntur eunúcho; Esther quoque inter cæteras puéllas ei trádita est, ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, & invénit grátiam in conspéctu illíus.

℟. Israel clamávit ad Dóminum; & * Salvum fecit Dóminus pópulum suum, liberavítque nos ab ómnibus malis. ℣. Suscépit Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ. * Salvum. Glória. * Salvum. *Esth. 10. Luc. 1.*

C A N O N.

Ex Concílio Aquénsi. *An. 1585. tit. de Parochis.*

PArochi perpétuò Ecclésiæ suæ assístant, & gregi invígilent: sint zelántes in salúte fidélium procuránda. Sit vígilans eórum cura erga infírmos. Sit accuráta instántia in Festórum diérum cultu observándo. Sit díligens eórum cura in scholis doctrínæ Christiánæ. Sint eórum mónita salutária. Sit magna vigilántia in relí-

quis Parochiális múneris pártibus.

FERIA QUINTA.

De Libro Esther.

Lectio j. Cap. 2.

EVolúto témpore per órdinem, instábat dies, quo Esther filia Abíhail fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in filiam, deberet intráre ad regem. Quæ non quæsívit muliebrem cultum, sed quæcúmque vóluit Egéus eunúchus custos vírginũ, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde, & incredíbili pulchritúdíne, ómnium óculis gratiósa & amábilis videbátur..... Et adamávit eam rex plus quàm omnes mulíeres,... & pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vasthi. Et jussit convívium præparári permagníficum cunctis princípibus, & servis suis, pro conjunctióne & núptiis Esther. Et dedit réquiem univérsis provínciis, ac dona largítus est juxta magnificéntiam principálem.

℟. Instábat dies, 177.

Lectio ij.

POst hæc rex Assuérus exaltávit Aman filium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag: & pósuit sólium ejus super omnes príncipes, quos habébat. Cunctíque servi régis, qui in fóribus palátii versabántur, flectébant génua & adorábant Aman: sic enim præcéperat eis Imperátor. Solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt púeri régis, qui ad fores palátii præsidébant: Cur præter cæteros non óbsérvas mandátum régis? Cùmque hoc crébriùs dícerent, & ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupiéntes utrùm perseverâret in senténtia: díxerat enim eis se esse Judæum. Quod cùm audísset Aman, & experiménto probásset quòd Mardochæus non flécteret sibi genu, nec se adoráret, irátus est valde, & pro nihilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas: audíerat enim quòd esset gentis Judææ. Magísque vóluit omnem Judæórum qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem.

℟. Homo, 178.

Lectio iij. Cap. 4.

QUæ cùm audísset Mardochæus, scidit vestiménta sua, & indútus est sacco, spargens cínerem cápiti: & in platéa

médiæ civitátis voce magnâ clamábat, osténdens amaritúdinem ánimi sui, & hoc ejulátu usque ad fores palátii grádiens..... Ingréssæ autem sunt puéllæ Esther, & eunúchi, nuntiaverúntque ei. Quod áudiens consternáta est... Egresśúsque Athach, ivit ad Mardochæum stantem in platéa civitátis, ante óstium palátii: qui indicávit ei ómnia quæ accíderant..... Regréssus Athach, nuntiávit Esther ómnia quæ Mardochæus díxerat. Quæ respóndit ei, &... hæc Mardochæo verba mandávit: Vade, & cóngrega omnes Judæos quos in Susan repéreris, & oráte pro me. Non comedátis, & non bibátis tribus diébus, & tribus nóctibus: & ego cum ancíllis meis simíliter jejunábo, & tunc ingrédiar ad regem, contra legem fáciens, non vocáta, tradénsque me morti & perículo. Ivit ítaque Mardochæus, & fecit ómnia quæ ei Esther præcéperat.

℟. Israel, 178.

CANON.

Ex Concílio Burdigalénsi. *An*. 1583. *tit. de Parochis*.

IN quírant (Párochi) studiósè de paupéribus suæ Paróchiæ, præsértim de víduis, órphanis, pupíllis, ægrótis, sénio conféctis, aliísque persónis temporáli vel spirituáli misericórdiâ indigéntibus, quibus & ipsi pro víribus opitulári, & álios suo exémplo atque hortátu ad id offícium incitáre stúdeant.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio j. Cap. 5.

DIe tértio indúta est Esther regálibus vestiméntis, & stetit in átrio domûs régiæ, quod erat intérius, contra basílicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domûs. Cùmque vidísset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus, & exténdit contra eam virgam áuream quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixítque ad eam rex: Quid vis, Esther regína? quæ est petítio tua? etiámsi dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respóndit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódie, & Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque rex: Vo-

cáte, inquit, citò Aman, ut Esther obédiat voluntáti.

℟. Instábat, 177.

Lectio ij. Cap. 6.

NOctem duxit rex insómnem, jussítque sibi afférri históriaas & annáles priórum témporum. Quæ cùm illo præsénte legeréntur, ventum est ad illum locum ubi scriptum erat, quómodo nuntiásset Mardochæus insídias Bágathan & Thares eunuchórum, regem Assuérum juguláre cupiéntium. Quod cùm audísset rex, ait: Quid pro hac fide honóris ac præmii Mardochæus consecútus est? Dixérunt ei servi illíus ac minístri: Nihil omníno mercédis accépit. Statímque rex: Quis est, inquit, in átrio? Aman quippe intérius átrium domûs régiæ intráverat, ut suggéreret regi, & jubéret Mardochæum affigi patíbulo, quod ei fúerat præparátum. Respondérunt púeri: Aman stat in átrio. Dixítque rex: Ingrediátur. Cùmque esset ingréssus, ait illi: Quid debet fíeri viro quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, & réputans quod nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respóndit: Homo, quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, & impóni super equum qui de sella regis est, & accípere régium diadéma super caput suum; & primus de régiis princípibus ac tyránnis téneat equum ejus, & per platéam civitátis incédens, clamet, & dicat: Sic honorábitur, quemcúnque volúerit rex honoráre. Dixítque ei rex: Festína, & sumptâ stolâ & equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo, qui sedet ante fores palátii: cave ne quidquam de his quæ locútus es, prætermíttas.

℟. Homo, 178.

Lectio iij.

TUlit ítaque Aman stolam & equum, indutúmque Mardochæum in platéa civitátis, & impósitum equo præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condígnus est, quemcúnque rex volúerit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii: & Aman festinávit ire in domum suam, lugens, & opérto cápite: narravítque Zares uxóri suæ, & amícis ómnia quæ evenìssent sibi.

Cui respondérunt sapiéntes quos habébat in consílio, & uxor ejus: Si de sémine Judæórum est Mardochæus, ante quem cádere cœpísti, non póteris ei resístere, sed cades in conspéctu ejus. Adhuc illis loquéntibus, venérunt eunúchi regis, & citò eum ad convívium quod regína paráverat, pérgere compulérunt.

℟. Israel, 178.

C A N O N.

Ex Concílio Narbonénsi. *An.* 1609. *c.* 32. *de Paroch.*

INvígilent Párochi super gregem; & paráti semper sint, ne per illórum negligéntiam, aut párvuli sine Baptísmo, aut adúlti sine sacraméntis Pœniténtiæ, Communiónis, & Extrémæ Unctiónis moriántur: infirmos sæpiùs vísitent, & consoléntur, ac de salúte ánimæ móneant.

SABBATO.

De libro Esthèr.

Lectio j. Cap. 7.

INtrávit rex & Aman, ut bíberent cum regína. Dixítque ei rex étiam secúndâ die, postquam vino incalúerat: Quæ est petítio tua, Esther, ut detur tibi? & quid vis fieri? etiámsi dimídiam partem regni mei petíeris, impetrábis. Ad quem illa respóndit: Si invéni grátiam in óculis tuis, ô rex, & si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, & pópulum meum pro quo óbsecro. Tráditi enim sumus, ego & pópulus meus, ut conterámur, jugulémur, & pereámus. Atque útinam in servos & fámulas venderémur; esset tolerábile malum, & gemens tacérem: nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redúndat in regem. Respondénsque rex Assuérus, ait: Quis est iste, & cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere? Dixítque Esther: Hostis & inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, íllico obstúpuit, vultum regis ac regínæ ferre non sústinens.

[*Si fiat de Sábbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de Fer. iv. præced.* 3. *verò* ℟. *ut in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 7. & 8.

DIxítque Harbóna, unus de eunúchis qui stabant in ministério regis: En lignum quod paráverat Mardochæo, qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis quinqua-

ginta cúbitos. Cui dixit rex : Appéndite eum in eo. Suspénsus est itaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo ; & regis ira quiévit. Die illo dedit rex Assuérus Esther regínæ domum Aman adversárii Judæórum, & Mardochæus ingréssus est ante fáciem regis, Conféssa est enim ei Esther, quòd esset pátruus suus. Tulítque rex ánnulum quem ab Aman récipi jússerat, & trádidit Mardochæo. Esther autem constítuit Mardochæum super domum suam.

Lectio iij. Cap. 9.

IGitur duodécimi mensis, quem Adar vocári ante jam díximus, tertiadécimâ die, quando cunctis Judæis interféctio parabátur, & hostes eórum inhiábant sánguini, versâ vice Judæi superióres esse cœpérunt, & se de adversáriis vindicáre. Congregatíque sunt per síngulas civitátes, óppida & loca, ut exténderent manum contra inimícos & persecutóres suos. Nullúsque ausus est resístere, eo quòd omnes pópulos magnitúdinis eórum formído penetrárat. . . . . Dies autem tertiusdécimus mensis Adar, primus apud omnes interfectiónis fuit, & quartadécimâ die cædere desiérunt. Quem constituérunt esse solémnem, ut in eo omni témpore deinceps vacárent épulis, gáudio atque conviviis. . . . . Scripserúntque Esther regína filia Abihail & Mardochæus Judæus, étiam secúndam epístolam, ut omni stúdio dies ista solémnis sanciréturin pósterum: & misérunt ad omnes Judæos, qui in centum viginti septem provínciis regis Assuéri versabántur, ut habérent pacem & susciperent veritátem.

CANON.

Ex Concílio Reménsi. *An. 1583. tit. de Extrema Unctione, num. 4.*

NOn putet suo satisfáctum officio Sacérdos, si semel tantùm ægrótum invíserit, dum Unctio fuit adhibénda: sed quàm diutíssimè póterit, eum consolétur; & incúlcet quæ spectant ad salútem, eíque, quoúsque e vivis excésserit, assístat, & óperam impéndat. Qui autem in ea sese negligéntem præstíterit, a Decáno vel Archidiácono ad Epíscopum deferátur in-

crepándus gráviter, & incúriæ suæ pœnas arbitrárias luitúrus.

Ad Magníf. *Ant.* 1. D. Oránte Esdra, & flente, & jacénte ante templum Dei, colléctus est ad eum de Israel cœtus grandis, & flevit pópulus fletu multo. 1. *Esdr.* 10.

Oratio, Omnípotens, *ut infra ad Laudes*.

DOMINICA XII.
Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber primus Esdræ.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno primo Cyri regis Persárum, ut compleréțur verbum Dómini ex ore Jeremíæ, suscitávit Dóminus spíritum Cyri regis Persárum; & tradúxit vocem in omni regno suo, étiam per scriptúram, dicens: Hæc dicit Cyrus rex Persárum: Omnia regna terræ dedit mihi Dóminus Deus cœli, & ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum in Jerúsalem, quæ est in Judæa. Quis est in vobis de univérso pópulo ejus? Sit Deus illíus cum ipso. Ascéndat in Jerúsalem, quæ est in Judæa, & ædíficet domum Dómini Dei Israel; ipse est Deus qui est in Jerúsalem. Et omnes réliqui in cunctis locis ubicúnque hábitant, ádjuvent eum viri de loco suo, argénto & auro, & substántiâ & pecóribus, excépto quod voluntáriè ófferunt templo Dei, quod est in Jerúsalem.

℟. Esdras scriba velox in lege Móysi, venit in Jerúsalem, juxta manum Dei sui bonam super se: * Parávit cor suum, ut investigáret legem Dómini, & fáceret, & docéret in Israel. ℣. Qui fécerit & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. * Parávit. 1. *Esdr.* 7. *Matt.* 5.

Lectio ij.

ET surrexérunt príncipes patrum de Juda, & Bénjamin, & sacerdótes, & levítæ, & omnis cujus Deus suscitávit spíritum, ut ascénderent ad ædificándum templũ Dómini, quod erat in Jerúsalem. Universíque qui erant in circúitu, adjuvérunt manus eórum in vasis argénteis & áureis, in substántia & juméntis, in supelléctili, excéptis his, quæ sponte obtúlerant. Rex quoque Cyrus prótulit vasa templi Dómini, quæ túlerat Nabuchodónosor de Jerúsalem, & po-

stiterat in templo dei sui.

℞. Manus Dei nostri est super omnes, qui quærunt eum in bonitáte : & * Impérium ejus, & fortitúdo ejus, & furor super omnes, qui derelínquunt eum. ℣. Reddet iis, qui secúndum patiéntiam boni óperis, incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam: iis autem, qui non acquiéscunt veritáti, ira & indignátio. * Impérium. 1. *Esdr.* 8. *Rom.* 2.

Lectio iij. Cap. 3.

JAmque vénerat mensis séptimus, & erant filii Israel in civitátibus suis : congregátus est ergo pópulus quasi vir unus in Jerúsalem. Et surréxit Jósue filius Jósedec, & fratres ejus sacerdótes, & Zoróbabel filius Saláthiel, & fratres ejus; & ædificavérunt altáre Dei Israel, ut offérrent in eo holocautómata, sicut scriptum est in lege Móysi viri Dei. Collocavérunt autem altáre Dei super bases suas, deterréntibus eos per circúitum pópulis terrárum ; & obtulérunt super illud holocáustum Dómino manè & véspere. Fecerúntque solemnitátem Tabernaculórum, sicut scriptum est ; & holocáustum diébus singulis per órdinè secúndùm præcéptum, opus diéi in die suo. Et post hæc holocáustum juge, tam in Caléndis, quàm in univérsis solemnitátibus Dómini, quæ erant consecrátæ, & in ómnibus in quibus ultro offerebátur munus Dómino.

℞. Vos transgréssi estis, ut adderétis super delíctum Israel ; & nunc * Date confessiónem Deo patrum vestrórum, & fácite plácitum ejus. ℣. Reformámini in novitáte sensûs vestri ; ut probétis quæ sit volúntas Dei bona, & benéplacens, & perfécta. * Date. Glória. * Date. 1. *Esdr.* 10. *Rom.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ex Enarratióne sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Enarrat. in Ps. 64. §. 1.

Lectio iv.

CAptivátus pópulus Israel, ex civitáte Jerúsalem ductus est in servitútem Babylóniæ. Prophetávit autem Jeremías sanctus, post septuaginta annos reditúrum pópulum de captivitáte, & instauratúrum civitátem ipsam Jerúsalem, quam devíctam ab hóstibus plánxerat. Illo autem témpore fue-

runt prophétæ in illa captivitáte pópuli constitúti in Babylónia, inter quos erat & Ezéchiel prophéta. Expectábat auté ille pópulus donec impleréntur témpora septuagínta annórum, secúndum prophetíam Jeremíæ. Factum est complétis septuagínta annis, restitútum est templum quod dejéctum erat; & regréssa est de captivitáte magna pars illíus pópuli. Sed quóniam dicit Apóstolus: [Hæc in figúra contingébant in illis, scripta sunt autem propter nos, in quos finis sæculórum obvénit:] Debémus & nos nosse priùs captivitátem nostram, deinde liberatiónem nostram: debémus nosse Babylóniam, in qua captívi sumus; & Jerúsalem, ad cujus réditum suspirámus.

℟. Congregátus est omnis pópulus, & dixérunt Esdræ scribæ, ut afférret librum legis: & legit in eo apértè, * Et aures omnis pópuli erant eréctæ ad librum. ℣. Intendébant turbæ his quæ dicebántur, unanímiter audiéntes. * Et aures. 2. *Esdr.* 8. *Act.* 8.

Lectio v.

Istæ quippe duæ civitátes, secúndum litteram, revéra duæ civitátes. Et illa quidem Jerúsalem modò a Judæis non incólitur. Post crucifíxum enim Dóminum vindicátum est in illos flagéllo magno; & eradicáti ab eo loco, ubi ímpiâ libertáte furiósi advérsùs Médicum insaniérant, dispérsi sunt per omnes gentes, & data est illa terra Christiánis: impletúmque est quod eis díxerat Dóminus: [Proptérea auferétur a vobis regnum, & dábitur genti faciénti justítiam.] Cùm autem vidérent tunc multas turbas ire post Dóminum prædicántem regnum cœlórum, & mirabília faciéntem, dixérunt príncipes illíus civitátis: [Si dimisérimus eum, omnes ibunt post illum, & vénient Románi, & tollent nobis & locum & gentem.] Ne locum perderent, Dóminum occidérunt; & ídeo perdidérunt, quia occidérunt.

℟. Dies sanctificátus est Dómino Deo nostro, * Nolíte lugére, & nolíte flere: gáudium étenim Dómini est fortitúdo nostra. ℣. Gaudéte in Dómino semper; íterum dico, gaudéte. * Nolíte. 2. *Esdr.* 8. *Philipp.* 4.

Lectio vj. §. 1. & 2.

CIvitas ergo quædam illa terréna, cujúsdam civitátis ætérnæ in cœlis umbram gerébat: at ubi cœpit illa quæ significabátur, evidéntiùs prædicári, umbra quâ significabátur, dejécta est: proptéreà ibi modò templum non est, quod fabricátum fúerat in imáginem futúri Córporis Dómini. Tenémus lucem, umbra transívit: tamen adhuc in quadam captivitáte sumus: [Quándiu sumus (inquit) in córpore, peregrinámur a Dómino.] Et vidéte nómina duárum istárum civitátum, Babylónis & Jerúsalem. Bábylon, confúsio interpretátur; Jerúsalem, vísio pacis. Inténdite nunc civitátem confusiónis, ut intelligátis visiónem pacis: istam tolerétis, ad illam suspirétis.

℟. Meménto mei, Deus meus; & * Ne déleas miseratiónes meas, quas feci in domo Dei mei, & in ceremóniis ejus: † Parce mihi secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum. ℣. Scriptum est: Zelus domûs tuæ comédit me. * Ne déleas. Glória. † Parce mihi. 2. *Esd.* 13. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Convérsus (Jesus) ad discípulos suos, dixit: Beáti óculi, qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quòd multi Prophétæ & Reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, & non vidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Doctrina Christiana, c. 26. & 27.

FInis præcépti est diléctio, & ea gémina, id est, Dei, & próximi.... Ille autem justè & sanctè vivit, qui rerum ínteger æstimátor est: ipse est autem, qui ordinátam dilectiónem habet; ne, aut díligat quod non est diligéndum, aut non díligat quod est diligéndum, aut ampliùs díligat quod minùs est diligéndum, aut æquè díligat quod vel minùs vel ampliùs diligéndum est, aut minùs vel ampliùs quod æquè diligéndum est. Omnis peccátor, in quantum peccátor est, non est diligéndus; & omnis homo, in quantum homo est, diligéndus est propter Deum; Deus

verò propter seípsum.

℟. In hoc cognóvimus charitátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: * Et nos debémus pro frátribus ánimas pónere. ℣. Dedit se, ut liberáret pópulum suum. * Et. 1. *Joan.* 3. 1. *Mach.* 6.

Lectio viij. Cap. 28. & 29.

OMnes æquè diligéndi sunt: sed cùm ómnibus prodésse non possis, his potíssimùm consuléndum est, qui pro locórum & témporum, vel quarúmlibet rerum opportunitátibus, constríctiùs tibi quasi quâdam sorte junguntur..... Velle tamen debémus, ut omnes nobíscum díligant Deum; & totum quod vel eos adjuvámus, vel adjuvámur ab eis, ad unum illum finem referéndum est..... Hinc efficitur, ut inimícos étiam nostros diligámus, non enim eos timémus, quia nobis quod dilígimus auférre non possunt; sed miserámur pótiùs, quia tantò magis nos odérunt, quantò ab illo quem dilígimus separáti sunt. Ad quem si convérsi fúerint, & illum tanquam beatíficum bonum, & nos tanquam sócios tanti boni necésse est ut díligant.

℟. Nos debémus altérutrum dilígere: * Si diligámus ínvicem, Deus in nobis manet, & cháritas ejus in nobis perfécta est. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucúndum, habitáre fratres in unum! * Si. 1. *Joan.* 4. *Ps.* 132.

Lectio ix. Cap. 30.

NAm quòd nullum hóminum excéperit, qui præcépit ut próximum diligámus, & ipse in Evangélio Dóminus osténdit, & Paulus Apóstolus. Namque ille cui duo ipsa præcépta protúlerat, atque in eis pendére totam legem prophetásque díxerat, cùm interrogáret eum, dicens: [Et quis est meus próximus?] hóminem quemdam propósuit descendéntem ab Jerúsalem in Jéricho, incidísse in latrónes, & ab eis gráviter vulnerátum, sáucium & semivívum esse derelíctum: cui próximum esse non dócuit, nisi qui erga illum recreándum atque curándum miséricors éxtitit; ita ut hoc qui interrogáverat, interrogátus ipse faterétur. Cui Dóminus ait: [Vade, & tu fac simíliter;] ut vidélicet eum esse próximum intelligámus, cui vel exhibéndum

est officium misericórdiæ, si indiget, vel exhibéndum esset, si indigéret.... Nullum autem excéptum esse, cui misericórdiæ denegétur officium, quis non videat? quando usque ad inimícos étiam porréctum est, eódem Dómino dicénte: [Dilígite inimícos vestros, benefácite iis qui óderunt vos.]

℟. Diligámus nos ínvicem, quia cháritas ex Deo est, & * Omnis qui díligit, ex Deo natus est, & cognóscit Deum. ℣. Fílii sapiéntiæ ecclésia justórum, & nátio illórum obediéntia & diléctio. * Omnis. Glória. * Omnis. 1. *Joan.* 4. *Eccli.* 3.

Ad Bened. *Ant.* 7. a. Homo quidam descendébat ab Jerúsalem in Jéricho, & íncidit in latrónes, qui étiam despoliavérunt eum: & plagis impósitis, abiérunt semivívo relícto. *Luc.* 10.

Oratio.

Omnipotens & miséricors Deus, de cujus múnere venit, ut tibi a fidélibus tuis dignè & laudabíliter serviátur; tríbue, quæsumus, nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Diœcésis Ambianénsis. *An.* 1662. *sub Francisco Episcopo.*

Parochi eorúmve Vicárii nullâ unquam Domínicâ die sacram inter Missæ solémnia conciónē omíttant, nisi ob gravem áliquam insolitámque causam; iísque máximè præcípimus ne quid intérserant, quod ad própriam ipsórum utilitátem cupiditatémve pertíneat: sed quicúnque oratiónem ad pópulum habébunt, memínerint se Christi minístros esse, ejus voluntátum intérpretes, & órgana quibus ipse sua orácula declárat. Iis nihil erit Christi glóriâ antíquius; vítia insectabúntur fórtiter quidem, sed prudénter & amánter, tantúmque in peccatóres amóris præ se ferent, quantùm ódii in peccáta.

Ad Magníf. *Ant.* 6. F. Quis vidétur tibi próximus fuísse illi, qui íncidit in latrónes? At ille dixit: Qui fecit misericórdiam in illum. Et ait illi Jesus: Vade, & tu fac simíliter. *Luc.* 10.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 3.

A Primo die mensis séptimi cœpérunt offérre holocáustum Dómino: porro templum Dei nondum fundátum erat. Dedérunt autem pecúnias látomis & cæmentáriis; cibum quoque & potum, & óleum Sidóniis Tyriísque, ut deférrent ligna cédrina de Líbano ad mare Joppe, juxta quod præcéperat Cyrus rex Persárum eis. Anno autem secúndo advéntûs eórum ad templum Dei in Jerúsalem, mense secúndo, cœpérunt Zoróbabel filius Saláthiel, & Jósue filius Jósedec, & réliqui de frátribus eórum sacerdótes & levítæ, & omnes qui vénerant de captivitáte in Jerúsalem, & constituérunt levítas a vigínti annis & supra, ut urgérent opus Dñi.

℟. Esdras, 184.

Lectio ij.

FUndáto ígitur a cæmentáriis templo Dómini, stetérunt sacerdótes in ornátu suo cum tubis: & levítæ filii Asaph in cymbalis, ut laudárent Deum per manus David regis Israel. Et concinébant in hymnis & confessióne Dómino: Quóniam bonus, quóniam in ætérnum misericórdia ejus super Israel. Omnis quoque pópulus vociferabátur clamóre magno in laudándo Dóminum; eo quòd fundátum esset templum Dómini. Plúrimi étiam de sacerdótibus & levítis, & príncipes patrum, & senióres, qui víderant templum prius cùm fundátum esset, & hoc templum in óculis eórum, flebant voce magnâ: & multi vociferántes in lætítia, elevábant vocem. Nec póterat quisquã agnóscere vocem clamóris lætántium, & vocem fletûs pópuli: commíxtim enim pópulus vociferabátur clamóre magno, & vox audiebátur procul.

℟. Manus, 185.

Lectio iij. Cap. 4.

AUdiérunt autem hostes Judæ & Bénjamin, quia filii captivitátis ædificárent templum Dómino Deo Israel: & accedéntes ad Zoróbabel, & ad príncipes patrum, dixérunt eis: Ædificémus vobíscum, quia ita ut vos, quærimus Deum vestrũ: ecce nos immolávimus víctimas a diébus Asor Haddan regis Assur, qui addúxit nos huc. Et dixe-

eis Zoróbabel, & Jósue, & réliqui príncipes patrum Israel: Non est vobis & nobis ut ædificémus domum Deo nostro, sed nos ipsi soli ædificábimus Dómino Deo nostro, sicut præcépit nobis Cyrus rex Persárum. Factum est ígitur, ut pópulus terræ impedíret manus pópuli Judæ, & turbáret eos in ædificándo. Conduxérunt autem advérsus eos consiliatóres, ut destrúerent consílium eórum ómnibus diébus Cyri regis Persárum, & usque ad regnum Dárii regis Persárum.

℟. Vos transgréssi, 185.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 6. *a.* 8.

AD evangelizándum missi sunt Párochi; væ ergo illis si non evangelizáverint. Si quis autem eórum índiget sapiéntia; scrutétur Scriptúras, & póstulet a Deo qui dat ómnibus affluénter, & non impróperat; & dábitur ei.

FERIA TERTIA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Caput 5.

PRophetavérunt autem Aggæus prophéta, & Zacharías fílius Addo, prophetántes ad Judæos, qui erant in Judæa & Jerúsalem, in nómine Dei Israel. Tunc surrexérunt Zoróbabel fílius Saláthiel, & Jósue fílius Jósedec; & cœpérunt ædificáre templum Dei in Jerúsalem, & cum eis prophétæ Dei adjuvántes eos. In ipso autem témpore venit ad eos Thathánai, qui erat dux trans flumen, & Stharbuzánai, & consiliárii eórum; sicque dixérunt eis: Quis dedit vobis consílium ut domum hanc ædificarétis, & muros ejus instauraretis? Ad quod respóndimus eis, quæ essent nómina hóminum auctórum ædificatiónis illíus. Oculus autem Dei eórum factus est super senes Judæórum, & non potuérunt inhibére eos. Placuítque ut res ad Dárium referrétur, & tunc satisfácerent advérsus accusatiónem illam.

℟. Congregátus, 186.

Lectio ij. Cap. 6.

TUnc Dárius rex præcépit: & recensuérunt in bibliothéca librórum, qui erant repósiti in Babylóne, & invéntum est in Ecbátanis, quod est castrum in Medéna província, volúmen unum,

talísque scriptus erat in eo commentárius: Anno primo Cyri regis; Cyrus rex decrévit ut domus Dei ædificarétur, quæ est in Jerúsalem, in loco ubi ímmolent hóstias, & ut ponant fundaménta supportántia altitúdinem cubitórum sexagínta, & latitúdinem cubitórum sexagínta. Ordines de lapídibus impolítis tres, & sic órdines de lignis novis: sumptus autem de domo regis dabúntur. Sed & vasa templi Dei áurea & argéntea, quæ Nabuchodónosor túlerat de templo Jerúsalem, & attúlerat ea in Babylónem, reddántur, & referántur in templum in Jerúsalem in locum suum; quæ & pósita sunt in templo Dei.

℟. Dies, 186.

Lectio iij.

Nunc ergo Thathánai dux regiónis quæ est trans flumen, Stharbuzánai, & consiliárii vestri Apharsachæi, qui estis trans flumen, procul recédite ab illis; & dimíttite fieri templum Dei illud a duce Judæórum, & a senióribus eórum, ut domum Dei illam ædíficent in loco suo. Sed & a me præcéptum est, quid opórteat fieri a presbyteris Judæórum illis, ut ædificétur domus Dei; scílicet ut de arca regis, id est, de tribútis, quæ dantur de regióne trans flumen, studiosè sumptus dentur viris illis, ne impediátur opus. Quòd si necésse fúerit, & vítulos, & agnos, & hœdos in holocáustum Deo cœli, fruméntum, sal, vinum, & óleum, secúndum ritum sacerdótum, qui sunt in Jerúsalem, detur eis per síngulos dies, ne sit in áliquo querimónia. Et ófferant oblatiónes Deo cœli, oréntque pro vita regis & filiórum ejus.

℟. Meménto, 187.

CANON.

Ex Concílio Burdigalénsi.

An. 1583. tit. de Parochis.

Obsérvent (Párochi) sui gregis vítia; & commúnia vel própria cujúsque peccáta; iísque corrigéndis cum omni mansuetúdine & charitáte, cum públicè omnes, tum privátim síngulos admonéndo, diligéntiam adhíbeant. Si qui contentióne discórdes fúerint, vel ódia in se vicíssim suscéperint, aut simultátes exercúerint, curent eos quamprimùm ad pacem & fratérnam concórdiam revocáre.

FERIA

FERIA QUARTA.

De libro primo Esdræ.

Lectio j. Cap. 9.

POstquam hæc compléta sunt, accessérunt ad me (Esdram) príncipes, dicéntes: Non est separátus pópulus Israel, sacerdótes & levítæ, a pópulis terrárum, & abominatiónibus eórum, ... & commiscuérunt semen sanctum cum pópulis terrárum: manus étiam príncipum & magistrátuum fuit in transgressióne hac prima. Cùmque audíssem sermónem istum, scidi pállium meum & túnicam, & evélli capíllos cápitis mei & barbæ; & sedi mœrens. Convenérunt autem ad me omnes qui timébant verbum Dei Israel, pro transgressióne eórum qui de captivitáte vénerant, & ego sedébam tristis usque ad sacrifícium vespertínum: & in sacrifício vespertíno surréxi de afflictióne mea, & scisso pállio & túnicâ, curvávi génua mea, & expándi manus meas ad Dóminum Deum meum, & dixi: Deus meus, confúndor & erubésco leváre fáciem meam ad te: quóniam iniquitátes nostræ multiplicátæ sunt super caput nostrum, & delícta nostra crevérunt usque ad cœlum.

℟. Esdras, 184.

Lectio ij. Cap. 10.

SIc ergo oránte Esdrâ, & imploránte eo & flente, & jacénte ante templum Dei, colléctus est ad eum de Israel cœtus grandis nimis virórum, & mulíerum & puerórum; & flevit pópulus fletu multo. Et respóndit Sechénias fílius Jéhiel de fíliis Ælam, & dixit Esdræ: Nos prævaricáti sumus in Deum nostrum, & dúximus uxóres alienígenas de pópulis terræ: & nunc, si est pœniténtia in Israel super hoc, percutiámus fœdus cum Dómino Deo nostro, ut projiciámus univérsas uxóres, & eos qui de his nati sunt, juxta voluntátem Dómini, & eórum qui timent præcéptum Dómini Dei nostri: secúndum legem fiat. Surge; tuum est decérnere, nosque érimus tecum: confortáre, & fac.

℟. Manus, 185.

Lectio iij.

ET surréxit Esdras sacérdos, & dixit ad eos: Vos transgréssi estis, & duxístis uxóres alienígenas, ut adderétis super

delíctum Israel. Et nunc date confessiónem Dómino Deo patrum vestrórum, & fácite plácitum ejus; & separámini a pópulis terræ, & ab uxóribus alienígenis. Et respóndit univérsa multitúdo, dixítque voce magnâ: Juxta verbum tuũ ad nos, sic fiat.

℟. Vos transgréssi, 185.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 5. de Ref. c. 2.

QUicúnque Parochiáles, vel álias curam animárum habéntes Ecclésias quocúnque modo óbtinent, per se, vel álios idóneos, si legítimè impedíti fúerint, diébus saltem Domínicis & Festis solémnibus plebes sibi commíssas pro sua & eárum capacitáte pascant salutáribus verbis; docéndo quæ scire ómnibus necessárium est ad salútem, annuntiandóque eis cum brevitáte & facilitáte sermónis, vítia quæ eos declináre, & virtútes quas sectári opórteat.

FERIA QUINTA.

Incipit liber Nehémiæ, qui & Esdræ secúndus dícitur.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Nehémiæ fílii Hélchiæ: Et factum est in mense Casleu, anno vigésimo; & ego eram in Susis castro. Et venit Hánani unus de frátribus meis, ipse & viri ex Juda: & interrogávi eos de Judæis, qui remánserant, & supérerant de captivitáte, & Jerúsalem. Et dixérunt mihi: Qui remansérunt, & relícti sunt de captivitáte ibi in província, in afflictióne magna sunt & in oppróbrio: & murus Jerúsalem dissipátus est, & portæ ejus combústæ sunt igni. Cùmque audíssem verba hujuscémodi, sedi, & flevi, & luxi diébus multis: jejunábam & orábam ante fáciem Dei cœli.

℟. Congregátus est omnis, 186.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

EGo eram pincérna regis. Factum est autem in mense Nisan, anno vigésimo Artaxérxis regis; & vinum erat ante eum, & levávi vinum, & dedi regi: & eram quasi lánguidus ante fáciem ejus. Dixítque mihi rex: Quare vultus tuus tristis est, cùm te ægrótum non vídeam? non est hoc frustra, sed malum néscio quod in corde tuo est. Et tímui valde ac nimis; & dixi regi:

Rex, in ætérnum vive: quare non mœreat vultus meus, quia cívitas domûs sepulcrórum patris mei desérta est, & portæ ejus combústæ sunt igni? Et ait mihi rex: Pro qua re póstulas? Et orávi Deum cœli, & dixi ad regem: Si vidétur regi bonum, & si placet servus tuus ante fáciem tuam, ut mittas me in Judæam, ad civitátem sepúlcri patris mei, & ædificábo eam. Dixítque mihi rex, & regína quæ sedébat juxta eum: Usque ad quod tempus erit iter tuum, & quando revertéris? Et plácuit ante vultum regis, & misit me: & constítui ei tempus.

℟. Dies, 186.

Lectio iij.

ET veni Jerúsalem, & eram ibi tribus diébus, & surréxi nocte ego, & viri pauci mecum, ...& considerábam murum Jerúsalem dissipátum, & portas ejus consúmptas igni; .... & rédii. Magistrátus autem nesciébant quò abiíssem, aut quid ego fácerem: sed & Judæis & sacerdótibus, & optimátibus & magistrátibus, & réliquis qui faciébant opus, usque ad id loci, nihil indicáveram. Et dixi eis: Vos nostis afflictiónem in qua sumus; quia Jerúsalem desérta est, & portæ ejus consúmptæ sunt igni: veníte, & ædificémus muros Jerúsalem; & non simus ultra oppróbrium. Et indicávi eis manum Dei mei, quòd esset bona mecum, & verba regis quæ locútus esset mihi, & áio: Surgámus, & ædificémus. Et confortátæ sunt manus eórum in bono.

℟. Meménto, 187.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *l.* 1. *c.* 26.

ILle, cui dispensátio verbi commíssa est, étiam si sanctè vivat, & tamen pérditè viventes argúere aut erubéscat, aut métuat, cum ómnibus qui, eo tacénte, períerint, perit. Et quid ei próderit non puníri suo, qui puniéndus est aliéno peccáto?

FERIA SEXTA.

De libro Nehémiæ.

Lectio j. Cap. 4.

FActum est, cùm audísset Sanabállat quòd ædificarémus murum, irátus est valde: & motus nimis subsannávit Judæos. Et dixit coram frátribus

suis, & frequéntia Samaritanórum: Quid Judæi fáciunt imbecílles? Num dimíttent eos gentes? Num sacrificábunt, & complébunt in una die? Nunquid ædificáre póterunt lápides, de acérvis púlveris, qui combústi sunt? Sed & Tobías Ammanítes próximus ejus, ait: Ædíficent: si ascénderit vulpes, transíliet murum eórum lapídeum. Audi, Deus noster, quia facti sumus despéctui; convérte oppróbrium super caput eórum, & da eos in despectiónem in terra captivitátis....Itaque ædificávimus murum, & conjúnximus totum usque ad partem dimídiam: & provocátum est cor pópuli ad operándum.

℟. Esdras, 184.

Lectio ij.

Factum est autem, cùm audísset Sanabállat & Tobías, & Arabes & Ammanítæ & Azótii, quòd obdúcta esset cicátrix muri Jerúsalem, & quòd cœpíssent interrúpta conclúdi, iráti sunt nimis. Et congregáti sunt omnes páriter, ut venírent, & pugnárent contra Jerúsalem, & moliréntur insídias. Et orávimus Deum nostrum, & posúimus custódes super murum die ac nocte contra eos. Dixit autem Judas: Debilitáta est fortitúdo portántis, & humus nímia est, & nos non potérimus ædificáre murum. Et dixérunt hostes nostri: Néściant & ignórent, donec veniámus in médium eórum, & interficiámus eos, & cessáre faciámus opus.

℟. Manus, 185.

Lectio iij.

Et perspéxi atque surréxi. Et áio ad optimátes & magistrátus, & ad réliquam partem vulgi: Nolíte timére a fácie eórum; Dómini magni & terríbilis mementóte, & pugnáte pro frátribus vestris, fíliis vestris, & filiábus vestris, & uxóribus vestris, & dómibus vestris. Factum est autem, cùm audíssent inimíci nostri nuntiátum esse nobis, dissipávit Deus consílium eórum. Et revérsi sumus omnes ad muros, unusquísque ad opus suum. Et factum est a die illa, média pars júvenum eórum faciébat opus, & média paráta erat ad bellum; & lánceæ & scuta, & arcus & loríçæ, & príncipes post eos in omni domo Juda. Ædifi-

tántium in muro, & portántium ónera, & imponéntium, unâ manu suâ faciébat opus, & álterâ tenébat gládium: ædificántium enim unusquísque gládio erat accínctus renes. Et ædificábant, & clangébant búccinâ juxta me.

℟. Vos transgréssi, 185.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *l.* 1. *c.* 94.

NOn confúndant ópera sermónem tuum, ne cùm in Ecclésia lóqueris, tácitus quílibet respóndeat: Cur ergo hæc quæ dicis, ipse non facis? Delicátus magíster est, qui pleno ventre de jejúniis dísputat: accusáre avarítiam & latro potest. Sacerdótis Christi os, mens manúsque concórdent.

SABBATO.

De libro Nehémiæ.

Lectio j. Cap. 5.

FActus est clamor pópuli & uxórum ejus magnus, advérsùs fratres suos Judæos. Et erant qui dícerent: Fílii nostri, & fíliæ nostræ multæ sunt nimis: accipiámus prò prétio eórum fruméntum, & comedámus, & vivámus..... Dixíque ad eos: Non est bona res, quam fácitis: quare non in timóre Dei nostri ambulátis, ne exprobrétur nobis a géntibus inimícis nostris? Et ego, & fratres mei, & púeri mei commodávimus plúrimis pecúniam & fruméntum: non repetámus in commúne istud, æs aliénum concedámus, quod debétur nobis. Réddite eis hódie agros suos, & víneas suas, & olivéta sua & domos suas: quin pótiùs & centésimam pecúniæ, fruménti, vini, & ólei, quam exígere solétis ab eis, date pro illis. Et dixérunt: Reddémus, & ab eis nihil quærémus: sicque faciémus ut lóqueris.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de II. Noct. Dom. præcedentis, 3. verò* ℟. *ut in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 8.

ET vénerat mensis séptimus: filii autem Israel erant in civitátibus suis. Congregatúsque est omnis pópulus quasi vir unus, ad platéam quæ est ante portam Aquárum: & dixérunt Esdræ scribæ, ut afférret librum legis Móysi, quam præcéperat Dóminus Israéli. Attulit ergo Esdras sacérdos legem coram multitúdine

virórum & mulíerum, cunctísque qui póterant intellígere, in die prima mensis séptimi. Et legit in eo apértè in platéa quæ erat ante portam Aquárum, de mane usque ad médiam diem, in conspéctu virórum, & mulíerum, & sapiéntium: & aures omnis pópuli erant eréctæ ad librum.... Et benedíxit Esdras Dómino Deo magno: & respóndit omnis pópulus: Amen, amen; élevans manus suas. Et incurváti sunt, & adoravérunt Deum proni in terram.

Lectio iij. Cap. 13.

IN diébus illis: vidi Judæos ducéntes uxóres Azótidas, Ammonítidas, & Moabítidas. Et filii eórum ex média parte loquebántur Azóticè, & nesciébant loqui Judáicè, & loquebántur juxta linguam pópuli & pópuli. Et objurgávi eos, & maledíxi,... dicens: Nunquid non in hujuscémodi re peccávit Sálomon rex Israel? & certè in géntibus multis non erat rex símilis ei, & diléctus Deo suo erat, & pósuit eum Deus regem super omnem Israel: & ipsum ergo duxérunt ad peccátum mulíeres alienígenæ. Nunquid & nos inobediéntes, faciémus omne malum grande hoc, ut prævaricémur in Deo nostro, & ducámus uxóres peregrínas? De filiis autem Joíada filii Elíasib sacerdótis magni, gener erat Sanabállat Horonítes, quem fugávi a me. Recordáre, Dómine Deus meus, advérsùm eos qui pólluunt sacerdótium, jusque sacerdotále & levíticum. Igitur mundávi eos ab ómnibus alienígenis, & constítui órdines sacerdótum & levitárum, unumquémque in ministério suo: & in oblatióne lignórum in tempóribus constitútis, & in primitívis: meménto mei, Deus meus, in bonum. Amen.

CANON.

Ex Concílio Aquénsi. *An.* 1585. *tit. de Parochis.*

DOmínicis diébus Párochus non solùm Festos dies pópulo denúntiet, sed étiam illum sæpe dóceat, quæ officia tum in illis, tum in eórum Vigíliis coléndis, ab eo religiósè præstári opórteat: eúndem dóceat, Christiánum hóminem non decére opus áliquod ante suscípere aggredíve, quàm Dei auxílium religiósis

précibus implóret ; dicit enim Dóminus : [Sine me nihil potéstis fácere.]

Ad Magníf. *Ant.* 6. F. Antíochus jussit coinquinári Sancta, & sanctum pópulum Israel : & multi de pópulo Israel noluérunt infríngere legem Dei sanctam, & trucidáti sunt. 1. *Machab.* 1.

Oratio, Omnípotens, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XIII.
Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incípiunt libri Machabæórum.

Lectio j. lib. 1. Cap. 1.

FActum est, postquam percússit Alexánder Philíppi Mácedo, qui primus regnávit in Græcia, egréssus de terra Cethim, Dárium regem Persárum & Medórum ; constítuit prælia multa, & obtínuit ómnium munitiónes, & interfécit reges terræ, & pertránsiit usque ad fines terræ, & accépit spólia multitúdinis géntium : & síluit terra in conspéctu ejus. Et congregávit virtútem & exércitum fortem nimis ; & exaltátum est & elevátum cor ejus : & obtínuit regiónes géntium, & tyránnos : & facti sunt illi in tribútum.

℟. Postquam percússit Alexánder Dárium regem, * Pertránsiit usque ad fines terræ : síluit terra in conspéctu ejus ; & post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. ℣. Quid prodest hómini, si mundum univérsum lucrétur. * Pertránsiit. 1. *Machab.* 1. *Matt.* 16.

Lectio ij.

ET post hæc décidit in lectum, & cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles, qui secum erant nutríti a juventúte : & divísit illis regnum suum, cùm adhuc víveret. Et regnávit Alexánder annis duódecim, & mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnũ, unusquísque in loco suo : & imposuérunt omnes sibi diadémata post mortem ejus, & filii eórum post eos annis multis, & multiplicáta sunt mala in terra.

℟. Cóntigit septem fratres cum matre compélli a rege (Antíocho) édere contra fas carnes porcínas, flagris & táureis cruciátos. Primus sic ait : * Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. ℣. Neque mors, neque vita, neque principátus, neque inf-

stántia, neque creatúra ália póterit nos separáre a charitáte Dei. * Paráti sumus. 2. *Mach*. 7. *Rom*. 8.

Lectio iij.

ET éxiit ex eis radix peccátrix, Antíochus Illústris, filius Antíochi regis, qui fúerat Romæ obses: & regnávit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcórum. In diébus illis exiérunt ex Israel filii iníqui, & suasérunt multis, dicéntes: Eámus, & disponámus testaméntum cum géntibus, quæ circa nos sunt: quia ex quo recéssimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in óculis eórum. Et destinavérunt áliqui de pópulo, & abiérunt ad regem: & dedit illis potestátem ut fácerent justítiam géntium. Et ædificavérunt gymnásium in Jerosólymis secúndum leges natiónum: & fecérunt sibi præpútia, & recessérunt a Testaménto sancto, & juncti sunt natiónibus, & venúndati sunt ut fácerent malum.

℞. In sartágine cùm (primus) diu cruciarétur, cæteri (fratres) unà cum matre ínvicem se hortabántur mori fórtiter, dicéntes: * Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis. ℣. Per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen. * Dóminus Deus. Glória. * Dóminus Deus. 2. *Machab*. 7. *Hebr*. 12.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam*, 177.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Orat. 22. *Lectio iv.*

QUinam Machabæi fúerint, quâque primùm ex institutióne atque doctrínâ in tantam virtútis frugem gloriámque pervénerint, perspícuè liber ille declárat, qui ratiónem ánimi perturbatiónibus imperáre docet, in ejúsque arbítrio esse, ut in utrámvis partem, hoc est, vel ad virtútem vel ad vítium propendeámus. Nam libri illíus auctor, cùm pléraque ália testimónia, tum horum quoque dimicatiónes in hujus arguménti confirmatiónem áttulit. Mihi verò hæc tantùm commemoráre sufficiet. Eleázarus primítiæ eórum qui ante Christum passi sunt, quemádmodum post Christum Stéphanus, sacérdos, & senex, canus

capillis, canus & prudéntiâ, priùs quidem pro pópulo sacrificábat & orábat. Tandem autem & semetípsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam, ac totíus pópuli expiatrícem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem & filios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem, omni legáli sacrificio splendidiórem & puriórem; quæ sunt enim filiórum, ad patrem reférri æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Supra modum Mater mirábilis síngulos hortabátur voce pátriâ: * Mundi creátor spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetípsos despícitis propter leges ejus. ℣. Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere. * Mundi creátor. 2. *Machab.* 7. *Matt.* 10.

Lectio v.

IBi fortes & magnánimi filii, generósæ matris generósa sóboles, gloriósi veritátis propugnatóres, Antíochi tempóribus excelsióres, veri Mosáicæ legis discípuli, paternórum rítuum observantíssimi; númerus apud Hebræos laudábilis, & propter septenáriæ quiétis mystérium venerábilis, unum spirántes, unum sectántes, unum illud ad vitam iter agnoscéntes, ut mortem Dei causâ suscíperent: non minus ánimis fratres, quàm corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli. O rem admirándam! torménta quasi thesáuros præripiéntes, pro magístra lege perícula subeúntes, illáta non magis formidántes, quàm quæ supérerant requiréntes; unum illud vériti ne tyránnus a pœnis desísteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne invíti fratres álii ab álio sejungeréntur, & ne in eo discrímine, cruciátibus erépti, malâ victóriâ superárent.

℟. Fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt: * Tu judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves; in me verò & in frátribus meis défínet Omnipoténtis ira. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ ætérnum glóriæ pondus operátur in nobis. * Tu. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 4.

Lectio vj.

ERat ibi fortis & generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus matérna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum qui in torméntis erant, miserebátur, sed timóre angebátur, ne non ea suscíperent; neque magis eos qui e vita migráverant desiderábat, quàm precabátur ut réliqui cum illis conjungeréntur; de quibus fíliis, magis quàm de mórtuis erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus. Atque illos quidem jam Deo adjúnxerat; de his verò quómodo Deus eos suscíperet, laborábat. O virílem ánimum in córpore mulíebri! ô admirábile magni ánimi increméntum!

℟. Rex accénsus irâ, in (adolescentiórem) super omnes crudéliùs desævit, indígnè ferens se derísum: * Novíssimè autem post fílios & mater consúmpta est. ℣. Disténti sunt, non suscipiéntes redemptiónē, ut meliórem invenírent resurrectiónem. * Novíssimè autem. Glória. * Novíssimè autem. 2. *Mach.* 7. *Hebr.* 11.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 17.

IN illo témpore; Dum iret (Jesus) in Jerúsalem, transíbat per médiam Samaríam & Galilæam. Et cùm ingrederétur quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 27. de Divers. contra vitium ingratitudinis. §. 6.

NOnne decem mundáti sunt? & novem ubi sunt?] Meminístis, credo, verba Salvatóris hæc esse, novem illórum ingratitúdinem arguéntis. Bene síquidem oráſſe, obsecráſſe, postuláſſe legúntur, qui levavérunt vocem, dicéntes: [Jesu, fili David, miserére nobis.] Sed défuit eis quarta, quam adjécit Apóstolus, gratiárum áctio; quóniam non rediérunt, nec egérunt grátias Deo. Multos quoque vidémus usque hódiè satis importúnè peténtes, quod sibi deéſſe cognóverint; sed paucos admodum nóvimus, qui dignas super accéptis benefíciis grátias ágere videántur. Nec reprehensíbile est

quod instánter pétimus; sed planè petitióni negat efféctum, quòd invenímur ingráti. Et fortè hoc étiam cleméntiæ esse vidétur, ingrátis negáre quod póstulant: ne contíngat nobis, ut tantò grávius de ingratitúdine judicémur, quantò magis accumulátis beneficiis ingráti probábimur extitisse.

℟. Dum irent (leprósi,) mundáti sunt: * Unus autem regréssus est, cum magna voce magníficans Deum, & cécidit in fáciem ante pedes (Jesu,) grátias agens; & hic erat Samaritánus. ℣. Obliti sunt benefactórum (Dei,) & mirabílium ejus. * Unus autem. *Luc.* 17. *Ps.* 77.

Lectio viij. §. 8.

FElix Samaritánus ille, qui cognóvit se nihil habére quod non accepísset: & idcírco servávit depósitum, & cum gratiárum actióne ad Dóminum est revérsus. Felix, qui ad síngula dona grátiæ redit ad eum, in quo est plenitúdo ómnium gratiárum; cui, dum nos pro accéptis non ingrátos exhibémus, locum in nobis fácimus grátiæ, ut majóra adhuc accípere mereámur. Omníno enim sola nos a proféctu conversatiónis impedit ingratitúdo nostra, dum quodámmodo amíssum réputans dator, quod ingrátus accépit, cavet sibi de cætero, ne tantò plura amítteret, quantò plura conférret ingráto. Felix proínde, qui se alienígenam réputans, étiam pro mínimis quibúsque benefíciis non mínimas refert grates, gratuítum esse non dúbitans, neque dissímulans, quod alieno impénditur & ignóto.

℟. Omne quodcúnque fácitis in verbo aut in ópere, * Omnia in nómine Jesu Christi, grátias agéntes Deo & Patri per ipsum. ℣. Benedicéntes Dóminum, exaltáte illum quantùm potéstis. * Omnia. *Coloss.* 3. *Eccli.* 43.

Lectio ix. Post pauca.

OBsecro ítaque, Fratres mei, humiliémur magis ac magis sub poténti manu Dei, & ab hoc tam máximo, tam nequíssimo vítio ingratitúdinis longè fieri studeámus; ut totâ devotióne in gratiárum actióne versántes, conciliémus nobis grátiam Dei nostri, quæ sola potest salváre ánimas nostras. Nec verbo tantùm vel linguâ, sed ópere

&c. veritáte exhibeámus nos gratos; quia gratiárum actiónem magis quàm dictiónem a nobis éxigit dator gratiárum. Dóminus Deus noster, qui est benedíctus in sæcula.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino, &c. *Noli oblivísci omnes retributiónes ejus; †Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; qui sanat omnes infirmitátes tuas. ℣. Dedit semetípsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret sibi pópulum acceptábilem. * Noli. Glória. †Qui. *Ps.* 102. *Tit.* 2.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Jesus dixit: Nonne decem mundáti sunt? & novem ubi sunt? Non est invéntus qui redíret, & daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc.* 17.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, da nobis fidei, spei & charitátis augméntum; & ut mereámur ássequi quod promíttis, fac nos amáre quod præcipis; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Turonénsi.

An. 1583. *tit.* 11.

CUm juxta divi Pauli præcéptum, qui Christi sunt, sobrietátem semper sectári débeant; diébus Domínicis præsértim & áliis Festis, comessatiónes, convívia pública, tripúdia, saltatiónes, strépitus & choréas fieri; venátu & aucupátu tempus térere; in hospítiis seu caupónis, áliis quàm peregrínis cibária & vinum ministrári, ludos palmários & álios, máximè dum Sacra conficiúntur, laudésque Deo decantántur, aperíri; comœdias, ludos scénicos vel theatráles, & ália ejus géneris irreligiósa spectácula agi, sub anathématis pœna próhibet hæc Synodus.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Ait (Samaritáno Jesus:) Surge, vade; quia fides tua te salvum fecit. *Luc.* 17.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *lib.* 2. Cap. 3.

CUm sancta cívitas habitarétur in omni pace, leges étiam adhuc óptimè custodiréntur, propter Oníæ pontíficis pietátem, & ánimos ódio habéntes mala, fiébat ut & ipsi reges & príncipes locum summo honóre dignum dúcerent, & templum máximis munéribus illustrárent: ita ut Seléucus Asiæ rex de redítibus

suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinéntes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsisténte sibi Príncipe sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte molíri.

℟. Postquam, 199.

Lectio ij.

SEd cùm víncere Oníam non posset, venit ad Apollónium Tharsææ fílium, qui eo témpore erat dux Cœlesýriæ & Phœnícis: & nuntiávit ei, pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis, & commúnes cópias imménsas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum: esse autem possíbile sub potestáte regis cádere univérsa. Cùmque retulísset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum, qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædíctam pecúniã transportáret. Statímque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesýriam & Phœnícen civitátes esset peragratúrus, revéra autem regis propósitum perfectúrus.

℟. Contigit, 199.

Lectio iij.

SEd cùm venísset Jerosólymam, & benignè a summo sacerdóte in civitáte esset excéptus, narrávit de dato indício pecuniárum: &, cujus rei grátiâ adésset, apéruit: interrogábat autem, si verè hæc ita essent. Tunc summus sacérdos osténdit depósita esse hæc, & victuália viduárum & pupillórum: quædam verò esse Hircáni Tobíæ viri valde eminéntis, in his quæ detúlerat ímpius Simon: univérsa autem argénti taléntа esse quadringénta, & auri ducénta. Décipi verò eos, qui credidíssent loco & templo, quod per univérsum mundum honorátur pro sui veneratióne & sanctitáte, omníno impossíbile esse. At ille pro his quæ habébat in mandátis a rege, dicébat omni génere regi ea esse deferénda.

℟. In sartágine, 200.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 9.

SAcerdótis sermo debet esse purus, simplex & apértus, plenus gravitáte & honestáte, plenus suavitáte & grátiâ, tractans de mystério legis, de

doctrína fidei, de virtúte continéntiæ, de disciplína justítiæ; unumquémque divérsâ ádmonens exhortatióne, juxta professiónem morúmque qualitátem, vidélicet ut pernóscat, quid, cui, quando, vel quómodo próferat.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 3.

HEliodórus, quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed Spíritus omnipoténtis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam, ita ut omnes qui ausi fúerant parére ei, ruéntes Dei virtúte, in dissolutiónem & formídinem converteréntur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operiméntis adornátus: isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit. Qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea. Alii étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glóriâ, speciosíque amíctu: qui circumstetérunt eum, & ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberántes.

℟. Supra modum, 201.

Lectio ij.

SUbitò autem Heliodórus cóncidit in terram, eúmque multâ calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is qui cum multis cursóribus & satellítibus prædíctum ingréssus est ærárium, portabátur, nullo sibi auxílium ferénte, maniféstâ Dei cógnitâ virtúte: & ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe & salúte privátus. Hi autem Dóminum benedicébant, quia magnificábat locum suum: & templum, quod paulò ante timóre ac tumúltu erat plenum, apparénte omnipoténte Dómino, gáudio & lætítiâ implétum est. Tunc verò ex amícis Heliodóri quidam rogábant conféstim Oníam, ut invocáret Altíssimum, ut vitam donáret ei, qui in suprémo spíritu erat constitútus.

℟. Fratres mei, 201.

Lectio iij.

COnsíderans autem summus sacérdos, ne fortè rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circa Heliodórum con-

summátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cùmque summus sacérdos exoráret, iidem júvenes eísdem véstibus amícti, astántes Heliodóro, dixérunt: Oníæ sacerdóti grátias age; nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit. Tu autem a Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei & potestátem. Et his dictis, non comparuérunt. Heliodórus autem, hóstiâ Deo oblátâ, & votis magnis promíssis ei qui vívere illi concéssit, & Oníæ grátias agens, recépto exércitu, repedábat ad regem. Testabátur autem ómnibus ea quæ sub óculis suis víderat ópera magni Dei. Cùm autem rex interrogásset Heliodórum, quis esset aptus adhuc semel Jerosólymam mitti, ait: Si quem habes hostem, aut regni tui insidiatórem, mitte illuc; & flagellátum eum recípies, si tamen evâserit: eo quòd in loco sit verè Dei quædam virtus. Nam ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor & adjútor est loci illíus, & veniéntes ad malefaciéndum pércutit ac perdit.

℟. Rex accénsus, 202.

C A N O N.

Ex Statútis Synodálibus Diœcésis Ambianénsis.

An. 1662. *sub Franc. Ep.*

PRædicatóres qui a nobis solis mitténtur, id ante ómnia agent, ut bonâ vitâ sanctâque conversatióne magis quàm verbo prædicent. Christiánas & evangélicas veritátes pópulis simplíciter & sólidè expónent, se, quantum in ipsis erit, audiéntium cápitui accommodántes. Id unum spectábunt, ut fidem confirment, morúmque sanctitátem addúcant. Vitábunt curiósas quæstiónes, altercatiónes, controversiásque pacis inimícas & quiétis consciendiárum. Si contíngeret ut quis prædicátor esset exémplo non bono, vel suspécta docéret, Párochis mandámus, ut nos de ea re statim fáciant certióres.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 1. Cap. 1.

PArátum est regnum in conspéctu Antíochi, & cœpit regnáre in terra Ægypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, & elephántis, & equítibus, & copiósa návium

multitúdine : & constítuit bellum advérsùs Ptolemæum regem Ægypti ; & véritus est Ptolemæus a fácie ejus, & fugit, & cecidérunt vulneráti multi. Et comprehéndit civitátes munítas in terra Ægypti : & accépit spólia terræ Ægypti. Et convértit Antíochus, postquam percússit Ægyptum in centésimo & quadragésimo tértio anno : & ascéndit ad Israel, & ascéndit Jerosólymam in multitúdine gravi.

℟. Postquam, 199.

Lectio ij.

ET intrávit in Sanctificatiónem cum supérbia, & accépit altáre áureum, & candelábrum lúminis, & univérsa vasa ejus, & mensam propositiónis, & libatória, & phíalas, & mortaríola áurea, & velum, & corónas, & ornaméntum áureum, quod in fácie templi erat : & comminuit ómnia. Et accépit argéntum & aurum, & vasa concupiscibília : & accépit thesáuros occúltos, quos invénit ; & sublátis ómnibus, ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum, & locútus est in supérbia magna : & factus est planctus magnus in Israel, & in omni loco eórum... Et commóta est terra super habitántes in ea, & univérsa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. Cóntigit, 199.

Lectio iij.

MIsit rex libros per manus nuntiórum in Jerúsalem, & in omnes civitátes Juda, ut sequeréntur leges géntium terræ ; & prohibérent holocáusta, & sacrificia & placatiónes fieri in templo Dei ; & prohibérent celebrári Sábbatum, & dies solémnes. Et jussit coinquinári Sancta, & sanctum pópulum Israel. Et jussit ædificári aras, & templa, & idóla, & immolári carnes suíllas, & pécora commúnia, & relínquere filios suos incircumcísos, & coinquinári ánimas eórum in ómnibus immúndis, & abominatiónibus, ita ut oblivisceréntur legem, & immutárent omnes justificatiónes Dei. Et quicúnque non fecíssent secúndùm verbum regis Antíochi, moreréntur. Secúndum ómnia verba hæc scripsit omni regno suo : & præpósuit príncipes pópulo, qui hæc fieri cógerent. Et jussérunt civi-

tátibus Juda sacrificáre.

℟. In sartágine, 200.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 106.

Sive proficiant, sive non proficiant auditóres, tacére eis non debent sacerdótes: nec ídeo rei sunt, si fortè eórum verba pópuli non áudiunt, vel audíta contémnunt; sed si ab eis corrigéndis absístunt: quia si nec exémplo vitæ præpositórum suórum, nec verbo doctrínæ, pópuli contumáces emendáti proficiunt, ipsi sibi causa suæ perditiónis exístunt.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 6.

Eleázarus unus de primóribus scribárum, vir ætáte provéctus, & vultu decórus, apérto ore hians compellebátur carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præíbat ad supplícium. Intuens autem, quemádmodum oportéret accédere, patiénter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant, iníquâ miseratióne commóti propter antíquam viri amicítiam, tolléntes eum secrétò rogábant afférri carnes, quibus vesci ei licébat; ut, simularétur manducásse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus: ut, hoc facto, a morte liberarétur: & propter véterem viri amicítiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

℟. Supra modum, 201.

Lectio ij.

At ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam, & ingénitæ nobilitátis canítiem, atque a púero óptimæ conversatiónis actus: & secúndum sanctæ & a Deo cónditæ legis constitúta, respóndit citò, dicens: Præmítti se velle in inférnum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fíngere: ut multi adolescéntium arbitrántes Eleázarum nonagínta annórum tansísse ad vitam alienigenárum: & ipsi propter meam simulatiónem, & propter módicum corruptíbilis vitæ tempus decipiántur; & per hoc máculam atque execratiónem meæ senectúti conquíram. Nam etsi in præsénti témpore sup-

plíciis hóminum erípiar, sed manum Omnipoténtis nec vivus nec defúnctus effúgiam. Quamóbrem fórtiter vitâ excedéndo, senectúte quidem dignus apparébo: adolescéntibus autem exémplum forte relínquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honéstâ morte perfúngar. His dictis, conféstim ad supplícium trahebátur.

℟. Fratres mei, 201.

Lectio iij.

HI autem qui eum ducébant, & paulò ante fúerant mitióres, in iram convérsi sunt propter sermónes ab eo dictos, quos illi per arrogántiam prolátos arbitrabántur. Sed, cùm plagis perimerétur, ingémuit, & dixit: Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, maniféstè tu scis, quia cùm a morte possem liberári, duros córporis sustíneo dolóres: secúndum ánimam verò propter timórem tuum libénter hæc pátior. Et iste quidem hoc modo vitâ decéssit, non solùm juvénibus, sed & univérsæ genti memóriam mortis suæ ad exémplum virtútis & fortitúdinis derelínquens.

℟. Rex accénsus, 202.

C A N O N.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 6. *c.* 13. *&* 15.

INter concionándum a scómmatis, maledíctis ac convíciis omníno abstinéndum est. Prædicétur purè ac sincérè Dei verbum, juxta Ecclesiásticam traditiónem, & Patrum ab Ecclésia Cathólica approbatórum interpretatiónem. Erit quoque Párochus in reprehendéndis crimínibus véhemens atque acer: constitútus est enim, ut annúntiet pópulo scélera eórum; sic tamen, ut in suggésto vítia tantùm reprehéndat, non persónas nominátim perstríngat.

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 7.

COntigit autem & septem fratres unà cum matre sua apprehénsos, compélli a rege édere contra fas carnes porcínas, flagris & táureis cruciátos. Unus autem ex illis, qui erat primus, sic ait: Quid quæris, & quid vis díscere a nobis? paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. Irátus itaque rex, jussit

sartágines & ollas æneas succéndi : quibus statim succénsis, jussit ei, qui prior fúerat locútus, amputári linguam : &, cute cápitis abstráctâ, summas quoque manus & pedes ei præscíndi, cæteris ejus frátribus & matre inspiciéntibus. Et, cùm jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, & adhuc spirántem torréri in sartágine, in qua cùm diu cruciarétur, cæteri unà cum matre ínvicem se hortabántur mori fórtiter, dicéntes : Dóminus Deus aspíciet veritátem, & consolábitur in nobis, quemádmodum in protestatióne Cántici declarávit Móyses : Et in servis suis consolábitur. Mórtuo ítaque illo primo, hoc modo, sequéntem deducébant ad illudéndum : &, cute cápitis ejus cum capíllis abstráctâ, interrogábant, si manducáret priùs, quàm toto córpore per membra síngula punirétur. At ille respóndens pátriâ voce, dixit : Non fáciam. Propter quod & iste, sequénti loco, primi torménta suscépit : & in último spíritu constitútus, sic ait : Tu quidem, sceléstissime, in præsénti vita nos perdis : sed Rex mundi defúnctos nos pro suis légibus in ætérnæ vitæ resurrectióne suscitábit.

℟. Postquam, 199.

Lectio ij.

POst hunc tértius illúditur, & linguam postulátus citò prótulit, & manus constánter exténdit ; & cum fidúcia ait : E cœlo ista posśídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero : ita ut rex, & qui cum ipso erant, miraréntur adolescéntis ánimum, quòd tanquam níhilum dúceret cruciátus. Et hoc ita defúncto, quartum vexábant simíliter torquéntes. Et, cùm jam esset ad mortem, sic ait : Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre a Deo, íterum ab ipso resuscitándos : tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cùm admovíssent quintum, vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit : Potestátem inter hómines habens, cùm sis corruptíbilis, facis quod vis : noli autem putáre genus nostrum a Deo esse derelíctum. Tu autem patiénter sústine, & vidébis ma-

gnam potestátem ipsíus, quáliter te & semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum, & is mori incípiens, sic ait: Noli frustra erráre; nos enim propter nosmetípsos hæc pátimur, peccántes in Deum nostrum, & digna admiratióne facta sunt in nobis: tu autem ne exístimes tibi impúnè futúrum, quòd contra Deum pugnáre tentáveris.

℟. Cóntigit, 199.

Lectio iij.

SUpra modum autem mater mirábilis, & bonórum memóriâ digna, quæ pereúntes septem fílios sub unius diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deum habébat; síngulos illórum hortabátur voce pátriâ fórtiter, repléta sapiéntiâ: & femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuístis: neque enim ego spíritum & ánimam donávi vobis & vitam, & singulórum membra non ego ipsa compégi: sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit orígínem, & spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam, sicut nunc vosmetípsos despícitis propter leges ejus.

℟. In sartágine, 200.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Diœcésis Ambianénsis. *An.* 1655. *sub Francisco Episcopo.*

QUia ómnibus ratióne uténtibus, necessária est ad salútem præcipuórum Cathólicæ doctrínæ cápitum cognítio, ne illud Prophétæ nobis óbjici possit: [Párvuli petiérunt panem, & non erat qui frángeret eis;] edícimus, ut Párochi, aut Vicárii síngulis diébus Domínicis, quâ commodíssimè fieri póterit horâ, plebi sibi commíssæ eleménta Christiánæ cathechéseos accurátè explicent. Si quis tam necessáriam múneris sui partem sine gravi cáusa prætermíserit, sciat in se animadvérsum iri pro gravitáte culpæ.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 7.

ANtíochus autem contémni se arbitrátus, simul & exprobrántis voce despéctâ, cùm adhuc adolescéntior superésset,

non solùm verbis hortabátur, sed & cum juraménto affirmábat, se dívitem & beátum factúrum, & translátum a pátriis légibus amícum habitúrum, & res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cùm adoléscens nequáquam inclinarétur, vocávit rex matrem, & suadébat ei ut adolescénti fieret in salútem. Cùm autem multis eam verbis esset hortátus, promísit suasúram se filio suo.

[*Si fiat Officium de Sabbato, duo prima ℟℟. sumentur de II. Noct. Dom. præced. 3. verò ℟. erit ut in Proprio.*]

Lectio ij.

ITaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyránnum, ait pátriâ voce: Fili mi, miserére mei, quæ te in útero novem ménsibus portávi, & lac triénnio dedi, & álui, & in ætátem istam perdúxi. Peto, Nate, ut aspícias ad cœlum & terram, & ad ómnia quæ in eis sunt; & intélligas, quia ex níhilo fecit illa Deus, & hóminum genus: ita fiet, ut non tímeas carníficem istum; sed dignus frátribus tuis efféctus párticeps, súscipe mortem, ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam.

Lectio iij.

CUm hæc illa adhuc díceret, ait adoléscens: Quem sustinétis? non obédio præcépto regis, sed præcépto legis, quæ data est nobis per Móysen. Tu verò, qui invéntor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur. Et si nobis propter increpatiónem & correptiónem Dóminus Deus noster módicum irátus est: sed íterum reconciliábitur servis suis. Tu autem, ô sceléste, & ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustra extólli vanis spebus in servos ejus inflammátus. Nondum enim omnipoténtis Dei, & ómnia inspiciéntis, judícium effugísti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt: tu verò judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves. Ego autem, sicut & fratres mei, ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus: ínvocans Deum matúriùs genti nostræ propítium fieri, te-

quæ cum torméntis & verbéribus confitéri quòd ipse est Deus solus. In me verò & in frátribus meis désinet Omnipoténtis ira, quæ super omne genus nostrum justè superdúcta est. Tunc rex accénsus irâ, in hunc super omnes crudéliùs desævit, indígnè ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confidens. Novíssimè autem post filios & mater consúmpta est.

CANON.

Ex Concílio Mexicáno. *Anno* 1585. *de Doctrina Christ. Lib.* 1. *Sess.* 5.

CUráti procúrent ut scholæ instituántur, ubi púeri légere & scríbere discant, Christiánæ doctrínæ documénta accípiant; id enim máximè convéniens est ad Christiánam & civílem eórum institutiónem.

Ad Magníf. *Ant.* 8. G. Simon Mathathíæ filius, & fratres ejus dedérunt se perículo, & restitérunt adversáriis gentis suæ; ut starent Sancta ipsórum & lex: & glóriâ magnâ glorificavérunt gentem suam. 1. *Machab.* 14.

Oratio, Da nobis, quæsumus, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XIV.

Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. *lib.* 1. Cap. 2.

IN diébus illis surréxit Mathathías filius Joánnis, filii Simeónis, sacérdos ex filiis Jóarib ab Jerúsalem & consédit in monte Modin: & habébat filios quinque; Joánnem, qui cognominabátur Gaddis; & Simónem, qui cognominabátur Thasi; & Judam, qui vocabátur Machabæus; & Eleázarum, qui cognominabátur Abaron; & Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda, & in Jerúsalem. Et dixit Mathathías: Væ mihi, ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, & contritiónem civitátis sanctæ, & sedére illic, cùm datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt: templum ejus sicut homo ignóbilis..... Quò ergo nobis adhuc vívere?

℞. Intrávit (rex Antíochus) in Sanctificatiónem cum supérbia; accépit altáre áureum, & univérsa vasa, & commi-

muit, & fecit cædem hóminum; * Et factus est planctus magnus in Israel. ℣. Datum est illi bellum fácere cum sanctis, & víncere eos. * Et factus. 1. *Machab.* 1. *Apoc.* 13.

Lectio ij.

ET scidit vestiménta sua Mathathías, & filii ejus: & operuérunt se cilíciis, & planxérunt valde. Et venérunt illuc qui missi erant a rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre & accéndere thura, & a lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israel consentiéntes accessérunt ad eos: sed Mathathías, & filii ejus constánter stetérunt. Et respondéntes qui missi erant ab Antíocho, dixérunt Mathathíæ: Princeps & claríssimus & magnus es in hac civitáte, & ornátus filiis & frátribus. Ergo accéde prior, & fac jussum regis, sicut fecérunt omnes gentes, & viri Juda, & qui remansérunt in Jerúsalem: & eris tu, & filii tui, inter amícos regis, & amplificátus auro & argénto, & munéribus multis.

℟. Cœpit (Antíochus) ex gravi supérbia dedúctus ad agnitiónem sui veníre, & ita ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. * Orábat hic sceléstus Dóminum, a quo non esset misericórdiam consecutúrus; supervénerat enim in eum justum Dei judícium. ℣. Revelátur ira Dei super omnem impietátem & injustítiam, * Orábat. 2. *Machab.* 9. *Rom.* 1.

Lectio iij.

ET respóndit Mathathías, & dixit magnâ voce: Etsi omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquísque a servitúte legis patrum suórum, & conséntiat mandátis ejus; ego, & filii mei & fratres mei, obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei: non audiémus verba regis Antíochi, nec sacrificábimus transgrediéntes legis nostræ mandáta, ut eámus álterâ viâ. Et ut cessávit loqui verba hæc, accéssit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis super aram in civitáte Modin, secúndùm jussum regis: & vidit Matha-

thías, & dóluit, & contremuérunt renes ejus, & accénsus est furor ejus, secúndum judícium legis, & insíliens trucidávit eum super aram: sed & virum, quem rex Antíochus míserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso témpore, & aram destrúxit.

℟. Surréxit Machabæus, & adjuvábant eum omnes fratres ejus: & * Præliabántur prælium Israel cum lætítia; & repúlsi sunt inimíci ejus, & diréćta est salus in manu ejus. ℣. Operáti sunt justítiam; fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum. * Præliabántur. Glória. * Præliabántur. 1. *Machab.* 3. *Hebr.* 11.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam*, 177.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv. In Ps. 43. §. 1.

CUm invasísset Judæam Antíochus qui dictus est Epíphanes, & ómnia devastásset, & multos qui tunc erant, a pátriis institútis resilíre coëgísset, Machabæi ab his tentatiónibus permansérunt illæsi. Et quóniam grave bellum ingruébat, nec quidquam póterant fácere quod prodésset, se abscondébant; nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper in média irruébant perícula; sed nonnúnquam fugiéntes & laténtes cedébant. Postquam autem parum respiravérunt, tanquam generósi quidam leúnculi ex antris exiliéntes, & e látebris emergéntes, statuérunt se non ámpliùs solos serváre, sed álios quoscúnque possent: civitatémque & omnem regiónem obeúntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos & íntegros: & multos étiã qui laborábant & corrúpti erant, in statum prístinum redegérunt, eis persuadéntes redíre ad legem pátriam.

℟. Dixit Judas: Ecce contríti sunt inimíci nostri; * Ascendámus nunc mundáre Sancta, & renováre: & mundavérunt Sancta, & fecérunt dedicatiónem altáris; & facta est lætítia in pópulo magna valde. ℣. Foris homicídæ, & idólis serviéntes, & omnis qui amat & facit mendácium. * Ascendámus. 1. *Machab.* 4. *Apoc.* 22.

Lectio v.

DEum enim dicébant esse benígnum & cleméntem,

mentem, nec unquam adimere salútem, quæ promíttitur a pœniténtia. Hæc autem dicéntes, habuérunt deléctum virórum fórtium. Non enim pro uxóribus, líberis, & domicíllis, patriæque eversióne & captivitáte, sed pro lege & pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cùm ergo áciem dirígerent, & suas prodígerent ánimas, fundébant adversários, non armis fidéntes, sed pro omni armatúra pugnæ causam sufficere ducéntes. Ad bellum autem eúntes, non tragœdias excitábant, non pæána canébant, sicut nonnulli fáciunt: non adscivébant tibícines, ut fit in áliis castris; sed Dei supérne auxílium invocábant; ut adésset, opem ferret, & manum præbéret is, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℞. Flevérunt (Judam) omnis pópulus Israel, & dixérunt: Quómodo cécidit potens, qui salvum faciébat pópulum Israel? Et dixit ad suos Jónathas: * Surgámus & pugnémus contra inimícos nostros. ℣. Simus fidéntes in Deo, qui de tantis perículis nos erípuit, in quem sperámus quóniam & adhuc erípiet. * Surgámus. 1. *Machab.* 9. & 2. *Cor.* 1.

Lectio vj.

Vidéamus ergo quid hæc casta Dei loquántur, quia sunt spiritáli munita auxílio, cùm sunt hostes aggressúri. Deus, áuribus nostris audívimus. Quia enim nulli eórum qui tunc ipsi stabant in ácie, Antíochi multitúdinem, instrúctam áciem, & victóriam vidéntes, eúmque omnia primo ímpetu cepísse, própriam imbecillitátem & paucitátem considerántes, molliéres erant & imbecillióres: Prophéta qui hunc psalmum non in sua, sed in Machabæórum persóna dicit, eórum ánimos spiritúsque excitans, & ostendens in Dei nutu ómnia esse pósita, & sine exércitu, si is opem ferat, posse parári victóriam, instar precatiónis compósitam suasiónem & exhortatiónem affert ad commilitónes, & Deum álloquens, eos promptióres reddit & alacrióres. Qui tanquam hæc eis deéssent quæ jure afférre possent, nec fidu-

ciam ex suis factis habérent, ad ea, quæ Deus majóribus illórum fécerat, confugiébant. Eos enim qui fidúciæ causam non habent, hæc fácere non est mirum, cum eos ipsos trahat ad hoc necéssitas. Cum autem illi qui quóniam recte fecérunt, magnífice loqui possent, nolunt ex iis servári, sed ex Dei benignitáte, qua in patres usus est; hoc est magnum argumentum eórum humilitátis: prompti autem et alacris ánimi sui non parvam hinc quoque causam státuunt.

℟. Adhórtans (pópulum) dixit (Simon): Periérunt fratres mei omnes propter Israel: * Non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis: † Vindicábo gentem meam et Sancta. ℣. Tribulatiónes me manent; sed nihil horum véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me. * Non mihi. Glória. † Vindicábo. 1. *Machab.* 13. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthǽum.

Lectio vij. Cap. 6.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre; aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget; aut unum sustinébit, et álterum contémnet. Non potéstis Deo servíre et mammónæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Episcopi.

Serm. 113. *de verbis Domini*, 35. *cap.* 4.

Mammóna iniquitátis, divítiæ sunt sǽculi omnes, undecúmque sint.... Quid est, divítiæ sunt iniquitátis? pecúnia est, quam nómine divitiárum appéllat iníquitas. Si enim veras divítias quæris, áliæ sunt. Tálibus Job nudus abundábat, quando in Deum cor plenum habébat, et laudes Deo, pérditis ómnibus rebus, tanquam gemmas pretiosíssimas proferébat.... Ipsæ sunt veræ divítiæ. Istæ autem ab iniquitáte vocántur divítiæ. Habes illas, non reprehéndo: hæréditas venit, pater tuus dives fuit, et dimísit tibi: Honéste acquisísti, de justis labóribus plenam domum habes; non reprehéndo. Tamen etiam sic, noli illas dícere divítias: nam si dicis illas divítias, amábis

illas ; & si amáveris illas, períbis cum illis. Perde, ne péreas : Dona, ut acquíras : Sémina ut metas.

℟. Ne sollíciti sitis ánimæ vestræ quid manducétis, neque córpori vestro quid induámini: * Nonne ánima plus est quàm esca, & corpus plus quàm vestiméntum ? ℣. Quadragínta annis in desérto nihil pátribus défuit : vestiménta eórum non inveteravérunt. * Nonne. *Matth.* 6. 2. *Esdr.* 9.

Lectio viij. Cap. 5.

HAs divítias noli appelláre, quia veræ non sunt. . . . Paupertáte plenæ sunt, & semper obnóxiæ cásibus. Quales divítiæ ? Propter quas latrónem times, propter quas servum tuum times, ne te occíso áuferat, & fúgiat. Si veræ divítiæ essent, securitátem tibi darent. Ergo veræ divítiæ sunt illæ, quas cùm habuérimus, pérdere non póssumus. Et ne fortè propter illas furem tímeas, ibi erunt, ubi nullus áuferat. Audi Dóminum tuũ ; [Thesaurizáte vobis thesáuros in cœlo, quò fur non accédat.] Tunc erunt divítiæ, quando eas migráveris. Quándiù in terra sunt, divítiæ non sunt.

℟. Respícite volatília cœli: non serunt, neque metunt, neque cóngregant in hórrea : & Pater vester coeléstis pascit illa : * Nonne vos magis pluris estis illis ? ℣. Dat juméntis escam ipsórum, & pullis corvórum invocántibus eum. * Nonne. *Matth.* 6. *Ps.* 146.

Lectio ix. Cap. 5. & 6.

BEátum dixérunt pópulum cui hæc sunt.] sed qui dixérunt ? [Quorum os locútum est vanitátem ; & déxtera eórum déxtera iniquitátis.] . . . . Ego dico ; [Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.] Aliquándo transímus viam, & vidémus amœníssimos & úberes fundos, & dícimus, Cujus est fundus ? Asséritur illíus : & nos dícimus ; Beátus homo : vanitátem lóquimur. Beátus cujus est illa domus, beátus cujus est ille fundus, beátus cujus est illa pecúnia. Tolle vanitátem, si vis audíre veritátem. [Beátus, cujus Dóminus Deus ejus.] Dicis quia beátum te fecit fundus tuus, quia inde vivis. Atténde unde vivas. Ille est unde vivis, cui dicis ; [Apud te est

fons vitæ.] O Dómine Deus noster, ut veniámus ad te, fac nos beátos de te. Nólumus de auro, neque de argénto, nec de fundis: nólumus de terrénis istis, & vaníssimis, & cadúcæ vitæ transitóriis. Non loquátur os nostrum vanitátem. Fac nos beátos de te, quia non perdémus te. Cùm tenuérimus te, nec te perdémus, nec nos peribimus.

℟. Nolíte sollíciti esse, dicéntes: Quid manducábimus, aut quo operiémur? * Hæc ómnia gentes inquírunt: † Scit Pater vester quia his indigétis. ℣. Peccatóri dedit Deus curam supérfluam, ut addat & cóngreget; & hoc vánitas est, & cassa sollicitúdo. * Hæc. Glória. † Scit Pater. *Matth.* 6. *Eccles.* 2.

Ad Bened. *Ant.* 3. a. Nemo potest duóbus dóminis servíre: non potéstis Deo servíre & mammónæ. *Matth.* 6.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, regnum tuum & justítiam ejus semper inquírere; ut ea quibus indigére nos pérspicis, benígnus adjícias. Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Concílio Tolosáno.

An. 1229. *cap.* 21.

STatúimus, ut Parochiáni, dóminus & dómina cujúslibet domûs Domínicis & Festívis diébus, in quibus ab opéribus est cessándum, teneántur ad Ecclésiam veníre, auditúri ibídem ex íntegro prædicatiónem & divínum Officium; nec inde recessúri, donec Missa compleátur omníno. Quòd si alter ipsórum absens fúerit extra villam, vel ália de causa rationábili præpedítus, alter saltem teneátur veníre.

Ad Magníf. *Ant.* 1. g. Quærite primùm regnum Dei & justítiam ejus, & hæc ómnia adjiciéntur vobis. *Matth.* 6.

FERIA SECUNDA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 1. Cap. 2.

EXclamávit Mathathías voce magnâ in civitáte, dicens: Omnis, qui zelum habet legis, státuens testaméntum exeat post me. Et fugit ipse, & filii ejus in montes, & reliquérunt quæcúnque habébant in civitáte.... Et renuntiátum est viris regis, & exercítui qui erat in Jerúsalem civitáte David,

quóniam discessíssent viri quidam, qui dissipavérunt mandátum regis, in loca occúlta in desérto, & abiíssent post illos multi. Et statim perrexérunt ad eos, & constituérunt advérsùs eos prælium in die Sabbatórum, & dixérunt ad eos: Resístitis & nunc adhuc? exíte, & fácite secúndùm verbum regis Antíochi, & vivétis. Et dixérunt: Non exíbimus, neque faciémus verbum regis, ut polluámus diem Sabbatórum. Et concitavérunt advérsùs eos prælium. Et non respondérunt eis, nec lápidem misérunt in eos, nec oppilavérunt loca occúlta, dicéntes: Moriámur omnes in simplicitáte nostra: & testes erunt super nos cœlum & terra, quòd injústè pérditis nos. Et intulérunt illis bellum Sábbatis: & mórtui sunt ipsi, & uxóres eórum, & filii eórum, & pécora eórum, usque ad mille ánimas hóminum.

℟. Intrávit, 214.

Lectio ij.

ET cognóvit Mathathías, & amíci ejus, & luctum habuérunt super eos valde. Et dixit vir próximo suo: Si omnes fecérimus sicut fratres nostri fecérunt, & non pugnavérimus adversùs gentes pro animábus nostris, & justificatiónibus nostris; nunc cítiùs dispérdent nos a terra. Et cogitavérunt in die illa, dicéntes: Omnis homo quicúnque vénerit ad nos in bello die Sabbatórum, pugnémus advérsùs eum: & non moriémur omnes, sicut mórtui sunt fratres nostri in occúltis. Tunc congregáta est ad eos synagóga Assidæórum fortis víribus ex Israel, omnis voluntárius in lege: & omnes qui fugiébant a malis, ádditi sunt ad eos, & facti sunt illis ad firmaméntum. Et collegérunt exércitum, & percussérunt peccatóres in ira sua, & viros iníquos in indignatióne sua: & cæteri fugérunt ad natiónes, ut eváderent. Et circuívit Mathathías, & amíci ejus, & destruxérunt aras: & circumcidérunt púeros incircumcísos quotquot invenérunt in fínibus Israel; & in fortitúdine. Et persecúti sunt filios supérbiæ, & prosperátum est opus in mánibus eórũ.

℟. Cœpit, 215.

Lectio iij.

ET appropinquavérunt dies Mathathíæ mo-

riéndi, & dixit filiis suis: Nunc confortáta est supérbia, & castigátio, & tempus eversiónis, & ira indignatiónis. Nunc ergo, ô Filii, æmulatóres estóte legis, & date ánimas vestras pro testaménto patrum vestrórum, & mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis: & accipiétis glóriam magnam & nomen ætérnum..... Et ecce Simon frater vester, scio quòd vir consílii est: ipsum audíte semper, & ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus a juventúte sua, sit vobis princeps milítiæ, & ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis; & vindicáte vindíctam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus, & inténdite in præcéptum legis. Et benedíxit eos, & appósitus est ad patres suos. Et defúnctus est anno centésimo & quadragésimo sexto: & sepúltus est a filiis suis in sepúlcris patrum suórum in Modin. Et planxérunt eum omnis Israel planctu magno.

℟. Surréxit Machabæus, 216.

C A N O N.

Ex Concílio Lateranénsi tértio Œcuménico.

An. 1179. *cap.* 8.

NUlla Ecclesiástica Ministéria, seu étiam Beneficia, vel Ecclésiæ, alícui tribuántur seu promittántur ántequam vacent; ne desideráre quis mortem próximi videátur, in cujus locum & Benefícium se credíderit successúrum.

FERIA TERTIA.

De libris Machabæórum.

Léctio j. lib. I. *Cap.* 3.

SUrréxit Judas, qui vocabátur Machabæus, filius (Mathathíæ) pro eo: & adjuvábant eum omnes fratres ejus, & univérsi qui se conjúnxerant patri ejus, & præliabántur prælium Israel cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo, & induit se loricam sicut gigas, & succínxit se arma béllica sua in præliis, & protegébat castra gládio suo. Símilis factus est leóni in opéribus suis, & sicut cátulus leónis rúgiens in venatióne. Et persecútus est iníquos perscrútans eos: & qui conturbábant pópulum suum, eos succéndit flammis: & repúlsi sunt inimíci ejus præ timó-

re ejus, & omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt: & dirécta est salus in manu ejus. Et exacerbábat reges multos, & lætificábat Jacob in opéribus suis, & in sæculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, & pérdidit ímpios ex eis, & avértit iram ab Israel. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, & congregávit pereúntes. Et congregávit Apollónius gentes, & a Samaría virtútem multam & magnam, ad belländum contra Israel. Et cognóvit Judas, & éxiit óbviam illi: & percússit, & occídit illum: & cecidérunt vulneráti multi, & réliqui fugérunt. Et accépit spólia eórum, & gládium Apollónii ábstulit Judas, & erat pugnans in eo ómnibus diébus.

℟. Dixit, 216.

Lectio ij.

ET cécidit timor Judæ ac fratrum ejus, & formído super omnes gentes in circúitu eórum. Et pervénit ad regem nomen ejus, & de prælíis Judæ narrábant omnes gentes. Ut audívit autem rex Antíochus sermónes istos, irátus est ánimo: & misit, & congregávit exércitum univérsi regni sui, castra fórtia valde. . . . Et vidit Judas, & fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, & exércitus applicábant ad fines eórum, & cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum & consummatiónem: & dixérunt unusquísque ad próximum suum: Erigámus dejectiónem pópuli nostri, & pugnémus pro pópulo nostro, & Sanctis nostris.

℟. Flevérunt, 217.

Lectio iij.

ET post hæc constítuit Judas duces pópuli, tribúnos & centurióncs, & pentacontárchos, & decuriónes. Et dixit his qui ædificábant domos, & sponsábant uxóres, & plantábant víneas, & formidolósis, ut redírent unusquísque in domum suam, secúndum legem. Et movérunt castra, & collocavérunt ad Austrum Emmaüm. Et ait Judas: Accíngimini, & estóte filii poténtes, & estóte paráti in mane, ut pugnétis advérsus natiónes has, quæ convenérunt advérsus nos, dispérdere nos & Sancta nostra: quóniam mélius est nos mori in bel-

lo, quàm videre mala gentis nostræ & Sanctórum. Sicut autem fuerit volúntas in cœlo, sic fiat.

℟. Adhortans, 218.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranénsi secúndo Œcuménico.

An. 1139. *Can.* 16.

IN dubitátum est, quóniam honóres Ecclesiástici, sánguinis non sunt sed mériti; & Ecclésia Dei non hæreditário jure áliquem, neque secúndum carnem, successórem expéctat; sed ad sua regímina, & officiórum suórum dispensatiónes, honéstas, sapiéntes & religiósas persónas expóscit.

FERIA QUARTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 1. Cap. 4.

COmmisérunt prælium (Judas cum decem míllibus viris,) & cecidérunt de exércitu Lysiæ quinque míllia virórum. Videns autem Lysias fugam suórum, & Judæórum audáciam, & quòd paráti sunt aut vívere aut mori fórtiter, ábiit Antiochíam; & elégit mílites, ut multiplicáti rursùs veníirent in Judæam. Dixit autem Judas & fratres ejus: Ecce contríti sunt inimíci nostri: ascendámus nunc mundáre Sancta, & renováre. Et congregátus est omnis exércitus, & ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt Sanctificatiónem desértam, & altáre profanátum, & portas exústas, & in átriis virgúlta nata sicut in saltu, vel in móntibus, & pastophória dirúta. Et scidérunt vestiménta sua, & planxérunt planctu magno, & imposuérunt cínerem super caput suum. Et cecidérunt in fáciem super terram, & exclamavérunt tubis signórum, & clamavérunt in cœlum.

℟. Intrávit, 214.

Lectio ij.

TUnc ordinávit Judas viros, ut pugnárent advérsùs eos qui erant in arce, donec emundárent Sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habéntes in lege Dei; & mundavérunt Sancta, & tulérunt lápides contaminatiónis in locum immúndum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consílium bonum, ut destrúerent illud: ne fortè illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes, & demolíti

sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domûs in loco apto, quoadúsque veníret prophéta, & respondéret de eis. Et accepérunt lápides íntegros secúndum legem; & ædificavérunt altáre novum, secúndùm illud quod fuit priùs: & ædificavérunt Sancta, & quæ intra domum erant intrínsecus: & ædem & átria sanctificavérunt.

℟. Cœpit, 215.

Lectio iij.

ET obtulérunt sacrifícium secúndum legem, super altáre holocaustórum novum quod fecérunt. Secúndùm tempus & secúndùm diem, in qua contaminavérunt illud gentes, in ipsa renovátum est in cánticis & cítharis, & cínyris & in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, & adoravérunt, & benedixérunt in cœlum eum qui prosperávit eis. Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, & obtulérunt holocáusta cum lætítia, & sacrifícium salutáris & laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis, & scútulis; & dedicavérunt portas & pastophória, & imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valde, & avérsum est oppróbrium géntium. Et státuit Judas & fratres ejus, & univérsa ecclésia Israel, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis, ab anno in annum, per dies octo, a quinta & vigésima die mensis Casleu, cum lætítia & gáudio.

℟. Surréxit, 216.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 24. de Reform. cap. 1.

SAncta Synodus omnes & síngulos, qui ad promotiónem præficiendórum, quodcúnque jus habent, aut alióquin óperam suam præstant, hortátur & monet; ut imprímis meminerint, nihil se ad Dei glóriam, & populórum salútem utílius posse fácere, quàm si bonos Pastóres, & Ecclésiæ gubernándæ idóneos promovéri stúdeant; eósque aliénis peccátis communicántes mortáliter peccáre, nisi quos digniores & Ecclésiæ magis útiles ipsi judicáverint, non quidem précibus, vel humáno afféctu, aut ambiéntium suggestiónibus, sed, eórum exigéntibus méritis, præfici diligénter curáverint.

FERIA QUINTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 9.

EOdem témpore Antíochus inhonéstè revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam, quæ dícitur Persépolis, & tentávit exspoliáre templum, & civitátem opprímere: sed multitúdine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt; & ita cóntigit ut Antíochus post fugam túrpiter rediret. Et cùm venísset circa Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem & Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur, se injúriam illórum qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére. Ideóque jussit agitári currum suum, sine intermissióne agens iter, cœlésti eum judício perurgénte, eo quòd ita supérbè locútus est se ventúrum Jerosólymam, & congériem sepúlcri Judæórum eam factúrum. Sed qui univérsa cónspicit Dóminus Deus Israel, percússit eum insanábili & invisíbili plagâ. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehéndit eum dolor dirus víscerum, & amára intérnorum torménta: & quidem satis justè; quippe qui multis & novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licèt ille nullo modo a sua malítia cessáret.

℟. Dixit, 216.

Lectio ij.

SUper hoc autem supérbiâ replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, & præcípiens accelerári negótium, cóntigit illum ímpetu eúntem de curru cádere, & gravi córporis collisióne membra vexári. Isque, qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbiâ replétus, & móntium altitúdines in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetipso contéstans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illíus & fetóre exércitus gravarétur. Et qui paulò ante sídera cœli contíngere se arbitrabátur, eum nemo póterat propter intolerántiam fetóris portáre. Hinc ígitur cœpit, ex gravi supérbia dedúctus, ad agnitiónem sui veníre, divínâ admónitus plagâ, per moménta sin-

gula dolóribus suis augménta capiéntibus. Et cùm nec ipse jam fetórem suum ferre posset, ita ait: Justum est súbditum esse Deo, & mortálem non pária Deo sentíre. Orábat autem hic sceléstus Dóminum, a quo non esset misericórdiam consecutúrus.. Igitur homicída & blasphémus péssimè percússus, & ut ipse álios tractáverat, péregrè in móntibus miserábili óbitu vitâ functus est.

℞. Flevérunt, 217.

Lectio iij. Cap. 10.

TImótheus, qui priùs a Judæis fúerat superátus, convocáto exércitu peregrínæ multitúdinis, & congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabæus autem, & qui cum ipso erant, appropinquánte illo, deprecabántur Dóminum, caput terrâ aspergéntes, lumbósque cilíciis præcíncti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, & adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngiùs de civitáte procedéntes, & próximi hóstibus effécti, resedérunt. Primo autem solis ortu utrique commisérunt: isti quidem victóriæ & prosperitátis sponsórem cum virtúte Dóminum habéntes; illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed, cùm véhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frenis áureis decóri, ducátum Judæis præstántes: ex quibus duo Machabæum médium habéntes, armis suis circumséptum incólumem conservábant: in adversários autem tela & fúlmina jaciébant; ex quo & cæcitáte confúsi, & repléti perturbatióne cadébant. Interfécti sunt autem viginti míllia quingénti, & équites sexcénti. Timótheus verò confúgit in Gázaram præsídium munítum.

℞. Adhórtans, 218.

C A N O N.

Ex Concílio Moguntíno, *An.* 1549. *cap.* 72.

CUm Apóstolus victu, adeóque ipsâ vitâ indignos júdicet hómines otiósos, qui panem non labóre suo partum, cum gravámine aliórum edunt; quantò gravióri indignatióni divínæ eos subjacére putándum est, qui census Ecclésiæ, sanctórum Már-

tyrum patrimónia, & donária piæ plebis, ad Divini ministérii sustentatiónem collata, otiósè absúmunt?

FERIA SEXTA.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 11.

INgréssus (Lysias) Judæam, & appropians Béthsuræ, quæ erat in angústo loco, ab Jerosólyma intervállo quinque stadiórum, illud præsídium expugnábat. Ut autem Machabæus & qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia, cum fletu & lácrymis rogábant Dóminum, & omnis turba simul, ut bonum Angelum mitteret ad salútem Israel. Et ipse primus Machabæus, sumptis armis, cæteros adhortátus est simul secum periculum subíre, & ferre auxílium frátribus suis. Cùmque páriter prompto ánimo procéderent Jerosólymis, appáruit præcédens eos eques in veste cándida, armis áureis hastam vibrans. Tunc omnes simul benedixérunt misericórdem Dóminum, & convaluérunt ánimis: non solùm hómines, sed & béstias ferocíssimas, & muros férreos paráti penetráre. Ibant ígitur prompti, de cœlo habéntes adjutórem, & miserántem super eos Dóminum. Leónum autem more ímpetu irruéntes in hostes, prostravérunt ex eis úndecim míllia péditum, & équitum mille sexcéntos: univérsos autem in fugam vertérunt, plures autem ex eis vulneráti, nudi evasérunt. Sed & ipse Lysias túrpiter fúgiens evásit.

℞. Intrávit, 214.

Lectio ij. Cap. 15.

NIcánor quidem cum summa supérbia eréctus, cogitáverat commúne trophæum statúere de Juda. Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi a Deo affutúrum. Et hortabátur suos ne formidárent ad advéntum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, & nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de lege & prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant priùs, promptióres constítuit eos: & ita ánimis eórum eréctis, simul ostendébat géntium falláciam, & juramentórum prævaricatióně. Síngulos autem illórum ar-

mávit, non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis & exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos lætificávit.

℟. Cœpit, 215.

Lectio iij.

ERat autem hujuscémodi visus: Oníam, qui fúerat summus sacérdos, virum bonum & benígnum, verecúndum visu, modéstum móribus, & elóquio decórum, & qui a púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum: post hoc apparuísse & álium virum, ætáte & glóriâ mirábilem, & magni decóris habitúdine circa illum: respondéntem verò Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, & pópuli Israel: hic est, qui multùm orat pro pópulo & univérsa sancta civitáte, Jeremías prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextram, & dedísse Judæ gládium áureum, dicéntem: Accipe sanctum gládium munus a Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israel. Exhortáti ítaque Judæ sermónibus bonis valde, de quibus extólli posset ímpetus, & ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre & conflígere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret; eo quòd cívitas sancta & templum periclitaréntur. Erat enim pro uxóribus & fíliis, itémque pro frátribus & cognátis, minor sollicitúdo: máximus verò & primus pro sanctitáte timor erat templi.

℟. Surréxit, 216.

C A N O N.

Ex Concílio Bituricénsi. *An.* 1584. *tit. de Beneficiis, Can.* 1.

CUm Benefícium Ecclesiásticum non otiósis, sed officium suum exequéntibus, sit constitútum, & propter officium detur Benefícium; denúntiat hæc Synodus ómnibus cujuscúnque gradûs & conditiónis, qui Beneficia Ecclesiástica sólius temporális provéntûs grátiâ suscípiunt, eos non fácere fructus suos, sed ad restitutiónem tenéri.

SABBATO.

De libris Machabæórum.

Lectio j. lib. 2. Cap. 15.

NIcánor autem & qui cum ipso erant, cum tubis & cánticis admovébant. Judas verò & qui cum eo erant, invocáto

Deo per orationes, congréssi sunt: manu quidem pugnántes, sed Dóminum córdibus orántes, prostravérunt non minùs trigínta quinque míllia, præséntiâ Dei magnífice delectáti. Cùmque cessássent, & cum gáudio redírent, cognovérunt Nicánorem ruísse cum armis suis. Facto ítaque clamóre, & perturbatióne excitátâ, pátriâ voce omnipoténtem Dóminum benedicébant. Præcépit autem Judas, qui per ómnia córpore & ánimo mori pro cívibus parátus erat, caput Nicánoris, & manum cum húmero abscíssam, Jerosólymam perférri. Quò cùm pervenísset, convocátis contribúlibus & sacerdótibus ad altáre, accérsiit & eos qui in arce erant. Et osténso cápite Nicánoris & manu nefáriâ, quam exténdens contra domum sanctam omnipoténtis Dei, magnífice gloriátus est: linguam étiam ímpii Nicánoris præcísam jussit particulátim ávibus dari: manum autem deméntis contra templum suspéndi. Omnes igitur cœli benedixérunt Dóminum, dicéntes: Benedíctus, qui locum suum incontaminátum servávit. Suspéndit autem Nicánoris caput in summa arce, ut évidens esset & maniféstum signum auxílii Dei.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de II. Noct. Dom. præced. 3. verò* ℟. *erit ut in Proprio.*]

Lectio ij. lib. 1. Cap. 9.

Vidit Judas quòd deflúxit exércitus suus, & bellum perurgébat eum, & confráctus est corde, quia non habébat tempus congregándi eos; & dissolútus est. Et dixit his qui resídui erant: Surgámus, & eámus ad adversários nostros, si potérimus pugnáre advérsùs eos. Et avertébant eum, dicéntes: Non potérimus, sed liberémus ánimas nostras modò, & revertámur ad fratres nostros, & tunc pugnábimus advérsùs eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas: Absit istam rem fácere ut fugiámus ab eis: & si appropiávit tempus nostrum, moriámur in virtúte propter fratres nostros, & non inferámus crimen glóriæ nostræ...... Et ingravátum est prælium, & cecidérunt vulneráti multi ex his & ex illis. Et Judas cécidit, & cæteri fugérunt. Et Jóna-

thas & Simon tulérunt Judam fratrem suum, & sepeliérunt eum in sepúlcro patrum suórum in civitáte Modin. Et flevérunt eum omnis pópulus Israel planctu magno, & lugébant dies multos, & dixérunt: Quómodo cécidit potens, qui salvum faciébat pópulum Israel!... Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, & dixérunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defúnctus est, vir símilis ei non est qui éxeat contra inimícos nostros, Bácchidem, & eos qui inimíci sunt gentis nostræ. Nunc ítaque te hódie elégimus esse pro eo nobis in príncipem, & ducem ad bellándum bellum nostrū. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, & surréxit loco Judæ fratris sui.

Lectio iij. Cap. 13. & 14.

AUdívit Simon quòd congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda, & attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est & in timóre, ascéndit Jerúsalem, & congregávit pópulum, & adhórtans dixit: Vos scitis quanta ego & fratres mei, & domus patris mei, fécimus pro légibus & pro Sanctis prælia, & angústias quales vídimus: horum grátiâ periérunt fratres mei omnes propter Israel, & relíctus sum ego solus. Et nunc non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis: non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam & Sancta, natos quoque nostros & uxóres: quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos inimicítiæ grátiâ. Et accénsus est spíritus pópuli símul ut audívit sermónes istos: & respondérunt voce magnâ, dicéntes: Tu es dux noster loco Judæ, & Jónathæ fratris tui; pugna prælium nostrum: & ómnia quæcúnque díxeris nobis, faciémus.... Et síluit omnis terra Juda ómnibus diébus Simónis, & quæsívit bona genti suæ: & plácuit illis potéstas ejus, & glória ejus, ómnibus diébus.

CANON.

Ex Concilio Aquisgranénsi.

An. 816. lib. 1. cap. 116.

RES Ecclésiæ, sicut à sanctis Pátribus tráditur, vota sunt fidélium, prétia peccatórum, &

patrimónia páuperum..... Quaprópter vigilánti ac solérti curâ providéndum est his qui ejus facultátes adminístrant, ne eas in suos solúmmodo usus convértant; sed magis, juxta possibilitátem rerum; Christo famulántium, imò eórum in quibus Christus páscitur & vestítur, curam gérere pénitus non négligant.

Ad Magníf. *Ant* 2. D. Sapiéntia insipiéntibus locúta est: Relínquite infántiam, & vívite, & ambuláte per vias prudéntiæ. *Prov.* 9.

Oratio, Ecclésiæ, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XV. Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipiunt Parábolæ Salomónis.

Lectio j. Prov. Cap. 1.

PArábolæ Salomónis, fílii David, regis Israel. Ad sciéndam sapiéntiam & disciplínam: ad intelligénda verba prudéntiæ, & suscipiéndam eruditiónem doctrínæ, justítiam, & judícium & æquitátem: ut detur párvulis astútia, adolescénti sciéntia & intelléctus. Audiens sápiens sapiéntior erit: & intélligens gubernácula possidébit. Animadvértet parábolam & interpretatiónem, verba sapiéntum & ænígmata eórum. Timor Dómini princípium sapiéntiæ. Sapiéntiam atque doctrínam stulti despíciunt. Audi, fili mi, disciplínam patris tui, & ne dimíttas legem matris tuæ: ut addátur grátia cápiti tuo, & torques collo tuo.

℟. Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. Deum time, & mandáta ejus obsérva: * Hoc est omnis homo. ℣. Si vis ad vitam íngredi, serva mandáta. * Hoc. *Eccle.* 12. *Matt.* 19.

Lectio ij.

FIli mi, si te lactáverint peccatóres, ne acquiéscas eis. Si díxerint: Veni nobíscum, insidiémur sánguini, abscondámus tendículas contra insóntem frustra: deglutiámus eum sicut inférnus vivéntem, & íntegrum quasi descendéntem in lacum. Omnem pretiósam substántiam reperiémus, implébimus domos nostras spóliis. Sortem mitte nobíscum, marsúpium unum sit ómnium nostrûm. Fili mi, ne ámbules cum eis, próhibe pedem tuum a sémitis eórum. Pedes enim

illórum ad malum currunt, & festínant ut effúndant sánguinem.

℟. Beátus homo, qui invénit sapiéntiam, & qui ásfluit prudéntiâ: * Pretiósior est cunctis ópibus; longitúdo diérum in déxtera ejus, & in sinístra illíus divítiæ & glória: viæ ejus viæ pulchræ; & sémitæ illíus pacíficæ. ℣. Si quis índiget sapiéntiâ, póstulet a Deo qui dat ómnibus affluénter.* Pretiósior. *Prov.* 3. *Jac.* 1.

Lectio iij.

SApiéntia foris prædicat, ... dicens: Usquequo, párvuli, dilígitis infántiam, & stulti ea quæ sibi sunt nóxia, cúpient; & imprudéntes odíbunt sciéntiam? Convertímini ad correptiónem meam: en próferam vobis spíritum meum, & osténdam vobis verba mea. Quia vocávi, & renuístis; exténdi manum meam, & non fuit qui aspíceret: despexístis omne consílium meum, & increpatiónes meas neglexístis; ego quoque in intéritu vestro ridébo, & subsannábo; cùm vobis id quod timebátis, advénerit; cùm irrúerit repentína calámitas, & intéritus quasi tempéstas ingrúerit: quando vénerit super vos tribulátio & angústia. Tunc invocábunt me, & non exáudiam: mane consúrgent, & non invénient me...... Qui autem me audíerit, absque terróre requiéscet, & abundántiâ perfruétur, timóre malórum subláto.

℟. Da mihi, (Dómine,) sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, ut mecum sit, & mecum labóret, ut sciam quid accéptum sit apud te: * Illa dedúcet me in opéribus meis sóbriè; & erunt accépta ópera mea. ℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, modésta, bonis consséntiens, plena misericórdiâ & frúctibus bonis. * Illa. Glória. * Illa. *Sap.* 9. *Jac.* 3.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam*, 177.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei. *Lib.* 17. *c.* 20. §. 1.

Lectio iv.

PRophetásse (Sálomon) reperítur in suis libris qui tres recépti sunt in auctoritátem Canónicam; Provérbia, Ecclesiástes & Cánticum Canticórum. Alii verò duo,

quorum unus Sapiéntia, alter Ecclesiásticus dícitur, propter elóquii nonnúllam similitúdinem, ut Salomónis dicántur, obtínuit consuetúdo: non autem esse ipsíus, non dúbitant doctióres: eos tamen in auctoritátem, máximè Occidentális antíquitus recépit Ecclésia: quorum in uno, qui appellátur Sapiéntia Salomónis, pássio Christi apertíssimè prophetátur. Impii quippe interfectóres ejus commemorántur, dicéntes: [Circumveniámus justū, quóniam insuávis est nobis, & contrárius est opéribus nostris, & imprópe-rat nobis peccáta legis, & infámat in nos peccáta disciplínæ nostræ.] In Ecclesiástico autem, fides géntium futúra prædícitur isto modo: [Miserére nostri, Dominátor Deus ómnium, & immítte timórem tuum super omnes gentes.]

℟. Ne despícias hóminem averténtem se a peccáto, neque impróperes ei; * Meménto quóniam omnes in correptióne sumus. ℣. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teipsum, ne & tu tentéris. * Meménto quóniam. *Eccli.* & *Galat.* 6.

Lectio v. §. 2.

IN tribus verò illis, quos Salomónis esse constat, & Judæi Canónicos habent; ut ostendátur ad Christū & Ecclésiam pertinére quod in eis ejúsmodi reperítur, operósa disputátio necessária est, quæ nos ultra quàm opórtet, si nunc adhibétur, exténdit. Tamen quod in Provérbiis légitur, viros ímpios dícere: [Abscondámus in terra virum justum injústè, absorbeámus verò eum tanquam inférnus viventem, & auferámus ejus memóriam de terra, possessiónem ejus pretiósam apprehendámus,] non ita obscúrum est, ut de Christo & possessióne ejus Ecclésia sine laborióśa expositióne non possit intélligi. Tale quippe áliquid étiam Dóminus ipse Jesus per Evangélicam parábolam osténdit dixísse malos colónos: [Hic est hæres, veníte, occidámus eum, & nostra erit hæréditas.]

℟. Oculi Dómini multò plus lucidióres sunt super solem, circumspiciéntes omnes vias hóminum, &

hóminum corda intuéntes in abscónditas partes : * Dómino enim Deo, ántequam crearéntur, ómnia sunt ágnita. ℣. Non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus ; ómnia autem nuda & apérta sunt óculis ejus. * Dómino. *Eccli.* 23. *Hebr.* 4.

Lectio vj.

IN álio libro, qui vocátur Ecclesiástes, ubi ait : [Non est bonum hómini, nisi quod manducábit & bibet,] quid credibílius dícere intellígitur, quàm quod ad participatiónem mensæ hujus pértinet, quàm Sacérdos ipse Mediátor Testaménti novi exhibet secúndùm órdinem Melchísedech de Córpore & Sánguine suo? Id enim sacrifícium succéssit ómnibus illis sacrifíciis véteris Testaménti, quæ immolabántur in umbra futúri..... Jam verò Cánticum Canticórum spiritális quædam sanctárum est volúptas méntium, in conjúgio illíus Regis & Regínæ civitátis, quod est Christus & Ecclésia. Sed hæc volúptas allegóricis tegmínibus involúta est, ut desiderétur ardéntiùs.

℟. Bono ánimo glóriam redde Deo ; & non mínuas primítias mánuum tuárum : * In omni dato hilárem fac vultum tuum ; † Quóniam Dñs retríbuens est. ℣. Non ex tristítia aut necessitáte ; hilarèm enim datórem díligit Deus.* In. Glória.† Quóniam. *Eccli.* 35. 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 7.

IN illo témpore ; Ibat (Jesus) in civitátem, quæ vocátur Naim : & ibant cum eo discípuli ejus & turba copiósa. Cùm autē appropinquáret portæ civitátis, ecce defúnctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 98. *de verbis Evang. Luc.* 7. *c.* 4. 5. & 7.

VIdeámus quid Christus nos díscere vóluit in tribus mórtuis quos suscitávit. Resuscitávit fíliam mórtuam Archisynagógi, ad quam ægrotántem petebátur, ut eam de ægritúdine liberáret. Excitávit & hunc júvenem, fílium víduæ, de quo nunc admóniti sumus, ut hinc ista quæ ipse largíri dignátur, cum vestra charitáte loquerémur. Modò audístis quó-

modo excitátus est. Appropinquábat Dóminus civitáti: & ecce efferebátur jam mórtuus extra portam. Misericórdiâ commótus, quòd flebat mater vídua & destitúta único filio, fecit quod audístis, dicens: [Adoléscens, tibi dico, Surge.] Surréxit ille mórtuus, cœpit loqui; & réddidit illum matri suæ. Excitávit & Lázarum de sepúlcro.

℟. Defúnctus efferebátur filius únicus matris suæ; & hæc vídua erat. Quam cùm vidísset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effúndat loquélam gémitûs. * Dóminus. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Lectio viij.

ISta tria génera mortuórum sunt tria génera peccatórum, quos hodiéque súscitat Christus. Illa enim mórtua filia Archisynagógi intus erat in domo; nondum erat de secrétis pariétibus eláta in públicum. Ibi intus suscitáta est, viva paréntibus rédita. Iste autem jam quidem non in domo, sed tamen nondum in sepúlcro: pariétibus elátus erat, terræ mandátus non erat. Qui suscitávit mórtuam nondum elátam, suscitávit mórtuum jam elátum, nondum sepúltum. Tértium restábat, ut & sepúltum suscitáret; & hoc fecit in Lázaro.

℟. Accéssit Jesus, & tétigit lóculum; hi autem qui portábant stetérunt. Et * Ait: Adoléscens, tibi dico, Surge; & resédit qui erat mórtuus. ℣. Dóminus mortíficat & vivíficat, dedúcit ad ínferos & redúcit. * Ait. *Luc.* 7. 1. *Reg.* 2.

Lectio ix.

HÆc ergo, Charíssimi, sic audiámus, ut qui vivunt, vivant; qui mórtui sunt, revivíscant. Sive adhuc peccátum in corde concéptum est, & non procéssit in factum; pœníteat, corrigátur cogitátio, surgat mórtuus intra domum consciéntiæ. Sive jam quod cogitávit admísit; nec sic desperétur. Non surréxit mórtuus intus, surgat elátus. Pœníteat facti, de próximo revivíscat: non eat in profúndum sepultúræ; non accípiat désuper consuetúdinis molem. Sed fortè jam illi loquor, qui jam duro sui moris lápide prémitur, qui jam urgétur consuetúdinis póndere, qui jam

quatriduánus putet. Nec ipse despéret: profúndus mórtuus est, sed altus est Christus. Novit clamándo terréna ónera rúmpere, novit intrínsecus per seípsum vivificáre, solvéndum discípulis trádere. Agant étiam tales poeniténtiam. Neque enim Lázaro resuscitáto post quatríduum, ullus putor in vivénte remánserat. Ergo qui vivunt, vivant: quicúnque autem mórtui sunt, in quacúnque harum trium morte se invénerint, agant ut celériter jam resúrgant.

℟. Magnus es, Dómine, in ætérnum, * Et in ómnia sæcula regnum tuum; quóniam tu flagéllas & salvas, dedúcis ad ínferos & redúcis. ℣. Magna & mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus. * Et. *Tob.* 13. *Apoc.* 15.

Ad Bened. *Ant.* 2. D. Qui erat mórtuus, cœpit loqui; & dedit illum (Jesus) matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

Ecclésiæ tuæ, Dómine, lácrymas & preces benígnus exáudi; ut quæ de suórum contristátur spirituáli morte filiórum, de eórum ad grátiæ vitam resurrectióne lætétur; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi. *An.* 1583. *tit. de diebus Festis, n.* 2. & 3.

Diébus Domínicis & Festis in suas Parœcias pópulus convéniat; & Missæ, Concióni, ac Véspers intérsit. Iísdem diébus nemo lúsibus aut choréis det óperam; máximè dum divínum celebrátur Officium: monebitúrque ab Ordinário vel Parœco Magistrátus, ut id nequáquam fieri permíttat.

Ad Magníf. *Ant.* 1. D. Accépit omnes timor, & magnificábant Deum, dicéntes: Quia Prophéta magnus surréxit in nobis, & quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

FERIA SECUNDA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 3.

Fili mi, ne obliviscáris legis meæ, & præcépta mea cor tuum custódiat: longitúdinem enim diérum, & annos vitæ, & pacem appónent tibi. Misericórdia & véritas te non déserant; circúmda eas gútturi tuo, & descríbe in tábulis cordis tui: & invénies grátiam & disciplínam bonam, coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino ex

toto corde tuo, & ne innitáris prudéntiæ tuæ. In ómnibus viis tuis cógita illum, & ipse díriget gressus tuos. Ne sis sápiens apud temetípsum: time Deum, & recéde a malo.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

HOnóra Dóminum de tua substántia, & de primítiis ómnium frugum tuárum da ei: & implebúntur hórrea tua saturitáte, & vino torculária tua redundábunt. Disciplínam Dómini, fili mi, ne abjícias; nec defícias cùm ab eo corríperis: quem enim díligit Dóminus, córripit; & quasi pater in fílio cómplacet sibi. Beátus homo, qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntiâ: mélior est acquisítio ejus negotiatióne argénti & auri primi; & puríssimi fructus ejus: pretiósior est cunctis ópibus: & ómnia quæ desiderántur, huic non valent comparári.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 5.

FIli mi, atténde ad sapiéntiam meam, & prudéntiæ meæ inclína aurem tuam, ut custódias cogitatiónes, & disciplínam lábia tua consérvent. Ne atténdas falláciæ mulíeris. Favus enim distíllans lábia meretrícis, & nitídius óleo guttur ejus: Novíssima autem illíus amára quasi absynthium, & acúta quasi gládius biceps. Pedes ejus descéndunt in mortem, & ad ínferos gressus illíus pénetrant. Per sémitam vitæ non ámbulant, vagi sunt gressus ejus, & investigábiles. Nunc ergo, fili mi, audi me, & ne recédas a verbis oris mei. Longè fac ab ea viam tuam, & ne appropínques fóribus domûs ejus.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Nannetensi.

An. 895. *Can.* 10.

INstruéndi sunt Presbyteri, paritérque admonéndi, quátenus nóverint décimas & oblatiónes, quas a fidélibus accípiunt, páuperum, & hóspitum & peregrinórum esse stipéndia, & non quasi suis, sed quasi commendátis uti: de quibus ómnibus sciant se ratiónem positúros in conspéctu Dei.

FERIA TERTIA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 6.

VAde ad formícam, o piger, & consídera

vias ejus, & disce sapiéntiam: quæ cùm non hábeat ducem, nec præceptórem, nec príncipem, parat in æstáte cibum sibi, & cóngregat in messe quod cómedat. Usquequo, piger, dórmies? quando consúrges e somno tuo? Páululùm dórmies, páululùm dormitábis, páululùm cónseres manus, ut dórmias: & véniet tibi, quasi viátor, egéstas; & paupéries, quasi vir armátus. Si verò impiger fúeris, véniet ut fons messis tua, & egéstas longè fúgiet a te.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

HOmo apóstata, vir inútilis, gráditur ore pervérso, ánnuit óculis, terit pede, dígito lóquitur, pravo corde machinátur malum, & omni témpore júrgia séminat. Huic extémplo véniet perdítio sua, & súbitò contéretur, nec habébit ultra medicínam. Sex sunt, quæ odit Dóminus; & séptimum detestátur ánima ejus: óculos sublímes, linguam mendácem, manus effundéntes innóxium sánguinem, cor máchinans cogitatiónes péssimas, pedes velóces ad curréndum in malum, proferéntem mendácia, testem fallácem, & eum qui séminat inter fratres discórdias.

℟. Oculi, 234.

Lectio iij. Cap. 8.

EGo sapiéntia hábito in consílio, & erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & supérbiam, & viam pravam, & os bilíngue detéstor. Meum est consílium & æquítas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, & legum conditóres justa decérnunt: per me príncipes imperant, & poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo: & qui manè vígilant ad me, invénient me.

℟. Bono ánimo, 235.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno, *Sess. 25. de Ref. c. 1.*

QUibuscúnque Benefícia Ecclesiástica, tam seculária quàm regulária, obtinéntibus, omníno interdícit (sancta Synodus) ne ex redítibus Ecclésiæ consanguíneos familiarésve suos augére stúdeant: cum & Apostolórum Cánones prohíbeant, ne res Ecclesiásticas, quæ Dei sunt, consanguíneis donent; sed

si páuperes sint, iis ut paupéribus distríbuant; eas autem non dístrahant nec díssipent illórum causâ.

FERIA QUARTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 10.

FIlius sápiens lætíficat patrem; fílius verò stultus mœstítia est matris suæ. Nihil próderunt thesáuri impietátis: justítia verò liberábit a morte. Non affliget Dóminus fame ánimam justi, & insídias impiórum subvértet. Egestátem operáta est manus remíssa, manus autem fórtium divítias parat. Qui nítitur mendáciis, hic pascit ventos; idem autem ipse séquitur aves volántes. Qui cóngregat in messe, fílius sápiens est; qui autem stertit æstáte, fílius confusiónis. Benedíctio Dómini super caput justi; os autem impiórum óperit iniquitas. Memória justi cum láudibus; & nomen impiórum putréscet. Sápiens corde præcépta súscipit, stultus cæditur lábiis. Qui ámbulat simplíciter, ámbulat confidénter: qui autem deprávat vias suas, maniféstus erit. Qui ánnuit óculo, dabit dolórem; & stultus lábiis verberábitur. Vena vitæ os justi; & os impiórum óperit iniquitátem. Odium súscitat rixas; & univérsa delícta óperit cháritas.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

IN lábiis sapiéntis invenítur sapiéntia: & virga in dorso ejus qui índiget corde. Sapiéntes abscóndunt sciéntiam: os autem stulti confusióni próximum est. Substántia dívitis urbs fortitúdinis ejus: pavor páuperum egéstas eórum. Opus justi ad vitam; fructus autem impii ad peccátum. Via vitæ, custodiénti disciplínam: qui autē increpatiónes relínquit, errat. Abscóndunt ódium lábia mendácia: qui profert contuméliam, insípiens est. In multilóquio non déerit peccátum: qui autem moderátur lábia sua, prudentíssimus est. Argéntum eléctum lingua justi: cor autem impiórum pro níhilo. Lábia justi erúdiunt plúrimos: qui autem indócti sunt, in cordis egestáte moriéntur.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 11.

STatéra dolósa abominátio est apud Dóminum: & pondus æquum volúntas ejus. Ubi fúerit supérbia, ibi erit & contumélia:

timélia : ubi autem est humílitas, ibi & sapiéntia. Simplícitas justórum díriget eos ; & supplantátio perversórum vastábit illos. Non próderunt divítiæ in die ultiónis : justítia autem liberábit a morte. Justítia símplicis díriget viam ejus : & in impietáte sua córruet ímpius. Justítia rectórum liberábit eos ; & in insídiis suis capiéntur iníqui. Mórtuo hómine ímpio, nulla erit ultra spes : & expectátio sollicitórum períbit. Justus de angústia liberátus est ; & tradétur ímpius pro eo..... In bonis justórum exultábit cívitas ; & in perditióne impiórum erit laudátio..... Qui déspicit amícum suum, índigens corde est : vir autem prudens tacébit. Qui ámbulat fraudulénter, revélat arcána : qui autem fidélis est ánimi, celat amíci commíssum..... Abomínábile Dómino cor pravum ; & volúntas ejus in iis, qui simplíciter ámbulant.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *tit.* 62.

CAvéndum est, ne cupiditáte prolápsi, quæ radix est ómnium malórum, dum vel própriis vel propinquórum & familiárium divítiis & honóribus studémus, quæ Deo dicáta sunt bona, & Ecclésiæ detriménto, & páuperum gémitu, & bonórum offensióne ad aliórum usum convertámus.

FERIA QUINTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 14.

ESt via, quæ vidétur hómini justa : novíssima autem ejus dedúcunt ad mortem. Risus dolóre miscébitur, & extréma gáudii luctus óccupat. Viis suis replébitur stultus, & super eum erit vir bonus. Innocens credit omni verbo : astútus consíderat gressus suos. Fílio dolóso nihil erit boni : servo autem sapiénti prósperi erunt actus, & dirigétur via ejus. Sápiens timet, & declínat a malo : stultus tránsilit, & confídit. Impátiens operábitur stultítiam : & vir versútus odiósus est.... Qui calumniátur egéntem, éxprobrat factóri ejus : honórat autem eum qui miserétur páuperis. In malítia sua expellétur ímpius ; sperat autem justus in morte sua. In corde prudéntis re-

quiéſcit ſapiéntia; & indóctos quoſque erúdiet. Juſtítia élevat gentem; míſeros autem facit pópulos peccátum.

℟. Ne deſpícias, 234.

Lectio ij. Cap. 15. & 16.

COr ſapiéntis quærit doctrínam; & os ſtultórum páſcitur imperítiâ. Omnes dies páuperis, mali: ſecúra mens quaſi juge convívium. Mélius eſt parum cum timóre Dómini, quàm theſáuri magni & inſatiábiles. Mélius eſt vocári ad ólera cum charitáte, quàm ad vítulum ſaginátum cum ódio. Vir iracúndus próvocat rixas: qui pátiens eſt, mítigat ſuſcitátas..... Hóminis eſt ánimam præparáre: & Dómini gubernáre linguam. Omnes viæ hóminis patent óculis ejus: ſpiríttuum ponderátor eſt Dóminus. Revéla Dómino ópera tua, & dirigéntur cogitatiónes tuæ. Univérſa propter ſemetípſum operátus eſt Dóminus; ímpium quoque ad diem malum. Abominátio Dómini eſt omnis árrogans: étiam ſi manus ad manum fúerit, non eſt innocens. Inítium viæ bonæ, fácere juſtítiam: accépta eſt autem apud Deum magis quàm immoláre hóſtias. Miſericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas: & in timóre Dómini declinátur a malo.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij. Cap. 16. & 17.

MElior eſt pátiens viro forti; & qui dominátur ánimo ſuo, expugnatóre úrbium. Sortes mittúntur in ſinum, ſed a Dómino temperántur. Mélior eſt buccélla ſicca cum gáudio, quàm domus plena víctimis cum júrgio. Servus ſápiens dominábitur fíliis ſtultis, & inter fratres hæreditátem dívidet. Sicut igne probátur argéntum, & aurum camíno; ita corda probat Dóminus. Malus obédit linguæ iníquæ, & fallax obtémperat lábiis mendácibus. Qui déſpicit páuperem, expróbrat factóri ejus; & qui ruínâ lætátur altérius, non erit impunítus..... Qui juſtíficat ímpium & qui condémnat juſtum, abominábilis eſt utérque apud Deum. Quid prodeſt ſtulto habére divítias, cùm ſapiéntiam émere non poſſit? Qui altam facit domum ſuam, quærit ruínam, & qui evítat díſcere, íncidet in mala. Om-

in tempore díligit qui amícus est, & frater in angústiis comprobátur.

℟. Bono ánimo, 235.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Simoniac. num.* 7.

SI quis Beneficium propter obséquium, vel impénsæ servitútis mercédem cónferat; vel de retinénda pensióne sibi vel álteri pacíscátur; aut partem frúctuum, vel áliud Beneficium in compensatiónem collatiónis étiam álteri conferéndum éxigat; vel áliam quámlibet pactiónem a Sede Románа non approbátam fécerit; Simoníacus esse censeátur.

FERIA SEXTA.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 18.

IMpius, cùm in profúndum vénerit peccatórum, contémnit: sed séquitur eum ignomínia, & oppróbrium. Aqua profúnda, verba ex ore viri; & torrens redúndans fons sapiéntiæ. Accípere persónam ímpii non est bonum, ut declínes a veritáte judícii. Lábia stulti míscent se rixis; & os ejus júrgia próvocat. Os stulti contrítio ejus: & lábia ipsíus ruína ánimæ ejus. Verba bilínguis quasi simplícia; & ipsa pervéniunt usque ad interióra ventris.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 22.

PRovérbium est: Adoléscens juxta viam suam, étiam cùm senúerit, non recédet ab ea. Dives paupéribus ímperat: & qui áccipit mútuum, servus est fenerántis. Qui séminat iniquitátem, metet mala, & virgâ iræ suæ consummábitur. Qui pronus est ad misericórdiam, benedicétur: de pánibus enim suis dedit páuperi. Victóriam & honórem acquíret qui dat múnera: ánimam autem aufert accipiéntium. Ejice derisórem, & exíbit cum eo júrgium, cessabúntque causæ & contuméliæ. Qui díligit cordis mundítiam, propter grátiam labiórum suórum habébit amícum Regem.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 24.

ERue eos qui ducúntur ad mortem: & qui trahúntur ad intéritum liberáre ne cesses. Si díxeris: Vires non súppetunt; qui inspéctor est cordis, ipse intélligit, & Servatórem ánimæ tuæ nihil

fallit, reddétque hómini juxta ópera sua. Cómede, fili mi, mel, quia bonum est, & favum dulcíssimum gútturi tuo. Sic & doctrína sapiéntiæ ánimæ tuæ: quam cùm invéneris, habébis in novíssimis spem, & spes tua non períbit. Ne insidiéris, & quæras impietátem in domo justi, neque vastes réquiem ejus. Sépties enim cadet justus, & resúrget: ímpii autem córruent in malum. Cùm cecíderit inimícus tuus, ne gáudeas, & in ruína ejus ne exúltet cor tuum: ne fortè vídeat Dóminus, & displíceat ei, & áuferat ab eo iram suam

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concílio Bituricénsi. *An. 1584. tit. de Simoniacis, Can. 2.*

BEneficia prétio obténta, & in confidéntiam, seu custódiam occúltè aut apértè trádita, ipso jure vacent: qui percípiunt eórum fructus, suos non fáciant, sed ad restitutiónem teneántur.

SABBATO.

De Parábolis Salomónis.

Lectio j. Cap. 25.

NE gloriósus appáreas coram rege, & in loco magnórum ne stéteris. Mélius est enim ut dicátur tibi: Ascénde huc, quàm ut humiliéris coram príncipe. Quæ vidérunt óculi tui, ne próferas in júrgio citò: ne póstea emendáre non possis, cùm dehonestáveris amícum tuum. Causam tuam tracta cum amíco tuo, & secrétum extráneo ne revéles: ne fortè insúltet tibi cùm audíerit, & exprobráre non cesset. Grátia & amicítia líberant: quas tibi serva, ne exprobrábilis fias.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur ex II. Noct. Dom. præced. 3. verò* ℟. *erit ut in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 29.

ERudi filium tuum, & refrigerábit te, & dabit delícias ánimæ tuæ. Cùm prophetía defécerit, dissipábitur pópulus: qui verò custódit legem, beátus est. Servus verbis non potest erudíri: quia quod dicis intélligit, & respondére contémnit. Vidísti hóminem velócem ad loquéndum? stultítia magis speránda est, quàm illíus corréptio. Qui delicátè a pueritia nutrit servum suum, póstea séntiet eum contumácem. Vir iracúndus próvocat rixas: &

qui ad indignándum fácilis est, erit ad peccándum proclívior. Supérbum séquitur humílitas: & húmilem spíritu suscípiet glória.

Lectio iij. Cap. 30.

Visio, quam locútus est vir, cum quo est Deus, & qui Deo secum moránte confortátus, ait: Stultíssimus sum virórum, & sapiéntia hóminum non est mecum. Non dídici sapiéntiam, & non novi sciéntiam Sanctórum. Quis ascéndit in cœlum atque descéndit? quis contínuit spíritum in mánibus suis? quis colligávit aquas quasi in vestiménto? quis suscitávit omnes términos terræ? quod nomen est ejus, & quod nomen filii ejus, si nosti? Omnis sermo Dei ignítus, clypeus est sperántibus in se: ne addas quidquam verbis illíus, & arguáris, inveniarísque mendax. Duo rogávi te, ne déneges mihi, ántequam móriar. Vanitátem, & verba mendácia longè fac a me. Mendicitátem & divítias ne déderis mihi: tríbue tantùm victui meo necessária: ne fortè satiátus illíciar ad negándum, & dicam: Quis est Dóminus? aut egestáte compúlsus furer, & perjúrem nomen Dei mei.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.
An. 1583. *t. de Simon. n.* 9.

Sacerdótes qui de prétio paciscúntur, ut Missas célebrent; & Parœci qui pro Sacramentórum administratióne, vel fúnere, vel sepultúris áliquid éxigunt, præter ea quæ de jure, lege, vel consuetúdine laudábili conferúntur, habeántur Simoníaci: non autem, si sponte obláta recípiant.

Ad Magníf. Ant. 1. g. Cùm esset sapientíssimus Ecclesiástes, dócuit pópulum, & conscrípsit sermónes rectíssimos, ac veritáte plenos. *Eccle.* 12.

Oratio, Omnípotens, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XVI.
Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 1.

Verba Ecclesiástæ, filii David, regis Jerúsalem. Vánitas vanitátum, dixit Ecclesiástes: vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. Quid habet ámpliùs homo de univérso labóre suo, quo labórat sub sole? Generátio præterit, & generátio ádvenit: terra autem in ætérnum stat.

Oritur sol & óccidit, & ad locum suum revértitur: ibíque renáscens, gyrat per Merídiem, & fléctitur ad Aquilónem: lustrans univérsa in circúitu pergit spíritus, & in círculos suos revértitur. Omnia flúmina intrant in mare, & mare non redúndat: ad locum, unde éxeunt flúmina, revertúntur ut íterum fluant.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

CUnctæ res difficiles: non potest eas homo explicáre sermóne. Non saturátur óculus visu, nec auris audítu implétur. Quid est quod fuit? ipsum quod futúrum est. Quid est quod factum est? ipsum quod faciéndum est. Nihil sub sole novum, nec valet quisquam dícere: Ecce hoc recens est: jam enim præcéssit in sæculis, quæ fuérunt ante nos. Non est priórum memória: sed nec eórum quidem, quæ póstea futúra sunt, erit recordátio apud eos, qui futúri sunt in novíssimo.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

EGo Ecclesiástes fui rex Israel in Jerúsalem, & propósui in ánimo meo quærere & investigáre sapiénter de ómnibus, quæ fiunt sub sole. Hanc occupatiónem péssimam dedit Deus filiis hóminum, ut occuparéntur in ea. Vidi cuncta quæ fiunt sub sole, & ecce univérsa vánitas, & afflíctio spíritûs. Pervérsi difficilè corrigúntur, & stultórum infinítus est númerus. Locútus sum in corde meo, dicens: Ecce magnus effééctus sum, & præcéssi omnes sapiéntiâ, qui fuérunt ante me in Jerúsalem: & mens mea contempláta est multa sapiénter, & dídici. Dedíque cor meum, ut scirem prudéntiam, atque doctrínam, erroréque & stultítiam: & agnóvi, quòd in his quoque esset labor, & afflíctio spíritûs: eo quòd in multa sapiéntia, multa sit indignátio: & qui addit sciéntiam, addit & labórem.

℟. Da mihi, 233.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam, 177.*

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Serm. 2. contra Concubin. tom. 4. edit. Paris. 1621.

Lectio iv.

SAlomon, cùm sæculárium rerum concu-

piscéntiâ teneretur, magnas eas & admirándas putábat, multúmque in eis labóris & sollicitúdinis insumébat; magníficas domos ædificándo, aurum imménsum coacervándo, congregándo cantórũ choros, comparándo vária génera ministrórum mensæ & popínæ, quæréndo ánimæ suæ voluptátem ab hortórum & córporum formosórum grátia; & omnem, ut ita dicam, oblectatiónis & refrigérii viam sectándo. At ubi inde ad se revérsus, & quasi ex umbrósa quadam abysso ad lumen veræ sapiéntiæ respícere váluit; tunc sublímem illam & cœlis dignã emísit vocem: [Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas.] Hanc & vos, & hac sublimiórem, si voluéritis, efferétis senténtiam de intempestíva hac voluptáte, si aliquantísper a mala consuetúdine vos sejunxéritis.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio v.

QUamvis autem a Salomóne sæculis superióribus non tam multa sapiéntiæ exigebátur diligéntia; neque enim delícias lex vetus prohibébat, neque áliis frui supervácuis dicébat esse vanum: áttamen & sic se habéntibus rebus, in ipsis contuéri lícuit quàm viles & vanitáti obnóxiæ res essent. Nos verò ad majórem vocáti vitam, & ad excelléntius fastígium ascéndimus, & in majóribus exercémur palæstris: & quid áliud, quàm, sicut supérnæ Virtútes intellectuáles & incorpóreæ illæ, vitam instítuere jubémur?

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio vj.

ITaque licèt parva volúptas sit, opponátur ei vermis perpétuus, ténebræ exterióres, ignis inextínguibilis, tribulátio, angústia, stridor déntium, víncula insolubília. Hæc sicut in tábula proponámus ante óculos, resiliamúsque a pernicióso gravissimóque morbo, ut cum fulgéntibus corónis hinc migrémus, & possímus líbero ore ad Christum dícere: Propter te & glóriam tuam, & familiaritátes contémpsimus, & voluptáti imperávimus, & ánimam nostram afflíximus, & ejéctis amícis, te amorémque tui rebus ómnibus præposúimus. Sic enim lucrábimur nosmetípsos, lucrábimur eos qui

scandalizántur, & cum ipsis Martyribus collocábimur, primóque in órdine eórum qui hoc máximo certámine vicérunt, & fórtiter cruciátus tulérunt.

℟. Bono ánimo, 235.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore; Cùm intráret Jesus in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum Sábbato, manducáre panem; & ipsi observábant eum. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 37. in Cantica, §. 7.

NOli te, homo, comparáre majóribus, noli minóribus, noli alíquibus, noli uni. Quid scis enim, ô homo, si unus ille, quem fortè ómnium vilíssimum atque misérrimum réputas, cujus vitam sceleratíssimam ac singuláriter fœdíssimam horres, & proptérea illum putas spernéndum, non modò præ te, qui fortè jam sóbriè, & justè & piè vívere te confídis, sed étiam præ cæteris ómnibus scelerátis tanquam ómnium sceleratíssimum: quid scis, inquam, si mélior & te & illis mutatióne déxteræ Excélsi in se quidem futúrus sit, in Deo verò jam sit? Et proptérea (Christus) non mediócrem, non vel penúltimum, non ipsum saltem inter novíssimos elígere locum nos vóluit: sed [Recúmbe (inquit) in novíssimo loco:] ut solus vidélicet ómnium novíssimus sédeas, teque némini non dico præpónas, sed nec comparáre præsúmas.

℟. Cùm invitátus fúeris ad núptias, * Non discúmbas in primo loco, ne fortè honorátior te sit invitátus, & qui te vocávit, dicat tibi: Da huic locum. ℣. Mélius est ut dicátur tibi: Ascénde huc, quàm ut humiliéris. * Non. *Luc.* 14. *Prov.* 25.

Lectio viij. De Diversis, *Serm.* 36. §. 4.

EA semper magis atténde quæ álius habet, tu non habes: quòd hæc cogitátio in humilitáte te custódiat, & a descénsu tepiditátis elónget, magis autem & accéndat desidério proficiéndi. Vide autem quanta e regióne mala cogitátio illa partúriat, quâ sédulè versas in ánimo quod tibi habére vi-

tŭeris, & álterum quémpiam æstimas non habére. Hinc enim eleváris in supérbiam, dum te præpónis álteri: hinc profícere négligis, dum te magnum quémpiam arbitráris: hinc demum íncipis & defícere, dum tibi altérius comparatióne, étiam nimis egísse vidéris; sicque in tepiditátem íncidis, & íncipis remíssiùs ágere. Scimus autem, quia [Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam.]

℟. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, * Et coram Deo invénies grátiam; quóniam magna poténtia Dei solíus, & ab humílibus honorátur. ℣. Tu fide stas: noli altum sápere, sed time. * Et. *Eccli.* 3. *Rom.* 11.

Lectio ix.

Serm. 2. *pro Dom. I. Novemb.* §. 3.

QUalem, putas, necésse est hóminem inveníri, qui repudiáti locum Angeli sortiátur? Planè immúnem ab omni iniquitáte, sed ab ea máximè, quæ in ipso quoque Angelo, non ad levem offénsam, non ad momentáneam iram invénta est, sed ad ódium sempitérnum. Semel turbávit supérbia regnum illud, concússit muros, étiam prostrávit ex parte, & parte non módica. Quid ergo? Fácilè ne deínceps admitténda vidétur? Numquid non odit cívitas illa, & veheménter hujúsmodi pestem abominátur? Certi estóte, Fratres, eum qui supérbis non pepércit Angelis, nec homínibus parcitúrum. Non est contrárius sibi ipsi, non est personárum accéptor, simília sunt judícia ejus. Sola ei placet humílitas, sive in Angelo, sive in hómine.

℟. Excélsus Dóminus, & * Humília réspicit; & alta a longe cognóscit. ℣. Humiliámini in conspéctu Dómini, & exaltábit vos. * Humília. Glória. * Humília. *Ps.* 137. *Jac.* 4.

Ad Bened. *Ant.* 7. d. Recúmbe in novíssimo loco; ut qui te invitávit, dicat tibi: Amíce, ascénde supérius: tunc erit tibi glória coram simul discumbéntibus. *Luc.* 14.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui supérbis resístis, & grátiam præstas humílibus, tribue quæsumus, ut non indignatiónem tuam provocé-

mus eláti, sed propitiatiónis tuæ capiámus dona subjécti; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Trecénsi.

An. 1459. *Lib.* 3. *fól.* 93.

INhíbeant sacerdótes suis parochiánis, ne diébus Domínicis negótia sæculária exérceant, sive núndinas, sive mercáta frequénteánt, propter quod a servítio divíno impediántur; sed ad Ecclésiam véniant, præcépta ecclesiástica auditúri, ut sciant quáliter in hebdómada opórteat eos vívere, sicut Festa cólere & jejúnia celebráre.

Ad Magníf. *Ant.* R. J. Jesus dixit ad legisperítos & Pharisæos: si licet sábbato curáre? at illi tacuérunt: Ipse verò apprehénsum sanávit (hydrópicum) ac dimísit. *Luc.* 14.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 2.

DIxi ego in corde meo: Vadam, & áffluam delíciis, & fruar bonis. Et vidi quòd hoc quoque esset vánitas. Risum reputávi errórem: & gáudio dixi: Quid frustra decíperis? Cogitávi in corde meo abstráhere a vino carnem meam, ut ánimum meum transférrem ad sapiéntiam, devitarémque stultítiam, donec vidérem quid esset útile fíliis hóminum: quo facto opus est sub sole número diérum vitæ suæ.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

MAgnificávi ópera mea, ædificávi mihi domos, & plantávi víneas, feci hortos & pomária, & consévi ea cuncti géneris arbóribus, & extrúxi mihi piscínas aquárum, ut irrigárem silvam lignórum germinántium. Possédi servos & ancíllas, multámque famíliam hábui, arménta quoque & magnos óvium greges, ultra omnes qui fuérunt ante me in Jerúsalem. Coacervávi mihi argéntum & aurum, & substántias regum ac provinciárum, feci mihi cantóres & cantatríces, & delícias filiórum hóminum, scyphos & úrceos in ministério ad vina fundénda: & supergréssus sum ópibus omnes, qui ante me fuérunt in Jerúsalem.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

SApiéntia quoque perseverávit mecum. Et ómnia, quæ desideravé-

runt óculi mei, non negávi eis: nec prohíbui cor meum quin omni voluptáte fruerétur, & oblectáret se in his quæ præparáveram: & hanc ratus sum partem meam, si úterer labóre meo. Cùmque me convertíssem ad univérsa ópera quæ fécerant manus meæ, & ad labóres in quibus frustra sudáveram, vidi in ómnibus vanitátem & afflictiónem ánimi, & nihil permanére sub sole. Transívi ad contemplándam sapiéntiam, erroréſque & stultítiam: Quid est, inquam, homo, ut sequi possit Regem Factórem suum? Et vidi quòd tantùm præcéderet sapiéntia stultítiam, quantùm differt lux a ténebris.

℟. Da mihi, 235.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Seſſ. 23. de Reform. cap. 1.

CUm præcépto divíno mandátum sit ómnibus, quibus animárum cura commíssa est, oves suas agnóscere, pro his Sacrificium offérre; Verbíque divíni prædicatióne, Sacramentórum administratióne, ac bonórum ómnium óperum exémplo páscere, páuperum aliorúmque miserabílium persónárum curam patérnam gérere, & in cætera múnia pastorália incúmbere; quæ ómnia nequáquam ab iis præstári & implēri possunt, qui gregi suo non invígilant neque assístunt, sed mercenariórum more déserunt: sacrosáncta Synodus eos ádmonet & hortátur, ut divinórum præceptórum mémores, factíque forma gregis, in judício & veritáte pascant & regant.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 3.

OMnia tempus habent, & suis spátiis tránseunt univérsa sub cœlo. Tempus nascéndi, & tempus moriéndi. Tempus plantándi, & tempus evelléndi quod plantátum est. Tempus occidéndi, & tempus sanándi. Tempus destruéndi, & tempus ædificándi. Tempus flendi, & tempus ridéndi. Tempus plangéndi, & tempus saltándi. Tempus spargéndi lápides, & tempus colligéndi. Tempus amplexándi, & tempus longè fíeri ab ampléxibus. Tempus acquiréndi, & tempus perdéndi. Tempus custodiéndi, & tempus abjiciéndi.

ciéndi. Tempus scindéndi, & tempus consuéndi. Tempus tacéndi, & tempus loquéndi. Tempus dilectiónis, & tempus ódii. Tempus belli, & tempus pacis.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

QUid habet ámplius homo de labóre suo? Vidi afflictiónem, quam dedit Deus filiis hóminum, ut distendántur in ea. Cuncta fecit bona in témpore suo, & mundum trádidit disputatióni eórum, ut non invéniat homo opus, quod operátus est Deus ab inítio usque ad finem. Et cognóvi quòd non esset mélius nisi lætári, & fácere bene in vita sua. Omnis enim homo, qui cómedit & bibit, & videt bonum de labóre suo, hoc donum Dei est.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij.

DIdíci quòd ómnia ópera quæ fecit Deus, persevérent in perpétuum: non póssumus eis quidquam áddere, nec auférre, quæ fecit Deus ut timeátur. Quod factum est, ipsum pérmanet: quæ futúra sunt, jam fuérunt: & Deus instáurat quod abiit. Vidi sub sole in loco judícii impietátem, & in loco justítiæ iniquitátem. Et dixi in corde meo: Justum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit.

℟. Bono ánimo, 235.

C A N O N.

Ex Concílio Tridéntino.

Sess. 24. de Reform. cap. 17.

QUóniam multi ímprobæ cupiditátis affectu seípsos, non Deum, decipiéntes; ea quæ bene constitúta sunt, váriis ártibus elúdere, & plura simul Benefícia obtinére non erubéscunt: sancta Synodus débitam regéndis Ecclésiis disciplínam restitúere cúpiens, præsénti Decréto státuit ut in pósterum unum tantùm Benefícium Ecclesiásticum singulis conferátur. Quod quidem, si ad vitam ejus, cui confértur, honéstè sustentándam non sufficiat, líceat nihilóminùs áliud simplex sufficiens, dúmmodò utrúmque personálem residéntiam non requírat, eídem conférri.

FERIA QUARTA.

Lectio j. Cap. 4.

De libro Ecclesiástæ.

VErti me ad ália, & vidi calúmnias quæ sub sole gerúntur, & lá-

crymas innocéntium, & néminem consolatórem: nec posse resístere eórum violéntiæ cunctórum auxílio destitútos. Et laudávi magis mórtuos quàm vivéntes: & feliciórem utróque judicávi, qui necdum natus est, nec vidit mala quæ sub sole fiunt. Rursū contemplátus sum omnes labóres hóminum, & indústrias animadvérti patére invídiæ próximi: & in hoc ergo vánitas & cura supérflua est.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

STultus cómplicat manus suas, & cómedit carnes suas, dicens: Mélior est pugíllus cum réquie, quàm plena útraque manus cum labóre, & afflictióne ánimi. Consíderans réperi & áliam vanitátem sub sole: Unus est, & secúndum non habet, non filium, non fratrem, & tamen laboráre non cessat, nec satiántur óculi ejus divítiis: nec recógitat, dicens: Cui labóro, & fraudo ánimam meam bonis? In hoc quoque vánitas est, & afflíctio péssima.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

MElius est ergo duos esse simul quàm unum; habent enim emoluméntum societátis suæ. si unus cecíderit, ab áltero fulciétur. Væ soli: quia cùm cecíderit, non habet sublevántem se. Et si dormíerint duo, fovebúntur mútuò: unus quómodo calefiet? Et si quíspiam prævaluérit contra unum, duo resístunt ei: funículus triplex difficilè rúmpitur. Mélior est puer pauper & sápiens rege sene & stulto, qui nescit prævidére in pósterum: quòd de cárcere catenísque intérdum quis egrediátur ad regnum: & álius natus in regno, inópiâ consumátur.

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concílio Reménsi. *An.* 1583. *tit. de Breviar. num.* 2.

QUisquis Beneficium áliquod Ecclesiásticum adéptus est sive cum cura, sive sine cura, & quisquis sacris Ordínibus est initiátus, sciat se ad Preces quotidiánas, quæ Breviário continéntur, recitándas obligári: quas si omíserit, legítimo cessánte impediménto, fructus Benefícii pro rata parte omissiónis amíttat; & si eos recéperit, restitu-

tióni se sciat obnóxium.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 5.

NE témerè quid loquáris, neque cor tuum sit velox ad proferéndum sermónem coram Deo. Deus enim in cœlo, & tu super terram: idcírco sint pauci sermónes tui. Multas curas sequúntur sómnia, & in multis sermónibus inveniétur stultítia. Si quid vovísti Deo, ne moréris réddere; dísplicet enim ei infidélis & stulta promíssio: sed quodcúmque vóveris, redde; multóque mélius est non vovére, quàm post votum promíssa non réddere.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

NE déderis os tuum ut peccáre fácias carnem tuam; neque dicas coram Angelo: Non est providéntia; ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, díssipet cuncta ópera mánuum tuárum. Ubi multa sunt sómnia, plúrimæ sunt vanitátes, & sermónes innúmeri: tu verò Deum time. Si víderis calúmnias egenórum, & violénta judícia, & subvérti justítiam in província, non miréris super hoc negótio: quia excélso excélsior est álius, & super hos quoque eminentióres sunt álii, & ínsuper univérsæ terræ Rex ímperat serviénti.

℟. Oculi, 234.

Lectio iij.

AVárus non implébitur pecúniâ; & qui amat divítias, fructum non cápiet ex eis: & hoc ergo vánitas. Ubi multæ sunt opes, multi & qui comedunt eas. Et quid prodest possessóri, nisi quòd cernit divítias óculis suis? Dulcis est somnus operánti, sive parùm, sive multùm cómedat: satúritas autem dívitis non sinit eum dormíre. Est & ália infírmitas péssima, quam vidi sub sole: divítiæ conservátæ in malum dómini sui. Péreunt enim in afflictióne péssima: generávit fílium, qui in summa egestáte erit. Sicut egréssus est nudus de útero matris suæ, sic revertétur, & nihil áuferet secum de labóre suo.

℟. Bono ánimo, 235.

CANON.

Ex Concílio Senonénsi. *An.* 1528. *dec. morum.* 19.

ADmonémus Beneficiátos & álios in sacris Ordínibus constitútos, qui ad Horas Canónicas tenéntur, ut si ora-

tiónes suas Deo accéptas fore cúpiunt, non in gútture, vel inter dentes, seu deglutiéndo aut syncopándo dictiónes, vel collóquia aut risus intermiscéndo; sed sive soli, sive associáti, Diúrnum Nocturnúmque Officium reverénter verbísque distínctis péragant; ac tali in loco, unde a devotióne non retrahántur.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 6.

EST & áliud malum quod vidi sub sole, & quidem frequens apud hómines. Vir, cui dedit Deus divítias, & substántiam, & honórem, & nihil deest ánimæ suæ, ex ómnibus quæ desíderat: nec tríbuit ei potestátem Deus ut cómedat ex eo, sed homo extráneus vorábit illud. Hoc vánitas, & miséria magna est. Si genúerit quíspiam centum líberos, & víxerit multos annos, & plures dies ætátis habúerit, & ánima illíus non utátur bonis substántiæ suæ, sepulturáque cáreat: de hoc ego pronúntio quòd mélior illo sit abortívus. Frustra enim venit, & pergit ad ténebras, & oblivióne delébitur nomen ejus. Non vidit solem, neque cognóvit distántiam boni & mali; etiámsi duóbus míllibus annis víxerit, & non fúerit perfrúitus bonis. Nonne ad unum locum próperant ómnia? Omnis labor hóminis in ore ejus; sed ánima ejus non implébitur.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 7.

QUid necésse est hómini majóra se quærere, cùm ignóret quid condúcat sibi in vita sua, número diérum peregrinatiónis suæ, & témpore, quod velut umbra prætérit? Aut quis ei póterit indicáre quid post eum futúrum sub sole sit? Mélius est nomen bonum, quàm unguénta pretiósa; & dies mortis die nativitátis. Mélius est ire ad domum luctûs, quám ad domum convívii: in illa enim finis cunctórum admonétur hóminum, & vivens cógitat quid futúrum sit. Mélior est ira risu: quia per tristítiam vultûs corrígitur ánimus delinquéntis. Cor sapiéntium ubi tristítia est, & cor stultórum ubi lætítia. Mélius est a sapiénte córripi, quàm stultórum adulatióne décipi; quia sicut sóni-

tus spinárum ardéntium sub olla, sic risus stulti: sed & hoc vánitas. Calúmnia contúrbat sapiéntem, & perdet robur cordis illíus.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 8.

DEdi cor meum in cunctis opéribus quæ fiunt sub sole. Intérdum dominátur homo hómini in malum suum. Vidi ímpios sepúltos; qui étiam cùm adhuc víverent, in loco sancto erant, & laudabántur in civitáte quasi justórum óperum: sed & hoc vánitas est. Etenim quia non profértur citò contra malos senténtia, absque timóre ullo filii hóminum pérpetrant mala. Attamen peccátor ex eo quod cénties facit malum, & per patiéntiam sustentátur, ego cognóvi quòd erit bonum timéntibus Deum, qui veréntur fáciem ejus. Non sit bonum ímpio, nec prolongéntur dies ejus: sed quasi umbra tránseant, qui non timent fáciem Dómini. Est & ália vánitas quæ fit super terram. Sunt justi, quibus mala provéniunt, quasi ópera égerint impiórum: & sunt ímpii, qui ita secúri sunt, quasi justórum facta hábeant: sed & hoc vaníssimum júdico.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. part. 3. tit. 2.

SAcérdos, Clericúsve sacris initiátus, aut Ecclesiásticum Beneficium óbtinens, Horárum Canonicárum Officio cùm astríctus sit, memínerit, se febri morbóve áliquo, vel advérsâ valetúdine léviter aliquándo laborántem, non justam proptérea excusatiónem habére, quamóbrem illud intermíttat, omittátve. Itaque si quando córporis infirmitáte affectus est, ipse pro sua consciéntia rectè vídeat, quid præstáre possit, ac ne omitténdo gráviter peccet, & Benefícii quod habet, fructus suos non fáciat.

S A B B A T O.

De libro Ecclesiástæ.

Lectio j. Cap. 9.

QUodcúnque fácere potest manus tua, instánter operáre: quia nec opus, nec rátio, nec sapiéntia, nec sciéntia erunt apud ínferos, quò tu próperas. Verti me ad áliud, & vidi sub sole, nec velócium esse cursum, nec

fórtium bellum, nec sapiéntium panem, nec doctórum divítias, nec artíficum grátiam; sed tempus casúmque in ómnibus. Nescit homo finem suum: sed sicut pisces capiúntur hamo, & sicut aves láqueo comprehendúntur, sic capiúntur hómines in témpore malo, cùm eis extémplo supervénerit.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò* ℟. *erit ut in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 10.

BEáta terra, cujus rex nóbilis est, & cujus príncipes vescúntur in témpore suo, ad reficiéndum, & non ad luxúriam. In pigrítiis humiliábitur contignátio, & in infirmitáte mánuum perstillábit domus. In risum fáciunt panem & vinum, ut epuléntur vivéntes: & pecúniæ obédiunt ómnia. In cogitatióne tua regi ne détrahas, & in secréto cubículi tui ne maledíxeris díviti: quia & aves cœli portábunt vocem tuam, & qui habet pennas, annuntiábit senténtiam.

Lectio iij. Cap. 12.

VAnitas vanitátum, dixit Ecclesiástes, & ómnia vánitas. Cùmque esset sapientíssimus Ecclesiástes, dócuit pópulum, & enarrávit quæ fécerat: & investígans compósuit parábolas multas. Quæsívit verba utília, & conscrípsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. Verba sapiéntium sicut stímuli, & quasi clavi in altum defixi, quæ per magistrórum consílium data sunt a pastóre uno. His ampliùs, fili mi, ne requíras. Faciéndi plures libros nullus est finis: frequénsque meditátio carnis afflíctio est. Finem loquéndi páriter omnes audiámus. Deum time, & mandáta ejus obsérva; hoc est enim omnis homo: & cuncta quæ fiunt, addúcet Deus in judícium pro omni erráto, sive bonum, sive malum illud sit.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 132.

CUm timóre & veneratióne competénti cœléste compleámus Officium: ne si, quod absit, id negligénter, aut inhonéstè, vel tépidè explevérimus, & ad perficiéndum pigri advenérimus, in senténtiam quæ

dícitur, [Maledíctus homo, qui opus Dei fécerit negligénter,] miserabíliter labámur.

Ad Magníf. *Ant.* 1. D. Per sapiéntiam sanáti sunt quicúnque placuérunt tibi, Dómine, a princípio. *Sap.* 9.

Oratio, Deus, qui, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XVII.

Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 1.

Dilígite justítiam, qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte, & in simplicitáte cordis quærite illum: quóniam invenítur ab his, qui non tentant illum: appáret autem eis, qui fidem habent in illum. Pervérsæ enim cogitatiónes séparant a Deo: probáta autem virtus córripit insipiéntes. Quóniam in malévolam ánimam non introíbit sapiéntia, nec habitábit in córpore súbdito peccátis.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

Spíritus enim sanctus disciplínæ effúgiet fictum, & áuferet se a cogitatiónibus quæ sunt sine intelléctu, & corripiétur a superveniénte iniquitáte. Benígnus est enim spíritus sapiéntiæ, & non liberábit malédicum a lábiis suis: quóniam renum illíus testis est Deus, & cordis illíus scrutátor est verus, & linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit orbem terrárum; & hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis. Propter hoc qui lóquitur iniqua, non potest latére, nec prætériet illum corrípiens judícium.

℟. Beátus, 235.

Lectio iij.

In cogitatiónibus enim ímpii interrogátio erit: sermónum autem illíus audítio ad Deum véniet, ad correptiónem iniquitátum illíus. Quóniam auris zeli audit ómnia, & tumúltus murmuratiónum non abscondétur. Custodíte ergo vos a murmuratióne, quæ nihil prodest: & a detractióne párcite linguæ; quóniam sermo obscúrus in vácuum non ibit: os autem quod mentítur, occídit ánimam. Nolíte zeláre mortem in erróre vitæ vestræ, neque acquirátis perditiónem in opéribus mánuum vestrárum. Quóniam Deus mortem non

fecit, nec lætátur in perditióne vivórum.

℟. Da mihi, 233.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam*, 177.

Ex Enarratióne sancti Augustíni Epíscopi, super Psalmos.

Enarr. in Ps. 64. §. 8.

Lectio iv.

NOn præváleant super te sermónes iniquórum. Domum Dei desídera, & bona ejus domûs desídera: sed noli tália, quália desideráre soles vel in domo tua, vel in domo vicíni tui, vel in domo patróni tui. Aliud quiddam est bonum domûs illíus. Quid opus est ut nos dicámus quæ sint bona illíus domûs? Ipse índicet qui cantat éxiens de Babylónia: [Replébimur (inquit) in bonis domûs tuæ.] Quæ sunt bona ista? Erexerámus fortásse cor ad aurum, ad argéntum, & cætera pretiósa: noli tália quærere, ista premunt, non levant.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio v.

HIc ergo jam bona illa Jerúsalem, bona illa domûs Dómini, bona illa templi Dómini meditémur: quia quæ domus Dómini, hoc ipsum templum Dómini. [Replébimur in bonis domûs tuæ: sanctum templum tuum, mirábile in justítia.] Ista sunt bona domûs illíus. Non dixit: Templum sanctum tuum, mirábile in colúmnis, mirábile in marmóribus, mirábile in tectis aurátis; sed: [Mirábile in justítia.] Habes foris óculos unde vídeas mármora & aurum: intus est óculus unde videátur pulchritúdo justítiæ.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio vj. Post pauca.

QUædam ergo est pulchritúdo justítiæ, quam vidémus óculo cordis, & amámus, & exardéscimus: quam multùm dilexérunt hómines in ipsis Martyribus, cùm eórum membra béstiæ laniárent. Nonne cùm sanguis fœdáret ómnia, cùm mórsibus belluínis víscera funderéntur, non habébant óculi, nisi quod horrérent? Quid ibi erat quod amarétur, nisi quia erat in illa fœditáte dilaniatórum membrórum íntegra pulchritúdo justítiæ? Ista sunt bona domûs Dei: his te para satiári. Sed ut inde satiéris, cùm pervéneris, hoc te

opórtet esuríre & sitíre cùm peregrináris: hoc siti, hoc ésuri; quia ipsa erunt bona Dei. Audi illum Regem cui ista dicúntur, qui venit ut te redúcat, & se tibi fecit viam. Quid dicit? [Beáti qui esúriunt & sitiunt justítiam, quóniam ipsi saturabúntur.] Sanctum templum tuum, admirábile in justítia. Et ipsum templum, Fratres, nolíte præter vos cogitáre. Amáte justítiam, & vos estis templum Dei.

℟. Bono ánimo, 235.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij Cap. 22.

IN illo témpore; Pharisæi audiéntes quòd siléntium imposuísset (Jesus) Sadducæis, convenérunt in unum: & interrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 34. *in hæc verba Ps.* 149. Cantate Domino, &c. §. 7. *Aliàs Serm.* 2. *de Diversis.*

QUod est, putámus, prétium (charitátis?) Unde invenítur prétium ejus? Prétium tritici nummus tuus, prétium fundi argéntum tuum, prétium margarítæ aurum tuum: prétiũ charitátis tu. Quæris ergo unde possídeas fundum, gemmam, juméntum? fundum quæris unde emas, & quæris apud te. Si vis autem habére charitátem, quære te, & inveni te. Quid enim times dare te, ne consúmas te? Imò si te non déderis, perdis te. Ipsa cháritas per Sapiéntiam lóquitur, & dicit tibi áliquid, unde non expavéscas quod dictum est: Da teípsum. Si quis enim vellet tibi fundum véndere, díceret tibi: Da mihi aurum tuum; & si quis áliud áliquid: Da mihi nummum tuum, da mihi argéntum tuum. Audi quid tibi dicat ex ore Sapiéntiæ cháritas: [Da mihi, Fili, cor tuum.]

℟. Deus cháritas est: & qui manet in charitáte, in Deo manet, & Deus in eo: * Nos diligámus Deum, quóniam Deus prior diléxit nos. ℣. Factus est Salvátor: in dilectióne sua, & in indulgéntia sua ipse redémit. * Nos diligámus. 1. Joan. 4. Is. 63.

Lectio viij.

DA mihi, inquit: quid? Fili, cor tuum. Malè erat, quando a te erat, quando tibi erat: per nugas enim & amóres lascívos perniciosósque trahebáris. Tolle inde. Ubi trahis? ubi ponis? Da mihi, inquit, cor tuum. Sit mihi, & non perit tibi. Vide enim, si áliquid vóluit dimíttere in te, unde ames vel te, qui tibi dicit: [Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota mente tua.] Quid rémanet de corde tuo, unde díligas teípsum? quid de ánima tua? quid de mente tua? Ex toto, inquit. Totum éxigit te, qui fecit te. Sed noli tristis esse, quasi nihil unde gáudeas, remáneat in te. [Lætétur Israel, (non in se, sed) in eo qui fecit eum.]

℟. Diléxit vos Dóminus. * Ipse est Deus fortis & fidélis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcépta ejus. ℣. Si quis díligit Deum, hic cógnitus est ab eo. * Ipse est. *Deut.* 7. 1. *Cor.* 8.

Lectio ix. §. 8.

RESpondébis, & dices: Si nihil mihi remánsit, unde díligam me; quia ex toto corde, & ex tota ánima, & ex tota mente júbeor dilígere eum qui fecit me? quómodo secúndo præcépto júbeor dilígere próximum tanquam me? Hoc est magis unde debes ex toto corde, & ex tota ánima, & ex tota mente próximo. Quómodo? [Díliges próximum tuum tanquam teípsum.] Deum ex toto me: próximum sicut me. Unde me, unde te? Vis audíre unde díligas te? Ex hoc díligis te, quia Deum díligis ex toto te. Putas enim Deo proficere, quòd díligis Deum? & quia díligis Deum, Deo áliquid accédit? & si tu non díligas, minùs habébit? Cùm díligis, tu próficis: tu ibi eris, ubi non peris. Sed respondébis, & dices: Quando enim non diléxi me? Prorsùs non diligébas te, quando Deum non diligébas, qui fecit te. Sed cùm odísses te, putábas quòd amáres te. Qui enim díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

℟. Fortis est ut mors diléctio: lámpades ejus lámpades ignis atque flammárum. * Si déderit homo omnem substántiam do-

mûs suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam. ℣. Nunc manent, fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.* Si déderit. Glória. * Si déderit. *Cant.* 8. 1. *Cor.* 13.

Ad Bened. *Ant.* 4. f. Beátus homo, cui donátum est habére timórem Dei. Timor Dei inítium dilectiónis ejus. *Eccli.* 25.

Oratio.

Deus, qui diligéntibus te bona invisibília præparásti, infúnde córdibus nostris tui amóris affèctum; ut te in ómnibus & super ómnia diligéntes, promissiónes tuas, quæ omne desidérium súperant, consequámur; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno. *An.* 1549. *cap.* 61.

Sanctórum celebritátes in diem Domínicam incidéntes, censémus submovéndas, & in Fériam áliquam præcedéntem, vel sequéntem transferéndas, quò Sanctórum ómnium Dómino sua conservétur solémnitas; excéptis .... summis Festivitátibus.

Ad Magníf. *Ant.* 8. c. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota ánima tua, & in tota mente tua. Hoc est máximum & primum mandátum. *Matt.* 22.

FERIA SECUNDA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 4.

Justus si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis; & ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, & vivens inter peccatóres translátus est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fíctio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, & inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa; plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum. Pópuli autem vidéntes, & non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália; quóniam grátia Dei, & misericórdia est in Sanctos ejus, & respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos

impios, & juvéntus celériùs consummáta longam vitam injústi.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 5.

STabunt justi in magna constántia advérsùs eos qui se angustiavérunt, & qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, & mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, & præ angústia spíritûs geméntes: Hi sunt, quos habúimus aliquándo in derísum, & in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, & finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, & inter Sanctos sors illórum est.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

ERgo errávimus a via veritátis, & justítiæ lumen non luxit nobis, & sol intelligéntiæ non est ortus nobis. Lassáti sumus in via iniquitátis & perditiónis, & ambulávimus vias difficiles; viam autem Dómini ignorávimus. Quid nobis prófuit supérbia? aut divitiárum jactántia quid cóntulit nobis? Transiérunt ómnia illa tanquam umbra, & tanquam núntius percúrrens, & tanquam navis, quæ pertránsit fluctuántem aquam: cujus, cùm præteríerit, non est vestígium inveníre, neque sémitam carínæ illíus in flúctibus.... Tália dixérunt in inférno hi, qui peccavérunt.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quinto.

An. 1579. *part.* 3. *tit.* 6.

UNusquísque vel Canónicus, vel álius Miníster, quicúnque sit, qui Chori Offíciis astríctus est, ad Chori disciplínam sese instruat. Antea verò quàm eò convéniat, páululùm atténtè secum cógitet & loci illíus sanctitátem, & conveniéndi causam, & Divinárum laudum, quarum munus Angelórum est, Offícia, quæ castíssimè ab ómnibus concelebrári opórtet.

FERIA TERTIA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 6.

MElior est sapiéntia quàm vires; & vir prudens quàm fortis. Audíte ergo, Reges, & intelligíte; díscite, Júdices fínium terræ. Præbéte au-

res, vos qui continétis multitúdines, & placétis vobis in turbis natiónum: quóniam data est a Dómino potéstas vobis, & virtus ab Altíssimo, qui interrogábit ópera vestra, & cogitatiónes scrutábitur: quóniam cùm essétis minístri regni illíus, non rectè judicástis, nec custodístis legem justítiæ, neque secúndum voluntátem Dei ambulástis. Horréndè & citò apparébit vobis, quóniam judícium duríssimum his, qui præsunt, fiet.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

Exíguo enim concéditur misericórdia: poténtes autem poténter torménta patiéntur. Non enim súbtrahet persónam cujúsquam Deus, nec verébitur magnitúdinem cujúsquam: quóniam pusíllum & magnum ipse fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus. Fortióribus autem fórtior instat cruciátio. Ad vos ergo, Reges, sunt hi sermónes mei, ut discátis sapiéntiam, & non excidátis. Qui enim custodíerint justa justè, justificabúntur: & qui didícerint ista, invénient quid respóndeant. Concupíscite ergo sermónes meos, dilígite illos, & habébitis disciplínam.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij.

Clara est, & quæ nunquam marcéscit sapiéntia, & fácilè vidétur ab his qui díligunt eam, & invenítur ab his qui quærunt illam. Præóccupat qui se concupíscunt, ut illis se prior osténdat. Qui de luce vigiláverit ad illam, non laborábit: assidéntem enim illam fóribus suis invéniet. Cogitáre ergo de illa sensus est consummátus: & qui vigiláverit propter illam, citò secúrus erit. Quóniam dignos seipsâ círcuit quærens, & in viis osténdit se illis hiláriter, & in omni providéntia occúrrit illis. Inítium enim illíus veríssima est disciplínæ concupiscéntia. Cura ergo disciplínæ diléctio est; & diléctio custódia legum illíus est; custodítio autem legum consummátio incorruptiónis est: incorrúptio autem facit esse próximum Deo. Concupiscéntia ítaque sapiéntiæ, dedúcit ad regnum perpétuum.

℟. Bono ánimo glóriam, 235.

CANON.

C A N O N.

Ex Concílio Treviréṅsi secúndo.

An. 1549. *tit.* 6. *de Horis Canonicis.*

NOn clamans, sed amans cantat in aure Dei: audit enim ille vocem cordis, sine qua sonum oris contémnit. Quare vidéndum est ut, qui spíritu psallunt, & mente psallant.

FERIA QUARTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 7.

EGo natus accépi commúnem áerem, & in similiter factam décidi terram, & primam vocem símilem ómnibus emísi plorans. In involuméntis nutrítus sum, & curis magnis. Nemo enim ex régibus áliud hábuit nativitátis inítium. Unus ergo intróitus est ómnibus ad vitam, & símilis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus: & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, & divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus: nec comparávi illi lápidem pretiósum; quóniam omne aurum in comparatióne illíus, aréna est exígua; & tanquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illíus. Super salútem & spéciem diléxi illam, & propósui pro luce habére illam; quóniam inextinguíbile est lumen illíus.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

VEnérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honéstas per manus illíus, & lætátus sum in ómnibus: quóniam antecedébat me ista sapiéntia; & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico, & honestátem illíus non abscóndo. Infinítus enim thesáurus est homínibus: quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor. In manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia, & disciplína.

℟. Beátus homo qui invénit, 233.

Lectio iij.

QUæcúnque sunt abscónsa & improvísa dídici; ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia. Est enim in illa spíritus intelligéntiæ sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disértus, móbilis, incoinquinátus, certus, suávis, amans bonum, acútus, quem nihil vetat, benefáciens, humánus, benígnus, stábilis, certus, secúrus, omnem habens virtútem, ómnia prospíciens, & qui cápiat omnes spíritus: intelligíbilis, mundus, subtílis. Omnibus enim mobílibus mobílior est sapiéntia: attíngit autem ubíque propter suam munditiam. Vapor est enim virtútis Dei, & emanátio quædam est claritátis omnipoténtis Dei sincéra: & ídeo nihil inquinátum in ea incúrrit. Candor est enim lucis ætérnæ, & spéculum sine mácula Dei majestátis, & imágo bonitátis illíus. Et cùm sit una, ómnia potest: & in se pérmanens ómnia ínnovat, & per natiónes in ánimas sanctas se transfert, amícos Dei & Prophétas constítuit. Néminem enim díligit Deus, nisi eum qui cum sapiéntia inhábitat.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi quinto.

An. 1579. *part.* 3. *tit.* 6.

CLerus, cùm psalléndum est, primùm Psalmi arguméntum mente animóque concípiat; obsérvet prætérea, quis in Psalmo loquátur, an Deus, an Ecclésia, an pœnitens, an aspírans ad perfectiónem. Atténdat item, ad quem præcípuè salutárem afféctum Psalmus referátur. Cùm ita se religiósè paráerit, magnâ ánimi attentióne se ad verba sententiásque Psalmi accómmodet, ita ut laudet, gemat, extiméscat, sicut Psalmórum voces índicant.

FERIA QUINTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 8.

ATtíngit (sapiéntia) a fine usque ad finem fórtiter, & dispónit ómnia suáviter. Hanc amávi, & exquisívi a juventúte mea, & quæsívi sponsam mihi eam assúmere, & amátor factus sum formæ illíus. Generositátem illíus glorificat, contubérnium habens Dei: sed & ómnium Dóminus diléxit

illam. Doctrix enim est disciplínæ Dei, & eléctrix óperum illíus. Et si divítiæ appetúntur in vita, quid sapiéntiâ locuplétius, quæ operátur ómnia? Si autem sensus operátur, quis horum quæ sunt, magis, quàm illa est ártifex? Et si justítiam quis díligit, labóres hujus magnas habent virtútes: sobrietátem enim & prudéntiam docet, & justítiam, & virtútem, quibus utílius nihil est in vita homínibus.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

PRopósui ergo hanc addúcere mihi ad convivéndum: sciens quóniam mecum communicábit de bonis, & erit allocútio cogitatiónis & tædii mei. Habébo propter hanc claritátem ad turbas, & honórem apud Senióres júvenis: & acútus invéniar in judício, & in conspéctu poténtium admirábilis ero, & fácies Príncipum mirabúntur me: tacéntem me sustinébunt, & loquéntem me respícient, & sermocinánte me plura, manus ori suo impónent. Prætérea habébo per hanc, immortalitátem; & memóriam ætérnam his, qui post me futúri sunt, relínquam.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij.

INtrans in domum meam, conquiéscam cum illa: non enim habet amaritúdinem conversátio illíus, nec tædium convíctus illíus, sed lætítiam & gáudium. Hæc cógitans apud me, & comméмorans in corde meo: quóniam immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, & in amicítia illíus delectátio bona, & in opéribus mánuum illíus honéstas sine defectióne, & in certámine loquélæ illíus sapiéntia, & præclâritas in communicatióne sermónum ipsíus: circuíbam quærens, ut mihi illam assúmerem.

℟. Bono ánimo glóriam, 235.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 137.

PSalmi in Ecclésia non cursim, & excélsis atque inordinátis, seu intemperátis vócibus, sed planè ac dilúcidè, & cum compunctióne cordis reciténtur: ut & recitántium mens, illórum dulcédine pascátur; & audiéntium aures, illórum pronuntiatióne demulceántur.

FERIA SEXTA.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 8. & 9.

UT scivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapiéntiæ scire cujus esset hoc donum; ádii Dóminum, & deprecátus sum illum, & dixi ex totis præcórdiis meis: Deus patrum meórum, & Dómine misericórdiæ, qui fecisti ómnia verbo tuo, & sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem, ut dominarétur creatúræ quæ a te facta est, ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia, & in directióne cordis judícium júdicet; da mihi sédium tuárum assistrícem sapiéntiam, & noli me reprobáre a púeris tuis: quóniam servus tuus sum ego, & filius ancíllæ tuæ, homo infirmus, & exígui témporis, & minor ad intelléctum judícii & legum. Nam & si quis erit consummátus inter filios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in nihilum computábitur.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

TU elegisti me regem pópulo tuo, & júdicem filiórum tuórum & filiárum: & dixisti me ædificáre templum in monte sancto tuo, & in civitáte habitatiónis tuæ altáre, similitúdinem Tabernáculi sancti tui, quod præparásti ab inítio: & tecum sapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & áffuit tunc cùm orbem terrárum fáceres, & sciébat quid esset plácitum óculis tuis, & quid diréctum in præcéptis tuis. Mitte illam de cœlis sanctis tuis, & a sede Magnitúdinis tuæ, ut mecum sit & mecum labóret, ut sciam quid accéptum sit apud te: scit enim illa ómnia, & intélligit, & dedúcet me in opéribus meis sóbriè, & custódiet me in sua poténtia. Et erunt accépta ópera mea, & dispónam pópulum tuum justè, & ero dignus sédium patris mei.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 11. & 12.

TAnquam moméntum statéræ, sic est ante te orbis terrárum, & tanquam gutta roris antelucáni, quæ descéndit in terram. Sed miseréris ómnium, quia ómnia potes, & dissímulas peccáta hóminum propter pœniténtiam. Díligis enim ómnia quæ sunt; & nihil odísti

eórum quæ fecísti : nec enim ódiens áliquid constituísti, aut fecísti. Quómodo autem posset áliquid permanére, nisi tu voluísses? aut quod a te vocátum non esset, conservarétur? Parcis autem ómnibus; quóniam tua sunt, Dómine, qui amas ánimas. O quàm bonus & suávis est, Dómine, Spíritus tuus in ómnibus! Ideóque eos qui exérrant, pártibus córripis : & de quibus peccant, ádmones & allóqueris; ut relíctâ malítiâ, credant in te, Dómine.

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concílio Trevirénsi secúndo.

An. 1549. tit. 6. de Horis Canon.

OMnes qui Horis Canónicis persolvéndis deputáti sunt, dent óperam ut, colléctis ánimis, quoad fieri potest, débitum pensum absólvant, nec ita se hábeant, ut, dum voce psallunt, quidquid pótiùs quàm Deum, ánimo cogitáre videántur.

SABBATO.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio j. Cap. 13.

VAni sunt omnes hómines, in quibus non subest sciéntia Dei; & de his quæ vidéntur bona, non potuérunt intellígere eum qui est, neque opéribus attendéntes agnovérunt quis esset ártifex; sed aut ignem, aut spíritum, aut citátum áerem, aut gyrum stellárum, aut nímiam aquam, aut solem & lunam, rectóres orbis terrárum deos putavérunt. Quorum si spécie delectáti, deos putavérunt; sciant quantò his dominátor eórum speciósior est; speciéi enim generátor hæc ómnia constítuit. Aut si virtútem, & ópera eórum miráti sunt, intélligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fórtior est illis : a magnitúdine enim speciéi & creatúræ, cognoscibíliter póterit Creátor horum vidéri.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur e II. Noct. Dominicæ præcedentis; 3. verò* ℟. *erit ut in Proprio.*]

Lectio ij.

SEd tamen adhuc in his minor est queréla. Et hi enim fortásse errant, Deum quæréntes, & voléntes inveníre. Etenim cùm in opéribus illíus conversántur, inquírunt; & persuásum habent quó-

niam bona sunt quæ videntur. Iterùm autem nec his debet ignósci. Si enim tantùm potuérunt scire, ut possent æstimáre sæculum: quómodo hujus Dóminum non facíliùs invenérunt? Infelíces autem sunt, & inter mórtuos spes illórum est, qui appellavérunt deos ópera mánuum hóminum, aurum & argéntum, artis inventiónem, & similitúdines animálium, aut lápidem inútilem, opus manûs antíquæ.

Lectio iij. Cap. 14. & 15.

ET hæc fuit vitæ humánæ decéptio, quóniam aut afféctui, aut régibus deserviéntes hómines, incommunicábile nomen lapídibus & lignis imposuérunt. Et non suffécerat erráſſe eos circa Dei sciéntiam, sed & in magno vivéntes insciéntiæ bello, tot & tam magna mala pacem appéllant. Aut enim filios suos sacrificántes, aut obscúra sacrificia faciéntes, aut insániæ plenas vigílias habéntes, neque vitam, neque núptias mundas jam custódiunt, sed álius álium per invídiam occídit, aut adúlterans contrístat: & ómnia commísta sunt, sanguis, homicídium, furtum & fictio, corrúptio & infidélitas, turbátio & perjúrium, tumúltus bonórum, Dei immemorátio, animárum inquinátio, nativitátis immutátio, nuptiárum inconstántia, inordinátio mœchíæ & impudicítiæ. Infandórum enim idolórum cultúra, omnis mali causa est, & inítium & finis..... Tu autem, Deus noster, suávis & verus es, pátiens, & in misericórdia dispónens ómnia. Etenim si peccavérimus, tui sumus, sciéntes Magnitúdinem tuam: & si non peccavérimus, scimus quóniam apud te sumus computáti. Nosse enim te consummáta justítia est; & scire justítiam & virtútem tuam, radix est immortalitátis.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *tit.* 51.

CAntus & soni graves sint, pii, ac distíncti, & dómui Dei ac divínis láudibus accommodáti: ut simul & verba intelligántur, & ad pietátem auditóres excitentur. Cantóres, ubi fieri potest, Clérici sint: omníno autem in Choro Clericálibus

vestibus & superpelliceo utántur.

Ad Magnif. Ant. 1. a. Doctrínam sapiéntiæ & disciplínæ scripsit Jesus filius Sirach. Beátus, qui in istis versátur bonis: si enim hæc fécerit, ad ómnia valébit; quia lux Dei vestígium ejus est. *Eccli.* 50.

Oratio, Concéde, quæsumus, *ut infra ad Laudes*.

DOMINICA XVIII.

Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 1.

OMnis sapiéntia a Dómino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante ævum. Arénam maris, & plúviæ guttas, & dies sæculi quis dinumerávit? Altitúdinem cœli, & latitúdinem terræ, & profúndum abyssi quis diménsus est? Sapiéntiam Dei præcedéntem ómnia quis investigávit? Prior ómnium creáta est sapiéntia, & intelléctus prudéntiæ ab ævo. Fons sapiéntiæ Verbum Dei in excélsis; & ingréssus illius mandáta ætérna. Radix sapiéntiæ cui reveláta est, & astútias illius quis agnóvit? Disciplína sapiéntiæ cui reveláta est & manifestáta? & multiplicatiónem ingréssus illius quis intelléxit? Unus est Altíssimus, Creátor omnípotens, & Rex potens, & metuéndus nimis, sedens super thronum illius, & dóminans Deus. Ipse creávit illam in Spíritu sancto, & vidit, & dinumerávit, & mensus est. Et effúdit illam super ómnia ópera sua, & super omnem carnem secúndum datum suum, & præbuit illam diligéntibus se.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

TImor Dómini delectábit cor, & dabit lætítiam & gáudium, & longitúdinem diérum. Timénti Dóminum bene erit in extrémis, & in die defunctiónis suæ benedicétur. Diléctio Dei honorábilis sapiéntia. Quibus autem apparúerit in visu, díligunt eam in visióne & in agnitióne magnálium suórum. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, & cum fidélibus in vulva concreátus est: cum eléctis fémínis gráditur, & cum justis & fidélibus agnóscitur. Timor Dómini sciéntiæ religiósitas. Religiósitas custódiet & jus-

tificábit cor, jucunditátem atque gáudium dabit. Timénti Dóminum bene erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur.

℟. Beátus homo qui invénit, 233.

Lectio iij.

PLenitúdo sapiéntiæ est timére Deum, & plénitúdo a frúctibus illíus. Omnem domum illíus implébit a generatiónibus, & receptácula a thesáuris illíus. Coróna sapiéntiæ timor Dómini, replens pacem & salútis fructum: & vidit, & dinumerávit eam: útraque autem sunt dona Dei. Sciéntiam & intelléctum prudéntiæ sapiéntia compartiétur: & glóriam tenéntium se exáltat. Radix sapiéntiæ est timére Dóminum; & rami illíus longævi. In thesáuris sapiéntiæ intelléctus, & sciéntiæ religiósitas: execrátio autem peccatóribus, sapiéntia. Timor Dómini expéllit peccátum: nam qui sine timóre est, non póterit justificári.

℟. Da mihi, Dómine, 233.

IN II. NOCTURNO.

¶ *Si hæc Dom. proximè antecedat IV. Temp. Sept. vide Rubricam, 177.*

Ex libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. Lib. 1. cap. 25.

SUnt nonnúlli, qui vitam suam négligunt; & dum transitória appetunt, dum ætérna vel non intélligunt, vel intelléqta contémnunt, nec dolórem séntiunt, nec habére consílium sciunt. Cùmque supérna quæ amisérunt, non considerant; esse se, heu míseri! in bonis putant. Nequáquam enim ad veritátis lucem, cui cónditi fúerant, mentis óculos érigunt: nequáquam ad contemplatiónem ætérnæ pátriæ desidérii áciem tendunt: sed semetípsos in his, ad quæ projécti sunt, deseréntes, vice pátriæ díligunt exílium quod patiúntur, & in cæcitáte quam tólerant, quasi in claritáte lúminis exúltant.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio v.

AT contra electórum mentes dum cuncta transitória nulla esse conspíciunt, ad quæ sint cónditæ, exquírunt: cùmque eórum satisfactióni nihil extra Deum súfficit, ipsâ inquisitiónis exercitatióne fatigáta illórum cogitátio, in Conditóris sui spe &

contemplatióne requiéscit; supérnis intérseri cívibus áppetit: & unusquísque eórum adhuc in mundo, córpore pósitus, mente jam extra mundum surgit; ærúmnam exílii, quam tólerat, deplórat; & ad sublímem pátriam incessántibus se amóris stímulis éxcitat. Cùm ergo dolens videt, quàm sit ætérnum quod pérdidit; ínvenit salúbre consílium, temporále hoc despícere quod percúrrit: & quò magis crescit consílii sciéntia, ut peritúra déserat; eò augétur dolor, quòd necdum ad mansúra pertíngat.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio vj. Post pauca.

INtuéndum quoque est, quàm nullus dolor mentis sit in actióne præcipitatiónis. Qui enim sine consíliis vivunt, qui seípsos rerum evéntibus præcípites déserunt, nullo ínterim cogitatiónum dolóre fatigántur. Nam qui solérter in vitæ consílio figit mentem, cautè sese in omni actióne circumspiciéndo consíderat: & ne ex re quæ ágitur, repentínus finis adversúsque surrípiat, hunc priùs móllliter pósito pede cogitatiónis palpat: pensat, ne ab his quæ agénda sunt, formído præpédiat; ne in his quæ differénda sunt, præcipitátio impéllat; ne prava per concupiscéntiam apérto bello súperent; ne recta per inánem glóriam insidiándo supplántent.

℟. Bono ánimo, 235.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore: Ascéndens (Jesus) in navículam, transfretávit, & venit in civitátem suam. Et ecce offerébant ei paralýticum jacéntem in lecto. Et videns Jesus fidem illórum, dixit paralýtico: Confide, fili, remittúntur tibi peccáta tua. Et réliqua.

Homília sancti Petri Chrysólogi.

Serm. 50. de Paralytico.

CHristus venit suscípere infirmitátes nostras, & suas nobis conférre virtútes: humána quærere, præstáre divína; accípere injúrias, réddere dignitátes; ferre tædia, reférre sanitátes: quia médicus qui non fert infirmitátes, curáre nescit; & qui non fúerit cum infir-

mo infirmátus, infirmo non potest conférre sanitátem. Christus ergo, si in suis mansísset virtútibus, commúnè cum homínibus nil habéret; & nisi impléffet carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Sustínuit ergo has necessitátes, ut homo verus humánis necessitátibus probarétur.

℟. Ecce viri portántes hóminem qui erat paralyticus, quærébant eum pónere ante Jesum; Et * Non inveniéntes quâ parte illum inférrent præ turba, per tégulas summisérunt eum cum lecto in médium. ℣. Spes illórum in salvántem illos, & óculi Dei in diligéntes se. * Non. *Luc.* 5. *Eccli.* 34.

Lectio viij. *Paulò post.*

QUando médicus languéntium aut quærit, aut réspicit voluntátes, cùm semper contrária desíderet & requírat infirmus? Hinc est quòd nunc ferrum, nunc ignem, nunc amára pócula ingerit, & appónit invítis, ut curam sani séntiant, quam non póterant sentíre ægrotántes. Et si homo injúrias déspicit, maledícta contémnit, ut sauciátis morbo sponte, vitam cónferat & salútem: quantò magis Christus médicus bonitáte divínâ, morbis sáucios peccatórum, & phrénesi críminum laborántes, ad salútem étiam invítos áttrahit, & noléntes? O si velímus, Fratres, ô si velímus omnem mentis nostræ parálysim pervidére; ánimam nostram virtútibus destitútam jacére in vitiórum stratis cernerémus: lucéret nobis, quemádmodum Christus & nostras quotídie nóxias réspicit voluntátes, & ad salutária nos remédia pértrahit, & perúrget invítos.

℟. Videns Jesus fidem illórum, dixit paralytico: * Confide, fili, remittúntur tibi peccáta tua. ℣. Per misericórdiam & fidem purgántur peccáta. * Confide. *Matt.* 9. *Prov.* 15.

Lectio ix.

FIli (inquit) remittúntur tibi peccáta tua.] Hæc dicens, Deum se volébat intélligi, qui per hóminem óculis adhuc latébat humánis. Virtútibus enim & signis comparabátur Prophétis, qui per ipsum fécerant & ipsi virtútes: peccátis autem dare véniam quia penes hóminem non est, & est sin-

gulåre Deitåtis insígne; Deum illum pectóribus inserébat humánis. Probat hoc Pharisáicus livor: nam cùm dixisset: [Remittúntur tibi peccáta tua;] respondérunt Pharisæi: [Hic blasphémat: quis enim potest peccáta remíttere nisi solus Deus?] Pharisæe, qui sciéndo nescis, confiténdo negas, cùm testáris, impúgnas: si Deus est qui remittit peccáta, cur tibi Christus Deus non est, qui uníus indulgéntiæ suæ múnere, totíus mundi probátur abstulísse peccáta? [Ecce (inquit) Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.] Ut autem possis majóra, cape ejus Divinitátis insígnia: audi eum péctoris tui penetrásse secrétum: áspice eum ad cogitatiónum tuárum látebras pervenísse; intéllige eum cordis tui tácita nudáre consília.

℟. Ego sum, ego sum ipse qui * Déleo iniquitátes tuas propter me, & peccatórum tuórum non recordábor. ℣. Dixit Jesus: Homo, remittúntur tibi peccáta tua. * Déleo. Glória. * Déleo. *Is.* 43. *Luc.* 5.

Ad Bened. *Ant.* 1. f. Per (Jesum) vobis remíssio peccatórum annuntiátur: in hoc omnis, qui credit, justificátur. *Act.* 13.

Oratio.

CONcéde, quæsumus Dómine, pópulo tuo véniam peccatórum: ut quod méritis non præsúmit, indulgéntiæ tuæ céleri largitáte percípiat; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Frisingénsi, *An.* 1440. *cap.* 15.

MAndámus in virtúte sanctæ obediéntiæ, & vólumus, omnes sacerdótes qui Paróchiis præsunt, singulis diébus Domínicis, aquam & sal benedícere, ac eósdem unà cum toto Clero ad ipsas Ecclésias spectánte, horis consuétis ante Missárum Solémnia processionáliter circumíre.

Ad Magnif. *Ant.* 1. D. Ait Jesus paralytico: Surge, tolle lectum tuum, & vade in domum tuam; & surréxit & ábiit in domum suam. *Matt.* 9.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 1.

FIli, concupíscens sapiéntiam, consérva justítiam; & Deus præbébit illam tibi. Sapiéntia enim

& disciplína timor Dómini: & quod beneplácitum est illi, fides & mansuetúdo; & adimplébit thesáuros illíus. Ne sis incredíbilis timóri Dómini: & ne accésseris ad illum dúplici corde. Ne fúeris hypócrita in conspéctu hóminum, & non scandalizéris in lábiis tuis. Attende in illis, ne forte cadas, & addúcas ánimæ tuæ inhonoratiónem, & revélet Deus abscónsa tua, & in médio synagógæ elídat te: quóniam accessísti malígnè ad Dóminum, & cor tuum plenum est dolo & fallácia.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 2.

FIli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia & timóre, & præpara ánimam tuam ad tentatiónem. Déprime cor tuum, & sústine: inclína aurem tuam, & súscipe verba intelléctûs: & ne festínes in témpore obductiónis. Sústine sustentatiónes Dei: conjúngere Deo, & sústine, ut crescat in novíssimo vita tua. Omne quod tibi applícitum fúerit, áccipe; & in dolóre sústine, & in humilitáte tua patiéntiam habe: quóniam in igne probátur aurum & argéntum, hómines verò receptíbiles in camíno humiliatiónis. Crede Deo, & recuperábit te: & dírige viam tuam, & spera in illum. Serva timórem illíus, & in illo veteráscе.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

REspícite, fílii, natiónes hóminum: & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est. Quis enim permánsit in mandátis ejus, & derelíctus est? aut quis invocávit eum, & despéxit illum? Quóniam pius & miséricors est Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta, & protéctor est ómnibus exquiréntibus se in veritáte..... Qui timent Dóminum, inquírent quæ beneplácita sunt ei: & qui díligunt eum, replebúntur lege ipsíus. Qui timent Dóminum, præparábunt corda sua, & in conspéctu illíus sanctificábunt ánimas suas. Qui timent Dóminum, custódiunt mandáta illíus, & patiéntiam habébunt usque ad inspectiónem illíus, dicéntes: Si pœniténtiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, & non in manus hó-

minum. Secúndum enim magnitúdinem ipsíus, sic & misericórdia illíus cum ipso est.

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 137.

STudéndum summópere Cantóribus est, ne donum sibi divínitùs collátum vítiis fœdent; sed pótiùs illud humilitáte, castitáte, sobrietáte, & cæteris sanctárum virtútum ornaméntis exórnent.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 3.

QUi honórat patrem suum, vitâ vivet longióre: & qui obédit patri, refrigerábit matrem. Qui timet Dóminum, honórat paréntes; & quasi dóminis sérviet his qui se genuérunt. In ópere & sermóne, & omni patiéntia honóra patrem tuum, ut supervéniat tibi benedíctio ab eo, & benedíctio illíus in novíssimo máneat. Benedíctio patris firmat domos filiórum: maledíctio autem matris eradícat fundaménta. Ne gloriéris in contumélia patris tui; non enim est tibi glória, ejus confúsio. Glória enim hóminis ex honóre patris sui; & dédecus filii pater sine honóre. Fili, súscipe senéctam patris tui, & non contrístes eum in vita illíus: & si defécerit sensu, véniam da, & ne spernas eum in virtúte tua.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

FIli, in mansuetúdine ópera tua pérfice, & super hóminum glóriam diligéris. Quantò magnus es, humília te in ómnibus, & coram Deo invénies grátiam: quóniam magna poténtia Dei solíus, & ab humílibus honorátur. Altióra te ne quæsíeris, & fortióra te ne scrutátus fúeris: sed quæ præcépit tibi Deus, illa cógita semper, & in plúribus opéribus ejus ne fúeris curiósus. Non est enim tibi necessárium, ea quæ abscóndita sunt, vidére óculis tuis. In supervácuis rebus noli scrutári multiplíciter, & in plúribus opéribus ejus non eris curiósus. Plúrima enim super sensum hóminum osténsa sunt tibi. Multos quoque supplantávit suspício illórum, & in vanitáte detínuit sensus illórum.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij.

COr durum habébit malè in novíssimo : & qui amat perículum, in illo períbit. Cor ingrédiens duas vias, non habébit succéssus : & pravus corde in illis scandalizábitur. Cor nequã gravábitur in dolóribus, & peccátor adjíciet ad peccándum. Synagógæ superbórum non erit sánitas : frutex enim peccáti radicábitur in illis, & non intelligétur. Cor sapiéntis intelligitur in sapiéntia, & auris bona áudiet cum omni concupiscéntia sapiéntiam. Sápiens cor & intelligíbile abstinébit se a peccátis, & in opéribus justítiæ succéssus habébit. Ignem ardéntem extínguit aqua, & eleemósyna resístit peccátis : & Deus prospéctor est ejus qui reddit grátiam: méminit ejus in pósterum, & in témpore casûs sui invéniet firmaméntum.

℟. Bono ánimo, 235.

CANON.

Ex Concilio Burdigalénsi. *An.* 1683. *tit.* 5.

AB omni Ecclesiástico cantu quævis música, lascívum quidpiam & vulgáres cantilénas, aut levitátem similésque inéptias réferens, omníno arceátur : sed gravis ubíque sit & divínis láudibus accommodáta, ut eâ circumstántium fidélium ánimi ad majórem pietátem, devotiónem ac religiónem ardéscant.

FERIA QUARTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 4.

FIli, eleemósynam páuperis ne defráudes, & óculos tuos ne transvértas a páupere. Animam esuriéntem ne despéxeris; & non exásperes páuperem in inópia sua. Cor inopis ne afflíxeris, & non prótrahas datum angustiánti. Rogatiónem contribuláti ne abjícias; & non avértas fáciem tuam ab egéno. Ab inope ne avértas óculos tuos propter iram : & non relínquas quærêntibus tibi retro maledícere : maledicéntis enim tibi in amaritúdine ánimæ, exaudiétur deprecátio illíus, exáudiet autem eum, qui fecit illum. Congregatióni páuperum affábilem te fácito, & Presbytero humília ánimam tuam, & magnáto humília caput tuum. Declína páuperi sine tristítia aurem tuam, & redde débitum tuum,

& respónde illi pacífica in mansuetúdine. Líbera eum, qui injúriam pátitur, de manu supérbi: & non ácidè feras in ánima tua. In judicándo esto pupíllis miséricors ut pater, & pro viro matri illórum: & eris tu velut fílius Altíssimi obédiens, & miserébitur tui magis quàm mater.

℟. Vánitas vanitátum, 232.

Lectio ij.

Fili, consérva tempus, & devíta a malo. Pro ánima tua ne confundáris dícere verum. Est enim confúsio addúcens peccátum, & est confúsio addúcens glóriam & grátiam. Ne accípias fáciem advérsùs fáciem tuam, nec advérsùs ánimam tuam mendácium. Ne reverreáris próximum tuum in casu suo: nec retíneas verbum in témpore salútis. Non abscóndas sapiéntiam tuã in decóre suo. In lingua enim sapiéntia dignóscitur: & sensus, & sciéntia & doctrína in verbo sensáti, & firmaméntum in opéribus justítiæ. Non contradícas verbo veritátis ullo modo: & de mendácio ineruditiónis tuæ confúndere.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

Non confundáris confitéri peccáta tua, & ne subjícias te omni hómini pro peccáto. Noli resístere contra fáciem poténtis, nec conéris contra ictum flúvii. Pro justítia agonizáre pro ánima tua, & usque ad mortem certa pro justítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos. Noli citátus esse in lingua tua, & inútilis & remíssus in opéribus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evértens domésticos tuos, & óppimens subjéctos tibi. Non sit porrécta manus tua ad accipiéndum, & ad dandum colléсta.

℟. Da mihi, Dómine, 233.

CANON.

Ex Concílio Noviomensi.

An. 1344. cap. 4.

Hoc sacro approbánte Concílio vólumus, & ordinámus, quòd per síngulas Ecclésias cujúslibet civitátis vel Diœcésis, tàm Collegiátis quàm áliis, Ordinárius seu usus divíni Officii, in modo officiándi, qui in Ecclésiis Cathedrálibus observári consuévit & tenéri, inviolabíliter obsérvétur.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 5.

NOli atténdere ad possessiónes iníquas, & ne díxeris: Est mihi sufficiens vita: nihil enim próderit in témpore vindíctæ & obductiónis. Ne sequáris in fortitúdine tua concupiscéntiã cordis tui: & ne díxeris: Quómodò pótui? aut quis me subjíciet propter facta mea? Deus enim víndicans vindicábit. Ne díxeris: Peccávi, & quid mihi áccidit triste? Altíssimus enim est pátiens rédditor. De propitiáto peccáto noli esse sine metu, neque adjícias peccátum super peccátum. Et ne dicas: Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur. Misericórdia enim & ira ab illo citò próximant, & in peccatóres réspicit ira illíus. Non tardes convérti ad Dóminum, & ne dífferas de die in diem. Súbitò enim véniet ira illíus, & in témpore vindíctæ dispérdet te.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

ESto firmus in via Dómini, & in veritáte sensûs tui & sciéntia, & prosequátur te verbum pacis & justítiæ. Esto mansuétus ad audiéndum verbum, ut intélligas: & cum sapiéntia próferas respónsum verum. Si est tibi intelléctus, respónde próximo: sin autem, sit manus tua super os tuum; ne capiáris in verbo indisciplináto, & confundáris. Honor & glória in sermóne sensáti: lingua verò imprudéntis subvérsio est ipsíus. Non appelléris susúrro, & linguâ tuâ ne capiáris, & confundáris. Super furem enim est confúsio & pœniténtia, & denotátio péssima: super bilínguem: susùrratóri autem ódium, & inimicítiæ & contumélia. Justífica pusíllum, & magnum símiliter.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij. Cap. 6.

VErbum dulce multíplicat amícos, & mítigat inimícos: & lingua éucharis in bono hómine abúndat. Multi pacífici sint tibi, & consiliárius sit tibi unus de mille. Si póssides amícum, in tentatióne pósside eum, & ne fácilè credas ei. Est enim amícus secúndùm tempus suum, & non permanébit in die tribulatiónis. Et

est amícus qui convértitur ad inimicítiam: & est amícus qui ódium & rixam & convítia denudábit. Est autem amícus sócius mensæ, & non permanébit in die necessitátis. Amícus si permánserit fixus, erit tibi quasi coæquális, & in doméfticis tuis fiduciáliter aget.... Amícus fidélis protéctio fortis; qui autem invénit illum, invénit thesáurum. Amíco fidéli nulla est comparátio; & non est digna ponderátio auri & argénti contra bonitátem fidei illíus.... Qui timet Deum, æquè habébit amicítiam bonam; quóniam secúndùm illum erit amícus illíus.

℟. Bono ánimo, 235.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. part. 2. cap. 6.

MUlto jam ex témpore, pio, ut spes est, ánimo desiderávimus repurgári Breviária. Nam cùm olim a sanctíssimis Pátribus institútum sit, ut solæ Scriptúræ sacræ in Ecclésia recitaréntur; nescímus, quâ incúriâ accíderit, ut in eárum locum succésserint ália cum his neútiquam comparánda, atque ínterim históriæ Sanctórum tam incúltæ, ac tam negligénti stúdio conscríptæ, ut nec auctoritátem habére videántur, nec gravitátem.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 7.

NOli quærere a Dómino ducátum, neque a rege cáthedram honóris. Non te justífices ante Deum, quóniam ágnitor cordis ipse est, & penes regem noli velle vidéri sápiens. Noli quærere fíeri Judex, nisi váleas virtúte irrúmpere iniquitátes: ne fortè extiméscas fáciem poténtis, & ponas scándalum in æquitáte tua. Non pecces in multitúdinem civitátis, nec te immíttas in pópulum, neque álliges duplícia peccáta: nec enim in uno eris immúnis. Noli esse pusillánimis in ánimo tuo. Exoráre, & fácere eleemósynam ne despícias. Ne dicas: In multitúdine múnerum meórum respíciet Deus, & offerénte me Deo altíssimo, múnera mea suscípiet.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

NOn irrídeas hóminem in amaritúdine ánimæ: est enim qui humí-

liat & exáltat, circumspéctor Deus. Noli aráre mendácium advérsus fratrem tuum: neque in amícum similiter fácias. Noli velle mentíri omne mendácium: assidúitas enim illíus non est bona. Noli verbósus esse in multitúdine Presbyterórum, & non íteres verbum in oratióne tua. Non óderis laborióa ópera, & rusticatiónem creátam ab Altíssimo. Non te réputes in multitúdine indisciplinatórum. Meménto iræ, quóniam non tardábit.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

NOn lædas servum in veritáte operántem, neque mercenárium dantem ánimam suam. Servus sensátus sit tibi diléctus quasi ánima tua: non defráudes illum libertáte, neque ínopem derelínquas illum. Pécora tibi sunt? atténde illis: & si sunt utília, persevérent apud te. Fílii tibi sunt? érudi illos, & curva illos a pueritia illórum. Fíliæ tibi sunt? serva corpus illárum, & non osténdas hílarem fáciem tuam ad illas. Trade fíliam, & grande opus féceris, & hómini sensáto da illam. Múlier si est tibi secúndum ánimam tuam, non projícias illam; & odíbili non credas te. In toto corde tuo honóra patrem tuum, & gémitus matris tuæ ne obliviscáris: meménto quóniam nisi per illos, natus non fuísses; & retríbue illis, quómodo & illi tibi.

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1564. *Congreg.* 5.

QUóniam a primæva Breviárii institutióne, id antiqui Patres voluísse videntur, ut singulis hebdómadis totum Psaltérium recitarétur; in Breviário, Davídici psalmi ita per dies síngulos disponántur, ut totus Psalmórum liber in unaquáque hebdómada recitétur.

SABBATO.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 7.

IN tota ánima tua time Dóminum, & sacerdótes illíus sanctífica. In omni virtúte tua dílige eum qui te fecit; & minístros ejus ne derelínquas. Honóra Deum ex tota ánima tua, & honorífica sacerdótes, & propúrga te cum bráchiis. Da illis partem, sicut mandátum est tibi, primitiárum &

purgatiónis : & de negligéntia tua purga te cum paucis. Datum brachiórum tuórum, & sacrifícium sanctificatiónis ófferes Dómino, & inítia Sanctórum : & páuperi pórrige manum tuam, ut perficiátur propitiátio & benedíctio tua. Grátia dati in conspéctu omnis vivéntis, & mórtuo non prohíbeas grátiam. Non desis plorántibus in consolatióne ; & cum lugéntibus ámbula. Non te pígeat visitáre infírmum : ex his enim in dilectióne firmáberis. In ómnibus opéribus tuis memoráre novíssima tua, & in ætérnum non peccábis.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumuntur e II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò.* ℟. *erit ut in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 9.

V Írginem ne conspícias, ne fortè scandalizéris in decóre illíus. Ne des fornicáriis ánimam tuam in ullo : ne perdas te, & hæreditátem tuam. Noli circumspícere in vicis civitátis, nec oberráveris in platéis illíus. Avérte fáciem tuam a mulíere compta, & ne circumspícias spéciem aliénam. Propter spéciem mulíeris multi periérunt : & ex hoc concupiscéntia quasi ignis exardéscit. Omnis múlier quæ est fornicária, quasi stercus in via conculcábitur. Spéciem mulíeris aliénæ multi admiráti, réprobi facti sunt : collóquium enim illíus quasi ignis exardéscit.

Lectio iij. Cap. 10.

O Mnis injúriæ próximi ne memíneris, & nihil agas in opéribus injúriæ. Odíbilis coram Deo est & homínibus supérbia : & execrábilis omnis iníquitas géntium. Regnum a gente in gentem transfértur propter injustítias, & injúrias & contumélias, & divérsos dolos. Aváro autem nihil est sceléstius. Quid supérbit terra & cinis ? Nihil est iníquius quàm amáre pecúniam : hic enim & ánimam suam venálem habet : quóniã in vita sua projécit íntima sua.

CANON.

Ex Concílio Narbonénsi.

An. 589. *Can.* 2.

H Oc definítum est, ut in psalléndi ordínibus, per quemque Psalmum Glória dicátur omnipoténti Deo : per majóres verò Psalmos, prout fúerint prolixiùs, pausatiónes fiant, & per quamque pausatiónem Glória

Trinitátis, Dómino decantétur.

Ad Magnif. *Ant.* 6. F. Sapiéntia & disciplína, & sciéntia legis apud Deum: diléctio & viæ bonórum apud ipsum. *Eccli.* 11.

Oratio, Corda nostra, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XIX.
Post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO:
De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 11.

IN vestítu ne gloriéris unquam, nec in die honóris tui extolláris: quóniam mirabília ópera Altíssimi solíus, & gloriósa, & abscónsa, & invísa ópera illíus. Multi tyránni sedérunt in throno, & insuspicábilis portávit diadéma. Multi poténtes oppréssi sunt válidè, & gloriósi tráditi sunt in manus alterórum. Priúsquam intérroges, ne vitúperes quemquam: & cùm interrogáveris, córripe justè. Priúsquam áudias, ne respóndeas verbum: & in médio sermónum ne adjícias loqui. De ea re quæ te non moléstat, ne certéris: & in judício peccántium ne consístas. Fili, ne in multis sint actus tui: & si dives fúeris, non eris immúnis a delícto.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij.

BEnedíctio Dei in mercédem justi festínat, & in hora velóci procéssus illíus fructíficat. Ne dicas: Quid est mihi opus? & quæ erunt mihi ex hoc bona? Ne dicas: Sufficiens mihi sum: & quid ex hoc pessimábor? In die bonórum ne immemor sis malórum: & in die malórum ne immemor sis bonórum: quóniam fácile est coram Deo in die óbitûs retribúere unicuíque secúndum vias suas. Malítia horæ obliviónem facit luxúriæ magnæ, & in fine hóminis denudátio óperum illíus. Ante mortem ne laudes hóminem quemquam.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 13.

ADvocátus a potentióre discéde: ex hoc enim magis te advocábit. Ne ímprobus sis, ne impingáris: & ne longe sis ab eo, ne eas in obliviónem. Ne retíneas ex æquo loqui cum illo: ne credas multis verbis illíus: ex multa enim loquéla tentábit te, & subrídens interrogábit te de abscónditis tuis. Immítis ánimus illíus conservábit verba tua,

& non parcet de malítia & de vínculis. Cave tibi, & atténde diligénter audítui tuo: quóniam cum subversióne tua ámbulas. Audiens verò illa quasi in somnis vide, & vigilábis. Omni vitâ tuâ dilige Deum, & ínvoca illum in salúte tua. Omne ánimal díligit símile sibi: sic & omnis homo próximum sibi.

℟. Da mihi, 233.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 22. in Epist. 2. ad Cor. Edit. Bened. §. 3.

Lectio iv.

NOn tardes convérti ad Dóminum, & ne dífferas de die in diem: nescis enim quid paritúra sit superventúra dies.] Ex dilatióne quippe perículū ac metus náscitur. Quòd si quis moram omnem fúgiat, perspícua ei & certa salus. Proínde virtútem compléctere. Sic enim, sive júvenis hinc abscédas, tutò abscédes: sive ad senílem ætátem pervénias, cum amplíssimis ópibus excédes, duplicémque lætítiam ac festivitátem per omnem vitam habébis, nimírum & a vítio ábstinens, & virtútem amplèxans. Cave díxeris: Erit tempus cùm ad meliórem frugem reverténdum erit. Hæc enim verba Deum, majórem in modum ad iracúndiam cóncitant. Quid tandem est, quòd cùm ille infiníta tibi sæcula pollícitus sit, tu contra in præsénti hac vita, quæ brevis ac fluxa est, nullum labórem suscípere velis: verùm ita dissolútus & ignávus sis, ut étiam hac ipsâ breviórem requíras? Annon eædem comessatiónes quotídie?.. annon eædem mensæ? annon éadem theátra? annon eædem pecúniæ? Quoúsque ista tanquam vera & sólida amábis? Quoúsque inexplébili vítii cupiditáte tenéberis?

℟. Ne despícias, 234.

Lectio v. Post pauca.

MEro te obruísti, cibis te ingurgitásti, rapuísti? Consíste jam, teque in contráriam viam refer. Deo grátias age, quòd te inter média peccáta non abrípuit: ne álterum quoque tibi tempus ad flagitiósè vivéndum præfiníri póstules. Multi, dum avarítiæ studérent, hinc abrépti sunt, atque ad perspícuas certásque pœnas abscessérunt.

Ne idem tibi inexcusábili áccidat, time. At, inquis, multis Deus in extréma quoque senectúte peccáta sua confiténdi spátium concéssit? Quid tum? An tibi quoque concédet? fortásse, inquis. Quid ais, Fortásse, intérdum, sæpe? In mentem tibi véniat, te de ánima tua consílium iníre. Contrárium pone, tecúmque ita réputa, ac dic: Quid autem, si non concésserit? Tu contra: Quid si concésserit, inquis? Concéssit quidem ipse. Verúmtamen hoc illo tútius est & utílius.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio vj.

Etenim si jam probè vívere incípias, sive certum vitæ spátium accéperis, sive non, ómnia lucrátus eris; si autem moras quotídie nectas, ob eam ipsam persæpe caussam minimè accípies. Enimvérò cùm domum extrúere paras, non dicis: Infirma fundaménta jáciam, permúltæ enim ædes sic étiam constitérunt. At verò cùm de ánima consílium inis, imbecillióribus níteris, nimírum illud, Fortásse, sæpe, intérdum, ponens, incertísque evéntibus teípsum commíttis. Non incértis, inquis, evéntibus, sed Dei benignitáti: benignus enim ac clemens est Deus. Id quoque ipse compértum hábeo; sed tamen benignus hic, illos étiam quos dixi, de médio sústulit. Quid verò si, accépto longióris vitæ spátio, idem ipsi tuíque símilis máneas. Nam qui ejúsmodi est, in senectúte quoque ignávus ac socors erit. Is enim qui hæc cógitat étiam post octogínta annos nonagínta requírit, & post nonagínta, centum; & exáctis annis centum, ségnior adhuc erit; atque ita tota vita incássum absumétur.

℟. Bono ánimo glóriam, 235.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

In illo témpore; Respóndens Jesus, dixit íterùm in parábolis (Princípibus sacerdótum & Pharisæis,) dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et misit servos suos vocáre invitátos ad núptias, & nolébant veníre. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 3. in Epist. ad Ephes. §. 4.

SI (Christus) eum abdúxit & expulit qui sórdidâ veste erat indútus; ei qui córpori sordes adhibúerit, quid non fáciet, quómodo non eum affíciet? Multos vídeo qui Christi Córporis sunt partícipes inconsideràtè & témerè, & magis ex consuetúdine & ex præscrípto, quàm ex cogitatióne & consideratióne. Si advénerit, inquit, tempus sanctæ Quadragésimæ, qualiscúnque fúerit quíspiam, fit párticeps Sacramentórum, si advénerit dies Epiphaniórum. Atqui illud tempus accedéndi non est: non Epipháma, neque Quadragésima facit dignos qui accédant, sed ánimæ sincéritas & púritas. Cum ea semper accéde, absque ipsa nunquam.

℟. Omnes de uno pane participámus. * Non potéstis cálicem Dómini bíbere, & cálicem dæmoniórum: non potéstis mensæ Dómini partícipes esse, & mensæ dæmoniórum. ℣. Nolíte contamináre ánimas vestras, ne immúndi sitis. * Non potéstis cálicem. 1. *Cor.* 10. *Levit.* 11.

Lectio viij. Paulò post.

COgita qui véteris partícipes erant sacrifícii, quantâ utebántur frugalitáte & abstinéntiâ: quid non agébant? quid non faciébant? Undique & semper expurgabántur: tu autem accédens ad Sacrifícium quod ipsi stupent & venerántur Angeli, témporum períodis rem defínis ac circumscríbis? Et quómodo stabis ad tribúnal Christi, qui pollútis mánibus & labris ad Corpus illud áudeas accédere? & regem quidem ore malè olénte deosculári nolúeris: cœli autem Regem feténti & malè olénti ánimâ osculáris. Id planè est contumélia. Dic mihi, velléśne ad sacrifícium mánibus illótis accédere? non opínor: sed malles pótiùs non prórsus accédere, quàm sórdidis mánibus. Itáne cum in re parva sis ádeo réverens & religiósus; sórdidam & immúndam habens ánimam, accédis & audes tángere?

℟. Quæ participátio justítiæ cum iniquitáte? Quæ socíetas luci ad ténebras?

* Qui consénsus templo Dei cum idólis? vos enim estis templum Dei vivi. ℣. Dicit Dóminus: Homo si alienátus fúerit a me, & posúerit idóla sua in corde suo, dispérdam eum de médio pópuli mei. * Qui consénsus. 2. *Cor.* 6. *Ezech.* 14.

Lectio ix.

Ex Homil. 24. in Epist. 1. ad Cor. §. 5.

NOn dico ut non accedámus; sed ne témerè accedámus. Sicut enim témerè accédere, perículum est; sic his mysticis cœnis non communicáre, fames est & mors. Hæc enim mensa nervi ánimæ nostræ, mentis vínculum, fidúciæ causa, spes, salus, lux, vita est..... Abstérge igitur ánimam, præpara mentem ad horum mysteriórum perceptiónem. Etenim si regis filius cum ornátu, púrpurâ & diadémate concréditus tibi esset gestándus, ómnia quæ sunt in terra abjecísses. Nunc autem non filium regis, sed ipsum Dei Fílium Unigénitum accípiens, non exhorréscis? dic mihi: & non omnem sæculárium rerum amórem ábjicis? neque illo tantùm ornátu gloriáris; sed adhuc in terram réspicis, pecúnias amas, & auro inhias? Ecquam habitúrus es véniam? quam excusatiónem?

℟. Suádeo tibi émere a me aurum ignítum probátum, ut lócuples fias, & vestiméntis albis induáris. * Ecce sto ad óstium, & pulso: † Si quis audíerit vocem meam, intrábo ad illum, & cœnábo cum illo, & ipse mecum. ℣. Omni témpore sint vestiménta tua cándida. * Ecce sto. Glória. † Si quis audíerit. *Apoc.* 3. *Eccle.* 9.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Intrávit rex ut vidéret discumbéntes, & vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, & ait illi: Amíce, quómodo huc intrasti non habens vestem nuptiálem? At ille obmútuit. *Matt* 22.

Oratio.

COrda nostra, quæsumus Dómine, grátiæ tuæ munéribus purífica; ut spirituálium virtútum ornaméntis indúti, cœlésti tuo convívio digni efficiámur; Per Dñm.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. *An.* 1683. *tit.* 6.

MAgistrátus omnes pro sui nostríque officii

officii ratióne, quoad póssumus, adhortámur; ut, quod in ipsis máximè situm est, sacros dies ac solémnes piè sanctéque celebrári curent: tabérnas aperíri, vectúras & ópera quævis rústica exercéri prohíbeant. Quo témpore verò divínum Officium explétur, aut Conciónes habéntur, otiósam & vagam turbam e tabérnis, & foro, & platéis ábigant, pœnísque propósitis, rebus sacris interésse compéllant.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Dixit rex minístris: Ligátis mánibus & pédibus ejus, míttite eum in ténebras exterióres; ibi erit fletus & stridor déntium. Multi enim sunt vocáti, pauci verò elécti. *Matt.* 22.

FERIA SECUNDA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 13.

VEnátio leónis ónager in erémo; sic & páscua dívitum sunt páuperes. Et sicut abominátio est supérbo humílitas; sic & execrátio dívitis pauper. Dives commótus confirmátur ab amícis suis: húmilis autem cùm cecíderit, expellétur & a notis. Díviti decépto multi recuperatóres: locútus est supérba, & justificavérunt illum. Húmilis decéptus est, ínsuper & argúitur: locútus est sensátè, & non est datus ei locus. Dives locútus est, & omnes tacuérunt, & verbum illíus usque ad nubes perdúcent. Pauper locútus est, & dicunt: Quis est hic? & si offénderit, subvértent illum. Bona est substántia, cui non est peccátum in consciéntia: & nequíssima paupértas in ore ímpii.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 14.

BEátus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo, & non est stimulátus in trístitia delícti. Felix, qui non hábuit ánimi sui trístitiam, & non éxcidit a spe sua. Viro cúpido & tenáci sine ratióne est substántia; & hómini lívido ad quid aurum? Qui acérvat ex ánimo suo injústè, áliis cóngregat, & in bonis illíus álius luxuriábitur. Qui sibi nequam est, cui álii bonus erit? & non jucundábitur in bonis suis. Qui sibi ínvidet, nihil est illo néquius, & hæc reddítio est malítiæ illíus: & si bene fécerit, ignoránter & non volens

facit : & in novíssimo maniféstat malítiam suam.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij.

FIli, si habes, bénefac tecum, & Deo dignas oblatiónes offer. Memor esto quóniam mors non tardat, & testaméntum inferórum quia demonstrátum est tibi : testaméntum enim hujus mundi morte moriétur. Ante mortem bénefac amíco tuo, & secúndum vires tuas expórrigens da páuperi. Non defraudéris a die bono, & partícula boni doni non te prætéreat. Nonne áliis relínques dolóres & labóres tuos in divisióne sortis ? Da, & áccipe, & justífica ánimam tuam. Ante óbitum tuum operáre justítiam ; quóniam non est apud ínferos inveníre cibum.

℟. Da mihi, 233.

CANON.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de cultu divino, num.* 3.

NE cui precum multitúdo tædium géneret, nemóque eárum partem áliquam tácitus prætéreat, aut volubilitáte linguæ illas omnes ita percúrrat, ut plerúmque mentem lingua prævéniat ; póterunt Epíscopi, adhíbito saltem duórum Canonicórum & aliórum grávium virórum judício, preces ad eum modum redúcere, ut & Ecclésiæ dignitáti respóndeant, & fácilè ab ómnibus exólvi, piéque decantári possint.

FERIA TERTIA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 15.

DEus ab inítio constítuit hóminem, & relíquit illum in manu consílii sui. Adjécit mandáta & præcépta sua : si volúeris mandáta serváre, consérvábunt te ; & in perpétuum fidem plácitam fácere. Appósuit tibi aquam & ignem : ad quod volúeris, pórrige manum tuam. Ante hóminem vita & mors, bonum & malum : quod placúerit ei, dábitur illi. Quóniam multa sapiéntia Dei, & fortis in poténtia, videns omnes sine intermissióne. Oculi Dómini ad timéntes eum, & ipse agnóscit omnem óperam hóminis. Némini mandávit ímpiè ágere, & némini dedit spátium peccándi.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij. Cap. 20. & 21.

XEnia & dona excæcant óculos júdicum,

& quasi mutus, in ore avértit correptiónes eórum. Sapiéntia abscónsa, & thesáurus invísus; quæ utílitas in utrísque? Mélior est qui celat insipiéntiam suam, quàm homo qui abscóndit sapiéntiam suam. Fili, peccásti? non adjícias iterùm: sed & de prístinis deprecáre ut tibi dimittántur. Quasi a fácie cólubri fuge peccáta: & si accésseris ad illa, suscípient te. Dentes leónis, dentes ejus, interficiéntes ánimas hóminum. Quasi rhomphæa bis acúta omnis iníquitas; plagæ illíus non est sánitas. Objurgátio & injúriæ annullábunt substántiam: & domus quæ nimis lócuples est, annullábitur supérbiâ; sic substántia supérbi eradicábitur.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij. Cap. 23.

HOmini fornicário omnis panis dulcis, non fatigábitur transgrédiens usque ad finem. Omnis homo qui transgréditur lectum suum, contémnens in ánimam suam, & dicens: Quis me videt? Ténebræ circúmdant me, & parietes coopériunt me, & nemo circúmspicit me: quem véreor? delictórum meórum non memorábitur Altíssimus. Et non intélligit quóniam ómnia videt óculus illíus, quóniam expéllit a se timórem Dei hujúsmodi hóminis timor, & óculi hóminum timéntes illum: & non cognóvit quóniam óculi Dómini multò plus lucidióres sunt super solem, circumspiciéntes omnes vias hóminum, & profúndum abyssi, & hóminum corda intuéntes in abscónditas partes. Dómino enim Deo ántequam crearéntur, ómnia sunt ágnita: sic & post perféctum réspicit ómnia.

℟. Bono ánimo, 235.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno, *Sess. 25. in fine Decreti de Purgatorio.*

CUrent Epíscopi, ut fidélium vivórum suffrágia, Missárum scílicet sacrifícia, oratiónes, eleemósynæ, aliáque pietátis ópera, quæ a fidélibus pro áliis fidélibus defúnctis fieri consuevérunt; secúndum Ecclésiæ institúta piè & devótè fiant: & quæ pro illis ex testatórum fundatiónibus, vel áliâ ratióne debéntur, non perfunctóriè, sed a sacerdótibus, & Ecclésiæ minístris, & áliis qui hoc præstáre tenéntur,

diligénter & accurátè persolvántur.

FERIA QUARTA,
De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 25.

IN tribus plácitum est spirítui meo, quæ sunt probáta coram Deo & homínibus. Concórdia fratrum, & amor proximórũ, & vir & múlier bene sibi consentiéntes. Tres spécies odívit ánima mea, & ággravor valde ánimæ illórum: Páuperem supérbum; dívitem mendácem; senem fátuum & insensátum. Quæ in juventúte tua non congregásti, quómodo in senectúte tua invénies? Quàm speciósum canitiéi judícium, & presbyteris cognóscere consílium! Quàm speciósa veteránis sapiéntia, & gloriósis intelléctus & consílium! Coróna senum multa perítia, & glória illórum timor Dei.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 28.

QUi vindicári vult, a Dómino invéniet vindíctam, & peccáta illíus servans servábit. Relínque próximo tuo nocénti te; & tunc deprecánti tibi peccáta solvéntur. Homo hómini resérvat iram, & a Deo quærit medélam? In hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, & de peccátis suis deprecátur? Ipse cùm caro sit, resérvat iram, & propitiatiónem petit a Deo? quis exorábit pro delíctis illíus? Meménto novissimórum, & désine inimicári: tabitúdo enim & mors ímminent in mandátis ejus. Memoráre timórem Dei, & non irascáris próximo. Memoráre testaméntum Altíssimi, & déspice ignorántiam próximi. Abstine te a lite, & mínues peccáta.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 29.

PRopter mandátum assúme páuperem; & propter inópiam ejus ne dimíttas eum vácuum. Perde pecúniam propter fratrem & amícum tuum: & non abscóndas illam sub lápide in perditiónem. Pone thesáurum tuum in præcéptis Altíssimi, & próderit tibi magis quàm aurum. Conclúde eleemósynam in corde páuperis, & hæc pro te exorábit ab omni malo. Super scutum poténtis, & super lánceam, advérsùs inimícum tuum pugnábit. Vir bonus fidem facit pro próximo suo: & qui perdíderit confusiónem, dere-

línquet sibi. Grátiam fidejussóris ne oblivíscáris : dedit enim pro te ánimam suam.

℟. Da mihi, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Cabilonénsi secúndo.

An. 813. *Can.* 6.

IMputátur quibúsdam frátribus, eo quòd avarítiæ causâ homínibus persuádeant; ut abrenuntiántes sæculo, res suas Ecclésiæ cónferant : quod pénitus ab ómnium méntibus eradicándum est. Animárum quippe salútem inquírere sacérdos, non lucra terréna debet : quóniam fidéles ad res suas dandas non sunt cogéndi, neque circumveniéndi : oblátio namque spontánea esse debet.

FERIA QUINTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 31.

INtéllige quæ sunt próximi tui ex teípso : útere quasi homo frugi his, quæ tibi apponúntur; ne, cùm mandúcas multùm, ódio habeáris. Cessa prior causâ disciplínæ : & noli nímius esse, ne fortè offéndas. Et si in médio multórum sedísti, prior illis ne exténdas manum tuam, nec prior poscas bíbere. Quàm sufficiens est hómini erudíto vinum exíguum, & in dormiéndo non laborábis ab illo, & non sénties dolórem. Vigília, chólera, & tortúra viro infruníto. Somnus sanitátis in hómine parco : dórmiet usque mane, & ánima illíus cum ipso delectábitur.

℟. Ne despícias, 234.

Lectio ij.

AUdi me, fili, & ne spernas me; & in novíssimo invénies verba mea. In ómnibus opéribus tuis esto velox, & omnis infírmitas non occúrret tibi. Spléndidum in pánibus benedícent lábia multórum, & testimónium veritátis illíus fidéle. Nequíssimo in pane murmurábit cívitas, & testimónium nequítiæ illíus verum est. Diligéntes in vino noli provocáre; multos enim extermínávit vinum. Ignis probat ferrum durum : sic vinum corda superbórum árguet in ebrietáte potátum. Æqua vita homínibus vinum in sobrietáte : si bibas illud moderátè, eris sóbrius. Quæ vita est ei, qui minúitur vino? Quid defráudat vitam? Mors.

℟. Oculi Dómini, 234.

Lectio iij.

VInum in jucunditátem creátum est, & non in ebrietátem, ab inítio. Exultátio ánimæ & cordis vinum moderátè potátum. Sánitas est ánimæ & córpori sóbrius potus. Vinum multum potátum, irritatiónem, & iram, & ruínas multas facit. Amaritúdo ánimæ vinum multum potátum. Ebrietátis animósitas, imprudéntis offénsio, minórans virtútem, & fáciens vúlnera. In convívio vini non árguas próximum; & non despícias eum in jucunditáte illíus: verba impropérii non dicas illi; & non premas illum in repeténdo.

℟. Bono ánimo, 235.

CANON.

Ex Concílio Bituricénsi. *An.* 1584. *tit.* 16. *Can.* 18.

IN quibus Ecclésiis plura & vária Anniversária constitúta sunt, ita ut ad ea celebránda tempus sufficere non possit, absque diminutióne divíni quotidiáni Officii, státuit hæc Synodus; ut Epíscopi auctoritáte, ejúsmodi Anniversária ad certum modum reducántur, & certis diébus celebránda præscribántur, commemoratióne tamen semper hábitâ eórum, qui legáta & Anniversária reliquerint.

FERIA SEXTA.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 32.

AUdi tacens, & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Adoléscens, lóquere in tua causa vix. Si bis interrogátus fúeris, hábeat caput respónsum tuum. In multis esto quasi ínscius, & audi tacens simul & quærens. In médio magnatórum non præsúmas; & ubi sunt senes, non multùm loquáris. Ante grándinem præíbit coruscátio; & ante verecúndiam præíbit grátia, & pro reveréntia accédet tibi bona grátia. Et horâ surgéndi non te trices: præcúrre autem prior in domum tuam, & illic avocáre, & illic lude, & age conceptiónes tuas, & non in delíctis & verbo supérbo. Et super his ómnibus benedícito Dóminum qui fecit te, & inebriántem te ab ómnibus bonis suis.

℟. Vánitas, 232.

Lectio ij. Cap. 32. & 33.

FIli, sine consílio nihil fácias, & post factum non pœnitébis. In via ruínæ non eas, & non offéndes in lápides: nec cre-

das te viæ laboriósæ, ne ponas ánimæ tuæ scándalum. Et a filiis tuis cave, & a doméſticis tuis atténde. In omni ópere tuo crede ex fide ánimæ tuæ: hoc eſt enim conſervátio mandatórum. Qui credit Deo, atténdit mandátis: & qui confidit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, ſed in tentatióne Deus illum conſervábit, & liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta & juſtitias, & non illidétur quaſi in procélla navis. Homo ſensátus credit legi Dei, & lex illi fidélis.

℟. Beátus, 233.

Lectio iij. Cap. 34.

QUi offert ſacrificium ex ſubſtántia páuperum, quaſi qui víctimat filium in conſpéctu patris ſui. Panis egéntium vita páuperum eſt: qui defráudat illum, homo sánguinis eſt. Qui aufert in ſudóre panem, quaſi qui occídit próximum ſuum. Qui effúndit sánguinem, & qui fraudem facit mercenário, fratres ſunt. Unus ædíficans, & unus déſtruens: quid prodeſt illis niſi labor? Unus orans, & unus maledícens: cujus vocem exáudiet Deus? Qui baptizátur a mórtuo, & íterum tangit eum, quid próficit lavátio illíus? Sic homo qui jejúnat in peccátis ſuis, & íterum eádem fáciens, quid próficit humiliándo ſe? oratiónem illíus quis exáudiet?

℟. Da mihi, Dómine, 233.

C A N O N.

Ex Concílio Aquénſi. *An.* 1585. *tit. de Eccleſiis.*

IN Ecclésia, præsértim cùm divína officia celebrántur, nemo áudeat deambuláre, nugári, cum muliéribus inhonéſtè cólloqui, in límine aut ante fores immorári, avérſum ab Euchariſtiæ ſacraménto irreverénter ſedére, aut quovis modo irreverénter in Ecclésia versári. Qui in horum áliquo delíquerit, a Párocho, vel per álium Ecclésiæ miniſtrum moneátur.

S A B B A T O.

De libro Eccleſiáſtici.

Lectio j. Cap. 37.

CUm viro ſancto aſsíduus eſto, quemcúnque cognóveris obſervántem timórem Dei, cujus ánima eſt ſecúndum ánimam tuam; & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consílii ſtátue tecum: non

est enim tibi áliud pluris illo. Anima viri s ncti enúntiat aliquándo vera, quàm septem circumspectóres sedéntes in excélso ad speculándum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dírigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera verbum verax præcédat te, & ante omnem actum consílium stábile.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima ℟℟. sumentur de II. Noct. Dominicæ præcedentis, 3. verò habetur in Proprio*]

Lectio ij. Cap. 41.

O Mors, quàm amára est memória tua hómini pacem habénti in substántiis suis: viro quiéto, & cujus viæ diréctæ sunt in ómnibus, & adhuc valénti accípere cibum! O mors, bonum est judícium tuum hómini indigénti, & qui minorátur víribus, defécto ætáte, & cui de ómnibus cura est, & incredíbili, qui perdit patiéntiam! Noli metúere judícium mortis. Meménto quæ ante te fuérunt, & quæ superventúra sunt tibi: hoc judícium a Dómino omni carni. Et quid supervéniet tibi in beneplácito Altíssimi? sive decem, sive centum, sive mille anni. Non est enim in inférno accusátio vitæ.

Lectio iij.

VÆ vobis, viri ímpii, qui dereliquístis legem Dómini Altíssimi. Et si nati fuéritis, in maledictióne nascémini: & si mórtui fuéritis, in maledictióne erit pars vestra. Omnia quæ de terra sunt, in terram converténtur; sic ímpii a maledícto in perditiónem. Luctus hóminum in córpore ipsórum, nomen autem impiórum delébitur. Curam habe de bono nómine: hoc enim magis permanébit tibi, quàm mille thesáuri pretiósi & magni. Bonæ vitæ númerus diérum: bonum autem nomen permanébit in ævum. Discíplinam in pace conserváte, Filii.

C A N O N.

Ex Concílio Aquileiénsi. *An.* 1596. *Rubricâ* 16.

ECclésiam, in qua fiunt Sacra & cultus divínus perágitur, extérnis vacáre impediméntis cónvenit. Idcírco decérnimus, concursatiónes páuperum quorumcúnque, étiam miserabílium, qui celebrántibus & orántibus in Ecclésia impediménto sunt, ab ómnibus Ecclésiis, cùm

Sacra fiunt, arcéndas esse.

Ad Magníf. *Ant.* 7. d. Ezéchiel vidit conspéctum glóriæ, quam (Deus) osténdit illi in curru Chérubim. *Eccli.* 49.

Oratio, Auge, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XX.
Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cùm essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, & vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: & facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, & ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne; & nubes magna, & ignis invólvens, & splendor in circúitu ejus: & de médio ejus quasi spécies eléctri, id est de médio ignis.

℟. Vidi, & ecce manus missa ad me, & expándit (librum) coram me; & dixit ad me: Cómede volúmen istud. Et * Apérui os meum, & cibávit me volúmine illo; & factum est in ore meo sicut mel dulce. ℣. Abii ad Angelum, dicens ei, ut daret mihi librum: & accépi, & devorávi illum. * Apérui. *Ezech.* 2. & 3. *Apoc.* 10.

Lectio ij. Cap. 2.

ET vidi, & cécidi in fáciem meam, & audívi vocem loquéntis. Et dixit ad me: Fili hóminis, sta super pedes tuos, & loquar tecum. Et ingréssus est in me Spíritus postquam locútus est mihi, & státuit me supra pedes meos: & audívi loquéntem ad me, & dicéntem: Fili hóminis, mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatríces, quæ recessérunt a me: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii durâ fácie, & indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te: & dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus; Si fortè vel ipsi áudiant, & si fortè quiéscant, quóniam domus exásperans est; & scient quia prophéta fúerit in médio eórum.

℟. Mitto ego te ad filios

Israel, ad gentes apostatríces: ipsi & patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. * Filii durâ fácie, & indomábili corde sunt. ℣. Quemádmodum Jannes & Mambres restitérunt Móysi; ita & hi resístunt veritáti. * Filii. *Ezech.* 2. 2. *Tim.* 3.

Lectio iij.

TU ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas: quóniam incréduli & subversóres sunt tecum, & cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, & vultus eórum ne formídes, quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos; si fortè áudiant, & quiéscant: quóniam irritatóres sunt. Tu autem, fili hóminis, audi quæcúnque loquor ad te: & noli esse exásperans, sicut domus exasperátrix est: áperi os tuum, & cómede quæcúnque ego do tibi. Et vidi, & ecce manus missa ad me, in qua erat involútus liber: & expándit illum coram me, qui erat scriptus intus & foris: & scriptæ erant in eo lamentatiónes, & carmen, & væ.

℟. Appropinquavérunt visitatiónes urbis: transi per médiam civitátem, & signa Thau super frontes virórum geméntium super abominatiónibus, quæ fiunt in médio ejus: interfícite usque ad interneciónem; * Omnem autem, super quem vidéritis Thau, ne occidátis. ℣. Si quis adoráverit béstiam, & imáginem ejus, & accéperit charactérem in fronte sua, aut in manu sua; hic bibet de vino iræ Dei. * Omnem. Glória. * Omnem. *Ezech.* 9. *Apoc.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei. *Lib.* 18. *cap.* 34. §. 1.

Lectio iv.

IN ipsa Babylóniæ captivitáte priùs prophetavérunt Dániel & Ezéchiel, duo ex Prophétis majóribus. Quorum Dániel étiam tempus, quo ventúrus fúerat Christus atque passúrus, número definívit annórum: quod longum est computándo monstráre, & ab áliis factitátum est ante nos. De potestáte verò ejus & glória, sic locútus est: [Vidébam (inquit) in visu noctis, & ecce cum núbi-

bus cœli ut Filius hóminis véniens erat, & usque ad Vetústum diérum pervénit; & in conspéctu ejus prælátus est; & ipsi datus est principátus, & honor, & regnum: & omnes pópuli, tribus, & linguæ ipsi sérvient. Potéstas ejus potéstas perpétua, quæ non transibit; & regnum ejus non corrumpétur.]

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus. * Vir si fúerit justus, ad usúram non commodáverit, & ámplius non accéperit; hic justus est, vitâ vivet. ℣. Mútuum date, nihil inde sperántes: & erit merces vestra multa. * Vir si fúerit. *Ezech.* 18. *Luc.* 6.

Lectio v. §. 2.

EZéchiel quoque more prophético per David Christum significans, quia carnem de David sémine assúmpsit; propter quam formam servi, quâ factus est homo, étiam servus Dei dícitur idem Dei Filius; sic eum prophetándo prænúntiat ex persóna Dei Patris: [Et suscitábo (inquit) super pécora mea Pastórem unum qui pascat ea, servum meum David.: & ipse pascet ea, & ipse erit eis in Pastórem. Ego autem Dóminus ero eis in Deum, & servus meus David Princeps in médio eórum: ego Dóminus locútus sum.]

℟. In odórem suavitátis suscípiam vos, * Et sanctificábor in vobis; & recordabímini scélerum vestrórum, & displicébitis vobis in ómnibus malítiis vestris. ℣. Sicut exhibuístis membra vestra servíre iniquitáti; ita nunc exhibéte membra vestra servíre justítiæ in sanctificatiónem. * Et sanctificábor. *Ezech.* 20. *Rom.* 6.

Lectio vj.

ET álio loco: [Et Rex (inquit) unus erit ómnibus imperans: & non erunt ultra duæ gentes, nec dividéntur ámpliùs in duo regna: neque polluéntur ultra in idólis suis, & abominatiónibus suis, & in cunctis iniquitátibus suis. Et salvos eos fáciam de univérsis sédibus suis, in quibus peccavérunt, & mundábo eos: & erunt mihi pópulus, & ego ero illis Deus: & servus meus David Rex super eos, & Pastor unus erit ómnium eórum.]

℟. Visitábo oves meas, & liberábo eas, & congregábo eas, * Et indúi-

cam eas in terram suam : † In páscuis ubérrimis pascam eas, & in móntibus excélsis Israel erunt páscua eárum. ℣. Ego veni ut (oves) vitam hábeant, & abundántiùs hábeant. Ego sum Pastor bonus. * Et indúcam. Glória. † In. *Ezech.* 34. *Joan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore ; Erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur Caphárnaüm. Hic cùm audísset quia Jesus adveníret a Judæa in Galilæam, ábiit ad eum, & rogábat eum ut descénderet, & sanáret fílium ejus : incipiébat enim mori. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

28. *In Evang. post init.*

SOlùm vídeo esse requiréndum, cur is qui ad salútem fílio peténdam vénerat, audívit: [Nisi signa & prodígia vidéritis, non créditis.] Qui enim salútem fílio quærébat, procul dúbio credébat : neque enim ab eo quæreret salútem, quem non créderet Salvatórem. Sed mementóte quid pétiit, & apértè cognoscétis quia in fide dubitávit. Popóscit namque ut descénderet, & sanáret fílium ejus.... Minùs ítaque in illum crédidit, quem non putávit posse salútem dare, nisi præsens esset & córpore ; ex magna ergo parte diffisus est, quia virtútem non dedit majestáti, sed præséntiæ corporáli... Sed Dóminus qui rogátur ut vadat, quòd non desit ubi invitátur, índicat : solo jussu salútem réddidit, qui voluntáte ómnia creávit.

℟. Erat quidam régulus, cujus fílius infirmabátur : & dicit ad (Jesum:) Dómine, descénde priúsquàm moriátur fílius meus. * Dicit ei Jesus; Vade, fílius tuus vivit. Crédidit homo sermóni, quem dixit ei Jesus. ℣. Ut sciret quóniam sermo tuus, Dómine, hos qui in te credíderint consérvat. * Dicit. *Joan.* 4. *Sap.* 16.

Lectio viij. Post pauca.

QUid est quòd Christus réguli fílio per corporálem præséntiam non dignátur adésse, Centuriónis servo non dedignátur occúrrere ? Quid est hoc, nisi quòd supérbia nostra retúnditur, qui in homínibus non natúrâ, quâ ad imáginem Dei facti sunt, sed honóres & di-

vítias venerámur ? .. Increpáta est ergo supérbia nostra. Certè si nos cujúspiam servus rogáret, ut ad eum ire deberémus, prótinùs nobis nostra supérbia respondéret: Non eas, quia temetípsum degéneras: honor tuus despícitur, locus viléscit. Ecce de cœlo venit, qui servo in terra occúrrere non déspicit: & tamen humiliári in terra contémnimus, qui de terra sumus.

℟. Sine fide impossíbile est placére Deo. * Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum quia est, & inquiréntibus se remunerátor sit. ℣. Væ dissolútis corde, qui non credunt Deo: & ídeo non protegéntur ab eo. * Crédere. *Hebr.* 11. *Eccli.* 2.

Lectio ix. Post pauca.

QUod homínibus altum est, abominábile est apud Deum.] Notáte, Fratres, ... hæc totâ intentióne pensáte. Nolíte in próximis vestris mundi hujus bona venerári. Nolíte in vobismetípsis pensáre quod habétis, sed quid estis..... Ecce jam mundus in seípso áruit, & adhuc in córdibus nostris floret. Ubíque mors, ubíque luctus, ubíque desolátio: úndique percútimur, úndique amaritudínibus replémur: & tamen cæcâ mente carnális concupiscéntiæ ipsas ejus amaritúdines amámus, fugiéntem séquimur, labénti inhærémus; & quia labéntem retinére non póssumus, cum ipso lábimur, quem cadéntem tenémus. Aliquándo nos mundus retráxit a Deo; nunc tantis plagis plenus est, ut ipse nos jam mundus mittat ad Deum. Pensáte ergo quia nulla sunt, quæ temporáliter currunt. Finis temporálium osténdit, quàm nihil sit quod transíre pótuit.

℟. Oculi Dómini contemplántur univérsam terram, * Et † Præbent fortitúdinem his, qui corde perfécto credunt in eum. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. * Et præbent. Glória. † Præbent. 2. *Paral.* 16. 1. *Petr.* 3.

Ad Bened. *Ant.* 7. E. Servi occurrérunt (régulo,) dicéntes: Quia heri horâ séptimâ relíquit (fílium tuum) febris. *Joan.* 4.

Oratio.

AUge in nobis fidem, Dómine; ut corde perfécto in te credéntes, quod humíliter pétimus,

efficáciter consequámur. Per Dóminum nostrum.

C A N O N.

Ex Concílio Toletáno tértio.

An. 589. *cap.* 23.

EXterminánda omníno est irreligiósa consuetúdo, quam vulgus per Sanctórum solemnitátes ágere consuévit, ut pópuli, qui debent Officia divína atténdere, saltatiónibus & túrpibus invígilent cánticis; non solùm sibi nocéntes, sed & religiosórum Officiis perstrepéntes: hoc étenim ut depellátur, sacerdótum & júdicum a Concílio sancto curæ commíttitur.

Ad Magníf. *Ant.* 3. a. Cognóvit pater, quia illa hora erat, in qua dixit ei Jesus: Fílius tuus vivit. Et crédidit ipse, & domus ejus tota. *Joan.* 4.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 8.

ELevávit me Spíritus inter terram & cœlum: & addúxit me in Jerúsalem in visióne Dei, juxta óstium intérius, quod respiciébat ad Aquilónem, ubi erat statútum idólum zeli ad provocándam æmulatiónem. Et ecce ibi glória Dei Israel, secúndum visiónem quam víderam in campo.... Et dixit ad me: Fili hóminis, putásne, vides tu quid isti fáciunt, abominatiónes magnas, quas domus Israel facit hic, ut procul recédam a Sanctuário meo? & adhuc convérsus vidébis abominatiónes majóres. Et introdúxit me ad óstium átrii: & vidi, & ecce forámen unum in paríete. Et dixit ad me: Fili hóminis, fode paríetem. Et cùm fodíssem paríetem, appáruit óstium unum. Et dixit ad me: Ingrédere, & vide abominatiónes péssimas, quas isti fáciunt hic. Et ingréssus vidi, & ecce omnis similitúdo reptílium & animálium, abominátio, & univérsa idóla domûs Israel depícta erant in paríete in circúitu per totum.

℟. Vidi, & ecce, 297.

Lectio ij.

ET dixit ad me: Certè vides, Fili hóminis, quæ senióres domûs Israel fáciunt in ténebris, unusquísque in abscóndito cubículi sui: dicunt enim: Non videt Dóminus nos, derelíquit Dóminus terram. Et dixit ad me: Adhuc convérsus vidébis abominatiónes majóres, quas

isti fáciunt. Et introdúxit me per óstium portæ domûs Dómini, quod respiciébat ad Aquilónem: & ecce ibi mulieres sedébant plangéntes Adónidem. Et dixit ad me: Certè vidísti, Fili hóminis: adhuc convérsus vidébis abominatiónes majóres his. Et introdúxit me in átrium domûs Dómini intérius: & ecce in óstio templi Dómini inter vestíbulum & altáre, quasi vigínti quinque viri, dorsa habéntes contra templum Dómini, & fácies ad Oriéntem: & adorábant ad ortum Solis.

℟. Mitto ego te, 297.

Lectio iij. Cap. 9.

ET ecce sex viri veniébant de via portæ superióris, quæ réspicit ad Aquilónem: & uniuscujúsque vas intéritûs in manu ejus: vir quoque unus in médio eórum vestítus erat líneis, & atramentárium scriptóris ad renes ejus: & ingréssi sunt, & stetérunt juxta altáre æreum: & glória Dómini Israel assúmpta est de Cherub, quæ erat super eum ad limen domûs: & vocávit virum qui indútus erat líneis, & atramentárium scriptóris habébat in lumbis suis. Et dixit Dóminus ad eum: Transi per médiam civitátem in médio Jerúsalem: & signa Thau super frontes virórum geméntium, & doléntium super cunctis abominatiónibus quæ fiunt in médio ejus. Et illis dixit, audiénte me: Transíte per civitátem sequéntes eum, & percútite: non parcat óculus vester, neque misereámini. Senem, adolescéntulum & vírginem, párvulum & mulíeres interfícite usque ad interneciónem: omnem autem, super quem vidéritis Thau, ne occidátis, & a Sanctuário meo incípite.

℟. Appropinquavérunt, 298.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 7. de Sacramentis in genere, Can. 13.

SI quis díxerit, recéptos & approbátos Ecclésiæ Cathólicæ ritus, in solémni Sacramentórum administratióne adhibéri consuétos, aut contémni, aut sine peccáto a Minístris pro líbito omítti, aut in novos álios per quemcúnque Ecclesiárum Pastórem mutári posse; anáthema sit.

FERIA TERTIA.
De Ezechiéle Prophéta.
Lectio j. Cap. 13.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequúntur spíritum suum, & nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophétæ tui, Israel, erant. Non ascendístis ex advérso, neque opposuístis murum pro domo Israel, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, & divínant mendácium, dicéntes: Ait Dóminus; cùm Dóminus non míserit eos: & perseveravérunt confirmáre sermónem. Nunquid non visiónem cassam vidístis, & divinatiónem mendácem locúti estis? & dícitis: Ait Dóminus; cùm ego non sim locútus.

℟. Vivo ego, 299.

Lectio ij.

PRoptérea hæc dicit Dóminus Deus: Quia locúti estis vana, & vidístis mendácium; ídeo ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus. Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, & divínant mendácium: in consílio pópuli mei non erunt, & in scriptúra domûs Israel non scribéntur, nec in terram Israel ingrediéntur: & sciétis quia ego Dóminus Deus. Eo quòd decéperint pópulum meum, dicéntes: Pax, & non est pax: & ipse ædificábat paríetem, illi autem liniébant eum luto absque páleis. Dic ad eos, qui líniunt absque temperatúra, quod casúrus sit: erit enim imber inúndans & dabo lápides prægrándes désuper irruéntes, & ventum procéllæ dissipántem.

℟. In odórem, 299.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus Deus: Væ quæ cónsuunt pulvíllos sub omni cúbito manûs: & fáciunt cervicália sub cápite univérsæ ætátis ad capiéndas ánimas: & cùm cáperent ánimas pópuli mei, vivificábant ánimas eórum. Et violábant me ad pópulum meum, propter pugíllum hórdei, & fragmen panis, ut interfícerent ánimas quæ non moriúntur, & vivificárent ánimas quæ non vivunt, mentiéntes pópulo meo credénti mendáciis. Propter hoc hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad pulvíllos vestros, quibus vos cápitis ánimas volántes: & dirúmpam eos de bráchiis

vestris : & dimíttam ánimas quas vos cápitis, ánimas ad volándum. Et dirúmpam cervicália vestra, & liberábo pópulum meum de manu vestra, neque erunt ultra in mánibus vestris ad prædándum : & sciétis ; quia ego Dóminus.

℟. Visitábo, 299.

CANON.

Ex Concílio Cameracénsi.

An. 1565. *tit.* 6. *cap.* 6.

CEremóniæ omnes, quæ signácula sunt pietátis & Religiónis Christiánæ, quasque vel ab Apóstolis, vel ab Ecclésiæ Cathólicæ traditióne, quasi per manum accépimus ; ut sanctè & piè sunt invéctæ, sic religiósè conservéntur in Ecclésiis. Novæ autem nullæ recipiántur sine Epíscopi judício : qui secus fécerit, puniátur.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 14.

HÆc dicit Dóminus Deus : Homo, homo de domo Israel, qui posúerit immundítias suas in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suam, & vénerit ad prophétam intérrogans per eum me : ego Dóminus respondébo ei in multitúdine immundítiárum suárum : ut capiátur domus Israel in corde suo, quo recessérunt a me in cunctis idólis suis. Proptérea dic ad domum Israel : Hæc dicit Dóminus Deus : Convertímini, & recédite ab idólis vestris, & ab univérsis contaminatiónibus vestris avértite fácies vestras.

℟. Vidi, 297.

Lectio ij.

QUia homo, homo de domo Israel, & de prosélytis quicúnque ádvena fúerit in Israel, si alienátus fúerit a me, & posúerit idóla sua in corde suo, & scándalum iniquitátis suæ statúerit contra fáciem suam, & vénerit ad prophétam ut intérroget per eum me : ego Dóminus respondébo ei per me. Et ponam fáciem meam super hóminem illum, & fáciam eum in exémplum & in provérbium, & dispérdam eum de médio pópuli mei : & sciétis quia ego Dóminus. Et prophéta cùm erráverit, & locútus fúerit verbum; ego Dóminus decépi prophétam illum : & exténdam manum meam super illum, & delébo eum de médio pópuli mei Israel.

℟. Mitto ego te ad filios, 297.

Lectio iij. Cap. 18.

ANima, quæ peccáverit, ipsa moriétur: filius non portábit iniquitátem patris, & pater non portábit iniquitátem filii. Justítia justi super eum erit, & impíetas ímpii erit super eum. Si autem ímpius égerit pœniténtiam ab ómnibus peccátis suis, quæ operátus est, & custodíerit ómnia præcépta mea, & fécerit judícium & justítiam; vitâ vivet, & non moriétur. Omnium iniquitátum ejus quas operátus est, non recordábor: in justítia sua quam operátus est, vivet. Nunquid voluntátis meæ est mors ímpii, dicit Dóminus Deus, & non ut convertátur a viis suis, & vivat? Si autem avérterit se justus a justítia sua, & fécerit iniquitátem secúndum omnes abominatiónes, quas operári solet ímpius, nunquid vivet? Omnes justítiæ ejus quas fécerat, non recordabúntur: in prævaricatióne quâ prævaricátus est, & in peccáto suo quod peccávit, in ipsis moriétur.

℟. Appropinquavérunt, 298.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. part. 9. cap. 15. & 16.

QUi in exterióribus (ceremóniis) consístit, ac non pótiùs illis admonétur, ut ad Deum respíciat, confúgiat, ac totam suam fidúciam in illum cóllocet; huic cítiùs extérna ista in subversiónem, quàm ædificatiónem erunt. Quamóbrem, quidquid in ejuscémodi rebus ad abúsum & superstitiónem spectat, & quo pópulus a Deo ad collocándum in extérnis istis áliquam fidúciam abdúci possit, prohibémus.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 33.

ET factum est verbum Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, lóquere ad filios pópuli tui, & dices ad eos: Terra cùm indúxero super eam gládium, & túlerit pópulus terræ virum unum de novíssimis suis, & constitúerit eum super se speculatórem; & ille víderit gládium veniéntem super terram, & cecínerit búccinâ, & annuntiáverit pópulo; áudiens autem, quis-

quis ille est, sónitum búccinæ, & non se observáverit, venerítque gládius, & túlerit eum: sanguis ipsíus super caput ejus erit. Sonum búccinæ audívit, & non se observávit, sanguis ejus in ipso erit: si autem se custodíerit, ánimam suam salvábit. Quòd si speculátor víderit gládium veniéntem, & non insonúerit búccinâ: & pópulus se non custodíerit, venerítque gládius, & túlerit de eis ánimam: ille quidem in iniquitáte sua captus est, sánguinem autem ejus de manu speculatóris requíram.

℟. Vivo ego, 299.

Lectio ij.

ET tu, Fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israel: áudiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. Si, me dicénte ad ímpium: Impie, morte moriéris; non fúeris locútus ut se custódiat ímpius a via sua: ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem, annuntiánte te ad ímpium ut a viis suis convertátur, non fúerit convérsus a via sua: ipse in iniquitáte sua moriétur: porro tu ánimam tuam liberásti. Tu ergo, Fili hóminis, dic ad domum Israel: Sic locúti estis, dicéntes: Iniquitátes nostræ & peccáta nostra super nos sunt, & in ipsis nos tabéscimus: quómodo ergo vívere potérimus? Dic ad eos: Vivo ego, dicit Dóminus Deus: nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius a via sua, & vivat. Convertímini, convertímini a viis vestris péssimis: & quare moriémini, Domus Israel?

℟. In odórem, 299.

Lectio iij. Cap. 34.

ET factum est verbum Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, prophéta de pastóribus Israel: prophéta, & dices pastóribus: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ pastóribus Israel, qui pascébant semetípsos: nonne greges a pastóribus pascúntur? Lac comedebátis, & lanis operiebámini, & quod crassum erat occidebátis: gregem autem meum non pascebátis. Quod infírmum fuit non consolidástis, & quod ægrótum non sanástis, quod confráctum est non alligástis, & quod abjéctum est non reduxístis, & quod períerat non quæsístis: sed

cum austeritáte imperabátis eis, & cum poténtia. Et dispérsæ sunt oves meæ, eo quòd non esset pastor: & factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri, & dispérsæ sunt.

℟. Visitábo, 299.

CANON.

Ex Concílio Senonénsi, *An.* 1528. *dec. morum*, 17.

ORganórum usum Ecclésia a Pátribus ad cultum servitiúmque divínum recépit. Nólumus ítaque quòd orgánicis instruméntis résonet in Ecclésia impudíca aut lascíva melódia, sed sonus omníno dulcis, qui nihil præter hymnos divínos & cántica spirituália repræséntet.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 34.

VIvo ego, dicit Dóminus Deus: quia pro eo quòd facti sunt greges mei in rapínam, & oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eo quòd non esset pastor: neque enim quæsiérunt pastóres mei gregem meum, sed pascébant pastóres semetípsos, & greges meos non pascébant: proptérea, pastóres, audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres requíram gregem meum de manu eórum, & cessáre fáciam eos, ut ultra non pascant gregem, nec pascant ámpliùs pastóres semetípsos: & liberábo gregem meum de ore eórum, & non erit ultra eis in escam.

℟. Vidi, 297.

Lectio ij.

QUia hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, & visitábo eas.... In páscuis ubérrimis pascam eas, & in móntibus excélsis Israel erunt páscua eárum: ibi requiéscent in herbis viréntibus, & in páscuis pínguibus pascéntur super montes Israel. Ego pascam oves meas, & ego eas accubáre fáciam, dicit Dóminus Deus. Quod períerat requíram, & quod abjéctum erat redúcam & quod confráctum fúerat alligábo, & quod infírmum fúerat consolidábo, & quod pingue & forte custódiam: & pascam illas judício.

℟. Mitto ego, 297.

Lectio iij.

PRoptérea hæc dicit Dóminus Deus ad vos: Ecce ego ipse júdico inter pecus pingue & ma-

cilléntum: pro eo quòd latéribus & húmeris impingebátis, & córnibus vestris ventilabátis ómnia infírma pécora, donec dispergeréntur foràs: salvábo gregem meum, & non erit ultra in rapínam, & judicábo inter pecus & pecus. Et suscitábo super eas pastórem unum, qui pascat eas, servum meum David: ipse pascet eas, & ipse erit eis in Pastórem.

℟. Appropinquavérunt, 298.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 9. *cap.* 14.

BEnedicúntur campánæ, ut sint tubæ Ecclésiæ militántis, quibus vocétur pópulus ad conveniéndum in templum, & audiéndum verbum Dei: Clerus verò ad annuntiándum manè misericórdiam Dei, & veritátem ejus per noctem; ut per illárum sónitum fidéles invitént ur ad preces, & ut crescat in his devótio fidei.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 36.

PEpérci nómini sancto meo, quod pollúerat domus Israel in géntibus, ad quas ingréssi sunt. Idcirco dices dómui Israel: Hæc dicit Dóminus Deus: Non propter vos ego fáciam, Domus Israel, sed propter nomen sanctum meum, quod polluístis in géntibus, ad quas intrástis. Et sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum est inter gentes, quod polluístis in médio eárum: ut sciant gentes quia ego Dóminus, ait Dóminus exercítuum, cùm sanctificátus fúero in vobis coram eis. Tollam quippe vos de géntibus, & congregábo vos de univérsis terris, & addúcam vos in terram vestram. Et effúndam super vos aquam mundam, & mundabímini ab ómnibus inquinaméntis vestris, & ab univérsis idólis vestris mundábo vos. Et dabo vobis cor novum, & spíritum novum ponam in médio vestri: & áuferam cor lapídeum de carne vestra, & dabo vobis cor cárneum. Et Spíritum meum ponam in médio vestri: & fáciam ut in præcéptis meis ambulétis, & judícia mea custodiátis, & operémini.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur e II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò habetur in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 37.

FActa est super me manus Dómini, & edúxit me in Spíritu Dómini: & dimísit me in médio campi, qui erat plenus óssibus: & circumdúxit me per ea in gyro: erant autem multa valde super fáciem campi, siccáque veheménter. Et dixit ad me: Fili hóminis, putásne, vivent ossa ista? Et dixi: Dómine Deus, tu nosti. Et dixit ad me: Vaticináre de óssibus istis: & dices eis: Ossa árida, audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus óssibus his: Ecce ego intromíttam in vos spíritum, & vivétis. Et dabo super vos nervos, & succréscere fáciam super vos carnes, & superexténdam in vobis cutem: & dabo vobis spíritum, & vivétis, & sciétis quia ego Dóminus.

Lectio iij.

ET prophetávi sicut præcéperat mihi: factus est autem sónitus, prophetánte me, & ecce commótio: & accessérunt ossa ad ossa, unumquódque ad junctúram suam. Et vidi, & ecce super ea nervi & carnes ascendérunt: & exténta est in eis cutis désuper, & spíritum non habébant. Et dixit ad me: Vaticináre ad spíritum, vaticináre, Fili hóminis, & dices ad spíritum: Hæc dicit Dóminus Deus: A quátuor ventis veni, spíritus, & insúffla super interféctos istos, & revivíscant. Et prophetávi sicut præcéperat mihi: & ingréssus est in ea spíritus, & vixérunt: steterúntque super pedes suos, exércitus grandis nimis valde. Et dixit ad me: Fili hóminis, ossa hæc univérsa domus Israel est: ipsi dicunt: Aruérunt ossa nostra, & périit spes nostra, & abscíssi sumus. Proptérea vaticináre, & dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego apériam túmulos vestros, & edúcam vos de sepúlcris vestris, Pópulus meus: & indúcam vos in terram Israel.

CANON.

Ex Concílio Cameracénsi. *An.* 1565. *tit.* 6. *cap.* 15.

QUi tintinnábula & campánulas ad harmóniam quandam pulsáre solent, cáveant omníno ne hujúsmodi pulsatióne cantiónes turpes, inhonéstas, & vulgò jactátas imiténtur; sed pótiùs hymnórum & canticórum Ec-

clesiæ modulatiónes.

Ad Magníf. *Ant.* 1. g. Anánias & Azárias & Mísael credéntes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. 1. *Machab.* 2.

Oratio, Spíritum, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XXI.
Post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO.
Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

ANno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, & obsédit eam: & trádidit Dóminus in manu ejus, Jóakim regem Juda, & partem vasórum domûs Dei: & asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui, & vasa íntulit in domum thesáuri dei sui. Et ait Rex Asphenez præpósito eunuchórum, ut introdúceret de filiis Israel, & de sémine régio & tyrannórum, púeros in quibus nulla esset mácula, decóros formâ, & erudítos omni sapiéntiâ, cautos sciéntiâ, & & doctos disciplinâ, & qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos litteras, & linguam Chaldæórum. Et constítuit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, & de vino unde bibébat ipse, ut enutriti tribus annis, póstea starent in conspéctu regis.

℟. Exclamávit Susánna, & dixit: Deus ætérne, qui abscónditórum es cógnitor, tu scis quóniam falsum testimónium tulérunt contra me: & ecce mórior. * Exaudívit Dóminus vocem ejus; & salvátus est sanguis innóxius in die illa. ℣. Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? * Exaudívit. *Dan.* 13. *Rom.* 8.

Lectio ij.

FUérunt ergo inter eos de filiis Juda, Dániel, Anánias, Mísael & Azárias. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina; Daniéli, Balthássar; Ananiæ, Sidrach; Misaéli, Misach; & Azáriæ, Abdénago. Propósuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potûs ejus: & rogávit eunuchórum præpósitum ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam & misericórdiam in conspéctu príncipis eunuchórum. Et ait princeps

eunuchórum ad Daniélem: Tímeo ego dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum & potum: qui si víderit vultus vestros macilentióres præ cæteris adolescéntibus coævis vestris, condemnábitis caput meum regi.

℟. Deus noster, quem cólimus, * Potest erípere nos de camíno ignis, & de mánibus tuis, ô Rex, liberáre. Quòd si nolúerit, notum sit tibi, quia deos tuos non cólimus. ℣. Etsi sunt qui dicántur dii; nobis tamen unus Deus. *Potest. *Dan.* 3. 1. *Cor.* 8.

Lectio iij.

ET dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananíam, Misaélem, & Azáriam: Tenta nos, óbsecro, servos tuos diébus decem, & dentur nobis legúmina ad vescéndum, & aqua ad bibéndum: & contempláre vultus nostros, & vultus puerórum qui vescúntur cibo régio: & sicut víderis, fácies cum servis tuis. Qui, audíto sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuérunt vultus eórum melióres & corpulentióres præ ómnibus púeris qui vescebántur cibo régio. Porro Málasar tollébat cibária & vinum potûs eórum, dabátque eis legúmina. Púeris autem his dedit Deus sciéntiam & disciplínam, in omni libro & sapiéntia: Daniéli autem intelligéntiam ómnium visiónum & somniórum.

℟. Ego Nabuchodónosor óculos meos ad cœlum levávi, & sensus meus rédditus est mihi, & figúra mea revérsa est ad me: * Laudo, & glorífico regem cœli; quia gradiéntes in supérbia potest humiliáre. ℣. Deus supérbis resístit, humílibus autem dat grátiam. *Laudo. Glória. * Laudo. *Dan.* 4. *Jac.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv.

De Off. Minist. Lib. 2. *c.* 10. & 11.

DAniel ex captívis, regálium consultórum árbiter factus, consíliis suis emendávit præséntia, annuntiávit futúra. Ex his enim quæ frequénter interpretátus osténderat veri se esse annúntium, fides ei in ómnibus deferebátur. Quis Daniélis consílium

silium refúgeret, de quo Deus ipse dixit: Quis Daniéle sapiéntior? aut quómodo hómines de eórum dubitáre méntibus possent, quibus Deus tantam conferébat grátiam? Quàm purus Daniélis ánimus, ut mulcéret bárbaros mores, mitigáret leónes! quæ in illo temperántia! quanta ánimi & córporis continéntia! Nec immérito mirábilis factus ómnibus, quando, quod veheménter admirántur hómines, regálibus fultus amicítiis, aurum non quærébat, nec delátum sibi honórem pluris faciébat quàm fidem. Quin étiam periclitári malébat pro lege Dñi, quàm pro grátia hóminis infléčti.

℟. Dárius rex scripsit univérsis pópulis. A me constitútum est decrétum, ut in univérso regno meo tremíscant & páveant Deum Daniélis. * Ipse est enim Deus vivens & ætérnus: ipse liberátor, atque salvátor; qui liberávit Daniélem de lacu leónum. ℣. Deus ómnium dives in omnes qui ínvocant illum. * Ipse. *Dan.* 6. *Rom.* 10.

Lectio v.

Lib. 3. *de Spiritu S. c.* 6.

PEr Spíritum datur sermo sapiéntiæ. Dániel, nisi accepísset Dei Spíritum, nunquam potuísset deprehéndere adultérium libídinis, mendácium fraudis. Nam cùm Susánna presbyterórum conjuratiónibus appetíta, infléxam pópuli mentem vidéret contemplatióne seniórum; & ómnibus destitúta subsídiis, sola inter hómines pudicítiæ suæ cónscia Deum árbitrum precarétur: Exaudívit, inquit, Dóminus vocem ejus, cùm ducerétur ut períret; & excitávit Dóminus Spíritum sanctum púeri adolescéntis, cui nomen Dániel.

℟. Misérunt (Daniélem Babylónii) in lacum leónum. Erat autem Hábacuc prophéta in Judæa, & ipse cóxerat pulméntum: & apprehéndit eum Angelus, & portávit eum capíllo cápitis sui supra lacum. Et ait Dániel: * Recordátus es mei, Deus, & non dereliquísti diligéntes te. ℣. Nunc scio verè, quia misit Dóminus Angelum suum. * Recordátus. *Dan.* 14. *Act.* 12.

Lectio vj.

ITaque secundum accépti Spíritûs sancti grátiam, vacillántia perfidórum testimónia depre-

héndit : neque enim ália nisi divínæ fuit operatio potestátis, ut eos vox sua próderet, quorum latébat afféctus. Ac ne quis fortè exístimet, quia, dicénte Scriptúrâ: Excitávit Deus Spíritum sanctum púeri adolescéntis, spíritum in eo putet fuisse hóminis, non Spíritum sanctum; legat in posterióribus, & invéniet quia Spíritum sanctum accépit Dániel, & ídeo prophetávit. Dénique & rex eum prætulit, quia habébat grátiam spiritálem. Sic enim dicit: Tu autem, Dániel, potes; quia Spíritus sanctus Dei in te est. Et infra Scriptúra dicit: Et fuit Dániel præpósitus illis: quóniam Spíritus erat súperans in eo.

℟. Venit rex die séptimo, & introspéxit, & ecce Dániel sedens in médio leónum: & exclamávit voce magnâ, dicens: * Magnus es, Dómine Deus Daniélis. Et † Extráxit eum de lacu leónum. ℣. Dómine Deus omnípotens, Rex sæculórum, quis non timébit te; & magnificábit nomen tuum? * Magnus es. Glória. † Extráxit. *Dan.* 14. *Apoc.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Dicit Jesus: Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 27. *in Genesim.*

§. 7.

MAgnum parábolæ lucrum, modò atténdere voluérimus. Quid enim tantum potérimus dimíttere, quantum nobis a Dómino dimíttitur? Et nos quidem si hoc voluérimus, consérvis remíttimus; ipsi verò a Dómino remissiónem accípimus. Et vide ut diligénter síngula dicta sint. Non enim dixit simplíciter: Si non dimiséritis homínibus peccáta; sed: [Si non unusquísque fratri suo remiséritis e córdibus vestris delícta illórum.] Advérte quómodo vult cor nostrum in quiéte & tranquillitáte esse, & mentem nostram a perturbatiónibus aliénam, affectionibúsque ómnibus líberam, plurimúmque nos erga próximum dilectiónis stúdium declaráre. Et ália

quoque loco íterum dicéntem audíre licet : [Si dimiséritis homínibus delícta illórum, dimíttet & vobis Pater vester cœléstis.] Ne ígitur putémus dum hoc fácimus, nos álteri gratificári, aut magnum quoddam beneficium apud illum depónere. Nam ipsi sumus qui beneficio fruímur, & multùm lucri inde nobis conciliámus: sicut étiam si hoc non fecérimus, omníno nihil eos lædere potérimus, nobis ipsis autem intolerábilem gehénnæ pœnam parámus.

℟. Prócidens servus orábat (dóminum suum,) dicens : Patiéntiam habe in me, & ómnia reddam tibi. Misértus autem dóminus servi illíus:* Dimísit eum, & débitum dimísit ei. ℣. Quóniam pius & miséricors est Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta. * Dimísit. *Matt.* 18. *Eccli.* 2.

Lectio viij.

IDcírco óbsecro, ut cogitántes hæc nunquam committámus, ut eórum qui nos contristárunt, vel áliàs offendérunt, injúriæ reminiscámur, vel inimíco ánimo erga illos afficiámur : sed considerántes quanta hoc nobis ásferat beneficia, & quantam apud Dóminum fidúciam : & ante ómnia, quòd reconciliári cum iis qui nos injúriâ affecére, peccatórum nostrórum absúmptio quædam sit : festinémus & anhelémus ut parátum inde lucrum reputántes, tam officiósi in eos simus qui nos offendérunt, quàm sumus in eos qui verè nobis benefáciunt.

℟. Homo in hóminem símilem sibi non habet misericórdiam, & de peccátis suis deprecátur ? * Quis exorábit pro delíctis illíus ? ℣. Judícium sine misericórdia illi, qui non fecit misericórdiam. * Quis exorábit. *Eccli.* 28. *Jac.* 2.

Lectio ix. §. 8.

COgita, óbsecro, Dilécte, quanta sit hujus virtútis magnitúdo; & disce vel ex præmiis, quæ propter illam Univérsi Dóminus promísit. Nam cùm dixísset : [Dilígite inimícos vestros, benedícite eis qui persequúntur vos, oráte pro calumniántibus vos :] quia sublímia sunt præcépta, summúmque vérticem tangéntia, inquit : [ut efficiámini símiles Patri vestro qui in cœlis est : quia solem suum

oríri facit super bonos & malos, & pluit super justos & injústos.] Vidísti, quantùm facúltas fert humána, cui símilis fiat qui non solùm non ulcíscitur eum qui offéndit, sed & pro eo oráre studet? Ne igitur negligéntiâ nostrâ tálibus nos fraudémus bonis, & præmiis quæ omnem sermónem transcéndunt: sed modis ómnibus boni hujus óperis nobis cura sit, cogatúrque & erudiátur mens, ut páreat Dei præcéptis.

℟. Dimíttite, & dimittémini: * Eádem quippe mensúrâ, quâ mensi fuéritis, remetiétur vobis. ℣. Quod ab álio óderis fieri tibi, vide ne tu aliquándo álteri fácias. * Eádem. Glória. * Eádem. *Luc.* 6. *Tob.* 4.

Ad Bened. *Ant.* 7. a. Serve nequam, omne débitum dimísi tibi, quóniam rogásti me: nonne ergo opórtuit & te miseréri consérvi tui, sicut & ego tui misértus sum? *Matt.* 18.

Oratio.

SPíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis benígnus infúnde; ut frátribus nostris de corde remittámus, quátenus & nobis débita nostra propítius dimíttas. Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *tit.* 5.

MOneant Párochi frequénter patres famílias, ut filios & fámulos, quos in béstiis pascéndis occupant, saltem diébus Festis, Missæ júbeant interésse.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Irátus Dóminus trádidit (servum) tortóribus, quoadúsque rédderet univérsum débitum: sic & Pater cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. *Matt.* 18.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

IN anno secúndo regni Nabuchodónosor, vidit Nabuchodónosor sómnium, & contérritus est spíritus ejus, & sómnium ejus fugit ab eo. Præcépit autem rex ut convocaréntur aríoli, & magi, & maléfici, & Chaldæi, ut indicárent regi sómnia sua: qui cùm veníssent, stetérunt coram rege. Et dixit ad eos rex: Vidi sómnium, & mente confúsus ignóro quid víderim. Res-

ponderúntque Chaldæi regi Syriacè: Rex, in sempitérnum vive: dic sómnium servis tuis, & interpretatiónem ejus indicábimus. Et respóndens rex, ait Chaldæis: Sermo recéssit a me: nisi indicavéritis mihi sómnium, & conjectúram ejus, períbitis vos, & domus vestræ publicabúntur. Si autem sómnium & conjectúram ejus narravéritis, præmia & dona, & honórem multum accipiétis a me.

℟. Exclamávit, 311.

Lectio ij.

Respondéntes ergo Chaldæi coram rege, dixérunt: Non est homo super terram, qui sermónem tuum, Rex, possit implére; sed neque regum quisquam magnus & potens verbum hujuscémodi sciscitátur ab omni aríolo, & mago, & Chaldæo. Sermo enim quem tu quæris, Rex, gravis est: nec reperiétur quisquam, qui indicet illum in conspéctu regis, excéptis diis, quorum non est cum homínibus conversátio. Quo audíto, rex in furóre & in ira magna præcépit, ut perírent omnes sapiéntes Babylónis. Et egressâ senténtiâ, sapiéntes interficiebántur: quærebantúrque Dániel & sócii ejus, ut perírent. Tunc Dániel requisívit de lege atque senténtia, ab Arioch príncipe milítiæ regis.

℟. Deus noster, 312.

Lectio iij.

Cum ergo rem indicásset Arioch Daniéli, Dániel ingréssus, rogávit regem ut tempus daret sibi ad solutiónem indicándam regi. Et ingréssus est domum suam, Ananiæque, & Misaéli, & Azáriæ sóciis suis indicávit negótium: ut quærerent misericórdiam a fácie Dei cœli super sacraménto isto, & non perírent Dániel & sócii ejus cum cæteris sapiéntibus Babylónis. Tunc Daniéli mystérium per visiónem nocte revelátum est: & benedíxit Dániel Deum cœli.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *tit.* 5.

Oratoriórum ædificatiónem, aut usum, ne fácilè, sed magna de causa permíttant Epíscopi. Cui autem id permíssum fúerit, is eo ráriùs utátur: ne distrácti hómi-

nes illâ commoditáte, Ecclésiam Dei minùs frequéntent; quod exémplo étiam nóceat áliis.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

POst hæc Dániel ingréssus ad Arioch, quem constitúerat rex, ut pérderet sapiéntes Babylónis, sic ei locútus est: Sapiéntes Babylónis ne perdas, intróduc me in conspéctu regis, & solutiónem regi narrábo. Tunc Arioch festínus introdúxit Daniélem ad regem, & dixit ei: Invéni hóminem de filiis transmigratiónis Juda, qui solutiónem regi annúntiet. Respóndit rex, & dixit Daniéli, cujus nomen erat Baltássar: Putásne verè potes mihi indicáre sómnium quod vidi, & interpretatiónem ejus? Et respóndens Dániel coram rege, ait: Mystérium quod rex intérrogat, sapiéntes, magi, arìoli, & arúspices néqueunt indicáre regi. Sed est Deus in cœlo revélans mystéria, qui indicávit tibi, rex Nabuchodónosor, quæ ventúra sunt in novíssimis tempóribus.

℟. Dárius rex scripsit, 313.

Lectio ij.

TU, Rex, vidébas, & ecce quasi státua una grandis: státua illa magna, & statúrâ sublímis stabat contra te, & intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat, pectus autem & bráchia de argénto, porro venter & fémora ex ære. Tíbiæ autem férreæ, pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fictilis. Vidébas ita, donec abscíssus est lapis de monte sine mánibus: & percússit státuam in pédibus ejus férreis & fictílibus, & comminuit eos. Tunc contríta sunt páriter ferrum, testa, æs, argéntum & aurum, & redácta quasi in favíllam æstívæ áreæ, quæ rapta sunt vento; nullúsque locus invéntus est eis. Lapis autem qui percússerat státuam, factus est mons magnus, & implévit univérsam terram. Hoc est sómnium.

℟. Misérunt Daniélem, 313.

Lectio iij.

INterpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, Rex. Tu rex regum es: & Deus cœli regnum & fortitúdinem,

& impérium & glóriam dedit tibi: & ómnia in quibus hábitant filii hóminum & béstiæ agri, vólucres quoque cœli dedit in manu tua, & sub ditióne tua univérsa constítuit: tu es ergo caput áureum. Et post te consúrget regnum áliud, minus te, argénteum: & regnum tértium áliud, æreum, quod imperábit univérsæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum: quómodo ferrum commínuit & domat ómnia, sic commínuet & cónteret ómnia hæc. Porro quia vidísti pedum, & digitórum partem testæ fíguli, & partem férream; regnum divísum erit, quod tamen de plantário ferri oriétur, secúndùm quod vidísti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, & ex parte fíctiles; ex parte regnum erit sólidum, & ex parte contrítum. Quod autem vidísti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebúntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sícuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum, suscitábit Deus cœli regnum, quod in ætérnum non dissipábitur, & regnum ejus álteri pópulo non tradétur: commínuet autem, & consúmet univérsa regna hæc: & ipsum stabit in ætérnum.

℟. Venit Rex, 314.

C A N O N.

Ex Concílio Mediolanénsi primo.

An. 1565. *part.* 2. *tit.* 5.

ORatória ne sint in interiórum ædium pártibus, in quibus Dómini vel família frequéntiùs verséntur, sed cómmodo & honésto loco, a cubículis, triclíniis, & ab aula separáto; ad Templi formam & régulam própiùs accédant; nec ita angústa sint, ut, qui Missam audíerint, ad óstium, aut fenéstram stare cogántur, aut dénique ibi Sacris interésse, ubi promíscuè profánum áliquod exerceátur.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

NAbuchodónosor rex fecit státuam áuream, altitúdine cubitórum sexagínta, latitúdine cubitórum sex, & státuit eam in campo Dura provínciæ Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregándos sátrapas, magistrátus & júdices,

duces & tyránnos, & præféctos, omnésque príncipes regiónum, ut convenírent ad dedicatiónem státuæ, quam eréxerat Nabuchodónosor rex. . . . Stabant autem in conspéctu státuæ quam posúerat Nabuchodónosor rex; & præco clamábat valénter: Vobis dícitur pópulis, tríbubus, & linguis: In hora quâ audiéritis sónitum tubæ, & fístulæ & cítharæ, sambúcæ & psaltérii, & symphóniæ, & univérsi géneris musicórum, cadéntes adoráte státuam áuream, quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit, eádem horâ mittétur in fornácem ignis ardéntis.

℟. Exclamávit Susánna, 311.

Lectio ij.

STatímque in ipso témpore accedéntes viri Chaldæi, accusavérunt Judæos: dixerúntque Nabuchodónosor regi: Rex, in ætérnum vive. ... Sunt viri Judæi, quos constituísti super ópera regiónis Babylónis, Sidrach, Misach & Abdénago: viri isti contempsérunt, Rex, decrétum tuum, deos tuos non colunt, & státuam áuream quam erexísti, non adórant. Tunc Nabuchodónosor in furóre & in ira præcépit, ut adduceréntur Sidrach, Misach & Abdénago: qui conféstim addúcti sunt in conspéctu regis. Pronuntiánsque Nabuchodónosor rex, ait eis: Veréne, Sidrach, Misach & Abdénago, deos meos non cólitis, & státuam áuream quam constítui, non adorátis?

℟. Deus noster, quem, 312.

Lectio iij.

REspondéntes Sidrach, Misach & Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor: Non opórtet nos de hac re respondére tibi. Ecce enim Deus noster quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardéntis, & de mánibus tuis, ô rex, liberáre. Quòd si nolúerit, notum sit tibi, Rex, quia deos tuos non cólimus; & státuam áuream, quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre: & aspéctus faciéi illius immutátus est super Sidrach, Misach & Abdénago; & præcépit ut succenderétur fornax séptuplùm quàm succéndi consuéverat. Et viris for-

tíssimis de exércitu suo jussit, ut ligátis pédibus Sidrach, Misach & Abdénago, mítterent eos in fornácem ignis ardéntis. Et conféstim viri illi vincti, cum braccis suis, & tiáris, & calceaméntis, & véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis, nam jússio regis urgébat: fornax autem succénsa erat nimis. Porro viros illos, qui míserant Sidrach, Misach & Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach & Abdénago cecidérunt in médio camíno ignis ardéntis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ laudántes Deum, & benedicéntes Dómino.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno.

An. 1549. *cap. ad mores* 95.

SAcelláni nobílium in Sacéllis castrórum Missas celebráre, aut ália Sacraménta conférre, aut étiam prædicáre non præsúmant, nisi super eo auctoritátem & consénsum Ordinarióru̅ obtinúerint, salvis étiam júribus Parochiárum ad quas tália castra nobílium pertinére noscúntur.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 3.

NAbuchodónosor rex obstúpuit, & surréxit própere, & ait optimátibus suis: Nonne tres viros mísimus in médium ignis compedítos? Qui respondéntes regi, dixérunt: Verè, Rex. Respóndit, & ait: Ecce ego vídeo quátuor viros solútos, & ambulántes in médio ignis, & nihil corruptiónis in eis est, & spécies quarti símilis Fílio Dei. Tunc accéssit Nabuchodónosor ad óstium fornácis ignis ardéntis, & ait: Sidrach, Misach & Abdénago, servi Dei Excélsi, egredímini, & veníte. Statímque egréssi sunt Sidrach, Misach & Abdénago de médio ignis. Et congregáti sátrapæ & magistrátus, & júdices & poténtes regis, contemplabántur viros illos, quóniam nihil potestátis habuísset ignis in corpóribus eórum, & capíllus cápitis eóru̅ non esset adústus, & sarábala eórum non fuíssent immutáta, & odor ignis non transísset per eos.

℟. Dárius rex, 313.

Lectio ij.

ET erúmpens Nabuchodónosor, ait: Benedíctus Deus eórum Sidrach vidélicèt, Misach & Abdénago, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos, qui credidérunt in eum: & verbum regis immutavérunt, & tradidérunt córpora sua ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excépto Deo suo. A me ergo pósitum est hoc decrétum, ut omnis pópulus, tribus, & lingua, quæcúnque locúta fúerit blasphémiam contra Deum Sidrach, Misach & Abdénago, dispéreat, & domus ejus vastétur: neque enim est álius Deus, qui possit ita salváre.

℟. Misérunt, 313.

Lectio iij.

TUnc rex promóvit Sidrach, Misach & Abdénago in província Babylónis. Nabuchodónosor rex, ómnibus pópulis, géntibus, & linguis, qui habitant in univérsa terra, pax vobis multiplicétur. Signa & mirabília fecit apud me Deus excélsus. Plácuit ergo mihi prædicáre signa ejus, quia magna sunt; & mirabília ejus, quia fórtia: & regnum ejus regnum sempitérnum, & potéstas ejus in generatiónem & generatiónem.

℟. Venit Rex, 314.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Diœcésis Ambianénsis.

An. 1662. *sub Francisco Episcopo.*

ECclésiæ ornaméntis, línteis librísque necessáriis instrúctæ erunt: Fontes baptismáles decénter tenebúntur: aqua baptismális in váscULis mundis ac puris servábitur, quæ clavi clausa erunt, períndè ac sacrórum oleórum váscula, quæ ne Tabernáculo unquam includántur, omníno interdícimus. Altária ómnia tapétibus tecta erunt, & si cómmodè fieri potest, cancéllis férreis ligneísve septa: ea verò transférri áliò diruíve sine nostro permíssu nunquam licébit.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

SOmnium vidi ego Nabuchodónosor rex: tu ergo Baltássar interpretatiónem narra festínus: quia omnes sapiéntes regni mei non queunt solutiónem edícere mihi: tu autem potes, quia spíri-

tus deórum sanctórum in te est. Tunc Dániel, cujus nomen Baltássar, cœpit intra semetipsum tácitus cogitáre quasi unâ horâ: & cogitatiónes ejus conturbábant eum. Respóndens autem rex ait: Baltássar, sómnium & interpretátio ejus non contúrbent te. Respóndit Baltássar, & dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, & interpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidísti sublímem atque robústam, cujus altitúdo pertíngit ad cœlum, & aspéctus illíus in omnem terram: & rami ejus pulchérrimi, & fructus ejus nímius, & esca ómnium in ea, subter eam habitántes béstiæ agri, & in ramis ejus commorántes aves cœli. Tu es, Rex, qui magnificátus es, & invaluísti: & magnitúdo tua crevit, & pervénit usque ad cœlum, & potéstas tua in términos univérsæ terræ.

℟. Exclamávit, 311.

Lectio ij.

QUòd autem vidit rex Vígilem & Sanctum descéndere de cœlo & dícere: Succídite árborem, & dissipáte illam, áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite, & vinciátur ferro & ære in herbis foris, & rore cœli conspergátur, & cum feris sit pábulum ejus; donec septem témpora mutentur super eum. Hæc est interpretátio senténtiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem: ejícient te ab homínibus, & cum béstiis ferísque erit habitátio tua, & fenum ut bos cómedes, & rore cœli infundéris: septem quoque témpora mutabúntur super te, donèc scias quòd dominétur Excélsus super regnum hóminum, & cuicúnque volúerit, det illud.

℟. Deus noster, 312.

Lectio iij.

QUòd autem præcépit ut relinqueretur germen radícum ejus, id est, árboris: regnum tuum tibi manébit, postquam cognóveris potestátem esse cœléstem. Quamóbrem, Rex, consílium meum pláceat tibi, & peccáta tua eleemósynis rédime, & iniquitátes tuas misericórdiis páuperum: fórsitan ignóscet delíctis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

CANON.

Ex Concílio Tolosáno. *An.* 1590. *part.* 3. *cap.* 1. *num.* 3.

QUæ sacris rerum divinárum úsibus, vestes, vasa, aliáque id genus erunt comparáta, ea sollícitâ nitóris custódiâ asservéntur, nec unquam profánis úsibus inserviénda mútuò concedántur; ne promíscuâ sæculárium attrectatióne polluántur.

SABBATO.

¶ *Si duæ supersint tantùm Hebdomadæ usque ad Adventum, (quod contingit quando Pascha incidit in diem* xxiv. *aut* xxv. *Aprilis,) Ant.* Ne confúndas nos, *prætermittitur, cum omnibus Lectionibus sequentis Hebdomadæ, quæ de Daniele sunt, & pro Officio Dominicæ & Hebdomadæ* xxij. *ponitur Officium Dominicæ & Hebdomadæ* xxiij. *hodieque fit de Psalterio, & legitur pro* iij. *Lectione Homilia Dominicæ* xxij. *cum* ℟. Subjécti estóte. *Ad Laudes verò ponitur Ant. ad* Benedíctus *& Oratio de eadem Dominica, quæ dicitur etiam ad Horas usque ad Nonam inclusivè.*

Si autem hodie occurrat Festum semiduplex, aut supra; ultima etiam Lectio erit de Homilia prædictæ Dominicæ, cum ejusdem Commemor. in Laudibus, per Ant. ad Benedíctus *& Orationem.*

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 4.

POst finem ménsium duódecim, Nabuchodónosor in aula Babylónis deambulábat. Respondítque rex, & ait: Nonne hæc est Bábylon magna, quam ego ædificávi in domum regni, in róbore fortitúdinis meæ, & in glória decóris mei? Cùmque sermo adhuc esset in ore regis, vox de cœlo ruit: Tibi dícitur, Nabuchodónosor rex: Regnum tuum transíbit a te, & ab homínibus ejícient te, & cum béstiis & feris erit habitátio tua: fenum quasi bos cómedes, & septem témpora mutabúntur super te, donec scias quòd dominétur Excélsus in regno hóminum, & cuicúmque volúerit, det illud.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur e II. Noct. Dom. præcedentis; 3. verò* ℟. *habetur in Proprio.*]

Lectio ij.

EAdem horâ sermo complétus est super

Nabuchodónosor, & ex homínibus abjéctus est, & fenum ut bos comédit, & rore cœli corpus ejus inféctum est: donec capílli ejus in similitúdinem aquilárum créscerent, & ungues ejus quasi ávium. Igitur post finem diérum ego Nabuchodónosor óculos meos ad cœlum levávi, & sensus meus rédditus est mihi: & Altíssimo benedíxi, & vivéntem in sempitérnum laudávi, & glorificávi: quia potéstas ejus potéstas sempitérna, & regnum ejus in generatiónem & generatiónem. Et omnes habitatóres terræ apud eum in níhilum reputáti sunt: juxta voluntátem enim suam facit tam in Virtútibus cœli, quàm in habitatóribus terræ: & non est qui resístat mánui ejus, & dicat: Quare fecísti?

Lectio iij.

IN ipso témpore sensus meus revérsus est ad me, & ad honórem regni mei decorémque pervéni: & figúra mea revérsa est ad me: & optimátes mei, & magistrátus mei requisiérunt me, & in regno meo restitútus sum: & magnificéntia ámplior áddita est mihi. Nunc ígitur ego Nabuchodónosor laudo, & magnífico, & glorífico Regem cœli: quia ómnia ópera ejus vera, & viæ ejus judícia, & gradiéntes in supérbia potest humiliáre.

C A N O N.

Ex Concílio Avenionénsi.

An. 1594. *tit.* 24.

CAlices ad Missæ Sacrificium non adhibeántur, nisi argéntei, ab interióre parte inauráti. Sint verò instrúcti purificatório decénti & albo, paténâ inaurátâ ad dignoscéndas partículas commodióre; velo decénti ejus colóris qui Missæ Offício convéniat; quodque totum Cálicem tegat.

Ad Magníf. *Ant.* 4. E. Ne confúndas nos (Dómine:) sed fac nobíscum juxta mansuetúdinem tuam, & secúndum multitúdinem misericórdiæ tuæ. *Dan.* 3.

Oratio, Dírigat corda, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XXII.

Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

BAltássar rex fecit grande convívium optimátibus suis mille: & unusquísque secúndum suam bi-

bébat ætátem. Præcépit ergo jam temuléntus, ut afferréntur vasa áurea & argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo, quod fuit in Jerúsalem: . . . & bibérunt in eis rex & optimátes ejus, uxóres & concubínæ illíus. Bibébant vinum, & laudábant deos suos áureos & argénteos, æreos, férreos, ligneósque & lapídeos. In eádem hora apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribéntis contra candelábrum in superfície paríetis aulæ, régiæ: & rex aspiciébat artículos manûs scribéntis. Tunc fácies regis commutáta est, & cogitatiónes ejus conturbábant eum: & compáges renum ejus solvebántur, & génua ejus ad se ínvicem collidebántur.

℞. Exclamávit, 311.

Lectio ij.

IGitur introdúctus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex, ait... Nunc introgréssi sunt in conspéctu meo sapiéntes magi, ut scriptúram hanc légerent, & interpretatiónem ejus indicárent mihi: & nequivérunt sensum hujus sermónis edícere. Porro ego audívi de te, quòd possis obscúra interpretári, & ligáta dissólvere: si ergo vales scriptúram légere, & interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpurâ vestiéris, & torquem áuream circa collum tuum habébis, & tértius in regnó meo princeps eris. Ad quæ respóndens Dániel, ait coram rege: Múnera tua sint tibi, & dona domûs tuæ álteri da: scriptúram autem legam tibi, Rex; & interpretatiónem ejus osténdam tibi.

℞. Deus noster, 312.

Lectio iij.

ADvérsùm Dominatórem cœli elevátus es; & vasa domûs ejus alláta sunt coram te: & tu, & optimátes tui, & uxóres tuæ, & concubínæ tuæ, vinum bibístis in eis.... Idcírco ab eo missus est artículus manûs, quæ scripsit hoc, quod exarátum est. Hæc est autem scriptúra, quæ digésta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane: Numerávit Deus regnum tuum, & complévit illud. Thecel: Appénsus es in statéra, & invéntus es minùs habens. Phares: Divísum est regnum tuum, & datum est Medis & Persis.

Tunc, jubénte rege, indútus est Dániel púrpurâ, & circúmdata est torques áurea collo ejus: & prædicátum est de eo quòd habéret potestátem tértius in regno suo. Eádem nocte interféctus est Baltássar rex Chaldæus. Et Dárius Medus succéssit in regnum annos natus sexagínta duos.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentáriis sancti Hierónymi presbyteri, in Daniélem Prophétam.

Cap. 9. ante medium.

Lectio iv.

AFricánus in quinto Témporum vólúmine, de septuagínta hebdomádibus hæc locútus ad verbum est: Capítulum quod in Daniéle de septuagínta hebdomádibus légimus, multa & mirabília cóntinet, quæ nunc longum est dícere: ergo quod ad præsens opus pértinet, de tempóribus differéndum est. Nullíque dúbium quin de advéntu Christi prædicátio sit, qui post septuagínta hebdómadas mundo appáruit; post quē consummáta sunt delícta, & finem accépit peccátum, & deléta est iníquitas: & annuntiáta justítia sempitérna, quæ legis justítiam vínceret: & impléta est vísio & prophetía: quia [lex & prophétæ usque ad Baptístam Joánnem:] & unctus est Sanctus sanctórum. Quæ ómnia priúsquam Christus humánum corpus assúmeret, sperabántur magis quàm tenebántur.

℟. Dárius rex, 313.

Lectio v.

DIcit autem ipse Angelus septuagínta annórum hebdómadas, id est, annos quadringéntos nonagínta, ab éxitu sermónis, ut respondeátur, & ut ædificétur Jerúsalem, vicésimum Artaxérxis regis Persárum annum habére princípium. Nehémias quippe hujus pincérna, sicut in Esdræ libro légimus, rogávit regem; accepítque respónsum, ut ædificarétur Jerúsalem. Et iste egréssus est sermo qui extruéndæ urbis, & circumdándæ muris daret licéntiam: quæ usque ad illud tempus vicinárum géntium patébat incúrsibus. Síquidem ad Cyri regis impérium, qui voléntibus revérti Jerosólymam déderat potestátem, Jesus póntifex, & Zoróbabel, & póstea Esdras sacérdos,

& cæteri qui cum eis proficísci voluerant, templum & urbem, & muros ejus ædificáre conáti sunt, prohibéntibus in circúitu natiónibus, ne impleretur opus, quasi hoc rex non jussísset.

℟. Misérunt, 313.

Lectio vj.

MAnsit ítaque imperféctum opus usque ad Nehémiam, & vicésimum annum regis Artaxérxis: quo témpore regni Persárum, centum & quíndecim anni fúerant evolúti; captivitátis autem Jerúsalem, centésimus octogésimus & quintus annus erat: & tunc primùm Artaxérxes jussit muros éxtrui Jerúsalem: cui óperi præfuit Nehémias; & ædificáta est platéa, & muri circúmdati: & ex illo témpore, si numeráre velis, septuagínta annórum hebdómadas usque ad Christum póteris invenire.

℟. Venit Rex, 314.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 22.

IN illo témpore; Abeúntes Pharisæi, consilium iniérunt ut cáperent (Jesum) in sermóne. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Epíscopi.

Expositio quarumdam propositionum ex Epistola ad Rom. Prop. 72.

QUod ait Apóstolus: [Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit: non est enim potéstas nisi a Deo;] rectíssimè jam monet, ne quis ex eo quod a Dómino suo in libertátem vocátus est, factúsque Christiánus, extollátur in supérbiam, & non arbitrétur in hujus vitæ itínere servándum esse órdinem suum: & potestátibus sublimióribus, quibus pro témpore rerum temporálium gubernátio trádita est, putet non se esse subdéndum. Cùm enim constémus ex ánima & córpore, & quándiu in hac vita temporáli sumus, étiam rebus temporálibus ad subsídium degéndæ hujus vitæ utámur; opórtet nos ex ea parte, quæ ad hanc vitam pértinet, súbditos esse potestátibus: id est, homínibus res humánas cum áliquo honóre administrántibus. Ex illa verò parte, quâ crédimus Deo, & in regnum ejus vocámur, non nos opórtet esse súbditos cuíquam hómi-

ni, idípsum in nobis evértere cupiénti, quod Deus ad vitam ætérnam donáre dignátus est.

℟. Omnis ánima potestâtibus sublimióribus súbdita sit; non est enim potéstas nisi a Deo: * Qui resístit potestáti, Dei ordinatióni resístit. ℣. In manu Dei potéstas terræ. * Qui. *Rom.* 13. *Eccli.* 10.

Lectio viij.

SI quis ergo putat, quóniam Christiánus est, non sibi esse vectígal reddéndum aut tribútum; aut non esse exhibéndum honórem débitum eis, quæ hæc curant, potestátibus; in magno erróre versátur. Item si quis sic se putat esse subdéndum, ut étiam in suam fidem habére potestátem arbitrétur eum, qui temporálibus administrándis áliquâ sublimitáte præcéllit; in majórem errórem lábitur. Sed modus iste servándus est, quem Dóminus ipse præscríbit, ut reddámus Cæsari quæ Cæsaris sunt, & Deo quæ Dei sunt. Quanquam enim ad illud regnum vocémur, ubi nulla erit potéstas hujúsmodi: in hoc tamen itínere dum ágimus, donec perveniámus ad illud sæculum, ubi sit evacuátio omnis principátûs & potestátis; conditiónem nostram pro ipso rerum humanárum órdine tolerémus, nihil simulátè faciéntes, & in eo ipso non tam homínibus quàm Deo, qui hæc jubet, obtemperántes.

℟. (Princeps) Dei miníster est, vindex in iram ei qui malum agit. * Ideo necessitáte súbditi estóte, non solùm propter iram, sed étiam propter consciéntiam. ℣. Per me príncipes ímperant, & potentes decérnunt justítiam. * Ideo. *Rom.* 13. *Prov.* 8.

Lectio ix.

Enarr. in Ps. 118. *Serm.* 31. §. 1.

NUnquid Christianórum Rex mílites suos prohíbuit impéndere & exhibére, quæ debéntur régibus terræ? Nonne de hoc sibi calúmniam moliéntibus Judæis ait: [Réddite Cæsari quæ Cæsaris sunt; & Deo quæ Dei sunt?] Nonne tribútum de ore piscis étiam ipse persólvit? Nonne Præcúrsor ejus, milítibus regni hujus quid fácere debérent pro ætérna salúte quæréntibus, non ait: Cíngulum sólvite, arma projícite, regem vestrum desérite, ut possítis Dó-

mino militáre ? sed ait : [Néminem concussériti, nulli calúmniam fecéritis, sufficiat vobis stipéndium vestrum ?] Nonne unus mílitum ejus, & dilectíssimus comes ejus, commilitónibus suis, & quodámmodo Christi provinciálibus dixit : [Omnis ánima potestátibus sublimióribus súbdita sit ?] Et paulò post ait : [Réddite ómnibus débita : cui tribútum, tribútum ; cui vectígal, vectígal ; cui timórem, timórem ; cui honórem, honórem. Némini quidquam debeátis, nisi ut ínvicem diligátis.] Nonne præcépit ut pro ipsis étiam régibus oráret Ecclésia ?

℟. Subjécti estóte omni humánæ creatúræ propter Deum, sive regi, quasi præcelléntí ; sive dúcibus, tanquam ab eo míssis. * Deum timéte, regem honorificáte. ℣. Deus poténtes non ábjicit, cùm & ipse sit potens : reges in sólio cóllocat. * Deum. Glória. * Deum. 1. *Petr.* 2. *Job*, 36.

Ad Bened. *Ant.* 6. F. Réddite ómnibus débita : cui tribútum, tribútum ; cui vectígal, vectígal ; cui timórem, timórem ; cui honórem, honórem. *Rom.* 13.

Oratio.

DIrigat corda nostra, quæsumus Dómine, tuæ miseratiónis operátio ; ut & tibi reddámus nostra ómnia, quæ tua sunt ; & ordinátis a te potestátibus promptâ simus voluntáte subjécti ; Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 24. *de Ref.* c. 4.

EPíscopi, saltem Domínicis & áliis Festívis diébus púeros in síngulis Paróchiis fidei rudiménta, & obediéntiam erga Deum & paréntes diligénter ab iis, ad quos spectábit, docéri curábunt ; &, si opus sit, étiam per censúras Ecclesiásticas compéllent : non obstántibus privilégiis & consuetudínibus.

Ad Magníf. *Ant.* 1. D. Réddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo. *Matt.* 22.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

PLácuit Dário, & constítuit super regnum sátrapas centum vigínti, ut essent in toto regno suo, & super eos príncipes tres, ex quibus Dániel unus erat ; ut sátrapæ illis rédde-

rent rationem, & rex non sustinéret moléstiam. Igitur Dániel superábat omnes príncipes & sátrapas: quia Spíritus Dei ámplior erat in illo. Porro rex cogitábat constitúere eum super omne regnum: unde príncipes & sátrapæ quærébant occasiónem ut invenírent Daniéli ex látere regis: nullámque causam & suspiciónem reperíre potuérunt, eo quòd fidélis esset, & omnis culpa & suspício non inveniréetur in eo. Dixérunt ergo viri illi: Non inveniémus Daniéli huic áliquam occasiónem, nisi fortè in lege Dei sui.

℟. Exclamávit Susánna, 311.

Lectio ij.

TUnc príncipes & sátrapæ surripuérunt regi, & sic locúti sunt ei: Dari rex, in ætérnum vive. Consílium iniérunt omnes príncipes regni tui, magistrátus & sátrapæ, senatóres & júdices, ut decrétum imperatórium éxeat, & edíctum: Ut omnis qui petíerit áliquam petitiónem a quocúnque deo & hómine, usque ad trigínta dies, nisi a te, Rex, mittátur in lacum leónum. Nunc ítaque, Rex, confirma senténtiam, & scribe decrétum; ut non immutétur quod statútum est a Medis & Persis, nec prævaricári cuíquam líceat. Porro rex Dárius propósuit edíctum, & státuit. Quod cùm Dániel comperísset, id est, constitútam legem, ingréssus est domum suam: & fenéstris apértis in cœnáculo suo contra Jerúsalem, tribus tempóribus in die flectébat génua sua, & adorábat, confitebatúrque coram Deo suo, sicut & ante fácere consuéverat.

℟. Deus noster, 312.

Lectio iij.

VIri ergo illi curiósiùs inquiréntes, invenérunt Daniélem orántem & obsecrántem Deum suum. Et accedéntes locúti sunt regi super edícto: ... Dániel de fíliis captivitátis Juda non curávit de lege tua, & de edícto quod constituísti: sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne suâ. Quod verbum cùm audísset rex, satis contristátus est: & pro Daniéle pósuit cor, ut liberáret eum, & usque ad occásum solis laborábat ut erúeret illum.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Dioecésis Ambianénsis.

An. 1662. *sub Francisco Episcopo.*

CŒmetéria circumquáque clausa erunt, alióquin interdicéntur, eórum autem óstia crátibus férreis aut lígneis, defóssâ subtus humo, muníta erunt, ne brutis animántibus páteant.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

VIri illi intelligéntes regem, dixérunt ei: Scito, Rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex, non liceat immutári. Tunc rex præcépit: & adduxérunt Daniélem, & misérunt eum in lacum leónum. Dixítque rex Daniéli: Deus tuus quem colis semper, ipse liberábit te. Allatúsque est lapis unus, & pósitus est super os laci: quem obsignávit rex ánnulo suo, & ánnulo optimátum suórum, ne quid fieret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, & dormívit incœnátus, cibíque non sunt alláti coram eo, ínsuper & somnus recéssit ab eo.

℟. Dárius rex, 313.

Lectio ij.

TUnc rex primo dilúculo consúrgens, festínus ad lacum leónum perréxit: appropinquánsque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, & affátus est eum: Dániel serve Dei vivéntis, Deus tuus cui tu servis semper, putásne, váluit te liberáre a leónibus? Et Dániel regi respóndens ait: Rex, in ætérnum vive. Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi: quia coram eo justítia invénta est in me: sed & coram te, Rex, delíctum non feci. Tunc veheménter Rex gavísus est super eo, & Daniélem præcépit edúci de lacu: eductúsque est Dániel de lacu, & nulla læsio invénta est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubénte autem rege, addúcti sunt viri illi qui accusáverant Daniélem, & in lacum leónum missi sunt, ipsi, & filii, & uxóres eórum: & non pervenérunt usque ad paviméntum laci, donec arríperent eos leónes; & ómnia ossa eórum comminuérunt.

℟. Misérunt, 313.

Lectio iij.

TUnc Dárius rex scripsit univérsis pópulis, tríbubus, & linguis habitántibus in univérsa terra: Pax vobis multiplicétur. A me constitútum est decrétum, ut in univérso império & regno meo, tremíscant & páveant Deum Daniélis. Ipse est enim Deus vivens, & ætérnus in sæcula: & regnum ejus non dissipábitur, & potéstas ejus usque in ætérnum. Ipse liberátor atque salvátor, fáciens signa & mirabília in cœlo & in terra; qui liberávit Daniélem de lacu leónum. Porro Dániel persevéravit usque ad regnum Dárii, regnúmque Cyri Persæ.

℟. Venit rex, 314.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *p.* 1. *tit.* 16.

NE in Cœmetério fruméntum, quasi in área ventilétur; ne tritúra fiat: ne pálea, fruménta, fruges expandántur: nec verò telæ, pannive línei, lixívio aquáve madefácti, soli ibidem exponántur: neque in eo féminæ maréſque colo quidquam neant, neve suant, aut áliud prætérea opus fáciant eórum sacrórum locórum ratióni aliénum.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ANno primo Baltássar regis Babylónis, Dániel sómnium vidit: vísio autem cápitis ejus in cubíli suo: & sómnium scribens, brevi sermóne comprehéndit: summatímque perstríngens, ait: Vidébam in visióne mea noctè; & ecce quátuor venti cœli pugnábant in mari magno: & quátuor béstiæ grandes ascendébant de mari divérsæ inter se. Prima quasi leæna, & alas habébat áquilæ: aspiciébam donec evúlsæ sunt alæ ejus, & subláta est de terra, & super pedes quasi homo stetit, & cor hóminis datum est ei. Et ecce béstia ália símilis urso in parte stetit: & tres órdines erant in ore ejus, & in déntibus ejus, & sic dicébant ei: surge, cómede carnes plúrimas. Post hæc aspiciébam, & ecce ália quasi pardus, & alas habébat quasi avis, quátuor super se; & quátuor cápita erant in béstia, & potéstas data est ei. Post hæc aspiciébam in visióne noctis, & ecce béstia

quarta terríbilis, atque mirábilis, & fortis nimis.

℟. Exclamávit, 311.

Lectio ij.

ASpiciébam donec throni pósiti sunt, & Antíquus diérum sedit: vestiméntum ejus cándidum quasi nix, & capílli cápitis ejus quasi lana munda: thronus ejus flammæ ignis; rotæ ejus ignis accénsus. Flúvius ígneus rapidúsque egrediebátur a fácie ejus. Míllia míllium ministrábant ei, & décies míllies centéna míllia assistébant ei. Judícium sedit, & libri apérti sunt..... Aspiciébam ergo in visióne noctis, & ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, & usque ad Antíquum diérum pervénit: & in conspéctu ejus obtulérunt eum. Et dedit ei potestátem, & honórem, & regnum: & omnes pópuli, tribus, & linguæ ipsi sérvient: potéstas ejus potéstas ætérna, quæ non auferétur: & regnum ejus, quod non corrumpétur. Hórruit spíritus meus; ego Dániel térritus sum in his, & visiónes cápitis mei conturbavérunt me. Accéssi ad unum de assisténtibus, & veritátem quærébam ab eo de ómnibus his. Qui dixit mihi interpretatiónem sermónum, & dócuit me: Hæ quátuor bestiæ magnæ, quátuor sunt regna, quæ consúrgent de terra. Suscípient autem regnum Sancti Dei altíssimi: & obtinébunt regnum usque in sæculum, & sæculum sæculórum.

℟. Deus noster, 312.

Lectio iij.

POst hoc vólui diligénter díscere de béstia quarta, quæ erat dissímilis valde ab ómnibus, & terríbilis nimis: dentes, & ungues ejus férrei: comedébat, & comminuébat, & réliqua pédibus suis conculcábat: & de córnibus decem, quæ habébat in cápite, & de álio, quod ortum fúerat, ante quod cecíderant tria córnua: & de cornu illo quod habébat óculos, & os loquens grándia, & majus erat cæteris. Aspiciébam, & ecce cornu illud faciébat bellum advérsus Sanctos, & prævalébat eis, donec venit Antíquus diérum, & judícium dedit Sanctis Excélsi, & tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. Et sic ait: Béstia

quarta, regnum quartum erit in terra, quod majus erit ómnibus regnis, & devorábit univérsam terram, & conculcábit & comminuet eam. Porro córnua decem ipsíus regni, decem reges erunt: & álius consúrget post eos, & ipse poténtior erit prióribus, & tres reges humiliábit. Et sermónes contra Excélsum loquétur, & Sanctos Altíssimi cónteret: & putábit, quòd possit mutáre témpora & leges, & tradéntur in manu ejus usque ad tempus, & témpora, & dimídium témporis. Et judícium sedébit, ut auferátur poténtia, & conterátur, & dispéreat usque in finem.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

CANON.

Ex Concílio Narbonénsi.

An. 1609. *cap.* 24.

INtra Ecclésiam, & máximè prope altáre non ita fácile admittántur sepeliéndi, sed illi tantùm quos aut dígnitas Ecclesiástica, aut nóbilis prosápia, aut virtútis laudábilis splendor commendárent: quòd si sepúlcra intra Ecclésiam constrúxerint, super soli planítiem non attollántur.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 9.

IN anno primo Dárii filii Assuéri de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum; anno uno regni ejus, ego Dániel intelléxi in libris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam prophétam, ut compleréntur desolatiónis Jerúsalem septuagínta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre & deprecári in jejúniis, sacco, & cínere. Et orávi Dóminum Deum meum.

℟. Dárius rex, 313.

Lectio ij.

ADhuc me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel quem víderam in visióne a princípio, citò volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, & locútus est mihi, dixítque; Dániel, nunc egréssus sum, ut docérem te, & intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo: ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es. Tu ergo animadvérte sermónem, & intéllige visiónem. Septua-

gínta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, & super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, & finem accípiat peccátum, & deleátur iníquitas, & adducátur justítia sempitérna, & impleátur vísio & prophetía, & ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Misérunt, 313.

Lectio iij.

SCito ergo, & animadvérte: Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum Ducem, hebdómades septem, & hebdómades sexagínta duæ erunt: & rursum ædificábitur platéa, & muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus: & non erit ejus pópulus qui eum negatúrus est. Et civitátem, & Sanctuárium dissipábit pópulus cum Duce ventúro: & finis ejus vástitas, & post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómadâ unâ: & in dimídio hebdómadis defíciet hóstia & sacrifícium: & erit in Templo abominátio desolatiónis: & usque ad consummatiónem & finem perseverábit desolátio.

℟. Venit Rex, 314.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Sepulturis, num.* 5. & 6.

OMnes Christiáni, præsértim láici, quibus Ecclesiástica sepultúra non est interdícta, in Cœmetériis, non autem in Ecclésiis sepeliántur, nisi fortè de consénsu Superiórum. Superióres autem non passim ómnibus id privilégii concédant, sed in hujúsmodi concessiónibus deléctum hábeant personárum.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 13. & 14.

REx Astyages appósitus est ad patres suos, & suscépit Cyrus Perses regnum ejus. Erat autem Dániel conviva regis, & honorátus super omnes amícos ejus. Erat quoque idólum apud Babylónios nómine Bel: & impendebántur in eo per dies síngulos símilæ ártabæ duódecim, & oves quadragínta, viníque ámphoræ sex. Rex quoque colébat eum, & ibat per síngulos dies adoráre eum: porro Dániel adorábat Deum suum. Dixítque ei rex: Quare non adóras

Bel?

Bel? Qui respóndens, ait ei: Quia non colo idóla manufácta, sed vivéntem Deum, qui creávit cœlum & terram, & habet potestátem omnis carnis. Et dixit rex ad eum: Non vidétur tibi esse Bel vivens deus? Annon vides quanta cómedat & bibat quotídie? Et ait Dániel arrídens: Ne erres, Rex: iste enim intrínsecus lúteus est, & forínsecus æreus, neque comédit aliquándo.

℟. Exclamávit Susánna, 311.

Lectio ij.

Venit rex cum Daniéle in templum Bel. Et dixérunt sacerdótes Bel: Ecce nos egrédimur foràs; & tu, Rex, pone escas, & vinum misce, & claude óstium, & signa ánnulo tuo: & cùm ingréssus fúeris manè, nisi invéneris ómnia comésta a Bel, morte moriémur, vel Dániel qui mentítus est advérsùm nos. Contemnébant autem, quia fécerant sub mensa abscónditum introítum, & per illum ingrediebántur semper, & devorábant ea. Factum est ígitur postquam egréssi sunt illi, rex pósuit cibos ante Bel. Præcépit Dániel púeris suis, & attulérunt cínerem, & cribrávit per totum templum coram rege: & egréssi clausérunt óstium; & signántes ánnulo regis abiérunt.

℟. Deus noster, quem, 312.

Lectio iij.

Sacerdótes autem ingréssi sunt nocte juxta consuetúdinem suam, & uxóres, & filii eórum: & comedérunt ómnia, & bibérunt. Surréxit autem rex primo dilúculo, & Dániel cum eo. Et ait rex: Salváne sunt signácula, Dániel? Qui respóndit: Salva, Rex. Statímque cùm aperuísset óstium, intúitus rex mensam, exclamávit voce magnâ: Magnus es, Bel; & non est apud te dolus quisquam. Et risit Dániel, & ténuit regem ne ingrederétur intrò; & dixit: Ecce paviméntum, animadvérte cujus vestígia sint hæc. Et dixit rex: Video vestígia virórum, & mulíerum & infántium. Et irátus est rex. Tunc apprehéndit sacerdótes, & uxóres & filios eórum; & ostendérunt ei abscóndita ostíola, per quæ ingrediebántur, & consumébant quæ erant super mensam. Occídit er-

go illos rex ; & trádidit Bel in potestátem Daniélis, qui subvértit eum, & templum ejus.

℟. Ego Nabuchodónosor, 312.

C A N O N.

Ex Concilio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Sepulturis*, *n.* 1. & 2.

PArœci in hanc officii sui partem diligénter incúmbant, ut piórum fúnera Christiánæ simplicitátis ac modéstiæ límites non excédant. Id autem fiet, si ipsi primùm mercéde consuétâ & honéstâ conténti ; deinde supérfluas impénsas, quæ propter ambitiónem ac fastum fiunt, vel hærédibus relinqui, vel paupéribus erogári suádeant.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 14.

ERat draco magnus in loco illo, & colébant eum Babylónii. Et dixit rex Danieli : Ecce nunc non potes dícere quia iste non sit deus vivens : adóra ergo eum. Dixítque Dániel : Dóminum Deum meum adóro, quia ipse est Deus vivens : iste autem non est deus vivens. Tu autem, Rex, da mihi potestátem, & interficiam dracónem absque gládio & fuste. Et ait rex : Do tibi. Tulit ergo Dániel picem, & ádipem & pilos, & coxit páriter : fecítque massas, & dedit in os dracónis ; & dirúptus est draco. Et dixit : Ecce quem colebátis. Quod cùm audíssent Babylónii, indignáti sunt veheménter, & congregáti advérsùm regem dixérunt : Judæus factus est rex ; Bel destrúxit, dracónem interfécit, & sacerdótes occídit.

[*Si fiat Officium de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò habetur in Proprio.*]

Lectio ij.

ET dixérunt cùm venissent ad regem : Trade nobis Daniélem, alióquin interficiémus te, & domum tuam. Vidit ergo rex quòd irrúerent in eum veheménter ; & necessitáte compúlsus trádidit eis Daniélem. Qui misérunt eum in lacum leónum, & erat ibi diébus sex. Porro in lacu erant leónes septem, & dabántur eis duo córpora quotídie, & duæ oves : & tunc non data sunt eis, ut devorárent Daniélem.

Lectio iij.

Erat autem Hábacuc prophéta in Judæa, & ipse cóxerat pulméntum, & intríverat panes in alvéolo : & ibat in campum ut ferret messóribus. Dixítque Angelus Dómini ad Hábacuc : Fer prándium quod habes, in Babylónem Daniéli, qui est in lacu leónum. Et dixit Hábacuc : Dómine, Babylónem non vidi, & lacum néscio. Et apprehéndit eum Angelus Dómini in vértice ejus, & portávit eum capíllo cápitis sui, posuítque eum in Babylóne supra lacum in ímpetu spíritûs sui. Et clamávit Hábacuc, dicens : Dániel serve Dei, tolle prándium, quod misit tibi Deus. Et ait Dániel : Recordátus es mei, Deus, & non dereliquísti diligéntes te. Surgénsque Dániel comédit. Porro Angelus Dómini restítuit Hábacuc conféstim in loco suo. Venit ergo rex die séptimo ut lugéret Daniélem : & venit ad lacum, & introspéxit, & ecce Dániel sedens in médio leónum. Et exclamávit voce magnâ rex, dicens : Magnus es, Dómine Deus Daniélis. Et extráxit eum de lacu leónum. Porro illos, qui perditiónis ejus causa fúerant, intromísit in lacum, & devoráti sunt in moménto coram eo. Tunc rex ait : Páveant omnes habitántes in univérsa terra Deum Daniélis : quia ipse est salvátor, fáciens signa & mirabília in terra ; qui liberávit Daniélem de lacu leónum.

CANON.

Ex Concilio Reménsi. *An.* 1583. *tit. de Sepulturis, n.* 3.

Pauperes, quibus ádeo ténnues fuére facultátes, ut própriis impénsis humári néqueant, gratis, at honéstè tamen (Parœci) sepéliant, alióqui pœnas arbitrárias exsolutúri.

AD VESPERAS.

¶ *Si sequens Dominica fuerit ultima post Pentecosten, sumetur Officium Dominicæ* xxiv. *ut ordinatur supra in rubrica,* 324. *incipiendo a Vesperis Sabbati.*

Ad Magnif. *Ant.* 6. F. Duódecim Prophetárum ossa púllulent de loco suo : nam corroboravérunt Jacob, & redemérunt se in fide virtútis. *Eccli.* 49.

Oratio, Absólve, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XXIII.
Post Pentecosten.
IN I. NOCTURNO.
Incipit Osée Prophéta.
Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Osée filium Beéri, in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, Ezechíæ, regum Juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israel. Princípium loquéndi Dómino in Osée: & dixit Dóminus ad Osée: Vade, sume tibi uxórem fornicatiónum, & fac tibi filios fornicatiónum: quia fórnicans fornicábitur terra a Dómino. Et ábiit, & accépit Gomer filiam Debélaim: & concépit, & péperit ei filium. Et dixit Dóminus ad eum: Voca nomen ejus Jézrahel: quóniam adhuc módicum, & visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu, & quiéscere fáciam regnum domûs Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel.

℟. Dies multos sedébunt filii Israel sine rege, & sine sacrificio, & sine altári. * Et post hæc reverténtur, & quærent Dóminum Deum suum. ℣. Cæcitas ex parte cóntigit in Israel, donec plenitúdo géntium intráret. *Et post. *Osée*, 3. *Rom.* 11.

Lectio ij.

ET concépit adhuc, & péperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen ejus, Absque misericórdia: quia non addam ultra miseréri dómui Israel, sed oblivióne oblivíscar eórum. Et dómui Juda miserébor, & salvábo eos in Dómino Deo suo: & non salvábo eos in arcu & gládio, & in bello, & in equis & in equítibus. Et ablactávit eam, quæ erat Absque misericórdia. Et concépit, & péperit filium. Et dixit: Voca nomen ejus, Non pópulus meus: quia vos non pópulus meus, & ego non ero vester. Et erit númerus filiórum Israel quasi aréna maris, quæ sine mensúra est, & non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis: Non pópulus meus vos: dicétur eis: Filii Dei vivéntis. Et congregabúntur filii Juda, & filii Israel páriter: & ponent síbimet caput unum, & ascéndent de terra: quia magnus dies Jézrahel.

℟. Convértere, Israel, ad Dóminum Deum tuum; quóniam corruísti in iniquitáte tua. * Tóllite vobíscum verba, & converti-

mini ad Dóminum, & dícite ei: Omnem aufer iniquitátem. ℣. Vobis est repromíssio & filiis vestris: salvámini a generatióne ista prava. * Tóllite. *Osée*, 14. *Act.* 2.

Lectio iij. Cap. 4.

AUdíte verbum Dómini, Filii Israel, quia judícium Dómino cum habitatóribus terræ: non est enim véritas, & non est misericórdia, & non est sciéntia Dei in terra. Maledíctum & mendácium, & homicídium & furtum, & adultérium inundavérunt, & sanguis sánguinem tétigit... Contícuit pópulus meus, eo quòd non habúerit sciéntiam. Quia tu sciéntiam repulísti, repéllam te, ne sacerdótio fungáris mihi; & oblíta es legis Dei tui, oblivíscar filiórum tuórum & ego. Secúndum multitúdinem eórum, sic peccavérunt mihi: glóriam eórum in ignomíniã commutábo. Peccáta pópuli mei cómedent, & ad iniquitátem eórum sublevábunt ánimas eórum. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos: & visitábo super eum vias ejus, & cogitatiónes ejus reddam ei.

℟. Nunquid placári potest Dóminus in míllibus aríetum? * Indicábo tibi, ô homo, quid Dóminus requírat a te: Utique fácere judícium, & dilígere misericórdiam. ℣. Qui vult dies vidére bonos; declínet a malo, & fáciat bonum; inquírat pacem, & sequátur eam. * Indicábo. Glória. * Indicábo. *Mich.* 6. 1. *Petr.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Lib. 18. *cap.* 27.

Lectio iv.

IN cápite libri Osée prophétæ, qui primus in duódecim pónitur, ita scriptum est: [Verbum Dómini quod factum est ad Osée in diébus Ozíæ, & Jóathan, & Achaz, & Ezechíæ, regum Juda.] Amos quoque diébus regis Ozíæ prophetásse se scribit... Michæas étiã éadem suæ prophetíæ commémorat témpora post dies Ozíæ. Nam tres qui sequúntur, reges nóminat, quos & Osée nominávit, Jóathan, & Achaz, & Ezechíam.... His adjúngitur Jonas, eódem Oziâ rege regnánte; & Joel, cùm jam regnáret Jóathan, qui succéssit Ozíæ...

Ac per hoc, per ea témpora isti velut fontes prophetiæ páriter erupérunt, quando regnum defécit Assyrium, cœpítque Románum: ut scílicet, quemádmodum regni Assyriórum primo tempore éxtitit Abraham, cui promissiónes apertíssimæ fierent in ejus sémine benedictiónis ómnium géntium: ita Occidentális Babylónis exórdio, quâ fúerat Christus imperánte ventúrus, in quo impleréntur illa promíssa; orácula prophetárum, non solùm loquéntium, verùm étiam scribéntium, in tantæ rei futúræ testimónium solveréntur.

℟. Fílius honórat patrem, & servus dóminum suum: si Pater ego sum, ubi est honor meus? * Si Dóminus ego sum, ubi est timor meus? ℣. Quid vocátis me, Dómine, Dómine: & non fácitis quæ dico? * Si Dóminus. *Malach.* 1. *Luc.* 6.

Lectio v. Cap. 28.

OSée ígitur prophéta, quantò profúndiùs quidem lóquitur, tantò operósiùs penetrátur. Sed áliquid inde suméndum est, & hîc ex nostra promissióne ponéndum. [Et erit (inquit) in loco quo dictum est eis: Non pópulus meus vos, vocabúntur & ipsi filii Dei vivi.] Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui priùs non pertinébat ad Deum, étiam Apóstoli intellexérunt.... Joel ómnia quæ prophétat, multis verbis compéllit exponi, ut quæ pértinent ad Christum & Ecclésiam dilucéscant. Unum tamen quod étiam Apóstoli commemoravérunt, quando in congregátos credéntes Spíritus sanctus, sicut a Christo promíssus fúerat, désuper venit, non prætermíttam. [Et erit (inquit) post hæc, & effúndam de Spíritu meo super omnem carnem: & prophetábunt filii vestri & fíliæ vestræ...] Amos quoque de rebus tálibus sic prophétat: [Præpara (inquit) te, ut ínvoces Deum tuum, Israel; quia ecce ego formans tonítruum, & creans spíritum, & annúntians in homínibus Christum suum.

℟. Judícium verum judicáte, & misericórdiam fácite, unusquísque cum fratre suo. * Et víduam, & pupíllum, & páuperem nolíte calumniári. ℣. Loquímini veritátem unus-

quisque cum próximo suo: estóte ínvicem benígni, & misericórdes.* Et víduam. *Zach.* 7. *Ephes.* 4.

Lectio vj. Cap. 30. & 31.

ABdías, quantùm ad Scriptúram ejus áttinet, ómnium brevíssimus prophetárum, advérsus Idumæam lóquitur, gentem scílicet Esaü, ex duóbus géminis fíliis Isaac, nepótibus Abrahæ, majóris illíus reprobáti. Porro si Idumæam modo locutiónis, quo intellígitur a parte totum, accipiámus pósitam esse pro géntibus; de Christo agnóscere póssumus, quod ait inter cætera: [In monte autem Sion erit salus, & erit sanctum....] Jonas autem prophéta non tàm sermóne Christum, quàm suâ quâdam passióne prophetávit; profectò apértiùs, quàm si ejus mortem & resurrectiónem voce clamáret. Ut quid enim excéptus est ventre belluíno, & die tértio rédditus, nisi ut significáret Christum de profúndo inférni die tértio reditúrum?.... Michæas prophéta Christum in figúra ponens cujúsdam magni montis, hæc lóquitur: [Erit in novíssimis diébus manifésthus mons Dómini parátus super vértices móntium; & exaltábitur super colles.]...Prædícit hus iste prophéta & locum in quo natus est Christus: [Et tu (inquit) Béthlehem domus Ephráta, mínima es, ut sis in míllibus Juda: ex te mihi pródiet, ut sit in Príncipem Israel: & egréssus ejus ab inítio, & ex diébus æternitátis.]

℟. Confortentur manus vestræ, qui audítis in his diébus sermónes istos per os prophetárum. * Sicut erátis maledíctio in géntibus; sic † Salvábo vos, & éritis benedíctio. ℣. Vos estis fílii prophetárum, & Testaménti quod dispósuit Deus ad patres nostros. * Sicut erátis. Glória Patri. † Salvábo vos. *Zach.* 8. *Act.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore; (Jesu) Loquénte ad (discípulos Joánnis,) ecce Princeps unus accéssit, & adorábat eum, dicens: Dómine, fília mea modò defúncta est: sed veni, impóne manum tuam super eam, & vivet. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 31. *in Matt.* §. 1. *Aliàs Homil.* 32.

ET ecce múlier, quæ sánguinis fluxum patiebátur a duódecim annis, accéssit retro; & tétigit fimbriam vestiménti ejus. Dicébat enim intra se: Si tetígero tantùm vestiméntum ejus, salva ero.] Cur non fidénter ad Jesum accéssit? Quòd pudéret de morbo; sese namque immúndam putábat.... Neque públicè accéssit, sed clam cum fide vestiménta tétigit: non dubitávit, neque in seípsa dixit: Num liberábor a morbo, necne? sed de sanitáte recuperánda confídens accéssit... Quid ígitur Christus? Non permísit eam latére, sed in médium addúxit, & multis de causis illam maniféstam esse vóluit... Primò solvit mulíeris timórem, ne consciéntiæ stímulis agitáta, útpote quæ grátiam illam suffuráta esset, scrúpulo laboráret. Secúndò ipsam córrigit, quòd se latére putáret. Tértiò, fidem ejus ómnibus notam reddit, ut álii eam imitaréntur.

℟. Credénti in eum qui justíficat ímpium, * Reputátur fides ejus ad justítiam secúndùm propósitum grátiæ Dei. ℣. Qui confídit in Deo non minorábitur. * Reputátur. *Rom.* 4. *Eccli.* 32.

Lectio viij. §. 2.

IDeóque illam in médium addúcit, & ait: [Confíde, Fília;] sicut & paralytico dicébat: [Confíde, Fili.] Meticulósa quippe múlier erat, ideóque dicit: Confíde; & fíliam vocat: nam fides illam fíliam effécerat. Hinc in laudem ejus dicit: [Fides tua te salvam fecit.] Lucas verò plura ália nobis de mulíere narrat. Cùm enim accessísset, inquit, & curáta fuísset, non statim illam Christus vocávit, sed priùs dixit: [Quis me tétigit?] Deínde Petro & áliis dicéntibus: [Præcéptor, turbæ te constríngunt & cómprimunt, & dicis: Quis me tétigit?] Quod máximum signum erat, ipsum carne verè circúmdatum fuísse, & fastum omnem calcásse.

℟. Qui timétis Dóminum, * Crédite illi; & non evacuábitur merces vestra. ℣. Omnis qui credit in eum, non confundétur. * Crédite. *Eccli.* 2. *Rom.* 9.

Lectio ix. Paulò post.

VIdes mulíerem archisynagógo præstantiórem? Non retinuit, non apprehéndit; sed summis tantùm dígitis tétigit; & cùm última venísset, prior sanáta discéssit. Ille Médicum addúxit domum; huic tactus solus satis fuit. Nam etsi ægritúdine ligabátur, fide ceu alis attollebátur. Perpénde autem quómodo illam consolétur, dicens: [Fides tua te salvam fecit.] .... Hæc dixit ut archisynagógum ad credéndum instituéret, & mulíerem commendáret, atque his verbis voluptátem ipsi utilitatémque præbéret córporis curatióne non minórem.... Múlier verò, nisi id ita factum esset, latens & tantis vácua láudibus abscessísset. Ideóque ipsam in médium addúctam celebrávit, ejúsque timórem dépulit: nam [tremens accéssit,] inquit; ipséque illi fidúciam índidit, & cum córporis valetúdine, ália ipsi viática dedit, dicens: [Vade in pace.]

℟. Probátio vestræ fidei inveniátur in laudem, & glóriam, * In revelatióne Jesu Christi, in quem † Credéntes exultábitis lætítiâ inenarrábili; reportántes finem fidei vestræ salútem animárum. ℣. Crédite in Dómino Deo vestro, & secúri éritis. * In. Glória. † Credéntes. 1. *Pet.* 1. 2. *Paral.* 20.

Ad Bened. *Ant.* 7. d. Cùm ejécta esset turba, intrávit Jesus, & ténuit manum puéllæ; & surréxit. Et éxiit fama hæc in univérsam terram illam. *Matt.* 9.

Oratio.

ABsólve, quæsumus Dómine, tuórum delícta populórum; ut a peccatórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus, tuâ benignitáte liberémur. Per Dóminum.

CANON.

Ex Concílio Turonénsi tértio.

An. 813. *Can.* 37.

SCiéndum est, quòd, excéptis diébus Domínicis & illis Solemnitátibus, quibus & universális Ecclésia ob recordatiónem Domínicæ Resurrectiónis, solet stando oráre; fixis in terra génibus, supplíciter Dei cleméntiam nobis profutúram, nostrorúmque críminum indulgéntiam deposcéndum est.

Ad Magnif. *Ant.* 1. g. Múlier, quæ sánguinis flu-

xum patiebátur duódecim annis, dicébat intra se: Si tetígero tantùm vestiméntum ejus, salva ero. Jesus videns eam, dixit: Confide, Fília; fides tua te salvam fecit: & salva facta est ex illa hora. *Matt. 9.*

FERIA SECUNDA.

De Osée Prophéta.

Lectio j. Cap. 6.

IN tribulatióne sua manè consúrgent ad me: Veníte, & revertámur ad Dóminum: quia ipse cepit, & sanábit nos: percútiet, & curábit nos. Vivificábit nos post duos dies; in die tértia suscitábit nos, & vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & véniet quasi imber nobis temporáneus, & serótinus terræ. Quid fáciam tibi, Ephraim? Quid fáciam tibi, Juda? Misericórdia vestra quasi nubes matutína, & quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc dolávi in prophétis, occídi eos in verbis oris mei: & judícia tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrifícium; & sciéntiam Dei plus quàm holocáusta.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij. Cap. 11.

SIcut manè tránsiit, pertránsiit Rex Israel. Quia puer Israel, & diléxi eum: & ex Ægypto vocávi Fílium meum. Vocavérunt eos, sic abiérunt a fácie eórum: Báalim immolábant, & simulácris sacrificábant. Et ego quasi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis; & nesciérunt quòd curárem eos. In funículis Adam traham eos, in vínculis charitátis: & ero eis quasi exáltans jugum super maxíllas eórum: & declinávi ad eum ut vesceréтur.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij. Cap. 13.

PErdítio tua, Israel: tantúmmodo in me auxílium tuum. Ubi est rex tuus? máximè nunc salvet te in ómnibus úrbibus tuis: & júdices tui, de quibus dixísti: Da mihi regem & príncipes. Dabo tibi regem in furóre meo, & áuferam in indignatióne mea. Colligáta est iníquitas Ephraim; abscónditum peccátum ejus. Dolóres parturiéntis vénient ei: ipse fílius non sápiens: nunc enim non stabit in contritióne filiórum. De manu mortis liberábo eos,

de morte rédimam eos : ero mors tua, ô Mors : morsus tuus ero, Inférne: consolátio abscóndita est ab óculis meis.

℟. Nunquid, 341.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. de invocatione, veneratione, & Reliquiis Sanctorum.

OMnis supersítio in Sanctórum invocatióne, Reliquiárum veneratióne, & Imáginum sacro usu tollátur; omnis turpis quæstus eliminétur; omnis dénique lascívia vitétur, ita ut procáci venustáte Imágines non pingántur nec ornéntur; & Sanctórum celebratióne, ac Reliquiárum visitatióne hómines ad comessatiónes atque ebrietátes non abutántur.

FERIA TERTIA.

Incipit Joel Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Joel fílium Phátuel. Audíte hoc, Senes; & áuribus percípite, omnes habitatóres terræ: Si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum? Super hoc fíliis vestris narráte, & fílii vestri fíliis suis, & fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locústa, & resíduum locústæ comédit bruchus, & resíduum bruchi comédit rubígo.... Gens enim ascéndit super terram meam, fortis & innumerábilis: dentes ejus ut dentes leónis: & moláres ejus ut cátuli leónis. Pósuit víneam meam in desértum, & ficum meam decorticávit: nudans spoliávit eam, & projécit: albi facti sunt rami ejus. Plange quasi virgo accíncta sacco super virum pubertátis suæ. Périit sacrifícium & libátio de domo Dómini: luxérunt sacerdótes, minístri Dómini.

℟. Fílius, 342.

Lectio ij. Cap. 2.

NUnc ergo dicit Dóminus: Convertímini ad me in toto corde vestro, in jejúnio, & in fletu & in planctu. Et scíndite corda vestra, & non vestiménta vestra; & convertímini ad Dóminum Deum vestrum.... Noli timére terra, exúlta & lætáre, quóniam magnificávit Dóminus ut fáceret. Nolíte timére animália regiónis: quia germinavérunt speciósa desérti, quia lignum áttulit fruc-

tum suum, ficus & vinea dedérunt virtútem suam. Et filii Sion exultáte, & lætámini in Dómino Deo vestro: quia dedit vobis Doctórem justítiæ, & descéndere fáciet ad vos imbrem matutínum & serótinum, sicut in princípio. Et implebúntur áreæ fruménto & redundábunt torculária vino & óleo. Et reddam vobis annos quos comédit locústa, bruchus, & rubígo, & erúca: fortitúdo mea magna quam misi in vos. Et comedétis vescéntes, & saturabímini: & laudábitis nomen Dómini Dei vestri, qui fecit mirabília vobíscum; & non confundétur pópulus meus in sempitérnum.

℟. Judícium, 342.

Lectio iij. Cap. 3.

CONsúrgant, & ascéndant gentes in vallem Jósaphat; quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. Míttite falces, quóniam maturávit messis: veníte, & descéndite, quia plenum est tórcular, exúberant torculária: quia multiplicáta est malítia eórum. Pópuli, pópuli in valle concisiónis: quia juxta est dies Dómini in valle concisiónis. Sol & Luna obtenebráti sunt, & Stellæ retraxérunt splendórem suum. Et Dóminus de Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suã: & movebúntur cœli & terra; & Dóminus spes pópuli sui, & fortitúdo filiórum Israel. Et sciétis quia ego Dóminus Deus vester, hábitans in Sion monte sancto meo: & erit Jerúsalem sancta, & aliéni non transíbunt per eam ámpliùs.

℟. Confortèntur, 343.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. de invocatione, veneratione, & Reliquiis Sanctorum.

STátuit sancta Synodus, némini licére ullo in loco, vel Ecclésia, étiam quomodólibet exémpta, ullam insólitam pónere, vel ponéndam curáre Imáginem, nisi ab Epíscopo approbáta fúerit.

FERIA QUARTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErba Amos, qui fuit in pastóribus de Thécue: quæ vidit super Israel, in diébus Ozíæ regis Juda, & in diébus Jeróboam filii Joas regis Israel, ante duos annos terræ motûs. Et dixit: Dóminus de

Sion rúgiet, & de Jerúsalem dabit vocem suam. Et luxérunt speciósa pastórum, & exsiccátus est vertex Carméli. Hæc dicit Dóminus: Super tribus sceléribus Damásci, & super quátuor non convértam eum, eo quòd trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael, & devorábit domos Bénadad. Et cónteram vectem Damásci: & dispérdam habitatórem de campo idóli, & tenéntem sceptrum de domo voluptátis; & transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij. Cap. 5.

ODio habuérunt corripiéntem in porta; & loquéntem perféctè abomináti sunt. Idcírco, pro eo quòd diripiebátis páuperem, & prædam eléctam tollebátis ab eo: domos quadro lápide ædificábitis, & non habitábitis in eis: víneas plantábitis amantíssimas, & non bibétis vinum eárum. Quia cognóvi multa scélera vestra, & fórtia peccáta vestra, hostes justi, accipiéntes munus, & páuperes depriméntes in porta. Ideo prudens in témpore illo tacébit, quia tempus malum est. Quærite bonum, & non malum, ut vivátis: & erit Dóminus Deus exercítuum vobíscum, sicut dixístis. Odíte malum, & dilígite bonum, & constitúite in porta judícium: si fortè misereátur Dóminus Deus exercítuum relíquiis Joseph.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij Cap. 6.

VÆ qui opuléuti estis in Sion, & confidítis in monte Samaríæ, optimátes, cápita populórum, ingrediéntes pompáticè domū Israel. Transíte in Chálane, & vidéte, & ite inde in Emath magnam: & descéndite in Geth Palæstinórum, & ad óptima quæque regna horum: si látior términus eórum término vestro est. Qui separáti estis in diem malum: & appropinquátis sólio iniquitátis. Qui dormítis in lectis ebúrneis, & lascivítis in stratis vestris: qui comédítis agnum de grege, & vítulos de médio arménti. Qui cánitis ad vocem psaltérii: sicut David putavérunt se habére vasa cántici. Bibéntes vinum in phíalis, & óptimo unguénto delibúti: & nihil patiebántur su-

per contritióne Joseph. Quaprópter nunc migrábunt in cápite transmigrántium : & auferétur fáctio lasciviéntium.

℟. Nunquid, 341.

CANON.

Ex Concílio Bituricénsi.

An. 1584. *tit.* 11.

COléndæ sunt Imágines, non quòd ab eis sit áliquid peténdum, vel quòd in eis fidúcia sit constituénda, ut olim fiébat a géntibus, qui in idólis spem suam collocábant, sed quóniam honor qui illis exhibétur, ad Deum & Sanctos refértur.

FERIA QUINTA.

Incipit Abdías Prophéta.

Lectio j.

VIsio Abdíæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom : Audítum audívimus a Dómino, & legátum ad gentes misit : Súrgite, & consurgámus advérsùs eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in géntibus : contemptíbilis tu es valde. Supérbia cordis tui éxtulit te, habitántem in scissúris petrárum, exaltántem sólium tuum; qui dicis in corde tuo : Quis détrahet me in terram ? Si exaltátus fúeris ut áquila, & si inter sídera posúeris nidum tuum : inde détraham te, dicit Dóminus.

℟. Filius, 342.

Lectio ij.

NUnquid non in die illa, dicit Dóminus, perdam sapiéntes de Idumæa, & prudéntiam de monte Esaü ? Et timébunt fortes tui a Merídie, ut intéreat vir de monte Esaü. Propter interfectiónem, & propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio, & peribis in ætérnum. In die cùm stares advérsùs eum, quando capiébant aliéni exércitum ejus, & extránei ingrediebántur portas ejus, & super Jerúsalem mittébant sortem : tu quoque eras quasi unus ex eis.

℟. Judícium, 342.

Lectio iij.

IN monte Sion erit salvátio, & erit sanctus : & possidébit domus Jacob eos qui se posséderant. Et erit domus Jacob ignis, & domus Joseph flamma, & domus Esaü stípula : & succendéntur in eis, & devorábunt eos : & non erunt relíquiæ domûs Esaü, quia Dóminus locútus est. Et hæreditábunt hi qui ad Austrum sunt, montem

Esaü, & qui in campéstribus Philísthiim: & possidébunt regiónem Ephraim, & regiónem Samaríæ: & Bénjamin possidébit Gálaad. Et transmigrátio exércitûs hujus filiórum Israel, ómnia loca Chananæórum usque ad Saréptam: & transmigrátio Jerúsalem, quæ in Bósphoro est, possidébit civitátes Austri. Et ascéndent salvatóres in montem Sion judicáre montem Esaü: & erit Dómino regnum.

℟. Confortentur, 343.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. de invocatione, veneratione, & Reliq. SS.

STátuit sancta Synodus, nulla admitténda esse nova miràcula, nec novas Relíquias recipiéndas, nisi recognoscénte & approbánte Epíscopo, qui simul atque de iis áliquid compértum habúerit, adhíbitis in consílium Theólogis & áliis piis viris, ea fáciat quæ veritáti & pietáti consentánea judicáverit.

FERIA SEXTA.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ET factum est verbum Dómini ad Jonam fílium Amáthi, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem grandem, & prædica in ea: quia ascéndit malítia ejus coram me. Et surréxit Jonas, ut fúgeret in Tharsis a fácie Dómini, & descéndit in Jóppen, & invénit navem eúntem in Tharsis: & dedit naulum ejus, descéndit in eam, ut iret cum eis in Tharsis a fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare: & facta est tempéstas magna in mari, & navis periclitabátur cónteri. Et timuérunt nautæ, & clamavérunt viri ad deum suum; & misérunt vasa quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis: & Jonas descéndit ad interióra navis, & dormiébat sopóre gravi. Et accéssit ad eum gubernátor, & dixit ei: Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum, si fortè recógitet Deus de nobis, & non pereámus.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij. Cap. 1. & 2.

ET dixit ad eos: Tóllite me, & míttite in mare, & cessábit mare a vobis: scio enim ego quóniam propter me tempést-

tas hæc grandis venit super vos. Et remigábant viri, ut reverteréntur ad aridam, & non valébant: quia mare ibat, & intumescébat super eos. Et clamavérunt ad Dóminum, & dixérunt: Quæsumus, Dómine, ne pereámus in ánima viri istíus, & ne des super nos sánguinem innocéntem: quia tu, Dómine, sicut voluísti, fecísti. Et tulérunt Jonam, & misérunt in mare: & stetit mare a fervóre suo. Et timuérunt viri timóre magno Dóminum, & immolavérunt hóstias Dómino, & vovérunt vota. Et præparávit Dóminus piscem grandem ut deglutíret Jonam: & erat Jonas in ventre piscis tribus diébus, & tribus nóctibus. Et orávit Jonas ad Dóminum Deum suum de ventre piscis.

℟. Convértere, 340.

Lectio ij. Cap. 2. & 3.

ET dixit Dóminus pisci: & evómuit Jonam in áridam. Et factum est verbum Dómini ad Jonam secúndò, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem magnam: & prædica in ea prædicatiónem, quam ego loquor ad te. Et surréxit Jonas, & ábiit in Níniven juxta verbum Dómini: & Ninive erat cívitas magna itínere trium diérum. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi uníus: & clamávit, & dixit: Adhuc quadragínta dies, & Nínive subvertétur. Et credidérunt viri Ninivítæ in Deum: & prædicavérunt jejúnium, & vestíti sunt saccis a majóre usque ad minórem. Et pervénit verbum ad regem Nínive: & surréxit de sólio suo, & abjécit vestiméntum suum a se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. Et clamávit, & dixit in Nínive ex ore regis & príncipum ejus, dicens: Hómines & juménta, & boves & pécora non gustent quidquam; nec pascántur, & aquam non bibant. Et operiántur saccis hómines, & juménta, & clament ad Dóminum in fortitúdine: & convertátur vir a via sua mala, & ab iniquitáte quæ est in mánibus eórum. Quis scit si convertátur & ignóscat Deus, & revertátur a furóre iræ suæ; & non peribimus? Et vidit Deus ópera eórũ, quia convérsi sunt de via sua mala: & misértus est Deus super malítiam quam locútus fúerat,

ut fáceret eis, & non fecit.
℟. Nunquid, 341.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.
Seß. 25. decret. de Indulg.

SAcrosáncta Synodus Indulgentiárum usum Christiáno pópulo máximè salutárem, & sacrórum Conciliórum auctoritáte probátum, in Ecclésia retinéndum esse docet & præcipit: eósque anathémate damnat, qui aut inútiles esse ásserunt, vel eas concedéndi in Ecclésia potestátem esse negant: in his tamen concedéndis moderatiónem, juxta véterem & probátam in Ecclésia consuetúdinem, adhibéri cupit; ne nímiâ facilitáte Ecclesiástica disciplína enervétur.

SABBATO.

Incipit Michæas Prophéta.
Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Michæam Morasthíten, in diébus Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda: quod vidit super Samaríam & Jerúsalem. Audíte, pópuli omnes, & atténdat terra, & plenitúdo ejus: & sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de témplo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo: & descéndet, & calcábit super excélsa terræ. Et consuméntur montes subtus eum: & valles scindéntur sicut cera a fácie ignis, & sicut aquæ, quæ decúrrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, & in peccátis domûs Israel. Quod scelus Jacob? nonne Samaría? & quæ excélsa Judæ? nonne Jerúsalem? Et ponam Samaríam quasi acérvum lápidum in agro cùm plantátur vínea: & détraham in vallem lápides ejus, & fundaménta ejus revelábo.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur e II. Noct. Dom. præced. 3. verò habetur in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 4.

ET erit: In novíssimo diérum erit mons domûs Dómini præparátus in vértice móntium, & sublímis super colles: & fluent ad eum pópuli. Et properábunt gentes multæ, & dicent: Veníte, ascendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docébit nos de viis suis, & íbimus in sémitis ejus: quia de Sion egrediétur lex, & verbum Dómini de Jerúsalem. Et

judicábit inter pópulos multos, & corrípiet gentes fortes usque in longínquum: & concídent gládios suos in vómeres, & hastas suas in ligónes: non sumet gens advérsùs gentem gládium; & non discent ultra belligeráre. Et sedébit vir subtus vitem suam, & subtus ficum suam, & non erit qui detérreat: quia os Dómini exercítuum locútum est. Quia omnes pópuli ambulábunt unusquísque in nómine dei sui: nos autem ambulábimus in nómine Dómini Dei nostri in ætérnum & ultra.

Lectio iij. Cap. 5.

ET tu, Béthlehem Ephráta, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur qui sit Dominátor in Israel, & egréssus ejus ab inítio, a diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos usque ad tempus, in quo partúriens páriet: & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad filios Israel. Et stabit, & pascet in fortitúdine Dómini, in sublimitáte nóminis Dómini Dei sui: & converténtur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. Et erit iste pax.

C A N O N.

Ex Concílio Cameracénsi. *An.* 1565. *c.* 22. *de Indulg.*

QUia per indiscrétas & supérfluas Indulgéntias, & Claves Ecclésiæ contemnúntur, & poeniténtiális satisfáctio enervátur; ídeo próhibet sancta Synodus, ne quis ullas novas, aut ignótas Indulgéntias pópulo comméndet, & promeréndas ófferat, nisi priùs ab Ordinário visitátæ fúerint & probátæ.

Ad Magníf. *Ant.* 8. G. Prophetavérunt Aggæus & Zacharías qui erant in Jerúsalem, in nómine Dei Israel; & cœpérunt ædificáre templum Dei, & cum eis prophétæ Dei adjuvántes eos. 1. *Esdr.* 5.

Oratio, Fac nos, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA XXIV.

Post Pentecosten.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus Nínive: Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, & ulcíscens Dóminus: ulcíscens Dóminus & habens furórem: ulcíscens Dóminus in hostes suos, & iráscens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, &

magnus fortitúdine, & mundans non fáciet innocéntem. Dóminus in tempestáte & túrbine viæ ejus, & nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, & exsíccans illud: & ómnia flúmina ad desértum dedúcens. Infirmátus est Basan & Carmélus, & flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, & colles desoláti sunt: & contrémuit terra a fácie ejus, & orbis, & omnes habitántes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit? & quis resístet in ira furóris ejus? Indignátio ejus effúsa est ut ignis: & petræ dissolútæ sunt ab eo.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij.

BOnus Dóminus, & confórtans in die tribulatiónis: & sciens sperántes in se. Et in dilúvio prætereúnte consummatiónem fáciet loci ejus; & inimícos ejus persequéntur ténebræ. Quid cogitátis contra Dóminum? consummatiónem ipse fáciet: non consúrget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem complectúntur, sic convívium eórum páriter potántium: consuméntur quasi stípula ariditáte plena. Ex te exíbit cógitans contra Dóminum malítiam, mente pertráctans prævaricatióné.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: Si perfécti fúerint, & ita plures; sic quoque attondéntur, & pertransíbit. Afflíxi te, & non affligam te ultra. Et nunc cónteram virgam ejus de dorso tuo, & víncula tua dirúmpam. Et præcípiet super te Dóminus, non seminábitur ex nómine tuo ámpliùs. De domo Dei tui non interficiam scúlptile & conflátile, ponam sepúlcrum tuum, quia inhonorátus es. Ecce super montes pedes evangelizántis, & annuntiántis pacem: célebra, Juda, festivitátes tuas; & redde vota tua: quia non adjíciet ultra ut pertránseat in te Bélial: univérsus intériit.

℟. Nunquid, 341.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi de Civitáte Dei.

Lib. 18. *cap.* 31. §. 2. & 3. & *cap.* 32.

Lectio iv.

NAhum prophéta, imò per illum Deus: [Exterminábo (inquit) scultília & conflatília; ponam

sepultúram tuam: quia velóces ecce super montes pedes evangelizántis, & annuntiántis pacem. Célebra, Juda, dies festos tuos; redde vota tua: quia jam non adjícient ultra, ut tránseant in vetustátem. Consummátum est, consúmptum est, ablátum est. Ascéndit qui insúfflat in fáciem tuam, erípiens te ex tribulatióne.] Quis ascénderit ab ínferis, & insuffláverit in fáciem Judæ, hoc est, Judæórum discipulórum, Spíritum sanctum; récolat, qui méminit Evangélii... Hábacuc de quo álio, quàm de Christi advéntu, qui futúrus fúerat, intelligitur dícere? [Et respóndit Dóminus ad me, & dixit: Scribe visum apértè in buxo; ut assequátur qui legit ea: quia adhuc vísio ad tempus, & oriétur in fine, & non in vácuum: si tardáverit, sústine eum; quia véniens véniet, & non morábitur.] In Oratióne autem sua cum Cántico, cui nisi Dómino Christo dicit? [Dómine, audívi auditiónem tuam, & tímui; Dómine, consíderávi ópera tua, & expávi.] Quid enim hoc est, nisi præcógnitæ, novæ ac repentínæ salútis hóminum ineffábilis admirátio?

℟. Fílius, 342.

Lectio v.

cap. 33. §. 2. & *cap.* 35. §. 1.

Sophoníæ autem prophétæ qui cum Jeremía prophetábat, hæc prædícta de Christo ínterim ponam: [Expécta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ, in futúrum: quia judícium meum, ut cóngregem gentes, & cólligam regna.] Et íterum: [Horríbilis (inquit) Dóminus super eos, & exterminábit omnes deos terræ; & adorábit eum vir de loco suo, omnes ínsulæ géntium.]... Restant tres minóres prophétæ, qui prophetavérunt in fine captivitátis; Aggæus, Zacharías, Malachías. Quorum Aggæus Christum & Ecclésiam hac apértiùs brevitáte prophétat: [Hæc dicit Dóminus exercítuum: Adhuc unum módicum est, & ego commovébo cœlum, & terram, & mare, & áridam, & movébo omnes gentes; & véniet Desiderátus cunctis géntibus.]

℟. Judícium, 342.

Lectio vj. cap. 35. §. 2. & 3.

Zacharías de Christo & Ecclésia: [Exúlta

(inquit) valde, Filia Sion; júbila, Filia Jerúsalem: ecce Rex tuus véniet tibi, Justus, & Salvátor; ipse pauper, & ascéndens super ásinam, & super pullum filium ásinæ: & potéstas ejus a mari usque ad mare, & a flumínibus usque ad fines terræ.] Hoc quando factum sit, ut Dóminus Christus in itínere juménto hujus géneris uterétur, in Evangélio légitur... Malachías prophétans Ecclésiam, quam per Christum cérnimus propagátam, Judæis apertíssimè dicit ex persóna Dei: [Non est mihi volúntas in vobis, & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim Solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus, & in omni loco sacrificábitur & offerétur nómini meo oblátio munda: quia magnum nomen meum in géntibus, dicit Dóminus.] Hoc sacrificium per sacerdótium Christi secúndùm órdinem Melchísedech, cùm in omni loco a Solis ortu usque ad occásum Deo jam videámus offérri: sacrificium autem Judæórum, quibus dictum est: [Non est mihi volúntas in vobis, nec accípiam de mánibus vestris munus,] cessásse negáre non possunt; quid adhuc expéctant álium Christum, cùm hoc quod prophetátum legunt & implétum vident, impléri non potúerit, nisi per ipsum?

℟. Confortántur, 343.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

In illo témpore: dixit Jesus discípulis suis: Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 76. in Matt. §. 2. & 3.
Aliàs Homil. 77.

Impletâ de Jerosólymis narratióne, Christus ad suum advéntum póstea pérgit, signáque ipsis narrat, non solùm ipsis, sed étiam nobis & post nos futúris utília... Quómodo autem advéniet? Hac transformátâ creatúrâ: nam [Sol obscurábitur,] non delétus, sed superátus a lúmine illíus advéntûs, & [stellæ cadent.] Quis enim póstea illárum usus futúrus est, cùm nulla nox

erit? [Et virtútes cœlórum commovebúntur;] & jure quidem, mutatiónem tantam vidéntes. Nam si quando stellæ factæ sunt, ita exhorruérunt, & mirátæ sunt; . . . multò magis cùm víderint ómnia mutáta, & consérvos suos pœnas dantes, totum Orbem ante treméndum tribúnal astántem; omnes ab Adam usque ad advéntum illum, ómnium óperum ratiónem reddéntes; quómodo non horréscent, & commovebúntur? [Tunc apparébit signum Fílii hóminis in cœlo.] Id est Crux Sole splendídior: síquidem Sol obtenebrátur & abscónditur, Crux autem appáret: neque apparéret, nisi solaríbus longè rádiis splendídior esset.

℟. Cùm vidéritis abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle prophéta, stantem in loco sancto; qui legit, intélligat. * Erit tunc tribulátio magna, qualis non fuit ab inítio, neque fiet. ℣. Erit in templo abominátio desolatiónis, & usque ad consummatiónem & finem perseverábit desolátio. * Erit. *Matt.* 24. *Dan.* 9.

Lectio viij.

Cur autem hoc signum appáret? Ut Judæórum impudéntia planè reprimátur. Justificatiónem quippe magnam habens Christus, nempe Crucem, in hoc tribúnal ádvenit: neque tantùm vúlnera, sed ignominiósam mortem osténdit. [Tunc plangent Tribus:] nulla accusándi necéssitas erit; cùm víderint Crucem, plangent, quia illo mórtuo, nihil inde fructûs percepérunt: quóniam crucifixérunt eum quem adorári oportébat. Vides quàm terribíliter suum advéntum descríbat? quómodo discipulórum ánimos érigat? Idcírco tristia primò ponit, & post hæc bona & jucúnda, ut sic illos consolétur. Passiónem quoque rursum commémorat, necnon Resurrectiónem, atque splendidióre modo Crucem mémorat, ne pudor ipsos vel dolor invádat, cùm jam véniat illam pro signo positúrus. Alius verò dicit: [Vidébunt in quem transfixérunt.] Ideo plangent Tribus, videntes eúndem ipsum esse.

℟. Ecce venit (Dóminus) cum núbibus, & vidébit eum omnis óculus,

& qui eum pupugérunt : *, Et plangent se super eum omnes Tribus terræ. ℣. Dicit Dóminus : Aspícient ad me, quem confixérunt. * Et plangent. *Apoc.* 1. *Zach.* 12.

Lectio ix. §. 3. & 4.

POstquam autem Crucem commemorávit, ádjicit :[Vidébunt Fílium hóminis veniéntem, (non in Cruce,) sed in núbibus cœli cum potestáte & majestáte magna.] Ne, quia Crucem audísti, inquit, putes adésse quid triste; nam cum potestáte & majestáte magna véniet. Crucem autem gestat, ut peccátum ipsórum hoc ipso & per se condemnétur : ut si quis lápide percússus, ipsum lápidem osténderet, vel vestiménta cruentáta. Et in nube véniet, sicut assúmptus est. Hæcque vidéntes Tribus, flebunt. Neque intra fletum sisténtur mala : sed ídeo fletus erit, ut senténtiam ferant, & seípsos damnent... Væ nobis a die illo terríbili : cùm oportéret nos gaudére quando tália audímus, dolémus, & ánimo dejécto sumus ac mœróre confícimur. ... Ideo lácrymor, cógitans ex quanta glória delapsi sumus, ex quantórum spe bonórum, idque perpétuò & semper; ne parùm stúdii impendámus. Nam si multus esset labor, si gravis lex, sic quoque oportéret nihil non ágere.

℟. Magnus dies Dómini, & terríbilis valde; & quis sustinébit eum? * Nunc ergo † Convertímini ad Dóminum Deum vestrũ; quia benígnus & miséricors est. ℣. Venit dies magnus iræ(Sedéntis super thronum & Agni :)& quis póterit stare? * Nunc ergo convertímini. Glória. † Convertímini. *Joel.* 2. *Apoc.* 6.

Ad Bened. *Ant.* 5. a. Ecce dies Dómini véniet, crudélis, & indignatiónis plenus, & iræ furorísque, ad ponéndam terram in solitúdinem, & peccatóres ejus conteréndos de ea. *Is.* 13.

Oratio.

FAc nos, quæsumus Dómine, ita te expectándo vigiláre & parátos esse; ut cùm in Majestáte tua véneris, te non metuéndum ac terríbilem víndicem, sed benígnum sentiámus remuneratórem; Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus.

C A N O N.

Ex Concílio Aquénsi.

An. 1585. *tit. de Fest. cultu.*

CUm Festi dies potíssimùm ad celebrándas Dei & Sanctórum laudes, salutáriter fúerint institúti; curándum est diligénter, ut piè sanctéque ab ómnibus obserivéntur, & ne iis ipsis hómines ad divínam offensiónem, & animárum suárum perníciem abutántur. Prohibémus ígitur, ne diébus Domínicis, atque áliis Festis, qui vel Ecclésiæ præcépto, vel loci consuetúdine coléndi sint, quid servílis óperis fiat.

Ad Magnif. *Ant.* 5. a. Sol obscurábitur, & Luna non dabit lumen suum, & stellæ cadent de cœlo, & Virtútes cœlórũ commovebúntur: & vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli, cum virtúte multa & majestáte. *Matth.* 24.

FERIA SECUNDA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus, quod vidit Hábacuc prophéta. Usquequo, Dómine, clamábo, & non exáudies? vociferábor ad te vim pátiens, & non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem & labórem, vidére prædam & injustítiam contra me? & factum est judícium, & contradíctio poténtior. Propter hoc laceráta est lex, & non pervénit usque ad finem judícium: quia ímpius prævalet advérsùs justum, proptérea egréditur judícium pervérsum.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij. Cap. 2.

SUper custódiam meam stabo, & figam gradum super munitiónem: & contemplábor, ut vídeam quid dicátur mihi, & quid respóndeam ad arguéntem me. Et respóndit mihi Dóminus, & dixit: Scribe visum, & expláná eum super tábulas, ut percúrrat qui légerit eum. Quia adhuc visus procul, & apparébit in finem, & non mentiétur. Si moram fécerit, expécta illum: quia véniens véniet, & non tardábit. Ecce qui incrédulus est, non erit recta ánima ejus in semetípso: justus autem in fide sua vivet.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij.

VÆ qui cóngregat avarítiam malam dómui suæ, ut sit in excélso nidus ejus, & liberári se putat de manu mali. Cogitásti confusiónem dómui

tuæ

tuæ, concidísti pópulos multos, & peccávit ánima tua. Quia lapis de pariete clamábit: & lignum, quod inter junctúras ædificiórum est, respondébit. Væ qui ædíficat civitátem in sanguínibus, & præparat urbem in iniquitáte.

℟. Nunquid, 341.

CANON.

Ex Statútis Synodálibus Diœcésis Ambianénsis.

An. 1662. sub Francisco Episcopo.

VIri Ecclesiástici tales in vita se præbeant, quales sui gradûs póstulat dígnitas & condítio; & quia super Ecclésiæ candelábrum pósiti sunt, bonis exémplis cæteris fidélibus prælúceant. Igitur ab omni malo, quin étiam ab omni spécie mali jubémus eos abstinére. Ante ómnia autem Deo placére, oratióni, lectióni, cæterísque vitæ interióris exercítiis, instántes esse accurátè studébunt. Quaprópter eos hortámur, ut idéntidem in nostrum Seminárium se recípiant, ut ibi ab ómnibus curis sæculáribus líberi, soli Deo vacent: &, eo juvánte, pietátem prístinam rénovent; & resúscitent in se grátiam Dei, quæ data est eis per impositiónem mánuum.

FERIA TERTIA.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

VErbum Dómini, quod factum est ad Sophoníam fílium Chusi, fílii Godolíæ, fílii Amaríæ, fílii Ezecíæ, in diébus Josíæ fílii Amon regis Judæ. Góngregans congregábo ómnia a fácie terræ, dicit Dóminus: cóngregans hóminem & pecus; cóngregans volatília cœli, & pisces maris: & ruínæ impiórum erunt: & dispérdam hómines a fácie terræ, dicit Dóminus. Et exténdam manum meam super Judam, & super omnes habitántes Jerúsalem: & dispérdam de loco hoc relíquias Baal, & nómina ædituórum cum sacerdótibus; & eos qui adórant super tecta milítiam cœli, & adórant, & jurant in Dómino, & jurant in Melchom. Et qui avertúntur de post tergum Dómini, & qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum.

℟. Filius, 342.

Lectio ij.

IN témpore illo, scrutábor Jerúsalem lucérnis: & visitábo super viros

defixos in fæcibus suis, qui dicunt in córdibus suis: Non fáciet bene Dóminus, & non fáciet malè. Et erit fortitúdo eórum in direptiónem, & domus eórum in desértum: & ædificábunt domos, & non habitábunt; & plantábunt víneas, & non bibent vinum eárum. Juxta est dies Dómini magnus, juxta est, & velox nimis: vox diéi Dómini amára, tribulábitur ibi fortis. Dies iræ, dies illa, dies tribulatiónis & angústiæ, dies calamitátis & misériæ, dies tenebrárum & calíginis, dies nébulæ & túrbinis, dies tubæ & clangóris super civitátes munítas, & super ángulos excélsos. Et tribulábo hómines, & ambulábunt ut cæci, quia Dómino peccavérunt: & effundétur sanguis eórum sicut humus, & córpora eórum sicut stércora. Sed & argéntum eórum & aurum eórum non póterit liberáre eos in die iræ Dómini.

℟. Judícium, 342.

Lectio iij. Cap. 3.

EXpécta me, dicit Dóminus, in die resurrectiónis meæ, in futúrum: quia judícium meum, ut cóngregem gentes, & cólligam regna: & effúndam super eos indignatiónem meam, omnem iram furóris mei: in igne enim zeli mei devorábitur omnis terra. Quia tunc reddam pópulis lábium eléctum, ut invócent omnes in nómine Dómini, & sérviant ei húmero uno. Ultra flúmina Æthiópiæ, inde súpplices mei, filii dispersórum meórum déferent munus mihi. In die illa non confundéris super cunctis adinventiónibus tuis, quibus prævaricáta es in me: quia tunc áuferam de médio tui magníloquos supérbiæ tuæ, & non adjícies exaltári ámpliùs in monte sancto meo. Et derelínquam in médio tui pópulum páuperem & egénum: & sperábunt in nómine Dómini. Relíquiæ Israel non fácient iniquitátem, nec loquéntur mendácium, & non inveniétur in óre eórum lingua dolósa: quóniam ipsi pascéntur, & accubábunt, & non erit qui extérreat.

℟. Conforténtur, 343.

CANON.

Ex Concílio Venético.

An. 465. *Can.* 11.

PResbyteri, Diáconi, atque Subdiáconi, vel deínceps, quibus ducéndi uxóres licéntia non est,

etiam alienárum nuptiárum evítent convívia; nec iis cœtibus admisceántur, ubi amatória cantántur & túrpia, aut obscéni motus córporum choris & sáltibus efferúntur: ne audítus & obtútus sacris Mystériis deputátus, túrpium spectaculórum atque verbórum contágio polluátur.

FERIA QUARTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN anno secúndo Dárii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ ad Zoróbabel filium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum filium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens: Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens: Pópulus iste dicit: Nondum venit tempus domûs Dómini ædificándæ. Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ, dicens: Nunquid tempus vobis est, ut habitétis in dómibus laqueátis, & domus ista desérta?

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte domum; & acceptábilis mihi erit, & glorificábor, dicit Dóminus. Respexístis ad ámplius, & ecce factum est minus: & intulístis in domum, & exsufflávi illud: quam ob causam, dicit Dóminus exercítuū? quia domus mea desérta est, & vos festinátis unusquísque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem, & terra prohíbita est ne daret germen suum. Et vocávi siccitátem super terram, & super montes, & super tríticum, & super vinum, & super óleum, & quæcúnque profert humus, & super hómines, & super juménta, & super omnem labórem mánuum.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij. Cap. 2.

IN séptimo mense, vigésimâ & primâ mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi prophétæ, dicens: Lóquere ad Zoróbabel filium Saláthiel, ducem Juda, & ad Jesum filium Jósedec, sacerdótem magnū, & ad réliquos pópuli, dicens: Quis in vobis est derelíctus, qui vidit do-

mam istam in glória sua prima? & quid vos vidétis hanc nunc? nunquid non ita est, quasi non sit in óculis vestris? Et nunc confortáre, Zoróbabel, dicit Dóminus: & confortáre, Jesu fili Jósedec, sacérdos magne, & confortáre, omnis pópulus terræ, dicit Dóminus exercítuum: & fácite (quóniam ego vobíscum sum, dicit Dóminus exercítuū) verbum quod pépigi vobíscum, cùm egrederémini de terra Ægypti: & Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére.

℞. Nunquid, 341.

CANON.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. tit. de Cleric. n. 2.

PRohibémus, ne Clérici sacris initiáti, aut Beneficiáti, se suámque óperam láicis quantúmvis nobílibus addícant, ad rerum domesticárum dispensatiónem, negotiórum civílium procuratiónem, cellæ vináriæ vel annónæ régimen, aut áliquod áliud vile indecorúmque suo Ordini ministérium; nec scurrília exérceant, & mensárum ásseclas se exhíbeant: alióqui, pro delícti gravitáte, sevéríssimè coerceántur.

FERIA QUINTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

IN mense octávo, in anno secúndo Dárii regis, factum est verbum Dómini ad Zacharíam, fílium Barachíæ fílii Addo, prophétam, dicens: Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndiâ. Et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum: & convértar ad vos, dicit Dóminus exercítuum. Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamábant prophétæ prióres, dicéntes: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini de viis vestris malis, & de cogitatiónibus vestris péssimis: & non audiérunt, neque attendérunt ad me, dicit Dóminus. Patres vestri ubi sunt? & prophétæ nunquid in sempitérnum vivent?

℞. Fílius, 342.

Lectio ij. Cap. 3.

HÆc dicit Dóminus exercítuum: Si in viis meis ambuláveris, & custódiam meam custodíeris; tu quoque judicábis domum meam, & custódies átria mea, &

dabo tibi ambulántes de his, qui nunc hîc assístunt. Audi, Jesu sacérdos magne, tu & amíci tui, qui hábitant coram te, quia viri portendéntes sunt: ecce enim ego addúcam servum meum Oriéntē. Quia ecce lapis, quem dedi coram Jesu: super lápidem unum septem óculi sunt: ecce ego cælábo sculptúram ejus, ait Dóminus exercítuum: & áuferam iniquitátem terræ illius in die una. In die illa, dicit Dóminus exercítuum, vocábit vir amícum suum subter vitem, & subter ficum.

℟. Judícium, 342.

Lectio iij. Cap. 9.

Exúlta satis, Fília Sion; júbila, Fília Jerúsalem: Ecce Rex tuus véniet tibi, Justus, & Salvátor: ipse pauper, & ascéndens super ásinam, & super pullum filium ásinæ. Et dispérgam quadrígam ex Ephraim, & equum de Jerúsalem, & dissipábitur arcus belli: & loquétur pacem géntibus, & potéstas ejus a mari usque ad mare, & a flumínibus usque ad fines terræ. Tu quoque in sánguine testaménti tui emisísti vinctos tuos de lacu, in quo non est aqua.

℟. Confortẽntur, 343.

C A N O N.

Ex Concílio Turonénsi tértio.

An. 813. *Can.* 29.

Presbyteris, Diacónibus, cæterísque Cléricis, intra claustra monasteriórum Puellárũ non sit concéssum habitáre. Neque étiam intrent monastéria, nisi témpore quo Missárum solémnia celebránda sunt, vel ália quælibet Ecclesiástica Officia peragénda: quibus peráctis, statim egrediántur; nec ibi póstea áliquam moram fáciant.

FERIA SEXTA.

De Zacharía Prophéta.

Lectio j. Cap. 11.

Tuli virgam meam, quæ vocabátur Decus; & abscídi eam, ut írritum fácerem fedus meum, quod percússi cum ómnibus pópulis. Et in írritum dedúctum est in die illa: & cognovérunt sic páuperes gregis, qui custódiunt mihi, quia verbum Dómini est. Et dixi ad eos: Si bonum est in óculis vestris, afférte mercédem meam; & si non, quiéscite. Et appendérunt mercédem meam trigínta argénteos. Et dixit Dó-

minus ad me: Prójice illud ad statuárium, decórum prétium, quo appretiátus sum ab eis. Et tuli trigínta argénteos, & projéci illos in domum Dómini ad statuárium. Et præcídi virgam meam secúndam, quæ appellabátur Funículus, ut dissólverem germanitátem inter Judam & Israel. Et dixit Dóminus ad me: Adhuc sume tibi vasa pastóris stulti. Quia ecce ego suscitábo pastórem in terra, qui derelícta non visitábit, dispérsum non quæret, & contrítum non sanábit, & id quod stat, non enútriet, & carnes pínguium cómedet, & úngulas eórum dissólvet. O pastor & idólum, derelínquens gregem: gládius super bráchium ejus, & super óculum dextrum ejus: bráchium ejus ariditáte siccábitur, & óculus dexter ejus tenebréscens obscurábitur.

℟. Dies multos, 340.

Lectio ij. Cap. 12.

IN die illa próteget Dóminus habitatóres Jerúsalem, & erit qui offénderit ex eis in die illa, quasi David; & domus David, quasi Dei, sicut Angelus Dómini in conspéctu eórum. Et erit in die illa: Quæram contérere omnes gentes, quæ véniunt contra Jerúsalem. Et effúndam super domum David, & super habitatóres Jerúsalem, spíritum grátiæ & precum: & aspícient ad me, quem confixérunt: & plangent eum planctu quasi super unigénitum, & dolébunt super eum, ut doléri solet in morte primogéniti.

℟. Convértere, 340.

Lectio iij. Cap. 13.

ET erit: In die illa confundéntur prophétæ, unusquísque ex visióne sua cùm prophetáverit: nec operiéntur pállio sáccino, ut mentiántur; sed dicet: Non sum prophéta, homo agrícola ego sum: quóniam Adam exémplum meum ab adolescéntia mea. Et dicétur ei: Quid sunt plagæ istæ in médio mánuum tuárum? Et dicet: His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. Frámea, suscitáre super pastórem meum, & super virum cohæréntem mihi, dicit Dóminus exercítuum: pércute pastórem, & dispergéntur oves: & convértam manum meam ad párvulos.

℟. Nunquid, 341.

C A N O N.

Ex Concílio Epaonénsi.

An. 517. *Can.* 38.

MOnastéria Puellárũ, non nisi probátæ vitæ & ætátis provéctæ viri ad quascúnque eárum necessitátes vel ministratiónes permittántur intráre. Ad faciéndas verò Missas qui ingréssi fúerint, statim, exácto ministério, régredi festinábunt.

S A B B A T O.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio j. Cap. 1.

ONus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Diléxi vos, dicit Dóminus; & dixístis: In quo dilexísti nos? Nonne frater erat Esaü Jacob, dicit Dóminus? & diléxi Jacob, Esaü autem ódio hábui, & pósui montes ejus in solitúdinem, & hæreditátem ejus in dracónes desérti. Quòd si díxerit Idumæa: Destrúcti sumus, sed reverténtes ædificábimus quæ destrúcta sunt: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Isti ædificábunt, & ego déstruam: & vocabúntur término impietátis, & pópulus cui irátus est Dóminus usque in ætérnum. Et óculi vestri vidébunt; & vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israel. Fílius honórat patrem, & servus dóminum suum: si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? & si Dóminus ego sum, ubi est timor meus, dicit Dóminus exercítuum? Ad vos, ô Sacerdótes, qui despícitis nomen meum, & dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum, & dícitis: In quo pollúimus te? In eo quòd dícitis: Mensa Dómini despécta est.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur de II. Noct. Dom. præcedentis, 3. verò habetur in Proprio.*]

Lectio ij.

SI offerátis cæcum ad immolándum, nonne malum est? & si offerátis claudum, & lánguidum, nonne malum est? Offer illud Duci tuo, si placúerit ei, aut si suscéperit fáciem tuam, dicit Dóminus exercítuum. Et nunc deprecámini vultum Dei ut misereátur vestri (de manu enim vestra factum est hoc) si quo modo suscípiat fácies vestras, di-

cit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis, qui claudat óstia, & incéndat altáre meum gratúitò? Non est mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum: & munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim Solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in géntibus: & in omni loco sacrificátur & offértur nómini meo oblátio munda: quia magnum est nomen meum in géntibus.

Lectio iij. Cap. 3.

INvaluérunt super me verba vestra, dicit Dóminus. Et dixístis: Quid locúti sumus contra te? Dixístis: Vanus est, qui servit Deo: & quod emoluméntum, quia custodívimus præcépta ejus, & quia ambulávimus tristes coram Dómino exercítuum? Ergo nunc beátos dícimus arrogántes: síquidem ædificáti sunt faciéntes impietátem; & tentavérunt Deum, & salvi facti sunt. Tunc locúti sunt timéntes Dóminum, unusquísque cum próximo suò: & atténdit Dóminus, & audívit: & scriptus est Liber monuménti coram eo timéntibus Dóminum, & cogitántibus nomen ejus. Et erunt mihi, ait Dóminus exercítuum, in die quâ ego fácio, in pecúlium: & parcam eis, sicut parcit vir fílio suo serviénti sibi. Et convertémini, & vidébitis quid sit inter justum & ímpium: & inter serviéntem Deo, & non serviéntem ei.

CANON.

Ex Concílio Remési.
An. 1583. *tit. de Regularibus & eorum Monasteriis, num.* 12.

LOcos Monachórum reguláres, mulíeres non ingrediántur, vicissímque viri non intrent Feminárum claustra, imò nec áliæ féminæ. Quisquis verò claustra Moniálium sine Superióris licéntia (quam non nisi in cásibus necessáriis impertiétur) fúerit ingréssus, senténtiam excommunicatiónis se incurrísse nóverit.

¶ *Si Dominicæ post Pentecosten fuerint plures quàm XXIV. tunc post XXIV. Hebdomadam, resumentur quæ eo anno superfuerint post Epiphaniam, incipiendo a Vesperis Sabbati & ordine infra posito.*

Si igitur fuerint Dominicæ XXV. resumetur Officium Dominicæ VI. post Epiphaniam.

Si XXVI. resumetur Officium Dominicæ V. & VI.

Si XXVII. resumetur Offic. Dom. IV. V. & VI.

Si deniq. XXVIII. resumetur Officium Dominicæ III. IV. V. & VI.]

HEBDOMADÆ POST EPIPHANIAM RESUMENDÆ,

Quando post Pentecosten plures fuerint Dominicæ quàm viginti quatuor.

SABBATO.

Ante Dominicam tertiam quæ superfuit post Epiphan.

AD VESPERAS.

Ad Magnif. *Ant* 2. D. Non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi, & nos in Christo Jesu crédimus ut justificémur ex fide Christi. *Galat.* 2.

Oratio, Omnípotens, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA III

Quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus non ab homínibus, neque per hóminem, sed per Jesum Christum, & Deum Patrem, qui suscitávit eum a mórtuis, & qui mecum sunt omnes fratres, Ecclésiis Galátiæ: Grátia vobis & pax a Deo Patre, & Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetípsum pro peccátis nostris; ut eríperet nos de præsénti sæculo nequam, secúndum voluntátem Dei & Patris nostri, cui est glória in sæcula sæculórum: Amen.

℟. Nihil intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auférre quid póssumus. * Habéntes autem aliménta, & quibus tegámur: his conténti sumus. ℣. Dives, cùm dormíerit, nihil secum áuferet: apériet óculos suos, & nihil invéniet. * Habéntes. 1. *Tim.* 6. *Job*, 27.

Lectio ij.

MIror quòd sic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Christi, in áliud Evangélium: quod non est áliud, nisi sunt áliqui,

qui vos contúrbant, & volunt convértere Evangélium Christi. Sed licet nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis, prætérquam quod evangelizávimus vobis, anáthema sit. Sicut prædíximus & nunc íterum dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepístis, anáthema sit. Modò enim homínibus suádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Christi servus non essem.

℟. Tempus breve est; réliquum est, ut qui gaudent, tanquam non gaudéntes (sint;) & qui utúntur hoc mundo, tanquam non utántur: * Præterit enim figúra hujus mundi. ℣. Vánitas vanitátum, & ómnia vánitas. * Præterit. 1. *Cor.* 7. *Eccle.* 1.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, Fratres, Evangélium, quod evangelizátum est a me, quia non est secúndùm hóminem: neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, sed per revelatiónem Jesu Christi. Audístis enim conversatiónem meam aliquándo in Judaísmo; quóniam supra modum persequébar Ecclésiam Dei, & expugnábam illam, & proficiébam in Judaísmo supra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor exístens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me segregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam suam, ut reveláret Fílium suum in me, ut evangelizárem illum in géntibus; continuò non acquiévi carni & sánguini, neque veni Jerosólymam ad antecessóres meos Apóstolos: sed ábii in Arábiam: & íterum revérsus sum Damáscum: deínde post annos tres veni Jerosólymam vidére Petrum, & mansi apud eum diébus quíndecim: álium autem Apostolórum vidi néminem, nisi Jacóbum fratrem Dómini.

℟. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur: * Non enim qui seípsum commméndat, ille probátus est; sed quem Deus comméndat. ℣. Hæc dicit Dóminus: Non gloriétur sápiens in sapiéntia sua; sed in hoc gloriétur, scire & nosse me. * Non enim. Glória. * Non. 2. *Cor.* 10. *Jer.* 9.

IN II. NOCTURNO.

De Expositióne S. Augustíni Epíscopi in Epístolam ad Gálatas.

Lectio iv. Præfat. initio.

CAusa propter quam scribit Apóstolus ad Gálatas, hæc est, ut intélligant grátiam Dei id secum ágere, ut sub lege jam non sint. Cùm enim prædicáta eis esset Evangélii grátia, non defuérunt quidam ex circumcisióne, quamvis Christiáni nómine, nondum tamen tenéntes ipsum grátiæ benefícium, & adhuc voléntes esse sub onéribus legis, quæ Dóminus Deus imposúerat, non justítiæ serviéntibus, sed peccáto; justam scílicet legem injústis homínibus dando ad demonstránda peccáta eórum, non auferénda. Non enim aufert peccáta nisi grátia fidei, quæ per dilectiónem operátur.

℟. Si spíritu vívimus, spíritu & ambulémus; * Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicem provocántes, ínvicem invidéntes. ℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum habitáre fratres in unum. * Non efficiámur. *Gal.* 5. *Ps.* 132.

Lectio v.

SUb hac ergo grátia jam Gálatas constitútos, illi volébant constitúere sub onéribus le gis, asseverántes nihil eis prodésse Evangélium, nisi circumcideréntur, & cæteras carnáles Judáici ritûs observatiónes subírent. Et ídeo Paulum Apóstolum suspéctum habére cœperant, a quo illis Evangélium prædicátum erat, tanquam non tenéntem disciplínam cæterórum Apostolórum, qui gentes cogébant judaizáre.

℟. Cháritas pátiens est, benígna est: Cháritas non æmulátur, non agit pérperam, non quærit quæ sua sunt: * Omnia suffert, ómnia sústinet. ℣. Odium súscitat rixas, & univérsa delícta óperit cháritas. * Omnia. 1. *Cor.* 13. *Prov.* 10.

Lectio vj.

TAlis quidem quæstio est & in Epístola ad Romános: verúmtamen vidétur áliquid interésse, quòd ibi contentiónem ipsam dírimit, litémque compónit, quæ inter eos qui ex Judæis, & eos qui ex géntibus credíderant, orta erat, cùm illi tanquam ex méritis óperum Legis sibi rédditum Evangélii præmium arbitraréntur, quod

præmium incircumcisis tanquam imméritis nolébant dari; illi contra Judæis se præférre gestírent, tanquam interfectóribus Dómini: in hac verò Epístola ad eos scribit, qui jam commóti erant auctoritáte illórum qui ex Judæis erant, & ad observatiónes legis cogébant.

℟. Diriget Dóminus mansuétos in judício: docébit mites vias suas; * Univérsæ viæ Dómini, misericórdia & véritas requiréntibus testaméntum ejus. ℣. Sectáre justítiam, fidem, charitátem & pacem; stultas autem & sine disciplína quæstiónes devíta. * Univérsæ. Glória. * Univérsæ. *Is.* 25. 2. *Tim.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo tempore; Cùm descendísset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: & ecce leprósus véniens, adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. I. Exp. super Marc. c. I.

QUia Dóminus ait: [Non veni sólvere legem, sed adimplére:] ille qui excludebátur a lege, purgári se Dómini potestáte præsúmens; non ex lege, sed supra legem esse grátiam judicábat, quæ leprósi máculam posset ablúere. Verùm ut in Dómino potestátis auctóritas, ita in illo fidei constántia declarátur. Ille in fáciem prócidit, quod humilitátis est & pudóris, ut unusquísque de suæ vitæ máculis erubéscat. Sed confessiónem verecúndia non représsit. Osténdit vulnus, remédium postulávit, & ipsa religiónis & fídei plena conféssio est. [Si vis (inquit) potes me mundáre.]

℟. Mundémus nos ab omni inquinaménto carnis & spíritus, * Perficiéntes sanctificatiónem in timóre Dei. ℣. Mundi estóte, auférte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis; quiéscite ágere pervérsè, díscite benefácere, dicit Dóminus. * Perficiéntes. 2. *Cor.* 7. *Is.* 1.

Lectio viij.

IN voluntáte Dómini tríbuit potestátem. De voluntáte autem Dómini non quasi pietátis incrédulus dubitávit, sed quasi

colluviónis suæ cónscius non præsúmpsit. [Jesus autem misértus ejus exténdit manum suam, & tangens eum, ait illi: Volo, mundáre. Et cùm dixísset, statim discéssit ab eo lepra; & mundátus est.] Nihil médium est inter opus Dei atque præcéptum, quia in præcépto est opus.

℟. Quis potest fácere mundũ de immúndo concéptum sémine? * Nonne tu qui solus es? ℣. Quis potest dimíttere peccáta? * Nonne. *Job*, 14. *Marc.* 2.

Lectio ix. circa finem.

QUia typicè vir iste, peccátis lánguidum genus desígnat humánum, rectè non solùm leprósus, verùm étiam juxta Evangélium Lucæ, plenus leprâ fuísse descríbitur. [Omnes enim peccavérunt, & egent glóriâ Dei;] illâ scílicet, ut extérnâ manu Salvatóris, hoc est, incarnáto Dei Verbo, humanámque contingénte natúram, ab erróris prisci varietáte mundéntur; possíntque cum Apóstolis audíre: [Jam vos mundi estis propter sermónem, quem locútus sum vobis.] Et qui diútius abomínábiles a pópulo Dei erant, a castris secréti, jam aliquándo templo reddi, & Sacerdóti queant offérri, illi útique cui dícitur: [Tu es Sacérdos in ætérnum,] audiéntes ab Apóstolo: [Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos:] offerántque pro emundatióne sui sicut præcépit Móyses, id est, [exhíbeant córpora sua hóstiam vivéntem, sanctam, Deo placéntem:]

℟. Ait Jesus leprόso: Vide némini díxeris; sed * Vade, osténde te sacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyses in testimónium illis. ℣. Hic est ritus leprósi, quando mundándus est: Adducétur ad sacerdótem. * Vade. Glória. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Bened. *Ant.* 1. 2. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jesus: Ego véniam, & curábo eum. *Matt.* 8.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice, atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

CANON.

Ex Concílio Burdigalénsi. *An.* 1583. *tit.* 6. *de Festis.*

OMnibus Províncíæ nostræ Párochis indícimus; pópulum suum frequénter & sériò commonefáciant, ut diébus Festis, non solùm a quibúslibet prohíbitis opéribus sese contíneant, verùm étiam sacris ómnibus Ecclésiæ Mystériis, & divíni verbi prædicatióni, quantùm fieri possit, ex ánimo & religiósè intérsint: nec pietátis ópera ítidem prætermíttant, in paupéribus reficiéndis, afflíctis consolándis, aliísque piis rebus geréndis; in quibus Christiána proféssio & cháritas máximè elucéscit.

Ad Magníf. *Ant.* 8. G. Dixit Jesus Centurióni: Vade, & sicut credidísti, fiat tibi; & sanátus est puer in illa hora. *Matt.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 2.

SCiéntes quòd non justificátur homo ex opéribus legis, nisi per fidem Jesu Christi: & nos in Christo Jesu crédimus, ut justificémur ex fide Christi, & non ex opéribus legis: propter quod ex opéribus legis non justificábitur omnis caro. Quòd si quæréntes justificári in Christo, invénti sumus & ipsi peccatóres, nunquid Christus peccáti miníster est? Absit. Si enim quæ destrúxi, íterum hæc ædífico: prævaricatórem me constítuo. Ego enim per legem, legi mórtuus sum, ut Deo vivam: Christo confixus sum cruci. Vivo autem, jam non ego: vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me, & trádidit semetípsum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem justítia, ergo gratìs Christus mórtuus est.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 3.

O Insensáti Gálatæ, quis vos fascinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jesus Christus præscríptus est, in vobis crucifíxus? Hoc solùm a vobis volo díscere: Ex opéribus legis Spíritum accepístis, an ex audítu fidei? Sic stulti estis, ut cum spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini? Tanta passi estis sine causa? si tamen sine causa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur vir-

ſtites in vobis : ex opéribus legis, an ex audítu fidei? Sicut ſcriptum eſt : Abraham crédidit Deo, & reputátum eſt illi ad juſtítiam. Cognóſcite ergo, quia qui ex fide ſunt, ii ſunt filii Abrahæ.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide juſtíficat gentes Deus, prænuntiávit Abrahæ : Quia benedicéntur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide ſunt, benedicéntur cum fidéli Abraham. Quicúnque enim ex opéribus legis ſunt, ſub maledícto ſunt. Scriptum eſt enim : Maledíctus omnis, qui non permánſerit in ómnibus quæ ſcripta ſunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo juſtificátur apud Deum, maniféſtum eſt : quia juſtus ex fide vivit. Lex autem non eſt ex fide; ſed, qui fécerit ea, vivet in illis. Chriſtus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum : quia ſcriptum eſt: Maledíctus omnis qui pendet in ligno : ut in géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Chriſto Jeſu, ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Capituláribus Eccleſiáſticis Caroli Magni.

Lib. 5. n. 170.

EPíſcopos & Sacerdótes quibus omnis terra caput inclínat, per quos & noſtrum pollet impérium, ádmodum honorári & venerári omnes monémus : nec eos lacerári aut blaſphemári vel détrahi a quoquam vólumus, quia detráctio Sacerdótum ad Chriſtum pértinet, cujus vice legatióne fungúntur in Eccléſia.

FERIA TERTIA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 3.

PRiúſquàm veníret fides, ſub lege cuſtodiebámur conclúſi, in eam fidem quæ reveláanda erat. Itaque lex pædagógus noſter fuit in Chriſto, ut ex fide juſtificémur. At ubi venit fides, jam non ſumus ſub pædagógo. Omnes enim filii Dei eſtis per fidem, quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicúnque enim in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtum induíſtis. Non eſt Judæus, neque Græcus : non eſt ſervus neque liber : non eſt máſculus,

neque fémina. Omnes enim vos unum estis in Christo Jesu. Si autem vos Christi; ergo semen Abrahæ estis, secúndum promissiónem hærédes.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij. Cap. 4.

SCitis quia per infirmitátem carnis evangelizávi vobis jamprídem; & tentatiónem vestram in carne mea non sprevístis, neque respuístis: sed sicut Angelum Dei excepístis me, sicut Christum Jesum. Ubi est ergo beatitúdo vestra? testimónium enim perhíbeo vobis, quia, si fieri posset, óculos vestros eruissétis, & dedissétis mihi. Ergo inimícus vobis factus sum, verum dicens vobis? Æmulántur vos non bene: sed exclúdere vos volunt, ut illos æmulémini. Bonum autē æmulámini in bono semper: & non tantùm cùm præsens sum apud vos. Filíoli mei, quos íterum partúrio, donec formétur Christus in vobis. Vellem autem esse apud vos modò, & mutáre vocē meam; quóniam confúndor in vobis.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij. Cap. 5.

STate, & nolíte íterum jugo servitútis continéri. Ecce ego Paulus dico vobis: Quóniam si circumcidámini, Christus vobis nihil próderit. Testíficor autem rursus omni hómini circumcidénti se, quóniam débitor est univérsæ legis faciéndæ. Evacuáti estis a Christo, qui in lege justificámini: a grátia excidístis. Nos enim spíritu ex fide, spem justítiæ expectámus. Nam in Christo Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium; sed fides quæ per charitátem operátur. Currebátis bene: quis vos impedívit veritáti non obedíre? Persuásio hæc non est ex eo qui vocat vos. Módicum ferméntum totam massam corrúmpit.

℟. Diriget, 372.

CANON.

Ex Concílio Monspeliénsi. *An.* 1258. *Cap.* 1.

QUicúnque témerè bona Ecclesiástica invâserit seu occupáverit, aut res Ecclesiárum seu Monasteriórum rapúerit, personísve Ecclesiásticis injúrias intúlerit, aut Ecclésias, seu loca Religiósa, vel earúmdem Ecclesiárum libertátes & jura impedíverit usurpándo; sciat se, ipso facto, auctoritáte

præséntis Concílii, anathématis vínculo innodátum.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, ómnibus sanctis qui sunt Ephesi, & fidélibus in Christo Jesu. Grátia vobis & pax a Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Benedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui benedíxit nos in omni benedictióne spirituáli in cœléstibus in Christo, sicut elégit nos in ipso ante mundi constitutiónem, ut essémus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in charitáte.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

QUi prædestinávit nos in adoptiónem filiórum per Jesum Christum in ipsum; secúndùm propósitum voluntátis suæ, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Filio suo. In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum secúndum divítias grátiæ ejus, quæ superabundávit in nobis, in omni sapiéntia & prudéntia: ut notum fáceret nobis sacraméntum voluntátis suæ, secúndùm beneplácitum ejus, quod propósuit in eo, in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis, & quæ in terra sunt, in ipso.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos sorte vocáti sumus, prædestináti secúndùm propósitum ejus, qui operátur ómnia secúndùm consílium voluntátis suæ: ut simus in laudem glóriæ ejus nos, qui ante sperávimus in Christo: in quo & vos, cùm audissétis verbum veritátis, (Evangélium salútis vestræ) in quo & credéntes signáti estis Spíritu promissiónis sancto, qui est pignus hæreditátis nostræ, in redemptiónem acquisitiónis, in laudem glóriæ ipsíus.

℟. Qui gloriátur, 370.

C A N O N.

Ex Concílio Lateranénsi secúndo, Œcuménico.

An. 1139. *Can.* 15.

SI quis, suadénte diábolo, hujus sacrilégii reátum incúrrit, quòd in Cléricum vel Mónachum

violéntas manus injécerit, anathématis vínculo subjáceat : & nullus Episcopórum illum præsúmat absólvere, nisi mortis urgénte perículo, donec Apostólico conspéctui præsentétur, & ejus mandátum suscípiat.

FERIA QUINTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 2.

CUm essétis mórtui delíctis & peccátis vestris, in quibus aliquándo ambulástis secúndùm sæculum mundi hujus, secúndùm príncipem potestátis áeris hujus, spíritus, qui nunc operátur in fílios diffidéntiæ : in quibus & nos omnes aliquándo conversáti sumus in desidériis carnis nostræ, faciéntes voluntátem carnis & cogitatiónum, & erámus natúrâ fílii iræ, sicut & cæteri. Deus autem qui dives est in misericórdia, propter nímiam charitátem suam, quâ diléxit nos, & cùm essémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Christo, (cujus grátiâ estis salváti) & conresuscitávit, & consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu : ut osténderet in sæculis superveniéntibus abundántes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij.

GRátiâ enim estis salváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum est : non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipsíus enim sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus ut in illis ambulémus. Propter quod mémores estóte, quòd aliquándo vos gentes in carne, qui dicímini præpútium ab ea quæ dícitur circumcísio in carne, manu facta : quia erátis illo in témpore sine Christo, alienáti a conversatióne Israel, & hóspites testamentórum, promissiónis spem non habéntes, & sine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Christo Jesu, vos qui aliquándo erátis longè, facti estis prope in sánguine Christi.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij.

IPse enim est pax nostra, qui fecit útraque unum, & médium paríetem macériæ solvens, inimicítias in carne sua : legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in

semetípso in unum novum hóminem, fáciens pacem, & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per Crucem, interficiens inimicítias in semetípso. Et véniens evangelizávit pacem vobis, qui longè fuístis; & pacem iis, qui prope. Quóniam per ipsum habémus accéssum ambo in uno Spíritu ad Patrem.

℟. Díriget, 372.

C A N O N.

Ex Concílio Lateranénsi quarto, Œcuménico, *An.* 1215. *cap.* 18.

SEnténtiam sánguinis nullus Cléricus dictet aut próferat; sed nec sánguinis vindíctam exérceat, aut ubi exercétur intérsit... Nec quisquam Cléricus lítteras scribat aut dictet pro vindícta sánguinis destinándas.

FERIA SEXTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 3.

MIhi ómnium sanctórum mínimo data est grátia hæc, in géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, & illumináre omnes, quæ sit dispensátio sacraménti abscónditi a sæculis in Deo qui ómnia creávit, ut innotéscat principátibus, & potestátibus in cœléstibus per Ecclésiam multifórmis sapiéntia Dei, secúndum præfinitiónem sæculórum, quam fecit in Christo Jesu Dómino nostro: in quo habémus fidúciam, & accéssum in confidéntia per fidem ejus. Propter quod peto ne deficiátis in tribulatiónibus meis pro vobis; quæ est glória vestra.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 4.

OBsecro ítaque vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti estis, cum omni humilitáte, & mansuetúdine, cum patiéntia, supportántes ínvicem in charitáte, sollíciti serváre unitátem spíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus spíritus, & sicut vocáti estis in una spe vocatiónis vestræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptísma, unus Deus & Pater ómnium, qui est super omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis. Unicuíque autem nostrûm data est grátia secúndum mensúram donatiónis Christi.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij.

JAm non sumus párvuli fluctuántes, & circumferámur omni vento doctrínæ in nequítia hóminum, in astútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in charitáte, crescámus in illo per ómnia, qui est caput Christus: ex quo totum corpus compáctum, & connéxum per omnem junctúram subministratiónis, secúndum operatiónem in mensúram uniuscujúsque membri, augméntum córporis facit in ædificatiónem sui in charitáte. Hoc ígitur dico, & testíficor in Dómino, ut jam non ambulétis, sicut & gentes ámbulant in vanitáte sensus sui, ténebris obscurátum habéntes intelléctum, alienáti a vita Dei, per ignorántiam quæ est in illis, propter cæcitátem cordis ipsórum.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quarto.

An. 1576. *part.* 3. *tit.* 2.

NE cùm neces & cruciaménta ímprobis homínibus Magistrátuum judício illáta, multitúdini spectánda proponúntur, nullo modo Ecclesiástici Ordinis viri intérsint; nisi eórum pia ópera, consolandíque officium úsui futúrum illis sit qui ad supplícium ducúntur.

SABBATO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Ephésios.

Lectio j. Cap. 5.

EStóte imitatóres Dei, sicut filii charíssimi: & ambuláte in dilectióne: sicut & Christus diléxit nos, & trádidit semetípsum pro nobis oblatiónem & hóstiam Deo in odórem suavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, sicut decet sanctos; aut turpitúdo, aut stultilóquium, aut scurrílitas, quæ ad rem non pértinet; sed magis gratiárum áctio. Hoc enim scitóte intelligéntes, quòd omnis fornicátor, aut immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hæreditátem in regno Christi & Dei. Nemo vos sedúcat inánibus verbis: propter hæc enim venit ira Dei in fílios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquándo ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte. Fructus enim lucis est in

omni bonitáte, & justítia, & veritáte.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima ℟℟. sumentur de II. Noct. Dom. præced. 3. verò habetur in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 6.

FIlii, obedíte paréntibus vestris in Dómino: hoc enim justum est. Honóra patrem tuum, & matrem tuam, quod est mandátum primum in promissióne: ut bene sit tibi, & sis longævus super terram. Et vos, patres, nolíte ad iracúndiam provocáre filios vestros: sed educáte illos in disciplína & correptióne Dómini. Servi obedíte dóminis carnálibus cum timóre & tremóre, in simplicitáte cordis vestri, sicut Christo: non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed ut servi Christi, faciéntes voluntátem Dei ex ánimo, cum bona voluntáte serviéntes, sicut Dómino, & non homínibus: sciéntes quóniam unusquísque, quodcúnque fécerit bonum, hoc recípiet a Dómino, sive servus, sive liber. Et vos, dómini, éadem fácite illis, remitténtes minas: sciéntes quia & illórum & vester Dóminus est in cœlis, & personárum accéptio non est apud eum.

Lectio iij.

STate ergo succíncti lumbos vestros in veritáte, & indúti loricam justítiæ, & calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis: in ómnibus suméntes scutum fidei, in quo possítis ómnia tela nequíssimi ígnea extínguere. Et gáleam salútis assúmite, & gládium spíritûs, (quod est verbum Dei:) per omnem oratiónem & obsecratiónem orántes omni témpore in spíritu: & in ipso vigilántes in omni instántia, & obsecratióne pro ómnibus sanctis; & pro me, ut detur mihi sermo in apertióne oris mei cum fidúcia, notum fácere mystérium Evangélii: pro quo legatióne fungor in caténa; ita ut in ipso áudeam prout opórtet me loqui.

C A N O N.

Ex Concílio Turonénsi secúndo.

An. 567. *Can.* 2.

DEcérnitur propter illud cœléste mandátum: [Pacem meam do vobis,] ut Pontificális afféctus inter sacerdótes inviolabíliter consérvétur. Verùm si pro peccátis, ut

assolet, ex causa livor emérserit, ut pendénte certámine sibi ínvicem reconciliári non possint, eléctis ab utráque parte frátribus, id est, Presbyteris, præponderánte dulcédine, litis jácula fíniant, & vota pacis acquírant.

Ad Magníf. *Ant.* 4. d. Cháritas vestra magis ac magis abúndet in sciéntia, & in omni sensu; ut probétis potióra, repléti fructu justítiæ per Jesum Christum. *Philipp.* 1.

Oratio, Deus, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA IV

Quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Timótheus, servi Jesu Christi, ómnibus sanctis in Christo Jesu, qui sunt Philíppis, cum Epíscopis, & Diacónibus. Grátia vobis, & pax a Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo in omni memória vestri, semper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis cum gáudio deprecatiónem fáciens, super communicatióne vestra in Evangélio Christi a prima die usque nunc. Confídens hoc ipsum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Christi Jesu. Sicut est mihi justum hoc sentíre pro ómnibus vobis: eo quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defensióne & confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos esse.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

QUidam autem ex contentióne Christum annúntiant non sincérè, existimántes pressúram se suscitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, sive per occasiónem, sive per veritátem Christus annuntiétur; & in hoc gáudeo, sed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad salútem, per vestram oratiónem, & subministratiónem Spíritûs Jesu Christi, secúndum expectatiónem & spem meam, quia in nullo confúndar: sed in omni fidúcia, sicut semper, & nunc magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem. Mihi enim vívere Christus est, & mori lucrum.

Quòd si vívere in carne, hic mihi fructus óperis est, & quid éligam ignóro. Coárctor autem e duóbus, desidérium habens dissólvi; & esse cum Christo multò magis mélius: permanére autem in carne, necessárium propter vos.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij. Cap. 1. & 2.

VObis donátum est pro Christo, non solùm ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini: idem certámen habéntes, quale & vidístis in me, & nunc audístis de me. Si qua ergo consolátio in Christo, si quod solátium charitátis, si qua sócietas spíritûs, si qua víscera miseratiónis: impléte gáudium meum, ut idem sapiátis, eándem charitátem habéntes, unánimes, idípsum sentiéntes, nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam: sed in humilitáte superióres sibi ínvicé arbitrántes, non quæ sua sunt singuli considerántes, sed ea quæ aliórum.

℟. Qui gloriátur, 370.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib.* 4. *cap.* 34.

REplémus refectiónibus corpus, ne extenuátum defíciat: extenuámus abstinéntiâ, ne nos replétum premat. Vegetámus hoc mótibus, ne situ immobilitátis intéreat: sed cítiùs hoc collocándo sístimus, ne ipsa sua vegetatióne succúmbat. Adjuméntis hoc véstium tégimus, ne frigus intérimat: & quæsíta adjuménta projícimus, ne calor exúrat. Tot ígitur diversitátibus occurréntes, quid ágimus, nisi corruptibilitáti servímus; ut saltem multiplícitas impénsi obséquii corpus sustíneat, quod anxíetas infirmæ mutabilitátis gravat?

℟. Si spíritu, 371.

Lectio v.

UNde bene per Paulum dícitur: [Vanitáti enim creatúra subjécta est non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spe: quia & ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis in libertátem glóriæ filiórum Dei.] Vanitáti quippe creatúra non volens súbditur: quia homo, qui ingénitæ constántiæ statum volens desépruit, pressus justæ mortalitátis póndere, nolens mutabilitátis suæ corruptióni servit. Sed creatúra hæc tunc a servitúte corruptió-

nis erípitur, cùm ad filiórum Dei glóriam incorrúpta resurgéndo sublevátur.

℟. Cháritas, 371.

Lectio vj.

HIc ítaque elécti moléstiâ vincti sunt: quia adhuc corruptiónis suæ pœnâ deprimúntur. Sed cùm corruptíbili carne exúimur, quasi ab his quibus nunc astríngimur, moléstiæ vínculis relaxámur. Præsentári namque jam Deo cúpimus: sed adhuc mortális córporis obligatióne præpedímur. Jure ergo vincti dícimur: quia adhuc incéssum nostri desidérii ad Deum líberum non habémus. Unde bene Paulus ætérna desíderans, sed tamen adhuc corruptiónis suæ sárcinam portans, vinctus clamat: [Cúpio dissólvi, & esse cum Christo.] Dissólvi enim non quæreret, nisi se procul dúbio vinctum vidéret.

℟. Díriget, 372.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: & ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus; ipse verò dormiébat. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Enarr. in Ps. 93. §. 24. & 25.

SI Deus non miscéret amaritúdines felicitátibus sæculi, oblivisecerémur eum. Sed ubi angóres molestiárum fáciunt fluctus ánimæ, fides illa quæ ibi dormiébat, excitétur. Tranquíllum enim erat, quando dormívit Christus in mari: illo dormiénte, tempéstas orta est, & cœpérunt periclitári. Ergo in corde Christiáno & tranquíllitas erit, & pax; sed quándiu vígilat fides nostra: si autem dormit fides nostra, periclitámur. Hoc enim signíficat dórmiens Christus, quia quidam obliviscúntur fidem suam, & periclitántur.

℟. Ecce motus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, Jesus verò dormiébat; & discípuli ejus suscitavérunt eum dicéntes: * Dómine, salva nos, perímus. ℣. Tu dominársis potestáti maris, motum autem flúctuum ejus tu mítigas.* Dómine. *Matt.* 8. *Ps.* 88.

Lectio

Lectio viij.

SEd quómodo, illa navis cùm fluctuáret, excitátus est Christus a fluctuántibus, & dicéntibus? [Dómine, perímus;] surréxit ille, imperávit tempestátibus, imperávit flúctibus, cessávit perículum, facta est tranquíllitas: sic & te cùm turbant concupiscéntiæ malæ, persuasiónes malæ; fluctus sunt, tranquillabúntur. Jam despéras, & putas te non pertinére ad Dóminum: evígilet fides tua, éxcita Christum in corde tuo; surgénte fide jam agnóscis ubi sis: & si fortè tentant fluctus concupiscéntiæ, intuéris quid promísit Deus; & dulcédo promissórum fáciet te contemptórem dulcédinum sæculi.

℟. Exúrgens Jesus, ait discípulis: * Quid tímidi estis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipse est spes ejus. * Quid. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

Enarr. in Ps. 45. §. 3.

MUltæ sunt tribulatiónes, & in omni tribulatióne ad Deum confugiéndum est: sive sit tribulátio in re familiári, sive sit in salúte córporis, sive de perículo charissimórum, sive de áliqua re ad hujus vitæ sustentáculum necessária, omníno áliud refúgium non debet esse hómini Christiáno, quàm Salvátor ejus, quàm Deus ejus, quò cùm confúgerit, fortis sit. Non enim ipse in se fortis erit, aut sibi ipse fortitúdo erit: sed ille illi fortitúdo erit, qui refúgium ejus factus est.

℟. Adjútor in opportunitátibus in tribulatióne; sperent in te qui novérunt nomen tuum: * Quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine. ℣. Habéntes talem spem multâ fidúciâ útimur. * Quóniam. Glória. * Quóniam. *Ps.* 9. 2. *Cor.* 3.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Surgens Jesus imperávit ventis & mari; & facta est tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis constitútos pro humána scis fragilitáte non posse subsístere; da nobis salútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus; Per Dóminum nostrum.

CANON.

Ex Synodo Ebroicénsi.

An. 1576. *apud Laur. Bochel. Decret. Eccles. Gallic. lib.* 4.

QUemádmodum non solùm únicum Sábbati Festum Judæis imperabátur; sed quóties áliqua exímia beneficia Deus per Móysen, & álios sanctos viros illis elargiebátur, tóties Festa ad perpétuam illórum coléndam memóriam & contemplatiónem decernebántur: ita pópulo Christiáno non únicum Festum diéi Domínici fuit relinquéndum, sed plura constituénda pro singuláribus donis per Christum, Vírginem ejus matrem, Apóstolos, atque álios Sanctos & Sanctas recéptis; ne simus immémores eórum & ingráti.

Ad Magnif. *Ant.* 6. F. Hómines miráti sunt, dicéntes: Qualis est hic, quia venti & mare obédiunt ei! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Lectio j. Cap. 2.

CHaríssimi mei, (sicut semper obedístis) non ut in præséntia mei tantùm, sed multò magis nunc in abséntia mea, cum metu & tremóre vestram salútem operámini. Deus est enim, qui operátur in vobis & velle & perficere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite sine murmuratiónibus & hæsitatiónibus: ut sitis sine queréla, & símplices filii Dei, sine reprehensióne, in médio natiónis pravæ & pervérsæ, inter quos lucétis sicut luminária in mundo, verbum vitæ continéntes ad glóriam meam in die Christi, quia non in vácuum cucúrri, neque in vácuum laborávi. Sed & si ímmolor supra sacrificium & obséquium fidei vestræ, gáudeo & congrátulor ómnibus vobis. Idípsum autem & vos gaudéte, & congratulámini mihi.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 3.

DE cætero, Fratres mei, gaudéte in Dómino. Eadem vobis scríbere mihi quidem non pigrum, vobis autem necessárium. Vidéte canes, vidéte malos operários, vidéte concisiónem. Nos enim sumus circumcísio, qui spíritu servímus Deo, & gloriámur in Christo Jesu, & non in carne fidúciam habéntes: quan-

quam ego hábeam confidéntiam & in carne. Si quis álius vidétur confídere in carne, ego magis, circumcísus octávo die, ex génere Israel, de tribu Bénjamin, Hebræus ex Hebræis, secúndum legem Pharisæus, secúndum æmulatiónem pérsequens Ecclésiam Dei, secúndum justítiam quæ in lege est, conversátus sine queréla. Sed quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus sum propter Christum detriménta.

℟. Tempus breve, 370.

Lectio iij. Cap. 4.

De cætero, Fratres, quæcúnque sunt vera, quæcúnque pudíca, quæcúnque justa, quæcúnque sancta, quæcúnque amabília, quæcúnque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite: & Deus pacis erit vobíscum. Gavísus sum autem in Dómino veheménter, quóniam tandem aliquándo refloruístis pro me sentíre, sicut & sentiebátis: occupáti autem erátis. Non quasi propter penúriam dico: ego enim dídici, in quibus sum, sufficiens esse. Scio & humiliári, scio & abundáre: (ubíque & in ómnibus institútus sum) & satiári, & esuríre, & abúndáre, & penúriam pati. Omnia possum in eo qui me confórtat.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Chalcedonénsi Œcuménico.

An. 451. *part.* 2. *Act.* 15. *Can.* 9.

Si quis Cléricus habet cum Clérico litem aut negótium, próprium Epíscopum ne relínquat, & ad sæculária judícia ne excúrrat: sed causam priùs apud próprium Epíscopum agat, vel de Epíscopi senténtia, apud eos quos útraque pars elégerit, judícium agitétur.

FERIA TERTIA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, & Timótheus frater, eis, qui sunt Colóssis, sanctis & fidélibus frátribus in Christo Jesu. Grátia vobis & pax a Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágimus Deo, & Patri Dómini nostri Jesu Christi,

semper pro vobis orántes; audiéntes fidem vestram in Christo Jesu, & dilectiónem quam habétis in sanctos omnes, propter spem quæ repósita est vobis in cœlis, quam audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, sicut & in univérso mundo est, & fructíficat, & crescit, sicut in vobis, ex ea die quâ audístis, & cognovístis grátiam Dei in veritáte.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij.

NOn cessámus pro vobis orántes, & postulántes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus, in omni sapiéntia & intelléctu spiritáli: ut ambulétis dignè Deo per ómnia placéntes, in omni ópere bono fructificántes, & crescéntes in sciéntia Dei: in omni virtúte confortáti secúndum poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gáudio, grátias agéntes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis sanctórum in lúmine: qui erípuit nos de potestáte tenebrárum, & tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ; in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum: qui est imágo Dei invisíbilis, primogénitus omnis creatúræ; quóniam in ipso cóndita sunt univérsa in cœlis & in terra, visibília & invisibília, sive Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes: ómnia per ipsum, & in ipso creáta sunt: & ipse est ante omnes, & ómnia in ipso constant.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij.

ET ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis: ut sit in ómnibus ipse primátum tenens; quia in ipso complácuit omnem plenitúdinem inhabitáre: & per eum reconciliáre ómnia in ipsum, pacíficans per sánguinem Crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt. Et vos cùm essétis aliquándo alienáti, & inimíci sensu in opéribus malis; nunc autem reconciliávit in córpore carnis ejus per mortem, exhibére vos sanctos, & immaculátos & irreprehensíbiles coram ipso: si tamen permanétis in fide fundáti, & stábiles & immóbiles a spe Evangélii quod au-

dístis, quod prædicátum est in univérsa creatúra quæ sub cœlo est.

℟. Díriget, 372.

C A N O N.

Ex Concílio Chalcedonénsi Œcuménico.

An. 451. *part.* 2. *Act.* 15. *Can.* 8.

CLérici qui præficiúntur Paróchiis, vel qui ordinántur in monastériis & Basílicis Mártyrum, sub potestáte Epíscopórum qui sunt in unaquáque civitáte, ex sanctórum Patrum traditióne, permáneant; & non per arrogántiam se a próprio Epíscopo, impérium ejus detrectántes, subdúcant.

FERIA QUARTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Colossénses.

Lectio j. Cap. 3.

MOrtificáte ergo membra vestra quæ sunt super terram; fornicatiónem, immundítiam, libídinem, concupiscéntiam malam, & avarítiam quæ est simulacrórum sérvitus: propter quæ venit ira Dei super fílios incredulitátis; in quibus & vos ambulástis aliquándo, cùm viv=rétis in illis. Nunc autem depónite & vos ómnia; iram, indignatiónem, malítiam, blasphémiam, turpem sermónem de ore vestro. Nolíte mentíri ínvicem, expoliántes vos véterem hóminem cum áctibus suis, & induéntes novum, eum qui renovátur in agnitiónem secúndum imáginem ejus qui creávit illum. Ubi non est Gentílis & Judæus, circumcísio & præpútium, Bárbarus & Scytha, servus & liber: sed ómnia & in ómnibus Christus.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

OMne quodcúnque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jesu Christi, grátias agéntes Deo & Patri per ipsum. Mulíeres, súbditæ estóte viris, sicut opórtet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres vestras, & nolíte amári esse ad illas. Filii, obedíte paréntibus per ómnia: hoc enim plácitum est in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios vestros, ut non pusíllo ánimo fiant. Servi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum serviéntes, quasi homínibus placéntes, sed in simplicitáte cordis timéntes Deum. Quodcúnque fácitis, ex ánimo operámini, sicut

Dómino, & non homínibus: sciéntes quòd a Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Christo servíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè gessit: & non est personárum accéptio apud Deum.

℞. Tempus breve, 370.

Lectio iij. Cap. 4.

DOmini, quod justum est & æquum, servis præstáte: sciéntes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni instáte, vigilántes in ea in gratiárum actióne: orántes simul & pro nobis, ut Deus apériat nobis óstium sermónis ad loquéndum mystérium Christi, (propter quod étiam vinctus sum) ut maniféstem illud ita ut opórtet me loqui. In sapiéntia ambuláte ad eos qui foris sunt, tempus rediméntes. Sermo vester semper in grátia sale sit condítus; ut sciátis quómodo opórteat vos unicuíque respondére.

℞. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *l.* 1. *c.* 103.

ADmonéndi sunt súbditi, ne Præpositórum suórum vitam temerè júdicent, si quid eos fortássè ágere reprehensibíliter vident; ne unde rectè mala redárguunt, inde per elatiónis impúlsum, in profundióra mergántur.

FERIA QUINTA.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre & Dómino Jesu Christo. Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fídei vestræ, & labóris, & charitátis & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum; sciéntes, Fratres diléсti a Deo, electiónem vestram; quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa, sicut scitis quales fuérimus in vobis propter vos.

℞. Si spíritu, 371.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo, sed sicut probáti

sumus a Deo, ut crederétur nobis Evangélium, ita lóquimur; non quasi homínibus placéntes, sed Deo qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis; neque in occasióne avarítiæ (Deus testis est) nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri esse ut Christi Apóstoli: sed facti sumus párvuli in médio vestrûm, tanquam si nutrix fóveat filios suos. Ita desiderántes vos cúpidè, volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras; quóniam charíssimi nobis facti estis. Mémores enim estis, Fratres, labóris nostri & fatigatiónis: nocte ac die operántes, ne quem vestrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij.

VOs testes estis, & Deus, quàm sanctè & justè, & sine queréla vobis qui credidístis, fúimus: sicut scitis, quáliter unumquémque vestrûm (sicut pater filios suos) deprecántes vos & consolántes, testificáti sumus, ut ambularétis dignè Deo, qui vocávit vos in suum regnum & glóriam. Ideo & nos grátias ágimus Deo sine intermissióne: quóniam cùm accepissétis a nobis verbum audítûs Dei, accepístis illud, non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei, qui operátur in vobis qui credidístis. Vos enim imitatóres facti estis, Fratres, Ecclesiárum Dei, quæ sunt in Judæa in Christo Jesu: quia éadem passi estis & vos a contribúlibus vestris, sicut & ipsi a Judæis; qui & Dóminum occidérunt Jesum, & Prophétas, & nos persecúti sunt, & Deo non placent, & ómnibus homínibus adversántur; prohibéntes nos géntibus loqui, ut salvæ fiant, ut ímpleant peccáta sua semper: pervénit enim ira Dei super illos usque in finem.

℟. Díriget, 372.

C A N O N.

Ex Concílio Epaonénsi.

An. 517. *Can.* 5.

NE Présbyter territórii aliéni, sine consciéntia sui Epíscopi, in altérius civitátis território præsúmat Basílicis atque Oratóriis inservíre, nisi fortè Epís-

copus suus illum cedat Epíscopo illi, in cujus território habitáre dispósuit.

FERIA SEXTA.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. Cap. 5.

IPsi diligénter scitis, quia dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Cùm enim díxerint pax & secúritas, tunc repentínus eis supervéniet intéritus, sicut dolor in útero habéntis, & non effúgient. Vos autem, Fratres, non estis in ténebris, ut vos dies illa tanquam fur comprehéndat: omnes enim vos filii lucis estis, & filii diéi; non sumus noctis neque tenebrárum: ígitur non dormiámus sicut & cæteri; sed vigilémus & sóbrii simus. Qui enim dórmiunt, nocte dórmiunt: & qui ébrii sunt, nocte ébrii sunt. Nos autem qui diéi sumus, sóbrii simus, indúti lorícam fidei & charitátis, & gáleam spem salútis: quóniam non pósuit nos Deus in iram, sed in acquisitiónem salútis per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui mórtuus est pro nobis, ut sive vigilémus, sive dormiámus, simul cum illo vivámus.

℞. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

PRopter quod consolámini ínvicem & ædificáte altérutrum, sicut & fácitis. Rogámus autem vos, Fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præsunt vobis in Dómino, & monent vos, ut habeátis illos abundántiùs in charitáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, Fratres, corrípite inquiétos, consolámini pusillánimes, suscípite infirmos, patiéntes estóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alícui reddat: sed semper quod bonum est sectámini in ínvicem, & in omnes.

℞. Tempus breve, 370.

Lectio iij.

SEmper gaudéte. Sine intermissióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc est enim volúntas Dei in Christo Jesu, in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophetías nolíte spérnere. Omnia autem probáte; quod bonum est tenéte. Ab omni spécie mala abstinéte vos. Ipse autem Deus pacis sanctíficet vos per ómnia; ut ínteger spíritus vester, & ánima, & corpus, sine queréla

in advéntu Dómini nostri Jesu Christi servétur. Fidélis est, qui vocávit vos: qui étiam fáciet. Fratres, oráte pro nobis. Salutáte fratres omnes in ósculo sancto. Adjúro vos per Dóminum, ut legátur Epístola hæc ómnibus sanctis frátribus. Grátia Dómini nostri Jesu Christi vobíscum. Amen.

℟. Qui gloriátur, 370.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranési.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 102.

ADmonéndi sunt Clérici, ne cùm culpam suórum Præpositórũ consíderant, contra eos audacióres fiant; sed sic eórum prava apud semetípsos dijúdicent, ut tamen divíno timóre constrícti, ferre sub eis jugum reveréntiæ non recúsent.

S A B B A T O.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus & Timótheus, Ecclésiæ Thessalonicénsium in Deo Patre nostro & Dómino Jesu Christo. Grátia vobis & pax a Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ágere debémus semper Deo pro vobis, Fratres, ita ut dignum est, quóniam supercréscit fides vestra, & abúndat cháritas uniuscujúsque vestrûm in ínvicem: ita ut & nos ipsi in vobis gloriémur in Ecclésiis Dei, pro patiéntia vestra & fide, & in ómnibus persecutiónibus vestris & tribulatiónibus, quas sustinétis in exémplum justi judícii Dei, ut digni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini. Si tamen justum est apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant: & vobis qui tribulámini, réquiem nobíscum in revelatióne Dómini Jesu de cœlo cum Angelis virtútis ejus, in flamma ignis dantis vindíctam iis qui non novérunt Deum, & qui non obédiunt Evangélio Dómini nostri Jesu Christi. Qui pœnas dabunt in intéritu ætérnas a fácie Dómini & a glória virtútis ejus; cùm vénerit glorificári in sanctis suis, & admirábilis fieri in ómnibus qui credidérunt.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur e II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò* ℟. *habetur in Proprio.*]

Lectio ij. Cap. 3.

DEnuntiámus autem vobis, Fratres, in

nómine Dómini nostri Jesu Christi, ut subtrahátis vos ab omni fratre ambulánte inordinátè, & non secúndum traditióne͂, quam accepérunt a nobis. Ipsi enim scitis quemádmodum opórteat imitári nos: quóniam non inquiéti fúimus inter vos: neque gratìs panem manducávimus ab áliquo, sed in labóre & in fatigatióne, nocte & die operántes, ne quem vestrûm gravarémus. Non quasi non habuérimus potestátem, sed ut nosmetípsos formam darémus vobis ad imitándum nos. Nam & cùm essémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis: quóniam si quis non vult operári, nec mandúcet.

Lectio iij.

AUdívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operántes: sed curiósè agéntes. Iis autem qui ejúsmodi sunt, denuntiámus, & obsecrámus in Dómino Jesu Christo, ut cum siléntio operántes, suum panem mandúcent. Vos autem, Fratres, nolíte defícere benefaciéntes. Quòd si quis non obédit verbo nostro per Epístolam, hunc notáte, & ne commisceámini cum illo, ut confundátur. Et nolíte quasi inimícum existimáre, sed corrípite ut fratrem. Ipse autem Dóminus pacis det vobis pacem sempitérnam in omni loco. Dóminus sit cum ómnibus vobis.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Sess.* 23. *de Ref. cap.* 16.

NUllus Cléricus peregrínus sine commendatítiis sui Ordinárii lítteris ab ullo Epíscopo ad divína celebránda, & Sacraménta administránda, admittátur.

Ad Magnif. *Ant.* 6. F. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus: Quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere. 1. *Tim.* 1.

Oratio, Famíliam, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA V
Quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi secúndùm impérium Dei Salvatóris nostri, & Christi Jesu spei nostræ, Timótheo dilécto fílio in fide. Grátia, mise-

ricórdia & pax a Deo Patre & Christo Jesu Dómino nostro. Sicut rogávi te ut remanéres Ephesi cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibúsdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis & genealógiis interminátis: quæ quæstiónes præstant magis quàm ædificatiónem Dei, quæ est in fide. Finis autē præcépti est cháritas de corde puro, & consciéntia bona, & fide non ficta.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério: qui priùs blasphémus fui, & persecútor & contumeliósus: sed misericórdiam Dei consecútus sum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini nostri, cum fide, & dilectióne, quæ est in Christo Jesu. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus: Quòd Christus Jesus venit in hunc mundum peccatóres salvos fácere, quorum primus ego sum. Sed ídeo misericórdiam consecútus sum, ut in me primo osténderet Christus Jesus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum, qui creditúri sunt illi, in vitam ætérnam.

℟. Tempus breve, 370.

Lectio iij.

OBsecro ígitur primùm ómnium fíeri obsecratiónes, oratiónes, postulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus: pro Régibus, & ómnibus qui in sublimitáte sunt, ut quiétam & tranquíllam vitam agámus, in omni pietáte & castitáte. Hoc enim bonum est, & accéptum coram Salvatóre nostro Deo, qui omnes hómines vult salvos fíeri, & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Christus Jesus: qui dedit redemptiónem semetípsum pro ómnibus, testimónium tempóribus suis.

℟. Qui gloriátur, 370.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 175. de Verbis Apostoli, §. 1. Aliàs Serm. 9.

Lectio iv.

FIdélis sermo, & omni acceptióne dignus: Quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres

salvos fácere, quorum primus ego sum.] Nulla causa fuit veniéndi Christo Dómino, nisi peccatóres salvos fácere. Tolle morbos, tolle vúlnera, & nulla causa est medicínæ. Si venit de cœlo magnus Médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipse ægrótus genus humánum est.

℞. Si spíritu vívimus, 371.

Lectio v.

Sermone 176. *de Verbis Apostoli*, §. 4. *Aliàs Serm.* 10.

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de se volénti desperáre: Qui curávit me, misit me ad te, & dixit mihi: Illi desperánti vade & dic, quid habuísti, quid in te sanávi, quàm citò sanávi? De cœlo vocávi, unâ voce percússi & dejéci, áliâ eréxi & elégi, tértiâ implévi & misi, quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis, clama desperátis: [Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus: Quia Christus Jesus venit in mundum peccatóres salvos fácere.] Quid timétis? Quid trepidátis? [Quorum primus ego sum.] Ego, inquit, vobis loquor, sanus ægrotántibus, stans jacéntibus, secúrus desperántibus. [Ideo (enim) misericórdiam consecútus sum, ut in me osténderet Christus Jesus omnem longanimitátem.]

℞. Cháritas pátiens est, 371.

Lectio vj. §. 5.

NOlíte ergo desperáre. Ægróti estis, accédite ad eum, & sanámini: cæci estis, accédite ad eum, & illumináminì. Et qui sani estis, ei grátias ágite: & qui ægrotátis, ad eum sanándi cúrrite: dícite omnes: [Veníte, adorémus, & prosternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos] & hómines, & salvos. Nam si ille nos fecit hómines, nos autem ipsi nos fécimus salvos; áliquid illo mélius fécimus. Mélior est enim salvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, & tu te fecísti bonum hóminem: quod tu fecísti mélius est. Noli te extóllere super Deum: subde te Deo, adóra, prostérnere, confitére illi qui fecit te: quia nemo récreat, nisi qui creat; nemo réficit, nisi qui fecit.

℞. Diriget, 372.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propósuit turbis Jesus, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui seminávit bonum semen in agro suo: cùm autem dormírent hómines, venit inimícus ejus, & superseminávit zizánia in médio trítici, & ábiit. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 46. in Matt. §. 1. *Aliàs Homil.* 47.

HÆc diáboli versútia est, ut cum veritáte semper commísceat erró-rem, cui veritátis colórem & similitúdinem ita affíngit, ut símplices fácilè circumveníre possit. Ideo non ália sémina quàm zizánia dixit, quod semen spécie quidem fruménto símile est. Deínde modum insidiárum dicit [cùm dormírent hómines,] inquit. Non parvum hìc propónitur præcipítium & perículum Præsúlibus, quibus máximè arvi cura demandáta est; neque illis tantùm, sed étiam súbditis. Osténdit autem errórem post veritátem venísse; id quod étiam rerum evéntus testificátur. Nam post Prophétas pseudoprophétæ; post Apóstolos pseudoapóstoli, & post Christum antichrístus. Nisi enim diábolus víderit, quid imitári possit, aut quibus insidiári; nihil insidiárum ponit.

℟. Símile factum est regnum cœlórum hómini, qui * Seminávit bonum semen in agro suo: cùm autem dormírent hómines, inimícus superseminávit zizánia. ℣. Ad imáginem similitúdinis suæ Deus fecit hóminem: invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matt.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

SIcut álibi per viam, per petram & per spinas, sic & hìc per somnum pernícies áccidit. Quaprópter assíduâ opus est custódiâ. Ideo Christus dicébat: [Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit.] . . Et quómodo fieri potest, inquies, ut non dórmiant hómines? Naturâli quidem somno fieri nequit; voluntátis somno, secùs. Quaprópter Paulus dicé-

bat : [Vigiláte, state in fide.]..... Inimícum hóminem vocat illum, ob damna quæ infert homínibus : damnum enim nos ímpetit ; damni verò inítium non ódio nostri, sed ódio Dei factum est. Unde palam est, Deum nos magis dilígere, quàm nos a nobis ipsis diligámur. Sed aliúnde vidére est diáboli versútiam : non enim ántehac seminávit, quia nihil quod pérderet hábuit, sed cùm ómnia plena essent, ut totum agrícolæ stúdium labefactáret : sic inimíco erga illum ánimo cuncta faciébat.

℟. Vigiláte, quia adversárius vester diábolus tanquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret : * Cui resístite fortes in fide. ℣. Dentes leónis dentes ejus, interficiéntes ánimas hóminum. * Cui resístite. 1. *Petr.* 5. *Eccli.* 21.

Lectio ix.

VIde autem servórum diligéntiam. Nam zizánia citò evéllere cúpiunt, etiámsi id non consideràtè fáciant : quod illórum circa sémina sollicitúdinem declárat, arguítque ipsos ad unum tantùm respícere, non quo pacto ille pœnas det, neque enim illud ita urget ; sed ne jacta sémina péreant. Ideo id cógitant, ut morbum celériter avéllant. Illud verò non statim efficere conántur, neque enim id sibi árrogant; sed Dómini senténtiam expéctant, dicéntes : [Vis ?] Quid ígitur Dóminus ? Id vetat, dicens : [Ne fortè eradicétis simul & tríticum.]

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. * Beáti servi illi, quos cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilántes. ℣. Qui vigiláverint ad Dóminum, invénient benedictiónem. * Beáti. Glória. * Beáti. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

Ad Bened. *Ant.* 3. a. Dómine, nonne bonum semen seminásti in agro tuo ? Unde ergo habet zizánia ? Et ait illis : Inimícus homo hoc fecit *Matt.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæsumus, Dómine, contínuâ pietáte custódi ; ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tuâ semper protectióne muniátur ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

C A N O N.

Ex Concilio Aquileiénsi.

An. 1596. *Rubricâ*, 14.

TEmpus diéi Festi in audiéndis conciónibus, Missæ sacro, & divínis Offíciis ponéndum est; non in commessatiónibus. Multò minùs, peráєto prándio, ad saltatiónes & lusus declinándum; cùm sit in Ecclésias, ad Horas Vespertínas audiéndas, diverténdum; & nomen Dei concórditer & devótè, vel siléntii meditatióne, vel vocis exultatióne laudándum.

Ad Magníf. *Ant.* 1. g. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in fascículos ad comburéndum, tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matt.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

FIdélis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem: non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum, non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum; ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum & testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

DIáconos simíliter pudícos, non bilíngues, non multo vino déditos, non turpe lucrum sectántes: habéntes mystérium fídei in consciéntia pura. Et hi autem probéntur primùm: & sic minístrent, nullum crimen habéntes. Mulíeres simíliter pudícas, non detrahéntes, sóbrias, fidéles in ómnibus. Diáconi sint uníus uxóris viri; qui fíliis suis bene præsint, & suis dómibus. Qui enim bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, & multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu. Hæc tibi scribo, sperans me ad te

venire citò Si autem tardávero, ut scias quómodo opórteat te in domo Dei conversári, quæ est Ecclésia Dei vivi, colúmna & firmaméntum veritátis.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij. Cap. 4.

INéptas autem & aníles fábulas devíta: exérce autem teípsum ad pietátem. Nam corporális exercitátio ad módicum útilis est: píetas autem ad ómnia útilis est, promissióne habens vitæ quæ nunc est, & futúræ. Fidélis sermo, & omni acceptióne dignus. In hoc enim laborámus, & maledícimur, quia sperámus in Deum vivum, qui est Salvátor ómnium hóminum, máximè fidélium. Præcipe hæc, & doce. Nemo adolescéntiam tuam contémnat: sed exémplum esto fidélium in verbo, in conversatióne, in charitáte, in fide, in castitáte. Dum vénio, atténde lectióni, exhortatióni & doctrínæ. Noli neglígere grátiam quæ in te est, quæ data est tibi per prophetíam, cum impositióne mánuum Presbytérii. Hæc meditáre, in his esto; ut proféctus tuus maniféstus sit ómnibus. Atténde tibi & doctrínæ: insta in illis. Hoc enim fáciens, & teípsum salvum fácies, & eos qui te áudiunt.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno.

Sess. 25. de Reform. cap. 3.

QUamvis excommunicatiónis gládius nervus sit Ecclesiásticæ disciplínæ, & ad continéndos in offício pópulos valde salutáris; sóbriè tamen magnáque circumspectióne exeréndus est: cùm experiéntia dóceat, si témerè aut lévibus ex rebus incutiátur, magis contémni, quàm formidári, & pernícem pótiùs párere, quàm salútem.

FERIA TERTIA.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 5.

QUi bene præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeántur; máximè qui labórant in verbo & doctrína. Dicit enim Scriptúra: Non alligábis os bovi trituránti. Et: Dignus est operárius mercéde sua. Advérsùs Presbyterum accusatióne noli recípere, nisi sub duóbus aut tribus téstibus.

Peccántes coram ómnibus árgue, ut & cæteri timórem hábeant. Testor coram Deo & Christo Jesu, & eléctis Angelis, ut hæc custódias sine præjudício, nihil fáciens in álteram partem declinándo. Manus citò némini imposúeris, neque communicáveris peccátis aliénis. Teípsum castum custódi. Noli adhuc aquam bíbere, sed módico vino útere propter stómachum tuum, & frequéntes tuas infirmitátes.

℟. Si spíritu vívimus, 371.

Lectio ij. Cap. 6.

SI quis áliter docet, & non acquiéscit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, & ei, quæ secúndum pietátem est, doctrínæ; supérbus est, nihil sciens, sed languens circa quæstiónes & pugnas verbórum: ex quibus oriúntur invídiæ, contentiónes, blasphémiæ, suspiciónes malæ, conflictatiónes hóminum mente corruptórum, & qui veritáte priváti sunt, existimántium quæstum esse pietátem. Est autem quæstus magnus píetas cum sufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auférre quid póssumus. Habéntes autem aliménta & quibus tegámur, his conténti sumus. Nam qui volunt dívites fieri, íncidunt in tentatiónem & in láqueum diáboli, & desidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. Radix enim ómnium malórum est cupíditas.

℟. Cháritas pátiens est, 371.

Lectio iij.

DIvítibus hujus sæculi præcipe non sublíme sápere, neque speráre in incérto divitiárum, sed in Deo vivo (qui præstat nobis ómnia abúnde ad fruéndum) bene ágere, dívites fieri in bonis opéribus, fácilè tribúere, communicáre, thesaurizáre sibi fundaméntum bonum in futúrum, ut apprehéndant veram vitam. O Timóthee, depósitum custódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppositiónes falsi nóminis sciéntiæ, quam quidam promitténtes, circa fidem excidérunt. Grátia tecum. Amen.

℟. Díriget Dóminus, 372.

C A N O N.

Ex Synodo Ebroicénsi.
An. 1576. *apud Laur. Bochel. Decret. Eccles. Gallic. lib.* 2.

EXcommunicátio plerúmque in hoc mundo corpus atque ómnia, quæ póssidet homo, malè perdit; semper verò ánimæ vitam ferit, non solùm in hoc sæculo, sed in futúro; nec tantùm coram homínibus, sed coram Deo. Idcírco longè ómnium pœnárum gravíssima est, nec nisi pro summis delíctis, atque ómnibus remédiis tentátis, exerénda, ac supra quodcúnque torméntum vitæ hujus pertimescénda.

FERIA QUARTA.

Incipit Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóstolus Jesu Christi per voluntátem Dei, secúndum promissiónem vitæ quæ est in Christo Jesu, Timótheo charíssimo filio. Grátia, misericórdia, pax a Deo Patre, & Christo Jesu Dómino nostro. Grátias ago Deo, cui sérvio a progenitóribus in consciéntia pura, quòd sine intermissióne hábeam tui memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die: desíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear; recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ est in te non ficta, quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Euníce; certus sum autem quòd & in te. Propter quam causam admóneo te, ut resúscites grátiam Dei, quæ est in te per impositiónem mánuum meárum. Non enim dedit nobis Deus spíritum timóris; sed virtútis, & dilectiónis & sobrietátis.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

NOli ítaque erubéscere testimónium Dómini nostri, neque me vinctum ejus: sed collabóra Evangélio secúndum virtútem Dei; qui nos liberávit, & vocávit vocatióne sua sancta, non secúndum ópera nostra, sed secúndum propósitum suum & grátiam, quæ data est nobis in Christo Jesu ante témpora sæculária. Manifestáta est autem nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, qui destrúxit quidem mortem, illuminávit autem vitam & incorruptiónem

per Evangélium: in quo pósitus sum ego prædicátor, & Apóstolus, & Magíster Géntium. Ob quam causam étiam hæc pátior, sed non confúndor. Scio enim cui crédidi, & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem. Formam habe sanórum verbórum, quæ a me audísti in fide & in dilectióne in Christo Jesu.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij. Cap. 2.

LAbóra sicut bonus miles Christi Jesu. Nemo mílitans Deo ímplicat se negótiis sæculáribus: ut ei pláceat, cui se probávit. Nam & qui certat in agóne, non coronátur, nisi legítimè certáverit. Laborántem agrícolam opórtet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico: dabit enim tibi Dóminus in ómnibus intelléctum. Memor esto Dóminum Jesum Christum resurrexísse a mórtuis ex sémine David, secúndùm Evangélium meum, in quo labóro usque ad víncula, quasi malè óperans: sed verbum Dei non est alligátum. Ideo ómnia sustíneo propter eléctos, ut & ipsi salútem consequántur, quæ est in Christo Jesu, cum glória cœlésti.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Nicæno primo Œcuménico.

An. 325. *Can.* 5.

DE iis qui communióne privántur seu ex Clero, seu ex láico Ordine ab Epíscopis, per unamquámque Provínciã, senténtia reguláris obtíneat, ut hi qui abjiciúntur, ab áliis non recipiántur: examinétur autẽ num pusillanimitáte, aut contentióne, aut álio quólibet Epíscopi vítio, videántur a Congregatióne seclúsi.

FERIA QUINTA.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 2.

FIdélis sermo: Nam si commórtui sumus, & convivémus: si sustinébimus, & conregnábimus: si negavérimus, & ille negábit nos: si non crédimus, ille fidélis pérmanet, negáre seípsum non potest. Hæc cómmone, testíficans coram Dómino. Noli conténdere verbis: ad nihil enim útile est, nisi ad subversiónem audiéntium. Sollícitè cura

teipsum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractántem verbum veritátis. Profána autem, & vanilóquia devíta: multùm enim proficiunt ad impietátem; & sermo eórum, ut cancer serpit: ex quibus est Hymenæus, & Philétus, qui a veritáte excidérunt; dicéntes resurrectiónem esse jam factam, & subvertérunt quorúmdam fidem. Sed firmum fundaméntum Dei stat, habens signáculum hoc: Cognóvit Dóminus qui sunt ejus; &: Discédat ab iniquitáte omnis, qui nóminat nomen Dómini.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij.

JUvenília autem desidéria fuge, sectáre verò justítiam, fidem, charitátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminum de corde puro. Stultas autem & sine disciplína quæstiónes devíta: sciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non opórtet litigáre; sed mansuétum esse ad omnes, docíbilem, patiéntem, cum modéstia corripiéntem eos qui resístunt veritáti; nequándo Deus det illis pœniténtiam ad cognoscéndam veritátem, & resipíscant a diáboli láqueis, a quo captívi tenéntur ad ipsius voluntátem.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij. Cap. 3.

TU autem assecútus es meam doctrínam, institutiónem, propósitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, persecutiónes, passiónes: quália mihi facta sunt Antiochíæ, Icónii & Lystris: quales persecutiónes sustínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Christo Jesu, persecutiónem patiéntur. Mali autem hómines & seductóres proficient in pejus; errántes, & in errórem mitténtes. Tu verò pérmane in iis quæ didicísti, & crédita sunt tibi: sciens a quo didíceris. Et quia ab infántia sacras Lítteras nosti, quæ te possunt instrúere ad salútem, per fidem quæ est in Christo Jesu. Omnis Scriptúra divínitus inspiráta útilis est ad docéndũ, ad arguéndum, ad corripiéndum, ad erudiéndum in justítia: ut perféctus sit homo Dei, ad omne opus bonum instrúctus.

℟. Díriget, 372.

CANON.

Ex Concílio Narbonénsi.

An. 1551. *Can.* 60.

NUllus Cléricus, aut étiam láicus a jure vel hómine excommunicátus & declarátus, ad pública múnera admittátur. Indígnum est enim, ut qui a grege Domínico segregátus & separátus est, públicis officiis fungátur.

FERIA SEXTA.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Titum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus servus Dei, Apóstolus autem Jesu Christi secundum fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis (quæ secúndum pietátem est, in spem vitæ ætérnæ, quam promísit qui non mentítur, Deus, ante témpora sæculária; manifestávit autem tempóribus suis verbum suum in prædicatióne, quæ crédita est mihi secúndum præcéptum Salvatóris nostri Dei) Tito dilécto filio secúndùm commúnem fidem. Grátia & pax a Deo Patre, & Christo Jesu Salvatóre nostro. Hujus rei grátiâ reliqui te Cretæ, ut ea quæ desunt, córrigas, & constítuas per civitátes Presbýteros, sicut & ego dispósui tibi.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 2.

TU autem lóquere quæ decent sanam doctrínam: senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: anus simíliter in hábitu sancto, non criminatríces, non multo vino serviéntes, bene docéntes, ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, fílios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domûs curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte; verbum sanum, irreprehensíbile: ut is qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Tempus breve, 370.

Lectio iij. Cap. 3.

ADmone illos Princípibus & Potestátibus súbditos esse, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos esse: néminem blasphemáre, non litigiósos esse, sed modés-

tos, omnem ostendéntes mansuetúdinem ad omnes hómines..... Fidélis sermo est; & de his volo te confirmáre: ut curent bonis opéribus præésse, qui credunt Deo. Hæc sunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæstiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta; sunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem post unam & secúndam correptiónem devíta: sciens quia subvérsus est, qui ejúsmodi est, & delínquit, cùm sit próprio judício condemnátus.

℟. Qui gloriátur, 370.

C A N O N.

Ex Concílio Aquisgranénsi.

An. 816. *lib.* 1. *cap.* 134.

DElinquéntibus & excommunicátis frátribus, nequáquam cæteri fratres debent favére, aut eos suis adulatiónibus decípere, aut eórum erráta defféndere: sed pótiùs opem ferre, ut æquitátis censúrâ districtè corrigántur.

SABBATO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Philemónem.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus vinctus Christi Jesu & Timótheus frater, Philemóni dilécto, & adjutóri nostro, & Appiæ sorori charíssimæ, & Archíppo commilitóni nostro, & Ecclésiæ quæ in domo tua est. Grátia vobis & pax a Deo Patre nostro, & Dómino Jesu Christo. Grátias ago Deo meo, semper memóriam tui fáciens in oratiónibus meis, áudiens charitátem tuam & fidem, quam habes in Dómino Jesu, & in omnes sanctos: ut communicátio fidei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni, quod est in vobis in Christo Jesu. Gáudium enim magnum hábui, & consolatiónem in charitáte tua: quia víscera sanctórum requievérunt per te, Frater.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima* ℟℟. *sumentur ex II. Noct. Dom. præced.* 3. *verò* ℟. *habetur in Proprio.*]

Lectio ij.

PRopter quod multam fidúciam habens in Christo Jesu imperándi tibi quod ad rem pértinet: propter charitátem magis óbsecro, cùm sis talis, ut Paulus senex, nunc autem & vinctus Jesu Christi: óbsecro te pro meo filio, quem génui in vínculis, Onésimo, qui tibi aliquán-

do inútilis fuit, nunc autem & mihi & tibi útilis, quem remísi tibi. Tu autem illum, ut mea víscera, súscipe; quem ego volúeram mecum detinére, ut pro te mihi ministráret in vínculis Evangélii: sine consílio autem tuo nihil vólui fácere, ut ne velut ex necessitáte bonum tuũ esset, sed voluntárium.

Lectio iij.

FOrsitan enim ídeo discéssit ad horam a te, ut ætérnùm illum recíperes: jam non ut servum, sed pro servo charíssimum fratrem, máximè mihi; quantò autem magis tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me sócium, súscipe illum sicut me: si autem áliquid nócuit tibi, aut debet; hoc mihi ímputa. Ego Paulus scripsi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi, quòd & teipsum mihi debes. Ita, Frater, ego te fruar in Dómino: réfice víscera mea in Dómino. Confidens in obediéntia tua scripsi tibi sciens quóniam & super id, quod dico, facies. Simul autem & para mihi hospítium: nam spero per oratiónes vestras donári me vobis. Salútat te Epáphras concaptívus meus in Christo Jesu, Marcus, Aristárchus, Demas, & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro. Amen.

CANON.

Ex Synodo Ebroicénsi. *An.* 1576. *apud Laur. Boc. Dec. Eccles. Gall. lib.* 2.

NOlumus Excommunicatiónes perfunctóriè, & quasi plebeíum áliquod mandátum a Curátis seu Vicáriis cursim legi, & publicári; sed semper cum horróre & interminatióne divíni judícii, ac públicæ in totam Paróchiam afflictiónis, si excommunicátus in illa tolerátur; ob idque differri jubémus, quàm diutíssimè póterit, excommunicatiónis fulminatiónem.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Pacem sequímini cum ómnibus, & sanctimóniam, sine qua nemo vidébit Deum. *Hebr.* 12.

Oratio, Præsta, quæsumus, *ut infra ad Laudes.*

DOMINICA VI
Quæ superfuit post Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. I.

MUltifáriam multísque modis olim Deus lo-

quens pátribus in Prophétis, novíssimè diébus istis locútus est nobis in Fílio, quem constítuit hærédem universórum, per quem fecit & sæcula. Qui cùm sit splendor glóriæ, & figúra substántiæ ejus, portánsque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram Majestátis in excélsis: tantò mélior Angelis efféctus, quantò differéntius præ illis nomen hæreditávit.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 2.

NOn enim Angelis subjécit Deus orbem terræ futúrum, de quo lóquimur. Testátus est autem in quodam loco quis, dicens: Quid est homo quòd memor es ejus, aut filius hóminis quóniam vísitas eum? Minuísti eum paulò minùs ab Angelis: glóriâ & honóre coronásti eum; & constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Omnia subjecísti sub pédibus ejus. In eo enim quòd ómnia ei subjécit, nihil dimísit non subjéctum ei. Nunc autem necdum vidémus ómnia subjécta ei. Eum autem, qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passiónem mortis, glóriâ & honóre coronátum, ut grátiâ Dei, pro ómnibus gustáret mortem. Decébat enim eum propter quem ómnia, & per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, Auctórem salútis eórum per passiónem consummáre.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij.

QUi enim sanctíficat, & qui sanctificántur, ex uno omnes. Propter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis; in médio ecclésiæ laudábo te. Et íterum: Ego ero fidens in eum. Et íterum: Ecce ego, & púeri mei, quos dedit mihi Deus. Quia ergo púeri communicavérunt carni & sánguini, & ipse simíliter participávit eísdem: ut per mortem destrúeret eum, qui habébat mortis impérium, id est, diábolum; & liberáret eos, qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. Nusquam enim Angelos apprehéndit, sed semen Abrahæ apprehéndit. Unde débuit per ómnia frátribus similári, ut miséricors fieret,

ret, & fidélis Póntifex ad Deum, ut repropitiáret delícta pópuli. In eo enim, in quo passus est ipse & tentátus, potens est & eis qui tentántur, auxiliári.

℟. Qui gloriátur, 370.

IN II. NOCTURNO.

De Sermóne sancti Athanásii Epíscopi.

Orat. 1. *contra Arianos*, *Edit. Bened.* §. 55.

Lectio iv.

SI persónam, rem, & tempus verbórum Apóstoli cognovissent (hærétici,) non ea, quæ ad humánam pértinent natúram, transtulíssent in divinitátem, nec eò impietátis insáni devenissent. Id autem is fácilè perspíciet, qui inítium hujus loci rectè intelléxerit. En enim Apóstoli verba: [Multifáriam multísque modis olim Deus locútus pátribus per Prophétas, hisce últimis diébus locútus est nobis in Fílio.] Deínde paulò post ait: [Per seípsum purgatióne peccatórum nostrórum factâ, sedet ad déxteram Majestátis in excélsis, tantò præstántior factus Angelis, quantò excelléntius præ illis nomen hæreditáte accépit.] Itaque Apóstoli dictum témporis méminit, quo nobis Deus in Fílio locútus est, & peccatórum facta est purgátio.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio v.

DEínde cùm sermo fit de dispensatióne quæ nostri causâ suscépta est; de últimis tempóribus verba fáciens, conveniénter ádmonet, neque prióribus tempóribus Deum tacuísse: síquidem per Prophétas locútus est. Quóniam ígitur Prophétæ ministravére, & lex promulgáta per Angelos est, deindéque advénit Fílius ut ipse ministráret; necessáriò hæc verba íntulit: [Tantò præstántior factus Angelis;] ut scílicet osténderet quantùm servo præstat Fílius, tantò étiam Fílii administratiónem servórum administratióne præstantiórem fuisse.

℟. Cháritas, 371.

Lectio vj.

VEterem ítaque & novam administratiónẽ distínguens Apóstolus, fidénter hæc ad Judæos scribit: [Tantò præstántior factus Angelis.] Quaprópter nullâ hic usus est comparatióne, nec dixit: Major, vel Honorátior, ne quis illum ejúsdem atque illos esse géneris suspicarétur; sed [Præstántior]

dixit, ut natúræ Filii & rerum creatárum differéntiam demonstráret.

℟. Díriget, 372.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propósuit (turbis Jesus) dicens: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Matth. lib. 2. cap. 13.

REgnum cœlórũ prædicátio Evangélii est, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam; & de qua dícitur ad Judæos: [Auferétur a vobis regnũ Dei, & dábitur genti faciénti fructus ejus.] Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerísque Salvátor intellígitur, quòd in ánimis credéntium séminet. Ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est, in semetípso & in corde suo. Quis est iste qui séminat, nisi sensus noster & ánimus; qui suscípiens granum prædicatiónis, & fovens seméntem humóre fídei, facit in agro sui péctoris pullulàre?

℟. Locútus est Jesus in parábolis ad turbas, ut implerétur quod dictum est per Prophétam; * Eructábo abscóndita a constitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum, loquar propositiónes ab início. * Eructábo. *Matth.* 13. *Ps.* 77.

Lectio viij.

PRædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam fidem non habet veritátis; hóminem Deum, Deum mórtuum, & scándalum Crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, & libris eórum, & splendóri eloquéntiæ, & compositióni sermónum; & vidébis quantò minor sit cæteris semínibus seméntis Evangélii. Sed illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrat: sed totum fláccidum marcidúmque & mollítum ebúllit in ólera, & in herbas quæ citò aréscunt & córruunt.

℟. Vobis datum est nosse mystéria regni cœlórum;

* Vestri beáti óculi, quia vident, & aures vestræ, quia áudiunt. ℣. Beátus, qui in istis versátur bonis: qui ponit illa in corde suo, sápiens erit semper.* Vestri. *Matth.* 13. *Eccli.* 50.

Lectio ix.

HÆc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cùm vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit, non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem: ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant & hábitent in ramis ejus..... Assumámus & nos pennas colúmbæ, ut volitántes ad altióra possímus habitáre in ramis hujus árboris, & nídulos nobis fácere doctrinárum, terrenáque fugiéntes ad cœléstia festináre.

℟. Confiteor tibi, Pater, Dómine cœli & terræ, quia * Abscondísti hæc a sapiéntibus, & prudéntibus, & reveláisti ea párvulis; † Ita, Pater, quóniam sic fuit plácitum ante te. ℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, & intelléctum dat párvulis.* Abscondísti. Glória. † Ita. *Matth.* 11. *Ps.* 118.

Ad Bened. *Ant.* 7. d. Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum quidem est ómnibus semínibus, cùm autem créverit majus est ómnibus oléribus. *Matt.* 13.

Oratio.

PRæsta, quæsumus omnípotens Deus, ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, & dictis exequámur, & factis; Per Dóminum.

CANON.

Ex Synodo Ebroicénsi. *An.* 1576. *apud Laur. Boc. Decret. Eccl. Gall. lib.* 4.

CEssáre opórtet Christiánum sicut Judæum in die Festo, máximè a vítiis & peccátis; quóniam servíre debet Deo, cui dísplicet omne peccátum & vítium: sed ultra decet ipsum cessáre ab omni ópere sæculári corpóreo, servíli, atque áliis diébus lícito & consuéto: quóniam Festa a creatióne mundi fuérunt introdúcta, ut ánimus cum córpore cessáret a sæculo, & avocarétur a sollicitudínibus & labóribus hujus mundi: occuparétur verò in Dei obséquio, recognoscéndis ejus benefíciis, & grátiis referéndis.

Ad Magníf. *Ant.* 1. a. Símile est regnum cœló-

rum fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ satis tribus, donec fermentatum est totum. *Matt.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 3.

FRatres sancti, vocationis cœlestis participes, considerate Apostolum & Pontificem confessionis nostræ Jesum: qui fidelis est ei qui fecit illum, sicut & Moyses in omni domo ejus. Amplioris enim gloriæ iste præ Moyse dignus est habitus, quanto ampliorem honorem habet domus, qui fabricavit illam. Omnis namque domus fabricatur ab aliquo: qui autem omnia creavit, Deus est. Et Moyses quidem fidelis erat in tota domo ejus tanquam famulus, in testimonium eorum quæ dicenda erant: Christus vero tanquam filius in domo sua; quæ domus sumus nos, si fiduciam & gloriam spei usque ad finem firmam retineamus.

℟. Nihil intulimus, 369.

Lectio ij.

VIdete, Fratres, ne forte sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis discedendi a Deo vivo, sed adhortamini vosmetipsos per singulos dies, donec Hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati. Participes enim Christi effecti sumus; si tamen initium substantiæ ejus usque ad finem firmum retineamus: dum dicitur: Hodie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, quemadmodum in illa exacerbatione. Quidam enim audientes exacerbaverunt; sed non universi qui profecti sunt ex Ægypto per Moysen. Quibus autem infensus est quadraginta annis? Nonne illis qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt in deserto? quibus autem juravit non introire in requiem ipsius, nisi illis qui increduli fuerunt? Et videmus, quia non potuerunt introire propter incredulitatem.

℟. Tempus. 370.

Lectio iij. Cap. 4.

FEstinemus ergo ingredi in illam requiem, ut ne in idipsum quis incidat incredulitatis exemplum. Vivus est enim sermo Dei & efficax, & penetrabilior omni gladio an-

cípiti, & pertingens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritûs, compágum quoque ac medullárum, & discrétor cogitatiónum & intentiónum córdis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus: ómnia autem nuda & apérta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei; teneámus confessiónem.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Aquisgranénsi. *An.* 816. *lib.* 1. *cap.* 135.

IN adolescéntibus Cléricis custodiéndis, & spirituáliter erudiéndis, talis a Prælátis constituéndus est vitæ probábilis frater, qui eórum curam summâ gerat indústriâ, eósque ita arctíssimè constringat, quáliter Ecclesiásticis doctrínis imbúti, & armis spirituálibus indúti, & Ecclésiæ utilitátibus decénter parére, & ad gradus Ecclesiásticos quandóque dignè possint promovéri.

FERIA TERTIA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 6.

INtermitténtes inchoatiónis Christi sermónem, ad perfectióra ferámur, non rursum jaciéntes fundaméntum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, & fidei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impositiónis quoque mánuum, ac resurrectiónis mortuórum, & judícii ætérni. Et hoc faciémus, síquidem permíserit Deus. Impossíbile est enim eos qui semel sunt illumináti, gustavérunt étiam donum cœléste, & partícipes facti sunt Spíritûs sancti, gustavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum, virtutésque sæculi ventúri, & prolápsi sunt; rursus renovári ad pœniténtiam, rursum crucifigéntes sibimetípsis Fílium Dei, & osténtui habéntes. Terra enim sæpe veniéntem super se bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis a quibus cólitur, áccipit benedictiónem a Deo: próferens autem spinas ac tríbulos, réproba est & maledícto próxima; cujus consummátio in combustióne.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij.

COnfídimus autem de vobis, Dilectíssimi, melióra & vicinióra salúti; tamétsi ita lóquimur. Non enim injústus Deus, ut

oblivifcátur óperis vestri, & dilectiónis quam ostendístis in nómine ipsíus, qui ministrástis sanctis & ministrátis. Cúpimus autem unumquémque vestrûm eándem ostentáre sollicitúdinem ad expletiónem spei usque in finem: ut non segnes efficiámini, verùm imitatóres eórum qui fide & patiéntiâ hæreditábunt promissiónes. Abrahæ namque promíttens Deus, quóniam néminem hábuit per quem juráret, majórem, jurávit per semetípsum, dicens: Nisi benedícens benedícam te, & multíplicans multiplicábo te. Et sic longanímiter ferens, adéptus est repromissióné.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij. Cap. 10.

HAbéntes, Fratres, fidúciam in intróitu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam & vivéntem per velámen, id est, carnem suam, & Sacerdótem magnum super domum Dei: accedámus cum vero corde in plenitúdine fidei, aspérsi corda a consciéntia mala, & ablúti corpus aquâ mundâ, teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit) & considerémus ínvicem in provocatiónem charitátis, & bonórum óperum: non deseréntes collectiónem nostram, sicut consuetúdinis est quibúsdam, sed consolántes, & tantò magis quantò vidéritis appropinquántem diem.

℟. Díriget, 372.

CANON.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Seminariis, num.* 1.

QUemádmodum agrícola, nisi serat tempestívè, non potest métere; ita Ecclésia Dei ex Sacraméntis fructus úberes per idóneos operários afférre nequit, nisi Seminária juventútis erudiéndæ, & móribus informándæ causâ, fóveat.

FERIA QUARTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 10.

VOluntáriè peccántibus nobis post accéptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóstia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio, quæ consumptúra est adversários. Irritam quis fáciens legem Móysi,

sine ulla miseratióne duóbus vel tribus téstibus móritur; quantò magis putátis deterióra meréri supplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & sánguinem testaménti pollútum dúxerit, in quo sanctificátus est, & Spirítui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindícta, & ego retríbuam. Et íterum: Quia judicábit Dóminus pópulum suum. Horréndum est incídere in manus Dei vivéntis.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij.

REmemorámini autem prístinos dies, in quibus illumináti, magnum certámen sustinuístis passiónum: in áltero quidem oppróbriis & tribulatiónibus spectáculum facti; in áltero autem sócii táliter conversántium effécti. Nam & vinctis compássi estis, & rapínam bonórum vestrórum cum gáudio suscepístis, cognoscéntes vos habére meliórem & manéntem substántiam. Nolíte ítaque amíttere confidéntiam vestram, quæ magnam habet remuneratióné. Patiéntia enim vobis necessária est: ut voluntátem Dei faciéntes reportétis promissiónem. Adhuc enim módicum aliquántulum, qui ventúrus est, véniet & non tardábit. Justus autem meus ex fide vivit: quòd si substráxerit se, non placébit ánimæ meæ. Nos autem non sumus substractiónis fílii in perditiónem, sed fidei in acquisitiónem ánimæ.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij. Cap. 11.

EST autem fides sperandárum substántia rerum, arguméntum non apparéntium. In hac enim testimónium consecúti sunt senes. Fide intellígimus aptáta esse sæcula verbo Dei, ut ex invisibílibus visibília fierent. Fide plúrimam hóstiam Abel, quàm Cain, óbtulit Deo, per quam testimónium consecútus est esse justus, testimóniũ perhibénte munéribus ejus Deo, & per illam defúnctus adhuc lóquitur. Fide Henoch translátus est ne vidéret mortem, & non inveniebátur, quia tránstulit illum Deus: ante translatiónem enim testimónium hábuit placuísse Deo. Sine fide autem impossíbile est placére Deo. Crédere enim opórtet accedéntem ad Deum quia est, & inquiréntibus se remunerátor sit.

℟. Qui gloriátur, 370.

C A N O N.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Seminariis, num.* 9.

QUóniam vultus, morum index esse solet, eligántur púeri bonâ índole prædíti, & aptâ membrórum compositióne conspícui: nec sint notábili deformitáte signáti, qui spirent ab infántia pietátem, & ad sacros Ordines promovéri optent, quosque omníno spes sit, Ecclesiásticis Ministériis perpétuò inservitúros.

FERIA QUINTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 11.

FIde Noe, respónso accépto de iis quæ adhuc non videbántur, métuens aptávit arcam in salútem domûs suæ, per quam damnávit mundum: & justítiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem: & éxiit, nésciens quò iret. Fide demorátus est in terra repromissiónis, tanquam in aliéna, in cásulis habitándo cum Isaac & Jacob cohærédibus repromissiónis ejúsdem. Expectábat enim fundaménta habéntem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus. Fide & ipsa Sara stérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis: quóniam fidélem crédidit esse eum qui repromíserat. Propter quod & ab uno orti sunt, & hoc emórtuo, tanquam sídera cœli in multitúdinem, & sicut aréna quæ est ad oram maris, innumerábilis. Juxta fidem defúncti sunt omnes isti, non accéptis repromissiónibus, sed a longe eas aspiciéntes & salutántes, & confiténtes quia peregríni & hóspites sunt super terram. Qui enim hæc dicunt, signíficant se pátriam inquírere. Et si quidem ipsíus meminíssent de qua exiérunt, habébant útique tempus reverténdi. Nunc autem meliórem áppetunt, id est, cœléstem. Ideo non confúnditur Deus vocári Deus eórum: parávit enim illis civitáté.

℟. Si spíritu, 371.

Lectio ij.

FIde óbtulit Abraham Isaac, cùm tentarétur, & unigénitum offerébat, qui suscéperat repromissiónes; ad quem

dictum est: Quia in Isaac vocábitur tibi semen: árbitrans quia & a mórtuis suscitáre potens est Deus: unde eum & in parábolam accépit. Fide & de futúris benedíxit Isaac, Jacob, & Esaü. Fide Jacob móriens síngulos filiórum Joseph benedíxit; & adorávit fastígium virgæ ejus. Fide Joseph móriens de profectióne filiórum Israel memorátus est, & de óssibus suis mandávit.

℟. Cháritas, 371.

Lectio iij.

Fide Móyses natus occultátus est ménsibus tribus a paréntibus suis, eo quòd vidíssent elegántem infántem, & non timuérunt regis edíctum. Fide Móyses grandis factus negávit se esse filium fíliæ Pharaónis, magis éligens affligi cum pópulo Dei, quàm temporális peccáti habére jucunditátem, majóres divítias æstimans thesáuro Ægyptiórum, impropériũ Christi; aspiciébat enim in remuneratiónem. Fide relíquit Ægyptum, non véritus animositátem regis: invisíbilem enim tanquam videns sustínuit. Fide celebrávit Pascha, & sánguinis effusiónem, ne qui vastábat primitíva, tángeret eos. Fide transiérunt mare rubrum tanquam per áridam terrã; quod expérti Ægyptii, devoráti sunt.

℟. Díriget, 372.

CANON.

Ex Concílio Reménsi.

An. 1583. *tit. de Seminariis, num.* 5.

Seminário præficiétur ab Epíscopo & viris seléctis, Moderátor móribus íntegris, & eruditióne célebri: qui præceptóres clássicos probos & doctos asfúmet, ad erudiéndam juventútem, propósitis stipéndiis honéstis; eósque eísdem Epíscopo & seléctis sistet & ófferet, priúsquam admittántur.

FERIA SEXTA.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 11.

Fide muri Jéricho corruérunt, circúitu diérum septem. Fide Rahab méretrix non périit cum incrédulis, excípiens exploratóres cum pace. Et quid adhuc dicam? Defíciet enim me tempus enarrántem de Gédeon, Barac, Samson, Jephte, David, Sámuel, & Prophétis: qui per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt re-

promissiónes, obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum; accepérunt mulíeres de resurrectióne mórtuos suos. Alii autem distenti sunt, non suscipiéntes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem. Alii verò ludíbria & vérbera expérti, insuper & víncula & cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt: circuiérunt in melótis, in péllibus caprínis, egéntes, angustiáti, afflícti; quibus dignus non erat mundus: in solitudínibus errántes, in móntibus, & spelúncis, & in cavérnis terræ. Et hi omnes testimónio fidei probáti, non accepérunt repromissiónem, Deo pro nobis mélius áliquid providénte, ut non sine nobis consummaréntur.

℟. Nihil intúlimus, 369.

Lectio ij. Cap. 12.

IDeóque & nos tantam habéntes impósitam nubem téstium, deponéntes omne pondus, & circúmstans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propósitum nobis certámen: aspiciéntes in auctórem fidei, & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio sustínuit crucem, confusióne contémptâ, atque in déxtera sedis Dei sedet. Recogitáte enim eum, qui talem sustínuit a peccatóribus advérsùm semetípsum contradictiónem; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficiéntes. Nondum enim usque ad sánguinem restitístis, advérsùs peccátum repugnántes: & oblíti estis consolatiónis, quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens: Fili mi, noli neglígere disciplínam Dómini; neque fatigéris dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, castígat: flagéllat autem omnem fílium quem récipit.

℟. Tempus, 370.

Lectio iij.

IN disciplína perseveráte. Tanquam fíliis vobis offert se Deus: quis enim fílius, quem non córripit pater? Quòd si extra disciplínam estis, cujus partícipes facti sunt omnes; ergo adúlteri, & non fílii estis. Deínde patres quidem carnis nostræ, eruditóres habúimus, & reverebámur eos: non

multò magis obtemperábimus Patri spirítuum, & vivémus? Et illi quidem in témpore paucórum diérum, secúndum voluntátem suam erudiébant nos: Hic autem ad id, quod útile est in recipiéndo sanctificatiónem ejus. Omnis autem disciplína, in præsénti quidem vidétur non esse gaudii, sed mœróris; póstea autem fructum pacatíssimum, exercitátis per eam, reddet justítiæ. Propter quod remíssas manus, & solúta génua erígite, & gressus rectos fácite pédibus vestris; ut non cláudicans quis erret, magis autem sanétur.

℟. Qui gloriátur, 370.

CANON.

Ex Concílio Rotomagénsi. *An.* 1581. *cap. de Schol. & Seminar. fundat. n.* 17.

QUóniam Seminariórum fundátio eò tendit, ut Clérici ad pietátem, religiónem, Ecclesiásticam disciplínam, bonos mores, & lítteras erudiántur; ad eum finem sunt ipsis præficiéndi viri pii ac religiósi, graves & prudéntes, quique suo exémplo & cohortatiónibus, tam privátis quàm públicis omnes sibi commissos ad stúdium illárum rerum accéndant.

SABBATO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 13.

CHáritas fraternitátis máneat in vobis. Et hospitalitátem nolíte oblivísci, per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hospítio recéptis. Mementóte vinctórum, tanquam simul vincti; & laborántium, tanquam & ipsi in córpore morántes. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus: fornicatóres enim, & adúlteros judicábit Deus. Sint mores sine avarítia, conténti præséntibus: ipse enim dixit: Non te déseram, neque derelínquam; ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo. Mementóte Præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

[*Si fiat de Sabbato, duo prima ℟℟. sumentur de II. Noct. Dom. præced. 3. verò ℟. habetur in Proprio.*]

Lectio ij.

JEsus Christus heri & hódie, ipse & in sæcu-

la. Doctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum est enim grátiâ stabilíre cor, non escis, quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre, de quo édere non habent potestátem, qui tabernáculo desérviunt. Quorum enim animálium inféruntur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra. Propter quod & Jesus, ut sanctificáret per suum sánguinem pópulum, extra portam passus est. Exeámus igitur ad eum extra castra, impropérium ejus portántes. Non enim habémus hîc manéntem civitátem, sed futúram inquírimus.

Lectio iij.

PEr ipsum ergo offerámus hóstiam laudis semper Deo, id est, fructum labiórum confiténtium nómini ejus. Beneficéntiæ autem, & communiónis nolíte oblivísci: tálibus enim hóstiis promerétur Deus. Obedíte Præpósitis vestris, & subjacéte eis: ipsi enim pervígilant, quasi ratiónem pro animábus vestris reddituri, ut cum gáudio hoc fáciant, & non geméntes: hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis: confídimus enim quia bonam consciéntiam habémus, in ómnibus bene voléntes conversári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere; quò celériùs restítuar vobis. Deus autem pacis, qui edúxit de mórtuis Pastórem magnum óvium, in sánguine testaménti ætérni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono; ut faciátis ejus voluntátem: fáciens in vobis quod pláceat coram se per Jesum Christum, cui est glória in sæcula sæculórum. Amen.

CANON.

Ex Concílio Mediolanénsi quinto.

An. 1579. *part.* 3. *tit.* 1.

IN omni Província Seminário, ubi cómmodè potest, præter cætera, quibus & ad pietátis exercitatiónem, & ad litterárum doctrínam adolescéntum ánimi erudiúntur, stúdia étiam sacrórum rítuum, historiæque omnis Ecclesiásticæ certis statis diébus instituántur, quæ Clericális Ordinis homínibus máximè accommodáta sunt ad óptimam religiósæ disciplínæ ratiónem.

PROPRIUM SANCTORUM.

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE I.
In Festo
SANCTI FIRMINI,
Episcopi Ambian.
Duplex Majus.

[In Cathedrali *Duplex secundæ Classis.*]

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Ant. 8. G. Natus est homo firmaméntum gentis, rector fratrum, stabiliméntum pópuli. *Eccli.* 49.

Ant. 3. a. Cùm esset júnior, nihil puerile gessit in ópere, sed pergébat ad templum, & ibi adorábat Dóminum. *Tob.* 1.

Ant. 7. a. Crevit puer & benedíxit ei Dóminus, cœpítque Spíritus Dómini esse cum eo. *Judic.* 13.

Ant. 6. F. Erudítus est omni sapiéntiâ, & erat potens in verbis & in opéribus suis. *Act.* 7.

Ant. 5. a. Adhæsit Dómino, & non recéssit a vestígiis ejus, fecítque mandáta ejus. 4. *Reg.* 18.

Capitulum. Num. 25.

Ecce do ei pacem fœderis mei, & erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, & expiávit scelus filiórum Israel.

¶ *In Cathedr.* ℟. Suscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum, & ánimam meam fáciet; * Et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. ℣. Invéni virum secúndùm cor meum, qui fáciet omnes voluntátes meas. * Et. Glória. * Et. 1. *Reg.* 2. *Act.* 13.

Hymn. Christe, Pastórum, *ut in Comm.* xxij.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Magnif. *Ant.* 7. G. In bonitáte & alacritáte ánimæ suæ plácuit Deo pro Israel: ideo státuit illi testaméntum pacis, príncipem sanctórum & gentis suæ, ut sit illi sacerdótii dígnitas in ætérnum. *Eccli.* 45.

Oratio, Dírige, *ut infra ad Laudes.*

Fit Commem. S. Ægidii Abbatis, Ant. Egrédere. ℣. Potens. *ut in Comm. SS. Abbatum*, xxxvij. *Oratio*, Intercéssio. *de eodem Comm.* xlj.

AD MATUTINUM.

Omnia de Communi Pontificum, xxij. *exceptis iis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex antiquis monimentis Ecclesiæ Ambian.

Firmínus, géneris nobilitáte multùm commendábilis, patrem hábuit Faustiniánum qui præfectúram Ambiánis gerébat, imperánte Gratiáno. Ille ob memóriam sancti Firmíni, primi Ambianórum Epíscopi & Mártyris, Firmínus a paréntibus nuncupátus est. Eórum curâ in fide Christi educátus, & lítteris diligénter institútus, spreto sæculo, nomen suum inter Cléricos proféssus, brevi ad eam pietátis ac doctrínæ famam pervénit, ut Bárbaris úndique in Gállias irrumpéntibus, cùm gravis persecutiónū procélla Ecclésiæ timerétur, unánimi Cleri & pópuli consénsu Ambianénsium Póntifex sit constitútus. Ipse autem non urbem modò sed & univérsam Diœcésim, quam pastoráli vigilántiâ perlustrávit, a relíquiis gentilítiæ superstitiónis expurgávit. Pontivénses, Mórinos, Vimacénses, Caleténses oppressióne Barbarórū ad prístinam idololatríam pene revérsos, in fide Christi confirmávit, collapsámque Ecclésiæ disciplínam restaurávit.

Lectio v.

Elucébat in eo præcípua humílitas, in vultu grávitas, cómitas in sermóne, summa in páuperes cura & misericórdia. Nam quotídie duódecim páuperes mensæ suæ adhíbuit, quibus aquam fundébat, & cibum potúmque manu própriâ minisstrábat. Domi suæ prætérea locum separátum há-

buit excipiéndis paupéribus, quos certis diébus studiósè invísens, suis ipse mánibus humaníssimè fovébat. His & áliis pietátis opéribus Deum proméritus, multis in vita miráculis cláruit. Nam paralyticum fusâ ad Deum oratióne sanávit; Calíxti, viri patrítii, fílium gravi febre laborántem íntegræ valetúdini restítuit: multos dénique dæmones ab obséssis corpóribus, suárum oratiónum & jejuniórum virtúte, dépulit.

Lectio vj.

Ecclésiam in honórem sanctæ & perpétuæ Vírginis Maríæ, supra túmulum sancti Firmíni Mártyris, fundávit; in qua Ambianénsium Pontíficũ pulvis sacer diu quiévit; aliásque váriis in locis ædificávit fundavítque Basílicas. Tandem rebus ómnibus, quæ ad conservándam veram Christi & Ecclesiárum disciplínam pertinébant, constitútis; instánte mortis suæ die, suos ad constántiam in fide, ad integritátem morum, futurique judícii memóriam cohortátus, obdormívit in Dómino, ineúnte sæculo quinto. Corpus ejus sepúltum est in eo beátæ Maríæ templo quod ipse éxtrui curáverat: unde póstea in Cathedrálem Ecclésiam a beáto Sálvio Pontífice translátum est, ubi usque in hodiérnam diem religiosíssimè cólitur. Extat Ambiáni Ecclésia Collegiáta & Parochiális, sancti Confessóris nómine insignita.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Loquens Jesus turbis cœpit dícere: Nemo lucérnam accéndit, & in abscóndito ponit neque sub módio, sed supra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 76. §. 9. & 10.

ATténdite vobis, quicúnque opus minis- térii pastorális fortíti estis: atténdite, inquam, vobis, & pretióso depósito quod vobis créditum est. Cívitas est, vigiláte ad custódiam concordiámque. Sponsa est, studéte ornátui. Oves sunt, inténdite pástui. Custódia civitátis ut sit sufficiens, trifária erit, a vi tyrannórum, a

fraude hæreticórum, a tentatiónibus dæmonū. Sponsæ verò ornátus in bonis opéribus & móribus & ordínibus. At pastus óvium commúniter quidem in páscuis scripturárum, tanquam in hæreditáte Dómini. Ad hæc boni sollicitíque pastóres impinguáre pecus non cessant bonis lætísque exémplis, & suis magis quàm aliénis. Nam si aliénis & non suis, ignomínia est illis, & pecus ita non próficit. Nunc verò bonus pastor hoc quoque curábit, ut secúndùm Evangélium inveniátur habére sal in semetípso, sciens quia sermo sale condítus, quantùm placúerit ad grátiam, tantùm próderit ad salútem.

℟. Ego sequéster, *ut in Comm.* xxv.

Lectio viij.

VOlo adhuc éadem paulò expréssiùs designáre. Ut civitátis custódia, quantùm satis est, procurétur, opus est viro forti, spirituáli, fidéli: forti ad propulsándas injúrias, spirituali ad deprehendéndas insídias, fidéli, qui non quæ sua sunt quærat. Porro autem ad mores honestándos vel corrigéndos, quod útique ad decórem pértinet sponsæ, quis non líquidò agnóscat pernecessáriam fore cum multa quidem diligéntia disciplínæ censúram. * Ea propter omnis cui hoc opus incúmbit, opórtet férveat zelo illo, quo accénsus præcípuus ille æmulátor Sponsæ Dómini aiébat: [Æmulor vos Dei æmulatióne; despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.] Jam quómodo in páscua divinórum edúcet eloquiórum greges domínicos pastor idióta? Sed & si doctus quidem fúerit, non sit autem bonus, veréndum ne non tam nútriat doctrínâ úberi, quàm stérili vitâ nóceat.

℟. Non quæro, xxv.

De S. Ægidio.

Ex Hist. Gallic. Eccles. & Concil. general. t. 4.

Lectio ix.

ÆGidius Athénis natus, adoléscens pátriam propter Christum relíquit; & Massíliam appúlsus non procul óstio Rhódani consédit: mox Arelátem ad beátum Cæsárium, audítâ sanctitátis ejus famâ, conténdit. Per biénnium ejus magistério erudítus, cùm vitæ solitáriæ desidério æstuáret,

secretiórem erémum pétiit, constitítque ad ripam Vardónis amnis in agro Ucetiénsi, ut sancto Veredémio pietátis magístro uterétur: mox, cùm illic quoque frequentióri hóminum concúrsu gravarétur, ad ora Rhódani revérsus, tandem qualem optábat locum, in valle Flaviána réperit. Illic diútiùs solis ferè herbárum radícibus víctitans, demum per magnátes quosdam de família illíus regis qui tunc Gothis imperitábat, detéctus est, eorúmque repudiátis munéribus, vix eò addúctus, ut quo loco ipsíus erat spelúnca, illic monastériũ éxtrui paterétur, ubi póstmodum urbs cóndita est. Ibídem Abbas, jubénte rege, factus est. Nec ita multo post, iter Romam aggréssus créditur; legúntur enim in actis Conciliórum Romam missi a Cæsário, Abbas Ægídius & Messiánus notárius, ambo ex ejus discípulis, qui Symmacho Papæ libéllum in grátiam Arelaténsis Ecclésiæ deférrent, ejúsque privilégium ab Aquénsi Epíscopo violátum vindicárent. Redux in Septimániam Ægídius, Childebérto Francórum regi, cùm bellum illic géreret, innotuísse, & Parísios ab eódem invitátus esse tráditur. Ubi in aula aliquándiu deténtus, tandem impetrátâ abeúndi facultáte, in monastério suo defúnctus est die Domínicâ, anno quingentésimo quadragésimo séptimo. Corpus ejus, grassánte Albigénsium furóre, Tolósam ad basílicam sancti Saturníni delátum est.

℟. Chárissimi, xxv.

AD LAUDES.

Ant. 6. F. Fuit magnus secúndùm nomen suum, máximus in salútem electórum Dei; quàm glóriam adéptus est! *Eccli.* 46.

Ant. 1. a. Vir amátor civitátis, & bene áudiens; pro afféctu pater appellabátur. 2. *Mach.* 14.

Ant. 2. D. Dedit illi Dóminus sacerdótium gentis, & beatificávit illum in glória. *Eccli.* 45.

Super Canticum, Sacérdos magnus, *ut in Communi*, xxvj.

Ant. 3. a. Curávit gentem suam & liberávit eam a perditióne; & adéptus est glóriam in conversatióne gentis. *Eccli.* 50.

Ant. 2. D. Obtulit holocáustum Dómino, & clamávit ad Dóminum

pro Israel, & exaudívit eum Dóminus. 1. *Reg.* 7.

Capitulum. Eccli. 45.

FActum est illi in testaméntum ætérnum, sicut dies cœli, fungi sacerdótio, & habére laudem, & glorificáre pópulum suum in nómine ejus.

Hymnus, Jesu, sacerdótum, *ut in Comm.* xxvj.

℣. Véritas mea & misericórdia mea cum ipso, ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Ps.* 88.

Ad Bened. *Ant.* 3. a. Quasi stella matutína in médio nébulæ, & quasi sol refúlgens, sic ille effúlsit in templo Dei. *Eccli.* 50.

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam salútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis Firmíni vita cum doctrína monstrávit: & fac nos, eódem intercedénte, sic ejus súbsequi vestígia, ut cum ipso coronári mereámur. Per Dóminum.

Pro Commem. S. Ægidii Abbatis, Ant. Curro. ℣. Veníte. *Oratio*, Intercéssio. *ut in Comm.* xlj.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus, Cap. & ℟℟℟. br. de Communi Pontificum, xxvij.

¶ *In Cathedr.* ℟℟. *brev. additur duplex* Allelúia.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Hebr. 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum, qui vobis locúti sunt verbum Dei: quorum intuéntes éxitum conversatiónis, imitámini fidem.

Hymn. Christe, Pastórum, *ut in Comm. Pont.* xxij.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo, ℟. Glóriam & magnum decórem impónes super eum. *Ps.* 20.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Diléctus Deo & homínibus, cujus memória in benedictióne est. Símilem illum fecit (Dóminus) in glória sanctórum, & in verbis suis monstra placávit. *Eccli.* 45.

Oratio, Dirige, *ut supra ad Laudes.*

Fit Commemor. S. Lupi Episc. Ant. Ipsum elégit. ℣. Elégit. *ut in Comm. Pont.* xxij. *Orat.* Exáudi. *de eod. Communi*, xxvij.

DIE II.

In Festo

SANCTI LUPI, Senonensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Pontif. xxij. *except. iis quæ sequunt.*

AD MATUTINUM.

Tres Antiphonæ, versus

& Responsoria e Nocturno Officii de Comm. secundum Feriam occurrentem.

Lectio I. de Scriptura occurrente; ex tribus fiet una, & sic in omnibus Festis Semiduplicibus.

Lectio ij.

Ex Vita S. Lupi apud Duchesne, t. 1. Hist. Franc.

LUpus in território Aurelianénsi natus est ex nobilíssimis paréntibus, Bettóne & Austregílde. Ab avúnculis suis Austréno Aurelianénsi, & Aunachário Autissiodorénsi Epíscopis adhuc puer propter déditos Religióni mores in Clerum cooptátus est. Crescéntibus cum ætáte méritis, Arthémio in Cáthedra Senonénsi suffféctus est, Clero & pópulo eum in Epíscopum a rege postulántibus. Quo in múnere admirándis cùm pietátis, tùm sollicitúdinis pastorális opéribus elúxit. Váriis calúmniis proscíssus in aula Theodorici Burgundiónum regis, contra detrahéntes hæc reponébat: Nihil aliórum dicta nocent ei, quem própria non máculat consciéntia.

Lectio iij.

MOrtuo Theodorico, Clotárius secúndus a calumniatóre quodam, nómine Farúlfo, decéptus, Lupum in quemdam Vimacénsis agri vicum, Ansénam nómine ad Brisélam amnem, relegávit, ubi pagános quàm plúrimos sanctíssimus Præsul ad veri Dei cultum addúxit. Innocéntiam ejus tandem agnóvit Clotárius, id agénte Winebáldo monastérii sancti Lupi Trecénsis Abbáte, eúmque ab exílio revocávit, & ad ejus pedes advolútus, véniam deprecátus est. In prædio Briennonénsi suæ Diœcésis, quod ipsi pro património contígerat, cùm in morbum incidísset, óbiit vitæ sanctitáte ac miráculis clarus, anno círciter sexcentésimo vigésimo tértio. Sepúltus est, ut ipse jússerat, sub stillicídio véteris basílicæ sanctæ Colúmbæ Vírginis & Mártyris, quam singulári cultu semper fúerat prosecútus.

Oratio, Exáudi, xxvij.

Vesperæ de sequenti.

DIE III.

In Festo

S. GREGORII, Papæ & Ecclesiæ Doct.

Duplex minus.

Omnia de Communi SS. Doctorum, xxix. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus coróna, *ut infra.*

Fit Commem. de S. Lupo Episc. Ant. Beatificávit. ℣. Magna eſt. *ut in Communi*, xxviij. *Oratio*, Exáudi, xxvij.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura òccurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex S. Gregorii Magni vita per Gregorium Turon. Bedam, & alios ſcripta.

GRegórius Magnus, Románus, Gordiáni ex ſenatório génere, & ſanctæ Sílviæ fílius, urbánâ præfectúrâ functus, patre mórtuo, ex própriis facultátibus ſex in Sicília monaſtéria, séptimum Romæ, ſancti Andréæ nómine, in ſuis ædibus ad clivum Scauri exſtrúxit; ubi ſub Valentióne abbáte mónachi vitam proféſſus, póſtea Abbas fuit. Evocátus inde a Pelágio ſecúndo, Diáconus ordinátur: nec multò poſt Conſtantinópolim míttitur, Sedis Apoſtólicæ reſpónſa factúrus: ubi ne aulæ conſuetúdine & curis ſæculáribus píetas refrigéſceret, Scripturárum meditatióni, & conſcribéndis Morálium libris ánimum adhíbuit. Ea in urbe Eutychium Patriárcham, qui contra veram & contrectábilem córporum reſurrectiónem ſcrípſerat, ita convícit, ut & Imperátor Eutychii librum in ignem conjécerit, & ipſe paulò poſt Eutychius, cùm in morbum incidíſſet, inſtánte morte, pellem manûs ſuæ contréctans, multis adſtántibus díxerit: Confíteor, quia omnes in hac carne reſurgémus.

Lectio v.

GRegórius Romam revérſus, Pelágio peſtiléntiâ ſubláto, ómnium votis Póntifex elígitur, totíſque licèt víribus renítens, conſecrátur hac die tértiâ Septémbris. Joánni Ravennénſi, fugâ ſuâ & nímiâ, ut aiébat, reſiſténtiâ offénſo inſcrípſit librum illum admirábilem de Cura Paſtoráli, imitátus Gregórium Nazianzénum in oratióne fugæ ſuæ apologética, & Joánnem Chryſóſtomum in libris de Sacerdótio. In epíſtola ſynódica, quam pro more tunc ſcripſit ad Patriárchas, proféſſus eſt, ſe, ſicut ſancti Evangélii quátuor Libros, ſic ſuſcípere

quátuor Concília, Nicænum nempe, Constantinopolitánum, Ephesínum, & Chalcedonénse; quintum quoque páriter venerári: quas illa Concília persónas réspuunt, se respúere; quas venerántur, ampléƈti. Vétuit ne ullus in Sicília subdiáconus fieret, nisi qui continéntiam servatúrum se pollicerétur. Joánni Patriárchæ Constantinopolitáno fórtiter óbstitit, qui sibi universális Epíscopi nomen arrogábat: qua de re ad Constantínam Augústam ita scripsit: Etsi peccáta Gregórii tanta sunt, ut pati tália débeat; Petri tamen peccáta nulla sunt, ut vestris tempóribus pati ista mereátur. Imò, ut refert Joánnes Diáconus, se primus in princípio epistolárum suárum Servum servórum Dei humíliter definívit: quod humilitátis documéntum, ait hæreditário jure in Ecclésia Románа fuísse conservátum. Cum imperatóre Maurítio gráviter expostulávit de lege quam túlerat, ne mílites in monastériis reciperéntur; cùm plerique sint, inquit, qui nisi ómnia relíquerint, salvári nullátenus possunt.

Leƈtio vj.

DIvíni Officii órdinem, cantúsque Ecclesiástici méthodum melióri formæ restítuit. Scripsit ad Theodorícum & Theodebértum reges, ut Synodum in Gálliis congregárent, in qua constitueréntur, ne ullus pro Ecclesiástico Ordine áliquid unquam daret aut acciperet; nec quísquam de láicis ad Sacerdótium continuò transíret; prohiberéntque ne Judæi Christiána mancípia possidérent. Scripsit ad Eulógium Alexandrínum contra Agnoítas. Recarédo Gothórum in Hispánia regi, Góthicæ gentis ab Ariána hæresi conversiónem gratulátus est. Donatístas représsit in Africa. Manichæos, in possessiónibus suis in Sicília degéntes, ab erróre revocávit. Cénsuit ut Judæi prædicatióne pótiùs, quàm vi ac necessitáte ad Baptísmum compelleréntur. Anglórum gentem, missis in Británniam Augustíno & áliis mónachis, ad fidem addúxit: unde Anglórum Apóstolus a Beda vocátus est. Admirabília sunt quæ fecit, scripsit, decrévit, præsértim infirmâ semper valetúdine. Non quærébat

verbis prosperári, sed móribus: nec honórem esse deputábat, in quo fratres suos honórem suum pérdere cognoscébat. Meus namque, inquiébat, honor est honor universális Ecclésiæ: meus honor est fratrum meórum sólidus vigor. Mórtuus est quarto Idus Mártias anni sexcentésimi quarti, ferè sexagenárius.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang. num. 16.

VOs estis sal terræ. Si cibus Dei est pópulus, condiméntum cibi sacerdótes esse debuérunt. Pensémus ergo qui unquam per linguam nostram convérsi, qui de pervérso suo ópere nostrâ increpatióne corrépti, pœniténtiam egérunt. Quis luxúriam ex nostra eruditióne deséruit? quis avarítiam, quis supérbiam declinávit? Pensémus quod lucrum Deo fécimus nos, qui, accépto talénto, ab eo ad negótium missi sumus; étenim dicit: Negotiámini, dum vénio. Ecce jam venit, ecce de nostro negótio lucrum requírit. Quale ei animárum lucrum de nostra negotiatióne monstrábimus?

Lectio viij. *n. 17.*

POnámus ante óculos nostros, illum tantæ districtiónis diem, quô Judex véniet, & ratiónē cum servis suis quibus talénta crédidit, ponet. In illo tanto exámine, electórum ómnium, & reprobórum multitúdo deducétur; & unusquísque quid sit operátus, ostendétur. Ibi Petrus cum Judæa convérsa, quam post se traxit, apparébit. Ibi Paulus convérsum, ut ita díxerim, mundum ducet. Ibi Andréas post se Achaíam, ibi Joánnes Asiam, Thomas Indiam in conspéctu sui Regis convérsam ducet. Ibi omnes Domínici gregis aríetes, cum animárum lucris apparébunt, qui sanctis suis prædicatiónibus, Deo post se súbditum gregem trahent. Cùm ígitur tot pastóres cum grégibus suis ante æterni Pastóris óculos vénerint

rint, nos míseri, quid dictúri sumus, qui ad Dóminum nostrum post negótium vácui redímus, qui pastórum nomen habúimus, & oves quas ex nutriménto nostro debeámus osténdere, non habémus? Hîc pastóres vocáti sumus, & ibi gregem non dúcimus.

Lectio ix. n. 18.

ET per nos quidem, fidéles ad sanctum baptísma véniunt, nostris précibus benedicúntur, & per impositiónem nostrárum mánuum a Deo Spíritum sanctum percípiunt, atque ipsi ad regnum cœlórum pertíngunt; & ecce nos per negligéntiam nostram deórsum téndimus. Ingrediúntur elécti, sacerdótum mánibus expiáti, cœléstem pátriam; & sacerdótes ipsi per vitam réprobam ad inférni supplícia festínant. Cui ergo rei, cui símiles díxerim sacerdótes malos, nisi aquæ baptísmatis, quæ peccáta baptizatórum díluens, illos ad regnum cœléste mittit, & ipsa pósteа in cloácas descéndit? Timeámus hæc, Fratres: convéniat actióni nostræ ipsum ministérium nostrum.

Oratio.

DEus, coróna Pontíficum & lucérna Doctórum, qui beátum Gregórium Ecclésiæ tuæ providísti Pontíficem & Doctórem: quæsumus, ut ejus nos semper & exémplis erúdias, & documéntis infórmes; Qui vivis & regnas.

DIE VII.

In Festo SANCTI ADRIANI, Martyris.

Simplex.

Pridie VESPERÆ *de Psalterio. A Capitulo, de Communi unius Martyris*, viij. *Oratio*, Præsta quæsumus, *de eodem Communi*, xiij.

AD MATUTINUM.

Tres Antiphonæ, Versus & Responsoria sumuntur e Nocturno Officii de Communi, secundum Feriam occurrentem.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente; scilicet, quæ 1. *assignatur, legetur sola; ij. verò & iij. jungentur in unam. Et sic in omnibus aliis Festis simplicibus.*

Lectio iij.

Apud Surium & Bolland.

CUm Christiáni tres & vigínti ad Maximiánum Galérium Nico-

médiæ addúcti essent, variáque torménta constantíssimè toleråssent, Adriánus qui apud eúndem Maximiánum milítiæ gradum honéstum obtinébat, horum in fidéi confessióne & tormentórum perpessióne constántiam demirátus, sciscitátus ab iis est, quænam esset eórum spes quamóbrem tam immánia sustinérent, quæ, si vellent, possent tam fácilè evitáre. A quibus cùm audísset, ipsos solâ ætérnæ felicitátis spe duci; statim Deo movénte, Christiánum se esse proféssus est; fidémque coram Imperatóre conféssus in víncula conjéctus est. Quò cum ad eum ventitáret Natália uxor, fémina fortíssima, quæ & ipsa in Christum jam ante credébat, admirábili eum martyrii desidério inflammávit. Itaque e vínculis edúctus támdiu flagéllis cæsus est, donec intestína difflúerent. Postrémò fractis crúribus, mánibus pedibúsque præcísis, præcláro cum áliis tribus & vigínti functus martyrio migrávit ad Christum. Celebérrimus est sancti Mártyris cultus tum apud Græcos tum apud Latínos, idémque longè antiquíssimus.



DIE

DIE VIII. SEPTEMBRIS.

IN NATIVITATE B. M. VIRGINIS.

Duplex primæ Classis.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 7. *toni*. d.

ORiétur stella ex Jacob, & consúrget virga de Israel. *Num*. 24.

Ant. 1. g. Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ejus ascéndet. *Is*. 11.

Ant. 3. a. Dabit Dóminus ipse signum : Ecce Virgo concípiet & páriet Fílium. *Is*. 7.

Ant. 8. G. Partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus converténtur ad filios Israel. *Mich*. 5.

Ant. 5. a. Glória Líbani data est ei; decor Carméli & Saron : Deus ipse véniet. *Is*. 35.

Capitulum. Rom. 15.

ISaías ait : Erit radix Jesse, & qui exúrget régere gentes ; in eum gentes sperábunt.

℟. Benedícam ei, & * Ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum : constítuam pactum meum illi in fœdus sempitérnum. ℣. Páriet María Fílium; ipse salvum fáciet pópulum suum.* Ex illa. Glória.* Ex illa. *Gen*. 17. *Matt*. 1.

Hymnus. *Santol*. *Vict*.

VAtum patent orácula
Promissa priscis Pátribus :
En Virgo, quæ gravis Deo,
Nobis parem parit Deum.

Toto quid orbe par fuit,
Virgo parens, homo Deus ?
Quo náscitur partu puer,
Hoc náscitur mundi salus.

Ut nocte calígántibus
Cœléste lumen témperet,
Velo tegi vult córporis :
Hoc, Virgo, velum præparas.

Quod prima mater pérdidit,
Mater refórmas áltera :
Mors ipsa nobis próficit,

Dum vità per te rédditur.
PER te Deo conjúngimur,
Cui corpus aptásti Parens:
Per te Dei nos filii,
Per te Dei fratres sumus.
TU dux Olympi prævia,
Clausas diu pandis fores:
Nos éxules, si nos amas,
Reddas patérnis sédibus.
SIT laus Patri, laus Filio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Per quem sacrâ se Filius
Infúdit alvo Vírginis.
Amen.

℣. Jurávit Dóminus David veritátem, & non frustrábitur eam: ℟. De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Ps.* 131.

Ad Magníf. *Ant.* 1. J. Magnificábo nomen tuum: benedícam benedicéntibus tibi; atque in te benedicéntur univérsæ cognatiónes terræ; allelúia. *Gen.* 12.

Oratio.

DEus, qui Verbum tuum in beátæ Maríæ Vírginis útero incarnári voluísti; fac nos, quæsumus, ita Nativitátis ejus solémnia perágere; ut tibi placére valeámus: Per eúndem Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 2. D. Ecce ténebræ opérient terram & calígo pópulos; super te autem oriétur Dóminus. *Is.* 60.

Hymnus.

VIRGINEIS títulis
Matris quæ jungis honóres,
Hac natos fóveas
Nocte, benígna, tuos.
FULGIDA stella maris,
Sæcli dum mérgimur undis,
Sis lux in ténebris,
Et bene fida quies.
SI sopor obrépit,
Casti fac Mater amóris,
Cor vígilans uno
Spiret amóre Dei.
O Regína potens,
Própiùs res áspice nostras;
Dicáris pópuli
Vita salúsque tui.
GLORIA summa Patri,
Compar sit glória Nato;
Quo péperit Virgo,
Glória Spirítui.
Amen.

Ad Nunc dimíttis.

Ant. 5. a. In splendóre ortûs tui omnes vénient, laudem Dómino annuntiántes. *Is.* 60.

Oratio.

SUpplicatiónes nostras, Deus miserátor exáudi; ut qui in Nativitáte beátæ Dei Genitrícis Maríæ congregámur, ejus intercessióne a ténebris peccatórum éruti, ad lumen

æternum pervenire mereámur, Dóminum nostrum Jesum Christum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Deum, cui præparátur habitátio,* Venite, adorémus. 1. *Par.* 29.

Psalmus, Venite, 2.

Hymnus. Santol. Vict.

QUIS ore te puro satis,
Virgo, canat, Dei parens?
Adéste, puri Spíritus,
Vestri sit illud múneris.

QUIS intret augustíssima
Mentis tuæ sacrária?
Dotes quis enárrans tuas
Pertérritus non hæreat?

DIC, Virgo, quæ vis tráxerit
Patri coævum Fílium
De Patris ætérni sinu,
Mortális in matris sinum:

AD hos honórum te gradus
Non virginális te pudor,
Non éxtulit tantùm fides,
Nec igne fervens cháritas;

SED, quæ sibi nunquam placet,
Deo placens modéstia:
Quâ tu tibi sis vílior,
Hac digna sis Mater Dei.

QUAM celsa, quæ se déprimens,
Altum Tonántem déprimit!
In te, sui jam non memor
Descéndit e cœlo Deus.

SIT laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Per quem sacrâ se Fílius
Infúdit alvo Vírginis.
Amen.

Psalmi de Officio parvo, xcvij.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi; & vidébat quòd rubus ardéret, & non comburerétur. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Cùm virgas posuísset Móyses coram Dómino, invénit germinásse virgam Aaron. *Num.* 17.

Ant. 5. a. Abscíssus est lapis de monte sine mánibus; lapis autem factus est mons magnus; & implévit univérsam terram. *Dan.* 2.

℣. Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: ℟. Etenim Dóminus habitábit in finem. *Ps.* 67.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Noli timére; quia redémi te, & vocávi te nómine tuo: * Ego Dóminus Deus tuus, sanctus Israel, salvátor tuus. ℣. Dóminus tecum: ne tímeas, invenísti enim grátiam apud Deum: * Ego. *Is.* 43. *Luc.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Hæc di-

cit Dóminus, fáciens & formans te ab útero: * Effúndam Spíritum meum super semen tuum, & benedictiónem meam super stirpem tuam. ℣. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei: * Effúndam. *Is.* 44. *Luc.* 1.

Post iij. Lect. ℟. Benedícam tibi, complens juraméntum quod spopóndi Abraham patri tuo: * Et † Benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Benedícta tu inter mulíeres, & benedíctus fructus ventris tui: * Et. Glória. † Benedicéntur. *Gen.* 26. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dixit Gédeon: Si ros in solo véllere fúerit, & in omni terra síccitas; sciam, Dómine, quòd sicut locútus es, liberábis Israel. *Judit.* 6.

Ant. 8. G. Ecce nubécula parva quasi vestígium hóminis ascendébat de mari, & facta est plúvia grandis. 3. *Reg.* 18.

Ant. 6. F. Fons parvus crevit in flúvium: lux & sol ortus est, & húmiles exaltáti sunt. *Esther.* 11.

℣. Descéndet Dóminus sicut plúvia in vellus, ℟. Et sicut stillicídia stillántia super terram. *Ps.* 71.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

De duodecim Prærogatívis B. V. Maríæ. §. 8.

Lectio iv.

Quid micat in generatióne Maríæ? Planè quòd ex Régibus orta, quòd ex sémine Abrahæ, quòd generósâ ex stirpe David. Si id parùm vidétur, adde quòd generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitùs nóscitur esse concéssa; quòd longè ante eísdem pátribus cœlitus repromíssa; quòd mysticis præfiguráta miráculis; quòd oráculis prænuntiáta prophéticis.

℟. Exultáte in lætítia, Jacob: personáte, & cánite; quia creávit Dóminus novum super terram: * Fémina circúmdabit virum. ℣. Non erit impossíbile apud Deum omne verbum. * Fémina. *Jer.* 31. *Luc.* 1.

Lectio v.

Hanc Sacerdotális virga, dum sine radice flóruit; hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ madúit; hanc in Ezechiélis visióne Orientális porta, quæ nulli unquam pátuit, præsignábat. Hanc dénique præ

cæteris Isaías nunc virgam de radíce Jesse oritúram promittébat; nunc evidéntiùs Vírginem paritúram. Méritò signum hoc magnum in cœlo apparuísse scríbitur, quod tantò ante de cœlo nóscitur fuísse promíssum. Dóminus ait: [Ipse dabit vobis signum: Ecce Virgo concipiet.] Magnum profécto signum dedit: quia & magnus ipse qui dedit.

℟. Misericórdia & véritas obviavérunt sibi; justítia & pax osculátæ sunt: * Etenim Dóminus dabit benignitátem, & terra nostra dabit fructum suum. ℣. Propósuit Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum, instauráre ómnia quæ in cœlis & quæ in terra sunt: * Etenim. *Ps.* 84. *Ephes.* 1.

Lectio vj. §. 9.

Nihilóminus fulget étiam novus ille concéptiónis modus, ut non in iniquitáte, quemádmodum cæteræ omnes, sed superveniénte Spíritu sancto, sola, & de sola sanctificatióne María conciperet. Nam quòd verum Deum, & Dei Fílium génuit, ut idem ipse Dei atque hóminis Fílius, unus omníno Deus & homo prodíret ex María, abyssus est lúminis; nec fácilè díxerim, quòd vel Angélicus óculus ad hujus fulgóris veheméntiam non calíget. De cætero sanè & virginitátem carnis, & propósitum virginitátis, máximè & ipsius quoque propósiti nóvitas evidénter illústrat: quòd vidélicet in libertáte spíritûs, legis Mosáicæ decréta transcéndens, illibátam Deo córporis simul & spíritûs sanctimóniam vovit.

℟. Ego sum, ego sum quæ Dómino canam: * Cessavérunt fortes in Israel, & quievérunt, donec súrgeret mater in Israel. ℣. Ubi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum factum ex muliere, factum sub lege; ut eos, qui sub lege erant, redímeret. * Cessavérunt. Glória.* Cessavérunt. *Judic.* 5. *Gal.* 4.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Egréssa est glória Dómini, & stetit in intróitu portæ domûs Dómini orientális. *Ezech.* 10.

Ant. 2. D. Dixit Dóminus: Porta hæc clausa erit, & non aperiétur; quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam. *Ezech.* 44.

Ant. 3. c. Erit clausa príncipi: princeps ipse sedébit in ea. *Ezech.* 44.

℣. Dómini est assúmptio nostra, ℟. Et Sancti Israel regis nostri. *Ps.* 88.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac; Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 9. *de Nat. Dom. c.* 1.

Excédit quidem, Dilectíssimi, multúmque superéminet humáni elóquii facultátem divíni óperis magnitúdo; & inde óritur difficúltas fandi, unde adest rátio non tacéndi. Quia in Christo Jesu Filio Dei, non solùm ad divínam esséntiam, sed étiam ad humánam spectat natúram, quod dictum est per Prophétam: [Generatiónem ejus quis enarrábit?] Utrámque enim substántiam in unam convenísse persónam, nisi fides credat, sermo non éxplicat: & ídeo nunquam matéria déficit laudis, quia nunquam súfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur, quòd ad eloquéndum tantæ misericórdiæ sacraméntum ímpares sumus, & cùm salútis nostræ altitúdinem prómere non valeámus, sentiámus nobis bonum esse, quòd víncimur.

℟. Abrahæ promíttens Deus, jurávit per semetípsum, dicens: Benedícens benedícam te: * Et sic longanímiter ferens, adéptus est repromissiónem. ℣. Dixit Abrahæ Deus: Reges ex te egrediéntur, & státuam pactum meum inter me & te, & semen tuum post te: * Et. *Hebr.* 6. *Gen.* 17.

Lectio viij. Cap. 1. & 2.

Nemo enim ad cognitiónem veritátis magis propínquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, etiámsi multùm profíciat, semper sibi superésse quod quærat. Nam qui se ad id, in quod tendit, pervenísse præsúmit: non quæsíta réperit, sed inquisitióne defécit. Ne autem infirmitátis nostræ perturbémur angústiis, Evangélicæ nos & Prophéticæ ádjuvant voces, quibus ita accéndimur & docémur, ut nos Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factum est, non tam prætéritã recólere, quàm

præséntem videámur inspícere. . . . . Interclusístis vos, ô Judæi, intelligéntiæ viam; & dum solam natúram carnis aspícitis, totâ vos veritátis luce privátis. Expectántes enim secúndum vestræ persuasiónis fabulósa figménta, David Fílium de sola stirpe corpórea, dum spem vestram in hómine tantùm constitúitis, Deum Dei Fílium repulístis, ut quod nobis confitéri gloriósum est, vobis prodésse non possit.

℟. Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar: * Semen ejus in ætérnum manébit, & thronus ejus sicut sol in conspéctu meo. ℣. Ante promíserat Deus per Prophétas de Fílio suo, qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem: * Semen ejus. *Ps.* 88. *Rom.* 1.

Lectio ix.

NAm & nos interrogáti cujus fílius sit Christus, voce Apóstoli confitémur, quòd [Factus est ex sémine David secúndum carnem:] Et de inítio ipso Evangélicæ prædicatiónis instrúimur, legéntes; [Liber generatiónis Jesu Christi fílii David.] Sed ídeo a vestra impietáte discérnimur, quia quem ex progénie David hóminem nóvimus natum, eúndem secúndum quod [Verbum caro factum est,] Deum Deo Patri crédimus coætérnū. Unde si tenéres, ô Israel, tui nóminis dignitátem, & prophéticas denuntiatiónes non obcæcáto corde percúrreres, Isaías tibi Evangélicam pánderet veritátem, & non surdus audíres divínâ inspiratióne dicéntem; [Ecce Virgo concípiet in útero, & páriet fílium, & vocábitur nomen ejus Emmánuel;] quod est interpretátum Nobíscum Deus.]

℟. Vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis: * Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus. ℣. Respéxit Dóminus humilitátem ancíllæ suæ. * Omnis Glória. * Omnis. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Antiphona, 1. toni. g.

QUæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol? *Cant.* 6.

Ant. 4. E. Una est colúmba mea, perfécta mea, una est matris suæ, elécta

T iv

genitrici suæ. *Cant.* 6.

Ant. 6. F. Vidérunt eam filiæ, & beatíssimam prædicavérunt; reginæ, & laudavérunt eam. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Surge.

Canticum. Judicum. 5.

AUdíte, reges; áuribus percípite, príncipes: * Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israel.

Dómine, cùm exíres de Seir, * & transíres per regiónes Edom;

Terra mota est, * cœlíque ac nubes distillavérunt aquis.

Montes fluxérunt a fácie Dómini, * & Sínai a fácie Dómini Dei Israel.

Cessavérunt fortes in Israel, & quievérunt; * donec súrgeret mater in Israel.

Nova bella elégit Dóminus; * & portas hóstium ipse subvértit.

Salvátæ sunt relíquiæ pópuli: * Dóminus in fórtibus dimicávit.

Benedícta inter mulíeres; * benedicátur in tabernáculo suo.

Qui autem díligunt te, Dómine, * sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent.

Glória Patri.

Et dicitur per Octavam, quando fit de ea.

Ant. Surge & veni, colúmba mea: osténde mihi fáciem tuam. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Quàm pulchra es, & quàm decóra, charíssima, in delíciis! *Cant.* 7.

Capitulum. Bar. 5.

DEus osténdet splendórem suum in te, omni qui sub cœlo est. Nominábitur enim tibi nomen tuum a Deo: Pax justítiæ, & honor pietátis.

Hymnus. Santol. Vict.

AURORA, quæ Solem paris,
Et ipsa Solis filia,
Quàm spléndidum, cùm násceris,
Affers diem mortálibus!

TE luce Sol vestit suâ,
Tibíque Luna sternitur;
Aptáta sacro vértici
Nectunt corónam sídera.

TE mille Virtútum chori,
Te turma cingit Cœlitum:
Ambit suo te Númine,
Qui te facit Matrem Deus.

UTI potens exércitus,
Tu, Virgo, terror hóstium;
Te sic obumbrátam Deo
Pavent tremúntque tártara.

QUI tabe nos inféceral
Serpéntis elídis caput;
Attrítus ætérno jacet

Non jam timéndus vúlnere.

Fac, Virgo, quem scimus Deum
Venísse terris hóspitem,
Per te, manens nobis adhuc,
Nostri sit hospes péctoris.

¶ Sit laus Patri, laus Fílio;
Par sit tibi laus, Spíritus,
Per quem sacrâ se Fílius
Infúdit alvo Vírginis.
Amen.

℣. Adjuvábit eam Deus, ℟. Mane dilúculo. *Ps.* 45.

Ad Bened. *Ant.* 7. G. Benedícta tu a Deo tuo in omni tabernáculo Jacob; quóniam in omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel; allelúia. *Judith*, 13.

Oratio.

Deus, qui in beneplácito tuo mundum tibi reconciliáre voluísti; præsta, quæsumus, ut qui Nativitátem sanctæ Dei Genitrícis celebrámus, ipsam quam Fílius ejus operátus est salútem, Matris intercessióne consequámur; Per eúndem.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia, ¶ Sit laus Patri, laus Fílio, &c. *ut supra ad Laudes.*

Antiphonæ de Laudibus & Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Quæ est ista.

In ℟. *brevi*, ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matt.* 1.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Sess.* 6. *de Justificatione*, *Can.* 23.

Si quis hóminem semel justificátum díxerit ámpliùs peccáre non posse, neque grátiam amíttere, atque ídeo eum qui lábitur & peccat, nunquam verè fuísse justificátum; aut contra, posse in tota vita peccáta ómnia, étiam veniália, vitáre, nisi ex speciáli Dei privilégio, quemádmodum de beáta Vírgine tenet Ecclésia; anáthema sit.

AD TERTIAM.

Ant. Una est.

Capitulum. Cant. 1.

Ecce tu pulchra es, amica mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum.

℟. *breve.* De ventre matris meæ Deus meus es tu; * Allelúia, allelúia. ℟. De ventre. ℣. Spes mea ab ubéribus. * Allelúia. Glória. ℟. De ventre. *Ps.* 21.

℣. Dómine, spes mea a

juventúte mea : ℟. In te cantátio mea semper. *Ps.* 70.

AD SEXTAM.

Ant. Vidérunt.

Capitulum. Judith, 13.

LAudáte Dóminum Deum nostrum, qui non deséruit sperántes in se, & in me ancíllâ suâ adimplévit misericórdiam suam, quam promísit dómui Israel.

℟. *breve.* Prope timéntes Dóminum salutáre ipsíus; * Allelúia, allelúia. ℟. Prope. ℣. Ut inhábitet glória in terra nostra. * Allelúia. Glória. ℟. Prope timéntes.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospéxit. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Ant. Quàm pulchra es.

Capitulum. Is. 41.

ELégi te, & non abjéci te : ne tímeas, quia ego tecum sum.

℟. *breve.* Pópuli confitebúntur tibi in ætérnum ; * Allelúia, allelúia. ℟. Pópuli. ℣. Mémores erunt nóminis tui. * Allelúia. Glória. ℟. Pópuli.

℣. Concupíscet rex decórem tuum ; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, & adorábunt eum. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ps. de Officio parvo, cvij.

Antiphona, 6. *toni.* F.

LAuda & lætáre filia Sion ; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tui, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Ant. 8. G. Rex Israel Dóminus in médio tui ; non timébis malum ultra. *Soph.* 3.

Ant. 1. a. Dóminus Deus tuus in médio tui ; fortis, ipse salvábit. *Soph.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph.* 3.

Ant. 4. E. Applicabúntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum & habitábo in médio tui. *Zach.* 2.

Capitulum. Apoc. 21.

ECce tabernáculũ Dei cum homínibus, & habitábit cum eis : & ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus, Ave, maris stella, *ut in Officio B. M. in Sabbato*, lxxxix.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus : ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magnif. Ant. 3. a. Ex te egrediétur qui sit

dominátor in Israel, & egréssus ejus ab inítio, a diébus æternitátis: & erit iste pax; allelúia. *Mich.* 5.

Oratio, Deus, qui, *ut supra ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Reliqua ut supra, 434.

DIEBUS
Intra Octavam
NATIVITATIS
B. Mariæ Virginis.

Simplex.

Omnia ut in die, exceptis iis quæ sequuntur.

Per totum Officium Psalmi de Feria occurrente.

AD MATUTINUM.

Tres Antiphonæ ℣. & ℟℟. *sumentur ex Nocturno Festi secundum Feriam.*

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente. Lectio iij. habetur infra in qualibet die.

Dicitur Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphonæ cum Cantico, ut in die.

AD HORAS.

Omnia ut in Festo. Canon legitur ut in Feria occurrente.

AD VESPERAS.

Antiphonæ cum cæteris ut in II. Vesperis Festi.

COMPLETORIUM, *ut notatur*, 434.

¶ *Dominicâ quæ intra Octavam, aut in ipsa die Octava occurrit, totum Officium fit de Dominica ut in Psalterio, incipiendo a I. Vesp. quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.*

DIE IX.
DE OCTAVA.

Lectio j. de Script. occurr. ex tribus fiet una.

Ex libro sancti Fulgéntii Epíscopi, de fide ad Petrum.

Lectio ij. Cap 2.

DEus factus est filius vírginis Maríæ, & María virgo facta est mater Unigéniti Dei; ut quem Pater génuit ex æternitáte, ipsum Virgo concéptum proférret in témpore. Illa útique est Virgo, quam Deus qui de ea fúerat nascitúrus, ita singulári grátiâ prævénit atque replévit, ut ipsa habéret ventris sui fructum, quem ex inítio hábuit univérsitas Dóminum: & ipsum sibi vidéret nascéndi solemnitáte súbditum, quem in unitáte patérnæ substántiæ, non solùm humána, sed étiam Angélica creatúra cognóscit & adórat Altíssimum.

De S. Audomaro.

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Mabill. Sæcul. Benedict. T. 2.

AUdómarus, in loco cui nomen Aurea-vállis prope Constántiam ad Rhenum, Friúlfo & Domíttâ natus, defúnctâ matre, patri auctor fuit ut secum in Luxoviénsi monastério sub sancto Eustásio mónachus vestirétur. Cùm autem virtútis ejus fama latè spargerétur, a rege Dagobérto accitus, id agénte Achário Noviomén̄si Epíscopo, summo pópuli consénsu ad Taruennénsem Episcopátum assúmitur. Quo in múnere ita per annos triginta se gessit, ut gentem illam, quæ magnâ ex parte ad idolórum cultum redíerat, ad Christi fidem revocáverit. Tres viros exímiæ sanctitátis, Mummolénum, Ebertrámnum & Bertínum, in partem sollicitúdinis assúmpsit. Beátum Vandregisilum presbyterum ordinávit. Sénio demum conféctus, ut patiéntia ejus probarétur; óculis captus est. Et post áliquot annos febre corréptus, cùm diem óbitûs sui instáre cognósceret: surgens e léctulo Ecclésiam ingréssus est, ibique Córpori ac Sánguini Dómini communicávit. Tùm ad léctulum revérsus, felíciter expirávit, anno Christi sexcentésimo sexagésimo octávo. Eum sanctus Bertínus Abbas sepelívit in Ecclésia Sithiuénsi, quam Audómarus ipse extrúxerat; quæque nunc est Cathedrális ejus nómine nuncupáta.

In Laud. *pro Commem. S. Audomari, Episcopi, Ant.* Sacerdótes. ℣. Véritas. *Oratio*, Da quæsumus, *ut in Communi Pontificum*, xxvij.

Die X.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Joánnis Damascéni.

Serm. 2. de Nativ. B. M. §. 1. & 2.

Lectio iij.

GRatiárũ actiónis cántica depromámus: cum Davíde [exultémus Dómino, jubilémus Deo Salvatóri nostro.] Omnium Conditóri templum quo excipiátur, extrúctum est: quia Verbo rerum opífici, hospítii domus est paráta.... David Deíparens, gaude ánimo: Isaía Prophetárum primas, exhilaráre: alter quidem, quòd tuis ex

lumbis, uti jurátum erat, Regína procédat, ex qua Deus fructum tuum super sedem tuam positúrum se promíserat: alter verò, quòd finem hábeat vaticínium istud tuum: [Egrediétur virga de radíce Jesse, & flos de radíce ascéndet.] Virga virgo est, ex qua íntegro decóre mulíebri flóridus perennísque flos Christus assúrgit.

In Vesperis, *fit Commem. SS. Martyrum Cypriani, Episc. & Justinæ, Virginis, Ant.* Cùm vos óderint. ℣. Multæ, *ut in Communi plurium Mart.* xvj. *Oratio*, Cóntere, *ut infra.*

Die XI.
DE OCTAVA.

Lectio j. de Script. occurr.

Sermo sancti Andréæ Creténsis Epíscopi.

Serm. 1. de Nat. B. M. Virginis.

Lectio ij.

PRæsens nobis solémnitas festórum inítium est. Natalítia celébritas est ac géneris nostri reformátio. Jam enim Virgo náscitur, lactátur ac formátur, omniúmque sæculórum Deo mater Virgo præparátur. Omnia ígitur exúltent hódie, ac sáliat natúra. Lætétur cœlum désuper & nubes spargant justítiam. Stillent montes dulcédinem, & colles exultatiónem; quóniam misértus est Dóminus pópuli sui, erexítque cornu salútis in domo David púeri sui; nempe immaculatíssimam hanc, ex qua Christus salus & expectátio géntium. Una hódie cœléstium terrestriúmque sit commúnis festívitas.

De SS. Cypriano & Justina, Mart.

Lectio iij.

Ex S. Gregorii Nazianz. orat. 18. Eudoxia Imperatrice apud Phot. & Prud.

JUstína virgo Phœníssa, Antiochíæ nata est génere patrítio, córporis pulchritúdine insígnis, sed ánimi nobilitáte multò insígnior. Christi fidem a téneris annis edócta, eándem paréntes suos edócuit. Erat ibídem Antiochíæ júvenis quidam éthnicus Agláidas nómine qui Justínam impúro amóre deperíbat: is Cypriánum ádiit magum in primis nóbilem, rogavítque ut eam diabólicis incantatiónibus ad libídinem incénderet. Promísit Cypriánus, qui corréptus & ipse eódem furóre, nihil

non egit ut dæmonis arte vírginis pudicítiam expugnáret. Virgo ad Deum confúgere, Christi sponsi sui opem asíduè implorare, Vírginem Deíparam, ut periclitánti vírgini opitularétur, enixè rogáre, se crucis signo munire, jejunáre, humi cubáre, ut formæ venustátem obscuráret, & Deum sibi propítium fáceret. Exaudítæ sunt ejus preces; ómnia inimíci tela único crucis clypeo repellúntur: irásscitur arti suæ Cypriánus, & grátiâ Dei adspiránte, mirábiliter ad Christum convértitur. Fit catechúmenus, baptizátur, scélerum suórum confessiónem scripto edit, ad laudem divínæ grátiæ, & ne quis de sua salúte despéret. Novus homo factus, lucróque animárum ínhians, omnes hortabátur ad pœniténtiam. Addúxit ad fidem quàm plúrimos: Christíque gregem sic auxit, ut post Anthimum Antiochénæ Ecclésiæ sit præpósitus. Póstea cùm pro fide comprehénsi essent Cypriánus & Justína, ille péndulus in áere únguibus férreis lacerátus, hæc nervis búbulis secta, ambo in bulliéntes a flammis sartágines conjécti sunt. Unde cùm exiissent illæsi, e Phœnícia Nicomedíam missi sunt, & jussu Diocletiáni cápite truncáti. Eórum córpora Romam perláta sunt, ubi in Lateranénsi Ecclésia piè colúntur.

IN LAUD. *pro Commem. SS. Cypriani & Justinæ, Mart. Ant.* Beáti. ℣. Salus, *ut in Communi*, xx.

Oratio.

CONtere, quæsumus Dómine, sátanam sub pédibus nostris, qui beátum Cypriánum Mártyrem tuum atque Pontíficem de potestáte tenebrárum mirabíliter eripuísti, & sanctam Justínam Vírginem & Mártyrem contra diabólicos ímpetus roborásti; Per Dóminum.

DIE XII.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Nativ. B. M. V. n. 7.

Lectio iij.

TOtis medúllis córdium, totis præcordiórum affectibus, & votis ómnibus Maríam venerémur; quia sic est volúntas ejus qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, volúntas ejus est, sed pro nobis.

In ómnibus síquidem, & per ómnia próvidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiam ábigit, érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere: Jesum tibi dedit mediatórem, hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitan & in ipso majestátem vereáre divínam, quòd licèt factus sit homo, mánserit tamen Deus. Advocátum habére vis & ad ipsum? Ad Maríam recúrre: pura síquidem humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed & pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur & ipsa pro reveréntia sua. Exáudiet útique matrem Fílius, & exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE XIII.

In Festo

SANCTÆ MARIÆ

Ægyptiæ, Pœnitentis.

Semiduplex.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona, 1. *toni.* D.

Quis Deus símilis tui, qui aufers iniquitátem, & transis peccátum reliquiárum hæreditátis tuæ. *Mich.* 7.

Ant. 3. c. Tu Dóminus Deus meus: postquam convertísti me, egi pœniténtiam. *Jer.* 31.

Ant. 8. G. Ostendísti mihi & erúbui, quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ. *Jer.* 31.

Ant. 4. E. Recogitábo tibi omnes annos meos, in amaritúdine ánimæ meæ: corrípies me & vivificábis me, Dñe. *Is.* 38.

Ant. 2. D. Liberásti me de perditióne; proptérea confitébor & benedícam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. Is. 54

Noli timére; quia non confundéris, neque erubésces; non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiæ tuæ oblivíscéris.

Hymnus. Santol. Vict.

O vos, cum cítharis júngite cantus,
Cives æthérei; fémina sanctis
Quondam pulsa ádytis, débita cœlo
Nunc ad sidéreas tránsvolat arces.

Sacris quæ répulit

lóngiùs arcens
Templi limínibus crímine fœdam,
Hæc est illa manus, quæ modò amíca,
Ablútam lácrymis ádmovet Aris.

Hæc olim ténebris óbsita densis,
Jam cœlo nova lux áddita fulget,
Et monstrat fáciles prævia portus
Passis naufrágium triste pudóris.

Quæ non divus Amor péctora mutat!
Ut cœli rádius fulsit ab alto,
Urbes seque fugit: nulla sat altos,
Quò se condat, habet silva recéssus.

Illi pro thálamo frígida rupes;
Lautis pro dápibus gráminis herba:
Nec soles cálidos veste repéllit;
Nec duras híemes péllibus arcet.

Patri máxima laus, máxima Nato;
Sit laus æqua tibi, Spíritus alme,
Qui dum sacrílegum pellis amórem,
Puros insínuas córdibus ignes. Amen.

℣. Miserátor, & miséricors Dóminus: ℟. Longánimis & multùm miséricors. *Ps.* 102.

Ad Magníf. *Ant.* 7. G. Revértere, aversátrix, ait Dóminus, & non avértam fáciem meam; quia sanctus ego sum, & non iráscar in perpétuũ. *Jer.* 3.

Oratio, Largíre, *ut infra ad Laudes.*

Fit Commem. de Oct. Nativitatis B. M. Virg. Ant. Ex te egrediétur. ℣. Sanctificávit, *ut supra*, 442.

Oratio, Deus, 441.

AD MATUTINUM.

Invit. Fílium hóminis salvántem quod períerat, * Veníte, adorémus, *Matt.* 18.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus. O vos cum cítharis, *ut in I. Vesperis.*

AD NOCTURNUM.

Ant. 1. D. Hæc dicit Dóminus: Recordátus sum tui, míserans adolescéntiam tuam. *Jer.* 2.

Ant. 8. c. Ad punctum in módico derelíqui te, & in miseratiónibus magnis congregábo te. *Is.* 54.

Ant. 5. a. In charitáte perpétua diléxi te: ídeo attráxi te míserans. *Jer.* 31.

℣. Propter nomen tuũ, Dómine, propitiáberis peccáto meo; ℟. Mul-

tum est enim. *Ps.* 24.

Lectio j. de scriptura occurrente.

℟. Ibat post amatóres suos, & mei obliviscebátur, dicit Dóminus: ecce ego lactábo eam, * Et ducam in solitúdinem, & loquar ad cor ejus. ℣. Vocábo non diléctam, diléctam; & non misericórdiam consecútam, misericórdiam consecútam; * Et ducam. *Os.* 2. *Rom.* 9.

Lectio ij.

Ex S. Mariæ Ægyptiæ vita, per auctorem coæt. apud Boll.

MAria Ægyptia, duodecénnis, témpore Justíni imperatóris, relíctis paréntibus, Alexandríam venit: fuítque per annos septémdecim in ea civitáte peccátrix. Cùm autem Jerosólymam profécta, Calváriæ Templum in Festo Exaltatiónis sanctæ Crucis íngredi tentásset, ter divínitùs repúlsa, in átrio coram imágine Deíparæ Vírginis vovit pœniténtiam, si licéret sibi vivíficum Crucis lignum vidére & adoráre. Moxque Templum ingréssa, vidit & adorávit. Inde sumpto trium panum viático, perceptáque Eucharístiâ in Oratório sancti Joánnis ad ripam Jordánis, ultra flumen in vastíssimam solitúdinem secéssit. Ibi, consúmpto viático, detritísque véstibus, ignóta permánsit annis quadragínta septem, donec ad torrénté quemdam occúrrit ei Zósimas Présbyter a quo obtínuit, ut véspere in Cœna Dómini in advérsam Jordánis ripam afférret sibi Corpus & Sánguinem Dómini, quorum participatióne tot annos carúerat.

℟. Si revertéris, ait Dóminus, ad me convértere; non commovéberis: * Lava a malítia cor tuum, ut salva fias. ℣. Ego quos amo, árguo & castígo; æmuláre ergo, & pœniténtiam age: * Lava. *Jer.* 4. *Apoc.* 3.

Lectio iij.

COndícto die accéssit ad eúndem locum Zósimas; quò & María super aquas, signo Crucis impréssio, ámbulans pervénit: recitatóque Symbolo, & Oratióne Domínicâ, ut moris erat, Divína dona suscépit. Rursùm precáta est Zósimam, ut anno recurrénte ad eúndem torréntem veníret. Qui cùm eò accessísset, conspéxit cor-

pus ejus jacens in terra, in qua hæc scripta legit: Sépeli, Abba Zósima, míseræ Maríæ corpúsculum: redde terræ quod suum est, & púlveri ádjice púlverem, orans Deum pro me quæ mórior nocte salutíferæ Passiónis, post Divínæ & sacræ Cœnæ communiónem. Córpori ejus leo advéniens, effóssâ úngulis terrâ, parávit sepúlcrum; & Zósimas pio ejus voto obtémperans, corpus beátum terræ mandávit: ex cujus relatióne scripta est sanctæ Pœniténtis vita, unde ejus venerátio per Oriéntem & Occidéntem propagáta est.

℟. Ne oblivíscáris mei: * Delévi ut nubem iniquitátes tuas, & quasi nébulam peccáta tua, † Redémi te. ℣. Ego veni ut salvíficem mundum. * Delévi. Glória. † Redémi te. *Is.* 44. *Joan.* 12.

AD LAUDES.

Antiphona, 1. *toni*. a.

VEnit filius hóminis quærere & salvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

Ant. 3. a. Vadit ad ovem quæ períerat, donec invéniat eam. *Luc.* 15.

Ant. 6. F. Cùm invénerit eam, impónit in húmeros suos, gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 4. E. Dico vobis.

Canticum. *Is.* 54.

NOli timére, quia non confundéris, * neque erubésces.

Non enim te pudébit, * quia confusiónis adolescéntiæ tuæ oblivíscéris.....

Quia dominábitur tui, qui fecit te: * Dóminus exercítuum nomen ejus.

Et Redémptor tuus sanctus Israel, * Deus omnis terræ vocábitur.....

Ad punctum in módico derelíqui te; * & in miseratiónibus magnis congregábo te.

In moménto indignatiónis abscóndi fáciem meam parúmper a te, * & in misericórdia sempitérna misértus sum tui, dixit Redémptor tuus Dóminus. Glória Patri.

Ant. Dico vobis: Gaudet super eam magis quàm super nonaginta nove quæ non erravérunt. *Matt.* 18.

Ant. 5. a. Ita dico vobis: Gáudium erit coram Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agénte. *Luc.* 15.

Capitulum. Sap. 11.

MIseréris ómnium, quia ómnia potes,

& dissímulas peccáta hóminum propter pœniténtiam; díligis enim ómnia quæ sunt, & nihil odísti eórum quæ fecísti.

Hymnus. Santol. Vict.

ULtrix ipsa suos sævit in artus,
Per quos & pótuit pulchra placére:
Defórmis mácies íncubat ori;
Sed formam mélior grátia pensat.

In pœnam scélerum sæpe recúrsant
Importúna malæ gáudia vitæ:
Sed versans ánimo débita noxis.
Tot torménta, graves cómprimit æstus.

Tandem digna polo désere terras;
Placásti lácrymis Núminis iram:
Jam tu pasta sacro Córpore Christi,
Ætérnæ cápias pábula mensæ.

Patri máxima laus, máxima Nato:
Sit laus æqua tibi, Spíritus alme,
Qui, dum sacrílegum pellis amórem,
Puros insínuas córdibus ignes. Amen.

℣. Misericórdia tua magna est super me; ℟. Et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri. *Ps.* 85.

Ad Bened. *Ant.* 1. A. Pœniténtibus dedit Deus viam justítiæ. Quàm magna misericórdia Dómini, & propitiátio illíus converténtibus ad se! *Eccli,* 17.

Oratio.

LArgíre, misericors Deus, ut beáta María Ægyptia, quæ te super ómnia diligéndo, suórum accépit véniam delictórum, nobis pœniténtiæ salutáris donum obtíneat; Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Oct. Nat. B. M. V. per Ant. ℣. & Orat. ut in Festo, 441.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Venit.

AD TERTIAM.

Ant. Vadit ad ovem.

Capitulum. Is. 54.

DOminábitur tui qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus, & redémptor tuus Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocábitur; quia ut mulíerem derelíctam & mœréntem spíritu vocábit te Dóminus.

℟. *breve.* Dicam Deo: *Suscéptor meus es; *Allelúia, allelúia. ℟. Dicam.

℣. Quare oblítus es mei? * Allelúia. Glória. ℟. Dicam.

℣. Quare tristis es, ánima mea, & quare contúrbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Oratio, Largíre, *ut supra ad Laudes; & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Cùm invénerit.

Capitulum. Is. 54.

IN moménto indignatiónis abscóndi fáciem meam partímper a te, & in misericórdia sempitérna misértus sum tui.

℟. *breve.* Dómine, * Ante te omne desidérium meum; * Allelúia, allel. ℟. Dómine. ℣. Et gémitus meus a te non est abscónditus. * Allelúia. Glória. ℟. Dómine. *Ps.* 37.

℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi; ℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo. *Ps.* 55.

AD NONAM.

Ant. Ita dico vobis.

Capitulum. Tob. 13.

COnvertímini, peccatóres, & fácite justítiam coram Deo, credéntes quòd fáciat vobíscum misericórdiam suam; ego autem & ánima mea in eo lætábimur.

℟. *breve.* Anima mea * Exultábit in Dómino; * Allelúia, allelúia. ℟. Anima. ℣. Et delectábitur super salutári suo. * Allelúia. Glória. ℟. Anima mea. *Ps.* 34.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

Vesperæ de Festo sequenti.

¶ *Si transferatur Festum S. Mariæ Ægyptiæ extra Oct. non additur duplex* Allel. *in* ℟℟. *br. & in II. Vesp. sumentur Antiph. & Capitul. de Laud. Hymn.* O vos cum cítharis. *ut in I. Vesp.* ℣. *& Ant. ad* Magnif. *habentur infra.*

DIE XIV.

In Festo

EXALTATIONIS

S. Crucis.

Duplex Majus.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona, 2. *toni.* D.

ECce levábo ad gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo signum meum. *Is.* 49.

Ant. 8. c. Sciet omnis caro quia ego Dóminus salvans te, & Redémptor tuus fortis Jacob. *Is.* 49.

Ant. 4. a. Exaltávi lignum húmile, & fron-

dére feci lignum áridum : Ego Dóminus locútus sum & feci. *Ezech.* 17.

Ant. 6. F. Dabit lignum fructum suum, & scient quia ego Dóminus, cùm contrívero caténas jugi eórum. *Ezech.* 34.

Ant. 5. a. Benedíctum est lignum, per quod fit justítia. *Sap.* 14.

Capitulum. Is. 11.

LEvábit signum in natiónes, & congregábit prófugos Israel, & dispérsos Juda cólliget a quátuor plagis terræ.

Hymnus. Santol. Vict.

CRux alma, salve, Crux venerábilis,
Torrénte Christi Sánguinis ébria:
Testis dolórum, tu supréma
Verba Dei moriéntis audis.

Tu celsa sedes, unde suos docet;
Vitális, in quo nos pépe-rit, thorus;
Currus triumphántis, tribúnal
Júdicis, atque litántis Ara.

Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hîc arma fulgent, nec dómiti Duces
Graves caténis hîc trahúntur;
Nobílior Crucis est triúmphus.

Orbis redémpti quália pígnora!
Crux tincta Christi Sánguine adhuc madet:
Speráte, Mortáles; salútem
Plena necis monuménta præstant.

Crux certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum peténti pandit iter Deo:
Nunc álterâ nobis nefas est
Ire viâ malè delicátos.

Laus summa Patri, qui creat ómnia;
Natóque, mundum qui réparat Cruce
Qui cuncta replet, summa sancto
Spirítui; tribus una semper. Amen.

℣. De torrénte in via bibet; ℟. Proptérea exaltábit caput. *Ps.* 109.

Ad Magníf. Ant. 8. G. Radix Jesse, qui stat in signum populórum: ipsum gentes deprecabúntur; & erit sepúlcrum ejus gloriósum. *Is.* 11.

Oratio, Deus, *ut infra ad Laudes.*

Fit Commem. S. Mariæ Ægyptiæ.

Ant. 7. a. Ubi abundávit delíctum superabundávit

grátia; ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per justítiam in vitam ætérnam. *Rom.* 5.

℣. Glorificábo Dómine, nomen tuum in ætérnum; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

+ *Oratio*, Largíre, *ut supra*, 451.

Tum de Oct. Nativit. B. Mariæ Virg. Ant. ℣. *& Orat. ut in Festo*, 442.

Deinde de S. Cornelio, Papa & Mart. Ant. Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix, *Orat.* Omnípotens, xiij.

AD MATUTINUM.

Invitat. Jesum, qui crucifixus est, * Veníte, adorémus. *Matt.* 28.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus. Santol Vict.

UNCTA Crux Dei cruóre,
Quàm potens & éfficax!
Hujus attáctu jacéntes
Erigunt se mórtui:
Christus olim quâ pepéndit,
Tanta vis fuit Crucis.

PUBLICI fontes salútis
Sacra Christi vúlnera;
Vulnerátos illa sanant,
Instar anguis ænei:
Quísquis æger, speret; & spe
Non suâ fraudábitur.

CRUX, tribúnal quo sedébit
Justus Ultor críminum.
Sponte sed nos judicémus,
Cedet ira Júdicis;
Nosque primi puniámus,
Ne secúndus púniat.

TOTIUS fons sanctitátis,
Sancta quo sunt ómnia,
Qui tuo quodcúnque crimen
Expiásti Sánguine,
Labe puros, Christe, serves
Christiános móribus.

SEMPITERNA laus Paréntí,
Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ;
Flaminíque, cujus almo
Recreámur hálitu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Cùm aqua deléret terram, sanávit sapiéntia per contemptíbile lignum justum gubérnans. *Sap.* 10.

Ant. 2. D. Dóminus osténdit Móysi lignum: quod cùm misísset in aquas, in dulcédinem versæ sunt. *Exod.* 15.

Ant. 3. a. Cùm leváret Móyses manus, vincébat Israel: Aaron autem & Hur sustentábant manus ejus ex utráque parte. *Exod.* 17.

+ ad Confitentium: Mihi absit gloriari nisi in Cruce Domini nostri Jesu Christi.
- Nunc dimittis. Per christum mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

℣. Deus Rex noster ante sæcula, operátus est salútem; ℟. In médio terræ. *Ps.* 73.

Lectiones de Script. occurr.

Post j. Lect. ℟. Tentávit Deus Abraham: Tolle filium tuum unigénitum, & ófferes eum in holocáustum; * Ligna holocáusti impósuit Abraham super Isaac; & venérunt ad locum, ut immoláret filium suum. ℣. Jesus bájulans sibi Crucem, exívit in Calváriæ locum, ubi crucifixérunt eum. * Ligna. *Gen.* 22. *Joan.* 19.

Post ij. Lect. ℟. De sánguine Agni ponent filii Israel super utrúmque postem, & in superlimináribus domórum. Erit autem sanguis vobis in signum: * Nec erit in vobis plaga dispérdens. ℣. Redémpti estis pretióso Sánguine quasi Agni immaculáti Christi. * Nec. *Exod.* 12. 1. *Petr.* 1.

Post. iij. Lect. ℟. Quorum animálium infértur sanguis pro peccáto in Sancta per Pontíficem, horum córpora cremántur extra castra: * Propter quod & † Jesus, ut sanctificáret per suum Sánguinem pópulum, extra portam passus est. ℣. Póntifex, pósitâ utráque manu super hircum, univérsa delícta filiórum Israel imprecans cápiti ejus, emíttet illum in desértum. * Propter. Glória. † Jesus. *Hebr.* 13. *Levit.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Mórsibus colubrórum exterminabántur; sed ad correptiónem in brevi turbáti sunt, signum habéntes salútis. *Sap.* 16.

Ant. 4. a. Qui convérsus est, non per hoc quod vidébat, sanabátur; sed per te ómnium Salvatórem. *Sap.* 16.

Ant. 7. d. Misericórdia advéniens sanábat illos; in memória enim sermónum tuórum examinabántur. *Sap.* 16.

℣. Misit verbum suum, & sanávit eos; ℟. Et erípuit eos de interitiónibus eórum. *Ps.* 106.

Lectio iv.

Ex Theophanis Annalibus, & Pauli Diaconi Hist. Miscell. & ex aliis.

HEraclio imperánte, Persæ Jerosólymam cepérunt; multísque ibi cæsis Christianórum míllibus, plúrimos in captivitátem abduxérunt cum Zacharía Patriárcha; Crucem étiam Dómini in Pérsidem asportárunt anno Christi sexcentésimo

décimo quarto. Pacem bis petítam Chóſroes Persárum rex recusávit, niſi Crucifixo abnegáto, Solem Heraclíus adoráret. Quam impietátem detestátus Heraclíus, imploráto Dei auxílio, bellum quaſi ſacrum ſuſcépit; militéſque ad Martyrium hortátus, ſigna cum hoſte cóntulit. Poſt bellum diutúrnum, anno demum ſexcentéſimo vigéſimo séptimo exeúnte, Perſas ingénti prælio fudit. Tértio deínde menſe Chóſroes ómnibus ob avarítiam & crudelitátem invíſus, a próprio fílio Síroe captus, & míſerè necátus eſt.

℟. In médio civitátis ſanctæ Jerúſalem lignum vitæ, & fólia ligni ad ſanitátem géntium: * Et omne maledíctum non erit ámpliùs. ℣. Et ſi nobis Dóminus Deus noſter irátus eſt, reconciliábitur ſervis ſuis. * Et omne. *Apoc.* 22. 2. *Mach.* 7.

Lectio v.

TUm Síroes firmam cum Heraclío pacem iniit, captivóſque, imprimis Zacharíam Patriárcham dimíſit, cum ſacris Crucis lignis, quorum thecam argénteam integram, obſignatámque ſigillis Patriárcha agnóvit. Igitur Crux ſancta quatuórdecim poſt annis quàm vénerat in poteſtátem Persárum, recépta eſt, & deláta primùm Conſtantinópolim: anno autem ſequénti ſexcentéſimo vigéſimo nono, ab Heraclío Jeroſólymā reláta, & in locum príſtinum reſtitúta; actæque Deo de victóriis grátiæ. Exínde facta eſt multò illuſtrior ſanctæ Crucis feſtívitas, quæ jam ante áliquot ſæcula celebrári cœpta erat, tum ob ſigni Crucis manifeſtatiónem Conſtantíno factam in Gállia, cùm pérgeret contra Maxéntium, tum ob ligni ſalutíferi inventiónem hac ipſa die celebrári ſólitam; cujúſque ſolémnitas póſtmodum in diem tertium Idus Máias tranſláta eſt.

℟. Chriſtus crucifíxus eſt ex infirmitáte; ſed vivit ex virtúte Dei: & nos infírmi ſumus in illo, ſed * Vivémus cum eo ex virtúte Dei. ℣. Ipſe vulnerátus eſt propter iniquitátes noſtras, & livóre ejus ſanáti ſumus. * Vivémus. 2. *Cor.* 13. *Iſ.* 53.

Lectio vj.

HAc eádem die ſanctus Ludovícus Francórum rex, anno milléſimo

mo ducentésimo quadragésimo primo, partem Domínicæ Crucis, quæ in Syria título pígnoris apud Templários mílites remánserat, a Balduíno Oriéntis imperatóre accéptam, cum ália non módica portióne, ex qua Imperatóres Ecclésiis & amícis partículas dare consuéverant, item ália multa Domínicæ Passiónis instruménta Parísios præcedénte Clero solémniter tránstulit. Ejúsdem sanctíssimæ Crucis pórtio insígnis in Ecclésia Ambianénsi religiósè asservátur in theca argéntea auro gemmísque ornáta, quam ineúnte sæculo nono donásse dícitur Iréne imperátrix Jessæo Ambianénsi Epíscopo, dum apud ipsam Constantinópoli legátus ágeret nómine Cároli Magni.

℞. Comméndat charitátem suam Deus in nobis; quóniam cùm peccatóres essémus, nunc * Justificáti in sánguine Christi, † Salvi érimus ab ira per ipsum. ℣. Pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm. * Justificáti. Glória. Salvi. *Rom.* 5. *Is.* 53.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Vidi Angelum habéntem signum Dei vivi, & clamávit: Nolíte nocére, quoadúsque signémus servos Dei nostri in fróntibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 6. F. Dixit Dóminus ad virum qui indútus erat líneis: Signa Thau super frontes virórum geméntium super abominatiónibus, quæ fiunt in médio Jerúsalem. *Ezech.* 9.

Ant. 1. a. Percútite, & interfícite usque ad interneciónem: omnem autem, super quem vidéritis Thau, ne occidátis. *Ezech.* 9.

℣. Dedísti metuéntibus te significatiónem; ℞. Ut liberéntur dilécti tui. *Ps.* 59.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus turbis Judæórum: Nunc judícium est mundi; nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs. Et ego, si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

Serm. 8. *de Pass. Domini, cap.* 6.

EXaltáto, dilectíssimi, per crucem Christo, non illa tantùm spécies aspéctui mentis occúrrat,

quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Móysen dictum est: [Et erit pendens vita tua ante óculos tuos, & timébis die ac nocte, & non credes vitæ tuæ.] Isti enim nihil in crucifixo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt, habéntes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo consciéntia iníqua torquétur. Noster verò intelléctus, quem Spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terráque radiántem, puro ac líbero corde suscípiat, & interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus, cùm de Passiónis suæ loquerétur instántia, dixit:]Nunc judícium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs; & ego si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad me.]

℟. Nunc judícium est mundi, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs;* Et ego si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen: Fac serpéntem æneum, & pone eum pro signo; qui percússus aspéxerit eum, vivet, * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

Lectio viij. Cap. 7.

O Admirábilis poténtia Crucis! ô ineffábilis glória Passiónis! in qua & tribúnal Dómini, & judícium mundi, & potéstas est Crucifixi. Traxísti enim, Dómine, ómnia ad te; & cùm expandísses totâ die manus tuas ad pópulum non credéntem & contradicéntem tibi, confiténdæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxísti, Dómine, ómnia ad te; cùm in execratiónem Judáici scéleris, unam protulérunt ómnia eleménta senténtiam, cùm obscurátis lumináribus cœli, & convérso in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, universáque creatúrâ impiórum úsui se negáret. Traxísti, Dómine, ómnia ad te: quóniam scissò templi velo, Sancta Sanctórum ab indígnis pontifícibus recessérunt; ut figúra in veritátem, prophetía in manifestatiónem, & lex in Evangélium verterétur.

℟. Sicut Móyses exaltávit serpéntem in desérto, * Ita exaltári opórtet Filium hóminis; ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam

ætérnam. ℣. Móyses pósuit serpéntem æneum pro signo; quem cùm percússi aspícerent, sanabántur: * Ita. *Joan.* 3. *Num.* 21.

De S. Cornelio.

Ex Epístola sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, ad Antoniánum. *Epist.* 52. *Aliàs* 55. *post initium.*

Lectio ix.

FActus est Cornélius Epíscopus, de Dei & Christi ejus judício, de Clericórum penè ómnium testimónio, de plebis quæ tunc áffuit suffrágio, & de Sacerdótum antiquórum & bonórum virórum Collégio..... Tum deínde post Episcopátum non exambítum nec extórtum, sed de Dei, qui Sacerdótes facit, voluntáte suscéptum, quanta in ipso suscépto Episcopátu suo virtus! quantum robur ánimi! qualis firmitas fidei (quod nos símplici corde & perspícere pénitus & laudáre debémus) sedisse intrépidum Romæ in Sacerdotáli Cáthedra eo témpore, cùm tyránnus inféstus Sacerdótibus Dei fanda atque infánda comminarétur: cùm multò patiéntiùs & tolerabíliùs audíret levári advérsùs se æmulum Príncipem, quàm constítui Romæ Dei Sacerdótem! Nonne hic summo virtútis & fidei testimónio prædicándus est? Nonne inter gloriósos Confessóres & Mártyres deputándus, qui tantum témporis sedit expéctans córporis sui carnífices, & tyránni ferociéntis ultóres.

℟. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi. * Per quem † Mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. ℣. Ego in Dómino gaudébo: & exultábo in Deo Jesu meo. * Per. Glória. † Mihi. *Gal.* 6. *Habac.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphona, 6. *toni.* F.

PEccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

Ant. 3. a. Delens quod advérsùs nos erat chirógraphum decréti, ipsum tulit de médio, affigens illud Cruci. *Coloss.* 2.

Ant. 1. a. Fecit útraque unum, solvens inimicítias in carne sua; ut reconcíliet ambos in uno córpore Deo per Crucem. *Ephes.* 2.

Ant. 8. G. Vetus.

Canticum. Apoc. 5.

ECce vicit Leo de tribu Juda: * radix David...

Dignus es, Dómine, accípere librum, * & aperíre signácula ejus:

Quóniam occísus es, & redemísti nos Deo in sánguine tuo, * ex omni tribu & lingua, & pópulo & natióne;

Et fecísti nos Deo nostro regnum & Sacerdótes: * & regnábimus super terram.

Et vidi, & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, * & animálium & seniórum.

Et erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: * Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem & divinitátem,

Et sapiéntiam, & fortitúdinem & honórem, * & glóriam & benedictiónem.

Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, & super terram & sub terra; * & quæ sunt in mari, & quæ in eo;

Omnes audívi dicéntes: * Sedénti in throno & Agno benedíctio,

Et honor, & glória & potéstas * in sæcula sæculórum.

Et quátuor animália dicébant: Amen. * Et vigínti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas:

Et adoravérunt * vivéntem in sæcula sæculórum.

Glória Patri.

Ant. Vetus homo noster simul crucifixus est; ut destruátur corpus peccáti, & ultra non serviámus peccáto. *Rom.* 6.

Ant. 5. a. Oportébat Christum pati, & resúrgere; & prædicári in nómine ejus pœniténtiam, & remissiónem peccatórum in omnes gentes. *Luc.* 24.

Capitulum. 1. Cor. 1.

PRædicámus Christum crucifixum, Judæis quidem scándalum, Géntibus autem stultítiam; ipsis autem vocátis Judæis atque Græcis, Christum Dei virtútem, & Dei sapiéntiam.

Hymnus.

JEsu, manus, pedes, caput
Perfóssus, & sacrum latus;
Fac, vox profúsi Sánguinis
Ascéndat ad thronum Patris.

HEu quanta, quorum grátiâ,
Quantúsque dignáris pati!
Occísus Agnus pro lupis,
Ut formet agnos de lupis.

NOBIS, Redémptor,
Crux tua
Sit ſpes & omnis glória:
Mundus per hanc ſit crux
tuis,
Mundo per hanc ſint crux
tui.

PROCUL tepor, procul
pigrum
Cordis fatiſcéntis gelu:
Imménſa Chriſti nos tra-
hit,
Urget rapítque cháritas.

QUIS jam tibi vel vívere,
Jeſu, recúſet vel mori?
Qui morte nos ſervos
emis,
Et nos resúrgens líberas.

PLAGÆ tui ſint córporis
Ægris aſylum méntibus:
A Patris ira nos tegas
Blando, Redémptor, in
ſinu.

SIT Trinitáti glória;
Tibi, Pater, qui Fílii
Mundum redémptū Sán-
guine,
Sancto refórmas Spíritu.
Amen.

℣. Notam fecíſti in pó-
pulis virtútem tuam; ℟.
Redemíſti in bráchio tuo
pópulum tuum. *Pſ.* 76.

Ad Bened. *Ant.* 7. d.
Parébit Signum Fílii hó-
minis in cœlo: & vidé-
bunt Fílium hóminis ve-
niéntem in núbibus cœli
cum virtúte multa &
majeſtáte. *Matt.* 24.

Oratio.

DEus, qui nos hodiérnâ die Exaltatiónis ſanctæ Crucis ánnuâ ſolemnitáte lætíficas: præſta quæſumus, ut cujus myſtérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eúndem Dóminum.

Fit Commem. de Octava Nat. B. M. Virg. Ant. ℣. *& Orat. ut in Feſto,* 441.

Deinde de S. Cornelio, Papa & Mart. Ant. Bonum. ℣. Cantábo. *Orat.* Omnípotens, *ut in Comm. unius Martyris,* xiij.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia.

QUI per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempitérna ſæcula.
Amen.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Peccáta.

In ℟. *brevi,* ℣. Qui recondílias nos Deo per Crucem. *Epheſ.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. Delens.

Capitulum. Philip. 2.

CHriſtus Jeſus ſemetípſum exinanívit formam ſervi accípiens in

similitúdinem hóminum factus; humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem Crucis.

℟. *breve.* Apud Dóminum misericórdia; * Allelúia, allelúia. ℟. Apud. ℣. Et copiósa apud eum redémptio. * Allelúia. Glória. ℟. Apud. *Ps.* 129.

℣. Redemptiónem misit Dóminus ℟. Pópulo suo. *Ps.* 110.

Oratio, Deus, qui nos, *ut supra ad Laudes, & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Fecit útraque.

Capitulum. Coloss. 1.

IN ipso complácuit omnem plenitúdinem inhabitáre, & per eum reconciliáre ómnia in ipsum; pacíficans per sánguinem Crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt.

℟. *breve.* Dóminus dominórum redémit nos; Allelúia, allelúia. ℟. Dóminus. ℣. Ab inimícis nostris. * Allelúia. Glória. ℟. Dóminus. *Ps.* 135.

℣. Deus noster Deus salvos faciéndi; ℟. Et Dómini Dómini éxitus mortis. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. Oportébat.

Capitulum. Act. 5.

QUem interemístis suspendéntes in ligno, hunc Príncipem & Salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ, ad dandam pœniténtiam Israéli, & remissiónem peccatórum.

℟. *breve.* Remisísti iniquitátem plebis tuæ; Allelúia, allelúia. ℟. Remisísti. ℣. Operuísti ómnia peccáta eórum. * Allelúia. Glória. ℟. Remisísti.

℣. Mitigásti omnem iram tuam; ℟. Avertísti ab ira indignatiónis tuæ. *Ps.* 84.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Hebr. 12.

CUrrámus ad propósitum nobis certámen, aspiciéntes in Auctórem fidei & consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio sustínuit Crucem, confusióne contémptâ, atque in déxtera sedis Dei sedet.

Hymnus, Crux alma, salve, *ut supra in I. Vesperis.*

℣. Dicite in natiónibus: ℟. Quia Dóminus regnávit (a ligno.) *Ps.* 95. (*Secundum* 70. *interpr.*)

Ad Magníf. *Ant.* 6. F. Christo confixus sum Cruci: vivo jam non ego; vivit verò in me

Christus : in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me, & trádidit semetípsum pro me. *Galat.* 2.

Oratio, Deus, qui nos, *ut supra ad Laudes.*

Deinde fit Commem. de die Oct. Nativitatis B. Mariæ Virg. Ant. ℣. ut in primis Vesperis Festi, 434.

Oratio, Deus, qui in beneplácito. 441.

DOMINICA

Proximè antecedente Quatuor Tempora Septembris, (quæ Feriâ IV. Feriâ VI. & Sabbato post Festum Exaltationis S. Crucis celebrantur,) Lectiones secundi Nocturni omittuntur; & earum loco dicuntur tres sequentes.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ.

Serm. 92. *De Jejunio septimi mensis*, 9. *cap.* 1.

Lectio iv.

SCio quidem, Dilectíssimi, plúrimos vestrûm ita in iis, quæ ad observántiam Christiánam pértinent, esse devótos, ut nostris cohortatiónibus non indígeant admonéri. Quod enim dudum & tradítio decrévit, & consuetúdo firmávit, nec erudítio ignórat, nec píetas prætermíttit. Sed quia Sacerdotális offícii est, erga omnes Ecclésiæ fílios curam habére commúnem, in id quod & rúdibus prosit & doctis, quos simul dilígimus, páriter incitámus: ut jejúnium quod nobis séptimi mensis recúrsus indícit, fide álacri per castigatiónem ánimi & córporis celebrémus.

℟. 4. *Dominicæ occurrentis.*

Lectio v. Cap. 3.

HIs, Dilectíssimi, cohortatiónibus, quibus nos ad bona incommutabília & ad gáudia invítat ætérna, plenæ sunt omnes divinárum páginæ litterárum, & hoc nobíscum agit Testaménti utriúsque doctrína, ut inhæreámus veris, & contineámus a vanis. Non enim apprehéndi potest quod promíttitur, nisi custodítum fúerit quod jubétur. Quid jústius, quàm ut homo, cujus fert imáginem, fáciat voluntátem, & per abstinéntiam cibi, jejúnet a lege peccáti? Ideo enim ipsa continéntiæ observántia Quátuor est assignáta Tempóribus, ut in idípsum totíus anni redeúnte decúrsu, cognoscerémus nos indesinénter

purificatiónibus indigére, sempérque esse niténdum, dum hujus vitæ varietáte jactâmur, ut peccátum, quod fragilitáte carnis & cupiditátū pollutióne contráhitur, jejúniis atque eleemósynis deleátur.

℟. 5. *Dominicæ occurrentis.*

Lectio vj. Cap. 4.

Esuriámus páululùm, Dilectíssimi: & aliquántulùm, quod juvándis possit prodésse paupéribus, nostræ consuetúdini subtrahámus. Diléctio próximi diléctio Dei est, qui plenitúdinem legis & prophetárum in hac géminæ charitátis unitáte constítuit: ut nemo ambígeret Deo se offérre, quod hómini contulísset, dicénte Dómino Salvatóre, cùm de aléndis juvandísque paupéribus loquerétur: [Quod uni eórum fecístis, mihi fecístis.] Quartâ ígitur & sextâ Fériâ jejunémus: Sábbato verò apud beátum Petrum Apóstolum Vigílias celebrémus, cujus nos méritis & oratiónibus crédimus adjuvándos, ut misericórdi Deo jejúnio nostro & devotióne placeámus.

℟. 6. *Dominicæ occurrentis.*

FERIA QUARTA Quatuor Temporum Septembris.

¶ *Si hodie, sextâ Feriâ sequente, aut Sabbato, occurrat Festum Duplex aut Semiduplex, de eo fiet Officium cum ultima Lectione de Homilia in Evangelium hujus Feriæ, & ejusdem Commemoratione in Laudibus tantùm, per Antiphonam & Orationem ut infra; Versus autem post Antiphonam sumetur de Psalterio.*

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente.

℟. 1. & 2. *Feriæ quartæ occurrentis.*

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio iij. Cap. 9.

In illo témpore; Respóndens Jesu unus de turba, dixit: Magíster, áttuli filium meum ad te, habéntem spíritum mutum: qui ubicúnque eum apprehénderit, allídit illum; & spumat, & strídet déntibus, & aréscit: & dixi discípulis tuis ut ejícerent illum, & non potuérunt. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 57. in Matt. §. 4. Aliàs Homil. 58.

Ne mihi raro exémplo dicas, quosdam sine

jejúnio dæmonas ejecísse. Nam si unus aut alter increpándo sic expulísse narrétur, fieri nequit, ut si is qui id pátitur, in delíciis vivat, ab hoc unquam furóre liberétur. Jejúnio enim & oratióne máximè opus est ei, qui hoc morbo labórat. Sed si fide opus est, ínquies, cur opus est & jejúnio? Quia cum fide jejúnium non parvam addit fortitúdinem: philosóphiam quippe magnam indit, & Angelum ex hómine éfficit, atque cum incorpóreis virtútibus pugnat. Verùm non súfficit illud, sed addi debet orátio, quæ étiam præeat opórtet. Vide ergo quanta bona ex utróque gignántur: quia enim qui precátur ut decet, & jejúnat, non multis índiget; qui autem non multis índiget, non pecúniæ amans fúerit; qui pecúniæ amans non est, ad eleemósynam pronus erit.... Qui orans jejúnat, binas habet alas, ipsis ventis levióres. Non enim óscitat, non expánditur, nec torpet orándo, ut multi solent: sed est igne ardéntior, & terrâ supérior: ideóque máximè dæmonum hostis & inimícus.

℟. Scitóte quóniam * Exáudiet Dóminus preces vestras, si manéntes permanséritis in jejúniis & oratiónibus in conspéctu Dómini. ℣. Vigilémus, & sóbrii simus. Sine intermissióne oráte: hæc est enim volúntas Dei. * Exáudiet. Glória. * Exáudiet. *Judith*, 4. 1. *Thess.* 5.

Ad Bened. *Ant.* 1. Discípuli secrétò interrogábant Jesum: Quare nos non potúimus ejícere spíritum immúndum? Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne & jejúnio. *Marc.* 9.

Preces dicuntur flexis génibus, ut in Psalterio, 45.

Oratio.

Misericórdiæ tuæ remédiis, quæsumus, Dómine, nostram ádjuva fragilitátem; ut quæ suâ conditióne attéritur, tuâ cleméntiâ reparétur; Per Dóminum.

Hæc Oratio dicitur ad Tertiam, Sextam & Nonam.

CANON.

Ex Concílio Moguntíno. *An.* 813. *Can.* 35.

Si quis indíctum jejúnium supérbiéndo contémpserit, & observáre cum cæteris Christiánis nolúerit, in Gangrénsi Con-

cílio præcípitur ut anathematizétur, nisi emendáre se stúdeat.

¶ *Vesperæ de S. Matthæo Apostolo, cujus Festum semper celebratur Feriâ quintâ sequenti. Si eâdem die occurrat Festum simplex, de eo fiet tantùm Commem. in I. Vesp. & Laud. cum ix. Lect. de eo.*

FERIA QUINTA

Intra Hebdomadam IV. Temporum.

In Festo

S. MATTHÆI,

Apostoli & Evang.

Duplex Majus.

Omnia de Comm. Apostolorum, j. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Pridie IN VESPERIS, *Ad* Magníf. *Ant.* 8. G. Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine, & ait illi: Séquere me. *Matt.* 9.

Oratio, Deus, qui ineffábili. *ut infra ad Laudes.*

IN II. NOCTURNO.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. Cap. 3.

MAtthæus, qui & Levi, ex publicáno Apóstolus, primus in Judæa propter eos qui ex circumcisióne credíderant, Evangélium Christi Hebráicis litteris verbísque compósuit. Quod quis póstea in Græcum transtúlerit, non satis certum est. Porro ipsum Hebráicum habétur usque hódie in Cæsariénsi bibliothéca, quam Pámphilus Martyr studiosíssimè confécit. Mihi quoque a Nazaræis, qui in Berœa urbe Syriæ hoc volúmine utúntur, describéndi facúltas fuit. In quo animadverténdum, quòd ubicúnque Evangelista, sive ex persóna sua, sive ex persóna Dómini Salvatóris, véteris Scriptúræ testimóniis abútitur, non sequátur Septuagínta Translatórum auctoritátem; sed Hebráicam, e quibus illa duo sunt: [Ex Ægypto vocávi Fílium meum;] &: [Quóniam Nazaræus vocábitur.]

Ex libro sancti Epiphánii Epíscopi, advérsùs hæreses.

Hæres. 51. §. 5.

Lectio v.

MAtthæus, primus Evangélii scribéndi províncíam nactus est; idque ei jure mérito cóntigit. Oportébat enim eum ipsum, qui ad conciliándam humáno géneri salútem advénerat, quique ita díxerat: [Non veni

vocáre justos, sed peccatóres ad pœniténtiam;] ad eórum qui servándi erant exémplum, ei hómini potíssimùm prædicándæ salútis munus injúngere, qui ab innúmeris peccátis convérsus, & a telónio suscitátus fúerat, ac se ab omni scélere & injustítia revocárat: ut ab illo, quanta sibi esset advéntu Christi humánitas colláta, mortáles díscerent. Quippe post peccatórum condonatiónem, hoc eídem concéssit, ut & mórtuos excitáre posset ad vitam, repurgáre lepram, & morbos depéllere, dæmonésque propulsáre: ne dicéndo solùm persuadéret auditóribus; sed Evangélicam doctrínam factis étiam ipsis prædicáret: atque & pérditis homínibus nuntiáret, posse illos pœniténdo recuperári; & iis qui cecíderant resurrectúros se esse; & qui mórtui essent, vitam esse dénuò consecutúros.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 1. *in Matt.* §. 1. & 2.

Lectio vj.

APóstoli univérsos Orbis pópulos attraxérunt, Deo per eórum linguam, accedéntes alloquénte. Quo duce étiam Matthæus Spíritu replétus Evangélium scripsit; Matthæus, inquam, ille publicánus. Non enim pudet eum ab arte sua nuncupáre; neque illum, neque álios. Hoc enim máximè & Spíritûs grátiam & illórum virtútem comméndat. Opus autem suum jure Evangélium inscrípsit. Síquidem sublátam ultiónem, peccatórum véniam, justítiam, sanctificatiónem, redemptiónem, adoptiónem, cœlórum hæreditátem, & cognatiónem cum Fílio Dei, ómnibus annuntiátum venit, inimícis, ímprobis, sedéntibus in ténebris. Quid tam bono núntio possit æquári?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 9.

IN illo témpore; Jesus vidit hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine; & ait illi: Séquere me. Et surgens, secútus est eum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Matt. lib. 1. *cap.* 9. *post initium.*

CÆteri Evangelístæ propter verecúndiam

& honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appelláre vulgáto; sed dixérunt Levi: dúplici quippe vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus, secúndùm illud quod a Salomóne præcípitur: [Justus accusátor est sui in princípio sermónis;] & in álio loco: [Dic tu peccáta tua, ut justificéris;] Matthæum se & publicánum nóminat: ut osténdat legéntibus, nullum debére salútem desperáre, si ad melióra convérsus sit; cùm ipse de publicáno in Apóstolum sit repénte mutátus.

Lectio viij.

ARguit in hoc loco Porphyrius, & Juliánus Augústus, vel imperítiam históríci mentiéntis, vel stultítiam eórum, qui statim secúti sunt Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocántem hóminem sint secúti: cùm tantæ virtútes, tantáque signa præcésserint, quæ Apóstolos ántequam créderent, vidísse non dúbium est. Certè fulgor ipse, & Majéstas Divinitátis occúltæ, quæ étiam in humána fácie relucébat, ex primo ad se vidéntes tráhere póterat aspéctu.

Lectio ix.

ET factum est, discumbénte eo in domo, ecce multi publicáni & peccatóres veniéntes, discumbébant cum Jesu.] Vidébant publicánum a peccátis ad melióra convérsum, locum invenísse pœniténtiæ; & ob id étiam ipsi non despérant salútem. Neque verò in prístinis vítiis permanéntes, véniunt ad Jesum, ut Pharisæi & Scribæ múrmurant: sed pœniténtiam agéntes, ut sequens Dómini sermo signíficat, dicens: [Misericórdiam volo, & non sacrifícium: non enim veni vocáre justos, sed peccatóres.] Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum, ut occasiónem habéret docéndi; & spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos.

Ad Bened. *Ant.* 5. a. Relíctis ómnibus, Levi secútus est Jésum; & fecit ei convívium magnum in domo sua. *Luc.* 5.

Oratio.

DEus, qui ineffábili misericórdiâ beátum Matthæum, ex publicáno Apóstolum elígere dignátus es: da nobis, ejus exémplo & intercessióne, ut post te,

spretis ómnibus terrénis, ambulántes, tibi firmiter adhærére valeámus; Qui vivis & regnas.

Ad Magníf. *Ant*: 1. g. Misericórdiam volo, & non sacrifícium: non enim veni vocáre justos, sed peccatóres. *Matt.* 9.

FERIA SEXTA
Quatuor Temporum Septembris.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente.

℟. 1. & 2. *Feriæ sextæ occurrentis.*

Léctio sancti Evangélii secúndùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore; Rogábat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducáret cum illo. Et ingréssus domum Pharisæi, discúbuit. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homil. 33. in Evang. habitâ Feriâ sextâ Quatuor Temporum Septemb. §. 5.

SI recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Ecclésiam respergámus, quid in Dómini córpore nisi unguéntum fúndimus? Sed secus pedes Jesu múlier stetit. Contra pedes enim Dómini stétimus, cùm in peccátis pósiti, ejus itinéribus renitebámur. Sed si ad veram pœniténtiam post peccáta convértimur, jam retrò secus pedes stamus: quia ejus vestígia séquimur, quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat: quod nos quoque veráciter ágimus, si quibúslibet últimis membris Dómini per compassiónis afféctum inclinámur, si sanctis ejus in tribulatióne compátimur, si eórum tristítiam nostram putámus. Capíllis múlier pedes, quos rigáverat, tersit. Capíllis ergo pedes Dómini térgimus, quando sanctis ejus, quibus ex charitáte compátimur, étiam ex his quæ nobis supérfluunt, miserémur: quátenus sic mens per compassiónem dóleat, ut étiam larga manus afféctum dolóris osténdat. Plorat & non tergit, qui verba quidem dolóris tríbuit; sed, non ministrándo quæ desunt, vim dolóris mínimè abscíndit.

℟. Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * Cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies. ℣. Múlier peccátrix stans retrò secus pedes Jesu, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus. * Cor. Glória. * Cor.

contrítum. *Ps.* 50. *Luc.* 7.

Ad Bened. *Ant.* 5. a. Convérsus Jesus ad mulíerem, dixit Simóni: Vides hanc mulíerem? Dico tibi; Remittúntur ei peccáta multa, quóniam diléxit multùm. *Luc.* 7.

Dicuntur Preces flexis genibus, ut in Psalt. 45.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui per continéntiã salutárem corpóribus medéris, & méntibus; majestátem tuam súpplices exorámus, ut piâ jejunántium deprecatióne placátus, & præséntia nobis subsídia tríbuas & futúra; Per Dñm.

Hæc Orat. dicitur ad Tertiam, Sextam & Nonam.

CANON.

Ex Concílio Coloniénsi primo.

An. 1536. *part.* 1. *cap.* 21.

Quo afféctu ac propósito accédant Ordinándi, vidéndum; accuratéque investigándum est, num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótiùs suæ commoditátis grátiâ ad Ordines capesséndos aspírent, quæréntes quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi.

Ad Vesperas, *si fiat de Feria, dicitur ad* Magnif. *Ant. ut in Psalterio; cum Precibus flexis genibus & Oratione de Dominica præcedenti.*

SABBATO

Quatuor Temporum Septembris.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente.

℟. 1. & 2. *Sabbati occurrentis.*

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio iij. Cap. 13.

In illo témpore; Dicébat Jesus hanc similitúdinem: Arborem fici habébat quidam plantátam in vínea sua; & venit quærens fructum in illa, & non invénit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 31. *in Evang. habitâ Sabbato Quatuor Temporum Sept.* §. 2. & 3.

Duas res ex Evangélio, Fratres, audístis; ficúlneam infructuósam, & mulíerem curvam, & utríque rei est píetas impénsa. Sed hoc signíficat ficúlnea infructuósa, quod múlier inclináta; & hoc ficúlnea reserváta, quod múlier eréćta. Quid arbor fici, nisi humánam natúram desígnat? quid múlier inclináta, nisi eándem natúram significándo

denúntiat? quæ & bene plantáta est sicut ficus, & bene creáta sicut múlier; sed in culpam própriâ sponte lapsa, neque fructum servat operatiónis, neque statum rectitúdinis. Ad peccátum quippe ex voluntáte córruens, quia fructum obediéntiæ ferre nóluit, statum rectitúdinis amísit. Quæ ad Dei similitúdinem cóndita, dum in sua dignitáte non pérstitit; quod plantáta, vel creáta fúerat, serváre contémpsit. Tértiò dóminus víneæ ad ficúlneam venit: quia natúram géneris humáni ante Legem, sub Lege, sub Grátia, expectándo, admonéndo, visitándo requisívit.

℟. Arborem fici habébat quidam in vinea sua, & quærens fructum in illa non invénit. Dixit ad cultórem víneæ: Succíde illam: * Ut quid terram óccupat? Ille dicit: † Dómine, dimítte illam, úsquedum fódiam circa illam. ℣. Ecce vigil & sanctus de cœlo descéndit; clamávit fórtiter, & sic ait: Succídite árborem. * Ut quid. Glória. † Dómine. *Luc.* 13. *Dan.* 4.

Ad Bened. *Ant.* 3. c. Ecce múlier quæ habébat spíritum infirmitátis annis decem & octo, & erat inclináta, nec omníno póterat sursum respícere: quam cùm vidéret Jesus, vocávit eam ad se, & ait illi: Múlier, dimíssa es ab infirmitáte tua. *Luc.* 13.

Dicuntur Preces flexis genibus, ut in Psalt. 45.

Oratio.

PRæsta, quæsumus ómnipotens Deus, ut salutáribus jejúniis castigáti & mundáti, mereámur bonórum óperum frúctibus abundáre; Per Dóminum nostrum.

Hæc Oratio dicitur ad Tertiam, Sextam & Nonam.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Seff.* 23. *de Reform. cap.* 11.

CUm a minóribus Ordínibus ad altióres gradus & sacratíssima Mystéria sit ingréssus; nemo iis initiétur, quem non sciéntiæ spes majóribus Ordínibus dignum osténdat. Hi verò non nisi post annum a susceptióne postrémi gradus minórum Ordinum ad sacros Ordines promoveántur; nisi necéssitas, aut Ecclésiæ utílitas, judício Epíscopi, áliud expóscat.

DIE XV.
Octava
NATIVITATIS
B. MARIÆ VIRGINIS.
Duplex minus.

Omnia ut in Festo, exceptis iis quæ sequuntur. Psalmi de Feria ; & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Hom. 2. super Missus. n. 17.

Lectio iv.

MAria aptíssimè síderi comparátur: quia sicut sine sui corruptióne sídus suum emíttit rádium, sic absque sui læsióne Virgo párturit Fílium. Nec síderi rádius suam mínuit claritátem, nec Vírgini Fílius suam integritátem. Ipsa est ígitur nóbilis illa stella ex Jacob orta, cujus rádius univérsum orbem illúminat, cujus splendor & præfúlget in supérnis, & ínferos pénetrat, terras étiam perlústrans, & caléfáciens magis mentes quàm córpora, fovet virtútes, éxcoquit vítia.

Lectio v.

IPsa, inquam, est præclára & exímia stella, super hoc mare magnum & spatiósum necessáriò sublováta, micans méritis, illústrans exémplis. O quisquis te intélligis in hujus sæculi proflúvio magis inter procéllas & tempestátes fluctuáre, quàm per terram ambuláre; ne avértas óculos a fulgóre hujus síderis, si non vis óbrui procéllis. Si insúrgant venti tentatiónum, si incúrras scópulos tribulatiónum, réspice stellam, voca Maríam. Si jactáris supérbiæ undis, si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis; réspice stellam, voca Maríam. Si iracúndia, aut avarítia, aut carnis illécebra navículam concússerit mentis; réspice ad Maríam.

Lectio vj.

SI críminum immanitáte turbátus, consciéntiæ fœditáte confúsus, judícii horróre pertérritus, báratthro incípias absorbéri tristítiæ, desperatiónis abysso; cógita Maríam. In perículis, in angústiis, in rebus dúbiis, Maríam cógita, Maríam ínvoca. Non recédat ab ore, non recédat a corde: & ut ímpetres ejus oratiónis suffrágium, non déseras conversatiónis exémplum. Ip-

sam sequens, non dévias; ipsam rogans, non despéras; ipsam cógitans, non erras; ipsâ tenénte, non córruis; ipsâ protegénte, non métuis; ipsâ duce, non fatigáris; ipsâ propítiâ, pérvenis.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

LIber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac, Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 2. in cap. 1. Matt.

DUo sunt, quæ páriunt quæstiónem. Unum, quæ causa sit ut in generatiónum catálogo Virgo sileátur: álterum verò quâ ratióne Joseph memorétur, cui certè nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim & unum abundáre, & álterum deésse. Quid ergo dicémus? Quòd útique primum illud necésse fúerit memorári, quemádmodum ex David descénderit. Unde hoc ítaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntē Dóminum. [Vade ad Vírginem desponsátam viro cui nomen Joseph, ex domo & família David.] Quid ígitur vis audíre maniféstius, cùm ex domo & família David Vírginem esse audíeris? Unde patet quòd inde útique erat étiam Joseph. Fúerat quippe in lege præcéptum, ex divérsis tribubus non licére usurpári conjúgium.

Lectio viij. Paulò post.

NOn solùm de ália tribu, sed ne de família quidem áltera fas erat conjúgia copulári. Ita istud quod dícitur, ex domo esse & família David, sive Vírgini copulétur, constâbit dictum: sive ipsi Joseph pótiùs aptétur, illud idem confícitur. Si enim ex domo David atque família erat, non aliúnde accépit cónjugem nisi ex ea tribu, de qua étiam ipse descénderat. Quid verò, inquis, si legem ille transgréssus est? Sed idcírco Evangelísta prævéniens, Joseph justum esse testátus est, ne tu ei témerè crimen impíngeres.

Lectio ix. Paulò post.

NOn erat mos apud Hebræos generatiónum catálogum per féminas téxere. Ut ergo & morem custodíret, neve

in ipso statim principio viderétur antíqua destrúere, & nobis Vírginem cértiùs indicáret; paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatióne non tácuit. Sive enim hæc fecísset in Vírgine, novitátis non effugísset invídiam: sive Joseph reticuísset, non novissémus ex quibus Virgo majóribus procreáta esset. Ut ergo & nos discerémus quæ esset María, vel unde, & consuetúdo legis permanéret immóbilis; generatiónum catálogum usque ad sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit. Hoc enim decleráto, illud quoque páriter osténdit, quod scílicet inde esset & Virgo.

In Vesp. *fit Commem. S. Cypriani, Episc. & Mart. Ant.* Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix.

Oratio, Beáti Cypriáni, *ut infra.*

Die XVI.

In Festo

S. CYPRIANI,

Carthaginensis Episc.

& Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Comm. unius Martyris, ix. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Lectio ij.

Ex ejus vita per Pontium ejus Diacon. scripta, & ex ipsius operib.

Cypriánus Afer, primùm magna cum glória Rhetóricam dócuit Carthágine. Cæcílius préśbyter eum ad agnitiónem veræ divinitátis addúxit. Is inter prima fidei suæ rudiménta nihil áliud crédidit Deo dignum, quàm si continéntiam tuerétur. Vix baptizátus est, cùm distríbuit res suas ad indigéntiam páuperum sustentándam. Se autem mutátum esse per Baptísmum in álium hóminem, ipse ad Donátum scripsit his verbis: Postquam undæ genitális auxílio superióris ævi labe detérsâ, in expiátum pectus ac purum désuper se lumen infúdit; postquam cœlitus spíritu hausto, in novum me hóminem natívitas secúnda reparávit, mirum in módum prótinus confirmáre se dúbia, patére clausa, lucére tenebrósa; geri posse quod impossíbile putabátur, agnóscere terrénum fuísse, quod priùs carnáliter natum delíctis obnóxium víveret; Dei esse cœpísse quod jam Spíritus sanctus animáret.

Mora circa grátiam Dei nulla, nulla dilátio: Presbytérium statim accépit, & post non multum témporis, ad Carthaginénsis Episcopátus gradum, adhuc neóphytus eléctus est.

Lectio iij.

Exinde quemádmodū se gésserit, quis reférre sufficiat? Quæ illi píetas? Qui vigor? misericórdia quanta? Tantùm sanctitátis & grátiæ ex ore ejus lucébat, ut confúnderet intuéntium mentes. Gravis vultus & lætus: nec sevéritas tristis, nec cómitas nímia; sed admíxta utrínque tempéries, ut esset ambígere, veréri plus an díligi mererétur. Multas epístolas scripsit perútiles, quibus Ecclésiæ disciplínam deféndit; múltos tractátus, quibus fidélium mores instruit. Proscriptus est, & in exílium missus: a Procónsule damnátus cápite, respóndit; Deo grátias. Cùm in locum supplícii venísset, jussit suis, ut spiculatóri vigínti quinque áureos darent; póstea verò manu suâ óculos sibi texit, & gládio percússus occúbuit. Corpus ejus ex Africa témpore Cároli Magni in Gálliam allátum, Lugdúni primùm, deínde a Cárolo Calvo Compéndii in sacéllo régii palátii collocátum est.

Oratio.

Beáti Cypriáni, quæsumus, Dómine, nos tibi sancta comméndet orátio, qui simul & vigóre sacerdótii cláruit, & gloriósæ passiónis triúmpho refúlsit: Per Dóminum nostrum.

In Vesp. fit Commem. S. Lamberti Episc. & Mart. Ant. Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix. *Oratio*, Deus, cujus grátia, xiij.

DIE XVII.

In Festo

S. LAMBERTI,

Trajectensis Epíscopi & Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris, ix.

Lectio iij.

Ex S. Lamberti vita, apud Mabil. Sæc. III. Benedict.

Lambértus, seu Landebértus Trajécto ad Mosam oriúndus, Theodárdo Trajecténsi Epíscopo & Mártyri suffécтus, justítiæ & libertátis públicæ víndicem se præbuit acérrimum: eámque ob causam ab Ebroíno Palátii

Majóre ſub rege Theodoríco Epiſcopátu pulſus eſt. Cedéndum témpori ratus, in monaſtérium Stabulénſe ſecéſſit; ex quo poſt ſepténnium a Pippíno Cároli Martélli patre revocátus, ac ſedi ſuæ reſtitútus, Toxándriæ incolis Evangélii lucem íntulit. Cùm autem, ut refert ſanctus Ado, Régiam domum zelo Religiónis increpáſſet; Dodo Pippíni doméſticus, redeúntem a matutínis Láudibus aggréſſus eſt: eúmque in cubículo orántem unus e Dodónis ſatellítibus telo confódit; ſicque Martyr occúbuit anno ſeptingentéſimo octávo. Corpus ejus Trajécti ſepúltum, inde Leódium unà cum Epiſcopáli ſede tranſlátum fuit.

DIE XXII.

In Feſto

SS. MAURITII, & Sociorum, Mart.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, xv.

Pridie In Vesperis, *Poſt Hymnum*, ℣. Multæ tribulatiónes juſtórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dñs. *Pſ.* 33.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Accípite armatúram Dei, ut poſsítis reſiſtere in die malo, & in ómnibus perfécti ſtare. *Epheſ.* 6.

Oratio, Deus, *ut infra.*

Fit Commem. S. Florentii Presb. Ant. Sanctificábor. ℣. Sacerdótes. *ut in Communi Juſtorum, pro uno S. Sacerdote*, xliv. *Oratio*, Dómine, xlix.

Ex ſancto Euchério Lugdunénſi Epíſcopo.

In Paſſione Agaunenſium Martyrum, apud Ruin.

Lectio ij.

SUb Maximiáno qui Románæ Reipúblicæ cum Diocletiáno impérium ténuit, erat in exércitu Légio mílitum qui Thebæi appellabántur. Hi in auxílium Maximiáno ab Oriéntis pártibus accíti vénerant, viri in rebus béllicis ſtrénui, & virtúte nóbiles, ſed nobilióres fide: erga Imperatórem fortitúdine, erga Chriſtum devotióne certábant, Evangélici præcépti étiam ſub armis non immémores. Maximiánus ſacrificatúrus idólis Octodúrum convenire exércitum juſſit, atróci propóſitâ juſſióne, ut per aras dæmónibus conſecrátas jurárent. Soli id Thebæi detrectáre auſi ſunt: eóque cógnito, Maximiánus Agáunum mittit, ubi octávo

ab Octodúro milliári consséderant, & décimum quemque gládio feríri jubet, quò facíliùs cæteri metu térriti, mandátis ejus céderent. Ubi ad Thebæos denuntiátio iteráta pervénit, vociferátio passim in castris exóritur affirmántium se idolórum profána semper detestatúros; & extréma experíri sátiùs esse, quàm advérsùs Christiánam fidem veníre. His compértis, Maximiánus ímperat ut íterùm décimus eórum morti detur, & cæteri nihilóminùs ad ea quæ sprévérant compelleréntur. Percússus est ítaque qui décimus sorte obvénerat. Flagrábat in illis Martyrii gloriósus ardor, suadénte imprímis sancto Mauritio pro sacraménto Christi moriéndum, sequendósque contubernáles qui jam in cœlum præcésserant. Itaque Maximiáno hæc mandáta mittunt sicut pia, ita & fórtia: Mílites sumus, Imperátor, tui; sed tamen servi, quod líberè confitémur, Dei. Tibi milítiam debémus, illi innocéntiam. Tenémus ecce arma, non resístimus: si quid in nos ultra statúeris, ignes, torménta, ferrum subíre paráti sumus: Christiános nos fatémur.

Lectio iij.

MAximiánus despérans gloriósam eórum constántiam posse revocári, unâ senténtiâ intérfici omnes, & rem cónfici circumfúsis mílitum agmínibus jubet. Cædebántur ítaque passim gládiis, non reclamántes saltem aut repugnántes; sed depósitis armis, cervíces persecutóribus præbéntes, & júgulum percussóribus vel intéctum corpus offeréntes. Non vel ipsâ suórum multitúdine, non armórum munitióne eláti sunt, ut ferro conaréntur assérere justítiæ causam: sed hoc solum reminiscéntes, se illum confitéri, qui nec reclamándo ad occisiónem ductus est, & tanquam agnus non apéruit os suum: ipsi quoque tanquam grex Dominicárum óvium, laniári se tanquam ab irruéntibus lupis passi sunt. ¶ Eódem die cólitur memória sancti Floréntii, qui fuisse dícitur unus ex beáti Martíni discípulis, a quo présbyter factus, sacro múnere apud Píctones functus est. Quotánnis ad sanctum Martí-

num veniébat, ut renovāret se spirituálibus exercítiis; quod & factitábant multi álii ex sancti Epíscopi discípulis. Proféssus tandem est vitam eremíticam in agro Andegavénsi, multósque discípulos hábuit. Dives bonis opéribus ábiit ad Dóminum, sepultúsque est eódem loco, ubi póstea sæculo undécimo cónditum est sancti Floréntii monastérium. Corpus ejus ab Hugóne Magno Viromanduórum Cómite Róiam allátum est: ibíque cólitur religiosíssimè in antíqua sancti Geórgii Ecclésia, quæ hódie est Collegiáta sancti Floréntii, qui ex illo témpore Roiénsis civitátis est Patrónus.

In Laudibus, *post Hymnum*, ℣. Salus justórum a Dómino; ℟. Et protéctor eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Armávit suos non clypei & hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis, & exhortatiónibus, quibus constántes efféčti sunt, & pro légibus mori paráti. 2. *Mach.* 15.

Oratio.

Deus, fortitúdo certántium, & palma Mártyrum, qui beátum Mauritium, ejúsque Sócios, ad tui nóminis conféssiónem mirâ virtúte roborásti; quæsumus, ut sicut nos eórum triúmpho lætíficas, ita semper protectióne deféndas; Per.

Fit Commem. S. Florentii, Presb. Ant. Obtulit. ℣. Memor. *Oratio*, Dómine, *ut in Comm.* xlix.

In II. Vesperis, *post Hymn.* ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei, ℟. Et delecténtur in lætítia. *Ps.* 67.

Ad Magníf. *Ant.* 7. d. Ingréssi sunt sine arcu & sagítta, & absque scuto & gládio: Deus eórum pugnávit pro eis, & vicit. *Judith*, 5.

Oratio, Deus, *ut supra.*

Fit Commem. S. Lini, Papæ & Mart. Ant. Qui vícerit. ℣. Justus. *ut in Communi unius Mart.* ix. *Orat.* Omnípotens, xiij.

Deinde S. Theclæ, Virginis & Mart. Ant. Infírma mundi. ℣. Hæréditas. *ut in Communi Virg.* lij. *Orat.* Indulgéntiam, lvij.

Die XXIII.

In Festo

SANCTI LINI,

Papæ & Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris, ix.

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris, advérsùs hæreses.

Lectio iij. Lib. 3. cap. 3.

QUóniam valde longum est ómnium Ecclesiárum numeráre successiónes; máximæ & antiquíssimæ & ómnibus cógnitæ, a gloriosíssimis duóbus Apóstolis Petro & Paulo Romæ fundátæ & constitútæ Ecclésiæ, eam, quam habet ab Apóstolis, Traditiónem & annuntiátam homínibus fidem, per successiónes Episcopórum perveniéntem usque ad nos, vindicántes, confúndimus omnes eos, qui quoquómodo vel per sui placéntiam malam, vel vanam glóriam, vel per cæcitátem & malam senténtiam, prætérquam opórtet, cólligunt. Ad hanc enim Ecclésiam propter potentiórem principalitátem, necésse est omnem convenire Ecclésiam; hoc est eos, qui sunt úndique, fidéles; in qua semper ab his qui sunt úndique, conserváta est ea, quæ est ab Apóstolis, Tradítio. Fundántes ígitur & instruéntes Apóstoli Ecclésiam, Lino Episcopátum administrándæ Ecclésiæ tradidérunt. Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timótheum Epístolis méminit. Succédit autem ei Anaclétus. ¶ Hac ipsâ die recólitur memória Sanctæ Theclæ vírginis & mártyris quæ a Paulo Apóstolo Icónii ad Christum convérsa est. Núptias fúgiens damnatáque ad béstias, natúram étiam bestiárum, ut ait sanctus Ambrósius, virginitátis veneratióne mutávit. Cérnere enim erat, inquit, lingéntem pedes béstiam cubitáre humi, muto testificántem sono quòd sacrũ Vírginis corpus violáre non posset. Tantum hábuit admiratiónis virgínitas, ut eam leónes ipsi admiráti sint. Dénique post plúrima pro Christo superáta certámina, prima femínei sexûs martyr esse méruit. Hanc sancti Patres ob exímiam sanctitátem miris láudibus certátim ornárunt.

Die XXIV.
IN VIGILIA SANCTI FIRMINI, Episc. & Martyris.

Officium fit de Feria, ut in Psalterio, additis iis quæ sequuntur.

AD MATUTINUM.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, cum

duobus Responsoriis, ut notantur in Fer.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes prædicáte, dicéntes: Quia appropinquávit regnum cœlórũ. Et réliqua

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

L. 18. de Civit. Dei. c. 50.

PRimùm se ab Jerúsalem diffúdit Ecclésia, & cùm in Judæa atque Samaría plúrimi credidíssent, & in álias gentes itum est, eis annuntiántibus Evangélium, quos Christus sicut luminária & aptáverat verbo, & accénderat Spíritu sancto. Dénique per ipsos, non solùm qui eum & ante passiónem & post resurrectiónem víderant & audíerant, verùm étiam post óbitum eórum, per pósteros eórum, inter horréndas persecutiónes & vários cruciátus ac fúnera Mártyrum, prædicátum est toto orbe Evangélium, contestánte Deo signis, & osténtis, & váriis virtútibus, & Spíritûs sancti munéribus: ut pópuli géntium credéntes in eum qui pro eórum redemptióne crucifixus est, christiáno amóre veneraréntur sánguinem Mártyrum, quem diabólico furóre fudérunt.

℟. Eúntes prædicáte, dicéntes, quia appropinquávit regnum cœlórum: * Qui récipit vos, me récipit; & † Qui me récipit, récipit eum qui me misit. ℣. Salvábo vos, & éritis benedíctio; nolíte timére: * Qui récipit vos. Glória. † Qui me récipit. *Matth.* 10. *Zach.* 8.

AD LAUDES.

Post Hymn. ℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Bened. *Ant.* 7. d. In Gentes nunc ego mitto te, aperíre óculos eórum, ut convertántur a ténebris ad lucem. *Act.* 26.

Oratio.

COncéde nobis, quæsumus, omnípotens Deus, ventúram beáti Firmíni Mártyris tui atque Pontíficis solemnitátem cóngruis præveníre honóribus, eandémque digno pietátis afféctu celebráre; Per Dóminum.

Fiunt Suffragia, seu Commemor. communes SS. & dicuntur Preces flexis genibus, etiam ad Horas.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE

DIE XXV. SEPTEMBRIS.

IN FESTO SANCTI FIRMINI, PRIMI EPISCOPI AMBIANENSIS ET MARTYRIS, ECCLESIÆ ET DIŒCESIS PATRONI.

SOLEMNE.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni*. I.

Ecce ego, ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum: expándi manus meas ad pópulum incrédulũ. *Is.* 65.

Ant. 3. a. Repléta est terra ejus idólis: opus mánuum suárum adoravérunt; exaltábitur autem Dóminus solus. *Is.* 2.

Ant. 7. b. Pópulus quem ignóro, sérviet mihi: filii aliéni audítu auris obédient mihi. 2. *Reg.* 22.

Ant. 2. D. Idóla pénitus conteréntur: projíciet homo simulácra, quæ fécerat sibi ut adoráret. *Is.* 2.

Ant. 5. a. Inclinábitur homo ad Factórem suum, & óculi ejus ad Sanctum Israel respícient. *Is.* 17.

Capitulum. Is. 66.

Mittam ex eis qui salváti fúerint ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam: & annuntiábunt glóriam meam géntibus.

℟. Nunc víncula tua disrúmpam; interfíciam scúlptile & conflátile: * Ecce super montes pedes evangelizántis, & annuntiántis pacem. ℣. Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona.* Ecce. Glória.* Ecce. *Nahum.* 1. *Rom.* 10.

Hymnus.

FORTUNATA nimis, Pómpelo, pátria
Civis magnánimi; cui caput ínclytum
Ornat tincta suo sánguine láurea
Christi débita mártyri!

SACRO fonte puer tíngitur; & fidem
Edóctus, pópulum vel júvenis docet:
Fit vir, moxque pium Præsulis ínfula
Invíto décorat caput.

EN fines pátrios déserit, óppida
Lustrat præco Deí, rúraque Gállica:
Et quocúnque volat, plúrima cívium
Christo míllia súbjicit.

OLDÆ finítimos érudit áccolas,
Arvérnis fídei dógmata núntiat,
Hinc ultra Lígerim quot pópulos adit,
Tot prædas rapit ínferis.

O vos, Andégavi, quos péperit Deo,
Et vos Bellóvaci, dícite pósteris,
Quot Firmínus opes, quot bona grátiæ
Vestris contúlerit plagis.

TANTUM Pontíficem prima Picárdiæ
Sedes præ réliquis óbtinet úrbibus:
Istinc sanguíneo trámite plúrimos
Secum ducet ad æthera.

IMMORTALE tibi, summe Pater, decus,
Qui sancto púgili præmia déstinas;
Immortális honor sit quoque Fílio;
Par sit laus tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum; ℟. Quia prospéxit de excélso sancto suo. *Ps.* 101.

Ad Magníf. *Ant.* 7. G. Ecce opus Dómini coram illo; & vocábunt eos Pópulus sanctus, Redémpti a Dómino; tu autem vocáberis: Quæsíta cívitas & non derelícta; allel. *Is.* 62.

Oratio.

TRíbue nobis, omnípotens Deus, ut in solemnitáte beáti Firmíni Mártyris tui atque Pontíficis, pretiósa fídei nostræ inítia venerántes; ejúsdem intercessióne, crescámus in grátia & cognitióne Dómini nostri Jesu Christi Fílii tui; Qui tecum vivit.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. c. Occupábit salus muros tuos, & portas tuas laudátio; & erit tibi Dóminus in lucem sempitérnam. *Is.* 60.

Hymnus, Deus Creátor ómnium, *ut in Psalt.* 34.
In cujus fine Doxologia,
UNI sit & Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Ad Nunc dimíttis.

Ant. 5. a. Habitántibus in regióne umbræ mortis lux orta est eis. *Is.* 9.

Oratio.

DEus, qui nos de ténebris in admirábile lumen tuum per beátum Firmínum vocáre dignátus es: fac ejúsdem sentíre præsídia cujus prædicatióne ad veram instítúti sumus religiónem; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Sic dicitur Completorium per Octavam, quando fit de ea.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum qui de ténebris nos vocávit in admirábile lumen suum, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus.

CHRISTO proféctus áuspice,
Vix Ambiáni mœnia
Præsul subit, mirácula
Simul vidéntur íngredi.

VERBO tonat, ceu fúlmine;
Plenúsque Petri spíritu
Sacris aquis terno die
Ter mille lotos éxpiat.

QUAM sancta Faustíni domus
Quæ tota Christo súbditur,
Largósque fontes grátiæ
Charis propínat cívibus!

FIRMINE, livor tártari
Tot índolet successíbus;
Truces Tyránnos súscitat
Tui minístros fúneris.

IN cárcerem detrúderis;
Durâ graváris cómpede:
Sed nulla sacram Númini
Linguã coércent víncula.

LIBER sub ipsis prædicas
Legem supérnam vínculis:
Invícta mens constat sibi,
Triúmphat in dolóribus.

TIBI rotas, cruces, rogos
Frustra minátur cárnifex:
Terrére te tortor nequit,
Tortóris ipse terror es.

TRINO sit ac uni Deo
Laus summa, suprémum decus,
Qui Præsulis labóribus
Palmam repéndit Mártyris. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Quæsívit Dóminus sibi virum juxta cor suum; & præcépit ei ut esset dux super pópulum suum. 1. *Reg.* 13.

Psalm. Beátus vir, 3.

Ant. 3. a. Factum est verbum Dómini ad eum, dicens : Surge, & vade in civitátem magnam, & prædica in ea. *Jonæ*, 3.

Psalm. Quare fremuérunt gentes, 3.

Ant. 7. d. Surréxit, & ábiit juxta verbum Dómini; & cœpit introíre in civitátem. *Jonæ*, 3.

Psalm. In Dómino confido, 88.

℣. Lingua ejus loquétur judícium: ℟. Lex Dei ejus in corde ipsíus. *Ps.* 36.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio j. Cap. 1. & 2.

GRátias ágimus Deo semper pro ómnibus vobis, memóriam vestri faciéntes in oratiónibus nostris sine intermissióne, mémores óperis fidei vestræ, & labóris, & charitátis, & sustinéntiæ spei Dómini nostri Jesu Christi, ante Deum & Patrem nostrum: sciéntes, fratres dilécti a Deo, electiónem vestram; quia Evangélium nostrum non fuit ad vos in sermóne tantùm, sed & in virtúte, & in Spíritu sancto, & in plenitúdine multa :...Ipsi scitis, Fratres,.. intróitum nostrum ad vos, quia non inánis fuit. Sed ante passi, & contuméliis affécti, sicut scitis, fidúciam habúimus in Deo nostro, loqui ad vos Evangélium Dei, in multa sollicitúdine.

℟. Dixit Dóminus illi : Noli timére, sed * Lóquere & ne táceas, propter quod ego sum tecum; quóniam pópulus est mihi multus in hac civitáte. ℣. Scient quia ego sum Dóminus Deus eórum : & dabo eis cor, & intélligent; aures, & áudient. * Lóquere. Glória. *Repet.* ℟. Dixit. *usque ad* ℣. *Act.* 18. *Baruch*, 2.

Lectio ij.

EXhortátio nostra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo; sed sicut probáti sumus a Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur non quasi homínibus placéntes, sed Deo qui probat corda nostra. Neque enim aliquándo fúimus in sermóne adulatiónis, sicut scitis, neque in occasióne avarítiæ, Deus testis est, nec quæréntes ab homínibus glóriam, neque a vobis, neque ab áliis. Cùm possémus vobis óneri esse, ut Christi Apóstoli; sed facti sumus párvuli in médio

vestrûm, tanquam si nutrix fóveat filios suos. Ita desiderántes vos cúpidè, volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras: quóniam charíssimi nobis facti estis.

℟. Incitabátur spíritus ejus in ipso videns idololatríæ déditam civitátem :* Disputábat ígitur in foro, per omnes dies, ad eos qui áderant. ℣. Surréxit quasi ignis, & verbum ipsíus quasi fácula ardébat. * Disputábat. *Act.* 17. *Eccli.* 48.

Lectio iij.

VOs testes estis, & Deus, quàm sanctè, & justè, & sine queréla, vobis qui credidístis, fúimus: sicut scitis, quáliter unumquémque vestrûm (sicut pater filios suos) deprecántes vos, & consolántes, testificáti sumus, ut ambularétis dignè Deo, qui vocávit vos in suum regnum, & glóriam. Ideo & nos grátias ágimus Deo sine intermissióne, quóniã cùm accepissétis a nobis verbum audítus Dei, accepístis illud non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei, qui operátur in vobis, qui credidístis. Quæ est enim nostra spes aut gáudium, aut coróna glóriæ? Nonne vos ante Dñum nostrũ Jesum Christum estis in advéntu ejus? vos enim estis coróna nostra & gáudium.

℟. Intendébant turbæ his quæ dicebántur, vidéntes signa quæ faciébat. * Cùm verò credidíssent evangelizánti de regno Dei, † Baptizabántur viri ac mulíeres. ℣. Locútus est ómnia verba quæ díxerat Dóminus; & fecit signa coram pópulo, & crédidit pópulus. * Cùm. Glória. † Baptizabántur. *Act.* 8. *Exod.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Hic erat edóctus viam Dómini, & fervens spíritu loquebátur, & docébat diligénter ea quæ sunt Jesu. *Act.* 18.

Psalm. Consérva me, 109.

Ant. 6. F. Dóminus augébat qui salvi fierent quotídie in idípsum. *Act.* 2.

Psalm. Cœli enárrant, 41.

Ant. 5. a. Gentes glorificábant verbum Dómini: disseminabátur autem verbum Dómini per univérsam regiónem. *Act.* 13.

Psalm. Omnes gentes, 155.

℣. Annuntiávi, & locú-

tus sum, ℟. Multiplicáti sunt super númerum. *Ps.* 39.

Lectio iv.

Ex actis apud Bosquet. & Eccl. Amb. monumentis.

FIrmínus Pompelonénsis, patre Firmo, órdinis senatórii viro, matre Eugénia natus, cùm annórum esset ferè septémdecim, a patre tráditus est Honésto, Nemausénsi Presbytero, ut lítteris liberálibus & Christiánâ disciplínâ erudirétur. Hoc magístro tantos progréssus fecit, ut post annos septem ab Honoráto Tolosátium Epíscopo factus sit Présbyter, & passim pro Honésto jam sene officium prædicatiónis impléret. Post áliquot annos ab eódem Honoráto ordinátus Epíscopus jussus est evangélium géntibus prædicáre. Igitur anno ætátis primo & tricésimo cúpiens concréditæ sibi dispensatiónis munus exercére, relíctâ pátriâ, in Gálliam venit, quam ferè totã perágrávit. Ac primò accéssit ad Aginnénsem civitátem, ubi aliquándiu cum Eustáchio Presbytero commorátus, pópulum doctrínæ verbo & vitæ exémplo in fide confirmávit. Inde in Arvérniam tránsiens, plúrimam illius gentis partem ad Christum addúxit, & Arcádium ac Rómulum, acérrimos idolórum propugnatóres confutávit & baptizávit. Hinc conténdit Andegávum, in qua civitáte docénda cùm menses quíndecim posuísset, quàm plúrimos ad fidem perdúxit. Inde perréxit in Neústriã, ubi multos Christo lucrifécit. Illic áudiens Christiános Bellováci a præside Valério váriis cruciátibus torquéri, eò se cóntulit, & Evangélium diu noctúque prædicans, a Sérgio præside qui Valério succésserat, conjéctus est in víncula, & virgis crudelíssimè cæsus.

℟. Venérunt ad eum in hospítium plúrimi, *Quibus exponébat testíficans regnum Dei, suadénsque eis de Jesu, a mane usque ad vésperam. ℣. Descendérunt multi quæréntes judícium & justítiam. * Quibus exponébat. *Act.* 28. 1. *Mach.* 2.

Lectio v.

MOrtuo præside, & Bellovácis in fide confirmátis, excúrrit in Mórinos: ac tandem sexto die Idus Octóbris Ambiánum

pervénit, receptúsque est a Faustíno senatóre, quem baptizávit unà cum Auséntio Hilário viro primário, & Attília Agrippíni quondam cónjuge clariffima, omníque eórum família, ádeo ut exígui témporis spátio ad fidem vénerint hóminum tria ferè míllia. Quæ autem docébat, ea miráculis confirmábat: nam paralyticos erigébat, dæmónia ejiciébat; hómines duos a lepra mundávit, óculum excússum Casto Andréæ fílio restítuit, febres morbósque plúrimos, invocáto Patris & Fílii & Spíritûs sancti nómine, dépulit. Intérea Valérius Sebastiánus præses, qui tunc Tréviris erat, áudiens ea, quæ per Firmínum Ambiáni fiébant, eò properávit. Quò cùm veníffet, in tribunáli sedens edíxit, ut univérsi post tríduum ad Prætórium Æmiliánum adéssent. Cùm eò conveníssent omnes Tribúni mílitum, curiáles & templórum sacerdótes, imperatórum Décii & Valeriáni edícta de cultu Deórum propónit: tum Auxílius curiális, idémque templórum Jovis & Mercúrii sacérdos, Firmínum non ultra feréndum dictitat; eum auctórem fuisse non plebi solùm, sed & senatóribus ómnibus, ut, repudiáto Deórum cultu, Christiánam religiónem ampleckteréntur. Sebastiánus suis milítibus præcépit, ut sibi post bíduum ad spectácula theátri ad Clypiánam portam Firmínum sísterent.

℟. Compúncti sunt corde, & dixérunt: Quid faciémus? Pœniténtiam, inquit, ágite, * Et baptizétur unusquísque vestrûm in nómine Jesu Christi, in remissiónem peccatórum. ℣. Abjícite deos aliénos qui in médio vestri sunt. * Et. *Act.* 2. *Gen.* 35.

Lectio vj.

Id ubi Firmínus audívit, póstero die ultro accédit ad Prætórium, & unum Deum omnipoténtem docet adorándum, simulácra verò exterminánda. Præses eum obtestátur ut ad avítam religiónem rédeat, minatúrque ei, nisi id fáciat, ómnium tormentórum génera. Cui Firmínus: Cógnitum tibi sit, Præses, me torménta tua, quæ mihi promíttis, non formidáre. Quò majóra erunt, eò major mihi ánimus ad ea fórtiter toleránda a Deo meo addétur.

Sebastiánus páriter cum univérsa pópuli coróna viri constántiam admirátus, non ausus est eum ad torménta dare ne tumúltus in pópulo orirétur, sed custódibus tráditum noctu clam in cárcere cápite truncári jussit. Beátus Martyr spiculatórem conspicátus, magno præ gáudio lácrymans, sic precári cœpit. Grátias tibi ago, Dómine Jesu Christe, pastor bone, qui me ad tuórum fidélium vocáre dignátus es consórtium: dignáre ergo, Rex pie, Rex clementíssime, hos misericórditer custodíre, quos ministério nostro tibi acquírere voluísti. His dictis secúri percússus est die séptimo Caléndas Octóbris. Corpus ejus, quod in frusta secári & abscóndi Præses jússerat, ne a Christiánis colerétur, Faustínus nocte sústulit e cárcere, & in suo cœmetério, quod Abládana dicebátur, cum aromátibus & linteamínibus pretiósis cóndidit; quo in loco diu illud quiévit, Deúsque virtútes innumerábiles operátus est. Porro sanctus Firmínus non diœcésis modò Ambianénsis, sed & Pompelonénsis patrónus est.

℟. Magnificabátur nomen Dómini Jesu: * Ita † Fórtiter crescébat verbum Dei, & confirmabátur. ℣. Deferéntes cerimónias patrum suórum, quæ in multitúdine deórum erant, unum Deum cœli coluérunt. * Ita. Glória. † Fórtiter. *Act.* 19. *Judith*, 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Cùm perambulásset partes illas, & cohortátus eos fuísset multo sermóne, factæ sunt illi insídiæ. *Act.* 20.

Psalm. Exáudi, 133.

Ant. 4. E. Qui incréduli fuérunt, suscitavérunt & ad iracúndiam concitavérunt ánimas géntiũ. *Act.* 14.

Psalm. Cantáte Dómino....Cantáte, 54.

Ant. 2. D. Adduxérunt eum ad tribúnal, dicéntes: quia contra legem hic persuádet homínibus cólere Deum. *Act.* 18.

Psalm. Dóminus regnávit, exúltet terra, 56.

℣. Erípies me de contradictiónibus pópuli: ℟. Constítues me in caput géntium. *Ps.* 17.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vij. Cap. 16.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis:

Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 7. in Epist. 1. ad Cor. §. 6.

DIcébam nuper, Apóstolos ea quæ prædicárunt, nunquam prædicatúros fuisse, nisi divínâ movénte grátiâ; & non modò id non perfectúros sed neque hac de re consultatúros fuisse. Age verò, hódie quoque eam rem excutiámus, ostendamúsque, non potuísse eos id suscípere vel cogitáre, nisi Christum secum habuíssent: non quia imbecílli advérsùs fortes, non quia pauci contra multos, non quia páuperes contra dívites, non quia indócti contra sapiéntes áciem instruébant; sed quia præjudicátæ opiniónis magna vis erat. Scitis enim nihil apud hómines valídius esse véteris consuetúdinis tyránnide... Nihil enim ita turbat ánimum, etiámsi útile quídpiam aggrediátur, ut innováre & peregrinū quid indúcere, máximè cùm de cultu Religiónis & de Dei glória ágitur.

℟. Certámen forte dedit illi ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia; * Descendítque Dóminus cum illo in fóveam, & in vínculis non derelíquit illum. ℣. Accédens Tribúnus, apprehéndit eum, & jussit eum alligári caténis. * Descendítque. *Sap.* 10. *Act.* 21.

Lectio viij. §. 7.

NOn modò a consuetúdine ad consuetúdinem trahébant, sed a consuetúdine securitátem habénte ad rem perícula minitántem. Credéntem enim statim accidébat publicári, pelli, a pátria excídere, ab ómnibus ódio habéri, commúnem hostem esse & suis & aliénis. Itaque etiámsi vocássent a novitáte ad consuetúdinem, étiam sic difficilis res fuísset: cùm autem a consuetúdine ad novitátem vocárent, & hæc adéssent mala; cógita quantum erat illud impediméntum. Præter ea autem quæ dicta sunt, áliud non lévius erat quod mutatiónem difficilem rédderet. Ad consuetúdinem enim & ad perícula id addas, quòd hæc præcépta oneresióra essent; & ea, a quibus abducébant, lévia

& facília. Nam a fornicatióne ad castitátem vocábant, ab amóre vitæ ad mortem, ab ebrietáte ad jejúnium, a risu ad lácrymas & compunctiónem, ab avarítia ad paupertátem, a securitáte ad perícula: & per ómnia extrémam exigébant accuratiónem.

℟. Non in vácuum cucúrri, neque in vácuum laborávi; * Sed etsi ímmolor supra sacrifícium, & obséquium fídei vestræ, gáudeo, & congrátulor ómnibus vobis; idípsum autem & vos gaudéte, & congratulámini mihi. ℣. Non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis; * Sed. *Philipp.* 2. 1. *Mach.* 13.

Lectio ix. §. 9.

ITaque ea de causa máximè admirári illos oportébat, quòd bárbaris homínibus persuáserint ut talem fidem suscíperent, & bonam de futúris spem habérent, ac depósitâ priórum peccatórum sárcinâ, cum magna ánimi alacritáte deínde pro virtúte labóres suscíperent, & ad sensibília nulla inhiárent, omnibúsque corpóreis rebus superióres effécti, spirituália accíperent dona: ac Persa, Sármata, Maurus & Indus, scirent ánimæ expiatiónem, Dei poténtiam, & benignitátem ineffábilem, fídei philosóphiam, Spíritûs sancti advéntum, córporum resurrectiónem, & vitæ immortális dógmata. Hæc quippe ómnia & his plura barbarórum génera Piscatóres in Baptísmo mystériis initiántes, philosophári suasérunt.

℟. Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem: * Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia. ℣. Hic est qui fuit in Ecclésia, & cum pátribus nostris, qui accépit verba vitæ dare nobis. * Sapiéntiam. Glória. * Sapiéntiam. *Eccli.* 39. *Act.* 7. Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. Mihi data est grátia hæc in géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi. *Ephes.* 3.

Ant. 7. a. Opus meum vos estis in Dómino; & si áliis non sum Apóstolus, sed tamen vobis sum. 1. *Cor.* 9.

Ant. 8. G. Signa apostolá-

tûs mei facta ſunt ſuper vos in omni patiéntia, in ſignis & prodígiis & virtútibus. 2. Cor. 12.

Ant. 5. a. Dei ædificátio.

Canticum. Baruch, 5.

EXue te, Jerúſalem, ſtolâ luctûs & vexatiónis tuæ; * & índue te decóre & honóre ejus, quæ a Deo tibi eſt, ſempitérnæ glóriæ.

Circúmdabit te Deus diplóide juſtítiæ, * & impónet mitram cápiti honóris ætérni.

Deus enim oſténdet ſplendórem ſuum in te, * omni qui ſub cœlo eſt.

Nominábitur enim tibi nomen tuum a Deo in ſempitérnum: * Pax juſtítiæ, & Honor pietátis.

Exúrge, Jerúſalem, & ſta in excélſo, * & circúmſpice ad oriéntem;

Et vide colléctos filios tuos ab oriénte ſole uſque ad occidéntem, * in verbo ſancti gaudéntes Dei memóriâ.

Exiérunt enim abs te pédibus ducti ab inimícis: * addúcet autem illos Dóminus ad te, portátos in honóre ſicut filios regni.

Glória Patri.

Idem Canticum dicitur per Octavam, quando fit de ea.

Ant. Dei ædificátio eſtis: ſecúndum grátiam quæ data eſt mihi, ut ſápiens architéctus fundaméntum póſui. 1. Cor. 3.

Ant. 2. D. State, & tenéte traditiónes quas didicíſtis; ipſe autem qui dedit ſpem bonam in grátia, corda veſtra confírmet in omni ópere bono. 2. Theſſ. 2.

Capitulum. 1. Theſſ. 4.

FRatres, rogámus vos & obſecrámus in Dómino Jeſu, ut quemádmodum accepíſtis a nobis, quómodo opórteat vos ambuláre & placére Deo, ſic & ambulétis, ut abundétis magis.

Hymnus.

FIRMINUS látebrâ cárceris érutus
Se rurſum próperat ſíſtere Præſidi,
Declarátque palam númina géntium
Scalpris orta paréntibus.

NON ſic noſter, ait, fíctilis eſt Deus:
Mundo quidquid ineſt cóndidit & regit;
Terris omnípotens ímperat & polo,
Ipſis jura dat ínferis.

FIRMAT prodígiis dicta vir éloquens:
Mundat voce lepram, luce caréntibus

Visum restítuit; deficiéntibus
Vires ínserit ártubus.
Pro tot munéribus quod tibi præmium
Hostes sacrílegi, Vir pie, cónferent?
Mortē. Christícolæ quid pretiósius
Det gens ímpia mártyri?
At ne supplícium Præsulis óptimi
Cives commóveat, clam scelus ímprobi
Patrant carnífices, subque cavâ specu
Cum trunco caput ócculunt.
In cæco pósitas cárceris ángulo
Sacri relíquias córporis éripit
Faustíni pietas, & redoléntium
Succis ungit arómatum.
O Sanctæ fidei víctima, Póntifex!
Nostros usque favens sic ánimos rege,
Ut quidquid tua vox edócuit patres,
Nati móribus éxprimant.
Sit laus summa Patri, summáque Filio,
Qui dant martyribus víncere per neces:
Qui das martyribus præmia cónsequi,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

℣. Non fecit táliter (Dóminus) omni natióni: ℟. Et judícia sua non manifestávit eis. *Ps.* 147.

Ad Bened. *Ant.* 6. F. Grátias ágimus Deo, quóniam cùm accepissétis a nobis verbum audítûs Dei, accepístis illud, non ut verbum hóminum, sed (sicut est verè) verbum Dei. Quæ est enim nostra spes, aut coróna glóriæ? nonne vos ante Dóminum; allelúia. 1. *Thess.* 2.

Oratio.

Deus, qui gentis nostræ primítias beáti Firmíni Mártyris tui atque Pontíficis prædicatióne & miráculis, Ecclésiæ tuæ aggregári voluísti; fac quæsumus, ut illíus doctrínâ & labóribus in Christo géniti, in Evangélio quod prædicávit, immóbiles permaneámus; Per Dóminum.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia:

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Mihi data est.

C A N O N.

Ex antíquis Constitutiónibus Ecclesiárum Orientálium.

Tom. 2. Conc. Labb. pag. 350. c. 62.

Sanctórum Mártyrum, & ómnium qui bonum certámen pro Christo, ejúsque orthodóxâ fide certárunt, ossa deponántur in Ecclésiis, & monastériis, ut emánent ex iis sanitátes, & utilitátes ægrótis, infírmis, paralyticis, & indigéntibus áliis. Eórum fiat quotánnis commemorátio ab univérsa Christiána plebe: nec reputéntur ut réliqui mórtui; sed máximus deferátur illis honor; quóniam amíci Dei & Ecclésiæ diadéma & coróna. Suo quippe pretióso sánguine cornu Christiánæ religiónis extulérunt præ cunctis géntibus & pópulis.

AD TERTIAM.

Ant. Opus meum.

Capitulum. Coloss. 1.

Evangélii factus sum ego miníster secúndum dispensatiónem Dei quæ data est mihi in vos ut ímpleam verbum Dei.

℟. *brev.* Confitébor tibi in pópulis, Dómine; * Allelúia, allelúia. ℟. Confitébor. ℣. Et psallam tibi in natiónibus. * Allelúia. Glória. ℟. Confitébor. *Ps.* 107.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui; ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

Oratio, Deus, qui gentis, *ut supra ad Laudes; & sic ad Sextam & Non.*

AD SEXTAM.

Ant. Signa.

Capitulum. 1. Cor. 2.

Sermo meus & prædicátio mea, non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritûs & virtútis; ut fides vestra non sit in sapiéntia hóminum, sed in virtúte Dei.

℟. *breve.* Veritátem tuam, & salutáre tuum dixi; * Allelúia, allelúia. ℟. Veritátem. ℣. Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam. * Allelúia. Glória. ℟. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Ignítum elóquium tuum veheménter: ℟. Et servus tuus diléxit illud. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. State.

Capitulum. 1. Reg. 12.

Absit a me ut cessem oráre pro vobis; timéte Dóminum, & servíte ei in veritáte, &

ex toto corde vestro.

℟. *breve.* Réspice de cœlo, Dómine, & vísita víneam istam; * Allelúia, allelúia. ℟. Réspice. ℣. Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua. * Allelúia. Glória. ℟. Réspice.

℣. Non discédimus a te; vivificábis nos: ℟. Et nomen tuum invocábimus. *Ps.* 79.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica, ultimo excepto, cujus loco dicitur Ps. Crédidi, 126.

Antiphona, 1. toni. D.

GRátia data est mihi in vobis: Evangélii factus sum miníster secúndum operatiónem virtútis Dei. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. Non enim subterfúgi quóminus annuntiárem omne consílium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 3. a. Excipiéntes verbum cum gáudio Spíritûs sancti, convérsi estis ad Deum a simulácris, servíre Deo vivo & vero. 1. *Thess.* 1.

Ant. 8. c. Testis mihi est Deus, quómodo cúpiam omnes vos in viscéribus Jesu Christi: & hoc oro, ut cháritas vestra magis ac magis abúndet. *Philip.* 1.

Ant. 5. a. Et nunc comméndo vos Deo & verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre & dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. *Act.* 20.

Capitulum. 2. Petr. 1.

FRatres, satágite ut per bona ópera certam vestram vocatiónem & electiónem faciátis: hæc enim faciéntes non peccábitis aliquándo. Dabo autem óperam & frequénter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis.

Hymn. Delfaut Can. Amb.

URbem, paréntes, se quoque déserit
Firmínus, ut quò non sine Spíritûs
Cœléstis afflátu vocátur,
Appróperet generósus exul.

Andes, Agénnæ, Bellóvaci moras
Christi nequíbunt néctere míliti,
Huc tendit ardens, nec cruéntos
Mille timet moritúrus enses.

Audire vocem jam vídeor tuam,
Facúnde præco! dum lóqueris fides
Victrix in altum pectus intrat
Et vítiū procul ire cogit.

Hinc te Tyránni pérdere cógitant;

Sed non relinquis præpósitus gregem;
Pastóris est veri, lupórum
Dente priùs rábido secári.

Clam colla tortor Mártyris ámputat,
Labémque magno pónere nómini
Prægéstit; at fuso cruóre,
Majus erit véniens in ævum.

Sit summa Patri, summáque Fílio;
Utríque compar sit tibi, Spíritus,
Laus, qui coronásti suprémos
Pontíficis mériti labóres.
Amen.

℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magnif. *Ant.* 5. c. Ut filios meos charíssimos móneo; nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui; rogo ergo vos, imitatóres mei estóte, sicut & ego Christi; allelúia. 1. *Cor.* 4.

Oratio, Deus, qui gentis nostræ, *ut supra ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Reliqua ut notatur, 482.

DIEBUS
Intra Octavam
Sancti Firmini,
Primi Episc. Amb.
& Martyris.
Semiduplex.

Per totum Officium, Psalmi de Feria.

Omnia ut in Festo, 481. *exceptis iis quæ sequuntur.*

AD MATUTINUM.

Tres Antiphonæ, ℣. & ℟℟. *e Nocturno Festi, secundum Feriam occurrentem.*

Lectio j. de Scriptura occurrente; Lectio ij. & iij. ut habentur infra pro unaquaque die.

AD LAUDES.

Antiphonæ cum Canticis ut in die.

AD HORAS.

Omnia ut in die. Canon legitur ut in Feria.

AD VESPERAS.

Antiphonæ cum aliis ut in secundis Vesperis Festi, & sic ad Completorium.

¶ *Dominicâ quæ intra Octavam, aut in ipsa die Octava occurrit, totum Officium fit de Dominica ut in Psalterio, incipiendo a primis Vesperis quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus.*

Die XXVI.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

De SS. Juvent. & Max. num. 3. *Lectio ij.*

NOn indígnum fúerit Mártyres, & colúmnas, & scópulos, & turres, & luminária, & tauros simul appelláre. Nam Ecclésiam sicut colúmnæ sústinent, sicut turres múniunt, & sicut scópuli omnes undárum assúltus repulérunt, multam ínterim ipsi servántes tranquillitátem. Sicut luminária, ténebras impietátis discussérunt; & sicut tauri, ánimo promptitudinéque eádem, suáve Christi jugum traxére. Idcírco sæpe eos invisámus, túmulos osculémur, magnâque fide relíquias eórum contingámus, ut inde benedictiónem áliquam assequámur.

Lectio iij.

ETenim sicut mílites vúlnera in prǽliis sibi inflícta regi monstrántes, fidénter loquúntur; ita & illi in mánibus abscíssa cápita gestántes, & in médium afferéntes, quæque volúerint apud Regem cœlórum impetráre possunt. Proínde magnâ fide promptitudinéque huc veniámus; quò, visis Sanctórum monuméntis, & considerátis eórum prǽmiis, inde vários thesáuros undequáque colligámus: & per præséntem vitam, ita, juxta voluntátem Dei, transeámus, ut in portum æternitátis cum multis mércibus ingrediámur.

In Vesperis, *fit Commem. SS. Cosmæ & Damiani, Mart.* Cùm vos óderint. ℣. Multæ. *ut in Communi plurium Mart.* xvj. *Oratio*, Magníficet. *ut infra.*

Die XXVII.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Augustíni Epíscopi contra Faustum.

Lectio ij. lib. 20. cap. 21.

POpulus Christiánus memórias Mártyrum religiósâ solemnitáte concélebrat, & ad excitándam imitatiónem, & ut méritis eórum consociétur, atque oratiónibus adjuvétur: ita tamen ut nulli Mártyrum, sed ipsi Deo Mártyrum, quamvis in memórias Mártyrum, constituâmus altária. Quis enim Antístitum in locis Sanctórum córporum assístens altári, aliquándo di-

xit? Offérimus tibi, Petre, aut Paule, aut Cypriáne; sed quod offértur, offértur Deo qui Mártyres coronávit, apud memórias eórum quos coronávit, ut ex ipsórum locórum admonitióne major affèctus exúrgat, ad acuéndam charitátem, & in illos quos imitári póssumus, & in illum quo juvánte póssumus. Cólimus ergo Mártyres eo cultu dilectiónis & societátis, quo & in hac vita colúntur sancti hómines Dei, quorum cor ad talem pro evangélicâ veritáte passiónem parátum esse séntimus. Sed illos tantò devótiùs, quantò secúriùs post incérta ómnia superáta, quantò étiam fidentióre laude prædicámus jam in vita felicióre victóres, quàm in ista adhuc pugnántes.

De SS. Cosma & Damiano.

Ex Libro sancti Gregórii Turonénsis, de glóriâ Mártyrum.

Lectio iij. lib. 1. c. 98.

DUo gémini, Cosmas & Damiánus, arte médici, postquam Christiáni effécti sunt, solo virtútum mérito & oratiónum interventu, infirmitátes languéntium depellébant. Qui divérsis cruciátibus consummáti, Cœlítibus sunt conjúncti, multa mirácula íncolis ostendéntes. Nam si quis infirmus ad eórum sepúlcrum fide plenus oráverit, statim adipíscitur medicínam. Réferunt étiam pleríque apparére eos per visum languéntibus, & quid fáciant indicáre: quod cùm fécerint, sani discédunt. [Hi fuisse Arabes tradúntur, & antiquíssimo ritu colúntur tam in orientáli quàm occidentáli Ecclésia. In séptima Synodo Œcuménica légitur, horum Mártyrum imágines in Basílicis & in privátis ædibus depíctas coli solére; ibíque narrántur mirácula ipsórum patrocínio a Deo impetráta. Dicúntur a Græcis Anárgyri, quòd medicínam absque argénto exercérent. Eórum nómina Cánoni Missæ insérta sunt.]

In Laudibus, *fit Commem. SS. Cosmæ & Damiani, Martyrum, Ant.* Beáti. ℣. Salus. *ut in Communi*, xx.

Oratio.

MAgníficet te, Dómine, sanctórum tuórum Mártyrum Cosmæ & Damiáni veneránda so-

lémnitas; quâ & illis glóriam sempitérnam, & opem nobis ineffábili providéntiâ contulísti; Per Dóminum nostrum.

Die XXVIII.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Máximi Epíscopi.

Serm. 77. *Lectio ij.*

Cum ómnium sanctórum Mártyrum, Fratres, devotíssimè memóriam celebráre debémus: tum præcípuè eórum solémnitas totâ nobis veneratióne curánda est, qui in nostris domicíliis próprium sánguinem profudérunt. Nam licet univérsi sancti ubíque sint, & ómnibus prosint; speciáliter illi tamen pro nobis intervéniunt, qui & supplícia pertulére pro nobis. Martyr enim cùm pátitur, non sibi tantùm pátitur, sed & cívibus: sibi enim pátitur ad præmium, cívibus ad exémplum; sibi pátitur ad réquiem, cívibus ad salútem. Exémplo enim eórum didícimus Christo crédere, didícimus contuméliis vitam ætérnam quærere, mortem didícimus non timére. Vidéte ergo quid Martyribus debeámus, in quo alter tortus est, ut alter salvarétur; alter morti addíctus est, ut álius vitâ potirétur ætérnâ; postrémò sanctus occísus est, ut mortem peccátor eváderet.

Lectio iij.

Beáti ígitur Mártyres nec sibi vixérunt, nec sibi sunt mórtui. Exémplum enim nobis dereliquérunt bene vivéndo, conversatiónis; tolerándo fórtiter, passiónis. Nam ídeo Dóminus per totum mundum divérsis in locis pati Mártyres vóluit, ut tanquam idónei testes nos præsénti quoque fidei exémplo suæ confessiónis urgérent, ut humána fragílitas, quæ prædicatióni Domínicæ áditu longióre vix credit, vel præsénti oculórum testimónio, martyrio créderet beatórum. Cuncti ígitur Mártyres devotíssimè percoléndi sunt; sed speciáliter ii venerándi, quorum Relíquias possidémus. Illi enim nos oratiónibus ádjuvant, isti étiam ádjuvant passióne. Cum his autem nobis est familiáritas; semper enim nobíscum moránter, hoc est & in córpore nos vivéntes custódiunt: & de córpore cedéntes excípiunt. Et ídeo, Fratres,

venerémur eos in sæculo, quos defensóres habére póssumus in futúro: & sicut eos óssibus paréntum nostrórum júngimus, ita & fidei imitatióne jungámur. In nullo enim ab ipsis separári potérimus, si sociémur illis tam religióne, quàm córpore.

Vesperæ de Festo sequenti.

Die XXIX.

In Festo S. MICHAELIS, Archangeli, & omnium SS. ANGELORUM.

Duplex Majus.

In primis Vesperis.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona, 1. *toni*. f.

Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum & elevátum: Séraphim stabant super illud. *Is.* 6.

Ant. 2. D. Sónitus alárum Chérubim audiebátur quasi vox Dei omnipoténtis loquéntis. *Ezech.* 10.

Ant. 6. F. Séraphim clamábant alter ad álterum: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus exercítuum; plena est omnis terra glória ejus. *Is.* 6.

Ant. 7. c. De throno procedébant fúlgura, & voces & tonítrua; & septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. *Apoc.* 4.

Ant. 8. G. Data sunt (Angelo) incénsa multa, ut daret de oratiónibus Sanctórum ómnium super altáre áureum, quod est ante thronum Dei. *Apoc.* 8.

Capitulum. Hebr. 12.

Accessístis ad Sion montem, & civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis.

Hymnus. Santol. Vict.

Christe, qui sedes Olympo,
Par Deo Patri Deus,
Quem tremíscunt intuéndo
Purióres spíritus,
Da choris junctos supérnis
Ore puro psállere.

Inter omnes fulgurántè
Ense victor émicat,
Qui dracónis insoléntem
Cóntudit feróciam;
De polo trusit rebéllem
In profúnda tártara.

Dum supérbum sternis hostem,
Intonas: Quis ut Deus!
Obstináta turba præceps
Clade commúni ruit:
Te triumphántem corónat,
Qui tibi dat víncere.

Sit supréma laus Parénti
Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu.
Amen.

℣. Qui sedes super Chérubim, osténde fáciem tuam, ℟. Et salvi érimus. *Ps.* 79.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Dómine exercítuũ Deus Israel, qui sedes super Chérubim, tu es Deus solus ómnium regnórum terræ; tu fecísti cœlum & terram. *Is.* 37.

Oratio, Deus, qui miro, *ut infra ad Laudes*.

Fit Commem de Oct. S. Firmini, Episc. & Mart. Ant. Ut filios meos. ℣. Anima mea, *ut in II. Vesp. Festi. Orat.* Deus, qui gentis, *ut in die*, 492.

AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum quem adórant omnes Angeli, * Veníte, adorémus. *Ps.* 96.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus.

Quotquot astant, sempitérnum
Qui tribúnal ámbiunt,
Hi tot ardent imperántis
Ferre jussa præpetes;
Ire terris, & redíre,
Sacra per commércia.

Tu decóre vincis omnes,
Alitum pulchérrime;
Assides Deo propínquus,
Cónsilî tu párticeps:
Astra claudis & reclúdis,
Nosque sistis Júdici.

Te treméndo poscat æger
Mortis in luctámine;
Advolántis efficácem
Séntiet præséntiam:
Córporis vinclis solútum
Mox ad astra tránsferes.

Sit supréma laus Parénti
Qui creávit ómnia;
Filióque, qui redémit
Morte nos volens suâ:
Par & illi, cujus almo
Recreámur hálitu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Vidit Jósue virum, evaginátum tenéntem gládium, & ait: Noster es, an adversariórum? Qui respóndit: Sum princeps exércitûs Dómini. *Jos.* 5.

Ant. 8. c. Vidi ego Dániel visiónem: Ecce manus tétigit me, & ait ad me: Míchael unus de princípibus primis venit in adjutórium meum. *Dan.* 10.

Ant. 3. a. Tétigit me quasi vísio hóminis, &

ait : Nemo est adjútor meus, nisi Míchael princeps vester. *Dan.* 10.

℣. Quis in núbibus æquábitur Dómino, ℟. Símilis erit Deo in filiis Dei ? *Ps.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Factum est prælium magnum in cœlo ; Míchael & Angeli ejus præliabántur cum dracóne : projéctus est draco ille magnus ; & * Audívi vocem magnam in cœlo dicéntem : Nunc facta est salus, & virtus, & regnum Dei nostri, & potéstas Christi ejus. ℣. Quómodo cecidísti de cœlo, Lúcifer, qui dicébas : Super astra Dei exaltábo sólium meum ; ad inférnum detrahéris in profúndum laci.* Audívi vocem. *Apoc.* 12. *Is.* 14.

Post ij. Lect. ℟. Cùm Míchael Archángelus cum diábolo dísputans, altercarétur de Móysi córpore, non est ausus judícium inférre blasphémiæ ; sed dixit : * Imperet tibi Dóminus. ℣. Satan stabat, & dixit Dóminus ad Satan : Increpet in te, qui elégit Jerúsalem. * Imperet. *Judæ, v.* 9. *Zach.* 3.

Post iij. Lect. ℟. Consúrget Míchael princeps magnus, qui stat pro filiis pópuli tui, & * In témpore illo † Salvábitur omnis, qui invéntus fúerit scriptus in libro. ℣. Non intrábit in sanctam civitátem áliquod coinquinátum, nisi qui scripti sunt in Libro vitæ Agni. * In témpore. Glória. † Salvábitur. *Dan.* 12. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel citò volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. *Dan.* 9.

Ant. 6. F. Appáruit Zacharíæ Angelus Dómini, stans a dextris Altáris incénsi ; & Zacharías turbátus est videns. *Luc.* 1.

Ant. 7. d. Missus est Angelus Gábriel a Deo ad Vírginem, & nomen Vírginis María. *Luc.* 1.

℣. Benedícite Dómino, omnes Virtútes ejus, ℟. Minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus. *Ps.* 102.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Homil 34. *in Evang.* §. 7.

Lectio iv.

NOvem Angelórum Ordines esse, testánte sacro elóquio, scimus ; Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Prin-

cipátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim atque Séraphim. Esse namque Angelos & Archángelos, penè omnes sacri elóquii páginæ testántur. Chérubim verò atque Séraphim sæpe, ut notum est, libri prophetárum loquúntur. Quátuor quoque Ordinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: [Supra omnem Principátum & Potestátem, & Virtútem & Dominatiónem.] Qui rursus ad Colossénses scribens, ait: [Sive Throni, sive Potestátes, sive Principátus, sive Dominatiónes.] Dũ ergo illis quátuor quæ ad Ephésios dixit, conjungúntur Throni, quinque sunt Ordines, qui speciáliter exprimúntur. Quibus dum Angeli & Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjúncta sunt, procul dúbio novem esse Angelórum Ordines inveniúntur.

℟. Dócuit me Gábriel, dixítque: Intéllige visiónem. Post Hebdómades sexagínta duas occidétur Christus; & * Non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est: Civitátem & Sanctuárium dissipábit pópulus cum Duce ventúro. ℣. Dictum est (ab Angelo:) Quóniã átrium templi datum est géntibus, & civitátem calcábunt ubi & Dóminus crucifixus est. * Non. *Dan.* 9. *Apoc.* 11.

Lectio v. §. 8. & 9.

Sciéndum quoque, quòd Angelórum vocábulum nomen est officii, non natúræ. Nam sancti illi cœléstis pátriæ Spíritus, semper quidem sunt spíritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt: quia tunc solùm sunt Angeli, cùm per eos áliqua nuntiántur. Unde & per Psalmístam dícitur: [Qui facit Angelos suos spíritus.] Ac si paténter dicat: Qui eos, quos semper habet spíritus, étiam cùm volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli; qui verò summa annúntiant, Archángeli vocántur. Hinc est enim, quòd ad Maríam Vírginem non quílibet Angelus, sed Gábriel Archángelus míttitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcirco étiam privátis nomínibus censéntur, ut signétur per vocábula, étiam in operatióne quid

váleant.... Míchael namque, Quis ut Deus: Gábriel autem, Fortitúdo Dei: Ráphael verò dícitur Medicína Dei.

℟. Angelus dixit Zacharíæ: Ego ſum Gábriel, qui aſto ante Deum: * Et miſſus ſum hæc tibi evangelizáre, quæ implebúntur in témpore ſuo. ℣. Intéllige, Fili hóminis, quóniam in témpore finis complébitur víſio. * Et miſſus. *Luc.* 1. *Dan.* 8.

Lectio vj.

QUóties miræ virtútis áliquid ágitur, Míchael mitti perhibétur: ut ex ipſo actu & nómine detur intélligi, quia nullus poteſt fácere quod fácere prævalet Deus. Unde & ille antíquus hoſtis, [illegible] Deo eſſe per ſupérbiam ſímilis concupívit, dicens: [In cœlum conſcéndam, ſuper aſtra cœli exaltábo ſólium meum, ſímilis ero Altíſſimo;] dum in fine mundi in ſua virtúte relinquétur extrémo ſupplício periméndus, cum Michaéle Archángelo præliatúrus eſſe perhibétur, ſicut per Joánnem dícitur: [Factum eſt prælium cum Michaéle Archángelo.]... Ad Maríam quoque Gábriel míttitur, qui Dei Fortitúdo nominátur. Illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas poteſtátes húmilis apparére dignátus eſt... Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, Medicína Dei: quia vidélicet dum Tobíæ óculos quaſi per officium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras terſit.

℟. Ingréſſus Angelus Gábriel ad Maríam dixit: Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum. Turbáta eſt in ſermóne ejus; & * Ait Angelus ei: Ne tímeas, María; inveníſti enim grátiam apud Deum. ℣. Angelus Dómini dixit ad eam: Concípies & páries filium; & ipſe incípiet liberáre Iſrael. * Ait. Glória. * Ait. *Luc.* 1. *Judic.* 13.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Exaudítæ ſunt preces Tobíæ & Saræ; & miſſus eſt Angelus Dómini ſanctus Ráphael, ut curáret eos. *Tob.* 3.

Ant. 3. c. Dixit Tobíæ Ráphael Angelus: Ego ſanum ducam, & ſanum tibi redúcam filium tuum. *Tob.* 5.

Ant. 4. E. Dixit Angelus Ráphael: Benedícite Deum cœli, & coram

omnibus viventibus confitémini ei, quia fecit vobíscum misericórdiã suam. *Tob.* 12.

℣. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília sancti Hilárii Epíscopi.

Comment. in Matt. cap. 18. §. 5.

VIdéte, ne contemnátis unum de pusíllis istis qui credunt in me.] Arctíssimum vínculũ mútui amóris impósuit, ad eos præcípuè qui verè in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident; quia Fílius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergo & Fílius hóminis salvat; & Deum Angeli vident; & Angeli pusillórum sunt. Fidélium oratiónibus præésse Angelos absolúta auctóritas est.

℟. Dixit Ráphael ad Tobíam: * Quando orábas cum lácrymis, & sepeliébas mórtuos; ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. ℣. Oratiónes tuæ, & eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspéctu Dei. * Quando. *Tob.* 12. *Act.* 10.

Lectio viij. §. 5. & 6.

SAlvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculósè ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad ætérnum & invisíbilem Deum, ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehúntur. Atque ut ingéntem esse in cœlis lætítiam réditu humánæ salútis osténderet, comparatiónis pósuit exémplum, ejus qui oves nonagínta novem in móntibus reliquísset, & errántem unam requisísset; quâ invéntâ, plus gáudii sit, quàm habebátur in nonagínta novem conservatióne, lætítiæ.

℟. Misit me Dóminus, ut curárem te, & Saram a dæmónio liberárem: ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum: * Pax vobis; nolíte timére. ℣. Grátia vobis & pax ab eo, qui est; & a septem Spirítibus, qui in conspéctu

conspéctu throni ejus sunt. ℣ Pax. *Tob.* 12. *Apoc.* 1.

Lectio ix.

O Vis una, homo intelligéndus est; & sub hómine uno univérsitas sentiénda est. Sed in unius Adæ erróre omne hóminum genus aberrávit. Ergo nonagínta novem non errántes, multitúdo Angelórum cœléstium opinánda est; quibus in cœlo est lætítia & cura salútis humánæ. Igitur & quærens hóminem, Christus est; & nonagínta novem relícti, cœléstis glóriæ multitúdo est: cui cum máximo gáudio, errans homo in Dómini córpore est relátus.

℟. Dixit Angelus Ráphael: Cùm essem vobíscum, per voluntátem Dei eram: tempus est ut revértar ad eum, qui me misit vos autem * Benedícite Deum, & narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Timéte Dóminum, & date illi honórem; & adoráte eum. * Benedícite. Glória.* Benedícite. *Tob.* 12. *Apoc.* 14.

AD LAUDES.

Antiphona, 5. *toni*. a.

C Um introdúcit Deus Primogénitum in orbem terræ, dicit: Adórent eum omnes Angeli Dei. *Hebr.* 1.

Ant. 7. d. Vidébitis cœlum apértum, & Angelos Dei ascendéntes, & descendéntes supra Fílium hóminis. *Joan.* 1.

Ant. 2. D. In Christo cóndita sunt univérsa in cœlis & in terra, visibília & invisibília. *Coloss.* 1.

Ant. 8. G. Throni.

Canticum. Dan. 3.

B Enedíctus es, Dómine Deus patrum nostrórum; * & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sæcula.

Et benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum; * & laudábile, & superexaltátum in ómnibus sæculis.

Benedíctus es in Templo sancto glóriæ tuæ; * & superlaudábilis, & supergloriósus in sæcula.

Benedíctus es in throno regni tui; * & superlaudábilis, & superexaltátus in sæcula.

Benedíctus es, qui intuéris abyssos, & sedes super Chérubim; * & laudábilis & superexaltátus in sæcula.

Benedíctus es in firmaménto cœli; * & laudábilis & gloriósus in sæcula...

Benedícite, Angeli Dó-

mini, Dómino; * laudáte & superexaltáte eum in sæcula.

Glória Patri.

Ant. Throni, sive Dominatiónes, sive Principátus, sive Potestátes, ómnia per ipsum, & in ipso creáta sunt. *Coloss.* 1.

Ant. 4. a. Christus est in déxtera Dei, subjéctis sibi Angelis, & Potestátibus & Virtútibus. 1. *Petr.* 3.

Capitulum. Apoc. 5.

AUdívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni; & erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem & glóriam.

Hymnus. Santol. Vict.

MIlle, quem stipant sólio sedéntem
Córporis puræ sine mole mentes,
Christe; quos fuso tibi consecrásti
Sánguine, serva.

Quas tenent celsas super astra sedes
Spíritus, nobis quoque præparásti;
Ut viam monstrent, Sócios fidéles
Próvidus addis.

Qui Dei nunquam temeránda jura
Víndicat sacris animósus armis,
Prompta perdéndos Míchael in hostes
Arma minístret.

Nuntius felix melióris ævi,
Fausta qui mundo, Gábriel, tulísti;
Creber e cœlo vénias, amíca
Núntia portans.

Corporis morbos, tenebrásque mentis
Pelle, divínas médicus per artes,
Qui seni cæco, Ráphael, dedísti
Cérnere solem.

Gratias Regi Súperûm canámus,
Fonte de cujus bona cuncta manant,
Quem fides veri studiósa, Trinum
Credit & Unum.
Amen.

℣. Adoráte eum, omnes Angeli ejus; ℟. Audívit & lætáta est Sion. *Ps.* 96.

Ad Bened. *Ant.* 1. D. Poténtiam virtútis operátus est Deus in Christo, illum constítuens ad déxteram suam in cœléstibus, supra omnem Principátum, & Potestátem, & Virtútem, & Dominatiónem. *Ephes.* 1.

Oratio.

DEus, qui miro órdine Angelórum ministéria hominúmque dispénsas; concéde propítius, ut a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur; Per Dóminum.

Fit Commem. de Oct. S. Firmini, Episc. & Mart. *Ant.* Grátias. ℣. Non fecit. *Oratio*, Deus, qui gentes, *ut supra in Laudibus Festi.*

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Cùm introdúcit.

AD TERTIAM.

Ant. Vidébitis.

Capitulum. Hebr. 1.

AD Angelos dicit Deus: Qui facit Angelos suos Spíritus; & minístros suos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi.

℟. *breve.* Laudáte Dóminum, omnes Angeli ejus; * Allelúia, allelúia. ℟. Laudáte. ℣. Laudáte eum, omnes Virtútes ejus. * Allelúia. Glória. ℟. Laudáte. *Ps.* 148.

℣. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus; ℟. Poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus. *Ps.* 102.

Oratio, Deus, qui miro órdine, *ut supra ad Laudes; & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. In Christo.

Capitulum. Apoc. 4.

DIgnus es, Dómine Deus noster, accípere glóriam, & honórem, & virtútem: quia tu creásti ómnia, & propter voluntátē tuam erant, & creáta sunt.

℟. *breve.* Laudáte Dóminum in cymbalis jubilatiónis; * Allelúia, allelúia. ℟. Laudáte. ℣. Omnis spíritus laudet Dóminum. * Allelúia. Glória. ℟. Laudáte. *Ps.* 150.

℣. Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus, ℟. In omni loco dominatiónis ejus. *Ps.* 102.

AD NONAM.

Ant. Christus.

Capitulum. Apoc. 11.

FActæ sunt voces magnæ in cœlo, dicéntes: Factum est regnum hujus mundi, Dómini nostri & Christi ejus, & regnábit in sæcula sæculórum.

℟. *breve.* In conspéctu Angelórum, psallam tibi; * Allelúia, allelúia. ℟. In conspéctu. ℣. Adorábo

ad Templum sanctum tuum. * Allelúia. Glória. ℟. In conspéctu. *Ps.* 137.

℣. Facis Angelos tuos Spíritus; ℟. Et minístros tuos ignem uréntem. *Ps.* 103.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Dan. 9.

Antíquus diérum sedit; thronus ejus flammæ ignis, míllia míllium ministrábant ei, & décies míllies centéna míllia assistébant ei.

Hymnus, Christe, qui sedes, *ut supra in I. Vesp.*

℣. Benedícite, Angeli Dómini, Dómino; ℟. Laudáte, & superexaltáte eum in sæcula. *Dan.* 3.

Ad Magníf. *Ant.* 5. C. Omnes audívi dicéntes: Sedénti in throno & Agno benedíctio, & honor & glória, & potéstas in sæcula sæculórum. *Apoc.* 5.

Oratio, Deus, qui miro, *ut supra in Laudibus.*

Fit Commem. de S. Hieronymo, *Ant.* Sápiens. ℣. Beátus, *ut in Communi SS. Doctorum*, xxx. *Oratio*, Deus, qui, *ut infra.*

Deinde de Oct. S. Firmini, Episc. & Mart. per Antiph. ℣. *& Orat. ut in II. Vesp. Festi.*

DIE XXX.

In Festo S. HIERONYMI, Presbyteri & Ecclesiæ Doctoris.

Duplex Minus.

Omnia de Communi SS. Doctorum, xxx. *exceptis iis quæ sequuntur.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Operibus S. Hieron.

Hierónymus, Stridóne in finibus Dalmátiæ & Pannóniæ Eusébio patre natus, puer a Donáto liberálibus disciplínis Romæ est institútus: ubi diébus Domínicis, Apostolórum & Mártyrum sepúlcra circuíre, crebróque cryptas íngredi cum æquálibus consuéverat. Suscépto ibi adúltâ jam ætáte Baptísmo, Sacrárum litterárum stúdio, quo totus ardébat, Gállias peragrávit; Trevirísque sancti Hilárii librum de Synodis suâ manu descrípsit. Perlustrátis deinde Thráciâ, Ponto, Bithyniâ, Galátiâ, Cappadóciâ, & Cilíciâ, instrúctus bibliothécâ quam Romæ sibi summo labóre conféceraт, in Chálcidis Syriæ solitúdinem se recépit. Ibi, ut importúnas cogitatiónes, quas jejúniis & pré-

cibus non vícerat, jugi stúdio abígeret, Judæo ad fidem convérso se in discíplínam dedit, ut linguam Hebráicam edóctus, sacræ Scriptúræ sensum facíliùs intellígeret. Aliquándo interrogátus, unam an tres confiterétur hypóstases; incértus étiam ad quam se partem adjúngeret, exórto Antiochíæ Vitálem inter & Paulínum ac Melétium dissídio; Dámasum Pontíficem Románum consúluit, unam an tres hypóstases dícere, & cui ex tribus Epíscopis communicáre debéret.

Lectio v.

EXácto in eo secéssu quadriénnio, vexátus ab ínvidis, & hæréseos postulátus, ex erémo discédens Antiochíam venit; ubi a Paulíno cui adhæserat, eâ conditióne ordinári se Presbyterum passus est, ut nulli addíctus Ecclésiæ, quam ampléxus fúerat mónachi vitam non deséreret. Cùm deínde Jerosólymis & Béthlehem aliquándiu mansísset, Constantinópolim se cóntulit; ibíque Gregórium Nazianzénum Sacras lítteras explanántem frequens audívit. Romam póstmodum, ob Antiochíæ aliarúmque Ecclesiárum dissensiónes, cum Paulíno & Epiphánio proféctum Dámasus retínuit: ut eo uterétur in conscribéndis Epístolis, ac reddéndis ad Synódicas Oriéntis & Occidéntis consultatiónes respónsis. Hac in urbe triénnio commorátus, post óbitum Dámasi, Béthlehem ad incunábula Redemptóris in extrúcto a Paula monastério réliquum vitæ tempus exégit.

Lectio vj.

SAcros códices commentáriis illustrávit; & quò cértiùs genuínum illórum sensum assequerétur, síngula Palestínæ loca sédulò invísit, adhíbito Judæórum eruditissimórum collóquio. Alexandríam ætáte jam provéctus pétiit, de difficilióribus Scriptúræ locis Dídymum consultúrus. Novo Testaménto Græcæ fidei réddito, vetus juxta Hebráicam tránstulit. Psaltérium quo deínceps Ecclésia Latína usa est, secúndum Septuagínta editiónem mendis purgávit. Multa étiam doctórum virórum Scripta latínè réddidit. Luciferiános, Helvídium, Vigilántium, Joviniánum, Pelágium scrip-

tis ácriter insectátus est. Tantam hisce Opéribus eruditiónis famam sibi comparávit: ut ejus senténtiam sanctus Augustínus & álii passim de árduis quæstiónibus sæpe rogárent. Captâ eversáque a Gothis Româ, nóbiles Romános ad extrémam inópiam redáctos, in Monastério Bethlehemitáno benígnè excépit. Tandem in summa senectúte febre corréptus, migrávit ad Dóminum, Theodósio Junióre & Honório imperántibus, anno Christi quadringentésimo vigésimo. Ejus corpus apud Béthlehem sepúltum, póstea Romam translátum, in Basílica sanctæ Maríæ Majóris ad Præsépe cónditum est.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quòd si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Aggæi Proph. cap. 2. ante medium.

COnsídera Sacerdótum esse offícii, de lege interrogánti respondére. Si Sacérdos est, sciat legem Dómini: si ignórat legem, ipse se árguit non esse Sacerdótem. Sacerdótis enim est scire legem, & ad interrogatiónem respondére de lege. Quod quidem & in Deuteronómio légimus: ut sícubi in úrbibus Israel quæstio fúerit exórta inter sánguinem & sánguinem, inter judícium & judícium, lepram & lepram, contradictiónem & contradictiónem, eant ad Sacerdótes atque Levítas, & ad Pontíficem qui in diébus illis fúerit constitútus, & quærant ab eo legem Dómini: quibus respondéntibus, fáciant quod jubéntur. Quòd si non fécerint, exterminéntur de pópulo suo.

Lectio viij.

ET ne fórsitan in véteri solùm Instruménto hæc præcépta videántur, lóquitur & Apóstolus ad Timótheum: Epíscopum non solùm irreprehensíbilem esse debére, & unius uxóris virum, & sapiéntem, & pudícum, & ornátum & hospitálem, sed étiam Doctórem.... Hæc pósui, ut tam ex véteri, quàm ex

novo Testaménto, Sacerdótum esse officium novérimus, scire legem Dei, & respondére ad quæ fúerint interrogáti: nec simplicitátem & cibórum continéntiam in Magístro sufficere; nisi quod ipse facit, possit & álios erudíre.

Lectio ix.

Certè quia responsúros puto, hoc eórum esse qui se ab adolescéntia præparant ad docéndum; frequénter autem judício Dómini, & populórum suffrágio in sacerdótium símplices éligi: saltem illud hábeant, ut postquam sacerdótes fúerint ordináti, díscant legem Dei, ut possint docére quod didícerint; & áugeant sciéntiam magis quàm opes, & non erubéscant ab iis díscere, qui nóverint ea quæ ad officium pértinent Sacerdótum: magísque noctes & dies in Scripturárum tractátu, quàm in ratiocíniis & supputatióne consúmant.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiæ tuæ in exponéndis sacris Scriptúris beátum Hierónymum Doctórem máximum providére dignátus es; præsta, quæsumus, ut ejus suffragántibus méritis, quod ore simul & ópere dócuit, te adjuvánte exercére valeámus; Per Dóminum.

In Laud. *fit Commem. de Oct. S. Firmini, Episc. & Mart. Ant.* ℣. *& Oratio, ut in Festo*, 492.

Vesperæ a Capitulo de Festo sequenti.

FESTA OCTOBRIS.

Die I.

In Festo

SANCTI REMIGII,

Remensis Episcopi.

Duplex Minus.

Omnia de Communi Pontificum, xxj. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui per beáti, *ut infra.*

Fit Commemoratio de sancto Hieronymo, Presb. Ant. Qui docti fúerint. ℣. Præcéptum, xxxv.

Oratio, Deus, qui Ecclésiæ tuæ, *ut supra.*

Deinde de Octava S. Firmini, Episcopi & Martyris, per Ant. & ℣. *ut in secundis Vesperis. Oratio, ut in die.*

In II. Nocturno.

Lectio iv.

Ex S. Avito, Fortunato, S. Greg. Turon. Hincmaro, & Flodoardo.

Remígius, Laudúni natus est paréntibus Æmílio & sanctâ Ciliniâ jam ætáte provéctis. Ejus ortum prædíxerat quidam cæcus, Montánus nómine vir sanctíssimus; qui & visum póstea recépit, admóto ad óculos lacte, quo infans Remígius alebátur. Annos natus duos & vigínti, ob seníles in adolescéntia mores ad Episcopátum Reménsem præter voluntátem raptus est. Cùm autem Clodóveus Allemánnos Tolbíaci, invocáto Christi nómine, debellásset; & instánti Remígio ut fidem profiterétur, respondísset, veréri se ut per pópulum sibi licéret; ubi id rescívit pópulus, statim acclamávit: Mortáles deos abígimus, pie Rex; & Deum, quem Remígius prædicat immortálem, sequi paráti sumus.

Lectio v.

Tum Remígius Clodóveum, quem fidei documéntis imbúerat, baptizávit ipso die Natális Dómini, his eum verbis allocútus: Mitis depóne colla, Sicámber; adóra quod incendísti, incénde quod adorásti. Baptizátum sacro inúnxit Chrísmate cum signáculo Crucis Christi. De exércitu autem ejus ter mille & ámpliùs Baptísmo initiáti sunt; simul & Alboflédis soror Clodóvei: quæ cùm paulò post decessísset, Remígius per litteras Regem est consolátus. Lanthíldis quoque áltera ejus soror ab Ariána hæresi revocáta, sacro Chrísmate reconciliáta est Ecclésiæ. Clodóveum Gothis bellum parántem, utilíssimis regno administrándo consíliis per litteras sanctus Præsul instrúxit; eidémque auctor fuit ut Concílium Aurelianénse indíceret.

Lectio vj.

Mirâ fuit eloquéntiâ ornátus, de qua ei grátulans Sidónius Apollináris scribébat: Non extat ad præsens vivi hóminis orátio, quam perítia tua non sine labóre tránsgredi queat ac supervádere. Cleméntiâ in pœniténtes erat singulári: neque enim, inquiébat, nos pósuit Dóminus ad iracúndiam, sed ad hóminum curam. Novos E-

piscopátus instítuit; Taruénnæ, ubi sanctum Antimúndum; Atrébati, ubi sanctum Vedástum; Laudúni, ubi sanctum Genebáldum præfécit. Sub finem vitæ oculórum usu orbátus est; quem tamen paulò ante mortem recuperávit. Sénio tandem conféctus, óbiit die décimo tértio Januárii. Inter ália quæ édidit mirácula, mórtuum suscitávit, ut referébat liber de ejus vita conscriptus, & a sancto Gregório Turonénsi laudátus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Homo péregrè profíciscens vocávit servos suos, & trádidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talénta, álii autem duo, álii verò unum, unicuíque secúndum própriam virtútem. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expos. in Matt. lib. 4. c. 25.

CArnis próprius locus est terra, quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur: qui tamen profíciscens fidélibus suis spiritália dona concéssit. [Et uni dedit quinque talénta, álii autem duo, álii verò unum.] Quinque taléntis, donum quinque sénsuum exprímitur; duóbus verò, intelléctus & operátio designántur: uníus autem talénti nómine intelléctus tantúmmodò designátur. [Unicuíque secúndum própriam virtútem.] Non pro largitáte ergo & parcitáte tríbuens, sed pro accipiéntium víribus. Dénique & ille qui de quinque taléntis decem fécerat, & qui de duóbus quátuor, símile récipit gáudium: quia retribútor ille non consíderat lucri magnitúdinem, sed stúdii voluntátem.

Lectio viij.

BEne ália quinque talénta, vel ália duo in lucrum venísse referúntur: quia dum utríque séxui impénditur prædicátio, quasi accépta talénta geminántur. [Qui autem unum accéperat, ábiens fodit in terram, & abscóndit pecúniam dómini sui.] Taléntum in terra abscóndere est accéptum ingénium terrénis áctibus implicáre, lucrum spiri-

tále non quærere, cor a terrénis cogitatiónibus nunquam leváre. [Post multum verò témporis, venit dóminus servórum illórum & pósuit ratiónem cum eis.] Grande tempus est inter Ascensiónem Salvatóris, & secúndum ejus advéntũ. Consíderet quisque quid accéperit, & quod lucrum de accéptis repórtet: quia is qui nunc piè tribuit, distríctè in judício mérita exquíret.

Lectio ix.

ET accédens qui quinque talénta accéperat, óbtulit ália quinque talénta. Ait illi dóminus ejus: Euge, serve bone & fidélis, quia super pauca fuísti fidélis, super multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui.] Per Euge verbum, gáudium suum Dóminus insínuat, qui bene laborántem servum ad gáudium invítat ætérnum. Euge quoque interjéctio est lætántis. Et bene gaudens Dóminus servum bonum ac fidélem in gáudium suum intráre jubet: quia ipse est solus, ad quem Prophéta ait: [Lætificábis nos in gáudio cum vultu tuo.] Et ad bona multa invítat: quia ad comparatiónem futurórum, quæ pérmanent, præséntia quæ tránseunt, quasi pauca esse vidéntur.

Oratio.

DEus, qui per beáti Pontíficis Remígii documénta, Francórum tibi colla subdidísti ferócia; largíre supplícibus tuis, ut per iter salútis, quo idem Pastor incéssit, dono tuæ pietátis ad te gradiámur; Per Dñum.

IN LAUDIBUS, *fit Commemoratio de Oct. S. Firmini, Episc. & Martyris, Antiph.* ℣. *& Orat. ut in Festo*, 492.

VESPERÆ *de die Octava S. Firmini, ut in I. Vesp. Festi, omisso Responsorio. Oratio*, Tribue nobis, *etiam ut in I. Vesperis.*

Fit Commem. S. Remigii, Episc. Ant. Beatificávit, ℣. Magna est, *ut in Communi Pontif.* xxviij. *Oratio*, Deus, *ut supra.*

Deinde S. Leodegarii, Episc. & Mart. Ant. Qui vicerit. ℣. Justus, *ut in Comm. unius Mart.* ix. *Or.* Infirmitátem, *ut infra.*

DIE II.

Octava

SANCTI FIRMINI,

Episcopi & Martyris.

Duplex Majus.

Omnia ut in Festo, ex-

ceptis iis quæ sequuntur.

Ad omne Officium, Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita S. Geofridi Episc. Amb. per Nicolaum. c. 26.

QUodam die cum beátus Geofrídus pro more ad pópulum concionarétur, óculos vertens ad beáti hujus Mártyris sacras relíquias (háctenus enim húmili continebántur lóculo) ita exclamávit. Cérnite, Filíoli, quantùm debeámus sanctis Martyribus, quorum nos & patrocínio a vitæ hujus perículis éripi, & suffrágiis cœléstem beatitúdiné consequi posse confidimus. Itaque dum hîc sumus, crebrò eórum memóriam usurpémus, ut & illi apud Dóminum mémores nostri sint. Inde est, quòd majóres nostri in honórem illórum basílicas condidérunt, monuménta eórum auro, argénto & gemmis ornárunt; non quòd iis illi indígeant, aut quòd hinc clarióres fiant, (hæc enim illi ut Christum páuperem imitaréntur, & ejus inópia ditári mereréntur, ceu lutum contempsére;) sed ut his suum erga eos amórem, stúdium & devotiónem declarárent. Et vos ígitur angústiam lóculi, qui beáti Firmíni Epíscopi & Mártyris, atque Patróni nostri ossa rétinet, contemplántes, ut possit cóngruum ei præparári receptáculum, aurũ promptis ánimis conférte.

Lectio v.

HIs beáti viri sermónibus omnes egrégiè incénsi, aurum, argéntum, armíllas, ánnulos ásferunt; pleríque vasta terrárum & márium spátia emetiúntur, ut quæ ornáre Mártyris basílicam possint, cómparent. Postquam lóculus accurátè conféctus fuit, ad eum diem quo erant transferéndæ Relíquiæ, tum Epíscopus Geofrídus cum áliis sacerdótibus accéssit ad locum ubi cœléstis ille servabátur thesáurus, sacrásque Relíquias cum multo tremóre ómnibus viséndas expósuit. Eas cernens fidélis pópulus, cum multis lácrymis laudat Christum, quòd testis ejus Relíquias vidére mererétur. Porro beátus Geofrídus hortátur omnes, ut sanctórum loca crebrò

invísant, illic sua vota persólvant, illórum patrocínio se suósque commméndent: Inde innúmera, inquit, fidélibus accédunt beneficia; & dimísit pópulum.

Lectio vj.

Huic autem spectáculo cum non interfúerint qui Ambianénsis urbis suburbána habitábant, váriis labóribus disténti; postulavérunt a sancto Epíscopo, ut & ipsi vidérent sacra ossa sancti Mártyris: quibus promísit se in celebritáte ómnium Sanctórum, præmísso jejúnio, illórum précibus satisfactúrum. Per id tempus regiónem illam jugis nébula densáque ádeo obsédit, ut sol a cœlo migrásse vidéri posset. Totis enim vigínti ámpliùs diébus, nullus ejus splendor apparúerat: metuébant omnes ea de re dira ac tristia portendi. Ubi advénit ómniũ Sanctórum solémnitas, & beáti Firmini ædem mane ádvolant; adest & Geofridus, capsam in qua paulò ante transtúlerat beáti Mártyris relíquias, jubet in terram depóni; vestibúsque pontificálibus indútus, nudis pédibus & lacrymabúndus, ad eam reverénter accédit, sacras relíquias in pannum purpúreum effúndit, stansque loco editióri, ubi ab ómnibus vidéri posset: En, inquit, Dilectíssimi, hæc sunt Firmini Mártyris & protectóris nostri sacra ossa. Mox basílicam omnem sereníssima solis lux perfúdit. Ad tam évidens miráculum unà omnes prorúmpunt in laudem Dei: porro Geofrídum rogant, ut dexteram Mártyris separátim ponat, ut eam opportúno témpore & intuéri & osculári facíliùs possint: nec id eis vir pius negáre vóluit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii, secúndum Marcum.

Lectio vij. Cap. 16.

In illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Eúntes in mundum univérsum, prædicáte Evangélium omni creatúræ. Et réliqua.

Homilia sancti Augustini Epíscopi.

Enarr. in Ps. 44. n. 32.

Apóstoli missi sunt; ipsi prædicavérunt; ipsi patres. Sed nunquid nobíscũ corporáliter semper esse potuérunt? Etsi unus ipsórum dixit: [Cú-

pio dissólvi, & esse cum Christo multo magis óptimum est: manére in carne necessárium propter vos.] Dixit hoc quidem; sed quámdiu hic manére pótuit? Nunquid usque ad hoc tempus? Nunquid usque in pósterum? Ergo illórum abscéssu desérta est Ecclésia? Absit. [Pro pátribus nati sunt tibi filii.] Patres missi sunt Apóstoli: pro Apóstolis filii nati sunt tibi, constitúti sunt Epíscopi. Hódie enim Epíscopi qui sunt per totum mundum, unde nati sunt? Ipsa Ecclésia patres illos appéllat, ipsa illos génuit, & ipsa illos constituit in sédibus patrum. Non ergo te putes desértam, quia non vides Petrum, quia non vides Paulum, quia non vides illos per quos nata es. De prole tua tibi crevit patérnitas. [Pro pátribus nati sunt tibi filii: constítues eos príncipes super omnem terram.] Hæc est Cathólica Ecclésia, filii ejus constitúti sunt príncipes super omnem terram; filii ejus constitúti sunt pro pátribus.

Lectio viij.

Agnóscant qui præcísi sunt; véniant ad unitátem; addncántur in templum Regis. Templum suum Deus ubíque collocávit, fundaménta Prophetárum & Apostolórum ubíque firmávit. Fílios génuit Ecclésia, constítuit eos pro pátribus suis príncipes super omnem terrã. [Mémores erunt nóminis tui in omni generatióne & generatióne: propterea pópuli confitebúntur tibi.] Quid ergo prodest confitéri, & extra montem confitéri? quid prodest precári, & in monte non precári? [Voce mea, inquit, ad Dóminum clamávi, & exaudívit me de monte sancto suo.] De quo monte? De quo dictum est: [Non potest cívitas abscóndi supra montem constitúta.] De quo monte? Quem vidit Dániel ex parvo lápide crevísse, & fregísse ómnia regna terrárum, & implevísse omnem fáciem terræ. Ibi adóret qui vult accípere; ibi petat qui vult exaudíri; ibi confiteátur qui sibi vult ignósci.

Lectio ix.

De S. Leodegario.

Ex Anonymo & Ursino apud Duch. & Mábill.

Leodegárius, primùm Pictavénsis Archidiáconus, deinde monastérii

sancti Maxéntii Abbas, tùm Augustodunénsium Epíscopus creátus est; cui Ecclésiæ decem annis præfuit. Cùm autem Childeríeum secúndum, qui in regni administratióne illíus óperâ utebátur, argúeret, quòd antíquas regni leges rescidísset, filiámque avúnculi duxísset uxórem; in Luxoviénse monastérium, quò relegátus ántea fúerat Ebroínus Major Palátii, amandátus est. Utérque, Rege mórtuo, in prístinum gradum est restitútus. Sed Ebroínus se, Leodegário auctóre, in monastérium detrúsum fuísse ratus, exércitum Augustodúnum misit, qui sanctum Epíscopum comprehénderet. Re cógnitâ, Leodegárius, erogátis in páuperes facultátibus, triduáno jejúnio indícto, & factis circum urbis mœnia cum Cruce & Relíquiis Sanctórum Supplicatiónibus, Christi córpore præmunítus, ne quid detriménti cívitas sui causâ paterétur, spontè se trádidit inimícis, qui illum statim, óculis érutis, in monastérium conjecérunt. Inde, post várìos cruciátus, eum, præcísis lábiis & linguâ, in cœnóbium Fiscaménse sub custódia asservándum detrusérunt. Deínde in Palátium ductus quò nonnúlli Epíscopi convénerant, cùm linguæ officio nihiloséciùs uterétur, discíssâ túnicâ, Episcopáli dignitáte spoliátus, conjéctus est in cárcerem: ex quo in silvam, ejus póstea nómine insignítam, a quátuor sicáriis abdúctus, in território Atrebaténsi cápite truncátus est, anno sexcentésimo septuagésimo octávo.

IN LAUD. *fit Commem. S. Leodegarii, Episc. & Mart. Ant.* Bonum, ℣. Cantábo, *de Comm.* xiij.

Oratio.

INfirmitátem nostrã réspice omnípotens Deus, & quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Leodegárii Mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat; Per Dóminum.

IN VESP. *fit Commemor. SS. Angelorum Custodum.*

Ant. Dominátor cœlórum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timóre & tremóre magnitúdinis bráchii tui. 2. *Mac.* 15.

℣. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, ℟. In pro-

tectióne Dei cœli commorábitur. Ps. 90.

Orat. Deus, *ut ad Laudes.*

DIE III.

In Festo

SS. ANGELORUM

Custodum.

Duplex Minus.

AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum, super Jerúsalem constituéntem Custódes, * Veníte, adorémus. *Is.* 62.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus.

Custodes hóminum psállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Pater áddidit
Cœléstis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.

Nam quòd corrúerit próditor Angelus,
Concéssis méritò pulsus honóribus,
Ardens invídiâ, péllere nítitur,
Quos cœlo Deus ádvocat.

Huc, Custos, ígitur pérvigil ádvola,
Avértens pátria de tibi crédita
Tam morbos ánimi, quàm requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.

Qui lucis Pater est, glória sit Patri;
Qui Lux ipsa Patris, glória Fílio;
Ambórumque tibi, Nexus amábilis,
Compar glória, Spíritus.
Amen.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, non exténdas manum tuam super púerum. *Gen.* 22.

Ant. 2. D. Dixit Abraham ad servum senióरem domûs suæ: Deus cœli ipse mittet Angelum suum coram te, & accípies uxórem filio meo. *Gen.* 24.

Ant. 8. c. Vidit Jacob Angelos Dei ascendéntes & descendéntes per scalam, & Dóminum innîxum scalæ. *Gen.* 28.

℣. Qui sedes super Chérubim, osténde fáciem tuam, ℟. Et salvi érimus. *Ps.* 79.

Lectiones de Script. occurr.

Post j. *Lect.* ℟. Venérunt duo Angeli Sódomam véspere; Loth cómpulit illos ut divérterent ad eum: cùmque esset mane, * Cogébant eum Angeli, dicéntes: Surge, ne péreas in scélere civitátis; & posuérunt eum extra civitátem. ℣. Jus-

tum Loth oppréssum a nefandórum injúria ac luxuriósa conversatióne eripuit Deus. * Cogébant. *Gen.* 19. 2. *Petr.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Consúrgens minister Elisæi vidit exércitum in circúitu civitátis; nuntiavítque ei, dicens: Heu! Dómine mi, quid faciémus? Ille respóndit: * Noli timére, plures enim nobíscum sunt, quàm cum illis. ℣. Ipse Deus dixit: Non te déseram; ita ut confidénter dicámus: Dóminus mihi adjútor. * Noli. 4. *Reg.* 6. *Hebr.* 13.

Post iij. Lect. ℟. Vivit ipse Dóminus, quóniam * Custodívit me Angelus ejus, & hinc eúntem, & ibi commorántem, & inde huc reverténtem. ℣. Astitit mihi Angelus Dei, cujus sum ego, & cui desérvio. * Custodívit me. Glória. * Custodívit me. *Judith*, 13. *Act.* 27.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Misit Dóminus Angelum, qui percússit omnem virum robústum, & bellatórem, & príncipem exércitûs Regis Assyriórum. 2. *Par.* 32.

Ant. 1. g. Angelus Dómini descéndit cum Azária & sóciis ejus in fornácem, & excússit flammam de fornáce; & non tétigit eos omníno ignis. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Dixit Angelus ad Hábacuc: Fer prándium, quod habes, Daniéli, qui est in lacu leónum: & apprehéndit eum Angelus, & portávit eum capillo cápitis sui supra lacum. *Dan.* 14.

℣. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum; ℟. Et erípiet eos. *Ps.* 33.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Quadr. Serm. 12. *in Ps.* Qui hábitat, §. 4.

Lectio iv.

ANgelis suis mandávit de te.] Mira dignátio, & verè magna diléctio charitátis! Quis enim, quibus, de quo, quid mandávit? Studiósè considerémus, Fratres, diligénter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli, cujus mandátis obtémperant, cujus obédiunt voluntáti? Nempe [Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis:] nec cunctántur quin étiam in mánibus tollant te. Summa

ergo Majéstas mandávit Angelis, & Angelis suis mandávit. Illis útique sublímibus, tam beátis, tam próximis, sibi cohæréntibus, tam familiáriter adhæréntibus, & verè doméstícis Dei. Mandávit autem de te. Tu quis es? [Dómine, quid est homo, quòd memor es ejus, aut filius hóminis quóniam réputas eum?] Quasi verò non sit homo putrédo, & filius hóminis vermis.

℟. Deus meus misit Angelum suum, & * Conclúsit ora leónum, & non nocuérunt mihi; quia coram eo justítia invénta est in me. ℣. Misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me. * Conclúsit. *Dan.* 6. *Act.* 12.

Lectio v. §. 6.

ANgelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis.] Quantam tibi debet hoc verbum inférre reveréntiam, afférre devotiónem, conférre fidúciam! reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Cautè ámbula, ut vidélicet cui adsunt Angeli sicut eis mandátum est, in ómnibus viis tuis. In quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tu ne áudeas illo præsénte, quod vidénte me non audéres? An præséntem esse dúbitas quem non vides?... Adsunt ígitur, & adsunt tibi; non modò tecum, sed étiam pro te. Adsunt ut prótegant, adsunt ut prosint.

℟. Machabæus, & qui cum eo erant, * Cum lácrymis rogábant Dóminum, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israel: appáruit præcédens eos eques in veste cándida. ℣. Oculi Dómini super justos, & aures ejus in preces eórum. * Cum lácrymis. 2. *Mach.* 11. 1. *Petr.* 3.

Lectio vj. §. 8. & 9.

IN mánibus (inquit) portábunt te.] In tuis quidem viis custódient te, & dedúcent párvulum, quà potest párvulus ambuláre. Cæterùm non te patiéntur tentári supra quàm sustinére potes, sed in mánibus tollent, ut pertránseas offendículum. Quàm fácilè transit, qui illis portátur in mánibus!... Quóties ergo gravíssima cérnitur urgére tentátio, & tribulátio véhemens imminére, invoca Custódem

tuum, ductórem tuum, adjutórem tuum in opportunitátibus, in tribulatióne. Incláma eum, & dic: Dómine, salva nos; perímus. Non dormit neque dormitat, etsi ad tempus quandóque dissímulet; ne fortè periculósiùs ab illíus te mánibus ipse præcípites, si te eis ignoráveris sustentátum.

℟. Angelus Dómini dixit: Usquequo non miseréberis Jerúsalem, & úrbium Juda quibus irátus es? Et respóndit Dóminus Angelo verba consolatória: * Revértar ad Jerúsalem in misericórdiis.

℣. Revértar, & reædificábo tabernáculum David, quod décidit; & érigam illud. * Revértar. Glória. * Revértar. *Zach.* 1. *Act.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Angelus egrediebátur, dicens: Absque muro habitábitur Jerúsalem, & ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu ejus. *Zach.* 2.

Ant. 3. a. Suscitavit me Angelus qui loquebátur in me, & ait: Sciétis quia Dóminus exercítuum misit me ad vos. *Zach.* 4.

Ant. 7. c. Osténdit mihi Angelus civitátem sanctam Jerúsalem, habéntem portas duódecim; & in portis Angelos duódecim. *Apoc.* 21.

℣. Benedícite Dóminum, omnes Virtútes ejus, ℟. Minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus. *Ps.* 102.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Matt. lib. 3. *c.* 18. *post initium.*

AMen dico vobis, nisi convérsi fuéritis, & efficiámini sicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum.] Non præcípitur Apóstolis, ut ætátem hábeant parvulórum, sed ut innocéntiam; & quod illi per annos póssident, hi possídeant per indústriam: ut malítiâ, non sapiéntiâ párvuli sint. [Quicúnque ergo humiliáverit se sicut párvulus iste, hic est major in regno cœlórum.] Sicut iste párvulus, cujus vobis exémplum tríbuo; non persevérat in iracúndia; non læsus méminit; non áliud cógitat, & áliud

loquitur : sic & vos nisi talem habuéritis innocéntiam, & ánimi puritátem, non potéritis regna cœlórum intráre.

℟. Vidéte ne contemnátis unum ex his pusíllis : dico enim vobis, quia * Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei, qui in cœlis est. ℣. Angelus faciéi ejus salvávit eos ; in dilectióne sua, & in indulgéntia sua ipse redémit eos. * Angeli. *Matt.* 18. *Is.* 63.

Lectio viij. Multò post.

VIdéte ne contemnátis unum ex his pusíllis. Dico enim vobis, quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei qui in cœlis est. Venit enim Fílius hóminis salváre quod períerat.] Supra díxerat per manum & pedem, & óculum, omnes propinquitátes & necessitúdines quæ scándalum fácere póterant, amputándas. Austeritátem ítaque senténtiæ, subjécto præcépto témperat, dicens : [Vidéte ne contemnátis unum ex pusíllis istis.] Sic, inquit, præcípio severitáté, ut commiscéri cleméntiam dóceam.

℟. Non accédet ad te malum: quóniam * Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. In mánibus tollent te, ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum. * Angelis. *Ps.* 90. *Matt.* 4.

Lectio ix.

QUantùm in vobis est, nolíte contémnere : sed per vestram salútem, étiam illórum quærite sanitátem. Sin autem perseverántes in peccátis vidéritis, & vítiis serviéntes ; mélius est vos solos salvos fieri, quàm períre cum plúribus. [Quia Angeli eórum in cœlis vident semper fáciem Patris.] Magna dígnitas animárum ; ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in custódiam sui Angelum delegátum.

℟. Ego Joánnes cécidi ante pedes Angeli ; & dixit mihi : Vide ne féceris; * Consérvus tuus sum : † Deum adóra. ℣. Respóndit Angelus : Si vis holocáustum fácere, offer illud Dómino. * Consérvus. Glória. † Deum. *Apoc.* 22. *Judic.* 13.

AD LAUDES.

Antiphona, 1. *toni*. D.

LOcútus est Dóminus: Mittam præcursórem tui Angelum, ut intres in

terram fluéntem lacte & melle. *Exod.* 33.

Ant. 2. D. Ego mittam Angelum, qui præcédat te, & custódiat in via, & introdúcat in locum quem parávi. *Exod.* 23.

Ant. 8. c. Obsérva eum, & audi vocem ejus, nec contemnéndum putes; quia non dimíttet cùm peccáveris, & est nomen meum in illo. *Exod.* 23.

Super Canticum, Benedíctus, 505.

Ant. 6. F. Si audíeris vocem ejus, & féceris ómnia quæ loquor, inimícus ero inimícis tuis; præcedétque te Angelus meus. *Exod.* 23.

Ant. 1. g. Angelus meus vobíscum est: ipse autem exquíram ánimas vestras. *Baruch*, 6.

Capitulum. Is. 62.

SUper muros tuos, Jerúsalem, constítui Custódes; totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt. Qui reminiscímini Dómini, ne taceátis & ne detis siléntium ei, donec stabíliat, & donec ponat Jerúsalem laudem in terra.

Hymnus. *Santol. Vict.*

REGNATOR Orbis, summus & Arbiter,
Cui prona servit cúria Cœlitum,
Quæ voce solâ tu creásti,
Perpétuâ regis ipse curâ.

NOBIS fidéles próvidus Angelos,
Missos Olympo suppéditas Duces;
Ut nos tot obséssos perículis,
Incólumes sine labe servent.

NE nos malígnis fráudibus óccupans,
Incáuta fallat péctora súbdolus
Suásor malórum, neve captet
Illécebrâ malè blandiénti.

LAUS summa Patri, summáque Fílio;
Tibíque compar glória, Spíritus,
Qui per salútis tot Minístros
Das pátrias remeáre sedes. Amen.

℣. Benedícite, omnes Virtútes Dómini, Dómino; ℟. Laudáte & superexaltáte eum in sæcula. *Dan.* 3.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Omnes sunt administratórii Spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hæreditátem cápient salútis. *Hebr.* 1.

Oratio.

DEus, qui ineffábili providéntiâ sanctos

Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris; largíre supplícibus tuis, & eórum semper protectióne defendi, & ætérnâ societáte gaudére; Per Dóminum.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Locútus est.

AD TERTIAM.

Ant. Ego mittam.

Capitulum. Tob. 5.

BEne ambulétis, & sit Deus in itínere vestro, & Angelus ejus comitétur vobíscum.

℟. *breve.* In mánibus * (Angeli) portábunt te. ℟. In mánibus. ℣. Ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum. * Angeli. Glória. ℟. In mánibus. *Ps.* 90.

℣. Dóminus custódit te: ℟. Dóminus protéctio tua. *Ps.* 120.

Oratio, Deus, *ut supra ad Laudes; & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Obsérva.

Capitulum. Eccli. 5.

NE dicas coram Angelo: Non est providéntia; ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, dissipet cuncta ópera mánuum tuárum.

℟. *breve.* Dómine Deus meus, * Magnificátus es veheménter. ℟. Dómine. ℣. Qui facis Angelos tuos Spíritus, & minístros tuos ignem uréntem, * Magnificátus es. Glória. ℟. Dómine. *Ps.* 103.

℣. Dóminus Virtútum nobíscum, ℟. Suscéptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

AD NONAM.

Ant. Angelus meus.

Capitulum. Dan. 3.

BEnedíctus Deus, qui misit Angelum suum, & éruit servos suos qui crediderunt in eum.

℟. *breve.* Dómine, quid est homo, * Quia innotuísti ei? ℟. Dómine. ℣. Aut filius hóminis, quia réputas eum? * Quia. Glória. ℟. Dómine.

℣. Minuísti eum paulò minus ab Angelis; ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. *Ps.* 8.

IN II. VESPERIS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Job, 33.

DEus (viros) instruit disciplínâ, ut avértat hóminem ab his quæ facit: si fúerit pro eo Angelus loquens, miserébitur ejus, & dicet: Líbera eum, & vidébit fáciē ejus.

Hymnus, Regnátor, *ut supra ad Laudes.*

℣. Scápulis suis obumbrábit tibi Dóminus; ℟. Et sub pennis ejus sperábis. *Ps.* 90.

Ad Magnif. *Ant.* 5. a. Quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse beneficiis ejus? Bonis ómnibus per eum repléti sumus. *Tob.* 12.

Oratio, Deus, *ut supra ad Laudes.*

Fit Commem. S. Francisci Assisiatis, Ant. Omnis. ℣. In nómine, *ut in Communi Justorum*, xl.

Orat. Deus, *ut infra.*

DIE IV.

In Festo

S. FRANCISCI,

Assisiatis.

Semiduplex.

Omnia de Communi Justorum, xlv.

Lectio iij.

Ex vita S. Francisci, auctore S. Bonaventurâ & aliis.

JOánnes Bernárdo, Assísii in Umbria natus, a prima ætáte, patris exémplum secútus, mercatúram fecit, máximè cum Francis, quorum linguâ tàm fácilè loquebátur, ut inde Francísci cognómen sortítus fúerit. Quodam die páuperem, pro Christi amóre flagitántem pecúniam, cùm præter consuetúdinem repulísset, repéntè eo facto commótus, largè ei misericórdiam impertívit: qua ex die Deo promísit, se némini unquam poscénti eleemósynam negatúrum. Deinde post gravem morbum cœpit ardéntiùs cólere officia charitátis. Qua in exercitatióne tantùm profécit, ut Evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret, paupéribus largirétur. Cùm autem illud ex Evangélio audísset: [Nolíte possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris; non peram in via, neque duas túnicas, neque calceaménta:] sibi eam régulam servándam propósuit. Itaque detráctis cálceis, & unâ conténtus túnicâ, cùm duódecim sócios adhibuísset, Ordinem Minórum instítuit, conscríptâ Régulâ, quam anno millésimo ducentésimo nono Innocéntius tértius, ad quem supplex Francíscus cum sóciis Romam accésserat, confirmávit. Inde revérsus habitávit cum iis in tugúrio juxta Assísium: ubi in labóre multo magnáque inópia, piis meditatiónibus vacábant.

Lectio iij.

DOcébat eos honoráre præcípuâ reveréntiâ Sacerdótes, & fidei quã Románа tenet Ecclésiâ firmiter adhæréscere. Jubébat quoque mulíerum familiaritátes, collóquia & aspéctus sollicítiùs evitári, ásserens frívolum esse mulíeris collóquium, excéptâ solâ Confessióne, vel instructióne brevíssimâ. Otium, ómnium malárum cogitatiónum sentínam, summópere fugiéndum prædicábat; dicebátque: Volo fratres meos laboráre & exercitári, ne ótio déditi per illícita corde aut linguâ vagéntur. Eósdem duxit póstea ad sanctam Maríam Angelórum: unde in finítimis locis regnum Dei annuntiábat, dícere sólitus, salúti animárum nihil esse anteponéndum. Martyrii cúpidus trajécit in Syriam, ubi a Meledíno Babylónis Ægypti Soldáno liberalíssimè excéptus, cùm nihil profíceret, rédiit in Itáliam. Gráviter ægrótans deférri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum; ut ubi grátiæ spíritum a Deo accéperat, ibi spíritum vitæ rédderet. Eo in loco, Psalmum illũ pronúntians, [Voce mea ad Dóminum clamávi,] in eo versículo [Me expéctant justi, donec retríbuas mihi] efflávit ánimam, anno Christi millésimo ducentésimo vigésimo sexto. Miráculis clarum Gregórius nonus paulò post in Sanctórum númerum rétulit.

Oratio.

DEus, qui te párvulis & humílibus reveláre non dedignáris; tríbue nobis, quæsumus, imitatióne beáti Francísci, & stultam hujus mundi dedíscere sapiéntiam, & solum edíscere Jesum Christum crucifíxum; Qui tecum vivit & regnat.

DIE VI.

In Festo

SANCTI BRUNONIS, Monachi.

Semiduplex.

Omnia de Communi SS. Monachorum, xxxv. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Sancti Brunónis, *ut infra.*

Lectio ij.

Ex Petro Cluniac. lib. Mirac. c. 18. Guiberto de Novigento in vita propria, & vita ms. S. Brunonis.

BRuno, Colóniæ Agrippínæ natus, post

eménsa Grammáticæ, Philosóphiæ, & Theológiæ stúdia, Ecclésiæ sancti Cunibérti Coloniénsis primùm, deinde Reménsis Ecclésiæ Canónicus, ibidémque magnórum studiórum Rector eléctus est. Solitúdinis amóre flagrans, cum sex áliis familiáribus mundo renuntiávit, ac sanctum Hugónem Epíscopum Gratianopolitánum ádiit; qui causâ eórum advéntûs cógnitâ, eósque esse intélligens quos eádem nocte velut septem stellas ad suos pedes corruéntes in somnis víderat, montes suæ Diœcéseos aspérrimos, qui Cartusiáni dicebántur, incoléndos concéssit. Illic ædificáto Oratório, ac céllulis separátim extrúctis, bini in singulis habitántes, siléntio, oratióni, lectióni vacábant. Hugónem Epíscopum, intérdum nímio solitúdinis amóre diútius in Cartúsia commorántem, his verbis admonébat Bruno: Redi ad oves tibi commíssas; eísque quod debes, fidéliter exólve.

Lectio iij.

POst sex annos in secéssu exáctos, ab Urbáno secúndo Romam accersítus est: quem cùm in Synodis celebrándis, gerendísque negótiis Ecclesiásticis consilio suo per triénnium adjuvísset, ab eo demum facultátem obtínuit erémi repeténdæ, recusáto Archiepiscopátu Rhegiénsis Ecclésiæ, quæ prima est Calábriæ Metrópolis. Cùm autem Urbánus, post celebrátum Placéntiæ Concílium, in Gálliam profectúrus esset; métuens Bruno, ne, si ad optátam Cartúsiam reverterétur, aut Románam Cúriam effúgere non posset, aut eam sequi viderétur, secéssit in erémum prope Scyláceum in Calábria, ubi Monastérium ædificávit. Morti próximus, fidei suæ professiónem coram frátribus édidit; eámque contra erróREM Berengárii conclúsit his verbis: Credo étiam Sacraménta quæ sancta credit & venerátur Ecclésia; & nominátim, panem & vinum quæ consecrántur in Altári, post consecratiónem verū Corpus esse Dómini nostri Jesu Christi, veram Carnem & verum Sánguinem, quæ & nos recípimus in remissiónem peccatórum nostrórum, & in spe salútis ætérnæ.

æternæ. Quiévit in Dómino anno millésimo centésimo primo.

Oratio.

SAncti Brunónis, quæsumus Dómine, intercessiónibus adjuvémur; ut qui Majestátem tuam gráviter delinquéndo offéndimus, ejus méritis & précibus nostrórum delictórum véniam consequámur; Per Dóminum.

DIE VIII.

In Festo

SANCTI RICHARII, Abbatis.

Simplex.

Omnia de Communi SS. Abbatum, xxxv.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Da nobis, xlj.

Lectio iij.

Apud Mab. Sæc. Ben. 2.

RIchárius, in Céntula Pontívi vico natus velut Lúcifer inter umbras emícuit. Is cùm in domum suam suscepísset presbyteros duos, Caidócum & Frichórium, viros sanctitátis eximiæ, qui ex Hibérnia in Pontívum vénerant Evangélii prædicándi grátiâ, & ab íncolis malè hábiti fúerant; ab his Evangélica præcépta, quæ hácenus nescíerat, tam ávidè excépit, ut factâ peccatórum suórum confessióne, quod ignoránter peccáverat, id multis lácrymis expiáverit, seque totum pœniténtiæ labóribus devóverit. Exinde virtútum grádibus & vitæ sanctitáte ad Presbyterátum pervénit; ut cui prædicándi zelus inerat, ei honóris dígnitas non deésset. Itaque Vir sanctus non Pontívos modò suos, sed finítimas étiam gentes Evangélica luce recreávit. In Británniam trajécit, ut & illic verbum Dei nuntiáret, & captívos redímeret. Porro tanta fuit ipsíus sanctitátis fama, ut Dagobértus primus, Fránciæ Rex, cum áulicis suis in Pontívum ídeo vénerit, ut eum audíret concionántem: a quo & præclára salútis mónita & graves exhortatiónes accépit. Tandem Richárius, quò libériùs soli Deo vacáret, præfécit Centulénsi monastério quod ipse ædificáverat & réxerat, Ociáldum, secessítque in eam erémum, in qua nunc vísitur Forestemonastérium, cum Sigobárdo discípulo, ubi degens in parvo tuguríolo, mente major sæculo, cœléstia semper cógitans, quàm mundo aliénus, tam Deo

próximus, migrávit ad Dóminum. Corpus ejus e Foresthemonastério Céntulam delátum est, ibíque sepúltum. Deinde Bárbaris ea loca infestántibus, Audomarópolim translátum est: ac demum agénte Hugóne Capéto, qui paulò post regnávit, Céntulam relátum, ubi multis miráculis cláruit.

DIE IX.

In Festo

SS. DIONYSII,

Primi Episcopi Parisiensis,

ET SOCIORUM EJUS,

Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, xv. exceptis iis quæ sequuntur.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui hodiérnâ die, *ut infra.*

Ex Martyrológio sancti Adónis Episcopi.

vij. Idus Octobris.

Lectio ij.

Dionysius Epíscopus, a Pontífice Románo ad Gállias diréctus, ut prædicatiónis óperam pópulis a fide Christi aliénis exhibéret, tandem Parisiórum civitátem devénit; & per áliquot annos sanctum opus fidéliter & ardénter exercítus, a Præfécto Fescennino Sisinnio comprehénsus, & cum eo sanctus Présbyter Eleuthérius, & Rústicus Diáconus, gládio animadvérsi, Martyrium complevérunt.

Ex libro sancti Gregórii Turonénsis, de glória Mártyrum.

Lectio iij. lib. 1. cap. 72.

Dionysius Epíscopus Parisiórum urbi datus est Martyr. Témpore verò quo Sigibértus rex cum exércitu ad urbem illam venit, & máximam vicórum ejus partem incéndio concremávit, quidam de primóribus ejus, ad Basílicã antedícti Mártyris próperat, non oratiónis devotióne, sed tantùm ut áliquid fraudáret ab Æde: qui scílicet ubi reseráta óstia, ac vácuum Templum a custódibus reperísset, pallam holoséricam, auróque exornátam, & gemmis, quæ sanctum tegébat sepúlcrum, temerário ausu dirípuit, secúmque sústulit. Véniens autem ad castra, fuit ei necéssitas navigándi. Cùmque puer ejus, quem tunc créditum habébat, suspénsis ad collum docéntis áureis, navem cum eódem ascendísset, súbitò a nullo tactus, de navi dé-

ruit, oppressúsque aquis, nunquam pótuit inveníri. Ille quoque judícium Dei in se cernens per púeri amissiónem & auri, velóciter líttori, de quo digréssus fúerat, remeávit; pallámque sepúlcri summâ velocitáte restítuit. Et licet hoc fécerit, tamen diem, in quo hæc admíserat, recurrénte anni círculo, non áttigit. Alius autem super sepúlcrum sanctum calcáre non métuens, dum colúmbam áuream lánceâ quærit elídere, elapsísque pédibus ab utráque parte, quia turrítus erat túmulus; lánceâ in látere defixâ, exánimis est invéntus. Id non fortuítò contigísse, sed judício Dei gestum, nullus ámbigat.

Oratio.

DEus, qui hodiérnâ die beátum Dionysium Mártyrem tuum atque Pontíficem virtúte constántiæ in passióne roboràsti; quique illi ad prædicándum géntibus glóriam tuam Rústicum & Eleuthérium sociáre dignátus es; tríbue nobis, quæsumus, ex eórum imitatióne pro amóre tuo próspera mundi despícere, & nulla ejus advérsa formidáre; Per Dóminum.

In Vesp. *fit Commem. S. Adhelardi, Abbatis, Antiph.* Egrédere. ℣. Potens, *ut in Communi SS. Abbatum*, xxxvij.

Oratio, Tríbue, *ut infra.*

DIE X.

In Festo

S. ADHELARDI,

Abbatis.

Simplex.

De Communi SS. Abbatum, xxxvij.

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Boll.

ADhelárdus in Bélgio natus est patre Bernárdo Cároli Martélli fílio, & Pipíni Francórum regis fratre. Cum Pipíni pátrui líberis in aula educátus, liberáles disciplínas cum iis virtútibus quæ príncipem decent, felíciter conjúnxit. Nemo in aula erat Dei reveréntior, nemo cástior. A Cárolo magno nunquam addúci pótuit, ut ipsíus cum uxóre legítima divórtium approbáret, secundísque cum Hildegárde núptiis subscríberet. Itaque aulicórum vítiis irátus, in Corbeiénse monastérium secédens, anno ætátis vigésimo púrpuram cum monástico hábitu commutávit, brevíque ómnium virtútum tyrocínium explévit. Fre-

quéntes prócerum salutatiónes exósus, Cassínum clam aufúgit: ubi sub ignóti nóminis umbra aliquándiu látuit. Vix sanctas vitæ in Christo abscónditæ delícias degustáverat, cùm erumpénte sanctitátis famâ, a Cárolo Corbéiam revocátus est. Monastérii administratiónem statim suscípere coáctus, qualis ipse erat, tales ut essent sui, factis & dictis invitábat. A Cárolo ad regéndam Itáliam Pipíno junióri datus, nihil non fecit, ut ibídem Christus regnáret, eâque æquitáte pópulos rexit, ut præésse sibi non hóminem sed Angelum prædicárent. Inter Spoletínos & Beneventános ínvicem infensíssimos firmã pacem restítuit. Legatiónem ad Leónem tértium ex condícto Patrum Concílii Aquisgranénsis summa cum laude obívit. Nunquam illum turbávit negotiórum varíetas, non exílium septem annórum. Expándit se totus charitátis ardor usque ad septentrionáles plagas, quò misit viros apostólicos, qui illis géntibus Evangélium invéherent. Septuagenário major, Corbéiæ diem óbiit suprémum. Corpus ejus in Ecclésia sancti Petri sepúltum, ibídem religiósè cólitur.

Oratio.

TRíbue, quæsumus, virtútum ómnium largítor Deus, ut hæc sancti Adhelárdi Abbátis festívitas, terréna comtémnere nos éxcitet, & bona ambíre sempitérna; Per Dóminum.

DIE XIII.
In Festo
S. GERARDI,
Abbatis.

Simplex.

De Communi SS. Abbatum, xxxv.

Pridie IN VESPERIS, *Orat.* Præsta, *ut infra.*

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Boll.

GErárdus, Corbéiæ in agro Ambianénsi honésto loco natus, ab ineúnte ætáte spretis mundi illécebris, omne suum stúdium ad Dei cultum cóntulit. Ubi adolévit ætas, Corbéiæ monásticam vitam ampléxus est. Abbas Fulco res cœnóbii exterióres ei commísit, quas ille sic administrávit, ut nihil de prístino fervóre remítteret. Póstmodum, annuénte Abbáte, sacra Palestínæ loca ex voto invísit. Corbéiam redux, Ab-

bas sancti Vincéntii Laudunénsis, post fratris sui óbitum, cunctórum suffrágiis eléctus est. Sed cùm mónachos ad strictiórem observántiã revocáre non posset; ínterim, agénte beáto Arnúlpho, qui póstea Suessionénsis fuit Epíscopus, Abbas sancti Medárdi dictus est. Verùm, contradicénte Bértradâ Regínâ, abdúxit secum sócios octo ex mónachis Laudunénsibus, quibúscum in Aquitániam pervénit, consedítque in eo loco, qui Sylva Major dícitur: ubi, adjuvánte Augério de Riúntio, ædificatiónem novi monastérii auspicátus est. Erant regiónis illíus áccolæ rudes & ésferi, sed eórum ánimos servus Dei tam exémplis quàm prædicatiónibus mitigávit. Quàm plúrimi sancti Abbátis famâ alléeti ad eum confluébant; álii ut suávi Christi jugo cervícem suppónerent, álii ut piâ confessióne peccatórum sordes ex ánimo egérerent, non pauci, ut ope viri Dei convaléscerent. Sic, qui locus ántea fúerat spelúnca latrónum & latíbulum ferárum, post viri Dei advéntum, domus oratiónis, locúsque religiónis & pacis efféctus est. Tandem annis matúrus & méritis felix ad Christum migrávit nonis Aprílis, anno millésimo nonagésimo quinto. Illum miráculis conspícuum Póntifex Cœlestínus tértius in Sanctórum númerum rétulit.

Oratio.

PRæsta, quæsumus omnípotens Deus, ut beáti Gerárdi Abbátis exémplis & précibus adjúti; spretis mundi hujus illécebris, in tuo semper amóre crescámus; Per Dóminum nostrum.

VESPERÆ *feriales; a Capitulo fit de S. Pusinna, Virgine.*

DIE XIV.
In Festo
S. PUSINNÆ,
Virginis.
Simplex.

De Communi Virg. lj.

Pridie, IN VESPERIS, *Oratio*, Exáudi, lviij.

Fit Commem. S. Calixti, Papæ & Mart. Ant. Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix. *Orat.* Omnípotens, xiij.

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Boll.

PUsínna, in pago Perténsi diœcésis Cathalaunénsis, circa quinti sæ-

culi finem nata est patre Stígmaro, matre Lintrúde. Unà cum sex suis sorróribus ab Eugénio presbytero instítúta ad pietátem est, unà cum illis a sancto Alpíno Cathalaunénsi Epíscopo virgíneum velámen accépit, quod tantâ morum sanctitáte ornavérunt, ut omnes inter sanctas vírgines numeréntur. Pusínna per annos decem domi patérnæ sub Eugénii disciplína máximos in virtúte progréssus fecit. Mórtuis paréntibus, in eum agri Ambianénsis locum, qui tunc Bánsio dicebátur, prope Corbéiam, quique ei in hæreditátem obtígerat, secéssit. Multárum ibi Vírginum magístra ac mater fuit, quibus & toti illi regióni præclára humilitátis, mansuetúdinis & liberalitátis exémpla dedit: sed máximè fuit admirábilis ejus patiéntia inter gravíssimos dolóres, quos in extrémis perpéssa est. Tandem omni virtútum laude insígnis cœlo recépta est, multísque post mortem cláruit miráculis. Anno octingentésimo & sexagésimo, sacrum ejus corpus ab Hilmérado Ambianénsi Epíscopo Herfordiénsibus moniálibus concéssum est. ¶ In eándem diem íncidit Pássio sancti Calíxti, qui Románæ Ecclésiæ post Zephyrínum præfuit. Alexándro imperatóre, vária pro Christi nómine pértulit; demum per fenéstram domûs præceps missus est, & in púteum demérsus, cùm quinquénnium in Petri cáthedra sedísset. Ejus córporis Relíquiæ in Gálliam allátæ, in Ecclésia Reménsi colúntur.

In Laud. *fit Commem. S. Calixti, Papæ & Mart. Ant.* Bonum. ℣. Cantábo. *Oratio*, Omnípotens, *ut in Communi*, xiij.

Vesperæ de Festo sequenti.

¶ Abbavillæ *Festum sequens cum sua Commemor. transfertur in diem* xvj. & *& die* xv. *fit Festum S. Vulfranni, ritu Duplici Maj.*

DIE XV.

In Festo

S. THERESIÆ,

Virginis Monialis.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum, lj.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui beátæ, *ut infra.*

Fit Commem. S. Joannis a Cruce, Presb. & Monachi. Ant. Habitábit. ℣. Pinguéscent, *ut in Communi*

SS. Monachorum, xxxvij.

Orat. Deus, qui sanctum, *ut infra.*

Lectio ij.

Ex S. Theresiæ vita & operibus.

THerésia Abulæ in Hispánia nata, ex perléctis in ténera ætáte Mártyrum Actis, magnũ hausit pietátis sensum, qui póstea tùm equéstrium fabellárum lectióne, tùm affinium consuetúdine, imminútus, ita moniálium quarum disciplínæ commíssa fúerat, institutióne, & Epistolárum beáti Hierónymi lectióne revíxit, ut vigésimo secúndo ætátis anno in Abulénsi Carmelitárum cœnóbio vitæ Religiósæ votum emíserit. Ibi humilitátis ac charitátis, máximè erga infirmas soróres, opéribus, patientiáque singulári in váriis tentatiónibus gravibúsque morbis per annos ferè viginti perferéndis, excélluit. Cùm tamen aliquándiu, sæculárium familiaritáte, oratiónis intermissióne, & imperítiâ Confessariórum áliquid de fervóre pietátis remisísset; tandem ex lectióne Confessiónum sancti Augustíni, ad Deum pénitùs revérsa, ingéntes in virtúte progréssus fecit. Multis exínde illustratiónibus a Deo donáta est; quas tamen superiórum arbítrio subjiciébat, dícere sólita: se in revelatiónibus décipi posse, in obediéntia néutiquam. Tanto patiéndi tenebátur desidério, ut eos, a quibus lædebátur, máximè diligeret; ac sæpe exclamáret: Dñe, aut pati, aut mori.

Lectio iij.

ORdinis Carmelitárum reformatiónem aggréssa, multa virórum ac mulíerum monastéria, plúrimas ob id contumélias passa, instítuit. Insígnem in Ordine cooperatórem nacta est Joánnem a Cruce dictum, admirándæ sanctitátis & patiéntiæ virum, qui tamen ejus exémplo plúrimùm se profecísse in spirituális propósiti perfectióne sæpiùs testátus est. Cujus perfectiónis consilium Therésia tam altè ánimo infixit, ut votum emíserit efficiéndi semper quidquid perféctius intelligeret. Soróribus suis oratiónem advérsùs grassántes tunc hæreses, labórem mánuum, & paupertátis stúdium, commendávit: nihílque chárius hábuit, quàm ut vir-

gines sine dote admítteret. Libros scripsit, cœléstem pietátem spirántes. Albæ ad Tormim decúmbens, Ecclésiæ Sacraméntis muníta ánimam Deo réddidit ipsâ nocte quæ inter quartum & décimum quintum Octóbris diem, ob detráctos in Calendárii reformatióne dies decem, intercedébat, anno salútis millésimo quingentésimo octogésimo secúndo, ætátis sexagésimo octávo. Eam ante & post óbitum miráculis claram Gregórius décimus quintus Sanctis adscrípsit.

Oratio.

DEus, qui beátæ Therésiæ Vírginis exémplo & mónitis servos tibi & ancíllas suscitásti, quibus spíritum precum, & mundanórum ómniũ contémptum infúnderes; da nobis, ejus précibus & imitatióne, veræ perfectiónis desidério accéndi, & cœléstis doctrínæ pábulo semper nutríri; Per Dñm.

In Laud. *pro Commem. S. Joannis a Cruce, Ant.* Mihi. ℣. Cogitávi, *de Comm. SS. Monach.* xlj.

Oratio.

DEus, qui sánctum Joánnem perféctæ sui abnegatiónis & Crucis amatórem exímium effecísti; concéde, ut ejus imitatióni júgiter inhæréntes, glóriam assequámur ætérnam; Per Dóminum.

In Vesp. *fit a Capitulo de Festo sequenti.*

Die XVI.

In Festo

S. VULFRANNI,

Senonensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, xxj.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus., *ut infra.*

Fit Commemoratio sanctæ Theresiæ, Virginis. Ant. Gaudeámus. ℣. Vírgines. *ut in Communi Virg.* lix.

Oratio, Deus, qui beátæ, *ut supra.*

Lectio ij.

Ex ejus vita apud Boll. & Mabill. sæc. Bened.

VUlfránnus patre Vulbérto, viro primæ inter suos nobilitátis, Maurilíáci in agro Vastinénsi natus est. A patre magístris cathólicis tráditus est sacrárum litterárum stúdiis imbuéndus. Vixdum adoléscens inter Cléricos adscríptus, & propter patris mérita in aulam regum Clotárii & Theoderíci accítus, rerum Ecclesiasticárum administratióni præpósitus est; nec multò post

Cleri ac pópuli electióne consecrátus Senonénsis Epíscopus. Quo in múnere Sanctórum vestígiis insístens, commíssam sibi plebem oratióne, verbo & exémplo ad cœléstia provocáre non cessábat. Post annos áliquot in Pontificátu transáctos, supérno oráculo admónitus ut genti Frisiórum Evangélium prædicáret: statim ad Fontanéllæ monastérium accéssit, unde assúmptis cooperatóribus verbi strénuis & idóneis navigávit in Frísiam. Eò appúlsus, Evangélii prædicatiónem statim aggréssus est, quam Deus signis & prodígiis confirmávit. Ovónem enim, júvenem egrégium horas duas e láqueo pendéntem, cui more gentis per sortem fúerat addíctus, mirántibus ómnibus, liberávit. Iterum adolescéntes duos, qui conjécti in pélagus jam demergebántur, Vulfránnus ámbulans super aquas non secus ac si terram calcásset, secum ad terram salvos redúxit. Radbódi Frisiórum Ducis filium baptizávit; ipsum Radbódum, qui áltero jam pede in lavácrum illáto, delúsus a dæmone propósitum mutáverat, divino mox judício puniéndum prædíxit: quod evénit; Dux enim non multò post inopínâ morte périit. Dénique per annos multos totam hanc gentem Christi fidem edócuit, maximámque partem ipse baptizávit.

Lectio iij.

Revérsus in Gálliam, abdicáto Episcopátu, Fontanéllæ monastérium repétiit, cui jam patrimónium suum Mauriliacénse donáverat. Ibi reguláribus disciplínis totum se dévovens, nihil hujus mundi quærere, nihil amáre curábat. Humi cubáre, carnem jejúniis & cilício domáre, sacrificium Víctimæ salutáris Deo multis cũ lácrymis offérre, illíus erant delíciæ. Ægrótos multos mirabíliter sanávit: inter quos Bertgándum mónachum parályfi laboránté óleo sacro prístinæ sanitáti restítuit. Tandem sénio conféctus in febrim íncidit, munitúsque perceptióne Córporis & Sánguinis Dómini, inter ampléxus fratrum ánimã Deo réddidit. Corpus ejus in Fontanellénsi monastério áliquot sæculis quiévit: donec anno millésimo vigésimo séptimo a Gerárdo abbáte elevátum est,

nec ita multò post Abbavillam allátum. Pontívi Cómites Ecclésiam, in qua quiésceret, ædificárunt, quam & ejus nómine insigniérunt, & duódecim Capelláníis ornavérunt. Eándem póstea Joánnes primus Pontívi Comes vigínti Canonicórum fundatióne decorávit, quibus sex álios áddidit Joánnes secúndus. * Anno décimi tértii sæculi quinto, recógnitum est sancti Vulfránni corpus a Richárdo Ambianénsi Epíscopo, coram Guillélmo Pontívi Cómite. Anno autem millésimo sexcentésimo sexagésimo secúndo Francíscus Ambianénsis Epíscopus, spectánte Clero, nobilitáte & civitáte, apértâ thecâ, non sine admiratióne ómnia sancti Pontíficis ossa íntegra & sólida recognóvit, unà cum authénticis & volúmine in quo scripta erat ipsius vita. Jam ántea, postulánte Ludovíco décimo tértio, apérta fúerat ea cápsula, in qua asservátur os bráchii ab húmero ad cúbitum, desumptæque partículæ duæ, quarum áltera hódie cólitur Lutétiæ apud Vallis grátiæ moniáles: áltera verò ad Ecclésiam Senonénsem transmíssa est. Gloriántur cives Abbavillæi tanti Pontíficis patrocínio, quem summâ veneratióne colunt, cujúsque apud Deum salutárem opem sæpe experiúntur.

Oratio.

DEus, qui per beáti Vulfránni Pontíficis glorióśos labóres gentem infidélem Ecclésiæ tuæ coadunásti; concéde propítius, ut ejus méritis & précibus confidéntes, in tuæ fidei professióne immóbiles permanére valeámus; Per Dóminum.

DIE XVIII.
In Festo
SANCTI LUCÆ,
Evangelistæ.

Duplex Majus.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona. 1. toni. a.

ECce super montes pedes Evangelizántis, & annuntiántis pacem. *Nahum*, 1.

Ant. 6. F. Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! *Rom.* 10.

Ant. 7. d. Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dómi-

tuus pópulum suum. *Is.* 52.

Ant. 4. E. Osténdit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, & verba scripsit. *Deut.* 4.

Ant. 8. G. Consummábitur mystérium, sicut evangelizávit per servos suos. *Apoc.* 10.

Capitulum. Ezech. 1.

VIdi, & ecce nubes magna, & ignis invólvens; & de médio ejus quasi spécies eléctri, & in médio ejus similitúdo quátuor animálium.

Hymnus. Santol. Vict.

CHRISTI perénnes Núntii,
Retécta qui cœléstibus
Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spárgitis.

OLIM sub umbris cóndita,
Vates sacri quæ víderant;
Umbris procul cedéntibus,
Vidístis hæc pleno die.

HUMANA quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legénda pósteris,
Dictánte scripsístis Deo.

LOCO remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus;
Et quisque, pro ductu Dei,
Scribéndo Christum réddidit.

Nos ut docéret, induit
Vocis sonos, Verbum Patris:
Vestris adhuc in páginis
Nobis loqui non désinit.

UNI sit & Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 87.

Ad Magníf. *Ant.* 5. a. Christus dedit quosdam quidem Apóstolos, álios verò Evangelístas, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi. *Ephes.* 4.

Oratio, Intervéniat, *ut infra ad Laudes.*

Fit Commem. SS. Justi & Arthemii, Fratrum, Mart. *Ant.* Cùm vos. ℣. Multæ, *ut in Communi*, xvj. *Oratio*, Concéde, xx.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum dantem Evangelístas ad consummatiónem sanctórum, * Veníte, adorémus. *Ephes.* 4.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus, Christi perénnes, *ut in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Ecce sedes

pósita erat in cœlo, & in circúitu sedis quátuor animália plena óculis ante & retro. *Apoc.* 4.

Ant. 8. c. Aspéctus eórum quasi carbónum ignis ardéntium, & quasi aspéctus lampadárum. *Ezech.* 1.

Ant. 7. d. Ubi erat ímpetus Spíritûs, illuc gradiebántur, nec revertebántur cùm ambulárent. *Ezech.* 1.

℣. Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur; ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Ps.* 144.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Scribe & in libro diligénter exára; & erit * In testimónium usque in ætérnum. ℣. Quæ audísti, hæc comménda fidélibus homínibus qui idónei erunt & álios docére. * In testimónium. *Is.* 30. 2. *Tim.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Multi conáti sunt ordináre narratiónem, quæ in nobis compléta sunt, rerum, sicut tradidérunt nobis * Qui ab inítio ipsi vidérunt & minístri fuérunt sermónis. ℣. Quanta audívimus & cognóvimus ea, & patres nostri narravérunt nobis. * Qui. *Luc.* 1. *Ps.* 77.

Post iij. Lect. ℟. Scriba velox in lege * Parávit cor suum ut investigáret legem Dómini, & fáceret & docéret præcéptum & judícium. ℣. Qui fécerit & docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlórum. * Parávit. Glória. * Parávit. 1. *Esdr.* 7. *Matt.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. In fide veritátis Deus vocávit vos per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi. 2. *Thess.* 2.

Ant. 5. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis audístis, in verbo veritátis Evangélii quod pervénit ad vos. *Coloss.* 1.

Ant. 8. G. Dignè Evangélio Christi conversámini, in uno spíritu unánimes, collaborántes fidei Evangélii; quia vobis donátum est ut in eum credátis. *Philip.* 1.

℣. Judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa; ℟. In custodiéndis illis retribútio multa. *Ps.* 18.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iv. cap. 7.

LUcas médicus Antiochénsis, ut ejus scripta índicant, Græci sermó-

nis non ignárus fuit. Sectátor Apóstoli Pauli, & omnis peregrinatiónis ejus comes, scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: [Mísimus (inquit) cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias.] Et ad Colossénses: [Salútat vos Lucas médicus charíssimus.] Et ad Timótheum: [Lucas est mecum solus.] Aliud quoque édidit Volúmen egrégium, quod título Acta Apostolórum prænotátur: cujus históri̇a usque ad biénnium Romæ commorántis Pauli pervénit, id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intélligimus, in eádem urbe librum esse compósitum.

℟. Sicut probáti sumus a Deo, ut crederétur nobis Evangélium; * Testificáti sumus, ut ambularétis dignè Deo. ℣. Audíte ergo, Filii: servíte Dómino in veritáte, & inquírite ut faciátis quæ plácita sunt illi. * Testificáti. 1. Thess. 2. Tob. 14.

Lectio v.

Igitur períodos Pauli & Theclæ, & totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut indivíduus comes Apóstoli, inter cæteras ejus res, hoc solum ignoráverit? Sed & Tertulliánus, vicínus eórum témporum, refert, Presbyterum quemdam in Asia amatórem Apóstoli Pauli, convíctum apud Joánnem, quòd auctor esset libri, & conféssum se hoc Pauli amóre fecísse, loco excidísse.

℟. Lóquimur Dei sapiéntiam in mystério, quæ abscóndita est; nobis autem revelávit Deus * Per Spíritum suum. ℣. Non facit Dóminus Deus verbum, nisi reveláverit secrétum suum ad servos suos. * Per Spíritum. 1. Cor. 2. Amos, 3.

Lectio vj.

Quidam suspicántur, quotiescúmque in Epístolis suis Paulus dicit: [Juxta Evangélium meum;] de Lucæ significáre Volúmine: & Lucam non solùm ab Apóstolo Paulo didicísse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fúerat; sed & a cæteris Apóstolis. Quod ipse quoque in princípio sui Volúminis declárat, dicens: [Sicut tradidérunt nobis, qui a princípio ipsi vidérunt, & minístri fuérunt

sermónis.] Igitur Evangélium, sicut audíerat, scripsit: Acta verò Apostolórum, sicut víderat, compósuit. Sepúltus est Constantinópoli, ad quam urbem vicésimo Constántii anno, ossa ejus cum Relíquiis Andréæ Apóstoli transláta sunt.

℟. Non sumus sicut plúrimi, adulterántes verbum Dei; sed ex sinceritáte, sed * Sicut ex Deo, coram Deo, in Christo lóquimur. ℣. Sermo Dei ignítus, clypeus est sperántibus in se: ne addas quidquam verbis illíus, & arguáris, inveniaríſque mendax. * Sicut. Glória. * Sicut. 2. *Cor*. 2. *Prov*. 30.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Spíritus Dómini locútus est per me, & sermo ejus per linguam meam. 2. *Reg*. 23.

Ant. 2. D. Vox mea ad fílios hóminum: Accípite disciplínam meam; doctrínam magis quàm aurum elígite. *Prov*. 8.

Ant. 1. a. Suscípite insitum verbum, quod potest salváre ánimas vestras. *Jacobi*, 1.

℣. Atténdite, Pópule meus, legem meam; ℟. Inclináte aurem vestram in verba oris mei. *Ps*. 77.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 1.

QUóniam quidem multi conáti sunt ordináre narratiónem, quæ in nobis complétæ sunt, rerum. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. l. 1. §. 2. & 3.

ECclésia, cùm quátuor Evangélii Libros hábeat, per univérsum mundum Evangelístis redúndat. Hæreses, cùm multa hábeant, unum non habent: [multi enim conáti;] sed Dei grátiâ destitúti sunt.... Conáti útique illi sunt, qui impléra nequivérunt. Ergo multos cœpisse, nec implevisse, étiam sanctus Lucas testimónio locupletióre testátur, dicens plúrimos esse conátos. Qui enim conátus est ordináre, suo labóre conátus est, nec implévit. Sine conátu sunt enim donatiónes & grátia Dei, quæ ubi se infúderit, rigáre consuévit; ut non égeat, sed redúndet Scriptóris ingénium. Non conátus est Matthæus, non conátus est Marcus, non conátus est Joánnes, non conátus est Lucas: sed

divino Spíritu ubertátem dictórum rerúmque ómnium ministránte, sine ullo molímine cœpta complérunt.

℟. Evangélii factus sum Miníster secúndùm donum grátiæ Dei, * Ut innotéscat multifórmis sapiéntia Dei, quam fecit in Christo Jesu. ℣. Non abscóndā sacraménta Dei; ponam in lúcem sciéntiam illíus. * Ut. *Ephes.* 3. *Sap.* 6.

Lectio viij. §. 10.

Visum est (inquit) & mihi.] Potest étiam non soli visum esse, quod visum sibi esse declárat. Non enim voluntáte tantùm humánâ visum est: sed sicut plácuit ei qui in me, inquit, lóquitur Christus, qui ut id quod bonum est, nobis quoque bonum vidéri possit, operátur; quem enim miserátur, & vocat. * Et ídeo qui Christum séquitur, potest interrogátus cur esse volúerit Christiánus, respondére: Visum est mihi. Quod cùm dicit, non negat Deo visum: a Deo enim præparátur volúntas hóminum. Ut enim Deus honorificétur a sancto, Dei grátia est. Dénique plúrimi voluérunt scríbere Evangélium: sed quátuor tantúmmodo, qui Divínam meruérunt grátiam, sunt recépti.

℟. Misit me Christus evangelizáre, non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi. * Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi. ℣. Ubi litterátus, ubi legis verba pónderans, ubi doctor parvulōrum? * Nonne. 1. *Cor.* 1. *Is.* 33.

De SS. Justo & Arthemio.

Lectio ix.

Ex monimentis Eccl. Amb.

Justus & Arthémius fratres in eo Diœcésis Ambianénsis vico, qui Mons-cœli dícitur ad amnem Quántiam, morté gloriósam pro Christi nómine fórtiter obiérunt. Próditum memóriæ est illos patre éthnico, viro præpoténte natos fide Christiánâ ínscio patre imbútos, ut Deo líberè servírent, domo patérnâ prófugos, in Gálliam devenísse, inque iis locis ubi interémpti sunt, consedísse: missos esse a patre hómines, qui ipsos perquírerent, inventósque aut ad se domum redúcerent, aut si redíre nollènt, interfícerent. Ab his depreheńsi Fratres, quia se in eam regiónem, quæ Deum verum nesciéba-

bat, reditúros negavérunt, ab ímpiis necáti sunt, octávo, ut créditur, sæculo. Eórum córpora ibídem sepúlta sunt; & super illórum sepúlchrum quod hodiéque vísitur, cóndita est Ecclésia parochiális, Deo sub sancti Justi nómine consecráta, ubi colúntur sancti Mártyres. Eórum nómina in antíquo Martyrológio Ambianénsis Ecclésiæ legúntur.

℟. Testíficans fidem in Dóminum Jesum, * Nihil véreor; nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodo consúmmem cursum meum, & ministérium verbi, quod accépi testificári Evangélium grátiæ Dei. ℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; ecce lábia mea non prohibébo; Dómine, tu scisti. * Nihil. Glória. * Nihil. *Act.* 20. *Ps.* 39.

Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphona, 8. *toni*. c.

SErmónem feci de ómnibus quæ cœpit Jesus fácere & docére, usque in diem quâ assúmptus est. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi assecúto ómnia a princípio diligénter, ex órdine scríbere veritátem. *Luc.* 1.

Ant. 5. a. Hæc ómnia liber vitæ, & testaméntum Altíssimi, & agnítio veritátis. *Eccli.* 24.

Super Canticum, Quàm pulchri, *ut in Communi Apostolorum*, v.

Ant. 3. a. Beátus, qui in istis versátur bonis: qui ponit illa in corde suo, sápiens erit semper. *Eccli.* 50.

Ant. 6. F. Hæc scripta sunt, ut credátis, quia Jesus est Christus Filius Dei; & ut credéntes, vitam habeátis in nómine ejus. *Joan.* 20.

Capitulum. Josue, 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo: sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias & fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, & intélliges eam.

Hymnus. *Santol. Vict.*

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonánte, lex dáta;
Inter tubas & fúlgura
Præsens minabátur Deus.

NUNC, temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.

Insculpta saxo lex vetus
Præcépta, non vires dabat:
Inscripta cordi lex nova,
Præcépta dat cum víribus.
Scripsistis hanc fidâ manu;
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicástis móribus;
Signástis hanc & sánguine.
Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis;
Hæc ille nostris ímprimat
Delénda nunquam córdibus.
Uni sit & Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Ignítum elóquium tuum veheménter; ℟. Et servus tuus diléxit illud. *Ps.* 118.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Illíus laus est in Evangélio per omnes Ecclésias, & ordinátus est ab Ecclésiis comes peregrinatiónis nostræ, in hanc grátiam quæ ministrátur a nobis. 2. *Cor.* 8.

Oratio.

Interféniat pro nobis, quæsumus Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelísta; qui Crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore, pro tui nóminis honóre portávit. Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. SS. Justi & Arthemii, Mart. Ant. Beáti. ℣. Salus. *Oratio,* Concéde, *ut in Communi plur. Mart.* xx.

AD HORAS.

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Sermónem.

AD TERTIAM.

Ant. Visum est.

Capitulum. Ephes. 3.

Mihi data est grátia hæc: In géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, & illumináre omnes, quæ sit dispensátio sacraménti abscónditi a sæculis in Deo, qui ómnia creávit.

℟. *breve.* Eructávit cor meum * Verbum bonum. ℟. Eructávit. ℣. Dico ego ópera mea Regi. * Verbum. Glória. ℟. Eructávit.

℣. Lingua mea cálamus scribæ, ℟. Velóciter scribéntis. *Ps.* 44.

Oratio, Intervéniat, *ut supra ad Laudes, & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Hæc ómnia.

Capitulum. Baruch. 4.

HIc liber mandatórum Dei, & lex, quæ est in ætérnum : omnes qui tenent eam, pervénient ad vitam.

℟. *breve.* Lex Dómini immaculáta, * Convértens ánimas. ℟. Lex. ℣. Testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis. * Convértens. Glória. ℟. Lex.

℣. Præcéptum Dómini lúcidum, ℟. Illúminans óculos. *Ps.* 18.

AD NONAM.

Ant. Hæc scripta sunt.

Capitulum. Coloss. 1.

VOluit Deus notas fácere divítias glóriæ sacraménti hujus in géntibus, quod est Christus, in vobis spes glóriæ.

℟. *breve.* Suscitávit Dóminus * Testimónium in Jacob. ℟. Suscitávit. ℣. Et legem pósuit in Israel. * Testimónium. Glória. ℟. Suscitávit. *Ps.* 77.

℣. Notum fecit Dñus Salutáre suum; ℟. In conspéctu géntium revelávit justítiam suam. *Ps.* 97.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Ephes. 3.

AUdístis dispensatiónem grátiæ Dei, quæ data est mihi in vobis : quóniam secúndum revelatiónem notum mihi factum est sacraméntum, sicut scripsi in brevi : prout potéstis legéntes intellígere prudéntiam meam in mystério Christi.

Hymnus, Sinæ sub alto, *ut ad Laudes.*

℣. Veritátem tuam, & Salutáre tuum dixi : ℟. Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam. *Ps.* 39.

Ad Magnif. *Ant.* 8. G. Lucas est mecum solus : omnes me dereliquérunt ; Dóminus autem mihi ássitit, & confortávit me, ut per me prædicátio impleátur, & áudiant omnes gentes. 2. *Tim.* 4.

Oratio, Intervéniat, *ut supra ad Laudes.*

DIE XXI.

In Festo

S. HILARIONIS,

Abbatis.

Simplex.

De Communi SS. Abbatum, xxxv.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Intercéssio, xlj.

Fit Commem. SS. Ursulæ & Sociarum, Virginum & Mart. Ant. Infirma, ℣. Hæréditas, *ut in Communi SS. Virg.* lij.

Oratio, Deus, qui singulári, *ut infra.*

Lectio iij.

Ex S. Hieronymo, in vita S. Hilarionis.

HIlárion ortus vico Tábathâ in Palæstína, paréntes hábuit idólis déditos, a quibus missus Alexandríam, Grammático tráditus est. Ibi magna ingénii & morum documénta præbuit, quodque his majus est, credens in Dóminum Jesum, non circi furóribus, non arénæ sánguine, non theátri luxúriâ delectabátur; sed tota illi volúntas in Ecclésiæ erat congregatióne. Cùm autem tunc Antónii nomen in Ægypto celebérrimum esset, incénsus viséndi ejus stúdio perréxit ad erémum: apud quem per duos ferè menses commorátus, omnem ejus dídicit vivéndi ratiónem. Domum revérsus, mórtuis paréntibus, partem facultátum frátribus, partem paupéribus dilargítus est. Necdum quintumdécimum annum egréssus, rédiit in solitúdinem; ubi constrúctâ casâ, quæ vix ipsum cáperet, humi super strato júnceo cubábat. Scriptúras sacras quas tenébat memóriter, post oratiónes & psalmos quasi Deo præsénte recitábat. Paucas ficus & succum herbárum ad victum adhibébat: neque ante Solis occásum, étiam diébus Festis, aut in gravíssima valetúdine jejúnium solvébat. Labóre mánuum æmulabátur Ægyptiórum monachórum disciplínam. Variè a dæmónibus vexátus, eos signo Crucis, & nóminis Jesu invocatióne superávit. Tandem octogésimum annum agens plúrimis clarus miráculis, in morbum íncidit: & morte imminénte, trepidántē ánimam sic compellábat: Egrédere, ánima mea, quid dúbitas? septuagínta propè annis servísti Christo, & mortem times! Quibus in verbis spíritum exhalávit.

¶ Hódie cólitur memória sanctæ Ursulæ quæ & Saula, Marthæ, vírginúmque aliárum plúrium, quæ in excídio Británniæ, de quo Gildas sápiens scripsit, cùm plúrimi, eódem teste, transmarínas terras péterent, in advérsum Germániæ littus delátæ sunt, & a Bárbaris qui eam regiónem tunc vastábant, hostíliter abdúctæ prope Colóniam Aggrippínam ad ripam Rheni pro Christi

nómine occísæ sunt. Eárum córpora sepúlta sunt Colóniæ, ubi plúrimis nobilitáta miráculis, magnâ fidélium veneratióne colúntur.

AD LAUDES.

Hymnus, Quid tu, relíctis, *ut in Communi*, xl.

Fit Commem. SS. Ursulæ & Soc. Virg. & Mart.

Ant. Casta generátio in perpétuum coronáta triúmphat, incoinquinatórum certáminum præmiū vincens. *Sap.* 4.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus sólius. *Ps.* 148.

Oratio.

DEus, qui singulári providéntiâ, beátam Ursulam & Sócias ejus ad virginitátis & martyrii palmam provexísti; da nobis, eárum intercessióne, ita vários sæculi æstus pertransíre, ut ad ætérnæ salútis portum felíciter pervenire mereámur; Per.

DIE XXIII.

In Festo

SANCTI DOMITII, Diaconi & Canon. Ambian.

Semiduplex.

[In Cath. *Duplex Minus.*]

Omnia de Comm. Justorum, xliij.

Pridie In Vesperis; *Orat.* Deus, qui, *ut infra*.

Fit Commem. S. Gratiani, Mart. Ant. Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi*, ix. *Oratio*, Præsta, xiij.

Lectio ij.

Ex monimentis Ecclesiæ Ambianensis.

DOmítius Ecclésiæ Ambianénsis Diáconus & Canónicus, cùm egrégia pietátis & assiduitátis in láudibus Deo persolvéndis exémpla frátribus dedísset; ab hac commúni vita ad sanctióris & severióris vitæ disciplínam a Deo vocátus, erémū pétiit distántē ab urbe Ambianénsi quinque círciter milliária: ubi inter silvas spe cœléstis pátriæ ánimum pascens, omne tempus sanctis meditatiónibus & assíduis ad Deum oratiónibus dabat. Ibi ab omni hóminum commércio suâ voluntáte exclúsus, & mundo sibíque mórtuus, soli vivébat Deo; & anticipátâ cœléstium bonórum suavitáte perfúsus, jam totus erat in cœlo. Intérim carnem inédiâ, vigíliis, labóribus & omni durióris vitæ génere subigébat, ne beátum illum ánimi statum áliquâ rebellióne perturbáret.

Lectio iij.

Cum in eo vitæ génere consenuísset, victísque ómnibus dæmonis ártibus, satis esset probátus; ei divínitus in disciplínam trádita est Ulphia virgo, quæ ut sese asséreret Christo, spretis mundi illécebris, & relíctis ómnibus, in eam erémum secésserat; tantúmque eo sanctióris vitæ magístro profécit, quantùm póstea exímia ipsius sánctitas declarávit. Tandem beátus senex, ubi córporis sui dissolutiónem sensit imminére, sacrum Viáticum sumpsit, sanctámque ánimam Deo réddidit décimo Caléndas Novémbris. Corpus ejus in oratório cónditum, cùm crebris miráculis claréсceret, in Ambianénsem Ecclésiam delátum est; & céllula ejúsdem in sacéllum versa, magnâ pópuli veneratióne cólitur. ¶ In hunc diem íncidit memória sancti Gratiáni Mártyris, cujus méntio est in martyrológio ómnium antiquíssimo, quod Hieronymicum dícitur, ut & in váriis hujúsce diœcésis martyrológiis. Conféssus autem est Christum coram Rictiováro præside, & nóbile martyrium cápitis abscissióne consummávit, in eo Ambianénsis agri vico, qui inde sancti Gratiáni nomen invénit. Ejus corpus ibídem sepúltum est, supráque illud ædificáta est Ecclésia Deo sub sancti Gratiáni nómine sacráta, ubi semper Martyr sanctíssimus magna in veneratióne fuit. Beátus Gervínus Centulénsis abbas ad ejus sepúlcrum velut in solitúdinem secedébat, ineúnte sæculo undécimo. Sub ejúsdem sæculi finem, translátum est sancti Mártyris corpus in Columbénse diœcésis Carnuténsis monastérium, ubi religiósè cólitur.

Oratio.

Deus, qui nobis præcepísti temporália despícere, atque ad ætérna festináre; da fámulis tuis, ut quæ a te jussa cognóvimus, intercedénte beáto Domítio implére cœlésti inspiratióne valeámus; Per Dóminum.

In Laud. *fit Commem. S. Gratiani, Mart. Ant.* Bonum. ℣. Cantábo. *Or.* Præsta, *ut in Communi unius Mart.* xiij.

¶ In Cathedrali *fit Officium ritu Duplici Minori, cum tribus Nocturnis.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv. Domítius, *ut supra*, 548.

Lectio v. Cùm in eo, *usque ad notulam* ¶ In hunc diem, 549.

Lectio vj.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 47. in Cant. n. 8.

NIhil óperi Dei praepónere licet. Quo quidem nómine appellántur laudū solémnia, quæ Deo in oratório quotídie persolvúntur; ut ex hoc clárius appáreat, quàm nos óperi illi déceat esse inténtos. Unde vos móneo, Dilectíssimi, purè semper ac strénuè divínis interésse láudibus. Strénuè quidem ut sicut reverénter, ita & alácriter Dómino assistátis; non pigri, non somnoléntri, non oscitántes, non parcéntes vócibus, non praecidéntes verba dimídia, non íntegra transiliéntes, non fractis & remíssis vócibus muliebre quiddam balbâ de nare sonántes; sed viríli (ut dignum est,) & sónitu & afféctu voces sancti Spíritûs depromèntes. Purè verò, ut nihil áliud, dum psállitis, quàm quod psállitis, cogitétis. Nec solas dico vitándas cogitatiónes vanas & otiósas: vitándæ sunt & illæ, quas pro commúni necessitáte frequénter admíttere compéllimur. Spíritus enim sanctus illâ horâ gratum non récipit, quicquid áliud quàm debes, neglécto eo quod debes, obtúleris.

IN III. NOCTURNO.

Lect. vij. & viij. de Hom. S. Gregorii, ut in Comm. Patronorum, lxxviij. *ix. verò Lect. de S. Gratiano, Mart. quæ sic incipitur:* Gratiánus Martyr, cujus méntio est in martyrológio ómnium antiquíssimo, quod Hieronymicum dícitur, ut & in váriis hujúsce dioecésis martyrológiis, conféssus est Christum, &c. *ut supra*, 549.

Si transferatur Festum S. Domitii, ix. *Lectio erit*, Bene autem, *ut in Communi Patronorum*, lxxix.

In Vesp. *fit Commem. S. Romani, Episc. Ant.* Ipsum. ℣. Elégit, *ut in Communi Pontific.* xxij. *Oratio*, Da, quæsumus, xxvij.

Deinde SS. Fratrum Luglii & Lugliani, Martyrum, Ant. Cùm vos. ℣. Multæ. *ut in Communi*

plur. Mart. xvj. *Oratio*, Concéde, xx.

DIE XXIV.

In Festo

S. ROMANI, Rotomagensis Episc.

Simplex.

De Communi Pontificum, xxij.

Lectio iij.

Ex anonymo per Rigaltium edito.

ROmánus précibus & eleemósynis a Deo impetrátus, patrem hábuit Benedíctum, matrem Felicitátem. A pueritia stúdiis óptimis sic est imbútus, ut, ubi adolévit, ad summa virtútum pervénerit. In aulam Clotárii secúndi missus, castitátis, justítiæ & mansuetúdinis illústre fuit exémplar. Jussus a rege inter primóres secretióribus adésse consíliis, commíssas sibi partes egrégiè & laudabíliter sustínuit. Mórtuo Antístite Rotomagénsi, commúni ómnium voto renuntiátus est Epíscopus. Vix Rotómagum attígerat, cùm Véneris delúbrum a paucis pagánis, qui tunc supérerant, frequentátum, aliáque álibi in sua diœcési sústulit. Commíssas sibi oves sédulò pavit, bonos ad melióra provocávit, malos a malis retráxit. Ipse gregis forma factus, cibi & somni parcus, in sacris celebrándis pius ac frequens, rerum divinárum jugi meditatióne ánimum suum reficiébat. A Deo præmónitus, mortem lætus suscépit. Multa & vivens & mórtuus signa édidit, quibus óptimi pastóris sánctitas elúxit. ¶ Hódie étiam cólitur memória sanctórũ fratrum Lúglii & Lugliáni mártyrum, qui in Hybérnia nati, dicúntur, hic regni patérni habénas æquíssimè moderátus, ille fuísse ibídem sanctíssimus Archiepíscopus. Ambo vitæ perfectióris amóre succénsi, abdicátis honóribus pátriâ clam excédere constítuunt, ut Romam ad Apostolórum límina véniant. Jam Morinórum terram attígerant, cùm pédibus iter ingréssi, in Taruennénsi agro ab ímpiis sicáriis occísi sunt. Eórum córpora Lillérium in Artésiæ oppídulum deláta sunt, ubi in Ecclésia Collegiáta colúntur. Póstmodum cápita eórum cum insígnibus reliquiárum portiónibus Mondidériũ multis jam retro sæculis alláta sunt; & débitâ veneratióne asservántur in anti-

qua Virginis Deiparæ Ecclésia, ubi multis étiam claruére miráculis. Porro cives tum Lilleriénses tum Mondideriénses Patrónos sibi elegérunt sanctos Lúglium & Lugliánum, eorúmque opem non semel expérti sunt.

Oratio, Da, quæsumus, *ut in Communi*, xxvij.

IN LAUD. *fit Commem. SS. Luglii & Lugliani, Martyrum, Ant.* Beáti. ℣. Salus. *Oratio*, Concéde, *ut in Communi plurium Mart.* xx.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE XXV.

In Festo

SS. CRISPINI ET CRISPINIANI, Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, xv.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Deus, qui in córdibus, *ut in Comm.* xx.

Lectio ij.

Ex actis eorumdem apud Surium & Gregorio Tur.

CRispínus & Crispiniánus fratres, propagándæ fidei stúdio unà cum beáto Quintíno & sóciis in Gállias missi, Suessiónem venérunt. Illic, ne cuíquam forent óneri, labóre mánuum victum sibi paráre constituérunt. Itaque sutóriam artem, quam, ut potè húmilem & quiétam, suo aptiórem esse ministério putábant, statim didicêre; ac cùm in ea cæteris antecelluíssent artificibus, levíque mercéde conténti essent; frequéntem ad se paulátim pópulum allexêre, venientíque pro occasióne verbum Dei annuntiábant. Erat ergo eórum domus non modò officína labóris, sed & schola doctrínæ & salútis. Deo dante voci eórum virtútem & benedictiónem, plúrimis persuasêre, ut, relícto idolórum cultu, Deo vero servírent. Itaque augebátur in dies credéntium númerus, & dum pax & tranquíllitas a princípibus erat, in fide neóphyti confirmabántur. Sed diutúrnam pacem turbávit Maximiáni Hérculis advéntus Suessiónem. Is jubet more suo diligénter conquíri Christiános: ad eum deferúntur Crispínus & Crispiniánus; quos statim comprehénsos jussit ad se addúci. Ubi ad tribúnal perdúcti sunt, eos ille tam promíssis, quàm minis & pœnárum metu ab eórum propósito deterrére tentávit.

vit. Sed cum sancti fratres Christum intrépidè confiteréntur, & profána sacrificia constánter respúerent, eos efficacióri ratióne ággredi ac superáre constituit.

Lectio iij.

ADerat Rictiovárus, Christiáno sánguine quem in Gálliis passim effúderat, adhuc cruentátus: huic Crispínus & Crispiniánus tradi jubéntur, sævíssimis quibúsque supplíciis excruciándi. Ille ingénium longo jam usu ad inhumanitátem exercitátum in omnes versávit partes, ut in Crispínum & Crispiniánum nova torménta inveníret. Eos tróchleis exténdi, ac fústibus cædi, súbulas étiam inter carnem & ungues intromítti, pellémque e dorso détrahi jubet. Quamvis autem Mártyrum córpora jam non essent nisi vulnus, nihil tamen de suá in confiténdo Christo libertáte remittébant. Ad álios ígitur cruciátus confúgit devícta præsidis rábies, sed ab ipsis cruciátibus novos ánimos novásque vires ducébant, qui torquebántur; ádeo ut eórum cédere patiéntiæ coácta fúerit omnis júdicis tortorúmque immánitas. Quaptópter cùm ii omne suppliciórum genus frustra consumpsíssent tandem fortíssimis Christi pugílibus caput amputárunt. Horum Mártyrum córpora Suessióne sepúlta sunt, eorúmque Memóriam póstea insígni ornaménto decorávit sanctus Elígius Noviomensis.

Die XXVIII.

In Festo SS. Simonis et Judæ, Apostolorum.

Duplex Majus.

Omnia de Communi Apostolorum, j. exceptis iis quæ sequuntur.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui nos, *ut infra.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário sancti Hierónymi Presbyteri, in Matthæum.

Lectio iv. lib. 1. cap. 10.

SImon Cananæus, de vico Cana Galilææ, ubi aquam Dóminus vertit in vinum, ... ipse est qui in álio Evangelísta scríbitur Zelótes: Cana quippe zelus interpretátur. ... Thaddæus ab Evangelísta Luca Judas

Jacóbi dícitur: & álibi appellátur Lebæus, quod interpretátur Córculus. Credendúmque est eum fuísse trinómium: sicut Simon, Petrus; & filii Zebedæi, Boanérges, ex firmitáte & magnitúdine fidei nomináti sunt.

Ex Libro ejúsdem sancti Hierónymi, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio v. Cap. 4.

JUdas frater Jacóbi parvam, quæ de septem Cathólicis est, Epístolam relíquit. Et quia de libro Enoch, qui apócryphus est, in ea assúmit testimónium, a pleríſque rejícitur: tamen auctoritátem vetustáte jam & usu méruit, & inter sanctas Scriptúras computátur.

Ex Libéllo sancti Adónis Epíscopi, de Festivitátibus Apostólorum.

Lectio vj. Cap. 11.

THaddæus apud Mesopotámiam, Simon verò apud Ægyptum tráditur prædicásse. Inde simul Pérsidem ingréssi, cùm fidei Christi innúmeram gentis ipsíus multitúdinem subdidíssent, & Ecclésiam Dómini latè jam fundátam vidérent; Martyrium, ibi cursum témporis expléntes, beáto certámine consummavérunt: honorísicè sepúlti a pópulis Christiánis, quos Dómino ipsi genúerant. Quod quidam putant Simónem Apóstolum, unum de duódecim, ipsum esse qui sub Trajáno crucem passus sit, omníno falsum est. Nam & Beda sanctus Présbyter, qui hoc super Acta Apostolórum sentit, Isidórum secútus, in libro Retractatiónum se hoc non bene sensísse reprehéndit. Sed & História Ecclesiástica, non de Apóstolo, sed de álio Simóne gesta narrat.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 14.

IN illo témpore; Dicit Jesu Judas, non ille Iscariótes: Dómine, quid factum est, quia manifestatúrus es nobis teípsum, & non mundo? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 76. in Joan. Evang. §. 1. & 2.

INterrogávit Jesum Judas, non ille tráditor ejus, qui Iscariótes cognominátus est, sed cujus Epístola inter Scriptúras Canónicas légitur: [Dómi-

ne, quid factum est, quia nobis manifestatúrus es teípsum, & non mundo?] Simus cum ipsis tanquam interrogántes discípuli, communémque Magístrum audiámus & nos. Judas enim sanctus, non immúndus, nec insectátor Dómini, sed sectátor, causam quæsívit, quare se non mundo, sed suis manifestatúrus esset Jesus: quare adhuc módicum & mundus non vidéret eum, ipsi autem vidérent eum. [Respóndit Jesus, & dixit ei: Si quis díligit me, sermónem meum servábit: & Pater meus díliget eum, & ad eum veniémus, & mansiónem apud eum faciémus.]

Lectio viij. §. 4.

FAcit in sanctis cum Patre & Filio sanctus étiam Spíritus mansiónem: intus útique tanquã Deus in templo suo. Deus Trínitas, Pater & Fílius & Spíritus sanctus véniunt ad nos, dum venímus ad eos: véniunt subveniéndo, venímus obediéndo: véniunt illumináando, venímus intuéndo: véniunt impléndo, venímus capiéndo: ut sit nobis eórum non extránea vísio, sed intérna; & in nobis eórum non transitória mánsio, sed ætérna.

Lectio ix.

SIc mundo non se Fílius manifestat: mundus enim dictus est hoc loco, de quibus contínuò subjúnxit: [Qui non díligit me, sermónes meos non servat.] Hi sunt qui Patrem & Spíritum sanctum nunquam vident: Fílium autem non ut beatificéntur, sed ut judicéntur, ad módicum vident; nec ipsum in forma Dei, ubi est cum Patre & Spíritu sancto páriter invisíbilis; sed in forma hóminis, ubi esse vóluit mundo patiéndo contemptíbilis, judicándo terríbilis.

Oratio.

DEus, qui nos per beátos Apóstolos tuos ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti; da nobis sanctórum tuórum Simónis & Judæ glóriam sempitérnam proficiéndo celebráre, & celebrándo profícere; Per Dóminum.

IN II. VESP. *fit Commem. S. Salvii, Episc. Antiph.* Ipsum. ℣. Elégit, *ut in Communi Pontificum,* xxij. *Orat.* Omnípotens, xxvij.

Deinde S. Ingaudii, Ant. Omnis. ℣. In nómine, *ut*

In Comm. Justorum, xlv.
Oratio, Adésto, xlix.

DIE XXIX.

In Festo.

SANCTI SALVII,

Ambianensis Episc.

Duplex Minus.

Omnia de Communi Pontificum, xxi. *exceptis iis quæ sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus vita apud Boll.

SAlvius in Ambiánis nóbili génere natus est. Post exáctam sæculárium hóminum more primam ætátem, Deo inspiránte, mundi tránsfuga tum máximè blandiéntis, ut soli Deo militáret, secéssit in monastérium, quod ipse in honórem Vírginis Deíparæ & Petri Apóstoli constrúxerat. Ibi únicum illíus opus erat jejunáre, oráre, subésse frátribus, antíquum hostem quotídie víncere, ánimas Deo lucrári. Post mortem Abbátis, monastério præféctus quod discípulos docébat, id ipse factis fidéliter explébat. Mórtuo Ambianénsium Præsule, Theodorícus tértius Francórum rex legátos, quorum princeps erat Autgárius Novioménsis Epíscopus, ad Ambiános misit, ut Epíscopum dignum elígerent. Triduánum idcírco indíctum est jejúnium, ut dignarétur Deus osténdere quem ipse elegísset Epíscopum. Expléto jejúnio, divínum illud respónsum meruére: Sálvium a me sciátis eléctum, & vobis Antístitem datum. Sic Sálvius per vim e céllula raptus consecratúsque est Epíscopus. Hujus múneris partes omnes implévit sanctíssimè, commíssos sibi pópulos verbis vitæ ætérnæ pascens, & ad cœléstem pátriam invítans. Ecclésiam, quæ nulla adhuc in urbe erat, sub nómine Apostolórum Petri & Pauli constrúxit.

Lectio v.

BEáti mártyris Firmíni, primi Ambianórum Epíscopi, quem máximè venerabátur, sacras Relíquias divínitus sibi revelátas in eam tránstulit Ecclésiam, quam ipse jam constrúxerat; in quam étiam sancti Firmíni Confessóris & Epíscopi, sanctorúmque Christi mártyrum Achii & Achéoli córpora deferénda curávit. Vidétur is esse Sálvius,

qui ei Concilio Rotomagénsi subscrípsit, quod sanctus Ausbértus hábuit anno sexcentésimo octogésimo octávo. Chaníssimus fuit Theodoríco regi, qui de óptimi Præsulis consílio ómnia faciébat, gentésque multas, quæ ne tribútum de more pénderent, rebelláverant, ad officium redíre coégit. Præsul sanctíssimus multis miráculis incláruit: namque sanábat infirmos, cæcos crucis signáculo illuminábat, paralyticos íntegræ sanitáti restituébat: filiam Guadónis, viri nobilíssimi, a dæmónio liberávit; quo factum est ut Guado ad Christi fidem accésserit, & póstmodum Ecclésiam in ea villa quam suo vocitábat nómine, ædificáverit, quæ sub sancti Salvatóris nómine dedicáta est.

Lectio vj.

DUm Vimacénses Ecclésias vísitat Sálvius, resídétque in villa Augústa, quam ipsi dono déderat Theodoricus rex; oblátus est ei puérulus quidam surdus & mutus, quem, pérlitâ ejus fácie óleo benedícto, statim sanávit. Hunc póstea baptizávit, & Ingáudium nominávit, qui exinde sancto Pontífici comes perpétuus adhæsit. Cùm urbs Ambianénsis pene tota incéndio conflagráret: cives ad Sálvium tum ægrotántem venérunt orántes ut se adjuváret; quibus ille dedit suum sudárium, quo flammis oppósito, conféstim restínctum est incéndium. Tandem virtútum ac meritórum plenus obdormívit in Dómino, quinto Caléndas Decémbris. Corpus ejus quod honorífice cónditum est in Ecclésia beátæ Maríæ, longo post témpore Monstrólium a sancto Geofrído Ambianénsi Epíscopo translátum est simul cum sancti Ingáudii córpore, ubi summâ veneratióne colúntur. Anno millésimo septingentésimo vicésimo nono, Petrus Ambianénsis Epíscopus sanctórum Sálvii & Ingáudii ossa recognóvit: & ea e capsa lígnea in argénteam tránstulit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Fulgéntii Epíscopi.

Serm. 1. de Dispensatoribus Domini, §. 3.

NE quis nostrûm solos Apóstolos dispensatóres factos existimet, neglectóque milítiæ spirituális officio, servus piger infidéliter imprudentérque dormítet; ipse beátus Apóstolus Epíscopos quoque dispensatóres esse osténdens, ait: [Opórtet enim Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem.] Servi ergo Patrisfamílias sumus, dispensatóres Dómini sumus: mensúram trítici, quam vobis erogémus, accépimus. Quæ verò sit ista mensúra trítici, si quærámus, ipsam quoque nobis beátus Paulus Apóstolus osténdit, dicens: [Unicuíque sicut Deus divísit mensúram fídei.]

℟. Ego sequéstrer, *ut in Communi*, xxv.

Lectio viij.

QUam ergo mensúram trítici Christus núncupat, ipsam mensúram fídei Paulus appéllat: ut agnoscámus non áliud esse spirituále tríticum, quàm Christiánæ fídei venerábile sacraméntũ. Hujus trítici mensúram vobis in nómine Dñi damus, quóties illumináti dono grátiæ spirituális, secúndum régulam veræ fídei disputámus; & eándem trítici mensúram per Domínicos dispensatóres accípitis; cùm quotídie per Dei fámulos verbum veritátis audítis.

℟. Non quæro, xxv.

Lectio ix.

DE ipsa nunc ergo trítici mensúra loquámur. Ex ipsa, sicut Deus dívidit, univérsi pascámur: inde aliménta bonæ vitæ sumámus, ut ad ætérnæ vitæ præmia perveníre possímus: in illum credéntes, in illo sperántes, illum præ ómnibus & in ómnibus diligéntes, qui seípsum nobis & aliméntum præstat, ne deficiámus in via; & præmium servat, ut gaudeámus in pátria. Christus est enim aliméntum nostrum; Christus erit præmium nostrum: Christus est cibus & consolátio curréntium viatórum; ipse sátietas & exultátio quiescéntium beatórum.

℟. Charíssimi, xxv.

In LAUD. *pro Commem. S. Ingaudii:, Ant.* Propter. ℣. In justítia. *Oratio,* Adésto, *de Communi Justorum*, xlix.

Die XXXI.

IN VIGILIA Omnium Sanctorum.

Omnia de Feria occurrente, exceptis iis quæ sequuntur.

AD MATUTINUM.

Lectio j. & ij. de Scriptura occurrente.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio iij. Cap. 6.

In illo témpore; Elevátis Jesus óculis in discípulos suos, dicébat: Beáti páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Beáti qui nunc esurítis, quia saturabímini. Et réliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

In Vigil. S. Andreæ.

Sanctórum festa præcípua patrum sanxit auctóritas votívis præveniénda jejúniis: utíliter planè, & non ad insipiéntiam nobis, si fúerit qui advértat. Multa síquidem peccáta quotídie contráhimus, & in multis offéndimus omnes: nec tutum omníno est celebrándas suscípere festivitátes sacras, maximêque eas quæ máximæ sunt, nisi priùs abstinéntiæ purificatióne præmíssâ, quò & dignióres & capacióres inveniámur spirituálium gaudiórum: .... nec modò tamen præparátio est ad próximam celebritáté obsservátio præmíssa jejúnii; est & admonítio quædam eruditióque non parva. Díscimus ex hoc ipso, quænam vera sit via festivitátis ætérnæ. Quid est enim quod jejúniis solémnia prævenímus, nisi quòd per multas tribulatiónes opórtet nos introíre in regnum Dei? Indígnus quippe solémni lætítiâ est, qui statútam vigíliæ abstinéntiam non obsérvat. Planè, inquam, si rénuis afflígere ánimam tuam in vigília, indígnus jure censéris réquie & exultatióne festívâ. Est autem univérsum præséntis pœniténtiæ tempus vigília quædam solemnitátis magni & ætérni sabbatísmi quem præstolámur. Nec causáberis vigíliam longiórem, si æternitátem festivitátis atténdas.

℟. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt: beáti pacífici, quóniam filii Dei vocabúntur: * Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. ℣. Multæ tribulatiónes justó-

rum, & de ómnibus his liberábit eos Dóminus: * Beáti qui persecutiónem. Glória. * Beáti qui persecutiónem. *Matt.* 5. *Ps.* 33.

AD LAUDES.

Post Hymnum, ℣. Justi hæreditábunt terram; ℟. Et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam. *Ps.* 36.

Ad Bened. *Ant.* 2. D. Custódiet Dóminus rectórum salútem, & próteget gradiéntes simplíciter, servans sémitas justítiæ, & vias sanctórum custódiens. *Prov.* 2.

Oratio.

DOmine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam; & quorum prævenímus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta professióne lætítiam; Per Dóminum.

Fiunt Suffragia seu Commemorationes communes de S. Cruce, & pro Pace tantùm, & dicuntur Preces flexis genibus, etiam ad Horas.

Vesperæ de Festo sequenti.



FESTA NOVEMBRIS.

DIE I.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM.

SOLEMNE.

In primis Vesperis.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni*. D.

JUsti in perpétuum vivent, & apud Dóminum est merces eórum. *Sap.* 5.

Ant. 2. D. Cogitátio illórum apud Altíssimum: ídeo accípient regnum decóris, & diadéma speciéi de manu Dómini. *Sap.* 5.

Ant. 3. E. Addúcet illos Dóminus portátos in honóre sicut fílios regni; addúcet cum jucunditáte in lúmine Majestátis suæ, cum misericórdia. *Bar.* 5.

Ant. 4. E. Habitábunt in Jerúsalem, & anáthema non erit ámplius; sed sedébit Jerúsalem secúra. *Zach.* 14.

Ant. 5. a. Gáudium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio & vox laudis: salus autem in sempitérnum erit. *Is.* 51.

Capitulum. 1. Cor. 2.

SCriptum est: Quòd óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, quæ præparávit Deus iis, qui díligunt illum: nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum.

℟. Inebriabúntur ab ubertáte domûs tuæ, (Dómine;) * Et torrénte voluptátis tuæ potábis eos; quóniam † Apud te est fons vitæ. ℣. Agnus, qui in médio throni est, dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. * Et torrénte. Glória † Apud te. *Ps.* 35. *Apoc.* 7.

Hymnus. Santol. Vict.

Cœlo quos eádem glória cónsecrat,
Terris vos eádem concélebrat dies:
Læti vestra simul præmia pángimus,
Duris parta labóribus.

Jam vos pascit Amor, nudáque Véritas:
De pleno bíbitis gáudia flúmine:
Illic perpétuam mens sátiat sitim,
Sacris ébria fóntibus.

Altis secum hábitans in penetrálibus,
Se Rex ipse suo contúitu beat;
Illabénsque, sui pródigus, íntimis
Sese méntibus ínferit.

Altari médio, cui Deus ínsidet,
Agni fumat adhuc innócuus cruor:
Quæ mactáta Patri se semel óbtulit,
Se jugis litat Hóstia.

Proni sturba Senum cérnua fróntibus,
Inter tot rútili fúlgura lúminis,
Regnánti Dómino dévovet áurea,
Quæ ponit diadémata.

Gentes innúmeræ, conspícuæ stolas
Agni purpúreo sánguine cándidas,
Palmis læta cohors, cánticus æmulis
Ter sanctum célebrant Deum.

Sit laus summa Patri, summáque Fílio;
Sit par sancte tibi laus quoque, Spíritus,
Qui das pro méritis, óptimus Arbiter,
Te totum simul ómnibus. Amen.

℣. In justítia tua exaltabúntur; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníf. *Ant.* 7. d. Redémpti a Dómino, vénient in Sion cum laude & lætítia sempitérna super caput eórum: gáudium & lætítiam obtinébunt; allelúia. *Is.* 35.

Oratio.

Deus, apud quem ómnium Sanctórum in cœlis est ætérna Festívitas; tribue, quæsumus, ut quorum commúni in terris solemnitáte nobis proponúntur abundantióra exémpla virtútum, adunáti quoque eórum intercessióne majóra impetrémus augménta gratiárum; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 8. c. Nox ultra non erit; & non egébunt lu-

mine lucérnæ, neque lúmine solis; quóniam Deus illuminábit eos. *Apoc.* 22.

Hymnus.

DONA, Deus, suffrágiis
Sancti suis nos ádjuvent,
Ut quos adóptas filios
Curâ patérnâ prótegas.

Ad sancta proni tóllimus
In nocte palmas súpplices;
Donis, quibus nos múneras,
Grates tibi repéndimus.

Tu de Sion nos réspice:
Corpus tibi fac súbditum,
Fac casta mens te cógitet,
Hostémque per te cómprimat.

Fons sanctitátis, ô Deus,
Qui magna merces es nimis,
Et certa Sanctórum quies,
Jugis tibi sit glória.
Amen.

Ad Nunc dimíttis.

Ant. 5. 2. Moriátur ánima mea morte Justórum, & fiant novíssima mea horum simília. *Num.* 23.

Loco Orationis, Vísita, *dicitur Oratio sequens, per totam Octavam.*

Oratio.

COncéde nobis, miséricors Deus, intercedéntibus ómnibus Sanctis, ita sóbriè, justè & piè vívere, ut ad summam, quâ te donánte fruúntur in cœlis, quiétem & glóriam pervenire mereámur; Per Dóminum.

Sic dicitur Completorium per Octavam, nisi aliter notetur.

AD MATUTINUM.

Invitat. Sanctum Sanctórum Dóminum, * Veníte, adorémus. *Dan.* 9.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus. Santol. Vict.

VOs sancti Próceres, vos Súperûm Chori,
Cœli quotquot habet Régia Príncipes,
Nostros nunc date vestris
Cantus júngere cántibus.

Primis ante álios, glória Cœlitum,
Christi Virgo parens fulget honóribus;
Divinóque sevérum
Flectit pígnore Júdicem.

Astant Spírituum mille ácies throno,
Regi sancta ferunt vota cliéntium;
Hîc Baptísta profúndo
Lucis flúmine mérgitur.

Quorum núntia vox, orbis ad últimas
Christum vox résonans intónuit plagas;
Præcónes duodéni
Sacris Vátibus ássident.

Fuso purpúrei sánguine Mártyres,
Et puro níveæ péctore Vírgines,

Agno cándida fundunt
Rubris lília cum rosis.
Qui pavére suos Præpó-
siti greges,
Pascúntur súpero Númine
pléniùs;
Qui flevére, serénus
Abstérgit lácrymas Pater.

A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri;
Qui mundum réparat, máxima Fílio;
Et, quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Grátia Dei, & misericórdia est in Sanctos ejus, & respéctus in Eléctos illíus. *Sap.* 4.

Psalm. Beátus vir qui non ábiit, 3.

Ant. 4. a. In manu Dei sunt, & non tanget illos torméntum mortis; spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Psalm. Dómine quis habitábit, 109.

Ant. 8. c. Fulgébunt sicut sol in regno Patris eórum. *Matt.* 13.

Psalm. Dómini est terra, & plenitúdo ejus, 153.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum; ℟. Et hæréditas eórum in ætérnum erit. *Ps.* 36.

Ex libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio j. Cap. 4.

Ecce sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem Sedens: & qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis & sárdinis: & iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor: & super thronos vigínti quátuor Senióres sedéntes, circumamícti vestiméntis albis, & in cápitibus eórum corónæ áureæ. Et de throno procedébant fúlgura, & voces & tonítrua: & septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem Spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tanquam mare vítreum símile crystállo: & in médio sedis, & in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis ante & retro. Et ánimal primum símile leóni; & secúndum ánimal símile vítulo; & tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis; & quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor animália, síngula eórum habébant alas senas; & in circúitu & intus plena sunt óculis: & réquiem non habébant die

ac nocte, dicéntia: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus omnípotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est.

℟. Qui confidunt in Dómino, intélligent veritátem: & * Fidéles in dilectióne acquiéscent illi; quóniam donum & pax est Eléctis ejus. ℣. Diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndùm propósitum vocáti sunt Sancti. * Fidéles. Glória Patri. *Repet.* ℟. Qui confidunt. *usque ad* ℣. *Sap.* 3. *Rom.* 8.

Lectio ij. Cap. 5.

ET vidi in déxtera Sedéntis supra thronum, librum scriptum intus & foris, signátum sigíllis septem. Et vidi Angelum fortem, prædicántem voce magnâ: Quis est dignus aperíre librum, & sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœlo, neque in terra, neque subtus terram, aperíre librum, neque respícere illum. Et ego flebam multùm, quóniam nemo dignus invéntus est aperíre librum, nec vidére eum. Et unus de Senióribus dixit mihi: Ne fléveris; ecce vicit Leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, & sólvere septem signácula ejus. Et vidi; & ecce in médio throni & quátuor animálium, & in médio Seniórum, Agnum stantem tanquam occísum, habéntem córnua septem & óculos septem; qui sunt septem Spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, & accépit de déxtera Sedéntis in throno librum. Et cùm aperuísset librum, quátuor animália & vigínti quátuor Senióres cecidérunt coram Agno, habéntes sínguli cítharas, & phíalas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Dóminus Deus servos suos vocábit nómine álio: & * Non erunt in memória prióra, & non ascéndent super cor; & non audiétur ultra vox fletûs, & vox clamóris. ℣. Mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor; neque dolor erit ultra. * Non. *Is.* 65. *Apoc.* 21.

Lectio iij.

ET cantábant cánticum novum, dicéntes: Dignus es, Dómine, accípere librum, & aperíre signácula ejus: quóniam occísus es, & redemísti nos Deo in sánguine tuo, ex omni tribu, & lingua,

& pópulo & natióne; & fecísti nos Deo nostro regnum, & Sacerdótes; & regnábimus super terram. Et vidi, & audívi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, & animálium, & Seniórum: & erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magnâ: Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, & super terram, & sub terra, & quæ sunt in mari, & quæ in eo; omnes audívi dicéntes: Sedénti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéstas in sæcula sæculórum. Et quátuor animália dicébant: Amen. Et vigínti quátuor Senióres cecidérunt in fácies suas, & adoravérunt Vivéntem in sæcula sæculórum.

℟. Fulgébunt Justi, & tanquam scintíllæ in arundinéto discúrrent: * Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis; & † Regnábit Dóminus illórum in perpétuum. ℣. Dóminus Deus illuminábit illos, & regnábunt in sæcula sæculórum. * Judicábunt. Glória. † Regnábit. *Sap.* 3. *Apoc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Nolíte timére, pusíllus Grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. *Luc.* 12.

Psalm. Exultáte justi, *cum sua divisione*, 37.

Ant. 3. g. Veníte, benedícti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum a constitutióne mundi. *Matt.* 25.

Psalm. Benedícam, *cum sua divisione*, 99.

Ant. 1. *D.* Gaudéte, & exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. *Matt.* 5.

Psalm. Dixit injústus ut delínquat in semetípso, 155.

℣. Exúltent Justi in conspéctu Dei; ℟. Et delecténtur in lætítia. *Ps.* 67.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. *in Festo Omn. SS.* §. 1. & 2.

Lectio iv.

Festíva nobis est dies, & inter præcípuas solemnitátes hodiérna solémnitas numerátur. Nóvimus festivitátem ómnium Sanctórum dici, & esse, quam hódie celebrámus; Omnium, inquam,

sive coeléstium, sive terréstrium. Sunt enim Sancti de coelo, & sunt Sancti de terra: itémque eórum qui de terra sunt, quidam adhuc in terra, áliqui jam in coelo. Est ne adhuc Sanctórum áliquod tértium genus? Est, sed occúltum. Sunt enim Sancti qui adhuc mílitant, adhuc pugnant: currunt adhuc, necdum comprehendérunt. Hæc nimírum divérsitas appellatiónis in nómine sanctitátis; ut álii quidem jam secúndum consummatiónem Sancti vocéntur, álii juxta solam adhuc prædestinatiónem.

℟. Vidi, & ecce Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo * Habéntes nomen ejus, & nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis; hi sequúntur Agnum quocúnque íerit. ℣. Tempus advénit, & regnum obtinuérunt Sancti. * Habéntes. *Apoc.* 14. *Dan.* 7.

Lectio v. §. 5.

AD quid Sanctis laus nostra? ad quid glorificátio nostra? ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quò eis terrénos honóres, quos juxta verácem Filii promissiónem honorificat Pater coeléstis? Quò eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi: honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra devotióne præstátur. Planè, quòd eórum memóriam venerámur, nostrâ intereſt, non ipsórum. Vultis scire quantùm intereſt nostrâ? Ego in me, fáteor, ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, ut eórum tam optábili societáte fruámur, & mereámur concíves & contubernáles esse spirítuum beatórum, miscéri coetui Patriarchárum, cúneis Prophetárum, senátui Apostolórum, Mártyrum exercítibus numerósis, Confessórum collégiis, Vírginum choris; in ómnium dénique cólligi & collætári communióne Sanctórum.

℟. Audívi vocem de coelo, dicéntem: Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur. * Amodo jam dicit Spíritus, ut requiéscant a labóribus suis. ℣. Réddidit Justis mercédem labórum suórum. * Amodo. *Apoc.* 14. *Sap.* 10.

Lectio vi. §. 6.

PRæstolátur nos Ecclésia illa Primitivórum,

& neglígimus: desíderant nos Sancti, & parvi péndimus: expéctant nos Justi, & dissimulámus. Excitémur aliquándo, Fratres; resurgámus cum Christo, quærámus quæ sursum sunt; quæ sursum sunt sapiámus. Desiderémus desiderántes nos, properémus ad præstolántes nos, expectántes nos votis præoccupémus animórum. Ecce enim nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hîc quoque [quàm bonum & quàm jucúndum habitáre fratres in unum!] Quidquid enim, sive intériùs, sive extériùs moléstum occúrrit, ipso útique tam germanórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & ánima una in Deum, tolerabílius invenítur. Quàm dúlcior erit, quàm delectábilior, quàm beátior únio, ubi nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, ubi omnes perfécta cháritas indissolúbili fœdere colligábit! ut sicut Pater & Fílius unum sunt, sic & nos unum simus in ipsis.

℟. Amícti stolis albis sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in Templo ejus. * Non esúrient, neque sitient ámpliùs; & † Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum. ℣. Oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres, & abscónditæ sunt ab óculis; quia semen Benedictórum Dómini est. * Non. Glória. † Abstérget. *Apoc.* 7. *Is.* 65.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Deus, qui dives est in misericórdia, propter nímiam charitátem suam, quâ diléxit nos, consedére fecit in cœléstibus. *Ephes.* 2.

Psalm. Magnus, 156.

Ant. 7. d. Dignos nos fecit in partem sortis Sanctórum in lúmine, & tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ. *Coloss.* 1.

Psalm. Quàm dilécta, 122.

Ant. 1. a. Nos omnes, revelátâ fácie, glóriam Dómini speculántes, in eándem imáginem transformámur a claritáte in claritátem. 2. *Cor.* 3.

Psalm. Dóminus regnávit, exúltet terra, 56.

℣. Exaltatiónes Dei in gútture eórum. ℟. Glória hæc est ómnibus Sanctis ejus. *Ps.* 149.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore ; Videns Jesus turbas, ascéndit in montem ; & cùm sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus, & apériens os suum docébat eos, dicens : Beáti páuperes spíritu ; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Matt. l. 1. *c.* 5.

BEáti páuperes spíritu.] Hoc est quod álibi légimus : [Et húmiles spíritu salvábit.] Ne quis autem putáret paupertátem, quæ nonnúnquam necessitáte portátur, a Dómino prædicári, adjúnxit, [spíritu :] ut humilitátem intellígeres, non penúriam. [Beáti páuperes spíritu,] qui propter Spíritum sanctum voluntáte sunt páuperes. Unde super hujuscémodi paupéribus & Salvátor per Isaíam lóquitur : [Dóminus unxit me ; propter quod evangelizáre paupéribus misit me.] [Beáti mites ; quóniam ipsi possidébunt terram.] Non terram Judæ, nec terram istius mundi ; non terram maledíctam, spinas & tríbulos afferéntem, quam crudelíssimus quisque & bellátor magis póssidet : sed terram, quam Psalmísta desíderat, dicens : [Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.]

℟. Grátias ágimus tibi, Dómine Deus omnípotens, quia * Accepísti virtútem tuam magnam, & regnásti : & advénit tempus réddere mercédem servis tuis, & Sanctis, & timéntibus nomen tuum. ℣. Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine. * Accepísti.

Apoc. 11. *Exod.* 15.

Lectio viij. Paulò post.

BEáti qui lugent ; quóniam ipsi consolabúntur.] Luctus hic non mortuórum pónitur commúni lege natúræ ; sed peccátis & vítiis mortuórum. Sic flevit & Sámuel Saúlem : quia pœnitúerat Deum quòd unxísset eum Regem super Israel. Sic & Paulus Apóstolus flere ac lugére se dicit eos, qui post fornicatiónem & immundítiam non egérunt pœniténtiam. [Beáti qui esúriunt & sítiunt justítiam.] Non nobis súfficit velle justítiam, nisi justítiæ patiámur famem : ut sub

hoc exémplo nunquam nos satis justos, sed semper esuríre justítiæ ópera intelligámus. [Beáti misericórdes.] Misericórdia non solùm in eleemósynis intellígitur; sed in omni peccáto fratris, si alter altérius ónera portémus.

℟. Repléti sumus misericórdiâ tuâ, (Dómine ;) & exultávimus, & delectáti sumus: * Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti; annis, quibus vídimus mala. ℣. Momentáneum & leve tribulatiónis nostræ, supra modum in sublimitáte ætérnũ glóriæ pondus operátur in nobis. * Lætáti. *Ps.* 89. 2. *Cor.* 4.

Lectio ix.

BEáti mundo corde; quóniam ipsi Deum vidébunt.] Quos non árguit consciéntia ulla peccáti. Mundus mundo corde conspícitur: Templum Dei non potest esse pollútum. [Beáti pacífici,] qui primùm in corde suo, deínde & inter fratres dissidéntes pacem fáciunt. Quid enim prodest álios per te pacári, cùm in tuo ánimo sint bella vitiórum? [Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam.] Signánter áddidit: [Propter justítiam.] Multi enim persecutiónem propter sua peccáta patiúntur, & non sunt justi.

℟. Occísus es, Dñe, & redemísti nos Deo in Sánguine tuo, ex omni pópulo, & natióne; * Et fecísti nos Deo nostro regnum, & Sacerdótes; † Et regnábimus. ℣. Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti; & portásti eum ad habitáculum sanctum tuum. * Et fecísti. Glória. † Et regnábimus. *Apoc.* 5. *Exod.* 15.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Antiphona, 4. toni. E.

VIdi, & ecce sedes pósita erat in cœlo, & supra sedem Sedens: & de throno procedébant fúlgura. *Apoc.* 4.

Ant. 7. d. In circúitu sedis super thronos Senióres sedéntes, adorábant Viventem in sæcúla sæculórum, & mittébant corónas suas ante thronum. *Apoc.* 4.

Ant. 1. f. Vidi turbam magnam, quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, stantes ante thronum & in conspéctu Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 6. F. Vocem.

Canticum. Sap. 10.

REddidit Deus Justis mercédem labórum suórum; * & dedúxit illos in via mirábili.

Et fuit illis in velaménto diéi; * & in luce stellárum per noctem.

Tránstulit illos per Mare rubrum; * & transvéxit illos per aquam nímiam.

Inimícos autem illórum demérsit in mare; * & ab altitúdine inferórum edúxit illos.

Ideo justi tulérunt * spólia impiórum;

Et decantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum; * & victrícem manum tuam laudavérunt páriter.

Glória Patri.

Idem Canticum dicitur per Octavam.

Ant. Vocem audívi sicut citharœdórum citharizántium in cítharis suis: & cantábant quasi cánticum novum, ante sedem. *Apoc.* 14.

Ant. 7. a. Vox de throno exívit, dicens: Laudem dícite Deo nostro, omnes servi ejus. *Apoc.* 19.

Capitulum. Rom. 8.

QUos prædestinávit Deus, hos & vocávit: & quos vocávit, hos & justificávit: quos autem justificávit, illos & glorificávit.

Hymnus. Santol. Vict.

HYmnis dum résonat cúria Cœlitum,
Hîc flemus pátriis fínibus éxules;
Hîc suspénsa tenémus
Mutis cántibus órgana.

Quando mens mísero líbera cárcere,
Se vestris sóciam cœtibus ínseret;
Et, calígine pulsâ,
Cœli lucem habitábimus!

Obscuræ fúgient mentis imágines,
Cùm stantes própiùs lúminis ad jubar,
Nos Verum sine nube
Ipso in fonte vidébimus!

Nobis, sancta Cohors, sis bona; flúctibus
Luctántes médiis, quos modò réspicis,
Da portus, duce Christo,
Da contíngere próspenos.

A quo cuncta fluunt, máxima laus Patri;
Qui mundum réparat, máxima Fílio;
Et, quo péctora flagrant,
Sit laus máxima Flámini.
Amen.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dó-

mine, ℟. Quam abscondísti timéntibus te! *Ps.* 30.

Ad Bened. *Ant.* 1. D. Agnus Dóminus dominórum est & Rex regum; & qui cum illo sunt, vocáti, eléčti & fidéles; allelúia. *Apoc.* 17.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tríbuis celebritáte venerári; quæsumus, ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris; Per Dóminum.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia,

Fons sanctitátis, ô Deus,
Qui magna merces es nimis,
Et certa Sanctórum quies,
Jugis tibi sit glória.
Amen.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Vidi.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno. *Sess.* 25. *de Invocatione SS.*

MAndat sancta Synodus ómnibus docéndi munus curámque sustinéntibus, ut fidéles diligénter instruant, docéntes eos, Sanctos unà cum Christo regnántes, oratiónes suas pro homínibus Deo offérre; bonum atque útile esse supplíciter eos invocáre; & ob benefícia impetránda a Deo per Fílium ejus Jesum Christum Dóminum nostrum, qui solus noster Redémptor & Salvátor est, ad eórum oratiónes, opem auxiliúmque confúgere.

AD TERTIAM.

Ant. In circúitu.

Capitulum. Apoc. 19.

CEcidérunt Senióres vigínti quátuor, & quátuor animália, & adoravérunt Deum sedéntem super thronum, dicéntes: Amen: Allelúia.

℟. *breve.* Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine; * Allelúia, allelúia. ℟. Beáti. ℣. In sæcula sæculórum laudábunt te. * Allelúia, Glória. ℟. Beáti. *Ps.* 83.

℣. Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt; ℟. Et justítiâ tuâ exultábunt. *Ps.* 144.

Oratio, Omnípotens sempitérne Deus, *ut supra ad Laudes, & sic ad Sextam, & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Vidi turbam.

Capitulum. Apoc. 19.

AUdívi quasi vocem turbæ magnæ, & sicut vocem aquárum multárum, & sicut vocem tonitruórum magnórum, dicéntium: Allelúia; quóniam regnávit Dóminus Deus noster omnípotens.

℟. *breve.* Vox exultatiónis & salútis; * Allelúia; allelúia. ℟. Vox. ℣. In tabernáculis Justórum. * Allelúia. Glória. ℟. Vox. *Ps.* 117.

℣. Exultáte, Justi, in Dómino: ℟. Rectos decet collaudátio. *Ps.* 32.

AD NONAM.

Ant. Vox de throno.

Capitulum. Apoc. 5.

OMnes audívi dicéntes: Sedénti in throno, & Agno benedíctio, & honor, & glória, & potéstas in sæcula sæculórum.

℟. *breve.* Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * Allelúia, allelúia. ℟. Confiteántur. ℣. Et Sancti tui benedícant tibi. * Allelúia. Glória. ℟. Confiteántur. *Ps.* 144.

℣. Lætámini in Dómino, & exultáte, Justi; ℟. Et gloriámini, omnes recti corde. *Ps.* 31.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica, ult. excepto, cujus loco, dic.

Psal. In converténdo Dóminus, 127.

Antiphona, 1. *toni.* g.

BEnedíctus Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui elégit nos in Christo, ut essémus Sancti. *Ephes.* 1.

Ant. 6. F. Ipsíus sumus factúra, creáti in Christo Jesu in opéribus bonis, quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus. *Eph.* 2.

Ant. 3. a. Prædestinávit nos in adoptiónem filiórum, in laudem glóriæ grátiæ suæ, in qua gratificávit nos in dilécto Fílio suo. *Ephes.* 1.

Ant. 8. G. Salvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis; ut justificáti grátiâ ipsíus, hærédes simus secúndum spem vitæ ætérnæ. *Tit.* 3.

Ant. 7. b. Sumus filii Dei, hærédes Dei, cohærédes autem Christi: si tamen compátimur, ut & conglorificémur. *Rom.* 8.

Capitulum. 1. Joan. 3.

CHaríssimi, nunc filii Dei sumus; & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam cùm apparúerit, símiles ei érimus: quóniam vidébimus eum sícuti est. Et omnis qui habet hanc spem

in eo, sanctíficat se, sicut & ille Sanctus est.

Hymnus, Cœlo quos, *ut supra in I. Vesperis.*

℣. In lúmine tuo vidébimus lumen; ℟. Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, Dómine. *Ps.* 35.

Ad Magníf. *Ant.* 4. E. Filii Sanctórum sumus, & vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his, qui fidem suam nunquam mutant ab eo; allelúia. *Tob.* 2.

Oratio, Omnípotens, *ut supra ad Laudes.*

Post Benedicámus, *nisi sit Sabbatum, dicuntur Vesperæ de Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum*, cxvij. *Non dicitur Ps.* Lauda ánima mea, *sed dicto*, Pater noster, *dicuntur preces quæ notantur & Oratio*, Fidélium, *sola, icum* ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica. Cætera ut notatur, 562.

¶ *Si Festum omn. Sanct. celebretur in Sabb. tunc Officium Defunctorum transferetur in Feriam secundam sequentem; & in hoc casu, post Vesperas Dominicæ dicuntur Vesperæ de Commem. omn. Fidel. Defunctorum.*

DIE II.

In Commemoratione

OMNIUM FIDELIUM

Defunctorum.

Omnia ut in Officio Defunctorum, cxxj. *exceptis iis quæ sequuntur.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 172. *de Verb. Apost.* §. 1. *Aliàs Serm.* 32.

Lectio iv.

ADmonet nos beátus Apóstolus, [ut de dormiéntibus, (hoc est, mórtuis charíssimis nostris) non contristémur, sicut & cæteri qui spem non habent;] spem scílicet resurrectiónis & incorruptiónis ætérnæ. Nam ídeo & dormiéntes eos appéllat Scriptúræ veracíssima consuetúdo, ut cùm dormiéntes audímus, evigilatúros mínimè desperémus. Unde étiam cantátur in Psalmo: [Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?] Est ergo de mórtuis, eis qui díligunt, quædam tristítia quodam modo naturális. Mortem quippe horret, non opínio, sed natúra. Nec mors hómini accíderet, nisi ex pœna quam præcésserat culpa. Qua-

própter si animália quæ ita creáta sunt, ut suo quæque témpore moriántur, mortem fúgiunt, díligunt vitam; quantò magis homo, qui sic fúerat creátus, ut si vívere sine peccáto voluísset, sine término víveret? Hinc ítaque necésse est ut tristes simus, quando nos moriéndo déserunt, quos amámus: quia etsi nóvimus eos non in ætérnum relínquere nos mansúros, sed aliquántùm præcédere secutúros; tamen mors ipsa quam natúra réfugit, cùm óccupat diléctum, contrístat in nobis ipsíus dilectiónis afféctum. Ideo non admónuit Apóstolus, ut non contristémur; sed, [non sicut cæteri qui spem non habent.]

Lectio v. §. 1. & 2.

COntristámur ergo nos in nostrórum mórtibus necessitáte amitténdi, sed cum spe recipiéndi. Inde ángimur, hinc consolámur: inde infírmitas áfficit, hinc fides réficit: inde dolet humána condítio, hinc sanat Divína promíssio. Proínde pompæ fúneris, ágmina exequiárum, sumptuósa diligéntia sepultúræ, monumentórum opulénta constrúctio, vivórum sunt qualiacúnque solátia, non adjutória mortuórum. Oratiónibus verò sanctæ Ecclésiæ, & Sacrificio salutári, & eleemósynis, quæ pro eórum spirítibus erogántur, non est dubitándum mórtuos adjuvári: ut cum eis misericórdiùs agátur a Dómino, quàm eórum peccáta meruérunt. Hoc enim a pátribus tráditum univérsa obsérvat Ecclésia; ut pro eis qui in córporis & sánguinis Christi communióne defúncti sunt, cùm ad ipsum Sacrifícium loco suo commemorántur, orétur; ac pro illis quoque id offérri commemorétur. Cùm verò eórum commendandórum causâ ópera misericórdiæ celebrántur; quis eis dúbitet suffragári, pro quibus oratiónes Deo non ināniter allegántur? Non omníno ambigéndum est, ista prodésse defúnctis; sed tálibus qui ita víxerint ante mortem, ut possint eis hæc utília esse post mortem. Nam qui sine fide quæ per dilectiónem operátur, ejúsque sacraméntis, de corpóribus exiérunt, frustra illis a suis hujúsmodi pietátis impendúntur officia, cujus,

dum hic essent, pignore caruérunt; vel non suscipiéntes, vel in vácuum suscipiéntes Dei grátiam, & sibi non misericórdiam thesaurizántes, sed iram.

Lectio vj. §. 2. & 3.

NOn ergo mórtuis nova mérita comparántur, cùm pro eis boni áliquid operántur sui; sed eórum præcedéntibus consequéntia ista reddúntur. Non enim actum est nisi cùm hic víverent; ut eos hæc áliquid adjuvárent, cùm hic vívere destitíssent. Et ídeo istam finiens quisque vitam, nisi quod méruit in ipsa, non póterit habére post ipsam. Permittántur ítaque pia corda charórum de suórum mórtibus contristári dolóre sanábili: & consolábiles lácrymas fundant conditióne mortáli; quas citò réprimat fídei gáudium, quâ credúntur fidéles, quando moriúntur, páululùm a nobis abíre, & ad melióra transíre. Consoléntur eos étiam fratérna obséquia, sive quæ funéribus exhibéntur, sive quæ doléntibus adhibéntur; ne sit justa queréla dicéntium: [Sustínui qui simul contristarétur, & non fuit; & consolántes, & non invéni.] Sit pro víribus cura sepeliéndi, & sepúlcra construéndi: quia & hæc in Scriptúris sanctis inter bona ópera deputáta sunt: nec solùm in corpóribus Patriarchárum aliorúmque Sanctórum, & humánis cadavéribus quorumcúnque jacéntium; verùm étiam in ipsíus Dómini córpore, prædicáti atque collaudáti sunt, qui ista fecérunt. Impleant hæc hómines erga suos offícia postrémi múneris, & sui humáni leniménta mœróris. Verùm illa quæ ádjuvant spíritus defunctórum, oblatiónes, oratiónes, erogatiónes, multò pro eis observántiùs, instántiùs, abundántiùs impéndant, qui suos carne non spíritu mórtuos, non solùm carnáliter, sed étiam spirituáliter amant.

AD LAUDES.

Post Ant. Ad Benedíctus, *dicto* Pater noster, *cum precibus quæ notantur, dic. Oratio*, Fidélium, *sola*, *cum* ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

AD HORAS.

Psalmi de Dominica, in quorum fine dic. Réquiem ætérnam, &c.

AD PRIMAM.

Incipitur absolutè a Psalmo

mo, Confitémini, 15.

Post Psalmos ℟. Omnes nos manifestári opórtet ante tribúnal Christi; * Ut réferat unusquisque própria córporis prout gessit, sive bonum, sive malum. ℣. Cuncta, quæ fiunt, addúcet Deus in judícium, sive bonum, sive malum illud sit. Ut réferat. 2. *Cor.* 5. *Eccle.* 12.

Reincipitur ℟. *usque ad* ℣. Cuncta.

Deinde dicto, Pater noster, *cum Precibus ut in Vesperis diei dic. Oratio*, Fidélium, *ut supra*, *& sic ad alias Horas.*

AD TERTIAM.

Post Psalmos ℟. Peccávimus; abscondísti fáciem tuam a nobis, & allisísti nos in manu iniquitátis nostræ: * Ne irascáris, Dómine, satis, & ne ultra memíneris iniquitátis nostræ: ecce réspice, pópulus tuus omnes nos. ℣. Non sumus subtractiónis filii in perditiónem, sed fidei in acquisitiónem ánimæ.* Ne. *Is.* 64. *Hebr.* 10.

Reincipitur ℟. *usque ad* ℣. *Cætera ut ad Primam.*

AD SEXTAM.

Post Psalmos ℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam: * Sancta ergo & salúbris est cogitátio pro defúnctis exoráre, ut a peccátis solvántur. ℣. Si quis superædíficat super fundaméntum, & opus ejus árserit, detriméntum patiétur; ipse autem salvus erit: sic tamen quasi per ignem. * Sancta. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Reincipitur ℟. *usque ad* ℣. *Cætera ut supra.*

AD NONAM.

Post Psalmos ℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed meménto manûs tuæ, & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo: * Audi. *Baruch*, 3. *Apoc.* 5.

Reincipitur ℟. *usque ad* ℣. *Cætera ut supra.*

Officium Defunctorum terminatur ad Nonam.

Vesperæ de Oct. omnium Sanct. ut notatur infra.

DIEBUS

Intra Octavam OMNIUM SANCTORUM.

Semiduplex.

Omnia ut in Festo, exceptis iis quæ sequuntur.

Ad omne Officium, Psalmi de Feria.

AD MATUTINUM.

Tres Antiphonæ, Versus & Responsoria e Nocturno Festi, secundum Feriam occurrentem.

Lectio j. de Scriptura occurr. Lectio ij. & iij. ut habentur pro unaquaque die.

AD LAUDES.

Antiph. de Laud. Festi.

AD HORAS.

Omnia ut in Festo, excepto Canone, qui petitur ex Proprio de Tempore.

AD VESPERAS.

Antiph. de II. Vesp. Festi.

AD COMPLETORIUM.

Omnia ut in Festo, 562.

¶ *Dominicâ intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica ut in Psalterio, incipiendo a primis Vesperis, quæ erunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem, cum Commemoratione de Octava in utrisque Vesperis & Laudibus.*

DIE III.

DE OCTAVA.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

De omn. SS. Homil. 18. inter Æstiv. de Sanctis.

Lectio ij.

LEgimus in Ecclesiásticis históriis, quòd sanctus Bonifácius, qui quartus a beáto Gregório Románæ urbis episcopátum tenébat, suis précibus a Phoca Cæsare impetráverit, donári Ecclésiæ Christi templum Romæ, quod ab antíquis Pántheon ante vocabátur; quia hoc quasi simulácrum ómnium viderétur esse deórum: ex quo, elimináta omni spurcítiâ, fecit Ecclésiam sanctæ Dei genitrícis atque ómnium Mártyrum Christi, ut exclúsâ multitúdine dæmonum, multitúdo ibi Sanctórum a fidélibus in memória haberétur, & plebs univérsa in cápite Calendárum Novémbrium ad Ecclésiam in honóre ómnium Sanctórum consecrátam conveníret: ibíque missárum solemnitáte a Præsule sedis Apostólicæ celebrátâ, omnibúsque ritè peráctis, unusquísque in sua cum gáudio remeáret.

Lectio iij.

EX hac ergo consuetúdine sanctæ Románæ Ecclésiæ, crescénte religióne Christiánâ, decrétum est ut in Ecclésiis Dei, quæ per orbem terrárum longè latéque construúntur, honor & memória ómnium Sanctórum in die quâ prædíximus, haberétur: ut quidquid humána fragílitas per igno-

ciántiam vel negligéntiam, seu per occupatiónem rei sæculáris, in solemnitáte Sanctórum minùs plenè peregíſſet, in hac observatióne ſolverétur; quátenus eórum patrocíniis protécti, ad supérna polórum gáudia pervenire valeámus.

DIE IV.

DE OCTAVA.

Ex libro sancti Cypriáni Epíſcopi & Mártyris, de mortalitáte.

Lectio ij. circa finem.

Consideràndum est, Fratres dilectíſſimi, & idéntidem cogitándum, renuntiáſſe nos mundo, & tanquam hóſpites & peregrínos hîc ínterim degére. Amplectámur diem, qui aſsígnat síngulos domicílio ſuo; qui nos iſtinc eréptos, & láqueis sæculáribus exolútos, paradíſo reſtítuit & regno. Quis non péregrè conſtitútus properáret in pátriam régredi? Quis non ad ſuos navigáre festínans ventum próſperum cupídiùs optáret; ut velóciter charos licéret ampléctì? Pátriam noſtram paradíſum computámus: paréntes Patriárchas habére jam cœpimus. Quid non properámus & cúrrimus, ut pátriam noſtram vidére, ut paréntes ſalutáre poſsímus? Magnus illic nos charórum númerus expéctat: paréntum, fratrum, filiórum frequens nos & copióſa turba desíderat, jam de ſua incolumitáte ſecúra, & adhuc de noſtra ſalúte ſollícita. Ad horum conſpéctum & compléxum veníre, quanta & illis & nobis in commúne lætítia eſt?

Lectio iij. in fine.

Qualis illic cœléſtium regnórum volúptas sine timóre moriéndi, & cum æternitáte vivéndi! Quàm ſumma & perpétua felícitas! Illic Apoſtolórum glorióſus chorus: illic Prophetárum exultántium númerus: illic Mártyrum innumerábilis pópulus ob certáminis & paſſiónis victóriam coronátus: triumphántes illic Vírgines, quæ concupiſcéntiam carnis & córporis, continéntiæ róbore ſubegérunt: remuneráti misericórdes, qui aliméntis & largitiónibus páuperum juſtítiæ ópera fecérunt: qui Domínica præcépta servántes, ad cœléſtes theſáuros terréna patrimónia tranſtulérunt. Ad hos, Fratres dilectíſſi-

mi, ávidâ cupiditáte properémus: ut cum his citò esse, ut citò ad Christum veníre contíngat, optémus.

Die V.
DE OCTAVA.

Ex Libro sancti Augustíni Epíscopi, de Civitáte Dei.

Lib. 22. *cap.* 30. §. 1.

Lectio ij.

VEra ibi glória erit, ubi laudántis nec erróre quisquam, nec adulatióne laudábitur. Verus honor, qui nulli negábitur digno, nulli deferétur indígno: sed nec ad eum ámbiet ullus indígnus, ubi nullus permittétur esse nisi dignus. Vera pax, ubi nihil advérsi nec a seípso, nec ab álio quisquam patiétur. Præmium virtútis erit ipse qui virtútem dedit, eíque seípsum, quo mélius & majus nihil possit esse, promísit. Quid est enim áliud quod per Prophétam dixit: [Ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi plebs;] nisi: Ego ero unde satiéntur. Ego ero quæcúnque ab homínibus honéstè desiderántur, & vita, & salus, & victus, & cópia, & glória, & honor, & pax, & ómnia bona? Sic enim & illud rectè intellígitur, quod ait Apóstolus: [Ut sit Deus ómnia in ómnibus.] Ipse finis erit desideriórum nostrórum, qui sine fine vidébitur, sine fastídio amábitur, sine fatigatióne laudábitur.

Lectio iij.

Enarr. in Ps. 83. §. 8.

DAvid pósitus inter tentatiónes, pósitus inter pressúras, pósitus in torculáribus, suspírans in supérna promíssa:... [Beáti (inquit) qui hábitant in domo tua.] Unde beáti?.... [In sæcula sæculórum laudábunt te.] Hoc erit totum negótium nostrum, sine deféctu Allelúia. Non vobis, Fratres, videátur quasi fastídium ibi futúrum: quia si modò hoc diu dicátis, non durátis, ab illo gáudio necéssitas vos avértit.. Cùm absórpta fúerit mors in victóriam, cùm mortále hoc indúerit immortalitátem, & corruptíbile hoc indúerit incorruptiónem, nemo dicet: Diu steti; nemo dicet: Diu jejunávi, diu vigilávi. Stabílitas enim magna ibi, & ipsa immortálitas jam córporis nostri suspendétur in contemplatiónem Dei.... Secúri ergo simus, Fratres,

non nos satiábit laus Dei, amor Dei. Si deficies ab amóre, deficies a laude. Si autem amor sempitérnus erit, quia illa insatiábilis pulchritúdo erit; noli timére, ne non possis semper laudáre, quem semper póteris amáre. Ergo, [Beáti qui hábitant in domo tua, in sæcula sæculórum laudábunt te.] Huic vitæ suspirémus.

DIE VI.

DE OCTAVA.

Lectio ij. & iij. sumentur De Sermóne S. Joánnis Chrysóstomi, *ut infra in Communi Patronorum*, lxxxviij. *Ex duabus primis fiet una, tertia legetur ut jacet.*

DIE VII.

DE OCTAVA.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

Serm. 18. de Sanctis.

Lectio ij.

HOdie, Dilectíssimi, omnium Sanctórum sub una solemnitátis lætítia celebrámus festivitátem: quorum societáte cœlum exúltat, quorum patrocíniis terra lætátur, quorum triúmphis Ecclésia sancta coronátur, quorum conféssio quantò in passióne fórtior, tantò est clárior in honóre: quia dum crevit pugna, crevit & pugnántium glória, & martyrii triúmphus multíplici passiónum génere adornátur: perque gravióra torménta, gratióra fuére & præmia: dumque Cathólica mater Ecclésia per totum orbem longè latéque diffúsa, in ipso cápite suo Christo Jesu edócta, contumélias, cruces & mortem dídicit non timére; magis magísque roboráta est, non resisténdo, sed perferéndo. O verè beáta mater Ecclésia, quam sic honor divínæ dignatiónis illúminat, quam vincéntium gloriósus Mártyrum sanguis exórnat, quam inviolátæ confessiónis cándida índuit virgínitas! Flóribus ejus nec rosæ, nec lília desunt.

Lectio iij.

CErtent nunc, Charíssimi, sínguli ut ad utrósque honóres amplíssimam accípiant dignitátem; corónas, vel de virginitáte cándidas, vel de passióne purpúreas. In cœléstibus castris pax & ácies habent flores suos, quibus mílites Christi coronántur. Dei enim ineffábilis & imménsa bónitas étiam hoc provídit, ut la-

bórum quidem tempus & agónis non exténderet, nec longum fáceret, aut ætérnum, sed breve, & ut ita dicam, momentáneum: ut in hac brevi & exígua vita agónes essent & labóres; in illa verò quæ ætérna est, coróna & præmia meritórum: ut labóres quidem citò finiréntur, meritórum verò præmia sine fine durárent: ut post hujus mundi ténebras visúri essent candidíssimam lucem, & acceptúri majórem passiónum cunctárum acerbitátibus beatitúdinem; testánte hoc Apóstolo, ubi ait: Non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE VIII.

IN VENERATIONE SS. RELIQUIARUM, ET OCTAVA OMNIUM SANCTORUM.

Duplex Majus.

¶ *Si hòc Festum venerit in Dom. anticipabitur, & de eo fiet Offic. in Sabb. præced.*

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona, 8. *toni.* G.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt: visi sunt óculis insipiéntium mori; illi autem sunt in pace. *Sap.* 3.

Ant. 1. a. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, & nomen eórum vivit in generatiónem & generatiónem. *Eccli.* 44.

Ant. 5. a. Sit memória illórum in benedictióne, & ossa eórum púllulent de loco suo. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Illi viri misericórdiæ sunt, quorùm pietátes non defuérunt; & glória eórum non derelinquétur. *Eccli.* 44.

Ant. 2. D. Rex mundi defúnctos pro suis légibus in ætérnæ vitæ resurrectióne suscitabit. 2. *Mach.* 7.

Capitulum. Rom. 8.

VAnitáti creatúra subjécta est non volens, sed propter eum, qui subjécit eam in spe: quia & ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis, in libertátem glóriæ filiórum Dei.

Hymnus. Santol. Mag.

O Vos unánimes Christíadum Chori,
Sanctórum túmulos & cíneres Patrum,
Dulces exúvias, pígnora Cœlitum,
Lætis dícite cântibus.
Cœlo quando piis æqua labóribus.

Felíces ánimæ gáudia póssident,
Pœnárum sóciis débita rédditur
Hîc laus & decus óssibus.

Passim sparsa, Deus, pollíciti memor,
Custos, ne péreant, pígnora cólligit;
Electósque suis próvidus ággerit
Aptándos lápides locis.

Quin & Relíquias & túmulos sibi
Aras ipse Deus cónsecrat hóstia;
Conjungénsque suis se Caput ártubus,
Hos secum simul ímmolat.

Vos quorum cíneres súpplicibus pia,
Tutum præsídium, plebs colit ósculis;
Si vos nostra movent, subsídium boni
Vestris ferte cliéntibus.

Ut cùm nostra, novis spléndida dótibus,
Surget juncta choris Spírituum caro,
Indivísa Trias sit Deus ómnia
Nobis semper in ómnibus.
Amen.

℣. Exultábunt Dómino,
℟. Ossa humiliáta. *Ps.* 50.

Ad Magníf. *Ant.* 7. G. Qui suscitávit Jesum a mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra, propter inhabitántem Spíritũ ejus in vobis. *Rom.* 8.

Oratio, Auge in nobis, *ut infra ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Omnia ut supra, 562.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Mirábilem Deum in Sanctis suis, * Veníte, adorémus. *Ps.* 67.

Psalmus, Veníte, 2.

Hymnus, O vos unánimes, *ut supra in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Manus Dómini dimísit me in médio campi, qui erat plenus óssibus: erant autem multa valde, siccáque veheménter. *Ezech.* 37.

Ant. 8. G. Dixit Dóminus: Fili hóminis, putásne vivent ossa ista? Et dixi: Dómine Deus, tu nosti. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Dixit: Vaticináre de óssibus istis; & dices eis: Hæc dicit Dóminus: Intromíttam in vos spíritum, & vivétis. *Ezech.* 37.

℣. Deus edúcit vinctos in fortitúdine; ℟. Simíliter eos qui hábitant in sepúlcris. *Ps.* 67.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Prophetávi sicut præcéperat mihi Dóminus : * Prophetánte me, ecce commótio; & accessérunt ossa ad ossa, unumquódque ad junctúram suam. ℣. Deus vivíficat mórtuos, & vocat ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt. * Prophetánte. *Ezech.* 37. *Rom.* 4.

Post ij. Lect. ℟. Hæc dicit Dóminus Deus : Ecce ego * Apériam túmulos vestros, & edúcam vos de sepúlcris vestris, Pópule meus. ℣. Ego sum resurréctio & vita : qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit, vivet. * Apériam. *Ezech.* 37. *Joan.* 11.

Post iij. Lect. ℟. Ego consolábor vos; vidébitis, & gaudébit cor véstrum, * Et † Ossa vestra quasi herba germinábunt, dicit Dóminus. ℣. Córpora vestra membra sunt Christi; membra vestra templum sunt Spíritûs sancti. * Et ossa. Glória. † Ossa. *Is.* 66. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. In Eliséo complétus est spíritus Elíæ; & mórtuum prophetávit corpus ejus. *Eccli.* 48.

Ant. 2. D. In vita sua fecit monstra; & in morte mirabília operátus est. *Eccli.* 48.

Ant. 5. a. Cùm tetigísset cadáver ossa Eliséi; revíxit homo, & stetit super pedes suos. 4. *Reg.* 13.

℣. Confitémini Deo deórum; ℟. Qui facit mirabília magna solus. *Ps.* 135.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

In S. Mart. Ignat. §. 5.

Lectio iv.

RElíquias Sanctórum nobis concéssit Deus, ut nos ad se, eórum óperâ, ad eúndem zelum perdúcat; & sint nobis velut portus quidam, & idóneum solátium malórum, quæ assíduè nos afflígunt. Quamóbrem vos omnes cohórtor, Fratres, si quis vestrûm ægritúdine ánimi, vel córporis morbo, vel quâvis áliâ calamitáte aut peccatórum mole prémitur, ut cum fide huc accédat; & ab áliis ómnibus liberátus, magna cum lætítia revertétur, & aspéctu solo consciéntiam tranquilliórem reportábit. Quin étiam éxpedit, ut non solùm ii, qui ærúmnis afféct̃i sunt, huc sese cónferant; sed illi étiam, qui & ánimi quiéte, &

glóriâ, & poténtiâ, & magnâ apud Deum fidúciâ perfruúntur, hanc utilitátem non négligant. Qui enim huc accédit, & Sanctum videt, bona hæc efficiet stabilióra: & memóriâ rectè factórum ejus, ánimum suum reddet moderatiórem; nec consciéntiam suam bonis opéribus efférri atque intuméscere patiétur..... Utilis ígitur cunctis hic thesáurus est, & refúgium opportúnum, tam iis, qui lapsi sunt, ut a tentatiónibus liberéntur; quàm iis, qui próspere ac felíciter degunt, ut diu fruántur bonis: illis qui morbis labórant, ut bonam valetúdinem consequántur: illis qui cómmodâ gaudent valetúdine, ne in morbum áliquem incúrrant.

℟. Stetit Eliséus super ripam Jordánis, & * Pállio Elíæ, quod ceciderat ei, percússit aquas, & divísæ sunt. ℣. Quicúmque non hæsitáverit in corde suo, sed credíderit, quia quodcúnque díxerit, fiat; fiet ei. * Pállio. 4. *Reg.* 2. *Marc.* 11.

Lectio v.

In SS. Mart. Ægypt. §. 1.

Sanctórum córpora quovis adamántino & inexpugnábili muro tútiùs nobis urbem múniunt, & tanquam excélsi quidam scópuli úndique prominéntes, non horum qui sub sensus cadunt, & óculis cernúntur, hóstium ímpetus propúlsant tantùm, sed étiam invisibílium dæmonum insídias, omnésque diáboli fraudes subvértunt ac díssipant.... Neque verò tantùm advérsus hóminum insídias, aut advérsus fallácias dæmonum útilis nobis est hæc posséssio: sed & si nobis commúnis Dóminus ob peccatórum multitúdinem irascátur, his objéctis corpóribus, contínuò potérimus eum propítium réddere civitáti. Etenim si, qui multa præcláre gésserant, Majórum nostrórum ætáte, Sanctórum virórum nómina prætendéntes, atque ad Abraham, Isaac & Jacob appellatiónem confugiéntes, nónnihil solátii sunt assecúti, ac magnam ex horum nóminum commemoratióne utilitátem decerpsérunt: multò magis nos non tantùm nómina, sed ipsa, quæ decertárunt, córpora prætendéntes, Deum propítium & benígnum habére potérimus

ac placátum. Atque ut ea, quæ dícimus, verbórum fumum non esse constet; norunt multi cùm indigenárum, tùm eórum qui aliúnde venérunt, quanta Sanctórum sit virtus, qui & testimónio suo, quæ dicta sunt, cómprobant; ut qui, quantam apud Deum fidúciā obtíneant, experiménto compérerint.

℟. Per manus Apostolórum * Fiébant prodígia multa, ita ut in platéas ejícerent infirmos, & pónerent in léctulis; ut, veniénte Petro, umbra illíus obumbráret quemquam illórum, qui curabántur omnes. ℣. Vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram. * Fiébant prodígia. *Act.* 5. *Ps.* 45.

Lectio vj.

Contra Gentiles, de S. Babylâ Martyre.

DEus, quâ est in genus humánum benignitáte, inter álias quas infinítas nobis salútis nostræ occasiónes dedit, & hanc quoque viam nobis a se munítam esse vóluit, idóneum ad capesséndam virtútem stímulum, relíctis scílicet ínterim apud nos Sanctórum Relíquiis. Nam post sermónis facultátem, ipsa certè Sanctórum sepúlcra próximum locum óbtinent ad ánimas hóminum in ipsos intuéntium, ad virtútum earúmdem æmulatiónem excitándas. Ac sícubi quis hujúsmodi conditóriis adstat, suum statim sensum, ab hac quam dico vi, corréptum animadvértit. Cápsulæ enim aspéctus in ánimam invádens, ipsam percéllit & exsúscitat: ac perínde áfficit, quasi qui illic mórtuus jacet, preces simul fundat, præsénsque adésse cernátur. Deínde fit, ut qui sic se afféctum sensit, mirâ alacritáte géstiens, aliúsque prorsus quodámmodo effectus, ita ex eo loco decédat.

℟. Virtútes non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli; ita ut super lánguidos deferréntur a córpore ejus sudária & semicínctia, & * Recedébant (a lánguidis) languóres, & spíritus nequam egrediebántur. ℣. Quis símilis tui in fórtibus, Dómine, magníficus in sanctitáte, fáciens mirabília. * Recedébant. Glória. * Recedébant. *Act.* 19. *Exod.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Sicut Pater súſcitat mórtuos, & vivíficat; ſic & Fílius, quos vult, vivíficat. *Joan.* 5.

Ant. 8. c. Habéntes ſpíritum fidei, crédimus; ſciéntes quóniam qui ſuſcitávit Jeſum, & nos cum Jeſu ſuſcitábit. 2. *Cor.* 4.

Ant. 4. f. Si mórtui ſumus cum Chriſto; crédimus quia ſimul étiam vivémus cum Chriſto. *Rom.* 6.

℣. Apud te, Dómine, eſt fons vitæ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Pſ.* 35.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore; Acceſſérunt quidam Sadducæórum, qui negant eſſe reſurrectiónem, & interrogavérunt Jeſum. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Ex Opuſc. adversùs Vigilantium, ante medium.

DOlet Vigilántius Mártyrum Relíquias pretióſo operíri velámine, & non vel pannis vel cilício colligári, vel prójici in ſterquilínium; ut ſolus Vigilántius adorétur. Ergo ſacrílegi ſumus, quando Apoſtolórum Baſílicas ingrédimur? Sacrílegus fuit Conſtántius imperátor, qui ſanctas Relíquias Andréæ, Lucæ & Timóthei tránſtulit Conſtantinópolim, apud quas dæmones rúgiunt, & illórum ſe ſentíre præſéntiam confiténtur? Sacrílegus dicéndus eſt & nunc Augúſtus Arcádius, qui oſſa beáti Samuélis longo poſt témpore de Judæa tránſtulit in Thráciam? Omnes Epíſcopi non ſolùm ſacrílegi, ſed & fátui judicándi, qui rem viliſſimam & cíneres diſſolútos in ſérico & vaſe áureo portavérunt? Stulti ómnium Eccleſiárũ pópuli, qui occurrérunt ſanctis Relíquiis; & tantâ lætítiâ, quaſi præſéntem viventémque Prophétam cérnerent, ſuſcepérunt.... Mórtuum ſuſpicáris, & idcírco blaſphémas. Lege Evangélium: [Deus Abraham, Deus Iſaac, Deus Jacob: non eſt Deus mortuórum, ſed vivórum.]

℟. Cùm tradíderit Chriſtus regnum Deo & Patri, cùm evacuáverit omnem principátum, & poteſtátem, & virtútem, * Noviſſima inimíca deſtruétur mors. ℣. Præcipitábit mor-

tem in sempitérnum & áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie. * Novíssima. 1. Cor. 15. Is. 25.

Lectio viij. Post pauca.

DIcis in libéllo tuo, quòd dum vívimus, mútuò pro nobis oráre póssumus; postquam autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudiénda orátio; præsértim cùm Mártyres ultiónem sui sánguinis obsecrántes, impetráre non quíverint. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in córpore constitúti possunt oráre pro cæteris, quando pro se adhuc debent esse sollíciti: quantò magis post corónas, victórias & triúmphos? Unus homo Móyses, sexcéntis míllibus armatórum impetrat a Deo véniam; & Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquam cum Christo esse cœperint, minus valébunt? Paulus Apóstolus ducéntas septuagínta sex sibi dicit in navi ánimas condonátas: & postquam resolútus esse cœperit cum Christo, tunc ora clausúrus est; & pro his qui in toto Orbe ad suum Evangélium credidérunt, mutíre non póterit?

℟. Multi de his qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt in vitam ætérnam, & fulgébunt quasi splendor firmaménti, & quasi stellæ, in perpétuas æternitátes. ℣. Quia resúrgant mórtui, Móyses dicit Dóminum Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob: Deus autem non est mortuórum, sed vivórum. * Evigilábunt. Dan. 12. Luc. 20.

Lectio ix. Longè post.

MAlè facit ergo Románus Epíscopus, qui super mortuórum hóminum Petri & Pauli, secúndum nos ossa veneránda, secúndum te vilem pulvísculum, offert Dómino sacrifícia, & túmulos eórum Christi arbitrátur altária? Et non solùm uníus urbis, sed totíus Orbis errant Epíscopi, qui caupónem Vigilántium contemnéntes, ingrediúntur Basílicas mortuórum, in quibus pulvis vilíssimus, & favílla néscio quæ jacet linteámine convolúta, ut pollúta ómnia pólluat: & quasi sepúlcra Pharisáica foris dealbáta sint, cùm intus immúndo cínere, juxta te, immún-

da ómnia óleant atque sórdeant.... O porténtum in terras últimas deportándum !

℟. Mundi Creátor qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit oríginem, & * Spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet & vitam. ℣. Cùm Christus apparúerit vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória. * Spíritum. Glória. * Spíritum. 2. Mach. 7. Col. 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Antiphona, 1. toni. D.

EXpergiscímini, & laudáte, qui habitátis in púlvere. *Is.* 26.

Ant. 2. D. A mórtuis suscitáre potens est Deus. *Hebr.* 11.

Ant. 3. à. Revelábit terra sánguinem suum, & non opériet ultra interféctos suos. *Is.* 26.

Super Canticum, Réddidit Deus Justis, *ut supra in Festo omnium Sanctorum*, 571.

Ant. 4. a. Vivent mórtui tui, interfécti mei resúrgent. *Is.* 26.

Ant. 5. a. De manu mortis liberábo eos, de morte rédimam eos. *Osee*, 13.

Capitulum. 1. *Cor.* 15.

SEminátur (corpus) in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

Hymnus. Santol. Maglor.

ADESTE, Sancti, plúrimo
Dum thure, vestra dum piis
Colúntur ossa rítibus,
Votis favéte súpplicum.

NON illa, quanquam trístibus
Imum redácta in púlverem
Dudũ sepúlcris squáleant,
Divína virtus déserit.

SED sancta præsénti fovet
Implétque templa Númine,
Sed & futúræ Spíritus
Post sæcla servat glóriæ.

HINC ille qui nostris latet
Cinis sub aris cónditus,
Ægris medétur éfficax,
Torquet fugátque dæmones.

SIT summa, Christe, laus tibi,
Ventúre judex sæculi,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sæculórum sæcula.
Amen.

℣. Non derelínquet Dóminus Sanctos suos : ℟. In ætérnum conservabúntur. *Ps.* 36.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Vidi subtus Altáre ánimas interfectórum propter verbum Dei, & clamábant voce magnâ, dicéntes : Usquequo non víndicas sánguinem nostrum ? & dictum est illis ut requiéscerent adhuc tempus módicum. *Apoc.* 6.

Oratio.

Auge in nobis, Dómine, resurrectiónis fidem, qui in Sanctórum tuórum Relíquiis mirabília operáris ; & fac nos immortális glóriæ partícipes, cujus in eórum cinéribus pígnora venerámur ; Per Dóminum.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia, Sit summa, Christe, laus tibi, &c. *ut supra ad Laudes.*

Antiphonæ de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. Expergiscímini.

CANON.

Ex Concílio Tridentíno: *Sess.* 25. *de Invocat. SS.*

Affirmántes, Sanctórum Relíquiis venerationem atque honórem non debéri ; vel eas, aliáque sacra Monuménta a fidélibus inutíliter honorári ; atque eórum opis impetrándæ causâ Sanctórum Memórias frustra frequentári ; prout jamprídem eos damnávit, & nunc étiam damnat Ecclésia.

AD TERTIAM.

Ant. A mórtuis.

Capitulum. 1. Cor. 15.

Si in hac vita tantùm in Christo sperántes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus. Nunc autem Christus resurréxit a mórtuis, primítiæ dormiéntium ; quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum.

℟. *breve.* Cor meum & caro mea exultavérunt ; * Allelúia, allelúia. ℟. Cor meum. ℣. In Deum vivum. * Allelúia. Glória. ℟. Cor meum. *Ps.* 83.

℣. Omnia ossa mea dicent : ℟. Dómine, quis símilis tibi ? *Ps.* 34.

Oratio, Auge in nobis, *ut supra ad Laudes ; & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Revelábit.

Capitulum. 1. Cor. 15.

In Christo omnes vivificabúntur ; unusquísque autem in suo órdine : primítiæ Christus, deinde

℣ qui sunt Christi, qui in advéntu ejus crediderunt.

℟. *breve.* Vivificábis nos, Deus; *Allelúia, allelúia. ℟. Vivificábis. ℣. Et nomen tuum invocábimus.* Allelúia. Glória. ℟. Vivificábis. *Ps.* 79.

℣. Nos pópulus tuus & oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in sæculum. *Ps.* 78.

AD NONAM.

Ant. De manu mortis.

Capitulum. 1. Cor. 15.

CUm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo, qui scriptus est: Absórpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? Ubi est, mors, stímulus tuus?

℟. *breve.* Notas mihi fecísti vias vitæ; *Allelúia, allelúia. ℟. Notas. ℣. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo.* Allelúia. Glória. ℟. Notas.

℣. Lætátum est cor meum, ℟. Et caro mea requiéscet in spe. *Ps.* 15.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. 2. Petr. 3.

NOvos cœlos, & novam terram secúndum promíssa Dómini expectámus, in quibus justítia hábitat. Propter quod, Charíssimi, hæc expectántes, satágite immaculáti & inviolári ei inveníri in pace.

Hymn. O vos unánimes, *ut supra in I. Vesperis.*

℣. Custódit Dóminus ómnia ossa Justórum. ℟. Unum ex his non conterétur. *Ps.* 33.

Ad Magnif. Ant. 6. F. Nostra conversátio in cœlis est, unde Salvatórē expectámus Dóminum Jesum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. *Philipp.* 3.

Oratio, Auge in nobis, *ut supra ad Laudes.*

Fit Commem. S. Geofridi, Episc. Ant. Ipsum. ℣. Elégit, *ut in Comm. Pont.* xxij. *Or.* Omnípotens, xxvij.

DIE IX.

In Festo

S. GEOFRIDI, Ambianensis Episcopi.

Duplex Minus.

De Communi Pont. xxiij.

IN I. NOCTURNO.

Lection. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus vita per Nicolaum Suessionensem scripta, apud Surium.

GEofrídus qui & Godefrídus in agro Suessionénsi ingénuis pa-

réntibus natus, statim ab ortu ad Geofrídum Abbátẽ monastérii sancti Quintíni prope Perónã delátus, ab eo & baptísmum & nomen accépit. Annos natus quinque ad eúndem Geofrídum dedúctus est: ab eóque monásticum hábitum accépit, disciplinísque tum liberálibus, tum monásticis diligénter est institútus. Erat vultu prope Angélico; nec æquáles modò, sed étiam ætáte majóres morum honestáte & maturitáte anteíbat. Erant illíus longæ vigíliæ, preces crebræ; quò accedébat assídua divinórum librórum meditátio, multa cibi potúsque parcimónia. Annos vix natus quinque & vigínti Presbytérium suscépit invítus, & post annos sex invítus étiam Novigiinténsi monastério præpósitus est, quod, eo regénte, sic brevi reflóruit: ut étiam Abbátes, relíctâ monasteriórum gubernatióne, eódem recésserint, seque in sanctíssimi viri disciplínam tradíderint. Intérim Gervínus Ambianénsis Epíscopus cùm sedem suam reliquísset, indícto totâ diœcési jejúnio, Deóque eleemósynis, précibus & litániis propitiáto, Geofrídus ob magnam sanctitátem latè cógnitus commúnibus Cleri ac pópuli suffrágiis, approbánte Philíppo rege, in locum recedéntis Epíscopi eléctus est. Ille fugam meditabátur, sed a Pátribus Concílii Trecénsis, quod tunc habebátur, coáctus onus subíre, a Manásse Reménsi Archiepíscopo consecrátus est.

Lectio v.

Ambiános statim proféctus, ut ad beáti Achéoli ædem pervénit ex equo desíliit, & inde ad sancti Firmíni Ecclésiam nudis pédibus venit, ibíque hábitâ ad pópulum concióne, omnes in sui admiratiónem rápuit. Epíscopi persónam quàm pulchrè laudabilitérque sustinúerit, dici non potest. Nitebátur plus factis quàm dictis suos instituére: habébat quotídie ad mensam páuperes trédecim, quibus, cùm priùs ipse suis mánibus abluísset pedes, ministrábat; víduas ac pupíllos studiosíssimè tutabátur. Explétis noctúrnis vigíliis, solus in Ecclésia remanébat, ubi flexis génibus, quod súpererat noctis, précibus transigébat.

Immemor illatárum sibi injuriárum, inimícos diligébat ex ánimo. Peccatóres & hómines in malo obfirmátos oratióne veheménti & gravi sæpe castigábat. Totus erat in reformándis tam Cleri quàm pópuli móribus: unde ei creáta sunt multa perícula, e quibus divínitus liberátus est. Guermúndum Pinquiníaci Vicedóminum, quòd Adámum Príncipem Ambianénsem in cárcere deténtum dúriùs tractáret, excommunicávit, donec ad meliórem mentem redíret. Mirábili ejus visióni ac mónitis crédere cùm noluísset pópulus Ambianénsis, igne cœlitus emísso ómnia urbis ædificia consúmpta sunt.

Lectio vj.

SEdis suæ jura acérrimè defendit; auditúsque dícere est: Malim vívere privátus, quàm commíttere ut Ecclésia Ambianénsis, me præsule, quicquam de jure suo amíttat. Cùm autem lis mota esset propter jurisdictiónem quam antecessóres sui in abbátem & mónachos sancti Valaríci semper exercúerant: re ad Synodum Reménsem, & inde ad summum Pontíficem delátâ, a Paschále secúndo obtínuit ut & abbas & mónachi Epíscopo Ambianénsi in ómnibus parérent. Viennénsi Concílio præfuit, rogátu & loco Guidónis Viennénsis Archiepíscopi; nec ita multò post, relíctis ómnibus, ut uni Deo vacáret, in magnam Carthúsiam secéssit: ibíque ad mortem mansísset, nisi tum per synódicas Concílii Suessionénsis lítteras, tum per Ludovíci regis jussa fuísset ad sedem suam revocátus. Redux cùm peccatóres, donec resipuíssent, a sacrórum mysteriórum usu arcéret: multórum rebéllium ódium irámque salutári severitáte in se concitávit. Itaque certus Episcopátu cédere, Remos ibat consílium suum Archiepíscopo approbatúrus; sed cùm Suessiónem venísset letáli febre corréptus, in monastério sancti Crispíni majóris quinquagenárius óbiit, sexto Idus Novémbris, anno Episcopátûs sui undécimo. Corpus ejus ibídem sepúltum est, & post annos vigínti a Gosléno Suessiónum Epíscopo elevátum & ante aram príncipem recónditum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 24.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis quâ horâ Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang. n. 14.

EST, Fratres charíssimi, quod me de vita pastórum veheménter affligit: sed ne cui injuriósum videátur fortásse quod ássero, me quoque páriter accúso, quamvis barbárici témporis necessitáte compúlsus valde in his jáceo invítus. Ad exterióra enim negótia delápsi sumus, & áliud ex honóre suscípimus, atque áliud ex offício actiónis exhibémus. Ministérium prædicatiónis relínquimus, & ad pœnam nostram, ut vídeo, pastóres vocámur, qui honóris nomen, non virtútem tenémus. Relínquunt namque Deum hi qui nobis commíssi sunt, & tacémus. In pravis áctibus jacent; correptiónis manum non téndimus. Quotídie per multas nequítias péreunt; & eos ad inférnum téndere negligénter vidémus. Sed quando nos vitam corrígere valeámus aliénam, qui neglígimus nostram? Curis enim sæculáribus inténti, tantò insensibilióres intùs effícimur, quantò ad ea quæ foris sunt, studiosióres vidémur.

℟. Ego sequéster, *ut in Communi*, xxv.

Lectio viij. *n.* 15.

IMplorémus Jeremíæ lácrymas: consíderet mortem nostram, & deplórans dicat: [Quómodo obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispérsi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum? [Aurum quippe obscurátum est; quia sacerdótũ vita, quondam per glóriam virtútum clara, nunc per actiónes ínfimas osténditur réproba. Color óptimus est mutátus; quia ille sanctitátis hábitus, per terréna & abjécta ópera ad ignomíniam despectiónis venit. Dispérsi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum; quia hi, qui per vitam & oratiónem intus semper esse debúerant, per vitam réprobam foris vacant. Ecce jam penè nulla est sæculi áctio quam non Sacerdótes adminístrent.

Dum ergo in sancto hábitu constitúti, exterióra sunt quæ éxhibent, quasi sanctuárii lápides foris jacent.'

℟. Non quæro, xxv.

Lectio ix. Circa finem.

CОnsiderémus sine cessatióne quid sumus, pensémus negótium nostrum, pensémus pondus quod suscépimus. Faciámus quotídie nobíscum rationes, quas cum nostro júdice habémus. Et sic debémus ágere curam nostri, ut non negligámus curam próximi: ut quisquis ad nos júngitur, ex linguæ nostræ sale condiátur. Cùm lasciviéntem quémpiam & lúbricum vidémus, admonéndus est ut conjúgio stúdeat frænáre iniquitátem suam: quàtenus per hoc quod licet, discat superáre quod non licet. Cùm conjugátum vidémus, admonéndus est ut sic exérceat curam sæculi, ne postpónat amórem Dei: sic pláceat voluntáti cónjugis, ut non displíceat conditóri. Cùm Cléricum vidémus, admonéndus est, quátenus sic vivat, ut exémplum vitæ sæculáribus præbeat: ne si quid in illo justè reprehénditur, ex ejus vítio ipsa religiónis nostræ æstimátio gravétur. Cùm mónachum vidémus, admonéndus est ut reveréntiam hábitûs sui in actu, in locutióne, in cogitatióne sua semper circumspíciat: ut ea quæ mundi sunt perféctè déserat, & quod osténdit humánis óculis hábitu, hoc ante óculos Dei móribus præténdat. Iste ítaque jam sanctus est; admoneátur ut crescat: ille verò adhuc iníquus est; admoneátur ut se córrigat: quátenus quisquis se ad Sacerdótem júnxerit, sale sermónis illíus condítus recédat.

℟. Charíssimi, xxv.

In Vesp. *fit Commem. S. Willibrordi, Episcopi, Ant.* Ipsum. ℣. Elégit, *ut in Communi Pontificum,* xxij. *Oratio*, Da, quæsumus, xxvij.

Die X.

In Festo

S. WILLIBRORDI,

I. Ultrajectensis Episc.

Simplex.

De Comm. Pont. xxij.

Lectio iij.

Ex ejus vita per Alcuinum scripta.

WIllibrórdus, ut tráditur, régiâ Anglórum stirpe ortus, a sancto Wilfrido Eboracénsium Epíscopo in pietáte & lit-

teris institútus est. Anno ætatis vigésimo in Hibérniam venit: ubi se multos annos in pietáte exercéndum dedit sancto Egbérto presbytero Anglo, viro miræ sanctitátis. Présbyter factus missus est cum aliis úndecim collégis, viris nobilíssimis juxta ac sanctíssimis in Fríſiam, ubi, protegénte Pipíno palátii Fráncici præfécto, Evangélium pagánis prædicárunt, & plúrimos ad fidem adduxérunt. Post annos quinque Willibrórdus Romam se cóntulit, & à Sérgio Papa Frisiórum Archiepíscopus solémniter inaugurátus est prídie festi sancti Cleméntis, unde Cleméntis nomen accépit. Novo nómine auctus, accépto pállio, rédiit ad Frísios, sedémque fixit Ultrajécti, quod óppidum cum agris vicínis a Pipíno dono accéperat. Exinde augescébat in dies magis ac magis fidélium númerus, in quibus erat Theodosínda Radbódi Frisiórum ducis fília. Cùm perlustrásset Willibrórdus Zelándiam, Frísiam, Dániam, aliásque regiónes septentrionáles, ubi & verbum Dei disseminávit, & multa pro Christo passus est; multis constitútis monastériis, totos quadragínta annos Archiepiscopátu náviter functus, in Epternacénsi monastério, quod sibi prope Tréviros constrúxerat, diem óbiit suprémum, sexto Idus Novémbris. Corpus ejus ibídem sepúltum est; inde póstea sæculo quarto & décimo Abbavillam translátum est, ubi cólitur in Collegiáta sancti Vulfránni Ecclésia. Anno millésimo septingentésimo duodécimo: Petrus Ambianénsis Epíscopus capsam sancti Willibrórdi apéruit, ut inde Reliquiárum pórtio Gravelingánis, quorum Patrónus est sanctus Antístes, mitterétur. In capsa invéntum est scriptum lítteris perantíquis exarátum, cujus hæc erat senténtia: Hic sunt Relíquiæ beatíssimi Willibrórdi Confessóris & Pontíficis, Apóstoli Frisiórum. Caput verò reclúsũ est thecâ argénteâ, quam cóntulit pia cívium liberálitas.

Vesperæ de Festo sequenti.

DIE XI.

In Festo

S. MARTINI,

Turonensis Episcopi.

Duplex Majus.

De Comm. Pont. xxj.

IN PRIMIS VESPERIS.

Hymnus. Santol. Vict.

ECQUIS ardéntes rápitur per auras?
Iste quis pauper petit astra dives?
Cœlites plaudunt, comitémur hymnis
Astra peténtem.

FLORE sub primo juveńilis ævi,
Cæsarum jussu tulit arma miles;
Moxque depónet, tibi, Christe, nomen
Tyro proféssus.

NON furor belli bene Christiánum
Pectus infrégit; pius inter arma
Integros servat, semel obligáto
Nómine, mores.

PAUPERI pauper malè membra nudo
Dívidit vestem, mediâque Christus
Obtulit sese túnicâ micántem,
Nocte sequénti.

FONTE lustrátur: melióre testes
Se sacraménto vovet inter aras:
Induit Christum, simul ac profána
Exuit arma.

HINC capit vires; velit Imperátor,
Solus adversos penetrábit hostes:
Una Crux Christi, velut umbo, tela
Omnia contra.

SED novus miles nova bella tentat,
Sævit in sese sibi factus hostis:
Unde majóres sibi pollicétur
Ferre triúmphos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

Ad Magníf. *Ant.* 8. G. Nonne Deus consíderat vias meas? si ambulávi in vanitáte, si despéxi pereúntem, eo quòd non habúerit indumméntum, & absque operiménto páuperem. *Job*, 31.

Oratio, Deus, qui in beáto Martíno, *ut infra ad Laudes.*

AD MATUTINUM.

Hymnus. Santol. Vict.

QUO fugis præceps? latitáre nescit
Mille porténtis manifésta virtus:

Præsulem jam te feret in suprémum
Turo tribunal.
Non tumet fastu, neque splendet auro:
Sórdidam servat, velùt ante, vestem:
Ora defórmi dabat una virtus,
Unde nitéret.
Spreverit vili quis eum lucérnâ,
Cujus ad nutus eleménta parent?
Scílicet jussi posuére, fractis
Víribus, ignes.
Redditur cæco sua lux; & auris
Rédditur surdo, sua lingua muto:
Impari qui vix pede claudus ibat,
Ambulat æquo.
Imperat morbis; ábigit malígnos
Spíritus, divûm simulácra vertit:
Luce defúnctos vocat ad prióris
Múnera vitæ.
Fertur immáni ruitúra mole
Arbor, excíso trepidásse trunco:
Sústinet lapsum, capitíque facto aversa pepércit.
Luminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui sacerdótes per amóris almi
Flamen inúngis.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Sulpit. Sever. & S. Gregor. Turon.

MArtínus, Sabáriæ in Pannónia, patre tribúno mílitum natus, Ticíni verò in Itália educátus, cùm esset annórũ decem, invítis paréntibus in Ecclésiam confúgiens, inter Catechúmenos nomen dedit. Anno ætátis sexto & décimo adscríptus publicæ ex Imperatórum edícto, quo veteranórum filii sua nómina profitéri cogebántur; sub Constantíno sic méruit, ut non miles sed mónachus viderétur. Ambiánis ad portam urbis, quæ Gemellórum dicebátur, páuperi nudo & algénti præ gelu immódico, cùm nihil habéret præter arma & vestiméntum, partem chlámydis dedit. Nocte insecútâ, Christus dimidiátâ illâ veste indútus ei appáruit, circumstántes Angelos sic álloquens: Martínus ad-

huc catechúmenus hac me veste contéxit. Quarum duárum rerum monuménta duo extáre patres nostri voluérunt, extrúcto illic, ubi Martínus chlámydis partem déderat, oratório; in quo multis sæculis Deo serviérunt puéllæ religiósæ: quo autem loco Christus Martíno appáruit, ædificátâ Ecclesiâ quæ nunc parochiális est sancti Martíni. Post hanc visiónem, statim ad baptísmum convolávit; anno ætátis octávo & tricésimo suscépit: idque Ambiánis, ut ipsa rerum gestárum séries índicat. Relícta biénnio post sub Juliáni principátu milítiâ, sanctum Hilárium Pictavénsem Epíscopũ ádiit, a quo Diaconális órdinis gradum jussus conscéndere, in ínfimo Exorcístæ officio subsédit. Nec multò post divínitus admónitus, suos revísit, matrémque cũ áliis non paucis gentilitátis absólvit erróre.

Lectio v.

AB Epíscopis Ariánis qui in illis pártibus erant plúrimi, quòd ferè solus eórum perfídiam frángeret, váriè exagitátus, pública vérbera, víncula exiliúmque passus, Illyrico primùm, deinde Medioláno, ubi monastérium sibi constrúxerat, ejéctus, sedem in Pictónibus fixit; ibíque ædificáto Locoiacénsi monastério, quod primum ómnium in Gálliis fuit, sub Hilário mónachis præfuit. Ordinátus deínde Turonénsis Epíscopus, álterum monastérium secúndo ab ea urbe lápide cóndidit, in quo discípulos octogínta congregávit, quos sicut & Locoiacénses vitam monásticam cum clericáli vita conjúngere tam felíci mixtúrâ dócuit, ut nulla esset cívitas, nulla Ecclésia, quæ non se de Martíni monastério cúperet habére Sacerdótes. Idolórum fana dejécit, & lucos succídit, non véritus aliquándo vitæ adíre discrímen, ut eórum cultum pénitus aboléret. Illíus ánimus cœlo semper inténtus; nullum tempus ab ópere Dei vácuum. Nemo unquam illum vidit irátum, nemo commótum; nemo mœréntem, nemo ridéntem: unus idémque semper cœléstem quodámmodo lætítiam vultu præferébat. Nunquam in illíus ore nisi Christus, nunquam in illíus corde nisi píetas, nisi

pax, nisi misericórdia ínesrat. Injuriárum fuit patientíssimus, ádeo ut impúnè vel ab ínfimis Cléricis læderétur, ac sibi obtrectántium peccáta plerúmque defléret. Obitum suum longè ante præscívit. Interim Condaténsis Ecclésiæ Cléricis inter se discordántibus, bonus ille pastor bonam hanc virtútum suárum consummatiónem exístimans, si pacem Ecclésiæ rédditam reliquísset, illò proféctus est.

Lectio vj.

PAce inter Cléricos restitúta, cùm jam régredi ad monastérium cogitáret: víribus córporis cœpit repéntè destítui, convocatísque discípulis índicat se jam resólvi. Tum verò mœror & luctus ómnium; vox una plangéntium: Cur nos, Pater, déseris? aut cui nos desolátos relínquis? invádent gregem tuum lupi rapáces. Tunc ille motus his flétibus, convertúsque ad Dóminum, fléntibus respóndit hac voce: Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem; fiat volúntas tua. Ingravescénte febre, nóbili illo strato suo in cínere & cilício récubans, cùm a discípulis rogarétur, ut saltem vília sibi síneret straménta suppóni: Non decet, inquit, Fílii, Christiánum nisi in cínere mori. Rogátus a Presbyteris, ut corpúsculum láteris mutatióne releváret: Sínite me, inquit, cœlum pótiùs respícere, quàm terram, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur. Hæc locútus diábolum vidit propè assístere: Quid hîc astas, inquit, cruénta béstia? nihil in me, funéste, repéries: Abrahæ me sinus récipit. Cum hac voce spíritū cœlo réddidit, annos natus unum & octogínta. Vivus cláruit miráculis plúrimis, mórtuus innumerabílibus. Quæ martyrii láurea vivénti défuit, hanc ei áttulit ímpius Calvinistárum furor, qui sacras ejus exúvias cremáre ausi sunt. Supérsunt tamen portiónes quædam, quæ ut par est, máximo sunt in honóre. Tanta fuit in hac Diœcési erga sanctum Martínum venerátio, ut plus quam centum & quadragínta numeréntur Ecclésiæ Parochiáles ejus título insignítæ.

IN

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; dixit Jesus turbis: Nemo lucérnam accéndit, & in abscóndito ponit, neque sub módio; sed supra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilia sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. in Festo S. Martini, de exemplis obedientiæ. §. 12.

MArtínus lucérna erat ardens & lucens. Eum saltem non pígeat imitári; sed imitári in eo quod est imitábile, non autem quod mirábile exhibétur. Ad mensam dívitis sedes hódie: diligénter consídera quæ tibi apponúntur. Discérne inter cibos & vasa cibórum: illos enim jubéris tóllere, sed non illa. Dives est iste Martínus, dives in méritis, dives in miráculis, dives in virtútibus, dives in signis. Diligénter ergo consídera, quæ apponúntur tibi, quænam vidélicet ad admiratiónem, quæ verò ad imitatiónem..... Consídera quid appónitur, & in quo.

Lectio viij. §. 12. & 13.

SUscitávit Martínus tres mórtuos:... réddidit visum cæcis, surdis audítum, mutis loquélam, claudis gressum, áridis sospitátem. Evásit divínâ virtúte perícula, próprii córporis óbice flammas répulit; immánem sacrílegæ máchinæ molem colúmnâ párili e cœlo descendénte prostrávit: leprósum mundávit ósculo, curávit óleo paralyticum, dæmones vicit, Angelos vidit, futúra prævídit. Verùm hæc quidem, cæteráque ejúsmodi altíssima quæ fecit magnália, quidni mirífica quædam vasa díxerim dívitis hujus, auro grávia, gemmis micántia, paritérque matériâ & ópere pretiósa? Noli in his sapórem quærere, sed miráre splendórem.

Lectio ix. *Post pauca.*

CÆterùm ne putáveris ornátas quidem Martíni lámpades, sed vácuas inveníri: non est fátua virgo; habet in vasis óleum, habet vinum in phíalis, habet intra paròpsides istas cibórum cópiam, delícias útique spirituáles: ut non modò vídeant & miréntur, sed edant páuperes & saturén-

tur; atque in illis quidem Dóminum laudent, porro in his vivant corda eórum.... Ut ergo sit jucúnda decoráque laudátio in admiratióne, étiam vivant ex imitatióne; & ut avídiùs sumant delícias, ipsas quoque divítias curiósiùs contempléntur. Sic nimírum inter splendórem & fervórem lucérnæ hujus vicáriis quibúsdam afféctibus discurréndum, ut nobis alter ex áltero commendétur, & ex mútua collatióne utérque complacítior fiat.

AD LAUDES.

Hymnus. Santol. Vict.

THURE fumántes quis
hic inter aras,
Vérticem cujus sacra flamma lambit?
Intus ardébat méliùs sacrátâ
Péctoris arâ.

REGIS accúmbens épulis tuétur
Præsulum præsul bene par honórem:
Ipsa tunc vilem minor ante pannum
Púrpura pallet.

O VIRUM, qualem píetas petébat,
Quem fides nullis labefácta sæclis
Non semel sensit médios per enses
Sacra tuéntem!

LÆDITUR probris; sibi semper idem
Nescit irásci: fera corda placat,
Et suos tantùm cumulándo donis
Súbjicit hostes.

NEC truci quamvis caput immolándum
Pro Dei causâ pósuit sub ense,
Mártyris palmam rétulit, vel isto
Dignus honóre.

LÆTUS ætérnum célebret Paréntem
Orbis, ætérnum célebret Paréntis
Fílium: par sit tibi cultus omni,
Spíritus, ævo.
Amen.

℣. Concupíscit, & déficit ánima mea, ℟. In átria Dómini. *Ps.* 83.

Ad Bened. *Ant.* 1. D. Mihi vívere Christus est, & mori lucrum. Coárctor autem e duóbus, desidérium habens dissólvi: & esse cum Christo multò magis méliùs; permanére autem in carne necessárium propter vos. *Philipp.* 1.

Oratio.

DEus, qui in beáto Martíno Pontífice, sive per vitam, sive per

mortem magnificátus es; innova éadem grátiæ tuæ mirácula in córdibus nostris; ut neque mors, neque vita separáre nos possit a charitáte Dómini nostri Jesu Christi; Qui tecum.

AD II. VESPERAS.

Hymnus. Commir.

PERFUSUS ora lácrymis
Martínus astra súspicit,
Et in beáto pátriæ
Defixus óbtútu gemit.

O mors, ait, quid támdiu
Differs leváre víncula?
Amóre Christi sáucium
Priváre vitâ munus est.

QUID tu mináci gútture;
Draco cruénte, síbilas?
Redi sub umbras tártari:
Me lucis aula dévocat.

ET vos flagrans quos cháritas
Mihi dat esse filios,
Fletu moléšto párcite
Tardáre patris gáudia.

QUOD si tamen nostros adhuc
Tellus labóres éxigit,
Jam láuream prensans manu
Reddar libénter prælio.

SIC fortis & constans sibi
Martínus usque pérstitit,
Nec pro Deo timens mori,
Sed nec recúsans vívere.

SIT Trinitáti glória,
Sermónibus quam víndicans
Martínus & miráculis,
Adéptus est in præmium.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine:
℟. Satiábor cùm apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Magníf. *Ant.* 3. a. Mórtuus est servus Dómini, jubénte Dómino; & non surréxit ultra Prophéta in ómnibus signis atque porténtis, quæ misit Dóminus per eum, ut fáceret in terra. *Deut.* 34.

Fit Commem. S. Caroli, Episc. Ant. Ipsum. ℣. Elégit, *ut in Communi Pontificum*, xxij. *Oratio*, Ecclésiam tuam, *ut infra.*

Deinde S. Martini, Papæ & Martyris, Ant. Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix. *Oratio*, Deus, cujus grátia. xiij.

DIE XII.

In Festo

SANCTI CAROLI,

Mediolanensis Episc.

Duplex minus.

Omnia de Communi Pontificum, xxij.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex vita S. Caroli auctore Jussano.

CArolus, Medioláni, Gilbérto Borromæo & Margarétâ Medicæâ natus est anno millésimo quingentésimo tricésimo octávo. A púero, Clericáli milítiæ adscríptus, patrem admónuit ne réditus Ecclesiásticos quibus potiebátur, in rem familiárem convérteret; quorum ipse nactus administratiónem, quidquid supérerat, expendébat in páuperes. Adoléscens liberálibus disciplínis Pápiæ óperam dedit. Vicésimum tértiũ ætátis annum agens, a Pio quarto, avúnculo suo, in sacrum Cardinálium collégium cooptátus, commíssa sibi gravíssima Ecclésiæ negótia summâ fide ac religióne administrávit. Mediolanénsis deínde Archiepíscopus creátus, plúrimam óperam adhíbuit, ut secúndùm Tridentínum Concílium, quod ejus potíssimùm sollicitúdine jam tum fúerat absolútum, Ecclésiam sibi commíssam compóneret. Atque ut Ecclesiásticam disciplínam restitúeret, multas tum diœcesánas, tum Provinciáles Synodos coégit: quarum acta præsúlibus paucis sibi charíssimis misit, in his António Cardináli, Ambianénsi Epíscopo. E diœcési discéssit nunquam, nisi coáctus, aut concedénte Apostólicâ Sede, aut senióre Provínciæ Epíscopo approbánte. In profligándis hæréticis e pártibus Rhætórum & Helvetiórũ, quorum plúrimos ad fidem convértit, máximè laborávit.

Lectio v.

EJus cháritas tum præcípuè enítuit, cùm, Uritáno Principátu véndito, prétium univérsum ad quadragínta aureórum míllia unâ die in páuperes erogávit; nec minóri pietáte vigínti míllia quæ sibi fúerant legáta, distríbuit. Ecclesiásticos provéntus, dignitátes & múnera, quibus ab avúnculo copiósè fúerat cumulátus, dimísit. Quo témpore pestis Medioláni grassabátur, doméstìcam supelléctilem, ne sibi quidem serváto léctulo, in páuperes aléndos cóntulit, super nudâ deínceps tábulâ decúmbens; eóque morbo laborántes, non in civitáte modò, sed & in réliqua diœcési, diu noctúque in-

visebat, spirituália iis & temporália adminístrans; de aléndis præcípuè órphanis ádeo sollícitus, ut ex his unum ex ubéribus mórtuæ matris pendéntem suis ipse mánibus erípere véritus non fúerit. Humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, públicâ supplicatióne indíctâ, fune sibi ad collum alligáto, nudis pédibus étiam ex offendículo cruentátis, crucem bájulans, semetípsum pro peccátis pópuli hóstiam ófferens, divínam indignatiónem avértere satagébat. Ecclesiásticæ libertátis acérrimus propugnátor fuit. Disciplínæ reguléri inter mónachos instaurándæ inténtus, cùm ex more aliquándo in priváto oratório véspere cum família oráret, a perditíssimo quodam mónacho e congregatióne Humiliatórum, sclopo percússus, divínâ virtúte servátus est illæsus.

Lectio vj.

VItam duxit aspérrimam, corpus domans flagéllis, cilício, vigíliis ac jejúniis: pane tantùm & aquâ, solis quandóque lupínis, conténtus. Oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, gravíssimis licèt curis occupátus, nunquam intermísit. Multas Ecclésias, Monastéria, Seminária, Collégia ædificávit. Plura scripsit ad Episcopórum præsértim instructiónem utilíssima: ejúsque óperâ, Parochórum Catechísmus pródiit. Demum in solitúdinem Varálli montis, ubi sculptæ imágines Domínicæ Passiónis mystéria éxprimunt, secéssit; ibíque diébus áliquot voluntáriâ castigatióne, duram sed suávem ex Christi dolórum meditatióne vitam agens, in febrim íncidit. Mediolánum revérsus, ingravescénte morbo, cínere ac cilício coopértus, & óculis in Crucifixi imáginem defixis, migrávit in cœlum, anno ætátis quadragésimo sexto, Christi millésimo quingentésimo octogésimo quarto. Quem miráculis conspícuum Paulus quintus in Sanctórum númerum rétulit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus quibúsdam ex Pharisæis: Ego sum Pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro

óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Cároli Epíscopi.

Or. hab. in Conc. Mediol. I. circa medium.

IN delíctis corrigéndis illa nobis ineúnda rátio est, ut pro vi ac modo morbórum, ægrorúmque natúrâ, medicínam accommodémus; nunc lénibus admonitiónis & objurgatiónis remédiis erráta castigántes; nunc acrióri curatióne uténtes; dénique exulcerátis pártibus ferrum & ignem admovéntes, quemádmodum mali rátio, & contagiónis perículum postulábit, mémores nos semper esse patres, non dóminos. Morum autem disciplínam fácilè restituémus, si quâ ratióne quibúsve factis primùm constitúta diúque conserváta est, eándem nos in restituénda adhibébimus; illórum vestígia prosequéntes, qui hanc bonórum amplitúdinem nobis, Deo auctóre, suâ virtúte peperérunt.

Lectio viij.

PRoponámus nobis, quæso, Patres, illórum vitæ sanctitátem, & in administratióne sui officii sapiéntiam. Erant íntegri, casti, símplices, modésti, húmiles, bene moráti, in oratióne & lectióne assídui, sui despiciéntes, in aliénæ salútis cura & cogitatióne defíxi, consílio & ópera benígni, hospitáles, in doméstico cultu & victu parci, in álios benéfici & liberáles. Erant vigilántes super grégibus suis, víneam Dómini summâ diligéntiâ & labóre coléntes & custodiéntes.* Pascébant assíduè oves sibi commíssas, tríplici salútis cibo; verbo, exemplo, & sacraméntis: mémores quoque & imitatóres summi Pastóris Christi, qui pro univérso grege suo sánguinem & vitam profúdit. Ipsi pro suárum óvium incolumitáte, quemvis excípere labórem, subíre omnes casus, omnem vim atque injúriam perférre, dénique ut bonus ille Pastor Evangélicus ánimam suam pro óvibus pónere debent, nullum inde hujus vitæ fructum exspectántes; ut máximos cœléstis retributiónis fructus consequeréntur.

De S. Martino, Papa & Mart.

Lectio. ix. Ex Sur. & aliis.

MArtínus Theodóro in Sede Románа suc-

céssit anno Christi sexcentésimo quadragésimo nono. Eódem anno Concílium centum & quinque Episcopórum in Lateráno coégit, in quo Monotheletárum príncipes, qui in duábus Christi natúris únicam voluntátem & operatiónem admittébant, damnáti sunt: proscriptáque duo Imperatórum de hac quæstióne edícta, Ecthesis vidélicet Heráclii, & Typus Constántis. Quid in ea Synodo gestum esset, omnes Ecclésias per Epístolam encyclicam admónuit: ejúsque Acta ad sanctum Amándum Trajecténsem Epíscopum misit, eum hortátus, ut ipsíus óperâ, Epíscopi Gálliæ suo illà consénsu confirmárent. Interim Constans, ut suo Typo ab ómnibus subscriberétur, siléntiúmque in eo de quæstióne Cathólicos inter & Monothelétas agitáta indíctum observarétur, primùm Olympium exárchum Ravennátem Romam misit; tum Calliópam Olympii successórem, a quo Martínus, cùm edícto ímpio resísteret, Româ vi abdúctus est, & in ínsulam Naxum deportátus. Inde ductus Constantinópolim, in cárcerem trúditur. Hinc Chersónem relegátus est; ubi quátuor post menses, décimâ sextâ die Septémbris, anno sexcentésimo quinquagésimo quinto, ærúmnis conféctus cessit e vita, multis ante & post mortem clarus miráculis. Corpus ejus póstea Romam allátum, in Ecclésia sancti Martíni in Móntibus, Turonénsis Epíscopi nómine dedicáta, cónditum est. Exul scripsit duas Epístolas de calamitátibus suis.

Oratio.

Ecclésiam tuam, Dómine, beáti Cároli Pontíficis tui contínuâ protectióne custódi; ut sicut illum pastorális sollicitúdo gloriósum réddidit, ita nos ejus intercéssio in tuo semper fáciat amóre fervéntes; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Fit Commem. S. Martini, Papæ & Mart. Ant. Bonum certámen. ℣. Cantábo. *Oratio*, Deus, cujus grátia, *ut in Communi unius Mart.* xiij.

In Vesp. *fit Commem. de S. Brictio, Episc. Ant.* Ipsum. ℣. Elégit., *ut in Communi Pontific.* xxij. *Oratio*, Exáudi, xxvij.

DIE XIII.

In Festo

SANCTI BRICTII, Turonensis Episcopi.

Simplex.

De Communi Pontificum, xxij.

Ex Históriа Ecclesiástica Francórum sancti Gregórii Turonénsis Episcopi.

Lectio iij.

Lib. 2. c. 1. & l. 10. c. 31.

BRictius civis Turónicus, cùm esset primævæ ætátis júvenis, sancto Martíno multas tendébat insídias. Quâdam autém die Bríctium Diáconum vir beátus allóquitur : En ego, Bricti, delírus tibi vídeor ? Amen dico tibi quia obtínui apud Deum, ut post meum tránsitum, ad Pontificátûs honórem accédas; sed nóveris te in Episcopátu multa advérsa passúrum. Adéptus ergo, consentiéntibus cívibus, anno Arcádii & Honórii secúndo, Pontificátûs officium, oratióni vacábat. Anno autem Ordinatiónis ejus trigésimo tértio óritur contra eum lamentábilis causa pro crímine, illo viríliter negánte. Illis verò non credéntibus, sed contradicéntibus, tráhitur, calumniátur, ejícitur, ut sermo Sancti adimpleré-tur. Hoc enim ejécto, Justiniánum in Episcopátu constítuunt. At Bríctius Epíscopus Romam véniens, cuncta quæ pertúlerat Papæ refert : ibíque plerúmque Missárum solémnia célebrans, quídquid in sanctum Martínum delíquerat, defléndo díluit. Séptimo ígitur anno, immúnis invéntus a crímine, ad urbem suam redíre jussus est. Fuerúntque omnes anni Episcopátûs ejus quadragínta septem; obiítque, & sepúltus est in basílica quam super sanctum Martínum ædificávit.

DIE XV.

In Festo

SANCTI QUINTINI, Martyris.

Duplex Minus.

Omnia ut in Communi unius Martyris, viij.

Pridie IN VESPERIS, *Oratio*, Deus, *ut infra.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex ejus actis apud Surium.

QUintínus Románus Zenónis Senatóris fi-

ſus, adoratóres vero Deo conciliándi ſtúdio inflammátus, aſsúmptis ſecum e Romána nobilitáte Luciáno, Fuſciáno, Victoríco, aliíſque octo, qui omnes incredíbili cupiditáte Chriſtũ infidélibus prædicándi flagrábant, in Bélgiũ pervénit. Divíſis inter ſe, quibus quíſque evangelizáret, civitátibus: ipſe ſibi ſumpſit Ambiános, urbem inter álias eminéntem, ubi aliquándiu páriter cum Lucáno, quem paulò poſt a ſe dimíſit ut Bellovácos fidem edocéret, deinde ſolus Chriſtum annúntians, plúrimos verbo & miráculis ad fidem addúxit. Ipſe intérea jejúniis & oratiónibus, & gregem quem Deo pepérerat, & agónem ſuum Dómino commendábat. Rictiovárus Galliárũ præféctus ubi de Quintíni progréſſibus accépit, Ambiános ádvolat, Quintínum comprehénſum in cárcerem detrúdit: póſtero die pro tribunáli ſedens eum ſibi ſiſti jubet: Chriſtum líberè prædicántem, primùm blandítiis & promíſſis, deinde terróribus & minis ab ea fide ad ſimulacrórum veneratiónem tentat abdúcere: nihil faciéntem promíſſa & minas duríſſimis flagéllis cædi præcipit. Quintínus inter flagélla Deo grátias agens, ejus ſenſit auxílium his vócibus confirmántis: Quíntíne, conſtans eſto, viríliter age; ego adſum tibi. Quâ voce tortóres ad terram dati ſeípſos duriſſimè torquéri exclámant, & Rictiovári præséntis auxílium implórant. Præféctus hæc Quintínum mágices ope peregíſſe vociferátus, vinctum eum obſcurióri cárcere reclúſit, vetuítque ne cui Chriſtiáno licéret ad eum adſpiráre conſolándi grátiâ.

Lectio v.

AT ille nocte ſequénti jubétur ab Angelo pópulum conſolári, eúmque in fide Chriſti confirmátum ſacro baptíſmate ſanctificáre. Quintínus evígilans ſurréxit, & Angelo duce, cárcere egréſſus in médiam urbem venit, & ad confluéntem multitúdinem verba fáciens hómines ferme ſexcéntos ad Chriſti fidem adjúnxit. Quintínum clauſo cárcere exiiſſe mirántur cuſtódes, ad eum requiréndum dilabúntur; concionántem ad pópulum nacti, credunt, Chriſtum profitén-

tur, & Rictiováro cuncta renúntiant. Ille ad hæc frendens, & custódes malárum ártium accúsans, relíctis supplíciis, astu & dolo Quintínum aggréditur: quæ cùm non succéderent, ad torménta recúrrit, jussítque mártyrem tróchleis sic torquéri, ut ómnia membra suis locis emoveréntur; resticulis ínsuper férreis eum cædi; óleo, pice & ádipe fervéntibus plagas laceráti córporis perfúndi. Necdum his conténtus ardéntes faces latéribus admovéri jussit. Sed has flammas divíni spíritûs flamma, quâ intus ardébat Quintínus, fácilè vicit. Quæ ómnia cùm martyr invíctus se tanquã refrigéria existimáre affirmáret, jussit Præféctus ei in os instillári potiónem calce, sinápi & acéto permíxtam, ut ne suâ étiam tortúrâ partes intérnæ carérent. Quintínus cùm assereráret hæc ori suo mellis instar dúlcia; minátus est Præféctus eum Romam caténis gravíssimis onústum ad Augústos missum iri, ubi torméntis immánibus necarétur. Cui Quintínus: Ego verò Romam ire non refórmido; certo enim scio Deum mihi illic perinde atque hic adfutúrum: confido tamen me in hac Província certándi finem factúrum.

Lectio vj.

INterim Præféctus, cui iter erat necessárium Augústam Veromanduórum, eódem Quintínum grávibus caténis onerátum duci jussit. Qui cùm in confessióne veræ fidei constánter perseveráret, duábus prælóngis & acútis súdibus férreis, quas taríngas appellábant, Præfécto præsénte, utrínque ab húmeris ad crura transfígitur: prætérea clavi extrémis dígitis immittúntur. Tandem de Sevéri Honoráti consílio cápite truncátus longis pœnis finem impósuit prídie Caléndas Novémbris. Ipso immolatiónis témpore beatíssima ejus ánima candidíssimæ colúmbæ instar visa est ad cœlos evoláre: corpus verò supplumbátum in Suminam, qui flúvius urbem álluit, cæcâ nocte projéctum est. Post annos quinque & quinquagínta Eusébia, matróna România, illud invénit incorrúptum; statímque oculórum usum, quo annos novem carúerat, recuperávit. Repértum in monte juxta ur-

bem sepelívit, sacellúmque túmulo superstrúxit. Longo post témpore cùm ob Vandalórum & Hunnórum infestatiónes ignótus esset sepúlcri locus, beáto Elígio innótuit, qui & edúctas inde Relíquias honestióre loco póсuit, & thecâ exímii óperis quam ipse fabricáverat, decorávit: auxit & Basílicam, in qua ut in cæteris locis quæ ditávit Elígius, signa & virtútes operátus est Dóminus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte timére eos, qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere: sed pótiùs timéte eum, qui potest & ánimam & corpus pérdere in gehénnam. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

In Psalm. 140.

UNde prævaluérunt verba Dómini? [Ecce ego mitto vos sicut agnos in médio lupórum: Nolíte timére eos qui occídunt corpus, ánimam autem non possunt occídere:] dedit timórem, subjécit spem, inflammávit charitátem. Nolíte, inquit, timére mortem: mortem timétis? prior mórior. Ne vel capíllus vester péreat, formidátis? prior integer in carne resúrgo. Méritò audístis verba ejus, quia prævaluérunt. Dicébant & occidebántur; cadébant & stabant. Et quid est factum de tot mórtibus mártyrum, nisi ut ipsa verba prævalérent, & tanquam irrigáta terra sánguine téstium Christi pullulàret ubíque seges Ecclésiæ.

Lectio viij.

AUdient, (inquit Psaltes) verba mea, quóniam prævaluérunt.] Unde prævaluérunt? jam díximus, cùm prædicántur a non timéntibus. Quid non timéntibus? nec exília, nec damna, nec mortem, nec crucem. Non enim mortem solam, sed nec crucem, quâ morte nihil videbátur execrabílius. Ipsam Dóminus suscépit, ne discípuli ejus mortem quidem timérent, sed nec genus mortis perhorréscerent. Ergo a non timéntibus cùm dicúntur hæc, prævaluérunt. Quid ergo mortes illæ ómnium mártyrum, quid fecérunt? au-

di..., juxta inférnum dissipáta sunt ossa mártyrum, id est, córpora téstiũ Christi. Occísi sunt enim mártyres, & quasi prævaluérunt qui occidérunt.... nam dictum est in quodam Psalmo, jacuísse mortes Sanctórum, & non fuit qui sepelíret. Sed illæ omnes mortes factæ sunt crassitúdo terræ....ut inde seges Ecclésiæ ferácius repullularet.

Lectio ix.

JAm nostis, Fratres, contemptibília terræ hujus de quibus pinguéscit...... de terrâ eréxit inopem, & de stércore exaltávit páuperem, ut collocáret eum cum princípibus pópuli sui. Prostrátus est enim (martyr) in terrâ; tanquam pinguédo terræ, disrúptus est super terram; sicut jácuit ille Lázarus ulcerósus: sed tamen ab Angelis sublátus est in sinum Abrahæ. [Pretiósa in conspéctu Dómini mors Sanctórum ejus.] Sicut contemptíbilis est sæculo, ita pretiósa est agrícolæ. Novit enim ibi utilitátem & úberem succum, unde seges fértilis surgat: sed contémnit eam iste mundus. Nescítis quia [contemptibília elégit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea quæ sunt evacuéntur?] De stércore eréctus Petrus & Paulus: & cùm occideréntur, contemnebántur. Modò jam saginátа inde terra, exurgénte ségete Ecclésiæ, ecce quod est nóbile & præcípuum in mundo, imperátor venit Romam: Quò féstinat? ad templum imperatóris, an ad memóriam Piscatóris?

Oratio.

DEus, qui nos beáti Quintíni Mártyris tui ministério, Ecclésiæ tuæ fíliis aggregásti; quæsumus, ut ejus méritis & précibus, fidem quam nobis annuntiávit, piis opéribus profiténtes, cœléstis étiam glóriæ, quam torméntis pro confessióne tui nóminis proméruit, fácias nos esse partícipes; Per.

DIE XVII.

In Festo

S. GREGORII,

Thaumaturgi, Neocæsariensis, Episcopi.

Semiduplex.

De Comm. Pont. xxj.

Pridie. In Vesperis, Or. Da quæsumus, xxvij.

Lectio ij.

Ex ejus vita apud S. Greg. Nyssen. & S. Hieron.

THeodórus qui póstea Gregórius appellátus

est primùm Cæsaréæ in Palæstínâ toto quinquénnio Orígenem áudiit, a quo ad fidem Christiánam addúctus est; deínde a Phœdimo Amaséæ Epíscopo invítus & fúgiens Neocæsariénsis civitátis Epíscopus consecrátus. Cùm vidéret plebem sibi commíssam idolórum cúltui omníno déditam, nec plures in ea quàm septémdecim inveníri fidéles; ad Deum oratiónibus confúgit, ut modum prædicatiónis ad ánimas Deo lucrándas dísceret. Cùm autem per totam noctem de ratióne atque sermóne fidei apud se multa cogitáret, ei se manifésta in luce óbtulit vidéndam Virgo Deípara unà cum Joánne Evangelísta, qui matri Dómini óbsequens, Gregório sýmbolum trádidit, cujus ope & totam illam gentem ad fidem Christi convértit, & contra hæreses munívit.

Lectio iij.

INnumerabília sunt quæ patrávit mirácula & prodígia, unde Thaumatúrgi nomen est adéptus. Ut fidem éthnico sacerdóti testátam fáceret, saxum immáne eò jussit transíre quò sacérdos díxerat, & statim saxũ eódem tránsiit. Cùm fratres duo armátos hómines compararént, ut litem de stagno patérno dirímerent; Gregórius ad stagnũ venit, ubi cùm in oratióne pernoctásset, jussit aquam áliò recédere; continuò aqua jussa sic recéssit, ut ne gutta quidem remánserit. Lycũ amnem agros malè inundántem, defixo ad ripam báculo, quod póstea crevit in árborem; sic coércuit, ut ultra eum términum non efflúxerit. Sed omníno longum fúerit, ait sanctus Basílius, tanti viri mirácula recensére, qui propter donórum excelléntiam quæ in ipso operabátur Spíritus in omni virtúte, signis ac prodígiis, ab ipsis étiam veritátis hóstibus alter Moses appellátus est. Migratúrus e vita, cùm quæsiísset quot in civitáte Neocæsariénsi réliqui essent infidéles; responsúmque esset, esse omníno septémdecim; Deo grátias agens: Tótidem, inquit, erant fidéles, cùm cepi Episcopátum. Deóque pro conversióne reliquórum ardéntes fudit preces. Supersunt ejus quædam scripta quibus étiam, non solùm mirácculis Ecclésiam Dei

illustrávit. Mórtuus est anno Christi ducentésimo & septuágesimo.

Die XIX.

In Festo S. ELIZABETH, Viduæ.

Simplex.

Omnia de Communi SS. Mulierum, lix.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Tuórum, lxiv.

Fit Commem. SS. Warlesii & Luxoris.

Ant. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus; & qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. *Eccli.* 2.

℣. In nómine tuo exultábunt justi, Dómine; ℟. Et in justítia tua exaltabúntur. *Ps.* 88.

Or. Beatórum, *ut infra.*

Lectio iij.

Ex ejus vita apud Sur.

Elízabeth Andréæ Hungarórum regis fília, ab infántia Deum timére cœpit, & crescens ætáte crevit étiam devotióne. Ludovíco Toringiæ Lantgrávio nupta nihil de prístino fervóre remittébat; & licet induerétur regálibus, ne viri óculos læderet, intériùs cilícium gerébat abscónditum. Omni bonórum óperum géneri dédita, víduis, pupíllis, ægrótis, cárcere inclúsis & egéntibus ómnia subventiónis benefícia ministrábat. Cùm Toríngiam gravis annónæ inópia prémeret, absénte viro, omne ditiónis suæ fruméntum distríbuit. Quorum étiam infirmitátibus consúlens, nosocómium illis ad radícem montis, in cujus vértice situm erat palátium, extrúxit. Ex Apúlia redux Ludovícus cónjugis pietátem summópere laudávit. Cùmque deínde cruce signátus, in Oriéntem profiscerétur, in itínere diem extrémum óbiit. Tunc qui fratri ejus Henríco nondum ad regéndum idóneo a consíliis erant, Elízabeth contumeliósè hábitam, ac bonis spoliátam aulâ excédere coegérunt. Jussit tamen Henrícus eam in dignitátes facultatésque suas restítui: sed ipsa brevi póstea, ne plebi óneri esse viderétur, relíctâ aulâ, prístinam paupertátem ampléxa est: ab áulicis íterum spreta, laudáta verò a Gregório nono, qui eam in Apostólicæ sedis tutélam recépit. Majóris autem paupertátis desidério flagrans, in quodam Fratrum Minórum sacéllo, die sancto Paras-

céves, pósitis super nudum altáre mánibus, solémni professióne, sæculi pompis, cognátis, ac sibi ipsi renuntiávit; facultátes autem, quas jussu Pontíficis retínuit, páuperum necessitátibus sublevándis impéndens, victum lanifício cómparans, mirâ humilitáte ac patiéntiâ relíquum vitæ currículum egit, absolvítque anno ætátis vigésimo quarto. Eam post triénnium idem Gregórius Sanctis adscrípsit. ¶ Eódem die cólitur memória sanctórum Warlésii & Luxóris, quorum veneratiónem apud Ambiános perantíquam esse testántur vétera Ecclésiæ Ambianénsis moniménta. Eórum enim nómina recenséntur in antiquo hujus Ecclésiæ martyrológio; sacræ autem eórum Relíquiæ multis jam sæculis in Cathedráli Ecclésia asservántur.

Ad Laud. *pro Commemor. SS. Warlésii & Luxoris.*

Ant. Non secúndum carnem ambulámus, sed secúndùm spíritum; nam prudéntia carnis mors est, prudéntia autem spíritûs vita & pax. *Rom.* 8.

℣. Beneplácitum est Deò super timéntes eum, ℟. Et in eis qui sperant super misericórdia ejus. *Ps.* 146.

Oratio.

Beatórum Warlésii & Luxóris, quæsumus, Dómine, sancta commemorátio nos tueátur, & eórum comméndet orátio veneránda; Per Dóminum nostrum.

Die XXI.

In Festo PRÆSENTATIONIS B. M. Virginis.

Duplex Majus.

Psalmi de Feria; & sic in toto Officio.

Antiphona, 1. *toni*. g.

Filiæ Jerúsalem, nuntiáte Dilécto meo, quia amóre lángueo. *Cant.* 5.

Ant. 6. F. Totus desiderábilis, talis est diléctus meus; & ipse est amícus meus. *Cant.* 5.

Ant. 2. D. Indica mihi quem díligit ánima mea, ubi pascas. *Cant.* 1.

Ant. 4. d. Quis mihi det te, ut invéniam te? Apprehéndam te, & me docébis. *Cant.* 8.

Ant. 3. c. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Capitulum. Is. 56.

Hæc dicit Dóminus: Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint

fedus meum, dabo eis in domo mea & in muris meis locum: nomen sempitérnum dabo eis, quod non peribit.

Hymnus.

O Sancte Sanctórum Deus,
Quàm pura sese dévovet,
Ignóta prisco féderi,
Tuas ad aras hóstia!

Afflata sancto Spíritu,
María virgo, cœlibis
Amóre vitæ, pérpeti
Se castitáti cónsecrat.

Prolis coætérnæ Patri
Futúra mater, Cœlitum
Paráre Regi néscíens
Festinat aulam péctoris.

Exosa pompas sæculi,
Latére, nesciri studet;
Solo, placére cui cupit,
Deo frui beátior.

Hinc quanta post hæc virginum
Floréscet in terris seges!
Laus quanta despéctæ priùs
Adjécta continéntiæ!

Quotquot pudóris æmulæ
Matris prement vestígia,
Tot illa post se Filii
Dux sistet ad regis thronum:

Nunc, qui tuæ castam, Deus,
Devóvimus legi fidem,
Fac nulla discórdes sacris
Ut árguat votis dies.
Amen.

℣. Unam pétii a Dómino, hanc requíram; ℟. Ut inhábitem in domo Dómini. *Ps.* 26.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Dábitur illi fidei donum eléctum, & sors in templo Dei acceptíssima. *Sap.* 3.

Oratio, Deus, qui beátam Maríam, *ut infra ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. *ut in Psalterio*, 34.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Jesum de María natum, * Venite, adorémus, *Matt.* 1.

Psalmus, Venite, 2.

Hymnus.

Quam pulchrè gráditur Fília Príncipis,
Templi cùm próperat límina tángere!
Prælúdit melióri,
Quam mox ófferet hóstiam.

E matris grémio Núminis in sinum
Infans non dúbiis pássibus ádvolat:
Virgo Núminis ara
Aris víctima sístitur.

Sponso membra Deo móllia dévovet;
Cordis virgínei dédicat íntima;

Verbo débita Mater
Verbo víscera cónsecrat.
ECUM cuncta Deo pródiga dum voves,
men, Virgo, tui péctoris íncola,
Quanto fénore pensat
Terræ quæ bona déspicis?
T supréma tibi glória,
Trínitas;
uo Virgo téneram se vovet hóstiam,
Puri Flamen amóris,
Fac nos jam tibi vívere.
Amen.

N I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Præcépit mihi
i creávit me; & in ha-
atióne sancta coram ip-
ministrávi. *Eccli.* 24.

Ant. 3. a. Quasi cypréss-
s exaltáta sum in monte
on: & quasi terebínthus
téndi ramos meos; &
mi mei honóris & grá-
e. *Eccli.* 24.

Ant. 6. C. Quasi vitis
ıctificávi suavitátem o-
ris; & flores mei fruc-
s honóris & honestátis.
ccli. 24.

℣. Ego sicut olíva fruc-
era in domo Dei: ℟.
perávi in misericórdia
ei. *Ps.* 51.

*Lectiones de Scriptura oc-
urrente.*

Post j. Lect. ℟. En Diléctus meus lóquitur mihi: * Surge, própera, amíca mea, colúmba mea, formósa mea; & veni. ℣. Ecce sto ad óstium, & pulso: si quis aperúerit mihi, intrábo ad illum: * Surge. *Cant.* 2. *Apoc.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Surgam, & quæram quem díligit ánima mea: * Donec aspíret dies, vadam ad montem myrrhæ, & ad collem thuris. ℣. Dicit mihi: Tempus prope est: Etiam vénio citò: * Donec. *Cant.* 3. & 4. *Apoc.* 22.

Post. iij. Lect. ℟. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; * Quia índuit me vestiméntis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. ℣. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; * Quia. Glória. * Quia. *Is.* 61. *Luc.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Quàm pulchra es, Amíca mea; quàm pulchra es! Oculi tui colúmbárum. *Cant.* 4.

Ant. 8. c. Osténde mihi fáciem tuam; sonet vox tua in áuribus meis; vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra. *Cant.* 2.

Ant. 2. D. Favus distil-

lans, lábia tua: mel & lac sub lingua tua; & odor vestimentórum tuórum sicut odor thuris. *Cant.* 4.

℣. Myrrha, & gutta, & cásia a vestiméntis tuis: ℟. Ex quibus delectavérunt te filiæ regum. *Ps.* 44.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Virgínibus.

Lectio iv. Lib. 2. cap. 2.

DE Mariæ virtútibus quid loquar? Virgo erat non solùm córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulterávit afféctum: corde húmilis, verbis grävis, ánimi prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior: non in incérto divitiárum, sed in prece páuperum spem repónens: inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, bene velle ómnibus, adsúrgere majóribus natu, æquálibus non invidére, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem. Non gestus fráctior, non incéssus solútior, non vox petulántior; ut ipsa córporis spécies simulácrum fúerit mentis, figúra probitátis.

℟. Audi, filia, & inclina aurem tuam, & * Oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui: & concupíscet Rex decórem tuum, quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Dóminus tecum, María; ne tímeas: * Oblivíscere. *Ps.* 44. *Luc.* 1.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Lectio v.

Homil. 3. *super* Missus est. §. 3.

MEritò concupívit Rex decórem Vírginis. Fécerat enim quidquid longè ántea præmónita fúerat a patre suo David, dicénte sibi: [Audi, Filia, & vide, & inclina aurem tuam, & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui.] Et si hoc féceris, concupíscet Rex decórem tuum. Audívit quippe, & vidit; audívit, & crédidit; vidit, & intelléxit. Et inclinávit aurem suam ad obediéntiam, & cor suum ad disciplínam, & oblíta est pópulum suum, & domum patris sui: quia nec pópulum suum augére prolis successióne, nec dómui patris sui relínquere curávit hærédem: sed quidquid honóris in pópulo,

ıidquid de patérna do-
o rerum terrenárum ha-
ıre potuíſſet; ómnia ar-
tráta eſt ut ſtércora, ut
hriſtum lucrifáceret.
℟. Quòd relíqueris pa-
ntes tuos, reddat tibi
óminus pro ópere tuo:
* Plenam mercédem
cípias a Dómino Deo
o, ad quem veníſti,
ſub cujus confugíſti
ıs. ℣. Benedícta tu, &
áta quæ credidíſti: *
enam. *Ruth*, 2. *Luc.* 1.

Lectio vj. §. 7.

O Virgo prudens, ô Virgo devóta, quis dócuit Deo placére vir-
ıitátem? Quæ lex, quæ
.ítia, quæ página véte-
Teſtaménti vel præ-
ıit, vel cónſulit, vel
rtátur in carne non car-
liter vívere, & in terris
ıgélicam dúcere vitam?
ıi légeras, beáta Vir-
: [Sapiéntia carnis
ıs eſt;] & : [Curam
nis ne perfecéritis in
ſidério?] .... Ubi audíe-
: [Volo vos omnes eſ-
ſicut & meípſum?]
: [Bonum eſt hómini,
ic permáneat ſecúndùm
um consílium? De Vir-
ibus (inquit) præcép-
n non hábeo, consí-
n autem do.] Tu verò
a dicam præcéptum,
ſed nec consílium, nec
exémplum: niſi quod únc-
tio docébat te de ómni-
bus; ac ſermo Dei vivus &
éfficax ante tibi factus ma-
giſter quàm Fílius, priùs
inſtrúxerit mentem, quàm
indúerit carnem. Chriſto
ergo dévoves te exhibére
vírginem; & neſcis quòd
ipſi exhibéri te opórteat
étiam matrem? Eligis in
Iſrael eſſe contemptíbilis;
&, ut illi pláceas cui te
probáſti, maledíctum in-
cúrrere ſterilitátis: & ec-
ce maledíctio benedictióne
commutátur, ſterílitas fe-
cunditáte recompensátur.

℟. Omnis glória ejus fí-
liæ Regis ab intus; * Af-
feréntur Regi vírgines poſt
eam in lætítia & exulta-
tióne: † Adducéntur in
templum Regis. ℣. Unus
de Angelis locútus eſt me-
cum, dicens: Veni, &
oſténdam tibi ſponſam:
* Afferéntur. Glória. †
Adducéntur. *Pſ.* 44. *A-
poc.* 21.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sub umbra il-
líus quem deſideráveram,
ſedi; & fructus ejus dul-
cis gútturi meo. *Cant.* 2.

Ant. 7. c. Introdúxit me
Rex in cellária ſua: or-
dinávit in me charitátem.
Cant. 1.

Ant. 4. E. Ego dilécto meo, & diléctus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

℣. Defécit caro mea & cor meum, ℟. Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum. *Ps.* 72.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. de sancta Virginitate. §. 3.

BEátior María percipiéndo fidem Christi, quàm concipiéndo carnem Christi. Nam & dicénti cuídam: [Beátus venter, qui te portávit;] ipse respóndit: [Imò beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt.] Dénique frátribus ejus, id est, secúndum carnem cognátis, qui non in eum credidérunt, quid prófuit illa cognátio? Sic & matérna propínquitas nihil Maríæ profuísset, nisi felíciùs Christum corde quàm carne gestásset.

℟. Dictum est a Dómino per Prophétam: Ecce Virgo in útero habébit, & páriet fílium: * Et vocábunt nomen ejus, Emmánuel, quod est intérpretátum: Nobíscum Deus. ℣. Dícite fíliæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: * Et vocábunt. *Matth.* 1. *Is.* 62.

Lectio viij. §. 4.

IPsa quoque virgínitas ejus ídeo grátior & accéptior, quia Christus priúsquam conciperétur, jam Deo dicátam, de qua nascerétur, elégit. Hoc indícant verba, quæ sibi fetum annuntiánti Angelo María réddidit: [Quómodo (inquit) fiet istud, quóniam virum non cognósco?] Quod profécto non díceret, nisi Deo vírginem se ante vovísset.

℟. Dixit Deus: Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium; * Et ait Deus: Páriet Fílium, & constítuam pactum meum illi in fedus sempitérnum. ℣. Dixit María: Virum non cognósco. * Et ait. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Lectio ix. *Cap.* 5.

NOn est ergo cur Dei vírgines contristéntur, quòd étiam ipsæ, virginitáte serváta, matres carnis esse non possunt.

Illum enim solum virgínitas decénter párere posset, qui in sua nativitáte parem habére non posset. Verúmtamen ille uníus sanctæ Vírginis partus ómnium sanctárum Vírginum est decus. Et ipsæ cum María matres Christi sunt, si Patris ejus fáciunt voluntátem. Hinc enim & María laudabíliùs atque beátiùs Christi mater est, secúndum supra memorátam ejus senténtiam: [Quicúnque facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse mihi frater, & soror, & mater est.]

℟. Múlier de turba dixit Jesu: Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ suxísti. At ille dixit: Quinimò, * Beáti qui áudiunt verbum Dei, & custódiunt illud. ℣. Immortálitas est in cognatióne sapiéntiæ, & præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus: * Beáti. Glória Patri. * Beáti. *Luc.* 11. *Sap.* 8.

AD LAUDES.

Antiphona, 5. *toni*, a.

PArs mea Dóminus, dixit ánima mea: bonus est ánimæ quærénti illum. *Thren.* 3.

Ant. 2. D. Quæsívi sapiéntiam pálam in oratióne mea: ante templum postulábam pro illa. *Eccli.* 51.

Ant. 4. E. A juventúte mea investigábam eam: inclinávi módicè aurem meam, & excépi illam. *Eccli.* 51.

Super Canticum, Laudáte Dóminum, *ut in Officio de Beata Maria in Sabbato*, xcij.

Ant. 7. d. Multam invéni in me sapiéntiam, & multùm profféci in ea: danti mihi sapiéntiam dabo glóriam. *Eccli.* 51.

Ant. 6. F. In voce laudis immolábo tibi: quæcúnque vovi, reddam Dómino. *Jonæ*, 2.

Capitulum. Eccles. 4.

CUstódi pedem tuum, ingrédiens domũ Dei; & appropínqua ut áudias.

Hymnus.

INFANS pulsa recèns matris ab úbere,
Abscóndi tácitis quærit in átriis;
Templum Virgo futúra,
Templi crescit in ædibus.
IN blanda réquie, plena negótio,
Uni nota Deo vívere cógitat:
Hic pro lacte paréntis
Sugit Núminis úbera.
SIC Auróra novi núntia lúminis

Primo mane latet núbibus
óbsita ;
Mox Solem paritúra
Plenum qui réferat diem.

Sol in Virgíneo péctore, præviis
Ardórem rádiis súscitat íntimum :
Hoc fecúnda calóre
Virtus ínsita gérminat.

Ut fert prima novis múnera fróndibus
Arbos irrígui fontis in álveo ;
Fructum Virgo datúra
Sese flóribus índuit.

Sit supréma tibi glória, Trínitas ;
Quo Virgo téneram se vovet hóstiam,
Puri Flamen amóris,
Fac nos jam tibi vívere.
Amen.

℣. Dóminus abscóndit me in tabernáculo suo : ℟. Protéxit me in abscóndito tabernáculi sui. *Ps.* 26.

Ad Bened. *Ant.* 5. C. Circuíbam, quærens sapiéntiam, ut mihi illam assúmerem ; & ádii Dóminum. *Sap.* 8.

Oratio.

Deus, qui beátam Maríam semper Vírginem Spíritûs sancti habitáculum hodiérnâ die in Templo præsentári voluísti ; præsta, quæsumus, ut ejus intercessióne in Templo glóriæ tuæ præsentári mereámur ; Per Dóminum. . . . in unitáte ejúsdem.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Pars mea.

In. ℟. *brev.* Qui natus es * de María Vírgine. *Matt.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. Quæsívi.

Capitulum. Sap. 6.

Cura disciplínæ diléctio est, & diléctio custódia legum illíus est : custodítio autem legum consummátio incorruptiónis est : incorrúptio autem facit esse próximum Deo.

℟. *breve.* Propter innocéntiam * Suscepísti me, Deus. ℟. Propter. ℣. Et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum. * Suscepísti. Glória Patri. ℟. Propter. *Ps.* 40.

℣. Adhæsit ánima mea post te : ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Oratio, Deus, qui beá-

tam, *ut supra ad Laudes; & sic ad Sextam & Nonam.*

AD SEXTAM.

Ant. Dóminus.

Capitulum. Eccli. 17.

COgnósce justítias & judícia Dei, & sta in sorte propositiónis & oratiónis altíssimi Dei. In partes vade sæculi sancti, cum vivis & dántibus confessiónem Deo.

℟. *breve.* Exáudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, * Dum oro ad te. ℟. Exáudi. ℣. Dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum. * Dum oro ad te. Glória Patri. ℟. Exáudi. *Ps.* 27.

℣. Circúmdabo altáre tuum, Dómine; ℟. Ut áudiam vocem laudis, & enárrem univérsa mirabília tua. *Ps.* 25.

AD NONAM.

Ant. In voce.

Capitulum. Judith, 10.

DEus patrum nostrórum det tibi grátiam, & omne consílium tui cordis suâ virtúte corróboret; ut gloriétur super te Jerúsalem, & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum.

℟. *breve.* Apud te laus mea * In Ecclésia magna. ℟. Apud te. ℣. Vota mea reddam in conspéctu timéntium eum, * In. Glória. ℟. Apud te. *Ps.* 21.

℣. Innocéntes & recti adhæsérunt mihi; ℟. Quia sustínui te. *Ps.* 24.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum. Apoc. 21.

ECce tabernáculũ Dei cum homínibus, & habitábit cum eis: & ipsi pópulus ejus erunt, & ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

Hymnus. O sancte sanctórum, *ut in I. Vesperis.*

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Ad Magníf. *Ant.* 1. D. Eo quòd castitátem amáveris, manus Dómini confortávit te, & ídeo eris benedícta in ætérnum. *Judith*, 15.

Oratio, Deus, qui beátam, *ut supra ad Laudes.*

Fit Commemoratio S. Cæciliæ, Ant. Infirma, ℣. Hæréditas, *ut in Communi Virg. Martyrum*, lij. *Oratio*, Deus, qui nos ánnuâ, *ut infra.*

AD COMPLETORIUM.

Hymnus, Virgo Dei Génitrix, *ut in Psalterio*, 34.

DIE XXII.
In Festo
S. CÆCILIÆ
Virg. & Mart.
Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum Martyrum, liij.

Lectio ij.
Apud Baron. & Boll.

CÆcília in virginitátis propósito, & in fídei confessióne, Dei múnere sic roboráta est, inquit sanctus Gregórius magnus in Sacramentário, ut nec ætátis lúbrico ab intentióne mutarétur, nec blandiméntis carnálibus demulcerétur, nec sexûs fragilitáte deterrerétur, nec tormentórũ immanitáte vincerétur; sed servándo córporis ac mentis integritátem, cum virginitátis & martyrii palmâ ætérnam mererétur adipísci beatitúdinem. Hæc una est ex quátuor celebérrimis Ecclésiæ Occidentális Virgínibus martyrio coronátis, quarum nomen antíquitus insértum est in Cánone Missæ. Corpus ejus in cœmetério Prætextáti, extra urbem viâ Appiâ, vel inítio sepúltum est vel illuc translátum. Cùm autem rumor increbuísset, sanctæ Vírginis corpus, Astúlfo Longobardórum rege Romam obsidénte, ab hóstibus furto fuísse ablátum; Pascháli Pontífici pro more vigílias celebránti, & ante Confessiónem sancti Petri Dei laudes canénti, anno octingentésimo vigésimo primo, Cæcíliam apparuísse scribit Anastásius, & quo in loco sepúlta esset indicásse. Is, cùm sanctæ Mártyris corpus in sepúlcro áureis induméntis velátum, & ad ejus pedes linteámina ejúsdem sánguine aspérsa reperísset; illud magno cum honóre intra muros tránstulit in Ecclésiam quam sub ejus nómine Gregórius Magnus extrúxerat. Ibi Cæcíliæ corpus, unà cum sanctórum Valeriáni, Tibúrtii & Máximi, Urbáni quoque ac Lúcii Pontíficum corpóribus, sub altári collocávit.

Lectio iij.

EAm Ecclésiam Paulo Sfondráto Cardinále exornánte, vetus excavátum forámen detéctum est pérvium ad corpus sanctæ Mártyris, per quod fidéles sudaríola solébant demíttere, quæ e sepúlcri contáctu vim restituéndæ sanitátis haurírent. Marmóreum ítaque ibi monuméntum invéntum est; & in

in eo arca cypréssina, pénitus illæsa, dúctili clausa opérculo, in qua sanctum jacébat Cæcíliæ corpus, séricis pannis involútum, qui cùm essent depréssi, situm córporis ostendébant. Sérica quoque fila auro intertéxta, circa corpus ejus repérta sunt; & ad pedes vela sánguine mádida. Visúmque est, non, ut ássolet in sepúlcro, resupínum corpus; sed ut in lecto jacens supra dextrum latus. Tum Clemens octávus, die ipsâ sanctæ Mártyri sacrâ, post oblátum ritu solémni Missæ sacrificium, ministério Diaconórum adjútus, thecam argénteam détulit in Confessiónem: in eáque cypréssinam arcam, quæ venerándum vírginis corpus continébat, collocávit; & in lapídeo monuménto utrámque ita simul compósitam inclúsit, anno Dómini millésimo quingentésimo nonagésimo nono.

Oratio.

DEus, qui nos ánnuâ beátæ Cæcíliæ Vírginis & Mártyris tuæ solemnitáte lætíficas; da, ut cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur; Per Dóminum.

Vesperæ a Capitulo de Festo sequenti.

DIE XXIII.

In Festo

S. CLEMENTIS,

Papæ & Martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris, viij.

Pridie In Vesperis, *Orat.* Omnípotens, xiij.

Fit Commem. S. Cæciliæ, *Ant.* Fecísti. ℣. Me propter, *ut in Communi*, lix.

Orat. Deus, qui nos, *ut supra.*

Ex libro sancti Irenæi Epíscopi & Mártyris, advérsùs Hæreses.

Lectio ij.

Lib. 3. *cap.* 3. §. 3.

POst Anaclétum tértio loco ab Apóstolis Epíscopátum sortítur Clemens, qui & vidit ipsos Apóstolos, & cóntulit cum eis, & cùm adhuc insonántem prædicatiónem Apostolórum & traditiónem ante óculos habéret, non solus: adhuc enim multi supérerant tunc ab Apóstolis docti. Sub hoc ígitur Cleménte, dissensióne non módicâ inter eos, qui Corínthi essent, fratres factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclésia potentíssimas litteras Corínthiis, ad pacem eos cóngregans,

& réparans fidem eórum, & annúntians quam in recénti ab Apóstolis accéperant Traditiónem. [Obiit tértio Trajáni anno, & nóminis ejus memóriã usque hódie Romæ extrúcta Ecclésia custódit.]

De Epístola prima sancti Cleméntis ad Corínthios.

Lectio iij. §. 7. 21. & 38.

HÆc, Dilécti, non tantùm ut vos admoneámus, scríbimus; sed étiam ut nos ipsi commonefaciámus: in eódem enim stádio versámur, & certámen idem nobis impósitum est. Quocírca relinquámus inánes & vanas curas, atque veniámus ad glorióśam & venerábilem sanctæ vocatiónis nostræ régulam..... Dóminum Jesum Christum, cujus Sanguis pro nobis datus est, venerémur. Præpósitos nostros revereámur: Senióres nostros honorémus: júvenes doceámus disciplínam timóris Dei. Uxóres nostras ad id quod bonum est corrigámus... Liberi nostri disciplínæ Christi partícipes sint: discant quid humílitas apud Deum váleat, quid casta cháritas apud Deum possit; quómodo timor ejus bonus est ac magnus, & servans omnes qui in ipso sanctè versántur in pura mente. Scrutátor enim est cogitatiónum & consiliórum mentis... Servétur ítaque totum corpus nostrum in Christo Jesu, & unusquísque próximo suo subjiciátur, juxta grátiæ donum ipsi assignátum. Fortis ne contumélià afficiat imbecíllem; imbecíllis verò fortem revereátur: dives páuperi largiátur; pauper verò grátias agat Deo, quòd ei déderit per quem inópia ejus suppleátur. Sápiens osténdat sapiéntiam suam, non in verbis, sed in bonis opéribus: húmilis non sibi testimónium ferat; sed sinat ut alter ipsi perhíbeat testimónium: qui carne castus est, ne insoléscat, sciens álium esse qui ei continéntiam donat.

In Vesp. *fit Commem. S. Chrysogoni, Martyris, Ant.* Qui vícerit. ℣. Justus, *ut in Communi unius Mart.* ix.

Oratio, Deus, qui beátum, xiij.

Deinde S. Anastasiæ, Viduæ & Mart. Ant. Deus, ℣. Factus es, *ut in Communi SS. Mulierum*, lx. *Oratio*, Deus, cujus grátiâ, lxiv.

Die XXIV.

In Festo

S. CHRYSOGONI,

Martyris.

Simplex.

De Communi unius Martyris, ix.

Lectio iij.

Apud Baron. & Tillem.

CHrysógonus post longa víncula & cárceres Romæ pro Christi confessióne biénnio tolerátos, jubénte Diocletiáno, Aquiléiam perdúctus, postquam ejúsdem nec blandítiis, nec minis a propósito deterréri pótuit, ad aquas Gradátas secúri percússus est. Corpus ejus in mare projéctum, non multò post invéntum Zóilus Présbyter sepelívit in ædibus suis. Vetus est Romæ títulus sancti Chrysógoni, cujus nomen jam a primis tempóribus Cánoni Missæ insértum quotídie ad altáre recitátur. ¶ Eódem die fit memória sanctæ Anastásiæ Románæ, quæ a sancto Chrysógono in fide erudíta est. Orbáta viro cùm facultátes omnes paupéribus erogásset, & sanctum Chrysógonum in vínculis conjéctum per biénnium alimóniis fovísset, audítâ ejus morte accúrrit Aquiléiam, ut córpori ejus, quod a Zóilo Presbýtero sublátum servabátur, dignam sepultúram procuráret: unde in Illyricum & Macedóniam usque progrédiens ut Christi confessóribus & martyribus sédulam óperam impénderet; a multis præsídibus & præféctis vexáta, tandem post menses a Chrysógoni morte trédecim, in ora Illyridis marítima martyrium consummávit. Ejus nomen quotídie in Románâ Ecclésiâ in altáris sacrificio commemorátur.

In Laud. *fit Commem. S. Anastasiæ, Ant.* Supra modum. ℣. Adhæsit, *ut in Communi*, lxiij. *Orat.* Deus, cujus, lxiv.

Vesperæ de Festo sequenti.

Die XXV.

In Festo

S. CATHARINÆ,

Virginis & Martyris.

Semiduplex.

De Communi Virginum Martyrum, lj.

Pridie In Vesperis, *Oratio*, Deus, qui, lvij.

Lectio ij.

Ex Hist. Eccles. apud Fleury, l. 55.

CAtharínæ seu Æcatherínes, vírginis & mártyris memóriam singulári cultu jamprídem

venerátur Orientális Ecclésia; ejúsque corpus in Sina Arábiæ monte religiósè servátur. Paulus Latrénsis nóbilis Anachoréta, qui médio sæculo décimo óbiit, ejus festum diem summâ imprímis solemnitáte celebrábat. Sequénti sæculo, Símeon in monte Sina mónachus, consuétam Ricárdi Normánniæ ducis eleemósynam quæsitúrus, Rotómagum venit; ac secum allátas beátæ Catharínæ relíquias, in monastério supra montem urbi vicínum ædificáto depósuit. Inde cœpit beátæ Mártyris cultus per Gállias propagári. Obiit Símeon anno millésimo tricésimo quinto, apud Tréviros reclúsus, & inter Sanctos cólitur. [Extat Abbavíllæ Ecclésia Pa ochiál's Deo sub nómine sanctæ Catharínæ jam a duodécimo sæsæculo dicáta.]

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi & Mártyris, de disciplína & hábitu Vírginum.

Lectio iij.

Edit. Baluz. an. 1726.

NEminem Christiánum decet, & máximè vírginem non decet claritátem ullam computáre carnis & honórem; sed solum appétere sermónem Dei, & bona in ætérnum mansúra compléčti. Aut si in carne sit gloriándum, tunc planè quando in nóminis confessióne cruciátur; quando fórtior fémina viris torquéntibus invenítur; quando ignes, aut cruces, aut ferrum, aut béstias pátitur ut coronétur. Illa sunt carnis pretiósa monília, illa córporis ornaménta melióra.

In Vesp. *fit Commem. S. Blithmundi, Abbatis, Antiph.* Egrédere. ℣. Potens, *ut in Communi*, xxxvij. *Oratio*, Intercéssio, xlj.

DIE XXVI.

In Festo

S. BLITHMUNDI, Abbatis.

Simplex.

De Communi SS. Abbatum, xxxvij.

Lectio iij.

Apud Mab. sæc. Bened. 2.

BLithmúndus, nóbilis Delphínas, cùm adoléscens membris ómnibus captus esset, in Vimácum ad sanctum Valarícum, cujus fama univérsam Gálliam pervåserat, delátus est & ejus précibus sanátus; cujus benefícii non immemor impetrávit ut

inter mónachos Valaríci discípulos admitterétur. Extíncto Valaríco, Blithmúndus mónachis præféctus est, quibus ob bella áliis áliò dissipátis, in Itáliam se cóntulit ad sanctum Attalam abbátem monastérii Bobiénsis, quod sanctus Columbánus sancti Valaríci quondam magíster ædificárat. Post áliquot annos ibi exáctos, bellis in Vimáco compósitis, ad sepúlcrum óptimi magístri rédiit. Quod cùm vépribus & spinis horrére vidísset, loco repurgáto, céllulam ædificávit, in qua annos áliquot vitam eremíticam egit. Cùm mirácula non pauca éderet, multi vitæ monásticæ stúdio ad eum concurrérunt, eúmque, constrúcto monastério, abbátem elegérunt. Ibi Blithmúndus cum suis mónachis vitam Angelis quàm simíllimam degit: quasdam antíquæ superstitiónis relíquias sústulit, idóla quæ resídua erant, prostrávit. Tandem exantlátis pro Christo & animárum salúte labóribus plúrimis, ad beátam immortalitátem ábiit. Sacræ ejus relíquiæ in sancti Valarici monastério quiéscunt.

D I E XXVIII.

Ad Vesp. *fit Comment. S. Saturnini, Episc. & Mart. Ant.* Qui vícerit. ℣. Justus, ix. *Oratio,* Deus, cujus grátiâ, xiij.

D I E XXIX.

IN VIGILIA SANCTI ANDREÆ.

Simplex.

Officium de Feria, exceptis iis quæ sequuntur.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio iij. Cap. 1.

In illo témpore; Stabat Joánnes, & ex discípulis ejus duo; & respíciens Jesum ambulántem, dicit: Ecce Agnus Dei. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 7. in Joan. Ev. §. 9.

Audiérunt eum duo discípuli loquéntem, & secúti sunt Jesum.] In his duóbus erat Andréas, sicut modò audístis; Andréas autem frater Petri erat: & nóvimus in Evangélio quòd Petrum & Andréam Dóminus de navi vocávit, dicens: [Veníte post me, & fáciam vos piscatóres hóminum.] Et ex illo jam inhæsérunt illi, ut non recéderent. Modò ergo quòd illum sequúntur isti duo, non quasi non

receſsúri ſequúntur ; ſed vidére voluérunt ubi habitáret, & fácere quod ſcriptum eſt: [Limen oſtiórum ejus éxterat pes tuus; ſúrge ad illum veníre aſsíduè, & erudíre præcéptis ejus.] Oſténdit eis ille ubi manéret: venérunt & fuérunt cum illo. Quàm beátum diem duxérunt! quàm beátam noctem! Quis eſt qui nobis dicat quæ audíerint illi a Dómino? Ædificémus & noſmetípſi in corde noſtro, & faciámus domum quò véniat ille, & dóceat nos, & colloquátur nobis.

℟. Videns Jeſus duos diſcípulos sequéntes ſe, dixit eis: Quid quæritis? * Dixérunt ei: Rabbi, ubi hábitas? Dicit eis: Veníte, & vidéte. † Venérunt, & apud eum manſérunt die illo. ℣. Deſiderábant ut audírent ſapiéntiam quam déderat Deus in corde ejus. * Dixérunt. Glória. † Venérunt. *Joan.* 1. 2. *Paral.* 9.

Preces, flexis genibus.

Oratio.

ACcéptum tibi ſit, quæſumus Dómine, jejúnium noſtrum, & ad ſancti Apóſtoli tui Andréæ purióres fáciat nos veníre feſtivitátem; Per Dñm.

Pro Commem. S. *Saturnini, Ant.* Bonum. ℣. Cantábo. *Oratio*, Deus, cujus, *ut in Communi*, xiij.

Ad Horas, Preces, flexis genibus.

Veſperæ de Feſto ſequenti.

DIE XXX.

In Feſto

SANCTI ANDREÆ, Apoſtoli.

Duplex Majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, j. *exceptis iis quæ ſequuntur.*

IN PRIMIS VESPERIS.

Ad Magníf. *Ant.* 2. D. Audiérunt (Joánnem) duo diſcípuli loquéntem, & ſecúti ſunt Jeſum. Erat autem Andréas frater Simónis Petri unus ex duóbus, qui ſecúti fúerant eum. *Joan.* 1.

Or. Majeſtátem, *ut infra.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Ex Evang. Euſeb. Greg. Naz. Paulino. Greg. Turon. & aliis.

ANdréas Joánnis ſeu Jonæ filius, Simónis, qui póſtmodum Petrus dictus eſt, frater, Bethsáidæ in Galilæa natus, unus fuit ex duóbus diſcípulis Joánnis Baptíſtæ, qui audiérunt eum

de Jesu dicéntem: [Ecce Agnus Dei,] & secúti sunt Jesum. Sciscitáti ambo ubi manéret, invitáti cómites venére, apud quem cùm mansíssent die illâ, invénit Andréas primùm fratrem suum Simónem, & dixit ei: [Invénimus Messíam,] & addúxit eum ad Jesum. Ambos fratres, jam discípulos suos, nondum tamen itínerum vitæque perpétuos sócios, cùm ámbulans pòstea Jesus juxta mare Galilææ vidísset mitténtes rete in mare, his vocávit verbis: [Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum.] Qui contínuò, relíctis rétibus, secúti vocántem, ita ei adhæsérunt & placuérunt, ut inter Duódecim, quos e discípulis suis elégit, & Apóstolos nominávit, primùm Simónem quem cognominávit Petrum, mox Andréam fratrem ejus, Matthæus & Lucas recénseant.

Lectio v.

QUærénti Christo, unde emeréntur panes ut manducáret multitúdo máxima, quæ vénerat ad eum, dixit Andréas: [Est puer unus hîc qui habet panes quinque hordeáceos, & duos pisces: sed hæc quid sunt inter tantos?] Jesum, paucis ante Passiónem suam diébus, sedéntem in monte Olivárum contra templum, & subversiónem templi prædicéntem interrogavérunt separátim Petrus, & Jacóbus, & Joánnes, & Andréas: [Dic nobis quando ista fient, & quod signum erit, quando hæc ómnia incípient consummári?] Quos ille cùm, ne seduceréntur, monuísset, ac prænuntiásset eis bella, terræ motus per loca, & fames inítia dolórum, subjúnxit statim: [Vidéte vosmetípsos: tradent enim vos in concíliis; & in synagógis vapulábitis; & ante Præsides & Reges stábitis propter me, in testimónium illis: & in omnes gentes primùm opórtet prædicári Evangélium.] Hoc Christi præcépto Andréas, ut quod suum erat impléret, post ejus Passiónem ac Resurrectiónem, sortítur Scythiam; in Epíro étiam, Achaia, & áliis Provínciis innúmeros Christo piscátus est.

Lectio vj.

PAtras civitátem Achájæ celebrem fecit

& morte quam óbiit cruci affixus, & túmulo. Hinc Conſtántius circa annum trecentéſimum quinquagéſimum ſextum, impérii verò ſui vigéſimum, ut æmulam Romæ Conſtantinópolim Apoſtólicis corpóribus muníret, ſanctórum Andréæ & Lucæ córpora tránſtulit, & unà cum córpore ſancti Timóthei a ſe jam anno ſuperióre tranſláto, in Basílica ſanctórum Apoſtolórũ, quam Conſtantínus ædificáverat, ut in ea Imperatóres humaréntur, collocávit. Toto itínere, & per omnes vias quà córpora ſancta tranſiére, divínam manum mira ſigna operátam fuiſſe refert ſanctus Paulínus. Anno autem milléſimo ducentéſimo décimo, poſt Conſtantinópolim a Gallis captam, corpus ſancti Andréæ Petrus Capuánus Apoſtólicæ Sedis legátus Amálphim in pátriam ſuam in regno Neapolitáno deférri curávit; ubi pio fidélium concúrſu honorátur.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Ambulans Jeſus juxta mare Galilǽæ, vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare, (erant enim piſcatóres) & ait illis: Veníte poſt me, & fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum. At illi contínuò, relíctis rétibus, ſecúti ſunt eum. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 5. in Evang. habitâ in Baſil. S. Andreæ, Die natali ejus. §. 1.

AUdíſtis, Fratres chariſſimi, quia ad uníus juſſiónis vocem Petrus & Andréas, relíctis rétibus, ſecúti ſunt Redemptórem. Nulla verò hunc fácere adhuc miràcula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant: & tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod poſſidére videbántur, oblíti ſunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus? quot flagéllis afflígimur? quantis minárum aſperitátibus deterrémur? & tamen vocántem ſequi contémnimus. In cœlo jam ſedet, qui de converſióne nos ádmonet: jam jugo fídei colla géntium ſúbdidit, jam mundi glóriam ſtravit, jam ruínis ejus crebreſcén-

tibus, districti sui judícii diem propinquántem denúntiat; & tamen supérba mens nostra non vult hoc sponte desérere, quod quotídie perdit invíta.

Lectio viij. §. 2.

SEd fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam utérque iste piscátor quid aut quantùm dimísit, qui penè nihil hábuit? Sed hac in re, Fratres charíssimi, affé&tum debémus pótiùs pensáre, quàm censum. Multum relíquit, qui sibi nihil retínuit: multum relíquit, qui quantúmlibet parum, totum deséruit. Certè nos & hábita cum amóre possidémus, & ea quæ mínimè habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus & Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit.

Lectio ix. §. 4.

QUia ergo, Fratres charíssimi, beáti Andréæ Apóstoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Osténdat nostræ obséquium devotiónis, immutátæ solémnitas mentis: despiciámus quæ terréna sunt: relíctis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdum póssumus relínquere própria, saltem non concupiscámus aliéna. Si necdum mens nostra accénditur igne charitátis, in ambitióne sua hábeat frenum timóris; ut proféctûs sui pássibus vegetáta, dum ab alienórũ appetítu compéscitur, quandóque ad própria contemnénda perducátur, adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo.

Ad Bened. *Ant.* 7. d. Invénit (Andréas) primùm fratrem suum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messíam, (quod est interpretátum Christus.) Et addúxit eum ad Jesum. *Joan.* 1.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ut sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor & rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor; Per Dóminum nostrum.

Ad Magníf. *Ant.* 8. c. Vidit (Jesus) Simónem & Andréam fratrem ejus, mitténtes rétia in mare; & dixit eis: Veníte post me, & fáciam vos fieri piscatóres hóminum. Et prótinus, relíctis rétibus,

secúti sunt eum. *Marc.* 1. *Or.* Majestátem, *ut supra*. *Fit Commem. de S. Eligio Episcopo*, *Ant.* Ipsum elégit, ℣. Elégit, *ut in Communi Pontificum*, xxij. *Oratio*, Deus qui beátum, *ut infra*.

FESTA DECEMBRIS.

Die I.

In Festo SANCTI ELIGII, Noviomensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, xxij. *exceptis iis quæ sequuntur.*

Lectio ij,

Ex Vita S. Eligii, *auctore S. Audoeno ejus coætaneo.*

ELígius Lémovix, aurífaber indústrius, relíctâ pátriâ, Parísios se cóntulit; ubi perítiæ suæ famâ Clotário secúndo innótuit. Sanctióris vitæ desidério accénsus, ómnium ab adolescéntia delictórum exomologésim fecit coram Sacerdóte, & gravem pœniténtiam perégit. Ex eo témpore, in ópera pietátis omni stúdio incúbuit: nam étiam cùm artem exercébat, subínde in sacros Códices intendébat óculos; ita ut mens Deo vacáret, dum manus úsibus serviébat humánis. Quidquid verò arte sua comparábat, illud totum fovéndis egénis, & captívis rerum étiam sibi necessariárum dispéndio rediméndis, erogábat. Hinc tantus ad eum fiébat páuperum concúrsus, ut quærénti domum Elígii dicerétur: Ubi páuperum cœtum conspéxeris, illic & Elígium repéries. Intra domum autem vacábat oratióni cum familiáribus, qui diu noctúque in ejus cámera Canónicum cursum solémniter adimplébant. Vária ejus hortátu & impénsis extrúcta sunt templa & monastéria. Plúrimas étiam divérsis tempóribus, auro, argénto, & gemmis Sanctórum capsas aut túmulos miro artifício decorávit.

Lectio iij.

DE Ecclésiæ disciplínæ sollícitus simoníacam labem, quæ altas in Gállia égerat radíces, junctis cum sancto Audoéno stúdiis, extirpávit: & utérque perfécit, ut nullus

Epíſcopus deínceps eligerétur, niſi qui integritáte morum cæteris præfulgéret. Multis in Eccléſiam méritis clarus, mórtuo Achário, Diœcéſi Novioménſi præpóſitus eſt. Cavit tamen ex uſu cánonum, ne ſibi priùs manus imponeréntur, quàm ſub norma Clericátûs áliquod tempus exegíſſet. Quo transácto, Presbyteris adſcríptus eſt a Deódato Matiſconénſi. Tum Rotómagi unà cum ſancto Audoéno, Domínicâ ante Litánias, menſis Máii vigéſimâ primâ, in Epíſcopum eſt conſecrátus. In eo Ordine, non modò ſalúti gregis ſibi commíſſi consúluit; ſed & Flandros ac Fríſios, alióſque ad Septentriónem pópulos, non ſine magno labóre & vitæ diſcrímine, ad Chriſtum addúxit. Sedit in Concílio Cabilonénſi ſub Clodóveo ſecúndo. Multa præclárè ſcripſit: & váriis mirácu-lis clarus, Noviómi óbiit ſeptuagenárius, anno ſalútis ſexcentéſimo quinquagéſimo nono. Ejus funus regína Bathíldis pédibus, nec ſine lácrymis cum líberis & tota família proſecúta eſt.

Oratio.

Deus qui beátum Elígium Confeſſórem tuum atque Pontíficem miſericórdiæ viſcéribus implevíſti; quæſumus, ut quem tuâ grátiâ páuperum patrem effecíſti, benígnum pro nobis interceſsórem júgiter eſſe largiáris. Per Dóminum noſtrum.

In II. Vesp. *fit Commem. S. Judoci, Presb. & Erem. Ant.* Habitábit. ℣. Pinguéſcent, *ut in Communi*, xxxvij. *Oratio*, Deus, pro cujus, *ut infra.*

Die II.

In Feſto SANCTI JUDOCI, Presbyteri & Eremitæ

Simplex.

Omnia de Communi Anachoretarum, xxxvij. *exceptis iis quæ ſequuntur.*

AD MATUTINUM.

Antiphonæ, ℣. *&* ℟℟℟. *ut in I. Noct. de Communi Anachoretarum*, xxxvij.

Lectio iij.

Apud Mab. ſæc. Bened. 2.

Judócus, Juthaélis Armoricórum regis filius, pátriâ clam excéſſit, ne delátum a Judicaíle fratre regnum ſuſcípere cogerétur; & Paríſios venit. Inde ſe recépit in quandam Pontívi ſolitúdinem; ubi

ab Haimóne duce, quem fortè óbvium habúerat invitátus, apud ipsum septem annis mansit; ejúsque hortátu Présbyter factus órdinis sui ministério in ejus capélla functus est; Ursinúmque Ducis filium e sacro fonte suscépit. In erémum póstea Brahicénsem, Altéiæ rivulis úndique circúmdatam secéssit, in qua octo annis mundo ignótus delítuit. Deínde Rumacénsem pétiit erémum prope Altéiam, ubi nunc visitur Abbátia sancti Judóci in némore, quæ & Dommartinénsis dícitur. Post annos trédecim in áliam solitúdinem Oceánum versùs, non procul a Quántiæ óstio se cóntulit. Non ita multò post Romam péregrè profectus est: unde allátas relíquias depósuit in nova Ecclésia ab Haimóne duce ædificáta, & in honórem sancti Martíni Deo consecráta. Tandem multis clarus miráculis óbiit in sua céllula circa finem séptimi sæculi. Hujus relíquias Guarínus & póstea Theobáldus Ambianórum Antístites recognovérunt. Porro ea cella in qua óbiit Judócus jam ab octávo sæculo facta est ejúsdem nóminis monastérium, cujus curam Alcuíno præceptóri suo Cárolus Magnus demandávit.

Oratio.

Deus, pro cujus amóre beátus Judócus terréni principátûs glóriã fúgiens, perfectiónis Evangélicæ viam ingréssus est; ejus nobis intercessióne tribue, ut spretis mundi illécebris, Christum sequi valeámus; Qui tecum.



COMMUNE



OFFICIUM
SANCTISSIMI CORDIS
DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI,

Recitandum ad devotionem ritu semiduplici, primâ die cujuslibet hebdomadis, in qua contingit Officium fieri de Feria (excepto Tempore Adventûs & Quadragesimæ) juxta ritum Breviarii Ambianensis.

AD I. VESPERAS.

Ant. Discite a me, *cum reliquis, ut infrà ad Laud.*

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Capitulum. Is. 12.

ECce Deus Salvator meus, fiducialiter agam, & non timebo: quia fortitudo mea & laus mea Dominus, & factus est mihi in salutem. Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

JEsu, dulce refugium,
Spes una pœnitentium,
Per cordis tui merita
Dimitte nobis debita.

Dei Parens piissima,
Naturæ memor fragilis,
In hujus vitæ fluctibus
Nos rege tuis precibus.

Te nostra, Jesu, vox sonet
Te corda nostra diligant,
Cum Patre & sancto Spiritu,
Et nunc & in perpetuum.
Amen.

℣. Adeamus cum fiducia ad Cor Jesu thronum gratiæ;

℟. Ut misericordiam consequamur.

Ad Magnif. *Ant.* Improperium expectavit cor

meum & miseriam: & sustinui qui simul contristaretur, & non fuit; & qui consolaretur, & non inveni.

Oremus.

RESpice, quæsumus, misericordissime Deus, in Cor dilecti Filii tui in quo tibi bene complacuisti, ejusque Sanctissimi Cordis mœroribus, quos nostrî causâ pertulit, & dignis satisfactionibus, quas pro nobis tibi persolvit, placatus, concede corde contrito petentibus nostrorum nobis veniam peccatorum; & tanto Christi amore cor nostrum accende, ut ipsius Divini Cordis affectibus toti incensi secundùm Cor tuum inveniri mereamur; Per eundem Dominum nostrũ Jesum Christum Filium...

Comm. SS. Cordis B.M.V.

Ant. Venite ad Cor Mariæ sanctuarium Domini, quod sanctificavit in æternum.

℣. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus:

℟. Deus in medio ejus non commovebitur.

Oremus.

CLementissime Deus; qui ad peccatorum salutem & miserorum perfugium, Cor immaculatum Beatæ Mariæ Virginis Divino Cordi Filii tui Jesu Christi charitate & misericordiâ simillimum esse voluisti; concede, ut qui hujus dulcissimi & amantissimi Cordis memoriam agimus, ejusdem Beatæ Virginis meritis & intercessione secundùm Cor Jesu inveniri mereamur; Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum.

AD MATUTINUM.

Invit. Jesum Christum qui dilexit nos, * Venite, adoremus.

Ps. Venite.

Hymnus Jesu, dulce refugium, *ut suprà in primis Vesperis.*

Psalmi de Feria sub tribus Antiphonis sequentibus.

Ant. Misericordiæ Domini, quia non sumus consumpti; quia non defecerunt miserationes ejus.

Ant. Christus dilexit nos; & tradidit semetipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo, in odorem suavitatis.

Ant. Habemus redemptionem per Sanguinem ejus, remissionem peccatorum, secundùm divitias gratiæ ejus, quæ superabundavit in nobis in omni sapientia & prudentia.

℣. Quomodo miseretur pater filiorum,

℟. Misertus est nobis Dominus.

Prima Lectio de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

℟. Sicut ovis ad occisionem ductus est : & dum malè tractaretur, non aperuit os suum : traditus est ad mortem, * Ut vivificaret populum suum. ℣. Tradidit in mortem animam suam, & inter sceleratos reputatus est. * Ut vivificaret.

Lectio ij.

De Sermone Sancti Bonaventuræ, Episcopi.

O Passio desiderabilis! O mors admirabilis! Quid mirabilius quàm quòd mors vivificet, vulnera sanent, sanguis album faciat, apertio lateris cor cordi conjungat! O mors amabilis! O mors delectabilis! Non volo ampliùs a Jesu separari. Bonum est enim cum illo esse, & in ipso volo tria tabernacula facere, unum in manibus, unum in pedibus, sed aliud continuum in latere. Ibi loquar ad Cor ejus; & ab ipso quod voluero impetrabo. Sic faciens dulcissimæ Matris vestigia sequar, cujus animam passionis Filii gladius pertransivit. O amantissima vulnera Domini nostri Jesu Christi! Quantâ credis animam frui dulcedine; quæ per illa foramina conjungitur Cordi Christi. Certè exprimere tibi nequeo : experire & scito.

℟. Unam petii a Domino, hanc requiram, ut inhabitem in corde Domini * Omnibus diebus vitæ meæ. ℣. Hæc requies mea in sæculum sæculi : hic habitabo, quoniam elegi eam. * Omnibus diebus.

Lectio iij.

De Sermone Sancti Bernardi, Abbatis.

BOnus thesaurus, bona Margarita Cor tuum, bone Jesu. Dabo omnia, & comparabo mihi. Ad hæc Sancta Sanctorum adorabo, & laudabo nomen Domini, dicens cum David : Inveni cor meum ut orem Deum meum. Et ego inveni cor regis, fratris & amici benigni Jesu, & numquid non adorabo? Orabo utique. Admitte tantum in sacrarium exauditionis tuæ preces meas, dulcissime Jesu : immò me totum trahe in Cor tuum. Ampliùs lava me ab omni iniquitate mea, ut in Corde tuo omnibus diebus vitæ meæ merear habitare. Ad hoc perforatum est latus tuum, ut nobis patescat in-

troitus. Ad hoc vulneratum est Cor tuum, ut in illo habitare possimus. Propterea vulneratum est, ut per vulnus visibile vulnus amoris invisibilis videamus. Quis illud Cor tam vulneratum non diligat? Quis tam amantem non redamet?

℟. Benedic anima mea Domino, &* Noli oblivisci omnes retributiones ejus.

℣. Se nascens dedit socium, convescens in edulium, se moriens in pretium, se regnans dat in præmiū.

* Noli oblivisci. Gloria Patri. * Noli oblivisci.

Te Deum.

AD LAUDES.

Ant. Discite a me quia mitis sum & humilis corde.

Ant. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.

Ant. Majorem hâc dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis.

Canticum Confitebor tibi, Domine, quoniam iratus es mihi, *&c. ut in Laudibus Feriæ quintæ.*

Ant. Vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra; disciplina pacis nostræ super eum, & livore ejus sanati sumus.

Ant. Bonus Pastor animam suam dedit pro ovibus suis.

Capitulum. Apoc. 1.

PRinceps Regum terræ dilexit nos, & lavit nos a peccatis nostris in Sanguine suo, & fecit nos regnum & sacerdotes Deo, & Patri suo: ipsi gloria & imperium in sæcula sæculorum. Amen.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

JEsu, nostra redemptio,
Amor & desiderium,
Deus creator omnium,
Homo in fine temporum.

Quæ te vicit clementia,
Ut ferres nostra crimina,
Crudelē mortem patiens,
Ut nos a morte tolleres!

Ipsa te cogat pietas,
Ut mala nostra superes
Parcendo, & voti compotes
Nos tuo vultu saties.

Te nostra, Jesu, vox sonet,
Te corda nostra diligant,
Cum Patre & sancto Spiritu,
Et nunc & in perpetuum.
Amen.

℣. Benedic, anima mea, Domino.

℟. Et omnia quæ intra me sunt sanctissimo cordi ejus.

Ad Benedict. Ant. Per viscera misericordiæ Dei nostri gratiam inveniamus in auxilio opportuno.

Oratio, *ut suprà in primis Vesperis.*

Comm. SS. Cordis B. M. V.

Maria conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo.

℣. Tibi dixit cor meum: Exquisivit te facies mea;

℟. Faciem tuam, Domine, requiram.

Oratio, *ut in primis Vesperis.*

AD PRIMAM.

Ant. Discite a me.

In ℟. *br.* Qui passus es pro nobis.

AD TERTIAM.

Ant. Venite ad me.

Capitulum. Is. 63.

IN dilectione sua & in indulgentia sua ipse redemit eos, & portavit eos, & elevavit eos.

℟. Deo gratias.

℟. *br.* Verè * Languores nostros ipse tulit. Verè. ℣. Et dolores nostros ipse portavit. * Languores. Gloria. Verè.

℣. Confitemini Domino quoniam bonus;

℟. Quoniam in sæculum misericordia ejus.

AD SEXTAM.

Ant. Majorem hâc dilectionem.

Capitulum. 1. Joan. 4.

NOs ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.

℟. *br.* Confitemini Domino, * Quoniam bonus. Confitemini. ℣. Quoniam in sæculum misericordia ejus. * Quoniam bonus. Gloria. Confitemini.

℣. Misericordias Domini

℟. In æternum cantabo.

AD NONAM.

Ant. Bonus Pastor.

Capitulum. 1. Joan. 3.

FIlioli mei, non diligamus verbo, neque linguâ, sed opere & veritate.

℟. *br.* Misericordias Domini * In æternum cantabo. Misericordias. ℣. In generationem & generationem. * In æternum. Gloria. Misericordias.

℣. Trahe nos ad te, Domine,

℟. In vinculis charitatis tuæ.

AD II. VESPERAS.

Omnia ut in primis præter sequentia.

℣. Dilexit me; ℟. Et tradidit semetipsum pro me.

Ad Magnif. *Ant.* Ad Jesum autem cùm venissent, ut viderunt eum mortuum non fregerunt ejus crura: sed unus militum lanceâ latus ejus aperuit, & continuò exivit sanguis & aqua.

Oratio ut in primis Vesperis: & fit commemoratio SS. Cordis B. M. V. *ut in iisdem Vesperis.*

LUDOVICUS CAROLUS, miseratione divinâ, & sanctæ Sedis Apostolicæ gratiâ, Episcopus Ambianensis. Ut cultus Sacratissimi Cordis Domini N. J. C. ad amoris divini augmentum magis ac magis promoveatur, concedimus & optamus ut omnes nostræ Diœcesis qui ad Horas canonicas tenentur, hoc præsens Officium & Missam votivam ejusdem SS. Cordis recitent, loco Officii Ferialis, primâ die cujuslibet hebdomadis per annum (excepto tempore Adventûs & Quadragesimæ) in qua continget Officium fieri de Feria.

Datum in Synodo nostra, die quartâ Octobris anni millesimi septingentesimi septuagesimi quinti.

† LUD. CAROLUS, Ep. Ambian.

De Mandato Illustrissimi & Reverendissimi D. D. Episcopi Ambianensis,
MAURICE, Canon. & Secret.

COMMUNE SANCTORUM.

COMMUNE APOSTOLORUM.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1 toni. g.

QUi sunt isti qui ut nubes volant, & quasi colúmbæ ad fenéstras suas? *Is.* 60.

Ant. 2. D. Isti sunt, quos misit Dóminus, ut perámbulent terram. *Zach.* 1.

Ant. 6. F. Vocabúntur fortes justítiæ, plantátio Dómini ad glorificándum. *Is.* 61.

Ant. 7. d. Ascéndent salvatóres in montem Sion; & erit Dómino regnum. *Abd. v.* 21.

Ant. 8. G. Ædificábunt desérta a sæculo, & ruinas antiquas érigent, & instaurábunt civitátes dissipátas. *Is.* 61.

Capitulum. Is. 66.

HÆc dicit Dóminus: Annuntiábunt glóriam meam géntibus, & addúcent omnes fratres vestros de cunctis géntibus donum Dómino.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Dicit discípulis Jesus: Ego dico vobis: Leváte óculos vestros, & vidéte regiónes, quia albæ sunt jam ad messem: & * Qui metit, mercédem áccipit, & cóngregat fructum in vitam ætérnam. ℣. Semináte & métite: quod salvátum fúerit, fáciet fructum. * Qui metit. Glória. * Qui metit. *Joan.* 4. *Is.* 37.

Hymnus. Santol. Vict.

CŒLESTIS aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitus,
Bisséna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

MERSIS gravi calígine
Per vos dies renáscitur:
Quos vanus error lúserat,
Illústrat ipsa Véritas.

NON vi, nec armis mílitum,
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ Crucis

Christo rebélles súbditis.

Quibus gemébat súbditus,
Rumpúntur orbis víncula:
Jam gaudet excússo jugo,
Liber Dei sub légibus.

Vulgata terris ómnibus
Per vos Dei mystéria;
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra;
℟. Et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur. *Ps.* 21.

Ad Magníficat *Ant.* 7. c. Ignobília mundi & contemptibília elégit Deus, & ea quæ non sunt, ut ea, quæ sunt, destrúeret; ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio ut in Proprio.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Apostolórum Magístrum & Dóminum, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus. *Santol. Vict.*

Supreme quales Arbiter
Tibi minístros éligis,
Tuas opes qui vílibus
Vasis amas commíttere!

Hæc nempe plena lúmine
Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rúmpitur,
Ceu nube scissa fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes velut, citi volant:
Verbo graves, Verbo Deo,
Tonant, corúscant, pérpluunt.

Christum sonant, versæ ruunt
Arces supérbæ dæmonum:
Circum tubis clangéntibus,
Sic versa quondam mœnia.

Fac, Christe, cœléstes tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accénsa de te lúmina
Pellant tenébras méntium.

Uni sit & trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Feria, nisi aliter notetur.

IN. I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Erat Jesus pernóctans in oratióne Dei: & cùm dies factus esset, vocávit discípulos suos. *Luc.* 6.

Ant. 5. a. Elégit duódecim ex ipsis, quos & Apóstolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 6. F. Dedit illis virtútem & potestátem super ómnia dæmónia, & ut languóres curárent; & misit illos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram: ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. *Ps.* 44.

Pater noster.

Benedictiones habentur ante Psalterium.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, nisi aliter notetur.

℟. *j.* Non vos me elegístis; sed ego elégi vos, & pósui vos ut eátis, & fructum afferátis, * Et fructus vester máneat. ℣. Ego levávi manum meam, ut vos, montes Israel, germinétis, & fructum afferátis pópulo meo. * Et *Joan.* 15. *Ezech.* 36.

℟. *ij.* In viam géntium ne abiéritis; sed pótius * Ite ad oves, quæ periérunt domus Israel. ℣. Dispérsæ sunt oves meæ, eo quòd non esset pastor; & factæ sunt in devoratiónem. * Ite. *Matth.* 10. *Ezech.* 34.

℟. *iij.* Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia & sciéntia; & próteget gradiéntes simplíciter. * Estóte. Glória. * Estóte. *Matt.* 10. *Prov.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: & quod in aure audítis, prædicáte super tecta. *Matt.* 10.

Ant. 1. g. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum qui misit me. *Luc.* 10.

Ant. 8. c. Dico vobis amícis meis: Ne terreámini ab his qui occídunt corpus, & post hæc non habent ámplius quid fáciant. *Luc* 12.

℣. Eruet eos Dóminus a peccatóribus, & salvábit eos; ℟. Quia speravérunt in eo. *Ps.* 36.

Pater noster.

Benedictiones habentur ante Psalterium.

Tres Lectiones ut in Próprio Sanctorum.

℟. *iv.* Mementóte sermónis mei, quem ego dixi vobis: * Non est servus major dómino suo: si me persecúti sunt, & vos per-

sequéntur. ℣. Locúti sunt advérsum me linguâ dolósâ, & sermónibus ódii circumdedérunt me. * Non est servus. *Joan.* 15. *Ps.* 108.

℟. v. Nolíte timére oppróbrium hóminum; & blasphémias eórum ne metuátis: * Salus autem mea in sempitérnum erit. Ego, ego ipse consolábor vos. ℣. Tradémini a paréntibus & amícis; & morte afficient ex vobis: & éritis ódio ómnibus propter nomen meum. * Salus. *Is.* 51. *Luc.* 21.

℟. vj. Cum tradent vos, nolíte cogitáre quómodo aut quid loquámini: * Non enim vos estis qui loquímini, sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio vestrûm, nolíte timére. * Non enim. Glória. * Non enim. *Matt.* 10. *Agg.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Quicúnque volúerit inter vos major fieri, sit vester miníster: sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre. *Matt.* 20.

Ant. 2. D. Ego Dóminus & Magíster exémplū dedi vobis; ut quemádmodum ego feci vobis, ita & vos faciátis. *Joan.* 13.

Ant. 8. G. Cum fecéritis ómnia quæ præcépta sunt vobis, dícite: Servi inútiles sumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

Pater noster.

Benedictiones habentur ante Psalterium.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. vij. Ecce dedi vobis potestátem super omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére; gaudéte autem quòd nómina vestra scripta sunt in cœlis. ℣. Dabo vos in nomen & in laudem ómnibus pópulis terræ. * Verúmtamen. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

℟. viij. Vos estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego dispóno vobis, sicut dispósuit mihi Pater meus, regnum. ℣. Dispósui testaméntum eléctis meis. * Et ego. *Luc.* 22. *Ps.* 88.

℟. ix. In regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, * Sedébitis & vos super

sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel.

℣. Judícium sedébit, ut potéstas & magnitúdo regni detur pópulo sanctórũ. * Sedébitis. Glória. * Sedébitis. *Matt.* 19. *Dan.* 7.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 6. *toni.* F.

JEsus locútus est úndecim Discípulis, dicens: Data est mihi omnis potéstas in cœlo & in terra; eúntes ergo docéte omnes gentes. *Matt.* 28.

Ant. 8. c. Prædicáte Evangélium omni creatúræ; baptizántes eos, docéntes serváre ómnia quæcúnque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matt.* 28.

Ant. 8. G. Quorum remiséritis peccáta, remittúntur eis; & quorum retinuéritis, reténta sunt. *Joan.* 20.

Ant. 1. g. Accipiétis.

Canticum Is. 52.

QUàm pulchri super montes pedes annuntiántis & prædicántis pacem! * annuntiántis bonum,

Prædicántis salútem, * dicéntis Sion: Regnábit Deus tuus.

Vox speculatórum tuórum: * levavérunt vocem, simul laudábunt:

Quia óculo ad óculum vidébunt, * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte simul, desérta Jerúsalem; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus bráchium sanctum suum * in óculis ómnium géntium.

Et vidébunt omnes fines terræ * Salutáre Dei nostri.

Glória Patri.

Ant. Accipiétis virtútem superveniéntis Spíritus sancti in vos, & éritis mihi testes usque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 3. a. Ecce ego vobíscum sum ómnibus diébus usque ad consummatiónem sæculi. *Matt.* 28.

Capitulum. Ephes. 4.

CHristus dedit quosdam quidem Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios vero Evangelístas, álios autem Pastóres & Doctóres ad consummatiónem sanctórum, in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

Hymnus. Santol. Vict.

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet sua,
Amóris hic fidos sui

Vos éligit vicários.
Occisus Agnus a lupis
Vos misit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repénte de lupis.
Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Vestris eam sudóribus,
Vestro piástis sánguine.
Hoc rore facta pinguior
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta surréxit seges!
Et ista nos seges sumus.
Quam si bonus respéxeris,
Qui das rigátis créscere,
Fruménta nos cœléstibus
Matúra condes hórreis.
Uni sit & Trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Ps.* 95.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G. Jam non dicam vos servos, quia servus nescit quid fáciat Dóminus ejus: vos autem dixi amícos, quia ómnia quæcúnque audívi a Patre meo, nota feci vobis. *Joan.* 15.

Oratio ut in proprio.

Ad Horas Antiphonæ sumuntur ex Laudibus, quartâ prætermissâ, & dicuntur Psalmi de Feria, & sic in omni alio Communi.

AD PRIMAM.

Ant. Jesus.

Capitulum, Regi sæculórum.

In Duplicibus secundæ classis & supra, ac per Octavas in ℟℟. *brevibus adduntur duo* Allelúia; *& sic in omni alio Communi.*

CANON, ut habetur post Lectiones de Scriptura occurrente; & sic in omni alio Communi. Cætera ut in Psalterio.

AD TERTIAM.

Ant. Prædicáte.

Capitulum. Rom. 1.

Per Jesum Christum accépimus grátiam & Apostolátum, ad obediéndum fidei in ómnibus géntibus pro nómine ejus.

℟. *breve.* In omnem terram * Exívit sonus eórum. ℟. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória. ℟. In omnem.

℣. Non sunt loquélæ neque sermónes, ℟. Quorum non audiántur voces eórum. *Ps.* 18.

Oratio ut in Proprio, & sic in aliis Horis.

AD SEXTAM.

Ant. Quorum remiséritis,

Capitulum. 2. Cor. 5.

POsuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Christo ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortánte per nos. Obsecrámus pro Christo, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Veníte * Et vidéte ópera Dómini. ℟. Veníte. ℣. Quæ pósuit prodígia super terram! * Et vidéte. Glória. ℟. Veníte. *Ps.* 45.

℣. Subjécit pópulos nobis, ℟. Et gentes sub pédibus nostris. *Ps.* 46.

AD NONAM.

Ant. Ecce ego.

Capitulum. Ephes. 2.

JAm non estis hóspites & ádvenæ; sed estis cives sanctórum & doméstici Dei, superædificáti super fundaméntum Apostolórum & Prophetárum, ipso summo anguláti lápide Christo Jesu.

℟. *br.* In converténdo Dóminus captivitátem Sion, * Facti sumus sicut consoláti. ℟. In converténdo. ℣. Magnificávit Dóminus fácere cum eis. * Facti sumus. Glória. ℟. In converténdo.

℣. Magnificávit Dóminus fácere nobíscum; ℟. Facti sumus lætántes. *Ps.* 125.

AD VESPERAS.

Psalmi Feriales.

Antiphona, 1. toni. I.

SAlútem de qua exquisiérunt Prophétæ, evangelizavérunt, Spíritu sancto misso de cælo. 1. *Petr.* 1.

Ant. 2. D. Loquebántur verbum Dei cum fidúcia, & virtúte magna reddébant testimónium resurrectiónis Jesu Christi. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Magnificábat eos pópulus: augebátur credéntium in Dómino multitúdo. *Act.* 5.

Ant. 5. C. Ibant gaudéntes, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant 4. f. Prædicavérunt ubíque, Dómino cooperánte, & sermónem confirmánte sequéntibus signis. *Marc.* 16.

Capitulum. Act. 5.

PEr manus Apostolórum fiébant signa & prodígia multa in plebe.

Hymnus, Cœléstis aulæ Príncipes, *ut in primis Vesperis*, *pag.* j.

℣. Nimis honorificáti sunt amíci tui Deus; ℟. Nimis confortátus est prin-

cipátus eórum. *Ps.* 138. *Ad* Magníficat *Ant.* 5. C. In fundaméntis duódecim civitátis sanctæ Jerúsalem nómina duódecim Apostolórum: cláritas Dei illuminávit eam, & lucérna ejus est Agnus. *Apoc.* 21.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni.* D.

SI quis venit ad me, & non odit ánimam suam, non potest meus esse discípulus. *Luc.* 14.

Ant. 4. E. Qui confitébitur me coram homínibus, confitébor & ego eum coram Patre meo, qui in cœlis est. *Matt.* 10.

Ant. 2. D. Qui perdíderit ánimam suam propter me & Evangélium, salvam fáciet eam. *Marc.* 8.

Ant. 3. a. Hæc est grátia, si propter Dei consciéntiam sústinet quis tristítias, pátiens injústè. 1. *Pet.* 2.

Ant. 8. G. Usque in tempus sustinébit pátiens; & póstea rédditio jucunditátis. *Eccli.* 1.

Capitulum. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, vestiétur vestiméntis albis, & non delébo nomen ejus de libro vitæ, & confitébor nomen ejus coram patre meo & corã Angelis ejus.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Beátus vir, qui suffert tentatiónem, quóniam *Cum probátus fúerit, † Accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

℣. Pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quòd vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. * Cum. Glória. † Accípiet. *Jac.* 1. *Tob.* 3.

Hymnus. *Santol. Vict.*

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor,
Homo redémptus æmulo
Deo litávit sánguinem.

NON jam crucis Christi pudet;
Quin surgit ingens glória,
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.

HOC iste plenus Spíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus dexterâ
Tibi, Redémptor, mílitat.

PARATA spectans prǽmia,
Secúrus ad pœnas volat;
Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.

UNUS tot armátas manus

Stupénte lassat júdice;
Et tortus ipsis qui cadit,
Torquéntibus fit fórtior.

Da, Christe, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da sustinére pro tuo
Quodcúnque durum nómine.

Æterne tu verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Justus, cùm cecíderit, non collidétur; ℟. Quia Dóminus suppónit manum suam. *Ps.* 36.

Ad Magníficat, *Ant.* 3. a. Qui vícerit, dabo ei sedére mecum in throno meo; sicut & ego vici, & sedi cum Patre meo in throno ejus. *Apoc.* 3.

Oratio ut ad Laudes, pag. xiij. nisi sit propria.

Si eodem die occurrat Commemoratio alterius Martyris fiet per Ant. ad Benedictus, *&* ℣. *ex Laudibus, cum Oratione in Proprio SS. designata: quod servatur in omni alio Communi.*

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum, qui dat vincénti manna abscónditum, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 2.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

Felix morte tua, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam;
Et signáre cruóre,
Quam Christo déderas, fidem.

Pœnis victa quibus defíceret fides?
Tu pœnas ávida mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne succúmbere possis,
Tecum prælia sústinet.

Et nos delicias vana per ótia
Gens infida Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inértes
Sanguis Mártyris éxcitat.

Semper máxima laus ingénito Patri;
Semper laus génito máxima Filio;
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Bonus Dóminus, & confórtans in die tribulatiónis, & sciens sperántes in se. *Nahum.* 1.

Ant. 3. C. Qui confidit

in Dómino, & erit Dóminus fidúcia ejus: non timébit cum vénerit æstus. *Jer.* 17.

Ant. 2. D. In tentatióne Deus illum conservábit, & liberábit a malis. *Eccl.* 33.

℣. Parátum cor ejus speráre in Dómino: ℟. Confirmátum est cor ejus, non commovébitur. *Psal.* 111.

Lectiónes de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quasi aurum quod per ignem transit: * Vestígia ejus secútus est pes meus; viam ejus custodívi, & non declinávi ex ea. ℣. Omnia detriméntum feci ad cognoscéndum Christum, & societátem passiónum illius; configurátus morti ejus: * Vestígia. *Job.* 23, *Philip.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior est sapiéntia. ℣. Confortátus est fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Custodívit illum Dóminus ab inimícis: * Descéndit cum illo in fóveam, & In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus. * Descéndit. Glória Patri. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis. 1. *Mach.* 13.

Ant. 6. F. Víncula & tribulatiónes me manent; sed nihil horum véreor. *Act.* 20.

Ant. 1. g. Non fácio ánimam meam pretiosiórem quam me; dúmmodo consúmmem cursum meum. *Act.* 20.

℣. In Deo sperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 55.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo; * Cùm enim infírmor, tunc potens sum. ℣. In Dómino sperans non infirmábor. * Cùm enim. 2. *Cor.* 12. *Ps.* 25.

℟. *v.* Ego non solum alligári, sed * Et mori parátus sum propter nomen Dómini Jesu. ℣. Ego ánimam & corpus meum trado pro pátriis légibus. * Et mori. *Act.* 21. 2. *Mach.* 7.

℟. vj. Secúndum expectatiónem & spem meam in nullo confúndar; sed * Magnificábitur Christus in córpore meo, sive per vitam, sive per mortem. ℣. E coelo membra ista pofsídeo, sed propter Dei leges hæc ipsa despício. * Magnificábitur. Glória. * Magnificábitur. *Philip.* 1. 2. *Mac.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etsi in præsénti témpore supplícia hóminum erípiar, manum omnipoténtis nec vivus, nec defúnctus effúgiam: quamóbrem fórtiter vita excedéndo exémplum forte relínquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. *d.* Prompto ánimo pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honésta morte perfúngar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 6. F. Si ímmolor supra sacrifícium & obséquium fídei, gáudeo: idípsum & gaudéte & congratulámini mihi. *Philip.* 2.

℣. Fortitúdinem meam ad te custódiam, ℟. Quia Deus suscéptor meus es. *Ps.* 58.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. viij. Dómine, qui habes sanctam sciéntiam, manifestè tu scis quia, cùm a morte possem liberári, * Duros córporis sustíneo dolóres: secúndum ánimam verò propter timórem tuum libénter hæc pátior. ℣. Gáudeo in passiónibus, & adímpleo ea quæ desunt passiónum Christi in carne mea: * Duros. 2. *Mach.* 6. *Col.* 1.

℟. vij. Factus es mihi adjútor, Dómine, & liberásti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi ástitit, & confortávit me; & liberátus sum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccl.* 51. 2. *Timoth.* 4.

℟. ix. Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et salvum fáciet in regnum suum cœléste. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jesu meo: super excélsa dedúcet me victor; * Et salvum. Glória. * Et. 2. *Tim.* 4. *Hab.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 8. *toni.* g.

PRopter opus Christi usque ad mortem accéssit, tradens ánimam suam. *Philip.* 2.

Ant. 1. a. Patiénter sustinens destinávit non admittere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 3. c. Magis éligens afflígi cum pópulo Dei, quam temporális peccáti habére jucunditátem, invisíbilem tanquam videns sustínuit. *Heb.* 11.

Ant. 2. D. Gloriosíssimā.

Canticum. Eccli. 51.

Confitébor tibi, Dómine rex, * & collaudábo te Deum salvatórem meum.

Confitébor nómini tuo, * quóniam adjútor & protéctor factus es mihi.

Et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, & a lábiis operántium mendácium; * & in conspéctu astántium factus es mihi adjútor:

Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui * a rugiéntibus præparátis ad escam,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me.

Ant. Gloriosíssimam mortem magis quàm odíbilem vitam compléctens, voluntáriè præibat ad supplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 6. F. Hoc modo vità decéssit, univérsæ genti memóriam mortis suæ ad exémplum virtútis & fortitúdinis derelínquens. 2. *Mac.* 6.

Capitulum. Rom. 8.

Fratres, exístimo quòd non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

Hymnus. Santol. Vict.

Jam non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas Cœlítuū choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgéntes hábitas domos.

Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber Súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.

Nec te dira fames, nec sitis ámplius,
Nec probrósa premit te modo núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus, & índuit.

Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória vindicet;
Confundísque tyránnum,
Dum quos déprimit, élevas.

Semper máxima laus ingénito Patri;
Semper laus génito máxi-

ma Filio;
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam; ℟. Et exultábo mane misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

Ad Bened. *Ant.* 1. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ, 2. *Tim.* 4.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui beáti Mártyris tui N. natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui beátum Mártyrem tuum N. virtúte constántiæ in passióne roborásti, ex ejus imitatióne tribue pro amóre tuo próspera mundi despícere, & nulla ejus advérsa formidáre; Per Dóminum.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnipotens sempitérne Deus, qui in ómnium sanctórum tuórum es virtúte mirábilis, da nobis beáti N. festivitátem cóngruis honóribus, & sédula imitatióne celebráre, qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; & quod prædicávit ore, confirmávit exémplo; Per eúndem Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum N. in Sacerdótem elégit, doctrína ad prædicándum erúdiit, poténtia ad perseverándum confirmávit; da nobis ex ejus imitatióne pópulum Christiánum & instrúere vivéndi exémplo, &, cum opus fúerit, confirmáre patiéndo; Per Dóminum.

Si facienda sit Commemoratio alterius Martyris, fiet per Ant. ad Magníficat, *&* ℣. *ex secundis Vesperis: quod servatur in omni alio Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. Propter opus.

AD TERTIAM.

Ant. Patiénter.

Capitulum. 2. *Tim.* 2.

LAbóra sicut bonus miles Christi Jesu, nam & qui certat in agóne, non coronátur, nisi legitimè certáverit.

℟. *br.* In Deo salutáre meum, * Et glória mea. ℟. In Deo. ℣. Deus au-

xilii mei, & spes mea in Deo est. * Et glória. Glória. ℟. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, ℟. Et sperábo in eum. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. Magis éligens.

Capitulum. 2. *Tim.* 1.

Patior, sed non confúndor; scio enim cui crédidi, & certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consístant advérsum me castra, * Non timébit cor meum. ℟. Si consístant. ℣. Si exúrgat advérsum me prælium, in hoc ego sperábo. * Non timébit. Glória. ℟. Si consístant.

℣. Dóminus illuminátio mea & salus mea ℟. Quem timébo? *Ps.* 26.

AD NONAM.

Ant. Hoc modo.

Capitulum. Tob. 3.

Post tempestátem tranquíllum facis, Dómine; & post lacrymatiónem & fletum exultatiónem infúndis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedíctum in sæcula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suscéptor meus. ℟. Factus. ℣. Et refúgium meum in die tribulatiónis. * Suscéptor meus. Glória. Factus es, Dómine. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me. ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, Psalmi de Feria.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

Omne quod natum est ex Deo, vincit mundum; & hæc est victória quæ vincit mundum, fides nostra.

Hymnus, Jam non te lácerant, *ut in Laudibus, pag. xij.*

℣. Dóminus exaudívit eum; ℟. Et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum. *Ps.* 33.

Ad Magnificat *Ant.* 6. F. Justum a peccatóribus liberávit Dóminus, & non derelíquit illum, & dedit illi claritátem ætérnam. *Sap.* 10.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 2. *toni.* D.

VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquiũ se præstáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. a. Injícient vobis manus suas, & persequéntur, trahéntes ad reges & præsides. *Luc.* 21.

Ant. 4. f. Occídent vos, & éritis ódio ómnibus géntibus propter nomen meum. *Matt.* 24.

Ant. 5. C. In mundo presúram habébitis: sed confídite, ego vici mundum. *Joan.* 16.

Ant. 1. D. In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. *Petr.* 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis, quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est ejus Spíritus, super vos requiéscit.

In Duplicibus secundæ Classis & supra. ℟. Digne Evangélio Christi conversámini, & in nullo terreámini ab adversáriis; * Quia. † Vobis donátum est pro Christo, non solum ut in eum credátis, sed ut étiam pro illo patiámini. ℣. A verbis viri peccatóris ne timuéritis: confortámini, & viríliter ágite in lege. * Quia. Glória. † Vobis. *Philip.* 1. 1. *Mach.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

FORTES cadéndo Mártyres,
Quos empta fuso sánguine
Cœléstis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.

IMPLERE vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

QUEM lictor insánus sitit,
Quem cæcus effúndit furor,
Amor sacérdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.

ET ille mixtus sánguini,
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

SIC, Christe robur Mártyrum,
Certáre das & víncere;
Tuósque múnerans tua
Æquus corónas múnera.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,

Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Magníficat *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, & exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte & exultáte, ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio ut ad Laudes, p. xx. *nisi sit propria.*

AD MATUTINUM.

Invitat. Dóminum legítimè certántes coronántem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus.

QUAM vincla sunt hæc fórtia,
Quæ Mártyres Deo ligant!
Non vita, mille non neces
A charitáte séparant.

VIX corpus unum súfficit,
Non est satis semel mori;
Quot scissa membra, tot litant
Deo placéntes víctimas.

SÆVIT tyránnus, állicit;
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minántem dum timent,
Dum munerántem díligunt.

ACTI procéllis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehúntur; & Christo duce,
Portus beátos óccupant.

FAC, Christe, semper mens tibi
Inter cruces adhæreat;
Fac dura, quæ corpus premunt,
Ad te magis nos érigant.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce natiónes convenérunt advérsum nos, ut nos dispérdant: quómodo potérimus subsístere nisi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui osténdunt servis tuis mala, confundántur in omni poténtia tua; & sciant quia tu es Dóminus Deus solus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis, Dómine,

uxilium de tribulatióne ; . Quia vana sálus hóinis. *Ps.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos stulti propter hristum : maledícimur , : benedícimus : * Persetiónem pátimur , & sustnémus : blasphemámur , : obsecrámus. ℣. Propr te , Dómine , mortifiimur tota die : æstimáti imus sicut oves occisiós. * Persecutiónem. 1. or. 4. *Ps.* 43.

℟. *ij.* Quis nos separábit charitáte Christi ? tribuitio ? an angústia ? ansaies ? an persecútio ? an ládius ? * Neque mors , eque vita póterit nos seeráre a charitáte Dei. r. Hæc ómnia venérunt per nos , nec obliti suius te , Dómine. * Neue mors. *Rom.* 8. *Ps.* 43.

℟. *iij.* Deus omnis gráæ , qui vocávit nos in térnam suam glóriam in hristo Jesu , * Módicum assos ipse perficiet : ipsi lória & impérium † In ecula sæculórum. ℣. Rex iundi defúnctos nos pro iis légibus in ætérnæ vitæ surrectióne suscitábit : Módicum. Glória Patri. In sæcula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mac.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jesum , ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti sumus mori magis , quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius sit nobis Deus : non est nobis útile relínquere legem & justítias Dei , ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem ; ℟. Et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos. *Ps.* 59.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟ *iv.* Absit a nobis , ut relinquámus Dóminum , & serviámus diis aliénis : * Dómino Deo nostro serviémus , & obediéntes érimus præcéptis ejus. ℣. Et si sunt qui dicántur dii sive in cœlo sive in terra ; nobis tamen unus Deus : * Dómino. *Jos.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v.* Dóminus Deus aspíciet veritátem , & consolábitur in nobis : * Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre a Deo , íterum ab ipso resuscitándos. ℣. Sicut abúndant passiónes Christi in nobis , ita & per Chris-

tum abúndat consolátio nostra: * Pótius est. *Mac.* 7. 2, *Cor.* 1.

℟. *vj.* Exhibeámus nosmetípsos sicut Dei minístros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes transiérunt fidéles. In necessitátibus. Glória. * In nécessitátibus. 2. *Cor.* 6. *Judith.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magis mori, & noluérunt infríngere legem Dei sanctam, & trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. *f.* Etsi coram homínibus torménta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est. *Sap.* 3.

Ant. 4. a. Módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto vitæ ætérnæ effécti sunt. 2. *Mach.* 7.

℣. Non derelínquet Dóminus sanctos suos; ℟. In ætérnum conservabúntur. *Ps.* 36.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctórum.

℟. *vij.* Ludíbria & vérbera expérti, ínsuper & víncula & cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt. ℣. Tradidérunt córpora sua ne servírent, & ne adorárent omnem Deum, excépto Deo suo. * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, & propter verbum testimónii sui, & non dilexérunt ánimas suas usque ad mortem: * Proptérea lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. In paucis vexáti in multis bene disponéntur, quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se. * Proptérea. *Apoc.* 12. *Sap.* 3.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excélsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes: * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11. Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 7. toni. d.

VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter testimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 1. a. Vidi stantes ante thronum in conspéctu Agni, & palmæ in mánibus eórum. *Apoc.* 7.

Ant. 2. D. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ, & dictum est illis ut requiéscérent. *Apoc.* 6.

Ant. 6. F. Hi sunt.

Canticum. Sap. 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, * & non tanget illos torméntum mortis.

Visi sunt óculis insipiéntium mori, * & æstimáta est afflíctio éxitus illórum;

Et quod a nobis est iter, extermínium: * illi autem sunt in pace.

Et si coram homínibus torménta passi sunt, * spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti in multis bene disponéntur; * quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos se.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocáusti hóstiam accépit illos; * & in témpore erit respéctus illórum.

Fulgébunt justi, * & tanquam scintíllæ in arundinéto discúrrent.

Judicábunt natiónes, & dominabúntur pópulis; * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Ant. Hi sunt ante thronum Dei, & sérviunt ei die ac nocte in templo ejus. *Apoc.* 7.

Ant. 8. c. Non esúrient neque sítient ámplius: nec cadet super illos sol neque ullus æstus. *Ibid.*

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium existimáte, Fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: sciéntes quòd probátio fidei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perféctum habet.

Hymnus. Santol. Vict.

QUAM, Christe, signásti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequúntur mílites.

FOSSUS manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres,
Addunt triúmpho se tuo.

OMNES in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accépta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.

AUDIRE si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

FAC, si tyránnus déficit,
Ne blandiéndo mólliùs
Frangat volúptas péctora,
Ipsis tyránnis sævior.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. Salus justórum a Dómino; ℟. Et protéctor eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

Ad Bened. *Ant.* 8. G. Beáti, qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cælórum. *Matt.* 5.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut sanctórum Mártyrum tuórum N. & N. quorum celebrámus victórias, participémus & præmiis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, qui in córdibus Mártyrum tuórum N. & N. flammas tantæ dilectiónis accendísti, ut mundi nec blandítiis, nec terróribus vinceréntur; da nobis eúndem tuæ charitátis afféctum, ut te unum possidére cupiéntes, te unum amíttere metuéntes, ómnia mundi próspera & advérsa æquáliter despiciámus; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Vidi ánimas.

AD TERTIAM.

Ant. Vidi stantes.

Capitulum. Sap. 3.

TAnquam aurum in fornáce probávit illos, & quasi holocáusti hostiam accépit illos, & in témpore erit respéctus illórum.

℟. *breve.* Probásti nos, Deus: * Igne nos examinásti, ℟. Probásti. ℣. Sicut examinátur argéntum. * Igne nos. Glória. ℟. Probásti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 81.

AD SEXTAM.

Ant. Datæ sunt.

Capitulum. Sap. 10.

REddidit justis Deus mercédem labórum suórum, & dedúxit illos in via mirábili, & fuit illis in velaménto diéi: tránstulit illos per mare rubrum, & transvéxit illos per aquam nimiam.

℟. *breve.* Transívimus * Per ignem & aquam: ℟. Transívimus. ℣. Et eduxísti nos, Deus, in refrigérium. * Per ignem. Glória. ℟. Transívimus. *Ps.* 65.

℣. Salvásti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in sæculum. *Ps.* 43.

AD NONAM.

Ant. Non ésurient.

Capitulum. Is. 9.

LÆtabúntur coram te, sicut qui lætántur in messe, sicut exúltant victóres captâ prædâ, quando dívidunt spólia.

℟. *breve.* Qui séminant in lácrymis, * In exultatióne metent. ℟. Qui. ℣. Eúntes ibant & flebant mitténtes sémina sua. * In exultatióne metent. Glória Patri. ℟. Qui.

℣. Veniéntes vénient cum exultatióne, ℟. Portántes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, *& Psalmi de Feria.*

Capitulum. Is. 65.

OBliviόni tráditæ sunt angústiæ prióres, & non erunt in memória prióra, & non ascéndent super cor, sed gaudébitis & exultábitis usque in sempitérnum.

Hymnus, Quam, Christe, *ut in Laudibus*, *p.* xix.

℣. Exúltent justi in conspéctu Dei, ℟. Et delecténtur in lætítia. *Psalm.* 67.

Ad Magníficat *Ant.* 7. d. Ecce quómodo computáti sunt inter filios Dei, & inter sanctos sors illórum est. *Sap.* 5.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 5. *toni* a.

SUscitábo super oves meas Pastórem unum; ipse pascet eas, & ipse erit eis in Pastórem. *Ezech.* 34.

Ant. 8. G. Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad Altáre meum, & adoléret mihi incénsum. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. Ædificábo ei domum fidélem; & ambulábit coram Christo meo cunctis diébus. 1. *Reg.* 2.

Ant. 3. c. Gestábit judícium filiórum Israel in péctore suo in conspéctu Dómini semper. *Exod.* 28.

Ant. 5. c. Erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, & expiávit scelus filiórum Israel. *Num.* 25.

Capitulum. Hebr. 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur a Deo, tanquam Aaron. Sic & Christus non semetípsum clarificávit ut Póntifex fieret, sed qui locútus est ad eum: Filius meus es tu, ego hó-

die génuì te; quemádmodum & in álio loco dicit: Tu es Sacérdos in ætérnum, secúndum órdinem Melchísedech.

In Duplicibus secundæ Classis & supra. ℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, & dixísti: Invéni servum meum, * Oléo sancto meo unxi eum. † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secúndum cor meum. * Oleo. Glória. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.

Hymn. Guill. Episc. Sant.

Christe, Pastórum caput atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequéntat.

Ille non vano ténuit treméndam
Spíritu sedem, próprio nec ausu;
Sed sacrum jussus, Dómino vocánte,
Sumpsit honórem.

Strenuum bello púgilem supérni
Chrísmatis pleno tuus unxit intus
Spíritus cornu, posuítque sanctam
Páscere gentem.

Fit gregis Pastor, pater atque forma:
Omnium curas levat & labóres;
Lætus impéndit sua seque, cunctis
Súfficit unus.

Pro reis orat, réficit geméntes,
Erigit lapsos, tenebrásque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.

Fac, ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac, Patrem paritérque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Magnificat Ant. 4. E. Ipsum elégit Dóminus ab omni vivénte, offérre sacrifícium Deo, incénsum & bonum odórem, in memóriam placáre pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

Oratio ut ad Laudes, nisi sit propria.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Pastórum príncipem, * Venite, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Psalmus, Venite, *p.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

Christe, decréto Patris institútas

Póntifex summo, tibi segregátos
Ponis, & formas pópulis regéndis
Ipse minístros.

HUNC juvat festo celebráte cantu,
Qui licet magnis méritis coruscans,
Sumpsit invítus, trepidánte dextra,
Pondus honóris.

NOVERAT quantis páteat períclis
Ille, qui summos ápices adéptus
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.

FECERAT fervens amor inquiétum:
Quò gregis chari pia cura poscit,
Advolat promptus; mora non eúntem
Ulla retárdat.

DUX iter vita præeúnte monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis,
Et domum sanctam bene olénte Christi
Implet odóre.

LUX erat cæco, cólumen labánti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibúsque
Omnia factus.

CHRISTE, Pastórum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac, ut ætérnæ súbeant opíma
Páscua vitæ.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei; veni; & mittam te ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis sum ego, ut vadam & edúcam filios Israel? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Israel: scito quòd míserim te. *Jud.* 6.

℣. Beátus quem elegísti & assumpsísti, ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Póntifex super cujus caput fusum est unctiónis óleum, * Non contaminábitur, ne pólluat sanctuárium Dómini. ℣. Opórtet Epíscopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem. * Non. *Levit.* 21. *Tit.* 1.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Israel. * Audiens

ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis & audíeris, & serva: * Audiens ergo. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. iij. Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo; * Offer holocáustum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodum pro pópulo, ita étiam & pro semetípso offérre pro peccátis. * Offer. Glória. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Dedit illi Dóminus in præcéptis suis potestátem, docére Jacob testimónia, & in lege sua lucem dare Israel. *Eccli.* 45.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide sua probátus est Prophéta, & cógnitus est in verbis suis fidélis. *Eccl.* 46.

Ant. 6. F. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, & legem exquisívit, & ábstulit omnem iníquum & malum. 1. *Mach.* 14.

℣. Invocábant Dóminum sacerdótes ejus, ℟. Ipse exaudiébat eos & loquebátur ad eos. *Ps.* 98.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. iv. Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis; & dedi ei timórem, & tímuit me. * Lex veritátis fuit in ore ejus, & iníquitas non est invénta in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in tota domo ejus tamquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicénda erant: * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. v. Dedit pópulis legem, ne oblivisceréntur præcépta Dómini, & ut non exerrárent méntibus, hortabátur * Ne legem amovérent a corde suo. ℣. Hic erat edóctus viam Dómini, & fervens Spíritu loquebátur. * Ne legem. 2. *Mach.* 2. *Act.* 18.

℟. vj. In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avértit ab iniquitáte. * Lábia enim sacerdótis custódient sciéntiam, & legem requírent ex ore ejus, quia ángelus Dómini exercítuum est. ℣. Opórtet Epíscopum ampléctí eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem, ut potens sit exhortári in doctrína sana. * Lábia. Glória. * Lábia. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Quæsívit bona

gentì suæ: & plácuit s potéstas ejus, & gló- ejus ómnibus diébus. Mach. 14.

Ant. 4. A. In omni ópere dit confessiónem Sanc- & Excélso in verbo gló- e. Eccli. 47.

Ant. 1. a. Invéntus est rféctus, justus, & in npore iracúndiæ factus : reconciliátio. Eccli. 44.

℣. Justítia ejus manet in culum sæculi, ℟. Cor- ı ejus exaltábitur in gló- ı. Ps. 111.

Evangelium & Homilia in Proprio Sanctorum.

℟. vij. Ecclésiæ factus m ego miníster * Secún- ım dispensatiónem Dei, ıæ data est mihi ut ím- eam verbum Dei. ℣. onstitútus sum ab eo su- er Sion montem sanctum us, prædicans præcép- ım ejus. * Secúndum. oloss. 1. Ps. 2.

℟. viij. Super spéculam ómini ego sum, stans giter per diem; * Et su- er custódiam meam ego ım, stans totis nóctibus. ℣. Nocte & die non ces- ıvi, cum lácrymis mo- ens unumquémque. * Et ıper. Is. 21. Act. 20.

℟. ix. Omnibus ómnia ıctus sum, ut omnes fá- ırem salvos.* Omnia fá- cio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar. ℣. Zelátus sum bonum, & non confúndar; proptérea bonam possidébo possessiónem. * Omnia. Glória. * Omnia. 1. Cor. 9. Eccli. 51.

Si fiat Officium de Pontifice Ambianensi, loco ℟℟℟. præcedentium, dicuntur sequentia.

℟. vij. Ego sequéster* Et médius fui inter Dóminum & vos, ut annuntiárem vobis verba ejus. ℣. Ecclésiæ factus sum ego miníster secúndum dispensatiónem Dei, quæ data est mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. * Et médius. Deut. 5. Col. 1.

℟. viij. Non quæro quæ vestra sunt, sed vos: * Libentíssimè impéndam, & superimpéndar ipse pro animábus vestris. ℣. Absit a me hoc peccátum, ut cessem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. * Libentíssimè. 2. Cor. 12. 1. Reg. 12.

℟. ix. Charíssimi, si qua virtus, si qua laus disciplínæ, hæc cogitáte: quæ & didicístis, & accepístis, & audístis, & vidístis in me, hæc ágite; * Et † Deus pacis erit vobíscum. ℣. Judícium patris audíte

filii ; & sic fácite ut salvi sitis.* Et. Glória. † Deus. *Philip.* 4. *Eccli.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni* f.

SAcérdos magnus in vita sua suffúlsit domum, & in diébus suis corroborávit templum. *Eccli.* 50.

Ant. 2. D. Zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni. 1. *Mach.* 2.

Ant. 3. a. De omni corde suo laudávit Dóminum, & diléxit Deum qui fecit illum, & dedit in celebratiónibus decus. *Eccli.* 47.

Ant. 7. d. In ascénsu.

Canticum. Eccli. 50.

SAcérdos magnus in ascénsu altáris sancti, * glóriam dedit sanctitátis amíctum.

In accipiéndo autem partes de manu Sacerdótum,* & ipse stans juxta aram.

Et circa illum coróna fratrum : * quasi plantátio cedri in monte Líbano,

Sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ, * & omnes filii Aaron in glória sua.

Oblátio autem Dómini in mánibus ipsórum, † coram omni synagóga Israel.

Et consummatióne fungens in ara, * amplificáre oblatiónem excélsi Regis.

Porréxit manum suam in libatióne, * & libávit de sánguine uvæ.

Effúdit in fundaménto altáris odórem divínum *, excélso príncipi.

Glória Patri.

Ant. In ascénsu altáris sancti, glóriam dedit sanctitátis amíctum. *Eccli.* 50.

Ant. 6. F. Abstulit abominatiónes, & fecit omnes servíre Dómino Deo suo. 2. *Paral.* 34.

Capitulum. Eccli. 45.

FActum est illi in testaméntum ætérnum, sicut dies cœli, fungi sacerdótio, & habére laudem, & glorificáre populum suum in nómine ejus.

Hymn. Guill. Episc. Sant.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, qua glóriâ
Sanctum corónas Præsulem;
Votis adésto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.

Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victúmque præbet : áudiunt,

Sequúntur, & vivunt oves.
QUAM sentit errántem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet invéntam suo
Portans ovíli réddere.
ARCET freméntes béstias,
Lupi retúndit ímpetus,
Dolósque fallit, vel mori
Charo parátus pro grege.
OFFERT frequéntem víctimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secúmque devótum gregem
Pius Sacérdos ímmolat.
SUPREME Christe Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Véritas mea & misericórdia mea cum ipso, ℟. Et in nómine meo exaltábitur cornu ejus. *Ps.* 88.

Ad Benedíctus *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induántur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: meménto misericórdiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio.

DA quæsumus omnípotens Deus, ut beáti N. Pontíficis veneránda solémnitas & devotiónem nobis áugeat & salútem; Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXáudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Pontíficis festivitáte deférimus; & ejus, qui tibi dignè méruit famulári, intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis; Per Dóminum.

Pro uno Ambianensi Episc.

Oratio.

OMnípotens Deus, qui beátum N. Antístitem pópulo tuo præésse, & quibus præerat, verbo & exémplo prodésse voluísti; eódem intercedénte, Pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commíssis dírige in viam salútis ætérnæ; ut omnes, te donánte, tibi plácita cúpiant & tota virtúte perfíciant; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Sacérdos.

AD TERTIAM.

Ant. Zelándo.

Capitulum, Hebr. 5.

OMnis Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis.

℟. *breve.* Introíbo * Ad

altáre Dei. ℟. Introibo. ℣. Ad Deum qui lætíficat juventútem meam. * Ad altáre Dei. Glória. ℟. Introibo. *Pf.* 42.

℣. Altária tua, Dómine virtútum, ℟. Rex meus, & Deus meus. *Pf.* 83.

AD SEXTAM.

Ant. De omni.

Capitulum. Eccli. 50.

MAnus suas éxtulit in omnem congregatiónem filiórum Israel, dare glóriam Deo a lábiis suis, & in nómine ipsius gloriári; & iterávit oratiónem suam, volens osténdere virtútem Dei.

℟. *breve.* In sancto, Dómine, * Appárui tibi. ℟. In sancto. ℣. Ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam. * Appárui. Glória. ℟. In sancto. *Pf.* 62.

℣. Dómine diléxi decórem domus tuæ, ℟. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. *Pf.* 25.

AD NONAM.

Ant. Abstulit.

Capitulum. Eccli. 49.

IPse est diréctus divínitùs in pœniténtiam gentis, & tulit abominatiónes impietátis; & gubernávit ad Dóminum cor ipsius, & in diébus peccatórum corroborávit pietátem.

℟. *breve.* Pavit eos * In innocéntia cordis sui. ℟. Pavit. ℣. Et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos. * In innocéntia. Glória. ℟. Pavit. *Pf.* 77.

℣. Dedúxit eos in viam rectam, ℟. Ut irent in civitátem habitatiónis. *Pf.* 106.

AD VESPERAS.

Antiphonæ ut in Laudibus, Psalmi de Feria.

Capitulum. Eccli. 45.

IN bonitáte & alacritáte ánimæ suæ plácuit Deo pro Israel: ídeo státuit illi testaméntum pacis, príncipem sanctórum & gentis suæ, ut sit illi sacerdótii dígnitas in ætérnum.

Hymnus, Christe, Pastórum, *ut in primis Vesperis.*

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo, ℟. Glóriam & magnum decórem impónes super eum. *Pf.* 20.

Ad Magníficat *Ant.* 1. D. Beatificávit illum Deus in glória, & índuit eum stolam glóriæ, & coronávit eum in vasis virtútis. *Eccli.* 45.

OMMUNE SS. DOCTORUM,

I PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 4. toni E.

A Deo profécta est sapiéntia, & in ore fidéli laudábit, & Dominátor bit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abscónsa sua illi, & thesaurisá super illum sciéntiam & intelléctũ justítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in o, & non flectétur; & ntinébit illum, & non nfundétur; & exaltábit um apud próximos suos. *cli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Ecclésiæ apériet os ejus, & implébit illum spíritu piéntiæ & intelléctus. *cli.* 15.

Ant. 1. d. Stolâ glóriæ stiet illum, & nómine térno hæreditábit illum. *cli.* 15.

Capitulum. Sap. 7.

DEus ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor. In manu enim us & nos, & sermós nostri, & omnis saéntia, & óperum sciéni, & disciplína.

In Duplicibus secundæ classis & supra, ℟. Dómius dat sapiéntiam sapiéntibus, & sciéntiam intelligéntibus disciplínam. *Ipse revélat profúnda & abscóndita; & lux cum eo est. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profúnda Déi. * Ipse revélat. Glória. * Ipse revélat. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætérna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm remeas domos,
Nobis quàm bene súppetis!
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrúmpat fidei vírgineum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
INFAMES ábolent relíquias deûm;
Erróres ábigunt, crímina dédocent;
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax húserat hæresis.
PATRUM canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides.
Quæ sunt prísca, docent;

quæ nova, súbruunt:
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo, quem tu erudíeris, Dómine,
℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat *Ant.* 6. F. Sápiens in pópulo hæreditábit honórem, & nomen illíus erit vivens in ætérnum. *Eccli.* 37.

Oratio ut ad Laudes, nisi sit propria.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Fontem sapiéntiæ, Verbum Dei, * Veníte, adorémus. *Eccl.* 1.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

Jam nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Relígio, caput:
Quot sunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cum per mille neces ímpietas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres;
Cum per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quando sparsa lues úndique críminum,
Hi gliscens vítium próninus ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, & dúbios regunt;
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixére tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas;
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non est multis maniféſta; quibus autem cógnita est, pérmanet usque ad conspéctum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudéntis quæritur in Ecclésia, & verba illíus cogitábunt in

córdibus suis. *Eccli.* 21.

Ant. 2. D. Vir sápiens plebem suam érudit, & fructus sensus illíus fidéles sunt. *Eccli.* 37.

℣. Os justi meditábitur sapiéntiam; ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Ps.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os suum in oratióne. * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis vestrum índiget sapiéntiâ, póstulet a Deo qui dat ómnibus affluénter; * Si enim. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipse tanquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ: ipse * Palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testaménti Dómini gloriábitur. ℣. Bonus miníster Christi Jesu enutrítus verbis fidei, & bonæ doctrínæ. * Palam. *Eccli.* 39. 1. *Tim.* 4.

℟. *iij.* Omnis scriba doctus in regno cœlórum, * Símilis est hómini patrifamílias qui † Profert de thesáuro suo nova & vétera. ℣. In corde prudéntis requiéscit sapiéntia, & indóctos quosque erúdiet: * Símilis est. Glória. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Mélior est sapiéntia cunctis pretiosíssimis, & omne desiderábile ei non potest comparári. *Prov.* 8.

Ant. 5. a. Beátus homo qui invénit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntia. *Pr.* 3.

Ant. 7. d. Moderátur sermónes suos, doctus & prudens est, & pretiósi Spíritus vir erudítus. *Prov.* 17.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício; ℟. In ætérnum non commovébitur. *Ps.* 111.

Lectiones ut in proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Cùm esset sapientíssimus dócuit pópulum, quæsívit verba utília, * Conscrípsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos. ℣. Potens exhortári in doctrína sana, & eos qui contradícunt argúere. * Conscrípsit. *Eccli.* 12. *Tit.* 1.

℟. *v.* Fuit gratus Deo, & erudítus omni sapiéntia, & erat potens in verbis & in opéribus * Hic est qui accépit verba vitæ dare nobis. ℣. Doctrínam sapiéntiæ & disciplínæ scripsit in códice; renovávit sapiéntiam de cor-

de suo. * Hic est. *Act.* 7. *Eccli.* 50.

℟. *vj.* Qui fécerit & docúerit, hic * Magnus vocábitur in regno cœlórum. ℣. Parávit cor suum ut investigáret legem Dómini, & fáceret & docéret. * Magnus. Glória. * Magnus. *Matth.* 5. 1. *Esd.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivéndum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palam in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Invénti sunt sermónes tui, Dómine, & comédi eos; & factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jer.* 15.

℣. Os meum loquétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Ps.* 48.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Super salútem & spéciem diléxi sapiéntiam, & * Propósui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ desúrsum est sapiéntia, pudíca est, pacífica, plena misericórdiâ & frúctibus bonis. * Propósui. *Sap.* 7. *Jac.* 3.

℟. *viij.* Optávi, & datus est mihi sensus; & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. ℣. Exístimo ómnia detriméntum esse, propter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei. * Et divítias. *Sap.* 7. *Philip.* 3.

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est; quam sine fictióne dídici, & sine invídia commúnico: * Infinítus enim thesáurus est; quo qui usi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ Dei. ℣. Potéstis legéntes intellígere prudéntiam meam in mystério Christi. Mihi data est grátia hæc, illumináre omnes, ut innotéscat per Ecclésiam multifórmis sapiéntia Dei. * Infinítus. Glória. * Infinítus. *Sap.* 7. *Ephes.* 3.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 8. *toni*. G.

DEdit se ad diligéntiam lectiónis legis & Prophetárum, & alió-

rum librórum qui nobis a paréntibus nostris tráditi sunt. *Prolog. Eccli.*

Ant. 4. f. Vóluit & ipse scríbere quæ ad doctrínam & sapiéntiam pértinent, ut desiderántes díscere, confirméntur ad legítimam vitam. *Prolog. Eccli.*

Ant. 7. d. Dedit illi sapiéntia sciéntiam sanctórum, honestávit illum in labóribus. *Sap.* 10.

Ant. 1. a. Fuit.

Canticum. Eccli. 15.

CIbábit illum Deus pane vitæ & intelléctûs; * & aqua sapiéntiæ salutáris potábit illum:

Et firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur.

Et exaltábit illum apud próximos suos, * & in médio ecclésiæ apériet os ejus.

Et adimplébit illum spíritu sapiéntiæ & intelléctus, * & stola glóriæ véstiet illum.

Jucunditátem & exultatiónem thesaurizábit super illum, * & nómine ætérno hæreditábit illum.

Glória Patri.

Ant. Fuit máximus in salútem electórum Dei, expugnáre insurgéntes hostes, ut consequerétur hæreditátem Isráel. *Eccli.* 46.

Ant. 2. D. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, & usque in sæculum non delébitur. *Eccli.* 39.

Capitulum. Eccli. 51.

A Juventúte mea investigábam sapiéntiam, inclinávi módicè aurem meam, & excépi illam, multam invéni in meípso sapiéntiam, & multùm profécì in ea, danti mihi sapiéntiam dabo glóriam.

Hymnus. Santol. Vict.

VOs succénsa Deo spléndida lúmina:
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.

Per vos Relígio tutáque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesáuros sapiéntiæ.

Vestris unda fluit pura canálibus;
Christi floret ager, munda nitet seges:
Lac aptum púeris, & sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.

Hi sunt, summe Deus,

qui tibi militant;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos,
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites;
His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens, corda doces, sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Deus, docuísti me a juventúte mea; ℟. Et usque nunc pronuntiábo mirabília sua. *Ps.* 70.

Ad Benedíctus *Ant.* 1. J. Sapiéntia & fortitúdo Dómini sunt: tibi, Deus, confíteor teque laudo, quia sapiéntiam & fortitúdinem dedísti mihi. *Dan.* 11.

Oratio.

Deus qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti, præsta quæsumus ut quem Doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

Excita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum cui Beátus N. servívit; ut eódem nos repléti studeámus amáre quod amávit, & ópere exercére quod dócuit; Per Dóminum.... in unitáte ejúsdem Spíritus.

AD PRIMAM.

Ant. Dedit.

AD TERTIAM.

Ant. Vóluit.

Capitulum. Eccli. 24.

Doctrínam quasi prophetíam effúndam, & relínquam illam quæréntibus sapiéntiam, & non désinam in progénies illórum usque in ævum sanctum.

℟. *breve.* Os meum annuntiábit * Justítiam tuam. ℟. Os meum. ℣. Tota die salutáre tuum. * Justítiam. Glória. ℟. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum, ℟. Quia ómnia mandáta tua æquitas. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Dedit.

Capitulum. Eccli. 51.

Animam meam diréxi ad sapiéntiam, & in agnitióne invéni eam; pos-

sédi cum ipsa cor ab inítio, propter hoc non derelínquar.

℟. *breve.* Bonum mihi * Lex oris tui, ℟. Bonum. ℣. Super míllia auri & argénti. * Lex. Glória. ℟. Bonum.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui; ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Collaudábunt.

Capitulum. Eccli. 39.

NOn recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem: sapiéntiam ejus narrábunt gentes, & laudem ejus enuntiábit Ecclésia.

℟. *breve.* Annuntiávi justítiam tuam * In ecclésia magna. ℟. Annuntiávi. ℣. Veritátem tuam & salutáre tuum dixi. * In ecclésia. Glória. ℟. Annuntiávi. *Ps.* 39.

℣. Eructávit cor meum verbum bonum: ℟. Dico ego ópera mea regi. *Ps.* 44.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Feria.

Capitulum. Eccli. 14.

BEátus vir qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo vadens post illam quasi investigátor, & in viis illíus consístens: protegétur sub tégmine illíus & in glória ejus requiéscet.

Hymnus, O qui perpétuus, *ut in primis Vesperis.*

℣. Præcéptum Dómini lúcidum, ℟. Illúminans óculos. *Ps.* 18.

Ad Magníficat *Ant.* 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmaménti: & qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas æternitátes. *Dan.* 12.

COMMUNE SS. ABBATUM, Monachorum, Cœnobitarum, & Anachoretarum.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni.* D.

DOminus ponet desértum Sion quasi delícias, & solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. *Is.* 51.

Ant. 3. a. Gáudium & lætítia inveniétur in solitú-

dine, gratiárum áctio, & vox laudis. *Is.* 51.

Ant. 8. G. In cubílibus in quibus priùs dracónes habitábant, oriétur viror cálami & junci; & erit ibi sémita & via, & via sancta vocábitur. *Is.* 35.

Ant. 5. a. Exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium, gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans. *Is.* 35.

Ant. 1. a. Erit opus justítiæ pax, & cultus justítiæ siléntium, & secúritas usque in sempitérnum. *Is.* 32.

Capitulum. Ezech. 34.

Qui hábitant in desérto, secúri dórmient in sáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Suscéptor meus es tu, Dómine, & in verbum tuum supersperávi; * Declináte a me, maligni, & † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magíster, sequar te quocúnque ieris. * Declináte. Glória. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.

Hymnus, Santol. Vict.

Felices némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant;
Ut vastum mare tranent,
Prudéntes onus éxuunt.

Ætérnas ut opes certáque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.

Illis summa fuit glória déspici;
Illis divítiæ paupériem pati;
Illis summa volúptas
Longo supplício mori.

Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relícta,
Immortália quærere.

Ætérnus sit honos ingénito Patri;
Sit par unigenæ glória Fílio
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens n terra erit semen ejus : ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat *Ant.* 3.E. Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui, & veni in terram quã monstrábo tibi; faciámque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Gen.* 12.

Oratio, Intercéssio, *ut ad Laudes, nisi sit propria.*

Si non sit Abbas, ℣. Pinguéscent speciósa desérti; ℟. Et exultatióne colles accingéntur. *Ps.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 6.C. Habitábit in solitúdine judícium; & sedébit pópulus meus in pulchritúdine pacis, & in tabernáculis fidúciæ. *Is.* 32.

Oratio, Omnípotens, *ut ad Laudes, nisi sit propria.*

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Remuneratórem inquiréntibus se Dóminum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus, Felices némorum, *ut in I. Vesperis.*

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dixit illi Dóminus: Séquere me, & relíctis ómnibus secútus est eum. *Luc.* 5.

Ant. 7. *d.* Fugiébat consórtia hóminum, & adorábat Dóminum Deum Israel. *Tob.* 1.

Ant. 8. c. Abjécit vestiméntum suum a se, & indútus est sacco, & sedit in cínere. *Jonæ*, 3.

℣. Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus, ℟. Et non respéxit in vanitátes & insánias falsas. *Ps.* 39.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Majóres divítias æstimans thesáuro Ægyptiórum impropérium Christi, * Fide relíquit Ægyptum. ℣. Dixit patri suo & matri suæ : Néscio vos; & frátribus suis: Ignóro vos. * Fide relíquit. *Hebr.* 11. *Deut.* 33.

℟. *ij.* Fide in cásulis habitándo cum cohærédibus repromissiónis ejúsdem, * Expectábat fundaménta habéntem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus. ℣. Secésserat in desértum locum, ibíque inter feras vitam cum suis agébat. * Expectábat. *Hebr.* 11. 2. *Mach.* 5.

℟. *iij.* Opéruit cilício carnem suam, * Jejunávit & dormívit in sacco, & ambulávit demísso cápite. ℣. In vigíliis multis, in

fame & siti, in frigore & nuditáte.* Jejunávit. Glória. * Jejunávit. 3. *Reg.* 21. 2. *Cor.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. *Matt.* 19.

Ant. 8. G. Esurímus, & sitímus, & nudi sumus, & laborámus operántes mánibus nostris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 7. b. Non defícimus: sed licet is, qui foris est, noster homo corrumpátur; tamen is, qui intus est, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, ℟. Quam abscondísti timéntibus te! *Ps.* 30.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Exeámus ad Jesum extra castra, impropérium ejus portántes: * Non enim habémus hic manéntem civitátem, sed futúram inquírimus. ℣. Peregríni sumus coram te, Deus: dies nostri quasi umbra super terram. * Non enim. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

℟. *v.* Non secùndum carnem ambulámus, sed secúndum spíritum; quóniam sapiéntia carnis inimíca est Deo: * Qui autem in carne sunt, Deo placére non possunt. ℣. Excélsus Deus, & hábitans cum contríto & húmili spíritu. * Qui autem. *Rom.* 8. *Is.* 57.

℟. *vj.* Benedíctus Deus, qui * Elégit nos ut essémus sancti & immaculáti in conspéctu ejus in charitáte. ℣. Dóminus noster pépigit nobíscum fedus. * Elégit. Glória. * Elégit. *Ephes.* 1. *Deut.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Omnes erant perseverántes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 1. a. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conspéctu Dómini. *Baruch*, 1.

Ant. 6. F. Multitúdinis erat cor unum, & ánima una; nec quísquam áliquid suum esse dicébat, sed erant illis ómnia commúnia. *Act.* 4.

℣. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum, ℟. Habitáre fratres in unum. *Ps.* 132.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Sapiéntia diréxit ópera eórum: * Iter fecérunt per desérta, quæ non habitabántur; & in locis desértis fixérunt casas. ℣. Circuiérunt in péllibus ca-

prinis, egéntes, angustiáti, afflícti, quibus dignus non erat mundus; in solitúdinibus errántes, & in cavérnis terræ. * Iter fecérunt. *Sap.* 11. *Heb.* 11.

℟. *viij.* Dedísti eis, Dómine, judícia recta, & legem veritátis; & spíritum tuum bonum dedísti qui docéret eos: * Pavísti eos in desérto, nihílque eis défuit. ℣. Erant perseverántes in doctrína, & communicatióne fractiónis panis, & oratiónibus. * Pavísti. 2. *Esdr.* 9. *Act.* 2.

℟. *ix.* Perdúxit eos Deus tanquam gregem in desérto; & dedúxit eos in spe, & non timuérunt: * Et † Indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ. ℣. Confiténtes quia peregríni & hóspites sunt super terram, pátriam meliórem áppetunt, id est cœléstem: ídeo Deus parávit illis civitátem. * Et. Glória Patri. † Indúxit. *Ps.* 77. *Heb.* 11.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 8. *toni.* c.

DEus dixit ad illum: Exi de terra tua, & de cognatióne tua, & tunc éxiit. *Act.* 7.

Ant. 6. F. Flétibus & lúctui apta induménta suscépit, cínere implévit caput, & corpus suum humiliávit jejúniis. *Esth.* 14.

Ant. 5. a. Nocte & ante lucem egrediebátur ad oratiónem, & deprecabátur Dóminum. *Judith.* 12.

Ant. 2. d. In loco.

Canticum. Thren. 3.

PArs mea Dóminus, dixit ánima mea; * proptérea expectábo eum.

Bonus est Dóminus sperántibus in eum, * ánimæ quærénti illum.

Bonum est præstolári cum siléntio * salutáre Dei.

Bonum est viro, * cùm portáverit jugum ab adolescéntia sua.

Sedébit solitárius, & tacébit; * quia levávit super se.

Glória Patri.

Ant. In loco solitúdinis Dóminus dócuit eum, & custodívit quasi pupíllam óculi sui. *Deut.* 32.

Ant. 1. a Immóbilis in Dei timóre permánsit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Heb. 12

OMnis disciplína in præsénti quidem vidétur non esse gáudii, sed mœróris: póstea autem fruc-

tum pacatíſſimum exercitátis per eam reddet juſtítiæ.

Pro ſancto Monacho & Cœnobita.

Hymnus. Santol. Vict.

O Pulcras ácies caſtráque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege ſub una,
Uno ſub duce militant.

Heu! quantis rápiunt aſtra labóribus;
Pulſant perpétuis quéſtibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.

Votis unánimes, vi quoque fletuum
Inſtant, & ſócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo ſimul ínferunt.

Hæc vis grata Deo; ſic amat óptimus
Vinci per lácrymas per gémitus Pater:
Sic duris reſerátur
Cœlum conditiónibus.

Fervent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba ſilet; cætera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa ſiléntia.

Exercet vígiles contínuus labor;
Incúmbunt óperi non réſides manus;
Tellus culta cólonis
Victum ſuppéditat ſuis.

Quin regina ſui mens quoque ſúbditur,
Rectoríſque ſtudet nútibus óbſequi,
Nil ſervat ſibi juris,
Capto libérior jugo.

Ætérnus ſit honor ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Pro ſancto Anachoreta & Solitario.

Hymnus. Santol. Vict.

Quid tu, relictis úrbibus,
Mortálium consórtia
Timens fugis? Quid tu vides,
Solúſque tecum cógitas?

Mentis volátu líbero,
Percúrris ætérnas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

Præsens choris cœléſtibus,
Sacro quiétus ótio,
Totus tuéndo númini,
Totus coléndo tu vacas.

Quam pura, qui te díligunt,
O Chriſte, libant gáudia!
Te propter antris ábditos
Sinu recóndis in tuo.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Veníte, fílii, audíte me: ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedíctus *Ant.* 1. J. Curro, non quasi in incértum: pugno, non quasi áerem vérberans: sed castígo corpus meum, & in servitútem rédigo, ne réprobus efficiar. 1. *Cor.* 9.

Oratio.

INtercéssio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet, ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur; Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, Deus noster, beáti Abbátis N. intercessiónibus sublevári: ut per quem servis tuis perfectiónis Evangélicæ documénta donásti, per eum subsídia perpétuæ salútis impéndas; Per Dóminum nostrum.

Si non sit Abbas, ℣. Cogitávi dies antíquos; ℟. Et annos ætérnos in mente hábui. *Ps.* 76.

Ad Benedíctus *Ant.* 4. E. Mihi mundus crucifíxus est, & ego mundo. *Gal.* 6.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis, da nobis exémplo & intercessióne beáti N. cujus solémnia celebrámus, temporália ómnia despícere, & ad ætérna, tota mentis intentióne festináre; Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

DEus, qui nos ánnua beáti N. festivitáte lætíficas, concéde propítius, ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Deus.

AD TERTIAM.

Ant. Flétibus.

Capitulum. Baruch. 4.

EXui me stolâ pacis; índui autem me sacco obsecratiónis, & clamábo ad Altíssimum in diébus meis.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * Ego custodívi vias duras. ℟. Propter ℣. Pérfice gressus meos in sémitis tuis. * Ego. Glória. ℟. Propter. *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício; ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD SEXTAM.

Ant. Nocte.

Capitulum. Is. 26.

NOmen tuum & memoriále tuum, Dómine, in desidério ánimæ. Anima mea desiderávit te in nocte; sed & spíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

℟. *breve.* Clamávi ad te Dómine. *Dixi: Tu es spes mea. ℟. Clamávi. ℣. Pórtio mea in terra vivéntium. * Dixi. Glória. ℟. Clamávi. *Ps.* 141.

℣. In umbra alárum tuárum sperábo Dómine, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 54.

AD NONAM.

Ant. Immóbilis.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipse est fortis & fidélis, custódiens pactum & misericórdiam diligéntibus se, & his qui custódiunt præcépta ejus in mille generatiónes.

℟. *breve.* A judíciis tuis * Non declinávi. ℟. A judíciis. ℣. Quia tu legem posuísti mihi. * Non. Glória. ℟. A judíciis.

℣. Viam mandatórũ tuórum cucúrri, ℟. Cùm dilatásti cor meum. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Feria.

Capitulum. 1. Cor. 9.

OMnis qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet: & illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant; nos autem incorrúptam.

Hymnus, Felíces némorum, *ut in primis Vesperis.*

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit: ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat *Ant.* 1. *J.* Circa illum coróna fratrum: quasi plantátio cedri in Líbano, sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ. *Eccli.* 50.

Si non sit Abbas, ℣. Abscóndit me in tabernáculo suo; ℟. In die malórum protéxit me. *Ps.* 36.

Ad Magníficat *Ant.* 7. *d.* Omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut agros propter nomen tuum, céntuplum accípiet, & vitam ætérnam possidébit. *Matt.* 19.

COMMUNE JUSTORUM.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 7. *toni.* a.

TEnébit justus viam suam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 2. D. Fortitúdo símplicis via Dómini, justus in ætérnum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 6. C. Cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum qui fecit illum. *Eccli.* 39.

Ant. 8. c. Quasi virens fólium germinábit, fructus justi lignum vitæ. *Pr.* 11.

Ant. 3. a. Timénti Dóminum bene erit, & in diébus consummatiónis illíus benedicétur. *Eccli.* 1.

Si sit Sacerdos,

Capitulum. 1. *Tim.* 3.

QUi bene ministráverint, gradum bonum sibi acquírent & multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, & sanctos applicábit sibi; & * Quos elégerit, appropinquábunt ei. ℣. Hi probéntur primùm, & sic minístrent, nullum crimen habéntes. * Quos. Glória. * Quos. *Num.* 16. 1. *Tim.* 3.

Hymnus.

JAM satis fluxit cruor hostiárum,
Prístinæ cessent holocáusta legis;
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra minístri.

ELICIT flammas Elias ab alto;
Mysta nunc major jubet, & poténti
Obsequens verbo Deus astat aris,
Hóstia factus.

PINGUE libámen, novus & Sacérdos,
Orbe jam toto Deus immolátur;
Se manu nostra litat incruénto
Fúnere Christus.

TALE nil priscis Pátribus tribútum,
Angelis nusquam data par potéstas:
Se manu nostra Deus ipse cunctis
Præbet in escam.

CHRISTE, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibúsque puris;
Cháritas aptos tua nos treméndis
Applicet aris.

LUMINIS splendor, Patris una proles
Christe, te pronus venerétur orbis;
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári, ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat *Ant.* 5. C. Sanctificábor in iis qui appropínquant mihi, & in conspéctu omnis pópuli glorificábor. *Levit.* 10.

Oratio ut ad Laudes,

Si non sit Sacerdos,

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; & non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; & illuminabúntur corda vestra.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Qui timent Dóminum, non erunt incredíbiles verbo illíus: * Et † Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus. ℣. Qui servat verbum ejus, verè in hoc cháritas Dei perfécta est. * Et. Glória. † Qui díligunt. *Eccli.* 2. 1. *Joan.* 2.

Hymn. Guill. Episc. Sant.

SUMMI pusíllus grex Patris,
Timóre mentem sólvite;
Sui patérnus vos amor
Vult esse regni cómpotes.

EN regnat inter Cœlites,
Qui vixit olim sæculo
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, & sciens pati.

ANGUSTA pœniténtiæ
Ingréssus, & viam Crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.

CARNEM terit jejúniis;
Linguam domat siléntio;
In páuperum, parcus sibi,
Abscóndit & spargit sinu.

SAPORE verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celsa versátur polo.

HAC surgit ad cœlum viâ;
Et nos eâdem da Pater,
Da Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ.
Amen.

℣. In nómine tuo exultábunt justi Dómine; ℟. Et in justítia tua exalta-

bántur. *Psalm.* 88.

Ad Magníficat *Ant.* 8. G. Omnis qui audit verba mea, & facit ea, assimilábitur viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram. *Matt.* 7.

Oratio ut infra ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Diligéntem justos Dóminum, * Veníte, adorémus. *Ps.* 145.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

NON parta solo sánguine
Ornat Beátos púrpura:
Sunt incruénta, quæ suos
Habent triúmphos, prælia.

NON iste flammas, non cruces,
Non sentit uncos péctines:
Crudélis & durus sibi,
Se morte lenta cónficit.

SI lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cháritas.

CORPUS subégit cástitas,
Et líberam mentem fides;
Amor supérnis ígnibus
Totam litávit hóstiam.

VENIS apértis ómnibus
Qui vellet ultro erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

DA, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perénnis gáudia.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Qui habet mandáta mea, & servat ea, ille est, qui díligit me. *Joan.* 14.

Ant. 8. G. Qui díligit me, diligétur a Patre meo; & ego díligam eum. *Joan.* 14.

Ant. 4. A. Qui verbum meum audit, & credit ei qui misit me, habet vitam ætérnam. *Joan.* 5.

℣. Univérsæ viæ Dómini misericórdia & véritas. ℟. Requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus. *Ps.* 24.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. Inítium viæ bonæ fácere justítiam: * Misericórdiâ & veritáte redímitur iníquitas; & in timóre Dómini declinátur a malo. ℣. Qui vult vitam dilígere & dies vidére bonos, declínet a malo,

& fáciat bonum. * Misericórdiâ. *Prov.* 16. 1. *Petr.* 3.

℟. *ij.* Nihil mélius est quàm timor Dei, & nihil dúlcius quàm respícere in mandátis Dómini. * Glória magna est sequi Dóminum. ℣. Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. * Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 8.

℟. *iij.* Qui ámbulat in justítiis, & lóquitur veritátem, & claudit óculos suos ne vídeat malum; * Iste in excélsis habitábit: Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus. ℣. Qui perspéxerit in legem perféctam libertátis, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis, hic beátus in facto suo erit * Iste. Glória.* Iste. *Is.* 33. *Jac.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem, current & non laborábunt, ambulábunt & non deficient. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Turris fortíssima nomen Dómini; ad ipsum currit justus & exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem justi festínat, & in hora velóci procéssus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* In fraude circumveniéntium áffuit illi, & honéstum fecit illum. * Custodívit illum ab inimícis, & a seductóribus tutávit illum. ℣. Novit Dóminus pios de tentatióne erípere. * Custodívit. *Sap.* 10. 2. *Petr.* 2.

℟. *v.* Oculus Dei respéxit illum in bono, & * Eréxit eum ab humilitáte ipsíus, & exaltávit caput ejus. ℣. Omnis qui se humíliat, exaltábitur. * Eréxit. *Eccli.* 11. *Luc.* 18.

℟. *vj.* Ambulávit in conspéctu tuo in veritáte & justítia & recto corde tecum; * Custodísti ei, Dómine, misericórdiam tuam grandem. ℣. Ecce verè Israelíta, in quo dolus non est. * Custodísti. Glória. * Custodísti. 3. *Reg.* 3. *Joan.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Vetus homo noster crucifíxus est, ut destruátur corpus peccáti, & ultra non serviámus peccáto. *Rom.* 6.

Ant. 4. f. Ipse Spíritus testimónium reddit Spiri-

tui nostro, quòd sumus filii Dei; si autem filii & hærédes. *Rom.* 8.

Ant. 8. C. Ipsi intra nos gémimus adoptiónem filiórum expectántes, redemptiónem córporis nostri. *Ibid.*

℣. Anima nostra sústinet Dóminum; ℟. Quia in eo lætábitur cor nostrum. *Ps.* 32.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Hæc est cháritas Dei, ut mandáta ejus custodiámus, & * Mandáta ejus grávia non sunt. ℣. Gustáte & vidéte quóniam suávis est Dóminus. * Mandáta. 1. *Joan.* 5. *Ps.* 33.

℟. *viij.* In hoc cognóscimus quóniam in Deo manémus & ipse in nobis: * Quóniam de Spíritu suo dedit nobis. ℣. Nunc scimus quòd nobíscum sit Deus. * Quóniam. 1. *Joan.* 4. *Josue.* 22.

℟. *ix.* Nostra conversátio in cœlis est, unde salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui * Reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. ℣. Filii sanctórum sumus, & vitam illam expectámus quam Deus datúrus est his qui fidem suam nunquam mutant ab eo. * Reformábit. Glória. * Reformábit. *Philip.* 3. *Tob.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 4. toni. f.

ERat vir ille simplex & rectus, ac timens Deum & recédens a malo. *Job.* 1.

Ant. 7. D. Conservávit legem Excélsi, & in tentatióne invéntus est fidélis. *Eccli.* 44.

Ant. 5. a. Custodívit ánimam suam, & memor fuit Dómini in toto corde suo. *Tob.* 1.

Ant. 2. d. Erat.

Canticum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; * & non evacuábitur merces vestra.

Qui timétis Dóminum, speráte in illum; * & in oblectatiónem véniet vobis misericórdia.

Qui timétis Dóminum, dilígite illum; * & illuminabúntur corda vestra.

Respícite, filii, natiónes hóminum; * & scitóte quia nullus sperávit in Dómino, & confúsus est.

Quis enim permánsit in mandátis ejus, & dere-

lictus est? * aut quis invocávit eum, & despéxit illum?

Quóniam pius & miséricors est Deus, & remíttet in die tribulatiónis peccáta; * & protéctor est ómnibus exquiréntibus se in veritáte.

Ant. Erat religiósus ac timens Deum, fáciens eleemósynas multas plebi & déprecans Deum semper. *Act.* 10.

Ant. 1. a. Non prætériit de univérsis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus. *Josue.* 11.

Si sit Sacerdos,

Capitulum. 2. *Paral.* 35.

MInistráte in Sanctuário, & sanctificáti immoláte. Fratres étiam vestros, ut possint juxta verba quæ locútus est Dóminus fácere, præparáte.

Hymnus.

O Sacerdótum veneránda jura!
Ceu vices Christi téneant, salútis
Arbitri claudunt referántque nobis
Atria cœli.

OMNE pendéntes scelus in statéra,
Cum reum solvunt, Deus ipse solvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse fontis
Vincula nectit.

QUAM manus morbis ádhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempe divínæ sacra verba legis
Mente recóndunt.

IRRUENS prompti cohibére fulmen,
Stant ab advérso, Dóminúmque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.

DUM Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris, quibus applicásti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacérdos.

LUMINIS splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis;
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inúngis.
Amen.

℣. Memor sit Dóminus omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocáustum

holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

Ad Benedictus *Ant.* 8. G. Obtulit holocáustum Dómino, & clamávit ad Dóminum pro Israel, & exaudívit eum Dóminus. 1. *Reg.* 7.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum N, ut sacerdótio tibi fungerétur, a pópulo segregásti, præsta quæsumus, ut ejus exémpla sectántes, genus eléctum, regále sacerdótium, gens sancta, pópulus acquisitiónis effici mereámur; Per Dóminum.

Si non sit Sacerdos.

Capitulum. Eccli. 31.

ERit illi glória ætérna, qui pótuit tránsgredi, & non est transgréssus; fácere mala, & non fecit.

Hymn. Santol. Vict.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámplius
Suspirat, oblitus sui.

Quid ergo gaudes néctere
Tristes moras amántibus?
Terris retárdas éxules,
Cives polo quos déstinas.

Hinc fervet in dies amor,
In vota toti diffluunt;
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iste tardi córporis
Pondus moléstum sústinet;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

Ætérne tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

℣. In justítia apparébo conspéctui tuo; ℟. Satiábor cum apparúerit glória tua. *Ps.* 16.

Ad Benedictus *Ant.* 1. a. Propter Christum ómnia detriméntum feci, ad cognoscéndum illum; si quo modo occúrram ad resurrectiónem, quæ est ex mórtuis. *Philip.* 3.

Oratio.

ADésto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. festivitáte deférimus; ut qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus qui tibi plácuit, précibus sublevémur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRæsta, quæsumus, miséricors Deus, ut quam fidélis servus tuus N. accépit a te justo júdice corónam, eándem & nos, ejus intercessióne, post consummátum rite cursum recípere mereá-

mur ; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Erat.

AD TERTIAM.

Ant. Conservávit.

Capitulum. Job. 23.

Viam Dei custodívi & non declinávi ex ea ; a mandátis labiórum ejus non recéssi, & in sinu meo abscóndi verba oris ejus.

℟. *breve.* In via testimoniórum tuórum, Dómine, * Delectátus sum. ℟. In via. ℣. Sicut in ómnibus divítiis. * Delectátus. Glória. ℟. In via.

℣. A mandátis tuis intelléxi ; ℟. Proptérea odívi omnem viam iniquitátis. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Custodívit.

Capitulum. Eccli. 33.

Sapiens non odit mandáta & justítias, & non illidétur quasi in procélla navis: homo sensátus credit legi Dei, & lex illi fidélis.

℟. *breve.* Beátus vir * Qui timet Dóminum. ℟. Beátus. ℣. In mandátis ejus volet nimis. * Qui. Glória. ℟. Beátus. *Psal.* 111.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus ; ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. *Ps.* 36.

AD NONAM.

Ant. Non prætériit.

Capitulum. Eccli. 51.

Ambulávit pes meus iter rectum, zelátus sum bonum & non confúndar.

℟. *breve.* Confitébor tibi, Dómine, * In directióne cordis. ℟. Confitébor. ℣. In eo quod dídici judícia justítiæ tuæ. * In. Glória. ℟. Confitébor.

℣. Servávi mandáta tua & testimónia tua ; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo. *Ps.* 118.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Feria.

Si sit Sacerdos.

Capitulum. 2. *Cor.* 3.

Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui & idóneos nos fecit minístros novi testaménti, non litterâ, sed spíritu.

Hymnus, O Sacerdótum, *ut in Laudibus.*

℣. Sacerdótes tui, Dómine, induántur justítiam, ℟. Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131.

Ad Magníficat *Ant.* 5. C. Operátus est bonum & rectum & verum coram

Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini, & prosperátus est. 2. Paral. 31.

Si non sit Sacerdos.

Capitulum. Galat. 6.

QUæ seminaverit homo, hæc & metet: quóniam qui séminat in carne sua, de carne & metet corruptiónem; qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

Hymnus, Summi, ut in primis Vesperis.

℣. In memória ætérna erit justus: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. Ps. 111.

Ad Magnificat *Ant.* 5. C. Diléctus Deo & homínibus, cujus memória in benedictióne est: símilem illum fecit in glória sanctórum, & osténdit illi glóriam suam. *Eccli.* 45.

COMMUNE VIRGINUM.

IN PRIMIS VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 8. toni G.

QUid bonum Dómini est & quid pulchrum ejus? nisi fruméntum electórum & vinum gérminans Vírgines. *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Qui elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fedus meum, dabo eis in domo mea locum. *Is.* 56.

Ant. 1. f. Dabo eis nomen mélius a filiis & filiábus: nomen sempitérnum dabo eis. *Is.* 56.

Ant. 4. d. Ultra mori non póterunt; æquáles enim ángelis sunt, & filii sunt Dei, cùm sint filii resurrectiónis. *Luc.* 20.

Ant. 7. d. Non omnes cápiunt verbum istud; sed quibus datum est. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNusquísque próprium donum habet ex Deo; álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis & víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

In Duplicibus secundæ Classis & supra, ℟. Audi filia & vide, & inclína aurem tuam. * Oblivíscere pópulum tuum, & domum Patris tui: & concupíscet Rex decórem tuum; † Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. ℣. Spíritus ubi vult spirat, & vocem ejus audis. * Oblivíscere. Glória. † Quóniam. *Ps.* 44. *Joan.* 3.

Si sit Martyr,

Hymnus. Santol. Vict.

FESTIS læta sonent sidera cántibus :
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.

VESTRIS illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.

SED quid cogis, amor! fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem;
Oblíti méminit tunc bene córporis,
Præclaræ sítiens necis.

SIC quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus; quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.

PATRI máxima laus, máxima Fílio,
Ambobúsque sacro máxima Flámini,
A quo magnánimæ prælia sústinent
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in ætérnum erit:
℟. Non confundéntur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Magníficat *Ant.* 4. E. Infírma mundi elégit Deus, ut confúndat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspéctu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio ut infra ad Laudes, nisi sit propria.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

VOS ô Virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum Virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.

HÆC est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima, cóncinit
Virgo cántica Vírgini.

SOLO digna Deo cónjuge réspuit
Mortáles thálamos; ut semel óbligat
Sese fida suo, quem bene déperit,
Ultro se Deus óbligat.

PURUM ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit; nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.

ÆGRO vix sua sunt pábula córpori,

Ardet mille modis ante diem mori :
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit ;
Unus sit Deus ómnia.

Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hac nos ire tibi, qua gráditur, viâ :
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.

Da te, summe Pater, tóllere láudibus ;
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum ;
Fac, incénsa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Afferéntur Regi Vírgines ℟. In lætítia & exultatióne. *Ps.* 44.

Ad Magníficat *Ant.* 3.a. Córpora vestra membra sunt Christi : membra vestra templum sunt Spíritus sancti qui in vobis est. 1. *Cor.* 6.

Oratio ut ad Laudes, nisi sit propria.

AD MATUTINUM.

Invitat. Agnum quem sequúntur Vírgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Si sit Martyr,
Hymnus. Santol. Vict.

Virginum robur Deus atque custos,
Sexus imbéllis médios per enses,
Dum faves, quas non súperat virili
Péctore mortes !

Pro tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus ;
Non suos sentit, memor ô tuórum,
Christe, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem :
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.

Sponsa dilécto placitúra Sponso,
Déspicit ruptum laniáta corpus :
Est suus truncis honor, & venústas
Est sua membris.

Summa laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi compar, utriúsque Nexus ;
Fac, tibi semper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

Si non sit Martyr,
Hymnus. Santol. Vict.

Cœlestis aula pánditur ;
En Sponsus ; omnes óbviæ

Exite Sponso Virgini,
Exite, sponsæ Virgines.
Hæc nuptiális est dies,
Quæ longa post suspíria
Dat ómnibus, dat síngulis
Jam plénius frui Deo.
Quæ casta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit.
Hunc propter unum vílu it
Supérba Regum púrpura.
Dotáta quæ sponso Deo,
Quid Virgo terris ámbiat?
O Virgináles núptiæ,
Per quas caro fit Spíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!
Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigíllis fœdera.
Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui díligit cordis mundítiam, habébit amícum Regem. *Prov.* 22.

Ant. 7. d. Omnis ponderátio non est digna continéntis ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 1. f. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. *Matth.* 5.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. j. O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte! * Immortális est enim memória illíus; quóniam & apud Deum nota est, & apud hómines. ℣. Reddet Deus iis qui incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam. * Immortális est. *Sap.* 4. *Rom.* 2.

℟. ij. Dábitur illi fídei donum eléctum, & sors in templo Dei acceptíssima; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus. ℣. Fructus Spíritûs est cháritas, fides, modéstia, continéntia, cástitas. * Bonórum. *Sap.* 3. *Galat.* 5.

℟. iij. Felix est incoinquináta; * Habébit fructum in respectióne animárum sanctárum. ℣. Virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore & spíritu. * Habébit. Glória. * Habébit. *Sap.* 1. *Cor.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. In charitáte perpétua diléxi te; ídeo attráxi te míserans. *Jer.* 31.

Ant. 4. f. Veni de Líbano, sponsa mea; veni, coronáberis. *Cant.* 4.

Ant. 7. d. Sponsábo te

mihi in fide ; & scies quia ego Dóminus. *Osee.* 2.

℣. Conféssio & pulchritúdo in conspéctu Dei ; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Sponsábo te mihi in sempitérnum : * Et sponsábo te in misericórdia & in miseratiónibus. ℣. Sectáre justítiam, pietátem, fidem, charitátem, patiéntiam, mansuetúdinem : * Et sponsábo. *Osee.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego diléxi te : * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo, & profecísti in regnum ; quia perfécta eras in decóre meo : * Tene quod habes. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchiū tuum ; * Quia † Fortis est ut mors diléctio. ℣. Neque instántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit nos separáre a charitáte Dei. * Quia. Glória. † Fortis est. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Invéni quem diligit ánima mea, ténui eum, nec dimíttam. *Cant.* 3.

Ant. 4. a. Ego dilécto meo, & diléctus meus mihi, qui páscitur inter lília. *Cant.* 6.

Ant. 2. d. Anima mea liquefácta est, ut diléctus meus locútus est. *Cant.* 5.

℣. Cor meum & caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Evangelium & Homilia ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Quàm bonus Israel Deus his qui recto sunt corde ! * Mihi adhærére Deo bonum est, pónere in Dómino Deo spem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus spíritus est. * Mihi. *Ps.* 72. 1. *Cor.* 6.

℟. *viij.* Fulcite me flóribus, stipáte me malis ; quia * Amóre lángueo. ℣. Quòd nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me. * Amóre lángueo. *Cant.* 2. *Galat.* 2.

℟. *ix.* Diléctus meus eléctus ex míllibus, totus desiderábilis, * Et † Ipse est amícus meus, filiæ Jerúsalem. ℣. Vivo, jam non ego ; vivit verò in me Christus. * Et. Glória Patri. † Ipse est. *Cant.* 5. *Galat.* 2.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 8. *toni.* G.

VIrgines accipiéntes lámpades suas exiérunt óbviam sponso & sponsæ. *Matt.* 25.

Ant. 3. *a.* Prudéntes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades suas. *Matt.* 25.

Ant. 5. a. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. *Matt.* 25.

Ant. 2. D. Venit.

Cant. Is. 61.

GAudens gaudébo in Dómino, * & exultábit ánima mea in Deo meo;

Quia índuit me vestiméntis salútis, * & induménto justítiæ circúmdedit me,

Quasi sponsum decorátum coronâ, * & quasi sponsam ornátam monílibus suis.

Sicut enim terra profert germen suum, * & sicut hortus semen suum gérminat;

Sic Dóminus Deus germinábit justítiam, * & laudem coram univérsis géntibus. Glória Patri.

Ant. Venit sponsus, & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matt.* 25.

Ant. 1. g. Vírgines sequúntur Agnum quocúmque íerit; sine mácula enim sunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 14.

VIdi: Et ecce Agnus stabat supra montem Sion, & cum eo centum quadragínta quátuor míllia, habéntes nomen ejus & nomen Patris ejus scriptum in fróntibus suis.

Si sit Martyr,

Hymnus. Santol. Vict.

QUID sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ?
Nempe non uno géminum repórtas
Hoste triúmphum.

MOLLIOR fregit neque te volúptas,
Impotens flexit neque te tyránnus;
Tu graves pœnas paritérque blandos
Vincis amóres.

LILIIS Sponsus récubat rosísque;
Tu, tuo semper bene fida Sponso,
Et rosas Martyr, simul & dedísti
Lília Virgo.

SUMMA laus Patri genitóque Verbo,

Et tibi compar, utriúsque
Nexus;
Fac, tibi semper placeámus uni
Móribus æquis.
Amen.

℣. Deus præcínxit me virtúte; ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Ad Benedíctus *Ant.* 3. a. Casta generátio in perpétuum coronáta triúmphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam Mártyrii contulísti, concéde propítius, ut qui beátæ N. Vírginis & Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

Indulgéntiam nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo & Martyr implóret, quæ tibi grata semper éxtitit & mérito castitátis, & tuæ professióne virtútis; Per Dóminum.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

O Virgo, pectus cui sacrum
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perússit Spíritus.
Non te volúptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amántem pérsequi
Cœléstis Agni núptias.
Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.
Beata, cui nunc Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.
Æterne sponse Vírginum
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Lætábor, & exultábo in te: ℟. Psallam nómini tuo, Altíssime. *Ps.* 9.

Ad Benedíctus *Ant.* 1. J. Exultábit ánima mea in Deo meo, quia índuit me vestiméntis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui mundi contémptum te diligéntibus inspirásti: da nobis in festivitáte beátæ N. vírginis, ejus interces-

sióne terréna despícere, & tibi soli firmiter adhærére; Per Dóminum.

Alia Oratio.

EXáudi nos Deus salutáris noster; ut sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. Vírgines.

AD TERTIAM.

Ant. Prudéntes.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

DE Virgínibus præcéptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquam misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis.

℟. *breve.* Fiat cor meum immaculátum * in justificatiónibus tuis. ℟. Fiat. ℣. Ut non confúndar. * In. Glória. ℟. Fiat. *Ps.* 118.

℣. Sitívit in te ánima mea. ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

AD SEXTAM.

Ant. Mediâ.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne; despóndi enim vos uni viro Vírginem castam exhibêre Christo.

℟. *breve.* Quid mihi est in cœlo? * Et a te quid vólui super terram? ℟. Quid. ℣. Deus cordis mei & pars mea Deus in ætérnum. * Et. Glória. ℟. Quid. *Ps.* 72.

℣. Súscipe me secúndum elóquium tuum & vivam; ℟. Et non confúndas me ab expectatióne mea. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Vírgines sequúntur.

Capitulum. 2. *Reg.* 22.

QUia compláculi Dómino, retribuet mihi secúndum justítiam meam; & secúndum mundítiam mánuum meárum reddet mihi.

℟. *breve.* Retríbuet mihi Dóminus * Secúndum justítiam meam. ℟. Retríbuet. ℣. Et secúndum puritátem mánuum meárum. * Secúndum. Glória. ℟. Retríbuet. *Ps.* 17.

℣. Laudábo nomen Dei cum cántico; ℟. Et magnificábo eum in laude. *Ps.* 68.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus & Psalmi de Feria.

Capitulum. *Apoc.* 14.

AUdívi vócem de cœlo; & vocem quam audívi, sicut citharœdórum citharizántium in cithǎris suis: & cantábant quasi cánticum novum ante sedem Agni

Si sit Martyr, Hymnus Festis læta sonent, *ut in primis Vesperis.*

℣. Me propter innocéntiam suscepísti, ℟. Et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum. *Psalm.* 40.

Ad Magnificat *Ant.* 2. D. Fecísti viríliter, & confortátum est cor tuum, eo quod castitátem amáveris; ideo & manus Dómini confortávit te. *Judith.* 15.

Si non sit Martyr, Hymnus Cœléstis aula pánditur, *ad Matutinum.*

℣. Vírgines laudent nomen Dómini, ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magnificat *Ant.* 6. F. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo; quia venérunt núptiæ Agni, & uxor ejus præparávit se. Beáti, qui ad cœnam nuptiárum Agni vocáti sunt. *Apoc.* 19.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

In primis Vesperis.

Psalmi de Feria.

Antiphona, 1. *toni.* J.

MUlíerem fortem quis invéniet? Procul, & de últimis fínibus prétium ejus. *Prov.* 31.

Ant. 4. f. Domus & divítiæ dantur a paréntibus, a Dómino autem própriè uxor prudens. *Prov.* 19.

Ant. 2. D. Grátia super grátiam múlier sancta & pudoráta. *Eccli.* 26.

Ant. 7. d. Grátia super cunctæ mulíeris sensátæ & bonæ, super aurum. *Eccli.* 7.

Ant. 3. a. Múlier fortis oblectat virum suum, & annos vitæ illius in pace implébit. *Eccli.* 26.

Capitulum. Eccli. 26.

FUndaménta ætérna supra petram sólida, mandáta Dei in corde mulíeris sanctæ.

In Duplicibus secundæ Classis, & supra, ℟. Vitium, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea consénsi suscípere; * Sit nomen tuum, Deus Israel, benedíctum in sǽcula. ℣. Non vocavit nos Deus in immundítiam, sed in sanctificatiónem. * Sit nomen. Glória. * Sit nomen. *Tob.* 3. 1. *Thess.* 4.

Hymnus. Santol. Vict.

ADESTE, sanctæ Conjuges:
En illa fortis fémina;
Ornáta quæ virtútibus
Triúmphat inter Cœlites.

NON illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit;
Cultu nitens sed símplice
Puris placébat móribus.

SE sub serénis vúltibus
Austéra virtus óccuilit;
Timet vidéri, ne suum,
Dum prodit, amíttat decus.

PASCENDA cœlésti cibo,
Sacris studébat lítteris;
Templo fréquens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine, ℟. Turris fortitúdinis a fácie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat *Ant.* 4. D. Deus cœlórum, exáudi me deprecántem; & de tua misericórdia præsuméntem; ut gentes agnóscant quia tu es Deus, & non est álius præter te. *Judith.* 9.

Si non sit Martyr, ℣. Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Psal.* 118.

Ad Magníficat *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, & dilatátum est os meum, quia lætáta sum in salutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio ut ad Laudes.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Deum in quo sperant sanctæ Mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Psalmus, Veníte, *pag.* 2.

Hymnus. Santol. Vict.

ARDET Deo quæ fémina,
Latére frustra cógitat:
Quot indigéntes súblevat,
Tot próditur præcónibus.

PRODESSE quærit ómnibus,
Curis honéstis ánxia;
Patróna, custos vírginum,
Secúnda mater órphanis.

PANNIS laténtem vílibus
Christum fovébat hóspitem:
Quas dura substráxit sibi,
Opes refúndit pródiga.

PACEM domi, pacem foris
Alto colit siléntio;
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.

ÆTÉRNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili par Patri,

Et par utríque, Spíritus, Tibi, Deus, sit glória. Amen.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítium sapiéntiæ timor Dómini, & cum eléctis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratiósa invéniet glóriam. *Prov.* 14.

Ant. 3. d. Pars bona múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Ecce sic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Ps.* 127.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Grátia mulíeris sédulæ delectábit virum suum: * Discíplina illíus datum Dei est. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, discat domum suam régere; hoc enim accéptum est coram Deo. * Discíplina. *Eccli* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *ij.* Os suum apéruit sapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus; * Considerávit sémitas domûs suæ, & panem otiósa non comédit. ℣. Quod decet mulíeres, promitténtes pietátem per ópera bona. * Considerávit. *Prov.* 31. 1. *Timoth.* 2.

℟. *iij.* Fallax grátia & * Vana est pulchritúdo: † Múlier timens Dóminum ipsa laudábitur. ℣. Non sit extrínsecus capillatúra aut circumdátio auri aut vestimentórum cultus. * Vana est. Glória. † Múlier. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

IN II. NOCTURNO

Ant. 4. D. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quod nunquam lætáta sit ancílla tua nisi in te, Dómine Deus. *Esth.* 14.

Ant. 5. a. Osténde quóniam non derelínquis præsuméntes de te; & præsuméntes de se, & de sua virtúte gloriántes humílias. *Judith.* 6.

Ant. 6. F. In consílium eórum non véniat ánima mea, & in cœtu illórum non sit glória mea. *Gen.* 49.

℣. Perambulábam in innocéntia cordis mei ℟. In médio domus meæ. *Psal.* 100.

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv.* Adjuva me ancíllam tuam, nullum áliud auxílium habéntem nisi te, Dómine. * Nosti quia óderim glóriam iniquórum ℣. Quæ participátio justítiæ cum iniqui-

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perficitur, largíre nobis, quæsumus, beátæ N. Mártyris tuæ triúmphum recoléntibus, ut quæ a te accépit ut vínceret, a te quoque vincéndi grátiam nobis obtíneat; Per Dóminum.

Si sint plures, Oratio.

DEus, qui hodiérnam diem sanctárum N. & N. martyrio consecrásti; concéde, ut omnes qui eárum victóriam récolunt, protectiónis tuæ auxílió muniántur; Per Dóminum.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet, ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Benedíctus *Ant.* 6. F. Benedícta es a Dómino; scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis. *Ruth.* 3.

Oratio.

TUórum corda Fidélium, Deus miserátor, illústra; & beátæ N. précibus ac méritis fac nos terréna despícere, & amáre cœléstia; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, in quem sperat omnis ánima, quæ adhuc in terris pósita se verè víduam sentit ac desolátam, tríbue nobis, quæsumus, ut exémplo beátæ N. obsecratiónibus & oratiónibus nocte ac die instántes, cœléstium consolatiónum mereámur esse partícipes; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. In ancílla sua.

AD TERTIAM.

Ant. Magna facta est.

Capitulum. Eccli. 40.

FIlii & ædificátio civitátis confirmábit nomen, & super hæc múlier immaculáta computábitur.

℟. *breve.* Deus meus * Protéctor est sperántium in se. ℟. Deus meus. ℣. Pósuit immaculátam viam meam. * Protéctor. Glória. ℟. Deus meus. *Ps.* 17.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos, ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. Non discedébat

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

VOlo mulíeres oráre in hábitu ornáto, cum verecúndia & sobrietáte ornántes se, & non in tortis crínibus, aut auro aut margarítis vel veste pretiósa.

℟. *breve.* Exultábo & lætábor* In misericórdia tua, Dómine. ℟. Exultábo. ℣. Quóniam respexísti humilitátem meam. * In misericórdia. Glória. ℟. Exultábo. *Ps.* 30.

℣. Ad ómnia mandáta tua dirigébar : ℟. Omnem viam iníquam ódio hábui. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. Surrexérunt.

Capitulum. Eccli. 36.

QUi póssidet mulierem bonam, inchoat possessiónem; adjutórium secúndum illum est, & colúmna ut réquies.

℟. *breve.* Confitébor tibi, Dómine, * In toto corde meo. ℟. Confitébor. ℣. Et glorificábo nomen tuum in ætérnum. * In tóto. Glória. ℟. Confitébor. *Ps.* 85.

℣. Tu, Dómine, glória mea, ℟. Et exáltans caput meum. *Ps.* 3.

AD VESPERAS.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Feria.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, & dilectióne, & sanctificatióne cum sobrietáte.

Hymnus, O jam beáta,* *ut in Laudibus.*

Si fit Martyr, ℣. Videant qui odérunt me, & confundántur, ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvísti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat *Ant.* 5. C. Confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam adjútor & protéctor factus es mihi, & liberásti corpus meum a perditióne. *Eccli.* 51.

Si non fit Martyr, ℣. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me ℟. In æquitáte tua. *Psalm.* 142.

Ad Magníficat *An.* 5. C. Fortitúdo & decor induméntum ejus : date ei de fructu mánuum suárum ; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.



COMMUNE
PATRONI VEL PATRONÆ, SEU TITULARIS.

Dies festus cujuslibet Patroni, aut Titularis, qui proprium non habet Officium in Breviario, eo modo celebratur quo præscribitur in Rubricis generalibus.

Lectiones I. Nocturni erunt semper de Scriptura occurrente, at in II. & III. Nocturno dicentur ut infra secundum qualitatem Festi, si non sunt propriæ; vel si propriæ sunt quæ vel non sufficiunt, vel non possunt commodè dividi.

Nullæ hic apponuntur Lectiones pro Patrono Apostolo; quia nullus est qui non habeat Lectiones proprias in Breviario.

De Officio dierum intra Octavam, atque etiam ipsius diei Octavæ, servetur quod præscribitur in Rubricis generalibus.

PRO UNO MARTYRE.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Augustini Epíscopi.
Serm. 311. *in nat. Cypr. Mart. Lectio iv.*

ISTum nobis festum diem pássio beatíssimi Mártyris fecit, cujus nos victóriæ celébritas in istum locum devotíssimos congregávit. Sed celebrátio solemnitátis Mártyrum imitátio debet esse virtútum. Fácile est honórem Mártyris celebráre; magnum est fidem atque patiéntiam Mártyris imitári. Hoc sic agámus, ut illud optémus: hoc sic celebrémus, ut illud pótius diligámus. Quid

laudámus in fide Mártyris? Quia, usque ad mortem pro veritáte certávit, & ídeo vicit. Blandiéntem mundum contémpsit, sæviénti non cessit; ídeo victor ad Deum accéssit.

Lectio v.

ABúndant in isto sæculo erróres & terróres: beatíssimus Martyr erróres sapiéntiâ, terróres patiéntiâ superávit. Magnum est quod fecit: secútus Agnum, leónem vicit. Quando persecútor sæviébat, leo fremébat; sed quia Agnus sursum attendebâtur, leo deórsum calcabátur. Cogitáte, fratres, quale fuit mitti hómines per orbem terrárum prædicáre hóminem mórtuum resurrexísse, in cœlum ascendísse, & pro ista prædicatióne pérpeti ómnia quæ insániens mundus inférret, damna, exília, víncula, torménta, flammas, béstias, cruces, mortes.

Lectio vj.

ALius moriebátur, ut álius honorarétur; álius occidebátur, ut álius colerétur. Numquid hoc fácerent, nisi flagrántiâ charitátis de consciéntia veritátis? Prædicavérunt mórtuum quem sciébant vivum. Sciébant pro qua vita contémnerent vitam; sciébant pro qua felicitáte ferrent transitóriam infelicitátem, pro quibus præmiis ista damna contémnerent. Fides eórum cum toto mundo non appenderétur. Audíerant: Quid prodest hómini, si totum mundum lucrétur, ánimæ autem suæ detriméntum patiátur?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 16. d.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homil. 32. in Evangelia.

QUia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat? nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset; concupíscere, si non pos-

set. Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur: ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

Lectio viij.

CErtè cùm se sequéntibus nova mandáta propóneret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apértè dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium & vestra largímini. Quid verò in hac lectióne dicat, audiámus: Qui vult post me veníre, ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua: sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est abnegáre quod habet: valde autem multum est, abnegáre quod est.

Lectio ix.

AD se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris: quia quicúnque ad fidei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus in hoc mundo próprium póssident: nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quísquam cum nudo luctátur, cítiùs ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.

PRO PLURIBUS MARTYRIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Epíscopi.

Serm. 335. in nat. Mart.

Lectio iv.

QUóniam dies sanctórum Mártyrum est, unde pótius áliquid deléctet nos dícere, nisi de glória ipsórum? Adjuvet nos Dóminus Mártyrum. Audívimus paulò ante beátum apóstolum Paulum prædicántem: Quis nos

separábit a charitáte Christi? (Ista vox est Mártyrum.) Tribulátio? an angústia? an persecútio? an fames? an núditas? an perículum, an gládius? Sicut scriptum est: Propter te morte afficimur tota die; deputáti sumus ut oves occisiónis. Sed in his ómnibus superámus per eum qui diléxit nos. Hæc est vox Mártyrum, ómnia toleráre, & de se nihil præsúmere: illum dilígere qui glorificátur in suis; ut qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

Lectio v.

NOvérunt & illud quod nos cantávimus paulò ante; Lætámini in Dómino, & exultáte, justi. Si justi in Dómino lætántur, injústi non novérunt lætári nisi in sæculo. Sed ipsa est prima ácies debellánda; primò vincéndæ sunt delectatiónes, & póstea dolóres. Quómodo potest superáre mundum sæviéntem, qui non potest superáre blandiéntem? Blandítur hic mundus pollicéndo honóres, divítias, voluptátes: minátur hic mundus intentándo dolóres, egestátes, humilitátes. Qui non contémnit quod pollicétur, quómodo superáre potest quod minátur?

Lectio vj.

HAbent delectatiónem suam divítiæ: quis néſciat? Sed plus habet delectatiónis justítia. Delectáre divítiis cum justítia. Ubi autem talis artículus tentatiónis incíderit, ut duo hæc véniant in contentiónem divítiæ & justítia, & non possis habére utrúmque; sed si míseris manum ad divítias, necésse est ut amittas justítiam; si míseris manum ad justítiam, péreant divítiæ: modò élige, modò pugna; modò videámus si non sine causa cantásti: Lætámini in Dómino, & exultáte, justi; modo videámus si non sine causa audísti: Quis nos separábit a charitáte Christi? Et quidem prætermísit ómnia quibus blandítur mundus, & te vóluit commemoráre, qui blandítur mundus. Quare? Quia certámina Mártyrum prænuntiábat: illa utique certámina, ubi vicérunt persecutiónem, famem, sitim, egestátem, ignomíniam; ad extrémum timórem mortis & hostem sævíssimum.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore: Dixit Jesus Discípulis suis: Cùm audiéritis prælia & seditiónes, nolíte terréri: opórtet primùm hæc fieri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 35. in Evang.

AUdítis tot terróribus turbári póterant infirmórum corda, atque ídeo consolátio adjúngitur: [Pónite ergo in córdibus vestris non præmeditári quemádmodum respondeátis. Ego enim dabo vobis os & sapiéntiam, cui non póterunt resístere & contradícere omnes adversárii vestri.] Ac si apértè membris suis infirmántibus dicat: Nolíte terréri, nolíte pertiméscere: vos ad certámen accéditis, sed ego prælior: vos verba éditis, sed ego sum qui loquor.

Lectio viij.

SEquitur: [Tradémini autem a paréntibus & frátribus, & cognátis, & amícis, & morte affícient ex vobis.] Sed quia dura sunt quæ prædicúntur de afflictióne mortis; prótinus consolátio súbditur de gáudio resurrectiónis, cum dícitur: [Capillus de cápite vestro non períbit;] vidélicet apértè dicens: Cur timétis ne péreat quod incísum dolet, quando & illud in vobis períre non potest quod incísum non dolet? Séquitur: [In patiéntia vestra possidébitis ánimas vestras.] Idcírco posséssio ánimæ in virtúte patiéntiæ pónitur, quia radix ómnium custósque virtútum patiéntia est. Per patiéntiam verò possidémus ánimas nostras; quia dum nobis ipsis dominári díscimus, hoc ipsum incípimus possidére quod sumus.

Lectio ix.

ET nos sine ferro esse póssumus Mártyres, si patiéntiam veráciter in ánimo custodímus... Serváte ergo, fratres, in mente patiéntiam, eámque, cum res éxigit, exercéte in operatióne. Nullum vestrûm ad ódium próximi contumeliósa verba cómmóveant, nullum peritúrárum rerum damna pertúrbent. Si enim mansúra damna pertiméscitis, damna rerum transeúntium grávia non putátis

æternæ retributiónis iam concupíscitis, de poráli injúria non doléTolerate ergo adversários vestros: sed ut fratres dilígite, quos tolerátis. Ætérna præmia pro damnis temporálibus quærite.

PRO PONTIFICIBUS.

II. NOCTURNO.

ermo sancti Máximi Epíscopi.

Homilia 59. quæ est 2. de S. Eusebio.

Lectio iv.

Eáti Patris N. mérita jam in tuto pósita seri magnificémus: qui bernáculum fidei viríer tenens, ánchoram ei tranquílla jam in staone compósuit, & plem cœléstibus divítiis & térnis mércibus navem otáto in líttore collocát: qui contra omnes adersários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter nuit, donec ad victóam perveníret. Quid eim fuit totus vitæ illíus ursus? nisi unicus cum víili hoste conflíctus.

Lectio v.

Uantis hic cæcis a via veritátis errántibus, & de summa jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum; & illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum? Quantórum áuribus surdis, & infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœléstium mandatórum pretiósum infúdit audítum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrínsecus vulnerátos angélici oris arte & orationum ab infirmitáte curávit.

Lectio vj.

Uantos per longam incúriam peccáti labe resolútos, & quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus & exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte, mundávit? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, & delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tanquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit; ut Dómini sui admirándus imitátor jam mórtuas Deo e contrário mortíficet vitáli morte peccáto?

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore : Dixit Jesus Discípulis suis parábolam hanc. Homo péregre profıcíscens vocávit servos suos, & trádidit illis bona sua. Et uni dedit quinque talénta, álii autem duo, alii verò unum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 9. in Evang.

LEctio sancti Evangélii, Fratres charíssimi, sollícitè consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus cæteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur ab Auctóre mundi, gráviùs inde judicémur. Cùm enim augéntur dona, rationes étiam crescunt donórum. Tantò ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quantò se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo qui péregre profıcíscitur, servos suos vocat, iísque ad negótium talénta partítur. Post multum verò témporis positúrus cum eis ratiónem revértitur : bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum verò a bono ópere torpéntem damnat.

Lectio viij.

QUis ítaque iste homo est, qui péregre profıcíscitur, nisi Redémptor noster qui...servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit ? Et uni quidem dedit quinque talénta, álii duo, álii verò commísit unum. . . Sed is qui quinque talénta accéperat, ália quinque lucrátus est. . . . Qui autem unum accéperat, ábiens fodit in terram, & abscóndit pecúniam Dómini sui.

Lectio ix.

TAléntum in terra abscóndere est accéptum ingénium terrénis áctibus implicáre, lucrum spiritále non quærere ; cor a terrénis cogitatiónibus nunquam leváre... Servus qui gemináta talénta rétulit, a Dómino laudátur, atque ad ætérnā remuneratiónem intromíttitur.... Piger verò servus per pœnam in exterióres ténebras cadit, qui per culpam suam sponte in interióres cécidit. Et illic coáctus pátitur ténebras ultiónis, qui hic libénter sustínuit ténebras voluptátis. Sciéndum verò est, quod nullus piger ab hac talénti acceptióne

tióne secúrus est. Nullus namque est qui veráciter dicat: Taléntum mínimè accépi, non est unde ratiónes pónere cogar. Talénti enim nómine cuílibet páuperi étiam hoc ipsum reputábitur, quod vel mínimum accépit.

PRO DOCTORIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro secúndo sancti Augustíni Epíscopi contra Juliánum.

Lectio iv. Cap. 9. & 10.

PRopónimus auctoritátis molem Sanctórum, qui ante nos non solùm sermóne, cum hîc víverent, verùm étiam scriptis, quæ posteritáti reliquêre; fidem cathólicam strénuè defendérunt.... Tales quippe ac tanti viri, secúndum cathólicam fidem quæ antiquitùs toto orbe diffúnditur, & hoc & illa vera esse confirmant... Quod invenérunt in Ecclésia, tenuérunt: quod didicérunt, docuérunt: quod a Pátribus accepérunt, hoc filiis tradidérunt.

Lectio v. Cap. 10.

ISti sunt docti, graves, sancti, veritátis acérrimi defensóres advérsus gárrulas vanitátes, in quorum ratióne, eruditióne, libertáte, quæ tu bona júdici tribuísti, non potes invenire quod spernas. Nec isti uno témpore fuérunt, sed fidéles & multis excellentióres paucos dispensatóres suos Deus per divérsas ætátes témporum, locorúmque distántias, sicut ei placet atque expedíre júdicat, ipse dispénsat.

Lectio vj.

QUantò tibi essent isti Júdices optabilióres, si tenéres cathólicam fidem, tantò tibi sunt terribilióres, quia oppúgnas cathólicam fidem, quam in lacte suxérunt, quam in cibo sumpsérunt, cujus lac & cibum parvis magnísque ministravérunt, quam contra inimícos, étiam vos tunc nondum natos, unde nunc revelámini, apertíssimè ac fortíssimè defendérunt. Tálibus post Apóstolos sancta Ecclésia plantatóribus, rigatóribus, ædificatóribus, pastóribus, nutritóribus crevit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 5.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte, cap. 6. tom. 3.

OStendit Dóminus, fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? Id est, si vos per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum; qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur? cùm vos elégerit Deus, per quos erórem áuferat cæterórum.

Lectio viij.

ERgo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, & calcétur ab homínibus. Non ítaque calcátur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

Lectio ix.

VOs estis lumen mundi. Quómodo dixit supériùs sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supériùs ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres; quorum condiéndis & extinguéndis putóribus Apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum & terram, sed hómines qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi; quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundáta super insígnem magnámque justítiam: quam signíficat étiam ipse mons, in quo dísputat Dóminus.

PRO ABBATIBUS, MONACHIS, ET SOLITARIIS.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Paulíni Epíscopi. *Epist.* 24. *ad Sulpit. Sever. aliàs* II. §. 5. 6.

Lectio iv.

BOna quæ nobíscum non inulerámus in hunc mundum, nec poterámus efférre, quasi mutuáta reddídimus; nec ut cutem a carne distráximus, sed ut vestem a córpore depofúimus. Nunc opus est, ut quæ verè nostra sunt, dependámus Deo: hoc est, cor & ánimam, & córpora nostra exhibéntes in hóstiam vivam, ut scriptum est, Dómino; nosque ipsos ædificántes ei in templum sanctum, in ipso lápide anguláři, qui nobis sanctificatiónis nostræ fórmulam in semetípso dedit, & ait: Sancti estóte, quóniam ego sanctus sum. Quæ ígitur nobis grátia, si in alieno tantùm fidéles fuérimus? nisi de próprio serviámus, id est, de líbero voluntátis arbítrio, ex toto corde nostro, ex totis ánimæ nostræ (ut scriptum est) víribus diligéntes Deum.

§. 7. *Lectio v.*

QUamóbrem temporálium, quæ in hoc sæculo habéntur, bonórum relíctio, sive distráctio, non decúrsus stádii, sed ingréssus, nec ut meta, sed ut jánua est. Non enim athléta tum vincit, cùm exúitur; qui ídeo nudátur, ut incípiat dimicáre, cùm legitimè certáverit coronándus. Et natátor amnem interpósitum superatúrus, exúitur, nec tamen hoc tanto apparátu quod se despoliáverit, transnatábit, nisi totíus córporis nisu torréntis ímpetum scindat, & labórem natatiónis exháuriat. Vídeo & in Jacob hujus expeditiónis órdinem prolusísse; cùm illum lego, postéaquam torrénte transmísso, præmíssis curárum suárum onéribus, id est, facultátum & necessitúdinum impediméntis, solus in tabernáculi loco remánserat, Deo colluctátum.

Lectio vj.

ITaque ad corripiéndam vitæ viam, capiendúmque Dei verbum, & prævaléndum in regnum cæ-

lórum, quod a diébus Joánnis vim pátitur, & a diripiéntibus obtinétur, idónei esse non póssumus, nisi ómnia quæ vel amóre vel curâ, si in itínere istíus sæculi nobis adhæreant, impédiunt & retardant, ante óbitus nostri vésperam præmittámus, & inde per totam hujus sæculi noctem apprehéndere, & tenére Christum sollícita spirituálium óperum ac studiórum contentióne luctémur: nec divellámur a charitáte Christi, sicut Jacob ab ejus ampléxu, nisi extorqueámus benedictiónem. Atque útinam ad salutáris insigne luctáminis, nervum fémoris nostri majestátis suæ timóre percútiat; quo obstupescénte, infirmábitur virtus carnis, & spirituális grátia convaléscet.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore; Respóndens Petrus, dixit Jesu: Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te; quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Comment. in Matt. cap. 19.

GRandis fidúcia: Petrus piscátor erat, dives non fúerat; cibos manu & arte quærébat; & tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantùm relínquere, jungit: (quod perféctum est) Et secúti sumus te: fécimus quod jussísti; quid ígitur nobis dabis præmii?

Lectio viij.

JEsus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis & vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit: Qui reliquístis ómnia; hoc enim & Crates fecit philósophus, & multi álii divítias contempsérunt; sed: Qui secúti estis me (quod própriè Apostolórum est atque credéntium) in regeneratióne, cùm séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, quando & mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti, sedébitis & vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel; quia, vobis credéntibus, illi crédere noluérunt.

Lectio ix.

ET omnis qui relíquerit domum, vel fra-

tres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, & vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium; veni enim separáre hóminem a patre suo, & matrem a filia, & nurum a socru; &: Inimíci hóminis doméstici ejus. Qui ergo propter fidem Christi, & prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias & sæculi voluptátes; isti céntuplum recípient, & vitam ætérnam possidébunt.

PRO JUSTIS.

IN II. NOCTURNO.

Sermo Sancti Joánnis Chrysóstomi.

In Orat. de S. Philogonio, tom. 3. *Lectio iv.*

BEáti N. dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus rectè factórum enarratiónem linguam nostram evocávit: síquidem hódie beátus iste ad tranquíllam omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit; eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi? cùm Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens dicat: Semper gaudéte, sine intermissióne oráte.

Lectio v.

QUod si hîc, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fieri posse ut semper gaudeámus, si quis páululum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam rectè composúerit: multò magis, postquam hinc demigravérimus, fácilè compotes érimus ejus boni, cùm hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetúdo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum,

frigidum illud verbum, & quicquid est malórum in vitam nostrã invehens, innumeráque gignens bella.

Lectio vj.

QUamóbrem maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quòd quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit; attamen in álteram adscriptus est civitátem, nempe Dei: & digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit; quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis: ác relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quòd & cívitas sursum sit, & Ecclésia, & celébritas, audi Paulum dicéntem: Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, & Ecclésiam primitivórum, qui conscripti sunt in cœlis, & ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vij. Cap. 12.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 13.

DOminus dicit: Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quísque stúdeat & bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cùm per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, & gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Duo autem sunt quæ jubéntur, & lumbos restríngere, & lucérnas tenére; ut, & mundítia sit castitátis in córpore, & lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest: si aut is qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit; aut is qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet.

Lectio viij.

NEc cástitas ergo magna est sine bono ó-

pere, nec opus bonum est áliquid sine castitáte. Sed & si utrúmque ágitur, restat ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, & nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat. Qui etsi quædam bona aliquándo pro honestáte ínchoat, in ejus tamen intentióne non debet permanére, nec per bona ópera præséntis mundi glóriam quærere; sed totam spem in Redemptóris sui advéntum constítuat. Unde & prótinus súbditur: Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. Ad núptias quippe Dóminus ábiit; quia resúrgens a mórtuis, ascéndens in cœlum, supérnam sibi Angelórum multitúdinem novus homo copulávit. Qui tunc revértitur, cùm nobis jam per judícium manifestátur.

Lectio ix.

BEne autem de servis expectántibus súbditur: Ut cùm vénerit & pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit Dóminus, cùm ad judícium próperat: pulsat verò, cùm jam per ægritúdinis moléstias mortem vicínam esse desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim Júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat; & vidére eum quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe & operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit; quia lætus Júdicem sústinet: & cùm tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

PRO VIRGINIBUS.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Cypriáni Epíscopi & Mártyris, de disciplina & hábitu Vírginum.

Paulò post initium.

Lectio iv.

NUnc nobis ad Vírgines sermo est, quarum quò sublímior glória est, major & cura est. Flos est ille Ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis & honóris opus íntegrum atque incorrúptum; Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illúf-

trior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris gloriósa fecúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tantò plus gáudium matris augéscit.

Lectio v.

AD has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quàm potestáte: non quòd extrémi & mínimi, & humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus; sed quòd ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus. Neque enim inánis hæc cáutio est, & vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ domínica & vitália præcépta custódit; aut quæ se Christo dicáverint, & a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quàm mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam aut placére cuíquam nisi Dómino suo stúdeant, a quo & mercédem virginitátis expéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est.

Lectio vj.

PEr hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt qui cum muliéribus se non coinquinavérunt; vírgines enim permansérunt. Hi sunt qui sequúntur Agnum quocúnque íerit. Quòd si Christum continéntia séquitur, & regno Dei virgínitas destinátur; quid est illis cum terréno cultu & cum ornaméntis? quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore; Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso & sponsæ. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

In Evang. Homil. 12.

OMnes lámpades habent, sed omnes óleum non habent; quia plerúmque bona in se ópera cum eléctis & réprobi osténdunt: sed soli ad sponsum cum óleo véniunt, qui de his quæ foris égerint, intus gló-

riam requírunt. Unde per Psalmístam quoque de sancta Electórum Ecclésia dícitur: Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus. Moram autem faciénte sponso, dormitavérunt omnes & dormiérunt; quia dum veníre Judex ad extrémum judícium differt, elécti & réprobi in mortis somno sopiúntur.

Ibidem, post pauca.

Lectio viij.

DE advéntu sponsi clamor in média nocte fit; quia sic dies judícii surrépit, ut prævidéri non váleat quando venit. Unde scriptum est: Dies Dómini, sicut fur in nocte, ita véniet. Tunc omnes vírgines surgunt, quia & elécti & réprobi a somno suæ mortis excitántur. Lámpades ornant, quia sua secum ópera númerant, pro quibus ætérnam recípere beatitúdinem expéctant. Sed lámpades fatuárum vírginum extinguúntur, quia eárum ópera quæ clara homínibus foris apparuérunt, in advéntu Júdicis intus obscurántur: & a Deo retributiónem non invéniunt; qui pro eis recepérunt ab homínibus laudes quas amavérunt.

Lectio ix.

QUid est autem quod tunc a prudéntibus óleum petunt? nisi quod in advéntu Júdicis, cum se intùs vácuas invénerint, testimónium foris quærunt. Sed prudéntes Vírgines respóndent, dicéntes: Ne fortè non sufficiat nobis & vobis, ite pótius ad vendéntes, & émite vobis. Sed dum irent émere, venit sponsus; quæ autem parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias, & clausa est jánua. O! si sápere in cordis paláto possis, quid admiratiónis habet quod dícitur & venit sponsus; Quid dulcédinis? intravérunt cum eo ad núptias; Quid amaritúdinis? & clausa est jánua, tunc regni jánua lugéntibus claudétur, quæ modò quotídie pœniténtibus aperítur. Erit namque & tunc pœniténtia; sed fructuósa jam non erit, quia nequáquam tunc véniam invéniet, qui modò aptum véniæ tempus perdit.

PRO SS. MULIERIBUS.

IN II. NOCTURNO.

De Epístola S. Augustíni Epíscopi ad Probam víduam.

Epist. 130. §. 3. *aliàs* 121.

Lectio iv.

DEbes præ amóre veræ vitæ desolátam te putáre in hoc sæculo, in quantálibet ejus felicitáte verséris. Nam sicut est illa vera vita, in cujus comparatióne útique ista, quæ multùm amátur, quantúmlibet jucúnda atque prodúcta sit, nec vita dicénda est: sic est étiam solátium verum, sine quo solátio quæcúnque sunt terréna solátia, magis in eis desolátio quàm consolátio reperitur.

Lectio v.

DIvítiæ quippe atque fastígia dignitátum, ceteráque hujúsmodi, quibus se felíces esse putant mortáles, veræ illíus felicitátis expértes, quid áfferunt consolatiónis? cùm sit eis indigére quàm eminére præstántius; quæ plus excrúciant adépta timóre amissiónis, quàm concupíta, adeptiónis ardóre. Tálibus bonis non fiunt hómines boni sed aliúnde boni facti bene uténdo fáciunt, ut ista sint bona. Non sunt ergo in iis vera solátia, sed ibi pótiùs ubi vera vita.

Lectio vj.

HÆc ómnia consíderans concérta in oratióne víncere hoc sæculum; ora in spe, ora fidéliter & amánter; ora instánter atque patiénter; ora ut vídua Christi, nondum habens ejus conspéctum, cujus precáris auxílium: & licet sis ditíssima, sicut pauper ora. Nondum enim veras futúri sæculi divítias habes, ubi nulla damna formídes. Si ea quæ sursum sunt quæris & sapis, ætérna & certa desíderas; quæ quámdiu nondum habes, étiam salvis ómnibus atque obsequéntibus tuis, tanquam desolátam reputáre te debes.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore, Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum thesáu-

ro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 11. in Evang.

CŒlórum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, & per ea quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat; ut per hoc quod scit notum dilígere, discat & incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur; [quem qui ínvenit homo, abscóndit, & præ gaúdio illíus vadit, & vendit univérsa quæ habet, & emit agrum illum.]

Lectio viij.

QUa in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malignis spirítibus custodíre non sufficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Maligni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesáurum públicè portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cùm scriptum sit: [Vídeant ópera vestra bona, & glorífícent Patrem vestrum qui in cœlis est:] sed ut per hoc quod ágimus, laudes extériùs non quærámus. Sic autem fit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut & de bono ópere próximis præbeámus exémplum; & tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

Lectio ix.

THesáurus autem cœléste est desidérium; ager verò in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum vénditis ómnibus cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat; ut nihil jam quod caro blandítur, líbeat; nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

LECTIONES INTRA OCTAVAM PATRONI, VEL PATRONÆ.

DIE II.

Sermo S. Basílii Epíscopi.

Orat. in 40. Mart. Lectio ij.

HI sunt qui accéptam a Deo nostram regiónem quasi turres quædam contra adversariórum incúrsum muniéntes, refúgium éxhibent. Beneficium hoc, fratres dilectíssimi, grátiam hanc mínimè cessántem a Deo obtinémus. Parátum est hîc Christiánis auxílium. Qui áliquâ prémitur angústiâ, ad hos cónfugit; qui rursus lætátur, ad hos recúrrit. Hîc ut a malis liberétur, illic ut duret in rebus lætis. Hæc múlier orans pro filiis audítur, peregrinánti viro réditum incólumem, ægrotánti verò salútem implórat & óbtinet.

Lectio iij.

O Sanctum chorum! ô sacrum órdinem! ô cúneum inexpugnábilem! ô commúnes humáni géneris custódes! óptimi curárum sócii! precum ac votórum ínvicem suffragatóres! legáti apud Deum potentíssimi! astra mundi, flores Ecclesiárum, vos non terra contéxit, sed cœlum excépit. Apértæ sunt vobis paradísi portæ, dignum profécto exercítibus Angelórum, Patriárchis, Prophétis & Justis ómnibus spectáculū.

DIE III.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 1. in c. 2. Ep. Joan.

Lectio ij.

JOánnes quid dixit? Si quis peccáverit, advocátum habémus ad Patrem Jesum Christum justum. Sed dicet áliquis: Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíscopi & Præpósiti non petunt pro pópulo? Sed atténdite scriptúras, & vidéte quia & Præpósiti comméndant se pópulo. Nam Apóstolus dicit plebi: Orántes simul & pro nobis. Orat Apóstolus pro plebe, orat plebs pro Apóstolo. Orámus pro vobis, fratres; sed & vos oráte pro nobis. Invicem pro se

omnia membra orent. Caput pro ómnibus interpéllet.

Serm. 280. Lectio iij.

BEnedíxit Dóminus pusíllos cum magnis. Non nobis parū videátur, quòd ejus córporis membra sumus, cujus & illi, quibus æquiparári non póssumus. Quia si unum membrum pátitur, compatiúntur ómnia membra; ita, cùm glorificátur unum membrum, congáudent ómnia membra. Sicut Ille unus ánimam suam pro nobis pósuit, ita & imitáti hunc Mártyres ánimas pro frátribus posuérunt; atque ut ista populórum tanquam gérminum copiosíssima fertílitas súrgeret, terram suo sánguine irrigavérunt. Fructus labóris ergo illórum étiam nos sumus. Mirámur eos, miserántur nos. Gratulámur eis, precántur pro nobis.

DIE IV.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Vig. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

TRia sunt quæ in festivitátibus Sanctórum vigilánter considerare debémus, auxílium Sancti, exémplum ejus, confusiónem nostram. Auxílium ejus; quia qui potens in terra fuit, poténtior est in cœlis ante fáciem Dómini Dei sui. Si enim, dum hîc víveret, misértus est peccatóribus, & orávit pro eis; nunc tantò ámpliùs, quantò veriùs agnóscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem: quia beáta illa pátria charitátem ejus non immutávit, sed augmentávit. Neque enim quia impassíbilis omníno, ídeo & incompassíbilis factus est.

Lectio iij.

DEbémus étiam atténdere exémplum ejus; quia quámdiu in terris visus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit, neque ad déxteram, neque ad sinístram; sed viam régiam ténuit, donec veníret ad illum, qui dicit: Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus, & tunc vidébitis quómodo tam verbo quàm exémplo lúxerit inter hómines: quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè, juxta Prophétam: sémita justi recta est; rectus callis justi ad ambulándum.

DIE V.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

In Vig. SS. Petri & Pauli.

Lectio ij.

Diligentióri intúitu in festivitátibus Sanctórum confusiónem nostram inspiciámus; quia homo ille símilis nobis fuit, passíbilis, ex eódem luto formátus, ex quo & nos. Quid ergo est, quòd non solùm difficile, sed & impossíbile crédimus, ut faciámus ópera quæ fecit? Confundámur, fratres, & contremiscámus. Hómines isti fuérunt, qui præcessérunt nos, qui tam mirabíliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos hómines fuisse credámus. Sic ergo & gaudére, & confúndi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus; confúndi, quia eos imitári non póssumus.

Lectio iij.

Ita semper gáudium nostrum in hac valle lacrymárum, lacrymárum pane condíri debet; ut semper non solùm extréma, sed & prima gáudii luctus óccupet: quia etsi magna est gaudiórum matéria, sed máxima est dolórum. Verè nobis rubor confusiónis fuit, quos vix audeámus respícere, ne dicam, imitári. Orémus ergo eos, ut ipsi propítium nobis reddant amícum suum, júdicem nostrum, qui est Deus benedíctus in sæcula. Amen.

DIE VI.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

In Festo omnium Sanctorum.

Serm. 2. §. 1.

Lectio ij.

Erit, præstánte Dómino, triplex sermónis (de Sanctórum felicitáte) utílitas; quátenus ágnita, vel ex parte áliqua, felíci retributióne Sanctórum, abundantióri deínceps sollicitúdine ipsórum inhærére vestígiis, ac ferventióri desidério ad eórum suspiráre consórtia, propensióri quoque devotióne eorúndem nos commendáre patrocíniis studeámus. Fidélis quippe sermo & omni acceptióne dignus, ut quos solémni veneratióne proséquimur, étiam símili conversatióne sequámur. Quos beatíssimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem tota aviditáte currámus: quorum delectámur præcóniis, sublevémur eórum patrocíniis.

Lectio iij.

NEc sanè parum fructuósa invenítur memória festíva Sanctórum, languórem, tepórem, errorémque depéllens: cùm eórum intercessióne juvétur infirmitas nostra, consideratióne beatitúdinis excitétur negligéntia nostra, ignorántia quoque nostra ipsórum erudiátur exémplis.

DIE VII.

De Sermóne S. Cæsárii Epíscopi.

Serm. 230. in App. apud. Aug. Lectio ij.

QUando festivitátes cólimus, fratres charíssimi, diligénter debémus atténdere, & totis víribus laboráre, ut quod visibíliter cólitur, in nobis invisibíliter compleátur. Qui nec castitátem custódit in córpore, nec puritátem tenet in mente, quóties sanctæ solemnitátes advéniunt, in córpore vidétur habére gáudium, in corde non célebrat nisi luctum. Quale enim gáudium potest habére? in cujus ánima multis vítiis occupáta magis diábolus probátur habitáre quàm Christus. Nos verò, fratres charíssimi, etiámsi nobis áliqua, ut solet fieri, peccáta subrépunt, quantùm póssumus, cum Dei adjutório laborémus jejúniis, vigíliis, oratiónibus, eleemósynis mundáre sórdida; ut véniens Dóminus in nobis, nihil invéniat quod óculos suæ majestátis offéndat.

Serm. 265. c. 4. Lectio iij.

FIlios & omnes famílias vestras admonéte, fratres, semper ut castè & justè ac salúbriter vivant: nec solùm eos verbis, sed étiam exémplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicúnque fuéritis, sive in domo, sive in itínere, sive in convívio, sive in consésssu, verba túrpia & luxuriósa nolíte ex ore vestro proférre; sed magis vicínos & próximos vestros júgiter admonéte, ut semper quod bonum est & honéstum, loqui stúdeant; ne fortè detrahéndo, mala loquéndo, & in sanctis festivitátibus choros ducéndo, cántica luxuriósa & túrpia proferéndo de lingua sua, unde debúerant Deum laudáre, inde sibi vúlnera videántur infígere. Isti enim infelíces & míseri hómines, qui balatiónes & saltatiónes ante ipsas Basílicas Sanc-

tórum exercére nec métuunt, nec erubéscunt, etsi Christiáni ad Ecclésiam vénerint, pagáni de Ecclésia revertúntur; quia ista consuetúdo balándi de paganórum observatióne remánsit.

DIE OCTAVA.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi Epíscopi.

Martyres aut imitandos esse, aut non laudandos.

Lectio iv.

QUi Sanctórum mérita religiósâ charitáte mirátur, quique Justórum glórias frequénti laude cólloquitur, eórum mores sanctos atque justítiam imitétur: quóniam quem delectat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa Dei cultum obséquium. Quare, aut imitári debet, si laudat, aut laudáre non debet, si imitári detréctat: ut, qui álium laudat, laudábilem se reddat; & qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipse vitæ sanctitáte reddátur.

Lectio v.

NAm si proptérea justos fidelésque dilígimus, quòd in ipsis justítiam fidémque suspícimus, póssumus nos quoque esse quod sunt, si faciámus ipsi quod fáciunt. Neque enim difficile nobis est, quod ab ipsis géritur, imitári, cùm sine præcedénti exémplo ab antíquis tália gesta conspícimus; ut non ipsi aliórum æmuli redderéntur, sed æmulándæ virtútis seípsos nobis præbérent exémplum: ut cùm nos ex ipsis, & ex nobis álii profíciunt, sic Christus in suis semper servis in Ecclésia sancta laudétur.

Lectio vj.

UNde ab origine mundi innocens Abel occíditur; Enoch Deo placens transfértur; justus Noe invenítur; Abraham fidélis probátur; Móyses mansuétus agnóscitur, Jesus castus, David lenis; Elías accéptus, Dániel sanctus; tres púeri victóres reddúntur; Apóstoli, discípuli Christi, credéntium magístri habéntur; e quibus erudíti Confessóres fortíssimi pugnant; Mártyres perfécti triúmphant, & christiáni semp-

per exércitus diábolum Deo armáti debéllant. In ftis femper pares virtútes, disſímiles pugnæ, glorióſæ victóriæ. Unde tu, Chriſtiáne, delicátus es miles, ſi putas te poſſe ſine pugna víncere, ſine certámine triumpháre. Exere vires, fórtiter dímica, atróciter in prælio iſto concérta. Conſidera pactum, conditiónem atténde, milítiam noſce; pactum quod ſpopondíſti; conditiónem quâ acceſsíſti; milítiam, cui nomen dedíſti. Hoc enim pacto, quos miráris, cuncti pugnârunt; hac conditióne univérſi vicérunt; hac milítiâ omnes triumphârunt.

IN III. NOCTURNO.

Sumuntur in quolibet Communi Lectiones quæ dictæ fuerunt in die Feſti, niſi propriæ aſſignentur.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

In omnibus Sabbatis, præter quàm in Adventu, Quadrageſima, Vigiliis cujuſcunque Feſti, intra Octavas, & niſi occurrat Feſtum ſemiduplex aut ſupra, ac niſi Officium fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ, quod eo die ponendum eſt, fit Officium de Beata Maria Virgine ſub ritu Simplici, incipiendo a Capitulo Veſperarum Feriæ ſextæ præcedentis, & terminatur ad Nonam.

IN VESPERIS *Feriæ ſextæ.*

Capitulum. Iſ. 11.

EGrediétur virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcéndet; & requiéſcet ſuper eum Spíritus Dómini.

Hymnus.

AVE, maris ſtella,
Dei mater alma,

Atque semper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans nomen Evæ.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Malà nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrẽ;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac & castos.

Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto;
Tribus honor unus.
Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino; ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníf. *Ant.* 5. a. Exultávit spíritus meus in Deo salutári meo; quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ. *Luc.* 1.

Oratio, Concéde, *ut infra ad Laudes, pag.* xciij.

Deinde fiunt Suffragia ut in Psalterio, 47.

COMPLETORIUM: *ibidem, pag.* 150. *Hymnus*, Virgo Dei génitrix, *ut in Psalterio*, 34.

¶ *Si in Vesperis facta sit tantùm Commem. de B. M. dicetur hæc Doxologia.*

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cũ Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1.

Psálmus, Veníte, 2.

Hymnus.

Davidis sóboles, glória vírginum,
Christi Virgo parens, te pósuit Deus,
Partu virgínéo quæ malè súbdoli
Anguis contéreres caput.

Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium sumpsit homo Deus;
Cunctis prospíciens qui tríbuit cibos,
Pastus lacte fuit tuo.

Per te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctius:
Tu clausas míseris, heu nímiùm diu!
Cœlórum réseras fores.

Qui lucis pater est, gló-

ria sit Patri ;
jus Virgo parens, glória Fílio ;
io fecúnda, tibi nexus amábilis,
iit par glória, Spíritus. Amen.

salmi de Sabbato sub tri- s Antiphonis sequentibus.

Ant. 1. g. Appáruit óysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi ; vidébat quòd rubus arret, & non combureté- r. *Exod.* 3.

Ant. 7. *d.* Cùm virgas posúisset Móyses coram Dómino, invénit germinásse rgam Aaron. *Num.* 17.

Ant. 2. D. Abscíssus est pis de monte sine mánius; lapis autem factus est ions magnus, & implévit nivérsam terram. *Dan.* 2.

℣. In sole pósuit tabernáulum suū; ℟. Et ipse tanuam sponsus procédens e thálamo suo. *Ps.* 18.

Absolutio, Deus, meminerit, &c.

Benedictio, Exúltet spíitus noster, &c. *ut ante Psalterium posita est.*

Lectio prima & secundà le Scriptura occurrente.

℟. *j.* Audíte domus David : Dabit Dóminus pse vobis signum : Ecce Virgo concípiet, & páriet filium ; * Et vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Angelus dixit Maríæ : Ecce concípies in útero, & páries filium. * Et vocábitur. *Is.* 7. *Luc.* 1.

Benedict. Nobíscum, &c.

℟. *ij.* Christi generátio sic erat : Mater ejus * María invénta est in útero habens de Spíritu sancto. ℣. Creávit Dóminus novum super terram : Fémina circúmdabit virum. * María. *Matt.* 1. *Jerem.* 31.

Benedictio, Invocet, &c.

Pro tertia Lectione legitur una ex sequentibus, pro mensium diversitate.

℟. *iij.* Misericórdia & véritas obviavérunt sibi : * Véritas de terra orta est ; & justítia de cœlo prospéxit. ℣. De María natus est Jésus, qui vocátur Christus. * Véritas. Glória. * Véritas. *Ps.* 84. *Matt.* 1.

Te Deum.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato.

Antiphona, 8. *toni* G.

DOminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus. *Is.* 44.

Ant. 3. c. Benedíctus Dóminus qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Ant. 1. a. Multæ filiæ congregavérunt divítias,

tu supergréssa es univérsas. *Prov.* 31.

Ant. 4. d. Benedícta es.

Canticum. Judith. 13.

LAudáte Dóminum Deum nostrum, * qui non deséruit sperántes in se.

Et in me ancílla sua adimplévit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israel.

Et interfécit in manu mea * hostem pópuli sui.

Benedícta es tu filia a Dómino Deo excélso * præ ómnibus muliéribus super terram.

Benedíctus Dóminus, qui creávit cœlum & terram; * qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum:

Quia hódie nomen tuum ita magnificávit, * ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in ætérnum. Glória Patri.

Ant. Benedícta es tu filia a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram. *Judith.* 13.

Ant. 7. d. Deus osténdet splendórem suum in te omni qui sub cœlo est. *Baruch.* 5.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens? pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Hymnus. Santol. Vict.

NUNC Auróra novæ núntia lucis
Tristes orbe procul díssipat umbras:
O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo refúlges!

O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis.
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?

INTER perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedísce genus; nostra fuísti,
Summi facta parens Virgo Tonántis.

DIVINÆ sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri;
Cujus Virgo parens, glória Nato;
Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus; ℟. Deus in médio ejus non

ommovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedíctus. *Ant.* 4. A.
enedícta tu inter mulie-
es, & benedíctus fructus
entris tui. *Luc.* 1.

Oratio.

C Oncéde nos fámulos
tuos, quæsumus Dó-
nine Deus, perpétua
nentis & córporis sanitáte
audére; & gloriósa beátæ
Maríæ semper Vírginis in-
ercessióne, a præsénti libe-
ári tristítia, & ætérna pér-
rui lætítia; Per Dóminum.

Deinde fiunt Suffragia, ut in Psalterio, pag. 46.

AD HORAS,

In fine Hymnorum, Doxologia, Qui natus es de
Vírgine, &c. *ut ad Completorium, pag.* xc.

Antiphonæ de Laudibus, & Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. Dóminus.

Capitulum. Regi sæculórum, *ut in Psalterio.*

In ℟. *brevi,* ℣. Qui natus es de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. Benedíctus.

Capitulum. Gen. 3.

A It Dóminus Deus
ad serpéntem: Ini-
micítias ponam inter te &
mulíerem, & semen tuum,
& semen illíus; ipsa cón-
teret caput tuum.

℟. *breve.* Recordátus est
Dóminus * Misericórdiæ
suæ: ℟. Recordátus. ℣. Et
veritátis suæ dómui Israel.
* Misericórdiæ. Glória. ℟.
* Recordátus. *Ps.* 97.

℣. Deus operátus est
salútem in médio terræ:
℟. Tu confregísti cápita
dracónis. *Ps.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. Multæ fíliæ.

Capitulum. Eccli. 24.

Q Ui creávit me, re-
quiévit in taberná-
culo meo, & dixit mihi: In
Jacob inhábita, & in Israel
hæreditáre, & in eléctis
meis mitte radíces.

℟. *breve.* Homo * Natus
est in ea; ℟. Homo. ℣.
Et ipse fundávit eam Al-
tíssimus. * Natus. Glória.
℟. Homo. *Ps.* 86.

℣. Elégit eam Dómi-
nus ℟. In habitatiónem
sibi. *Ps.* 131.

AD NONAM.

Ant. Deus osténdet.

Capitulum. Judith. 13.

N Omen tuum Dómi-
nus ita magnificávit
ut non recédat laus tua de
ore hóminum, qui mé-
mores fúerint virtútis Dó-
mini in ætérnum.

℟. *breve.* Vultum tuum
* Deprecabúntur ℟. Vul-
tum. ℣. Omnes dívites
plebis. * Deprecabúntur.
Glória. ℟. Vultum.

℣. Concupíscet Rex decórem tuum ; ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

LECTIONES sequentes dicuntur suo quæque mense in officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE SEPTEMBRI.

De Epístola sancti Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Epist. 27. *cap.* 2. *Aliàs Ep.* 13.

Lectio iij.

SAcraméntum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum nullæ implébant figúræ, quia nondum supervénerat Spíritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei ; ut intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntiâ domum, Verbum caro fieret ; & formâ Dei ac formâ servi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore ; & per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustátem, & consubstantiális Patri consubstantiális esse dignarétur & Matri, natúrámque sibi nostram solus a peccáto liber uníret ; sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas.

MENSE OCTOBRI.

De Sermóne sancti Procli Epíscopi.

Orat. 1. *Lectio iij.*

SAcra Deípara María illibátæ virginitátis purus est ille thesáurus, decúsque & ornaméntum : hæc spirituális secúndi Adam paradísus : hæc thálamus, in quo Verbum humánam carnem sibi desponsávit. Hæc animátus natúræ rubus, quem divíni partus ignis non combússit : hæc verè levis illa nubes, quæ super Chérubim Sedéntem in córpore suo gestávit. Hæc vellus mundíssimum cœlésti plúviâ madens, ex quo Pastor ovem índuit.

MENSE NOVEMBRI.

Ex Libris Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lib. 18. *cap.* 52. *num.* 85.

Lectio iij.

MEdiátor Dei atque hóminum homo Christus Jesus.] Non sicut quidam hæréticus désipit, alter in Deitáte est. Non

purus homo concéptus atque éditus, post per méritum, ut Deus esset, accépit: sed nuntiánte Angelo, & adveniénte Spíritu, mox Verbum in útero, mox intra úterum Verbum caro, & manénte incommutábili esséntiâ, quæ ei est cum Patre & cum sancto Spíritu coætérna, assúmpsit intra virgínea víscera, unde & impassíbilis pati, & immortális mori, & ætérnus ante sæcula, temporális posset esse in fine sæculórum: ut per ineffábile sacraméntum, concéptu sancto, & partu inviolábili, secúndum veritátem utriúsque natúræ, éadem Virgo & ancílla Dómini esset & mater.

MENSE DECEMBRI.

De Sermóne S. Bernárdi Abbátis.

Super Missus est, *Hom.* 1. §. 5. *Lectio iij.*

QUæ est hæc Virgo tam venerábilis, ut salutétur ab Angelo? tam húmilis, ut desponsáta sit fabro? Pulchra permíxtio virginitátis & humilitátis. Nec mediócriter placet Deo illa ánima, in qua & humílitas comméndat virginitátem, & virgínitas exórnat humilitátem. Sed quantâ, putas, veneratióne digna est, in qua humilitátem exáltat fecúnditas, & partus cónsecrat virginitátem? Audis vírginem. Audis húmilem. Si non potes virginitátem húmilis, imitáre humilitátem vírginis. Laudábilis virtus virgínitas; sed magis necessária humílitas. Illa consúlitur: ista præcípitur. Ad illam invitáris: ad istam cógeris.



OFFICIUM PARVUM
BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur Officium parvum B. M. a Dominica I. Adventûs ad Octavam Epiphaniæ inclusive, nec a Feria IV. Cinerum ad Dominicam in albis etiam inclusive, nec quando fit Officium de Beata Maria aut de festo semiduplici & supra. Dicitur autem in festis simplicibus & Feriis.

Cum in Choro dicitur, in Matutinis, Vesperis & aliis horis postponitur officio diei. Prima dicitur post Benedicámus Dómino, *antequàm legatur Martyrologium.*

Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate. Notandum verò est in iis Ecclesiis in quibus dicitur Officium parvum, non debere fieri in Suffragiis commemorationem B. M. neque in Laudibus neque in Vesperis.

AD MATUTINUM.

℣. Dómine, lábia mea apéries, &c.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Math.* I.

Veníte. *Psalmus, pag.* 2.

Hymnus.

O Quàm glorífica luce corúscas,
Stirpis Davídicæ régia proles!
Sublímis résides virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes.

Tu cum virgíneo mater honóre,
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedísti:
Humános Deus hinc índuit artus.

Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne,
A quo, te précibus subveniénte,
Ætérni pétimus gáudia regni.

Divinæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:

Que

Quo fecúnda, tibi glória, Flamen.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Feriâ II. & V.

Ant. sola 1. a. Benedícta.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus nos-ter, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronásti eum, * & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves & boves univérsas, ínsuper & pécora campi;

Vólucres cœli & pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 18.

CŒli enárrant glóriam Dei; * & ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum; * & nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, * & in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum; * & ipse tanquam sponsus procédens de thálamo suo

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * a summo cœlo egréssio ejus,

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus; * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum & lápidem pretiósum multum ; * & dulcióra super mel & favum.

Etenim servus tuus custódit ea ; * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit ? ab occúltis meis munda me ; * & ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti , tunc immaculátus ero ; * & emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei ; * & meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus,* & redémptor meus.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea cálamus scribæ * velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum , diffúsa est grátia in lábiis tuis : * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum ,* Potentíssime.

Spécie tua & pulchritúdine tua * inténde , prósperè procéde , & regna

Propter veritátem , & mansuetúdinem , & justítiam : * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ , pópuli sub te cadent ; * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus , in sæculum sæculi : * virga diréctiónis , virga regni tui.

Dilexísti justítiam , & odísti iniquitátem : * proptérea unxit te,Deus , Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha & gutta & cássia,a vestiméntis tuis a dómibus ebúrneis : * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto * circúmdata varietáte.

Audi , fília , & vide , & inclína aurem tuam ; * & oblivíscere pópulum tuum, & domum patris tui ;

Et concupíscet rex decórem tuum. * Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus , & adorábunt eum

Et fíliæ Tyri in munéribus : * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intus , * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam : * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia & exultatióne : * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii : * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * & in sæculum sæculi.

Ant. Benedícta tu in muliéribus ; inveníſti enim grátiã apud Deum. *Luc.* 1.

℣. Magna est glória ejus ℟. In salutári tuo, Dómine. *Ps.* 20.

Pater. *Lectiones infra.*

IN II. NOCTURNO.

Feriâ III. & VI.

Psalmus 45.

Ant. sola. 8. c. Ecce.

Deus noster refúgium & virtus : * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra, * & transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus non commovébitur : * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, & inclináta sunt regna : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte & vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram : * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret & confringet arma, * & scuta combúret igni.

Vacáte & vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum : * suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus & laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm suscipiet eám.

Quóniam ecce reges ter-

ræ congregáti sunt, * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis; * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum, Deus, sic & laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exúltent filiæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, * & distribúite domos ejus ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum & in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 84.

BEnedixísti, Dómine, terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.

Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.

Mitigásti omnem iram tuam, * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.

Convérte nos, Deus salutáris noster, * & avérte iram tuam a nobis.

Nunquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?

Deus, tu convérsus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúmtamen prope timéntes eum salutáre ipsíus; * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi: * justítia & pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est; * & justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries fílium; & vocábis nomen ejus Jesum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater. *Lectiones infra.*

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. sola 2. D. Quod nascétur.

Psalmus 86.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthiópum: * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet? Homo & homo natus est in ea: * & ipse fundávit eam Altíssimus.

Dóminus narrábit in scriptúris populórum & príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 96.

DOminus regnávit, exúltet terra, * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus; * justítia & judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ; * vidit & commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini, * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília, * & qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit & lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram; * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * &

rectis corde lætitia.

Lætámini justi in Dómino, * & confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Psalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus; * & bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ * & veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, & exultáte & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara & voce psalmi: * in tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare & plenitúdo ejus; orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu: simul montes exultábunt a conspéctu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descéndet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster.

Absolutio, Deus meminerit, &c.

Benedictio, Exúltet spíritus noster, &c. *ut ante Psalterium*.

De Isaia Prophéta.

Lect. j. Is. 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum a Dómino Deo tuo in profúndum inférni, sive in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David. Nunquid parùm vobis est moléstos esse homínibus, quia molésti estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce virgo concípiet, & páriet fílium; & vocábitur nomen ejus Emmánuel.

℟. *j.* Sancta & immaculáta virgínitas, quibus te láudibus ésferam nésclo; * Quia quem cœli cápere non póterant tuo

grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. * Quia.

Benedictio, Nobíscum sit Deus, &c.

De Apocalypsi beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio ij.

APértum est templum Dei in cœlo, & visa est arca testaménti ejus in templo ejus; & facta sunt fúlgura, & voces, & terræ motus, & grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: múlier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℟. *ij.* Beáta es, Virgo María, quæ Dóminum portásti creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, & in ætérnum pérmanes Virgo. ℣. Ave, María, grátiâ plena, Dóminus tecum. * Genuísti.

Benedictio, Invocet Dóminum, &c.

De Sermóne sancti Bernárdi Abbátis.

Super Evang. Missus est.

Hom. 3. §. 8, *Lect. iij.*

ECce (o Virgo) factúrus est tibi magna qui potens est, in tantum, ut pro maledictióne Israel beátam te dicant omnes generatiónes. Nec suspéctam hábeas, prudens Virgo, fecunditátem; quia non áuferet integritátem. Concípies, sed sine peccáto: grávida eris, sed non graváta: páries, sed non cum tristítia: néscies virum, & gignes fílium. Qualem fílium? Illíus eris Mater, cujus Deus est Pater. Fílius patérnæ claritátis erit coróna tuæ castitátis. Sapiéntia patérni cordis erit fructus úteri virginális. Deum dénique páries, & de Deo concípies.

℟. *iij.* Felix es, sacra Virgo María, & omni laude digníssima; * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu; séntiant omnes tuum juvámen, quicúnque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. * Quia. Glória. * Quia.

Te Deum.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 3. c. Sicut lux. *Psalm.* Deus misereátur, 157. Dóminus regnávit, 12. Jubiláte Deo, *ibid.* *Cant.* Laudáte Dóminum,

xcij. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus, 13.

Ant. Sicut lux auróræ, oriénte ſole, mane abſque núbibus rútilat. 2. *Reg.* 23.

Capitulum. Cant. 6.

QUæ eſt iſta quæ progréditur quaſi auróra conſúrgens? pulchra ut luna, elécta ut ſol, terríbilis ut caſtrórum ácies ordináta.

Hymnus.

O Glorióſa Vírginum
Regína, cœlo célſior,
Quanto, María, fénore,
Reddis quod Eva pérdidit!

CUNCTIS Deum, Virgo, paris
Deſiderátum géntibus.
Vitam datam per Vírginem,
Gentes redémptæ, pláudite.

MARIA Mater grátiæ,
Mater miſericórdiæ,
Tu nos ab hoſte prótege,
Et mortis horâ ſúſcipe.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre cumque Spíritu
In ſempitérna ſæcula.
Amen.

℣. Diffúſa eſt grátia, in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficiéntur ea quæ dicta ſunt tibi a Dómino. *Luc.* 1. *Oratio.*

DEus qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem ſuſcípere voluíſti; præſta ſupplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur; Per eúndem Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Hymnus.

MEMENTO, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Noſtri misértus, pérditi
Mundi redémptor véneris.

ET nos, Dei Virgo parens,
Vultu benígno réſpice:
Placábilem tua prece
Fac eſſe nobis Fílium.

QUI natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória,
Cum Patre cumque Spíritu
In ſempitérna ſæcula.
Amen.

Ant. 8. G. Dóminus.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis

Judicáre pópulum tuum in justítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * & colles justítiã.

Judicábit páuperes pópuli, & salvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole & ante lunam; * in generatióne & generatiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus, * & sicut stillicídia stillántia super terram.

Divisio Psalmi 71.

ORiétur in diébus ejus justítia & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur a mari usque ad mare, * & a flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei.

Quia liberábit páuperem a poténte, * & páuperem, cui non erat adjútor.

Altera divisio Psalmi 71.

PArcet páuperi & ínopi, * & ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum: * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.

Et erit firmaméntum in terra, in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitáte sicut fenum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * & replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Ant. Dóminus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus. *Is.* 44.

Capitulum. Genes. 22.

POssidébit semen tuum portas inimicórum suórum, & benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ.

℟. *breve.* Benedicéntur

in ipso * Omnes tribus terræ. ℞. Benedicéntur. ℣. Omnes gentes magnificábunt eum.* Omnes. Glória. ℞. Benedicéntur.

℣. Oriétur in diébus ejus justítia, ℞. Et abundántia pacis. *Ps.* 71.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos subsídiis pacis; & beátæ Maríæ semper Vírginis patrocíniis confidéntes a cunctis hóstibus & perículis redde secúros; Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hym. Meménto, *ut supra.*

Ant. 3. c. Benedíctus.

Psal. Crédidi. 126. Laudáte Dóminum omnes gentes, 161. Ad Dóminum, 86.

Ant. Benedíctus Dóminus qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13.

Capitulum. Gen. 3.

AIt Dóminus Deus ad serpéntem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem; & semen tuum, & semen illíus: ipsa cónteret caput tuum.

℞. *breve.* Recordátus est Dóminus * Misericórdiæ suæ, ℞. Recordátus. ℣. Et veritátis suæ dómui Israel. * Misericórdiæ. Glória. ℞. Recordátus. *Ps.* 97.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ: ℞. Tu confregísti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Oratio.

DEus qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fecúnda humáno géneri præmia præstitísti: tríbue quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Hymnus, Meménto.

Ant. 1. a. Multæ fíliæ.

Psal. Levávi óculos, 86. Ad te levávi, 126. Nisi quia Dóminus, 86.

Ant. Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es univérsas. *Prov.* 31.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita & in Israel hæreditáre, & in eléctis meis mitte radíces.

℞. *breve.* Homo * Natus est in ea. ℞. Homo. ℣. Et ipse fundávit eam Altíssimus. * Natus. Glória.

℟. Homo. *Ps.* 86.
℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus Dómine, grátiam tuam benígnus infúnde, & intercedénte sanctíssimâ Dei genitríce Mariâ, córpora nostra castitáte, & mentes nostras humilitáte & charitáte sanctífica; Per eúndem Dóminum.

AD NONAM.

Hymnus, Meménto.
Ant. 7.d. Deus osténdet.
Psal. Qui confidunt, 87.
In converténdo, 127.
Beáti omnes, 106.

Ant. Deus osténdet splendórem suum in te omni qui sub cœlo est. *Baruch.* 5.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dei in ætérnum.

℟. *breve.* Vultum tuum * Deprecabúntur ℟. Vultum. ℣. Omnes dívites plebis. * Deprecabúntur. Glória. ℟. Vultum.

℣. Concupíscet rex decórem tuum, ℟. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. *Ps.* 44.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæsumus Dómine, delíctis ignósce; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur; Per eúndem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium.
Ant. 3. c. In me.

Psalmus. 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicorum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ, in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus & non pœnitébit eum: * Tu es Sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas; * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.

Psalmus 112.

Laudáte, púeri, Dóminum: * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum * ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus; * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?

Súscitans a terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.

Psalmus 121.

Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício; * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri * quæsívi bona tibi.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustra vígilat qui custódit eam.

Vanùm est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris:

Cùm déderit diléctis suis somnum. * Ecce hæréditas Dómini filii; merces fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis, * ita filii excussórum.

Beátus vir, qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cùm loquétur inimícis suis in porta.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit filiis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem, * & ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, & liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias & judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * & judícia sua non manifestávit eis.

Ant. In me ancíllâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith.* 13.

Capitulum. Eccli. 24.

EGo mater pulchra dilectiónis, & timóris, & agnitiónis, & sanctæ spei.

Hymnus, Ave, maris stella, *ut supra in Officio B. M. in Sabbato.*

℣. Anima mea exultábit in Dómino: ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis sanitáte gaudére; & gloriósâ beátæ Maríæ semper Vírginis intercessióne a præsénti liberári tristítia, & ætérnâ pérfrui lætítiâ; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

℣. Convérte nos.

℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 5. a. Tu glória. *Psal.* Sæpe expugnavérunt, 147. De profúndis, 148. Dómine, non est exaltátum, 106.

Ant. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith.* 15.

Hymnus.

VIrgo Dei Génitrix,
Quem totus non capit orbis,

In tua se clausit
Víscera, factus homo.
QUEM paris, hic tollit
Totíus crimina mundi;
Et tibi, Virgínitas,
Invioláta manet.
Tu mater pietátis.
Opem te póscimus omnes:
Subvénias fámulis,
O benedícta, tuis.
GLORIA magna Patri;
Sit par tibi glória, Nate:
Glória sit compar,
Spíritus alme, tibi.
Amen.

Capitulum. Eccli. 24.

SIcut cinnamómum & bálzamum aromatízans, odórem dedi; quasi myrrha eléćta dedi suavitátem odóris.

℟. *breve.* Dignáre me laudáre te * Virgo sacráta. ℟. Dignáre. ℣. Da mihi virtútem contra hostes tuos. * Virgo. Glória. ℟. Dignáre.

℣. Ora pro nobis Sancta Dei génitrix, ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimíttis.

Ant. 7. a. Sub tuum præsídium confúgimus, Sancta Dei Génitrix, nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis líbera nos semper, Virgo gloriósa & benedícta.

Oratio.

BEátæ & gloriósæ, semperque Vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, & ad vitam perdúcat ætérnam; Per Dóminum.

PROSA DE BEATA ad devotionem.

INvioláta, íntegra & casta es, María,
Quæ es effécta fúlgida cœli porta.
O mater alma Christi charíssima,
Súscipe pia laudum præcónia.
Nostra ut pura péctora sint & córpora,
Te nunc flágitant devóta corda & ora.
Tua per precáta dulcísona
Nobis concédas véniam per sæcula.
O benígna! O benígna! O benígna!
Quæ sola invioláta permansísti.

ORDO COMMENDATIONIS ANIMÆ

Ante decessum.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo, [*vel* ea.]
Omnes sancti Angeli & Archángeli, Oráte pro eo, [*vel* ea.]
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora pro eo, [*vel* ea.]
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora pro eo, [*vel* ea.]
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Sylvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes sancti & sanctæ Dei, Intercédite pro eo, [*vel* ea.]
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera.
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera.
Per crucem & passiónem tuam, líbera.

Per mortem & sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritus sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rog.
Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
Kyrie, eléison.

Deinde cum in agone sui exitus anxiatur anima, dicitur:

PRoficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit; in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est; in nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est; in nómine Angelórum & Archangelórum, in nómine Thronórum & Dominatiónum; in nómine Principátuum & Potestátum, in nómine Chérubim & Séraphim, in nómine Patriarchárum & Prophetárum, in nómine sanctórum Apostolórum & Evangelistárum, in nómine sanctórum Mártyrum & Confessórum, in nómine sanctórum Monachórum & Eremitárum: In nómine sanctárum Vírginum, & ómnium Sanctórum & Sanctárum Dei. Hódie sit in pace locus tuus, & habitátio tua in sancta Sion; Per Christum Dóminum nostrum.
℟. Amen.

Oratio.

DEus miséricors, Deus clemens, Deus qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, & præteritórum críminum culpas véniâ remissiónis evácuas, réspice propítius super * hunc fámulum tuum N. [*vel* hanc fámulam tuam N.] & remissiónem ómnium peccatórum suórum totâ cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in * eo [*vel* ea] piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est; & unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére, Dómine, gemítuum, miserére lacrymárum ejus; & non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admitte; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

COmméndo te omnipoténti Deo, * chaISSime frater [*vel* charíssima soror,] & ei cujus es creatúra, commítto: ut cum humanitátis débitum persólveris, ad eum qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénte ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat. Judex Apostolórum tibi senátus advéniat, candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet, liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet, jubilántium te Vírginum chorus excípiat. Beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat. Mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes sibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis, in advéntu tuo, te comitántibus Angelis, contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus, & fúgiant qui odérunt eum a fácie ejus. Sicut déficit fumus, deficiant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei; & justi epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur & erubéscant omnes tartáreæ legiónes, & minístri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; & præsens semper assístens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. * Constitútus [*vel* Constitúta] ígitur inter ágmina Beatórum contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

SUscipe, Dómine, * servum tuum [*vel* ancíllam tuam] in locum

ſperándæ ſibi ſalvatiónis a miſericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus ex ómnibus perículis inférni, & de láqueis pœnárum, & ex ómnibus tribulatiónibus. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Enoch & Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Abraham de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Job de paſſiónibus ſuis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Iſaac de hóſtia, & de manu patris ſui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Loth de Sódomis, & de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Móyſen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti tres púeros de camíno ignis ardéntis, & de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Suſánnam de falſo crímine. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti David de manu regis Saül, & de manu Góliath. ℟. Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, ſicut liberáſti Petrum & Paulum de carcéribus. ℟. Amen.

Et ſicut beatíſſimam Theclam vírginem & mártyrem tuam de tribus atrocíſſimis torméntis liberáſti, ſic liberáre dignéris ánimam hujus * ſervi tui [*vel* ancíllæ tuæ,] & tecum fácias in bonis cœléſtibus congaudére. ℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ,] precamúrque te, Dómine Jeſu Chriſte, Salvátor mundi, ut eam propter quam ad terram deſcendíſti, Patriarchárum tuórum ſínibus inſinuáre non rénuas. Agnóſce, Dómine, creatúram

tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te, & non est secúndum ópera tua. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo, & ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, & zelum Dei in se hábuit, & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit. ℟. Am.

Oratio.

Delícta juventútis & ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris, Dómine: sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli, colléténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, creatúram tuam súscipe. Suscípiat eam sanctus Míchael Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, & perdúcant eam in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eam beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eam beátus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro ea sanctus Joánnes, eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro ea omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro ea omnes Sancti & Elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt; ut vínculis carnis exúta, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicitur Ps. Confitémini, *p.* 15. *& totus Psal.* Beáti immaculáti, *per horas Dominicæ distributus, p.* 16.

Egressâ autem animâ, dicitur: ℟. In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum, accélera ut éruas me. In manus tuas comméndo spíritum meum: * Redemísti me, Dómine Deus veritátis. Illústra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancil-

lam tuam,] * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℟. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. * Redemísti me. *Psal.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater noster. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] N. ut * defúnctus [*vel* defúncta] sæculo, tibi vivat; & quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu veniâ misericordíssimæ pietátis abstérge; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen.

Et aspergat Corpus aquâ benedictâ.



OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Qualibet Hora sequentis Officii incipitur absolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Psalmus 114.

DIléxi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus & justus, & Deus noster miserétur:

Custódiens párvulos Dóminus; * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum & Canticorum, dicitur.

Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi!

Psalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi, * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * & a lingua dolósa.

Quid detur tibi aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ, * cũ carbónibus desolatóriis.

Heu mihi! quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Ant. Heu mihi! quia in-

colátus meus prolongátus est.

Ant. 8. d. Auxílium.

Psalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per nocté.

Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introítum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Auxílium meum a Dómino, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine; * Dómine, exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * & propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Si iniquitátes observáveris, Dómine, Dómine, quis sustinébit?

Ant. 2. D. Opera.

Psalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audísti verba oris mei.

In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, & confitébor nómini tuo

Super misericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificásti super omne nomen sanctum tuum.

In quacúnque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; *

audiérunt ómnia ver-
ris tui.
: cantent in viis Dó-
i ; * quóniam magna
glória Dómini.
uóniam excélſus Dó-
us , & humília réſpi-
, * & alta a longè co-
ſcit.
ambulávero in médio
ulatiónis , vivificábis
; * & ſuper iram inimi-
um meórum extendíſti
num tuam , & ſalvum
fecit déxtera tua.
Dóminus retríbuet pro
: * Dómine, miſericór-
tua in ſæculum ; ópera
nuum tuárum ne deſ-
cias.
Ant. Opera mánuum
árum , Dómine , ne
ſpícias.
Continuò dicitur
Ad Magníficat *Ant.* I. a.
mne quod dat mihi Pa-
r , ad me véniet ; &
m qui venit ad me ,
n ejíciam foras. *Joan.* 6.
ecretò Pater. *Clara voce*
℣. Et ne nos indúcas in
ntatiónem ; ℟. Sed lí-
era nos a malo.
℣. In memória ætérna
runt juſti ; ℟. Ab audi-
ióne mala non timébunt.
Pſ. 111.
℣. A porta ínferi ℟.
rue , Dómine , ánimas
órum. *Pſ.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini ℟. In terra vivéntium. *Pſ.* 26.

Pſalmus 145.

LAuda , ánima mea , Dóminum : laudábo Dóminum in vita mea , * pſallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus , * in fíliis hóminum , in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus , cujus Deus Jacob adjútor ejus : ſpes ejus in Dómino Deo ipsíus , * qui fecit cœlum & terram, mare , & ómnia quæ in eis ſunt.

Qui cuſtódit veritátem in ſæculum, facit judícium injúriam patiéntibus , * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos , * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit eliſos , * Dóminus díligit juſtos.

Dóminus cuſtódit ádvenas : pupíllum & víduam ſuſcípiet , * & vias peccatórum diſpérdet.

Regnábit Dóminus in ſæcula : Deus tuus, Sion, * in generatiónem & generatiónem.

℣. Requiéſcant in pace.
℟. Amen.
℣. Dómine, exáudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.
℣. Dóminus vobíſcum,
℟. Et cum ſpíritu tuo.

In depoſitione defuncti.

Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces noſtras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur, ut ánimam fámuli tui N. quam de hoc ſæculo migráre juſsíſti, in pacis ac lucis regióne conſtítuas, & ſanctórum tuórum júbeas eſſe consórtem.

Pro Diacono, poſt litteram N. *additur* Diáconi.

In depoſitione defunctæ.

Oratio.

QUæſumus, Dómine, pro tua pietáte miſerére ánimæ fámulæ tuæ N. & a contágiis mortalitátis exútam in ætérnæ ſalvatiónis partem reſtítue.

In depoſitione Sacerdotis.

Oratio.

DEus, qui inter apoſtólicos Sacerdótes fámulum tuum N. Sacerdotáli fecíſti dignitáte vigére : præſta quæſumus, ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio.

Pro Epiſcopo, loco Sacerdotáli *dicitur* Pontificáli.

In Anniverſariis dicuntur tres Orationes ſcilicet. 1. Deus indulgentiárum, 2. Deus veniæ largítor, *vel* Miſerére, 3. Fidélium.

DEus indulgentiárum Dómine, da ánimæ * fámuli tui N. [Sacerdótis, *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ N.] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum N. & N. quorum] [*vel* famulárum tuárum N. & N. quarum] anniversárium depoſitiónis diem commemorámus, refrigérii ſedem, quiétis beatitúdinem & lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, & humánæ ſalútis amátor, quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiónis fratres, propínquos & benefactóres, qui ex hoc ſæculo tranſiérunt, beátâ Maríâ ſemper vírgine intercedénte cum ómnibus ſanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Alia Orat. pro Benefact.

MIſerére quæſumus, Dómine, animábus ómnium

mnium Benefactórũ nos-
ȯrum defunctórum, &
: beneficiis quæ nobis
rgíti sunt in terris, ætér-
ı præmia consequántur
cœlis.

Pro omnibus Defunctis.

Idélium Deus ómnium
. cónditor & redémptor,
nimábus famulórum fa-
nularúmque tuárum re-
nissiónem cunctórum trí-
ue peccatórum; ut in-
ulgéntiam quam semper
ptavérunt, piis supplica-
iónibus consequántur;
Qui vivis & regnas in
æcula sæculórum.

℞. Amen.

*Si aliud Officium non se-
quatur hæc Oratio finitur
per istam conclusionem,*
Qui vivis & regnas cum
Deo Patre in unitáte Spí-
ritus sancti Deus, per óm-
nia sæcula sæculórum. ℞.
Amen.

Requiéscant in pace.
℞. Amen.

[*Privatim pro patre & matre, Oratio.*

DEus, qui nos pa-
trem & matrem ho-
noráre præcepísti, mise-
rére clementer animábus
patris mei ac matris meæ,
eorúmque peccáta dimít-
te; meque eos in ætérnæ
claritátis gáudio fac vi-
dére; Per]

AD VIGILIAS

Invitatorium. Deum, cui
omnes vivunt, * Veníte
adorémus. *Luc.* 20.

Psal. Veníte, *pag.* 2.

*Vigiliæ dicuntur cum tri-
bus Nocturnis in Deposi-
tione corporis, & in omni-
bus Anniversariis ritu du-
plici celebrandis. In iis vero
quæ ritu simplici fiunt, ut
dicitur unicum Nocturnum
Feriâ II. & V. dicitur pri-
mum; Feriâ III. & VI. se-
cundum; Feriâ IV. & Sab-
bato tertium.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Dómine.

Psalmus 5.

VErba mea: áuribus
pércipe, Dómine,
intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis
meæ, * Rex meus, &
Deus meus.

Quóniam ad te orábo,
Dómine: mane exáudies
vocem meam.

Mane astábo tibi, & vi-
débo * quóniam non Deus
volens iniquitátem: tu es.

Neque habitábit juxta
te malignus, * neque
permanébunt injústi ante
óculos tuos.

Odísti omnes qui operán-
tur iniquitátem: * perdes
omnes qui loquúntur men-
dácium.

Virum sánguinum & do-

lósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ
Introíbo in domum tuam ; * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine, deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.
Sepúlcrum patens est guttur eórum ; linguis suis dolósè agébant : * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis ; secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.
Et læténtur omnes qui sperant in te : * in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes qui díligunt nomen tuum : * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Dómine, deduc me in justítia tua : propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Psalmus 6.

Domine, ne in furóre tuo árguas me ; * neque in ira tua corrípias me.
Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum : * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.
Et ánima mea turbáta est valde : * sed tu, Dómine, úsquequò ?
Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam.
Quóniam non est in morte qui memor sit tui : * in inférno autem quis confitébitur tibi ?
Laborávi in gémitu meo ; lavábo per síngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis stratum meum rigábo.
Turbátus est a furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.
Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.
Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meã suscépit.
Erubéscant & conturbéntur veheménter omnes

inimici mei : * convertántur & erubéscant valde velóciter.

Ant. Salvum me fac propter misericórdiam tuam, quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Ant. 3. c. Illúmina.

Psalmus 12.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * Usquequò avértis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea? * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus super me? * réspice & exáudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tríbulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, * & psallam nómini Dómini altíssimi.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi; ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Pater. *secretò. Deinde clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Lectiones leguntur sine Benedictionibus.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 7.

MIlítia est vita hóminis super terram: & sicut dies mercenárii dies ejus. Sicut servus desíderat umbram, & sicut mercenárius præstolátur finem óperis sui; sic & ego hábui menses vácuos, & noctes laboriósas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando consúrgam? & rursum expectábo vésperam, & replébor dolóribus usque ad ténebras. Indúta est caro mea putrédine & sórdibus púlveris; cutis mea áruit & contrácta est. Dies mei velóciùs transiérunt quàm a texénte tela succíditur, & consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto quia ventus est vita mea; & non revertétur óculus meus, ut vídeat bona: nec aspíciet me visus hóminis.

In fine Lectionum non additur Tu autem, *nec quidquam aliud.*

℟. *j.* Velóciter exáudi me, Dómine, quia defecérunt sicut fumus dies mei, & ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita? Vapor est ad módicum parens. * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Cap. 17.

DIes mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, & in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, & soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea? & patiéntiam meam quis consíderat? In profundíssimum inférnum descéndent ómnia mea: putásne saltem ibi erit réquies mihi?

℟. *ij.* Peccávi valdè, sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui; quia stultè egi nimis. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Cap. 19.

PElli meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum; & derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amíci mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus? & cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? Quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, & plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quòd Redémptor meus vivit, & in novíssimo die de terra surrectúrus sum: & rursum circúmdabor pelle mea, & in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, & óculi mei conspectúri sunt, & non álius: repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. *iij.* Non intrès in judícium cum servo tuo, Dómine; * Quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens. ℣. Si justus vix salvábitur, ímpius & peccátor ubi parébunt? * Quia. *Ps.* 142. 1. *Petr.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. In médio.

Psalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis ucávit me, * ánimam eam convértit.
Dedúxit me super sémi; justítiæ * propter noen suum.
Nam & si ambulávero médio umbræ mortis, on timébo mala, * quóam tu mecum es.
Virga tua & báculus ius * ipsa me consoláta int.
Parásti in conspéctu meo ensam * advérsus eos ui tríbulant me.
Impinguásti in óleo caut meum: * & calix eus inébrians quàm prælárus est!
Et misericórdia tua subseuétur me * ómnibus diéus vitæ meæ;
Et ut inhábitem in domo Dómini * in longitúdinem liérum.

Ant. In médio umbræ nortis non timébo mala, uóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delícta.

Psalmus 24.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído, non erubéscam.
Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim univérsi qui sústinent te, non confundéntur.
Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácuè.
Vias tuas, Dómine, demónstra mihi, * & sémitas tuas édoce me.
Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, & te sustínui tota die.
Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, * & misericordiárum tuárũ, quæ a sæculo sunt.
Delícta juventútis meæ, * & ignorántias meas ne memíneris.
Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu, * propter bonitátem tuam, Dómine.
Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.
Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Ant. Delícta juventútis meæ & ignorántias meas ne memíneris.

Ant. 1. a. Vide.

Divisio Psalmi 24.

UNivérsæ viæ Dómini misericórdia & véritas * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.
Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis

peccáto meo : * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum; * & testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum, * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me & miserére mei, * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt : * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam & labórem meum, * & dimítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos, quóniã multiplicáti sunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam, & érue me : * non erubéscam quóniam sperávi in te.

Innocéntes & recti adhæsérunt mihi, * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israël * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

Ant Vide humilitátem meam & labórem meum, & dimítte univérsa delícta mea.

℣. Ne avértas fáciem tuam a me; ℟. Ne declínes in ira a servo tuo. *Ps.* 26.

Pater noster. *secretò.*

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. de Dormient. Edit. Bened. §. 1. & 2. *Lect. iv.*

DEus corpus dissólvit, & in illo habitántem ánimam priùs edúcit ceu ex domo quâpiam; ut post in eándem magnificéntiùs constrúctam domum ánimam cum majóri glória redúcat. . . . Ne ítaque intueáris eum, cujus clausi sunt óculi, qui mutus jacet; sed eum, qui resúrget, & accípiet glóriam ineffábilem & stupéndam mirabilémque : atque a præsénti hujúsmodi aspéctu cogitatiónes transfer in spem futúram. At ejus consuetúdinem requíris, ideóque ingemíscis ac luges . . Et quómodo, inquies, homo cùm sim, possim non mœrére? Neque ego id póstulo : non mœrórem veto, sed mœróris veheméntiam. Mœrére namque natúræ est; sed ultra modum mœrére furóris, insániæ muliebrísque ánimi. Mœre re, lacrymáre; sed ne ægrè molestéque feras, ne indignéris.

Grátias age ei, qui ábstulit, ut defúnctum exórnes, ejúsque fúneri hæc justa splendídè persólvas ipsíque mittas.

℟. *iv.* Deus meus, ne síleas a me: * Ne simul trahas me cum peccatóribus; & cum operántibus iniquitátem ne perdas me. ℣. Pars illórum erit in stagno ardénti igne & súlphure. * Ne simul. *Psal.* 27. *Apoc.* 21.

Lectio v. §. 2. & 3.

MOrs quies est, & a sudóribus curísque sæculáribus liberátio. Cùm ígitur ex propínquis áliquem víderis hinc abeúntem, ne indígnè feras: sed compúngere, ad teípsum redi, consciéntiam scrutáre, hoc consídera, brevi parem tibi subeúndum esse finem. Temperántior esto, & altérius morte timére disce. Ignáviam omnem præcíde, facta tua expénde, erráta córrige, óptimam fac morum mutatiónem.... Cógita ad quem abíerit, & consolatiónem áccipe. Eò scílicet ubi Paulus est, ubi Petrus, ubi Sanctórum chorus omnis. Cógita quómodo resurrectúrus sit, cum quanta glória & splendóre. Animo réputa, te fletu & lácrymis in re illa nihil immutatúrum vel emendatúrum; sed tibi ipsi damnum ingens allatúrum. Cógita, cùm id fácis, quos imitéris, & fuge consórtium in peccátis hujúsmodi. Quos ergo imitáris? Quos æmuláris? Infidéles, qui spem non habent; quemádmodum & Paulus dixit: [Ut non contristémini sicut & cæteri, qui spem non habent.]

℟. *v.* Ego ad Dóminum aspíciam, expectábo Deum salvatórem meum: consúrgam, cùm sédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagéllat Dóminus omnem fílium quem récipit. * Iram Dómini. *Mich.* 7. *Heb.* 12.

Lectio vj. Hom. 41. *I. Cor,*

SI amícus tuus excéssit, opórtet, quoad fieri potest, te ei succúrrere; non lácrymis, sed précibus, sed eleemósynis, sed oblatiónibus. Non sunt enim hæc témerè excogitáta, neque frustra eórum, qui excessérunt, in divínis mystériis meminimus, & pro ipsis accédimus rogántes Agnum propósitum, qui mundi peccátum tulit; sed ut inde eis

áliqua sit consolátio. Nec abs re is qui adstat altári, dum veneránda peragúntur mystéria, clamat: Pro ómnibus qui in Christo dormiérunt, & iis qui ipsórum célebrant memóriam. Proptérea fidénter pro orbe terræ tunc rogámus, & eos cum martyribus nominámus, cum confessóribus, cum sacerdótibus. Etenim unum corpus omnes sumus, etiámsi sint membra membris splendidióra; & fieri potest, ut véniam eis omni ex parte conciliémus, & a précibus, & a donis quæ pro iis offerúntur, & ab iis qui cum ipsis nominántur. Cur ergo doles? Cur luges & lamentáris? Quando defúncto potest tanta conciliári vénia.

℟. vj. Clamávi ad te, Dómine, dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.* Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo. ℣. Jesu Fili David, miserére mei. * Educ. *Ps.* 141. *Marc.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Unam pétii.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea & salus mea: * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ: * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt & cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram; * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini,* & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo; * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: *& nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo & psalmum dicam Dómino.

Ant. Unam pétii a Dómino, hanc requíram; ut inhábitem in domo Dómini.

Ant. 4. f. Credo.

Divisio Psalmi 26.

EXáudi, Dómine, vocem meam qua clamávi ad te; * miserére mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum: Exquisívit te fácies mea; * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me, * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua, * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age, * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

Ant. 8. d. Sitívit.

Psalmus 41.

QUemádmodum desíderat cervus ad fontes aquárum, * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam & apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, & effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis & confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es, ánima mea? * & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis & Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, & fluctus tui * super me

fu-

transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam,* & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * & quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei.

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?

℣. Quare tristis es, ánima mea, & quare contúrbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Ps.* 41.

Pater noster. *secretò.*

De Epistola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio vij. Cap. 15.

SI Christus prædicátur quòd resurréxit a mórtuis, quómodo quidam dicunt in vobis? Quóniam resurréctio mortuórum non est. Si autem resurréctio mortuórum non est; neque Christus resurréxit. Si autem Christus non resurréxit, inánis est ergo prædicátio nostra, inánis est & fides vestra: invenímur autem & falsi testes Dei; quóniam testimónium díximus advérsus Deum, quòd suscitáverit Christum, quem non suscitávit, si mórtui non resúrgunt. Nam si mórtui non resúrgunt, neque Christus resurréxit. Quòd si Christus non resurréxit, vana est fides vestra: adhuc enim estis in peccátis vestris. Ergo & qui dormiérunt in Christo, periérunt. Si in hac vita tantùm in Christo sperántes sumus, miserabilióres sumus ómnibus homínibus. Nunc autem Christus resurréxit a mórtuis primítiæ dormiéntium: quóniam quidem per hóminem mors, & per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriúntur, ita & in Christo omnes vivificabúntur.

℟. vij. Scio quòd Redémptor meus vivit, &

in novissimo die de terra surrectúrus sum: * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Opórtet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. * Et in carne. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij.

SEd dicet áliquis: Quómodo resúrgunt mórtui? Qualíve córpore vénient? Insípiens, tu quod séminas non vivificátur, nisi prius moriátur. Et quod séminas, non corpus, quod futúrum est, séminas; sed nudum granum ut puta trítici aut alicújus cæterórum. Deus autem dat illi corpus sicut vult; & unicuíque séminum próprium corpus. Non omnis caro éadem caro: sed ália quidem hóminum, ália verò pécorum, ália vólucrum, ália autem píscium. Et córpora cœléstia, & córpora terréstria: sed ália quidem cœléstium glória, ália autem terréstrium: ália cláritas solis, ália cláritas lunæ, & ália cláritas stellárum; stella enim a stella differt in claritáte. Sic & resurréctio mortuórum. Seminátur in corruptióne, surget in incorruptióne: seminátur in ignobilitáte, surget in glória: seminátur in infirmitáte, surget in virtúte: seminátur corpus animále, surget corpus spiritále.

℟. viij. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt álii in vitam ætérnam, & álii in oppróbrium. ℣. Procédent qui bona fecérunt, in resurrectiónem vitæ: qui verò mala egérunt, in resurrectiónem judícii. * Evigilábunt. *Dan.* 12. *Joan.* 5.

Lectio ix.

ECce mystérium vobis dico: Omnes quidem resurgémus, sed non omnes immutábimur. In moménto, in ictu óculi, in novíssima tuba (canet enim tuba) & mórtui resúrgent incorrúpti: & nos immutábimur. Opórtet enim corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem. Cùm autem mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo, qui scriptus est: Absórpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? Ubi est, mors, stímulus tuus? Stímulus autem mortis peccátum est: virtus verò peccáti lex. Deo autem grátias, qui

dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum. Itaque, Fratres mei diléƈti, stábiles estóte & immóbiles: abundántes in ópere Dómini semper, sciéntes quòd labor vester non est inánis in Dómino.

℟. ix. Líbera me, Dómine, ab iis, qui odérunt me. Non absórbeat me profúndum; neque úrgeat super me púteus os suum. * Exáudi me, quóniam * Benígna est misericórdia tua: * Inténde ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére mei, Dómine, fili David: Dómine, ádjuva me. * Exáudi me. ℣. Dómine Deus, Rex sæculórum, solus pius es. * Benígna est. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo. * Inténde. Ps. 68. Matth. 15. Apoc. 15. Apoc. 5.

AD LAUDES.

Antiphona. I. toni g.

Secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

Ps. Miserére, pag. 173.

Ant. 8. G. Exáudi, Deus, oratiónem meam; ad te omnis caro véniet.

Ps. Te decet, pag. 112.

Ant. 4. E. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ps. Dómine, pag. 114.

Ant. 2. D. Edúcet me.

Cant. Michææ. Cap. 7.

Ego ad Dóminum aspíciam, * expectábo Deum salvatórem meum.

Audiet me Deus meus: * ne lǽtéris, inimíca mea, super me, quia cécidi.

Consúrgam cùm sédero in ténebris: * Dóminus lux mea est.

Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei, * donec causam meam júdicet, & fáciat judícium meum.

Edúcet me in lucem; * vidébo justítiam ejus.

Et aspíciet inimíca mea, & operiétur confusióne; * quæ dicit ad me: Ubi est Dóminus Deus tuus?

Oculi mei vidébunt in eam, * nunc erit in conculcatiónem ut lutum plateárum.

Quis Deus símilis tui? qui aufers iniquitátem, * & transis peccátum reliquiárum hæreditátis tuæ.

Non immíttet ultra furórem suum, * quia volens misericórdiam est.

Revertétur & miserébitur nostri; * depónet iniquitátes nostras, & projíciet in profúndum maris

ómnia peccáta nostra.

Ant. Edúcet me Dóminus in lucem, vidébo justítiam ejus.

Ant. 7. b. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ps. Laudáte, *pag.* 13.

Ad Benedíctus *Ant.* 1. a. Ego sum resurréctio & vita: qui credit in me, etiámsi mórtuus fúerit, vivet; & omnis qui vivit, & credit in me, non moriétur in ætérnum. *Joan.* 11.

Pater. *& cætera ut supra in Vesperis, excepto quod loco Psal.* Lauda, *dicitur Psal.* De profúndis.

IN ANNIVERSARIIS DEFUNCTORUM.

Omnia ut in Officio præcedenti, exceptis quæ sequuntur.

AD VIGILIAS.

In Anniversariis solemnibus, si fiant cum tribus Nocturnis, Lectiones dicentur ut infra.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 7.

Parce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? Aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, & súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi? nec dimíttis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quare posuísti me contrárium tibi? & factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam: & si mane me quæsíeris, non subsístam.

℟. j. Velóciter exáudi me, p. cxxiv.

Lectio ij.

Manus tuæ fecérunt me, & psalmavérunt me totum in circúitu: & sic repéntè præcípitas me? Meménto quæso, quòd sicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me? & sicut cáseum me coagulásti? Pelle & cárnibus vestísti me: óssibus & nervis compegísti me. Vitam & misericórdiam tribuísti mihi, & visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. ij. Peccávi valde, p. cxxiv.

Lectio iij. Cap. 13.

QUantas hábeo iniquitátes & peccáta? scelera mea & delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis? & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, & stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contra me amaritúdines, & consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, & observásti omnes sémitas meas, & vestígia pedum meórum considerásti: qui quasi putrédo consuméndus sum, & quasi vestiméntum, quod comédítur a tinea.

℟. *iij.* Non intres, *p.* cxxiv.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro Enchirídii sancti Augustíni Epíscopi.

Lectio iv. Cap. 109.

NEque negándum est defunctórum ánimas pietáte suórum viventium relevári, cùm pro illis sacrifícium Mediatóris offértur, vel eleemósynæ in Ecclésia fiunt. Sed eis hæc prosunt, qui cùm víverent, ut hæc sibi póstea possent prodésse, meruérunt. Est enim quidam vivéndi modus nec tam bonus, ut non requírat ista post mortem; nec tam malus, ut non ei prosint ista post mortem. Est verò talis in bono, ut ista non requírat: & est rursus talis in malo, ut nec his váleat, cùm ex hac vita transíerit, adjuvári. Quocírca hic omne méritum comparátur, quo possit post hanc vitam relevári quíspiam, vel graviári. Nemo autem se speret, quod hic negléxerit, cùm obíerit, apud Deum promereri.

℟. *iv.* Deus. *pag.* cxxvij.

Ex libro primo Officiórum S. Isidóri Hispalénsis Epíscopi.

Lectio. v. Cap. 18.

SAcrificium pro defunctórum fidélium réquie offérri, vel pro eis orári, quia per totum hoc orbem custóditur, crédimus quòd ab ipsis Apóstolis tráditum sit. Hoc enim ubique cathólica tenet Ecclésia: quæ nisi créderet fidélibus defúnctis dimítti peccáta, non pro eórum spirítibus vel eleemósynam fáceret, vel Deo sacrifícium offérret. Nam & cùm Dóminus dicit: Qui peccáverit in Spíritum sanctum, non remittétur ei, neque in hoc sæculo, neque in futúro, demónstrat quibúsdam illic dimitténda pec-

vata, & quodam purgatório igne purgánda.

℟. ℣. Ego ad Dóminum, *pag.* cxxvij.

Ex testaménto S. Ephrem Diáconi Edesséni.

Anno 310. *Lectio vj.*

Volo, fratres mei, commonefácere & adhortári vos, firmitérque constabilíre, ut post meum éxitum ac tránsitum assíduè memóriam mei in vestris précibus faciátis. Accédite ad me ígitur, fratres mei, & extendéntes compónite me; nam spíritus meus pénitùs defécit: & comitámini me in psalmis atque oratiónibus vestris; & assíduè pro mea pravitáte oblatiónes fácere dignémini: & quando diem trigésimum complévero, mei memóriam faciátis. Mórtui enim in precatiónibus atque oblatiónibus, commemoratiónis sanctórum vivéntium benefício afficiúntur.

℟. *vj.* Clamávi, *p.* cxxviij.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.

Lectio vij. Cap. 8.

Quòd si Spíritus ejus, qui suscitávit Jesum a mórtuis, hábitat in vobis; qui suscitávit Jesum Christum a mórtuis, vivificábit & mortália córpora vestra propter inhabitántem Spíritum in vobis. Ergo, fratres, debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim Spíritu Dei agúntur, ii sunt filii Dei.

℟. *vij.* Scio quòd, *p.* cxxx.

Lectio viij.

Non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat. Vanitáti enim creatúra subjécta est non volens, sed propter eum, qui subjécit eam in spe: quia & ipsa creatúra liberábitur a servitúte corruptiónis in libertátem glóriæ filiórum Dei. Scimus enim quòd omnis creatúra ingemíscit & párturit usque adhuc. Non solùm autem illa, sed & nos ipsi primítias spíritûs habéntes; & ipsi intra nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectántes, redemptiónem córporis nostri. Spe enim salvi facti sumus. Spes autem quæ vidétur, non est spes: nam quod

videt quis, quid sperat? si autem quod non vidémus sperámus, per patiéntiam expectámus.

℟. viij. Qui dórmiunt, pag. cxxxj.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio ix. Cap. 15.

OPórtet (Christum) regnáre, donec ponat (Pater) omnes inimícos sub pédibus ejus. Novíssima autem inimíca destruétur mors: Omnia enim subjécit sub pédibus ejus. Cùm autem dicat: Omnia subjécta sunt ei; sine dúbio præter eum, qui subjécit ei ómnia. Cùm autem subjécta fúerint illi ómnia, tunc & ipse Fílius subjéctus erit ei, qui subjécit sibi ómnia, ut sit Deus ómnia in ómnibus. Alióquin quid fácient qui baptizántur pro mórtuis, si omníno mórtui non resúrgunt? ut quid & baptizántur pro illis? ut quid & nos periclitámur omni hora? Quotídie mórior per vestram glóriam, fratres, quam hábeo in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. ix. Líbera, p. cxxxij.

In Anniversariis minus solémnibus, quæ sunt tantùm trium Lectionum, dicetur unicum Nocturnum, & sumentur Antiphonæ, Psalmi, Versus & Responsoria ex Officio præcedenti secundum Feriam.

FERIA II. ET V.

De Libro Job.

Lectio j. Cap. 14.

HOmo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos? & addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? Nonne tu, qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui prætiríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℟. j. Velóciter, p. cxxiv.

Ex Catechési sancti Cyrilli Jerosolimitáni Epíscopi.

Catech. 23. Mystag. 5. Edit. Bened. §. 9. & 10. Lectio ij.

PRo ómnibus, qui inter nos vitâ functi sunt, orámus: máximum hoc credéntes adjuméntum il-

animábus fore, pro qui-
s orátio defértur; dum
ócta & per quam tre-
enda coram jacet vícti-
a. Hujus rei fidem vo-
s ab exémplo fácere vo-
. Novi enim multos ita
cere: Quid juvat áni-
am ex hoc mundo in
eccátis seu sine peccátis
ecedéntem, si ejus in
ratióne méntio fiat? An
erò, si Rex quíspiam vi-
os a quibus offénsus fúe-
it, relegárit in exílium;
osteáque illi ad quos átti-
ent, corónam plecténtes
es eam Regi pro suis
oenâ ab ipso afféctis ob-
úlerint; nonne ipsis sup-
pliciórum relaxatiónem
gratificatúrus sit? Ad eún-
dem modum & nos pro
defúnctis, etiámsi pecca-
tóres sint, preces Deo
offeréntes non corónam
pléctimus; sed Christum
mactátum pro peccátis
nostris offérimus, clemén-
tem Deum cùm pro illis
tùm pro nobis demeréri
& propitiáre satagéntes.

℟. ij. Peccávi, *p.* cxxiv.

De Epístolâ prima beáti
Pauli Apóstoli ad
Corínthios.

Lectio iij Cap. 3.

FUndaméntum áliud nemo potest pónere, præter id quod pósitum est, quod est Christus Jesus. Si quis autem superædíficat super fundaméntum hoc, aurum, argéntum, lápides pretiósos, ligna, fenum, stípulam; uniuscujúsque opus maniféstum erit. Dies enim Dómini declarábit, quia in igne revelábitur; & uniuscujúsque opus quale sit, ignis probábit. Si cujus opus mánserit quod superædificávit, mercédem accípiet. Si cujus opus árserit, detriméntum patiétur: ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem.

℟. iij. Non intres, *p.* cxxiv.

FERIA III. ET VI.

De Libro secúndo Machabæórum.

Lectio j. Cap. 12.

VIr fortíssimus Judas hortabátur pópulum conserváre se sine peccáto, sub óculis vidéntes quæ facta sunt pro peccátis eórum, qui prostráti sunt. Et facta collatióne, duódecim míllia drachmas argénti misit Jerosólimam, offérri pro peccátis mortuórum sacrifícium, bene & religiósè de resurrectióne cógitans. Nisi enim eos, qui cecíderant, resurrectúros speráret, supérfluum viderétur & va-

num oráre pro mórtuis; & quia considerábat quód hi, qui cum pietáte dormitiónem accéperant, óptimam habérent repósitam grátiam. Sancta ergo, & salúbris est cogitátio pro defúnctis exoráre ut a peccátis solvántur.

℟. j. Deus, *pag.* cxxvij.

Ex Libro sancti Epiphánii Epíscopi de Hærésibus.

Lectio ij. Hæres. 75. *Sect.* 7. & 8.

QUod spectat ad ritum illum, quo mortuórum nómina pronuntiántur, quid eo esse potest utílius? Quid opportúnius, aut verò admiratióne dignius? Nempe ut qui adsunt, certíssimè sibi persuádeant mórtuos vívere, nec in níhilum redáctos esse; sed exístere adhuc, atque apud Dóminum vívere: tum ut religiosíssimum illud dogma prædicétur, quo qui pro frátribus precántur, bene de illis speráre constat quasi péregrè proféctis. Cæterum quæ pro mórtuis concipiúntur preces, iis útiles sunt, tamétsi non omnes culpas extínguant.... Nam & justórum páriter & peccatórum mentiónem fácimus: peccatórum quidem, ut iis a Dómino misericórdiam implorémus: justórum autem, ut Dóminum Jesum Christum singulári quodam honóre prosequéntes ab cæterórum hóminum órdine segregémus.... Necessáriò fácere illud Ecclésiam dico, quæ tráditum sibi ritum illum a majóribus accéperit.

℟. ij. Ego ad Dóminum, *pag.* cxxvij.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio iij. Cap. 5.

SCimus (Fratres) quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes.... Audémus autem, & bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore, & præséntes esse ad Dóminum. Et ídeo conténdimus, sive abséntes, sive præséntes, placére illi. Omnes enim nos manifestári opórtet ante tribúnal Christi, ut réferat unusquísque própria cór-

iris, prout gessit, sive bonum, sive malum.

℟. iij. Clamávi, *p.* cxxviij.

FERIA IV.

ET SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio j. Cap. 37.

FActa est super me manus Dómini, & edúxit me in spíritu Dómini; & dimísit me in médio campi, qui erat plenus óssibus; & circumdúxit me per ea in gyro. Erant autem multa valde super fáciem campi, siccáque vehementer. Et dixit ad me: Fili hóminis, putásne vivent ossa ista? Et dixi: Dómine Deus, tu nosti. Et dixit ad me: Vaticináre de óssibus istis, & dices eis: Ossa árida, audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus óssibus his: Ecce ego intromíttam in vos spíritum, & vivétis; & dabo super vos nervos, & succréscere fáciam super vos carnes, & superexténdam in vobis cutem, & dabo vobis spíritum, & vivétis, & sciétis quia ego Dóminus.

℟. j. Scio quòd, *p.* cxxx.

Ex libro quarto Dialogórum S. Gregórii Magni.

Lectio ij. Cap. 39.

DE quibúsdam lévibus culpis esse ante judícium purgatórius ignis credéndus est, pro eo quòd Véritas dicit: Si quis in Spíritum sanctum blasphémiam díxerit, neque in hoc sæculo remittétur ei, neque in futúro. In qua senténtia datur intélligi, quasdam culpas in hoc sæculo, quasdam in futúro posse laxári. Quod enim de uno negátur, cónsequens intelléctus patet, quia de quibúsdam concéditur. Sed tamen hoc de parvis minimísque peccátis fieri posse credéndum est. Quæ cuncta étiam post mortem gravant, si adhuc in hac vita pósitis mínimè fúerint relaxáta.

℟. iij. Qui dórmiunt, *pag.* cxxxj.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Thessalonicénses.

Lectio iij. Cap. 4.

NOlumus vos ignoráre, Fratres, de dormiéntibus, ut non contristémini sicut & cæteri, qui spem non habent. Si enim crédimus quòd Jesus mórtuus est & resurréxit: ita & Deus eos, qui dormiérunt per Jesum, addúcet cum eo. Hoc enim vobis dícimus in verbo Dómini, quia nos qui vívimus, qui resídui sumus in advéntum Dómini, non

præveniémus eos qui dormiérunt. Quóniam ipse Dóminus in jussu & in voce Archángeli, & in tuba Dei descéndet de cœlo : & mórtui, qui in Christo sunt, resúrgent primi. Deínde nos qui vívimus, qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviam Christo in áera ; & sic semper cum Dómino érimus. Itaque consolámini ínvicem in verbis istis.

℟. *iij*. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me. Non absórbeat me profúndum ; neque úrgeat super me púteus os suum. Exáudi me, quóniam benígna est misericórdia tua : * Inténde ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miserére mei, Dómine, fili David : Dómine, ádjuva me. * Inténde. *Ps*. 68. *Matth*. 15.

Ad Laudes ut supra, pag. cxxxij.

COMMENDATIONES DEFUNCTORUM.

Si pro plúribus fiant, Orationes in plurali.

Responsorium.

Domine Deus, audi nunc oratiónem mortuórum Israel, qui peccavérunt ante te. Noli meminísse iniquitátum patrum nostrórum, sed * Meménto manus tuæ, & nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, & redemísti nos Deo in sánguine tuo. * Meménto. *Baruch*. 3. *Apoc*. 5.

Absolutè fine Orémus.

Oratio.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui N. ut defúnctus (*vel* fámulæ tuæ N. ut defúncta) sæculo tibi vivat ; & quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge ; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Misericórdiam tuam, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro nostris rogáre peccátis nequáquam sufficimus. Tamen de tua confísi gratúita pietáte & ineffábili bonitáte, cleméntiam tuam depóscimus, ut ánimam * fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) N. ad te reverténtem cum benignitáte suscípias. Adsit ei Angelus testaménti tui Míchael, & per manus sanctórum Angelórum tuórum

Sanctos & Eléctos , in sinu Abrahæ , & Jacob Patriarum tuórum eam colre dignéris , quátenus áta de princípibus teárum & de locis pœim , nullis jam primænativitátis , vel ignoiæ , aut própriæ iniátis seu fragilitátis conlátur erróribus ; sed oscátur a Sanctis tuis , anctæ beatitúdinis ré perfruátur ; ut cùm gni judícii dies advéneinter Sanctos & Eléctuos* resuscitátus , (*vel* iscitáta) glóriâ maniæ contemplatiónis tuæ pétuò satiétur ; Per ristum Dóminum nosm. ℟. Amen.

Psalmus In éxitu Israel Ægypto , *pag.* 30. *in us fine*, Réquiem , &c. *postea dicitur.*

Ant. 2. D. Qui timent ominum , speravérunt Dómino , adjútor eón & protéctor eórum .

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus , qui humácórpori ánimam ad silitúdinem tuam inspirádignátus es ; dum , te jénte , pulvis in púlvem revértitur , tu imáginem tuam cum Sanctis & Eléctis tuis sédibus ætérnis præcípias sociári ; eámque ad te reverténtem de Ægypti pártibus blandè lenitérque suscípias , & Angelos tuos sanctos ei óbviam mittas. Viámque illi justítiæ demónstra , & portas glóriæ tuæ áperi. Repélle , quæsumus Dómine , ab ea omnes príncipes tenebrárum ; & agnósce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe , Dómine , creatúram tuam, non a diis aliénis creátam , sed a te solo Deo vivo & vero ; quia non est álius Deus præter te, Dómine ; & non est secúndum ópera tua. Lætífica , clementíssime Pater , ánimam ejus,& claríﬁca eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris , quæsumus , iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen te non negávit ; sed signo fidei insignita , te qui ómnia , & eam inter ómnia fecísti , fidéliter adorávit ; Qui vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

Psal. Diléxi , *pag.* 170. Crédidi , 126. Laudáte Dóminum, omnes gentes, 161. Confitémini, 15. *To-*

tus Psalmus, Beáti immaculáti, *in Horas Dominicæ distributus*, 16. *In fine ultimi Psalmi*, Réquiem, &c. *& postea dicitur.*

Ant. 8. G. Circumdedérunt me dolóres mortis, & perícula inférni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam.

Oratio.

DIri vúlneris novitáte percúlsi & quodámmodo córdibus sauciáti, misericórdiam tuam, mundi Redémptor, flebílibus vócibus implorámus; ut ánimam * fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) N. ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, reverténtem blandè lenitérque suscípias; & quas ex carnáli contagióne contráxit máculas, tu Deus inólita bonitáte cleménter déleas, piè indúlgeas, oblivióni in perpétuum tradas: atque hanc, laudem tibi cum cæteris redditúram, & ad corpus próprium quandóque reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster. *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem: ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Clamávi ad te, Dómine; dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

℣. Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo: ℟. Me expéctant justi, donec retríbuas mihi. *Ps.* 141.

℣. Custódi ánimam meam, & érue me: ℟. Non erubéscam, quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus Dómine, ánima * fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) N. vitámque ætérnam habére mereátur in cœlis; Per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem, præsta quæsumus, ut ánima * fámuli tui (*vel* fámulæ tuæ) N. terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

'SALMI PŒNITENTIALES.

Ant. Dómine.
Psalm. Dómine, ne in ıróre, *pag.* 64.
Glória Patri, *&* Sicut rat, &c. *dicuntur in fine ujusque Psalmi.*
Beáti quorum, 128.
Dómine, ne in furóre 1o árguas me, 150.
Miserére mei Deus, 173.
Dómine, exáudi oratióem meam, & clamor ıeus ad te véniat, 38.
De profúndis, 148.
Dómine, exáudi oratióem meam; áuribus, 114.
Ant. Dómine, memor sto mei, & ne vindíctam ımas de peccátis meis, eque reminiscáris delícta ıea, vel paréntum meóım. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eléison.
Christe, eléison.
.yrie, eléison.
.hriste, audi nos.
.hriste, exáudi nos.
ater de cœlis Deus, Miserére nobis.
ili Redémptor mundi Deus, miserére nobis.
píritus sancte Deus, miserére nobis.
ancta Trínitas unus Deus miserére nobis.

Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli & Archángeli, oràte pro nobis.
Omnes sancti beatórum spírituum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptísta, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, or.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thadæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelístæ, oráte.

Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Cypriáne, ora.
Sancte Laurénti, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancte Firmíne, ora.
Sancti Fabiáne & Sebastiáne, oráte.
Sancti Joannes & Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gerváси & Protási, oráte pro nobis.
Sancti Achi & Achéole, oráte pro nobis.
Sancte Quintíne, ora.
Sancte Honéste, ora.
Sancte Dionysi cum sóciis tuis, ora.
Sancte Mauríti cum sóciis tuis, ora.
Sancte Fusciáne cum sóciis tuis, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Firmíne, ora.
Sancte Honoráte, ora.
Sancte Salvi, ora.
Sancte Geofríde, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Lupe, ora.
Sancte Sulpíti, ora.
Omnes sancti Pontífices, oráte pro nobis.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Sancte Domíti, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora pro nobis.
Sancta Anna, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Margaréta, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Ulphia, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nob.
Propítius esto: Parce nobis, Dómine.
Propítius esto: Exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.

Ab

ira tua, libera.
ıbitánea & improvisa
ɔrte, líbera.
ınsídiis diáboli, líbera.
ira, & ódio, & omni
ıla voluntáte, líbera.
spíritu fornicatiónis,
era nos, Dómine.
úlgure & tempestáte,
ıera nos, Dómine.
morte perpétua, líb.
mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Advéntum tuum, líb.
Nativitátem tuam,
ɔera nos, Dómine.
baptísmum & sanctum jejúnium tuum, líb.
r crucem & passiónem
uam, líbera.
r mortem & sepultúram
ıam, líbera.
r sanctam Resurrectiónem tuam, líbera.
r admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
r Advéntum Spíritûs
ancti Paracléti, líbera.
die judícii, líbera.
eccatóres, Te rogámus,
ıudi nos.
t nobis parcas, te rog.
t nobis indúlgeas, te rog.
t ad veram pœniténtiam
nos perdúcere dignéris,
te rogámus, audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere & conserváre
dignéris, te rogámus.
Ut Domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus.
Ut Pastórem nostrum cum grege sibi commísso conserváre dignéris, te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris, te rog.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te.
Ut Régibus & Princípibus Christiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem & unitátem largíri dignéris, te.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, te rogámus.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas, te.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rog.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, & benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rog.
Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rog.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Fili Dei, te rogámus.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exáudi nos.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

DEus, in adjutórium meum inténde: * Dómine, ad adjuvándum me festína.

Confundántur & revereántur,. * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsum & erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, Euge.

Exúltent & lætentur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper: Magnificétur Dóminus; qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, & pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris. Glória.

℣. Dómine, non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro Summo Pontífice nostro N. ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui. *Ps.* 77.

℣. Pro Antistite nostro N. ℟ Dóminus consérvet eum, & vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro Rege nostro N. ℟. Dómine, salvum fac Regem; & exáudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Exáudi de cœlo Dómine, & dimítte peccáta servis tuis. 2. *Paral.* 6.

℣. Pro fidélibus defúnctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro frátribus nostris absentibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. *Ps.* 85.

℣. Pro infirmis, afflíctis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus

ribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Memor esto congre- ;atiónis tuæ, ℟. Quam ossedísti ab inítio. *Psalm.* 73.

℣. Dómine, exáudi ora- ónem meam. ℟. Et cla- nor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum Spíritu tuo.

Oratio.

DEus, cui próprium est miseréri semper & árcere, súscipe depreca- ónem nostram; ut nos, & omnes fámulos tuos, uos delictórum caténa onstríngit, miserátio tuæ ietátis cleménter absól- rat.

EXáudi, quæsumus Dómine, súpplicum reces, & confiténtium ibi parce peccátis: ut pá- iter nobis indulgéntiam ríbuas benígnus & pacem.

INeffábilem nobis, Dó- mine, misericórdiam uam cleménter osténde: t simul nos & a peccátis mnibus éxuas, & a pœ- is, quas pro his merémur, rípias.

DEus, qui culpâ of- fénderis, pœniténtiâ lacáris, preces pópuli tui upplicántis propítius rés- ice; & flagélla tuæ ira- úndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, avérte.

DEus ómnium fidé- lium Pastor & rec- tor, fámulum tuum N. quem Pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, pro- pítius réspice: da ei, quæ- súmus, verbo & exémplo quibus præest proficere; ut ad vitam, unà cum grege sibi crédito, per- véniat sempitérnam.

OMnípotens sempi- térne Deus, mise- rére fámulo tuo Pontífici nostro N. & dírige eum se- cúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ: ut te donánte, tibi plácita cú- piat, & tota virtúte per- ficiat.

QUæsumus, omnípo- tens Deus, ut fámu- lus tuus Rex noster N. qui tua miseratióne suscé- pit regni gubernácula, vir- tútum étiam ómnium per- cípiat increménta; quibus decénter ornátus, vitió- rum monstra devitáre, (hostes superáre); & ad te, qui via, véritas & vita es, gratiósus váleat pervénire.

DEus, a quo sancta desidéria, recta con- sília, & justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut & corda nostra

mandátis tuis dédita, & hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, & cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

FIdélium Deus ómnium Cónditor & Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tribue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

ACtiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio a te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

OMnipotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul & mortuórum, omniúmque miseréris, quos tuos fide & ópere futúros esse prænóscis; te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ ómnium delictórum suórum véniam consequántur; Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Exáudiat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.
℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.
℟. Amen.

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur quinque primi Psalmi sine Glória Patri, *sed in fine ultimi, dicitur* Réquiem ætérnam, &c.

Inchoantur absolutè sine Antiphona Psalmi, Ad Dóminum, cum tribulárer, clamávi, *pag.* 86. Levávi óculos meos, 86. Lætátus sum, 171. Ad te levávi, 127. Nisi quia Dóminus, 86.

In fine dicitur, Réquiem ætérnam dona eis, Dómine; & lux perpétua lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam, ℟. Et clamor meus ad véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

ABsólve, quæsumus Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, & ómnium fidélium defunctórum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter sanctos & electos tuos resuscitáti respírent; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur sequentes alii quinque Psalmi absolutè; & in fine cujuslibet dicitur Glória Patri.

Psalmi, Qui confidunt, *pag.* 87. In convertendo, 127. Nisi Dóminus, 87. Beáti omnes, 106. Sæpe expugnavérunt, 147.

Deinde dicitur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò.* ℣. Et ne nos indúcas, &c. *ut supra.*

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedísti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum; ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEus, cui próprium est miseréri semper & párcere, súscipe deprecatiónem nostram; ut nos & omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absolvat; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Similiter post hanc Orationem dicuntur sequentes quinque Psalmi, & in fine cujuslibet dicitur Glória Patri.

Psalmi, De profúndis, *pag.* 148. Dómine, non est exaltátum, 106. Meménto, Dómine, David, 127. Ecce quàm bonum, 171. Ecce nunc benedícite, 34.

Deindè dicitur flexis genibus.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.*

℣. Et ne nos, &c. *ut supra.*

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperántes in te. *Ps.* 16.

℣. Dómine, exáudi, &c.

℣. Dóminus vobíscum; &c.

Oratio.

PRætende, quæsumus, Dómine, fámulis & famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii; ut te toto corde perquírant, & quæ dignè póstulant, cónsequi mereántur; Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat, &c. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò Pater. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos a malo.

Oratio.

BEnedic, Dómine, dona ✝ tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit: Jube, Dómne, benedícere.

Benedict. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostri,

℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO post Prandium.

Qui benedixit Mensam, incipit ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat. *Postea dicit:*

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis; Qui vivis & regnas

in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus, Laudáte Dóminum, omnes gentes, *pag.* 161.

In fine, Glória Patri, &c. *Deinde*, Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dispérsit, dedit paupéribus: ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant mansuéti, & læténtur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedíctum, ℟. Ex hoc nunc & usque in sæculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Submissiori voce, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ante Cœnam.

BEenedícite. ℟. Dóminus. Edent páuperes & saturabúntur, & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: vivent corda eórum in sæculum sæculi. *Ps.* 21. Glória Patri, &c. Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò* Pater noster. *Clara voce*, Et ne nos indúcas, &c.

Oratio.

BEnedic, Dómine, dona † tua quæ de tua largitáte sumus sumptúri; Per Christum.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO post Cœnam.

Qui benedixit Mensam, dicit,

MEmóriam fecit mirabílium suórum, *& alii prosequuntur*, Miséricors & miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat. *Postea dicitur*.

BEnedíctus Deus in donis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit & regnat in sǽcula sæculórum.

℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus, Laudáte Dóminum, omnes gentes; *in fine*, Glória Patri, *& Reliqua, ut supra*, *pag.* clj.

IN JEJUNIIS

Ad refectionem fit Benedictio Mensæ, & Gratiarum Actio, ut notatum est pro Cœna.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat in singulari, si cum sociis, in plurali, ea quæ sequuntur.

Cant. Benedíctus. 14.

Ant. 5. C. In viam pacis & prosperitátis dírigat nos omnípotens & miséricors Dóminus: & Angelus Ráphael comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salúte & gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperántes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedíctus Dóminus die quotídie: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℟. Vias tuas, Dómine, demónstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinam dirigántur viæ nostræ ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in dirécta, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exáudi, &c.

Oratio.

DEus qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique Magis iter ad te stellâ duce pandísti, tríbue nobis, quæsumus, iter prósperũ tempúsque tranquíllum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quo pérgimus locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum pervenire felíciter valeámus.

DEus qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti, quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia & frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus, & demum incólumes ad própria redeámus.

ADésto quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris; & viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; & beáti Joánnis præcursóris hortaménta sectándo, ad eum quem prædíxit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM.

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilécta, *pag.* 122. Benedixísti, 113. Inclína, 174. Crédidi propter, 126. De profúndis, 148.

Ant. Dómine, memor esto mei; & ne vindíctam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie,

eléiſon. Pater noſter, &c. Et ne nos, &c.

℣. Ego dixi: Dómine, miſerére mei; ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úſquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89.

℣. Fiat miſericórdia tua Dómine, ſuper nos; ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Sacerdótes tui induántur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exúltent. *Pſalm.* 131.

℣. Ab occúltis meis munda me, (Dómine;) ℟. Et ab aliénis parce ſervo tuo. *Pſ.* 18.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Oratio.

AUres tuæ pietátis, mitíſſime Deus, inclína précibus noſtris, & grátiâ ſancti Spíritûs illúmina cor noſtrum; ut tuis Myſtériis dignè miniſtráre, teque ætérna charitáte diligere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis volúntas lóquitur, & quem nullum latet ſecrétum; puríſica per infuſiónem ſancti Spíritûs cogitatiónes cordis noſtri, ut te perféctè diligere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore ſerviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes noſtras, quæſumus Dómine, Paraclétus, qui a te procédit illúminet, & indúcat in omnem, ſicut tuus promiſit Filius, veritátem.

ADſit nobis, quæſumus Dómine, virtus Spíritûs ſancti, quæ & corda noſtra cleménter expúrget, & ab ómnibus tueátur advérſis.

DEus, qui corda fidélium ſancti Spíritûs illuſtratióne docuiſti; da nobis in eódem Spíritu recta ſápere, & de ejus ſemper conſolatióne gaudére.

COnſciéntias noſtras, quæſumus Dómine, viſitándo puríſica; ut véniens Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus parátam ſibi in nobis invéniat manſiónem; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus per ómnia ſæcula ſæculórum. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO post Missam.

Cant. Benedícite *p.* 12.

Psalmus, Laudáte Dóminum in Sanctis ejus 13.

Ant. Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino; laudáte & superexaltáte eum in sæcula. *Dan.* 3.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster.

℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

℣. Exultábunt Sancti in glória; ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. *Ps.* 149.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam: ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Oratio.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne períre patiáris quibus tanta remédia providísti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis efféctus.

ACtiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, & adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio & operátio a te semper incípiat, & per te cœpta finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus, ut qui Officium sacerdotále suscépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte & consciéntia bona famulári valeámus: & si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári, ut debémus; concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus & in spíritu humilitátis ac bonæ voluntátis propósito, tibi ferventiùs de cætero deservíre; Per Christum Dóminum. ℟. Amen.



INDEX PSALMORUM.

Psalmi		*Paginæ.*
119	AD Dominum, cùm tribularer,	86
27	Ad te Domine, clamabo,	7
24	Ad te, Domine levavi animam meam,	119
122	Ad te levavi oculos meos,	126
28	Afferte Domino, Fili Dei,	100
77	Attendite popule meus legem meam,	92
48	Audite hæc, omnes gentes,	102
118	BEati immaculati in via,	16
127	Beati omnes, qui timent Dominum,	106
31	Beati, quorum remissæ sunt iniquitates,	128
40	Beatus qui intelligit super egenum,	162
1	Beatus vir, qui non abiit in consilio,	3
111	Beatus vir, qui timet Dominum,	30
33	Benedicam Dominum in omni tempore,	99
103	Benedic, anima mea, Domino: Dñe Deus,	39
102	Benedic, anima mea, Domino; & omnia,	57
143	Benedictus Dominus Deus meus,	61
84	Benedixisti, Domine, terram tuam,	113
91	Bonum est confiteri Domino,	56
95	CAntate Dño canticum novũ: cantate,	54
149	Cantate Dño canticũ novũ laus ejus,	165
97	Cantate Domino canticum novum; quia,	116
18	Cœli enarrant gloriam Dei,	41
74	Confitebimur tibi, Deus,	105
110	Confitebor tibi Domine, . . . in concilio,	29
9	Confitebor tibi Domine, . . . narrabo,	78
137	Confitébor tibi, Dñe, . . . quoniam audisti,	59
104	Confitemini Domino, & invocate,	69
135	Confitemini Dño, quoniã . . . Confitemini,	42
106	Confitemini Domino, quoniam . . . Dicant,	74
117	Confitemini Dño, quoniã . . . Dicat nunc,	15
105	Confitemini Dño, quoniã . . Quis loquetur,	71
15	Conserva me, Domine quoniam speravi,	109
115	Credidi propter quod locutus sum,	126
4	Cùm invocarem, exaudivit me Deus,	33
129	DE profundis clamavi ad te Domine,	148
43	Deus, auribus nostris audivimus,	84

Psalmi.		Paginæ.
49	Deus deorum Dominus locutus est,	101
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo,	11
21	Deus, Deus meus, respice in me,	144
69	Deus, in adjutorium meum intende,	136
53	Deus, in nomine tuo salvum me fac,	81
71	Deus, judicium tuum regi da,	115
108	Deus, laudem meam ne tacueris,	166
66	Deus misereatur nostri, & benedicat nobis,	157
45	Deus noster refugium & virtus,	111
82	Deus, quis similis erit tibi?	169
59	Deus, repulisti nos, & destruxisti nos,	168
81	Deus stetit in synagoga deorum,	48
78	Deus, venerunt gentes in hæreditatem,	168
93	Deus ultionum Dominus,	83
114	Dilexi, quoniam exaudiet Dominus,	170
17	Diligam te, Domine, fortitudo mea,	5
38	Dixi: Custodiam vias meas,	129
109	Dixit Dominus Domino meo,	29
35	Dixit injustus ut delinquat in semetipso,	155
52	Dixit insipiens.... in iniquitatibus,	103
13	Dixit insipiens.... in studiis suis,	108
140	Domine, clamavi ad te, exaudi me,	172
7	Domine Deus meus, in te speravi,	65
87	Domine Deus salutis meæ,	164
8	Domine Dominus noster,	36
142	Domine, exaudi.... auribus,	114
101	Domine, exaudi.... & clamor meus,	38
20	Domine, in virtute tua lætabitur rex,	115
6	Domine, ne in furore tuo.... Miserere,	64
37	Domine, ne in furore tuo.... Quoniam,	150
130	Domine, non est exaltatum cor meum,	106
138	Domine, probasti me & cognovisti me,	59
3	Domine, quid multiplicati sunt,	4
14	Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo,	109
89	Domine, refugium factus es nobis,	48
23	Domini est terra, & plenitudo ejus,	153
26	Dominus illuminatio mea, & salus mea,	154
22	Dominus regit me, & nihil mihi deerit,	81
92	Dominus regnavit, decorem indutus est,	12
96	Dominus regnavit, exultet terra,	56

98 Dominus regnavit, irascantur populi, 162
133 ECce nunc benedicite Dominum, 34
132 Ecce quàm bonum & quàm jucundum, 171
58 Eripe me de inimicis meis, 132
139 Eripe me, Domine, ab homine malo, 148
44 Eructavit cor meum verbum bonum, 110
144 Exaltabo te, Deus meus Rex, 106
29 Exaltabo te, Domine, quoniam, 8
19 Exaudiat te Dominus in die tribulationis, 81
60 Exaudi, Deus, deprecationem meam, 120
63 Exaudi, Deus, orationem meam cum, 133
54 Exaudi, Deus, orationem meam, & ne, 131
16 Exaudi, Domine, justitiam meam, 152
39 Expectans, expectavi Dominum, 142
80 Exultate Deo adjutori nostro, 122
32 Exultate justi in Domino, 37
67 Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus, 95
86 FUndamenta ejus in montibus sanctis, 156
85 INclina, Domine, aurem tuam, 174
125 In convertendo Dominus captivitatem, 127
10 In Domino confido, 88
113 In exitu Israel de Ægypto, 30
70 In te, Domine, speravi..... & eripe me, 136
30 In te, Domine, speravi... in justitia tua, 146
65 Jubilate Deo omnis terra, psalmum, 9
99 Jubilate Deo omnis terra: servite Domino, 12
34 Judica, Domine, nocentes me, 140
42 Judica me, Deus, & discerne causam meam, 121
25 Judica me, Domine, quoniam ego, 142
121 LÆtatus sum in his quæ dicta sunt mihi, 171
145 Lauda anima mea Dominum, 139
147 Lauda Jerusalem Dominum, 97
148 Laudate Dominum de cœlis, 44
150 Laudate Dominum in sanctis ejus, 13
116 Laudate Dominum, omnes gentes, 161
146 Laudate Dominum, quoniam, 117
134 Laudate nomen Domini, 77
112 Laudate pueri Dominum, 30
120 Levavi oculos meos in montes, 86

Psalmi.		Paginæ.
47	MAgnus Dominus, & laudabilis nimis,	156
131	Memento, Domine, David,	127
56	Miserere mei, Deus, miserere mei,	82
55	Miserere mei, Deus, quoniam,	151
50	Miserere mei, Deus, secundum magnam,	173
100	Misericordiam & judicium,	169
88	Misericordias Domini,	123
126	NIsi Dominus ædificaverit domum,	87
123	Nisi quia Dominus erat in nobis,	86
36	Noli æmulari in malignantibus,	92
61	Nonne Deo subjecta erit anima mea,	68
75	Notus in Judæa Deus,	158
46	OMnes gentes, plaudite manibus,	155
107	PAratum cor meum, Deus,	163
72	QUàm bonus Israel Deus,	104
83	Quàm dilecta tabernacula tua,	122
2	Quare fremuerunt gentes,	3
41	Quemadmodum desiderat cervus,	120
124	Qui confidunt in Domino sicut mons Sion,	87
51	Quid gloriaris in malitia,	130
90	Qui habitat in adjutorio Altissimi,	32
79	Qui regis Israel, intende,	68
128	SÆpe expugnaverunt me a juventute,	147
68	Salvum me fac, Deus,	134
11	Salvum me fac, Domine, quoniam,	88
57	Si verè utique justitiam loquimini,	157
136	Super flumina Babylonis,	171
64	TE decet hymnus, Deus, in Sion,	112
94	VEnite, exultemus Domino,	2
5	Verba mea auribus percipe, Domine,	98
76	Voce mea ad Dñum...voce mea ad Deum,	112
141	Voce mea ad Dñum...voce mea ad Dñum,	149
12	Usquequo Domine oblivisceris me in finem,	89
73	Ut quid, Deus, repulisti in finem,	53

INDEX CANTICORUM.

AUdite, cœli, quæ loquor, 158
Audite, reges, 440
Benedicite, omnia opera Domini, Domino, 12
Benedictus Dominus Deus Israel, 14
Benedictus es, Domine Deus patrum nostrorum, 505
Cantemus Domino, gloriosè enim, 76
Cibabit illum Deus pane vitæ, xxxiij
Confitebor tibi, Domine, quoniam iratus es, 117
Confitebor tibi Domine rex, xij
Domine, audivi auditionem tuam, 138
Ecce vicit Leo de tribu Juda, 460
Ego ad Dominum aspiciam, cxxxij
Exue te, Jerusalem, stolâ luctûs, 491
Exultavit cor meum in Domino, 43
Gaudens gaudebo in Domino, lvj
Justorum animæ in manu Dei sunt, xix
Laudate Dominum Deum nostrum, xcij
Magnificat anima mea Dominum, 32
Noli timere, quia non confunderis, 450
Nunc dimittis servum tuum, Domine, 35
Omnes qui tenent legem, 97
Os suum aperuit sapientiæ, lxiij
Pars mea Dominus, dixit anima mea, xxxix
Quàm pulchri super montes, v
Qui timetis Dominum, credite illi, xlvij
Reddidit Deus justis mercedem, 571
Sacerdos magnus in ascensu altaris, xxvj

FINIS.

PRIVILEGE DU ROI.

LOUIS par la grace de Dieu, Roi de France & de Navarre : A nos amez & féaux Conseillers les Gens tenant nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de nôtre Hôtel, Grand Conseil, Prevôt de Paris, Baillifs, Senéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Justiciers qu'il appartiendra ; SALUT. Notre amé & féal Conseiller en nos Conseils le Sieur LOUIS-FRANÇOIS-GABRIEL D'ORLEANS DE LA MOTTE, Evêque d'Amiens, Nous aïant fait exposer qu'il auroit besoin de nos Lettres de Privilege pour l'impression des Usages de son Diocèse ; Et d'autant qu'il lui est important qu'ils ne puissent être imprimez par autres Libraires ou Imprimeurs que par celui qu'il voudra choisir ; Il Nous a supplié de lui accorder nos Lettres sur ce necessaires : A CES CAUSES, Voulant traiter favorablement ledit Sieur Evêque, & seconder ses pieuses intentions, Nous lui avons permis & permettons par ces Présentes, de faire imprimer par tel Imprimeur ou Libraire qu'il voudra choisir, tous les *Breviaires*, *Diurnaux*, *Missels*, *Rituels*, *Antiphoniers*, *Manuels*, *Graduels*, *Processionnaux*, *Epistoliers*, *Pseautiers*, *demi Pseautiers*, *Directoires*, *Heures*, *Catechismes*, *Ordonnances*, *Mandemens*, *Statuts Synodaux*, *Lettres Pastorales & Instructions* à l'usage de sondit Diocèse, en tel Volume, forme, marge, caractère, conjointement ou séparément, & autant de fois que bon lui semblera, & de les faire vendre & débiter par tout notre Royaume, pendant le tems de dix années consécutives, à compter du jour de la date des Présentes ; sans toutesfois qu'à l'occasion des Livres ci-dessus spécifiez, il puisse en être imprimez d'autres qui ne soient pas dudit Sieur Evêque. Faisons défenses à toutes personnes de quelque qualité & condition qu'elles soient d'en introduire d'impression étrangère dans aucun lieu de notre obéissance : Comme aussi à tous Imprimeurs, Libraires, & autres que celui que ledit Sieur Evêque aura choisi, d'imprimer ou faire imprimer, vendre, faire vendre, débiter, ni contrefaire lesdits Livres ci-dessus énoncés, en tout, ni en partie, ni d'en faire aucuns Extraits sous quelque prétexte que ce soit, d'augmentation, correction, changement de titre, même de traduction étrangère ou autrement, sans la permission expresse & par écrit dudit sieur Evêque, ou de ceux qui auront droit de lui, à peine de confiscation des Exemplaires contrefaits & de trois mille livres d'amende contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, l'autre tiers audit sieur Evêque, ou à celui qui aura droit de lui, & de tous dépens, dommages & intérêts ; à la charge que ces Présentes seront enregistrées tout au long sur le Registre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la datte d'icelles ; que l'impression de ces Livres

sera faite dans notre Royaume, & non ailleurs, en beau papier & beaux caractères, conformément aux Réglemens de la Librairie; qu'avant de les exposer en vente, les manuscrits ou imprimés qui auront servi de copie à l'impression desdits Livres seront remis ès mains de notre très-cher & féal Chevalier le sieur Daguesseau, Chancelier de France, Commandeur de nos Ordres; & qu'il en sera ensuite remis deux Exemplaires de chacun dans notre Bibliotheque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, & un dans celle de notredit très-cher & féal Chevalier, le sieur Daguesseau, Chancelier de France; le tout à peine de nullité des Présentes: Du contenu desquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit sieur Evêque & ses ayant causes, pleinement & paisiblement, sans souffrir qu'il leur soit fait aucun trouble ou empéchement. Voulons que la copie des Présentes qui sera imprimée tout au long au commencement ou à la fin desdits Livres, soit tenue pour dument signifiée, & qu'aux Copies Collationnées par l'un de nos amés & féaux Conseillers & Secrétaires, foi soit ajoûtée comme à l'Original. Commandons au premier notre Huissier ou Sergent, sur ce requis, de faire pour l'exécution d'icelles tous actes requis & nécessaires, sans demander autre permission, & nonobstant Clameur de Haro, Charte Normande & Lettres à ce contraire: Car tel est notre plaisir. Donne' à Paris le vingt-septième jour du mois de Février, l'an de grace mil sept cent quarante-cinq, & de notre Régne le trentième. Par le Roi en son Conseil.

Signé, SAINSON.

Regiſtré ſur le Regître XI. de la Chambre Royale & Syndicale des Imprimeurs & Libraires de Paris, No. 422. fol. 363. *conformément au Réglement de 1723. A Paris le 16. Mars mil sept cent quatrante-cinq.*

Signé, Vincent, Syndic.

Nous Evêque d'Amiens avons cédé le présent Privilége à la Veuve du sieur Charles Caron Imprimeur à Amiens, à l'effet d'imprimer le Bréviaire & Livres d'Eglise a l'usage de ce Diocèse. A Amiens ce 31. Juillet 1744.

† Louis François Gabriel, Ev. d'Amiens.

INTONATIONES,
MEDIATIONES ET TERMINATIONES PSALMORUM ET CANTICORUM,

Secundum octo Tonos, & varias uniuscujusque Toni species seu modos.

IN hocce Breviario cuilibet Antiphonæ præfigitur numerus & littera. Numerus Tonum designat, littera Toni speciem seu modum. Modi completi, id est, qui desinunt in legitimam Toni sui finalem, litteris majusculis notantur. Incompleti verò, id est, qui in chorda finali non desinunt, sed in sola Antiphona perfectè terminantur, minusculis litteris semper designantur.

¶ *Si autem aliquando reperiantur modi incompleti majusculis, aut completi minusculis litteris notati; id errori qui fortè irrepsit, tribuendum.*

In singulis Tonis tria sunt observanda: Intonatio, Mediatio & Terminatio.

Intonatio *in Psalmis adhibetur tantùm ad primum Versum; reliqui Versus a nota dominante in directum inchoantur. In Canticis verò* Benedictus *&* Magnificat *(quando pulsantur Organa,) Versus qui canuntur a Choro, eodem modo inchoantur quo primus.*

Mediatio *fit in omnibus Versibus Psalmorum & Canticorum eodem modo quo fit in primo Versu, nisi dictio sit Monosyllaba, vel Hebræa non declinata. Tunc enim fit ut notatur in Antiphonario.*

Terminatio *in omnibus Versibus tam Canticorum quam Psalmorum semper eadem est ac in primo Versu. Omnis Terminatio ideo per litteras alphabeticas designatur, quia hæ litteræ notis Cantûs respondent, ut sequens earum ordo indicat.*

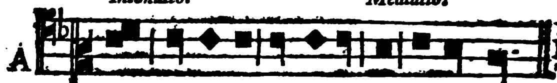
A	B	C	D	E	F	G
Mi	Fa	Sol	La	Si	Ut	Re
La	Si	Ut	Re	Mi	Fa	Sol

TONUS I.

Duæ claves, sic & duæ litteræ, significant Tonum duplici modo oculis subjici posse.

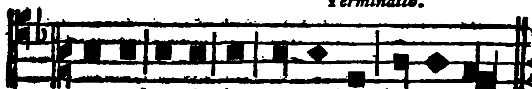
Intonatio. *Mediatio.*

A



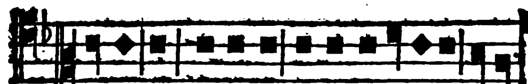
In e-xi-tu Is-ra-el de Æ-gyp-to,

Terminatio.

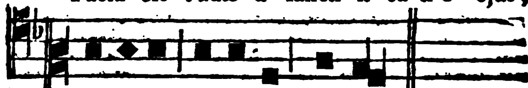


domus Ja-cob de po-pu-lo bar-ba-ro

Alter Chorus.



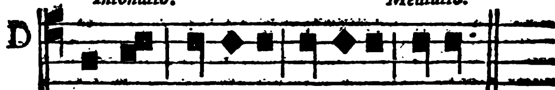
Facta est Judæ-a sancti-fi-ca-ti-o ejus,



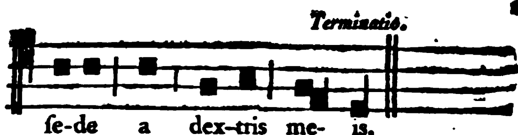
Is-ra-el po-testas e-jus.

Intonatio. *Mediatio.*

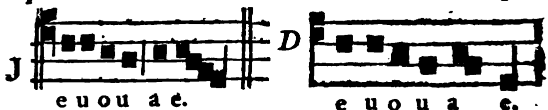
D

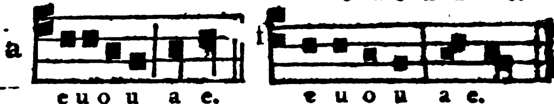


Di-xit Dominus Do-mino me-o,

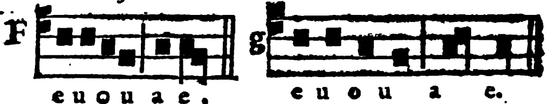


Sequens pariter definit in D. *majusc. sed cum ultimam syllabam reddat caudatam, caracterum defectu notatur per* J. *caudatum.*
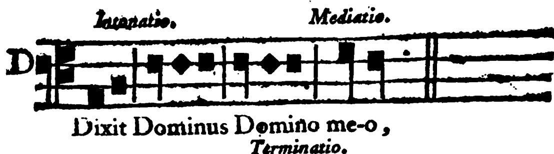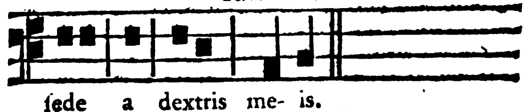




In Feriis sic terminatur.

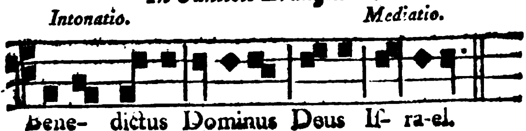


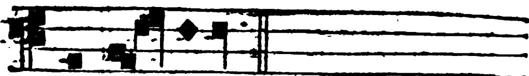
TONUS II.



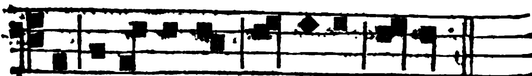


In Canticis Evangelicis.



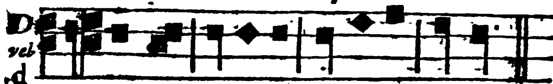


Ma- gni- fi- cat.

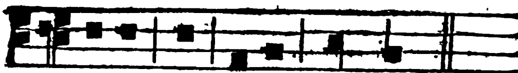


Et e-xul-ta- vit ſpi- ri- tus me- us.

D vel d



Di- xit Do-mi-nus Domi-no me- o,

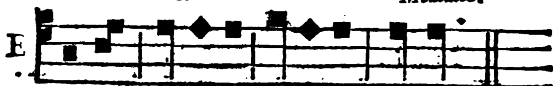


ſe- de a dex-tris me- is.

TONUS III.

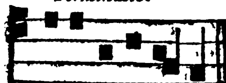
Intonatio. *Mediatio.*

E



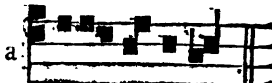
Di- xit Domi-nus Domino me- o.

Terminatio.



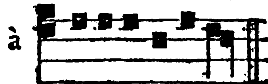
e u o u a e.

a



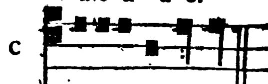
e u o u a e.

à



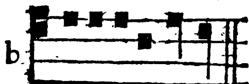
e u o u a e.

c



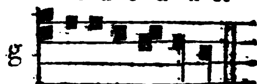
e u o u a e.

b



e u o u a e.

g



e u o u a e.

TONUS IV.

Intonatio. *Mediatio.*



Di-xit Dominus Domi- no me- o.

Terminatio. *In Feriis sic terminatur.*

euoua e.



euoua e.



euoua e.

Sequens modus licet incompletus, de more apud omnes recepto, per majusculam litteram designatur.



euoua e.



d vel a

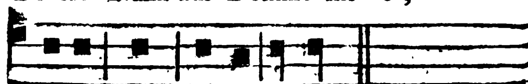
euoua e.



euoua e.



Di- xit Domi-nus Domino me- o,



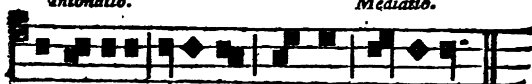
se-de a dex-tris me-is.

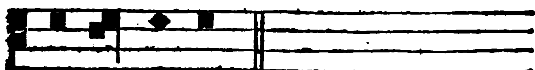


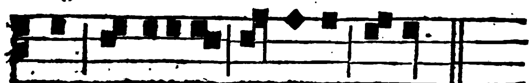
euoua e.

In Canticis Evangelicis.

Intonatio. *Mediatio.*

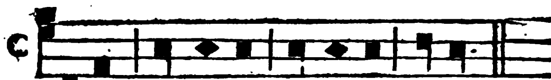




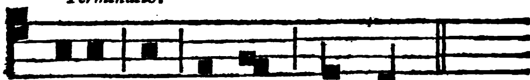


TONUS. V.

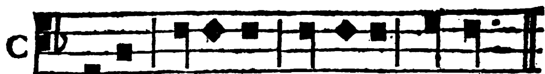
Intonatio. *Mediatio.*

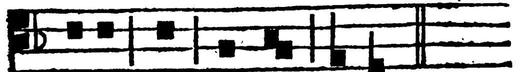


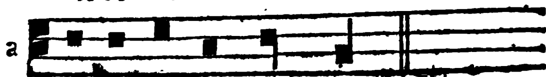
Terminatio.



Clavis ut plurimùm sic transponitur.

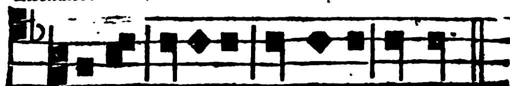






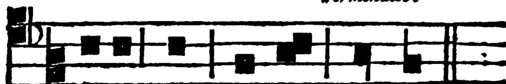
Intonatio. *Mediatio.*

F



Di-xit Dominus Do- mi-no me- o,

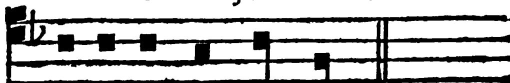
Terminatio.



ſe-de a dex-tris me- is.

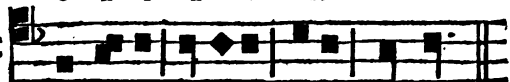
In Feriis ſic terminatur.

F

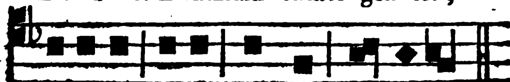


e u o u a e.

C

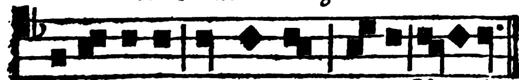


Lau- da- te Dominum omnes gen- tes,



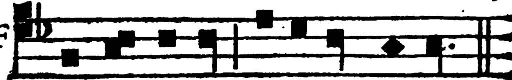
lau-da-te e-um om- nes po- pu-li.

In Canticis Evangelicis.

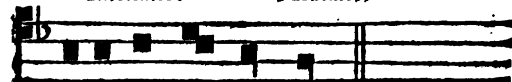


Be- ne-dictus Do- mi- nus De-us Iſ- ra-el;

F

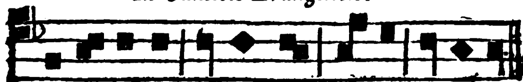


Intonatio. *Mediatio.*



e u o u a e.

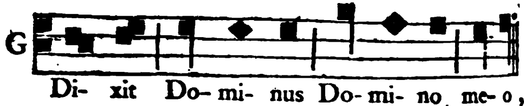
In Canticis Evangelicis.



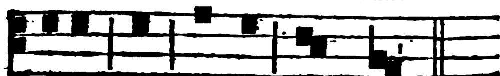
Be-ne- dictus Do-mi- nus De- us Iſ- ra- el;

TONUS VII.

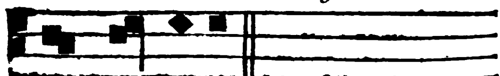
Intonatio. *Mediatio.*

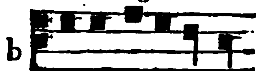


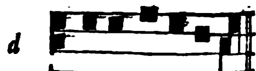
Terminatio.

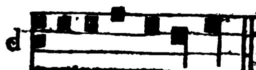


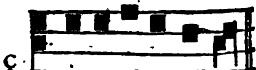
In Canticis Evangelicis.

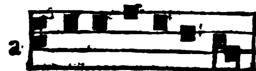


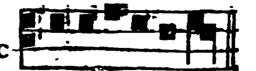






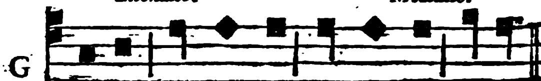




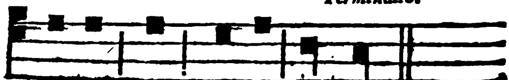


TONUS VIII.

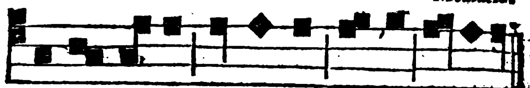
Intonatio. *Mediatio.*



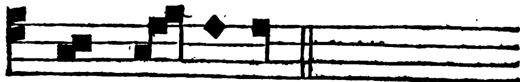
Terminatio.



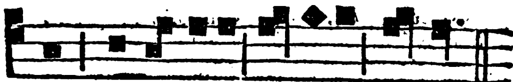
Intonatio. Mediatio.



Be-ne- dic- tus Do-mi- nus De- us. If- ra- el.

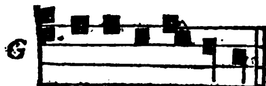


Ma- gni- fi- cat.



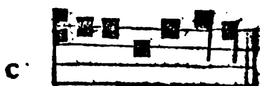
Et e- xul- ta-vit fpi- ri- tus me- us.

G



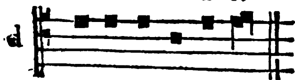
e u o u a e.

c



e u o u a e.

d



e u o u a e.



E R R A T A.

P*aginâ* 52. *columnâ* 2. *lineâ* 2. *lege* regnat.
Pag. 91. *col.* 1. *lin.* 39. *lege* ſapiéntiam, * &c.
Pag. 143. *col.* 2. *lin.* 28. *lege* eſt.
Pag. 177. *lin.* 4. lege *in Proprio SS.*
Pag. ·96. *col.* 1. *lin.* 15. facti.
Pag. 424. *col.* 1. *lin.* 34. *lege* forti.
Pag. 4·7. *col.* 1. *lin.* 24. *lege* Jeſſæo.
Pag. [illegible]. *col.* 1. *lin.* 15. *lege* gentis.
Pag. 5[illegible]. *col.* 1. *lin.* 16. *lege* convolávit: quem.
Pag. 626. *col.* 2. *lin.* 22. *lege* ferat.
Pag. xv. *col.* 2. *lin.* 27. *lege* fudit.
Pag. xxxiv. *col.* 1. *lin.* 26. *lege* tua.
Pag. xliij. *col.* 2. *lin.* 34. *lege* meum.
Pag. cxxxij. *col.* 2. *lin.* 3. *adde: cum ſua diviſione.*
Pag. cliv. *col.* 2. *lin.* 13. *lege* qui a.
Pag. cxlij. *col.* 1. *lin.* 34. *adde:* Qui vivis & regna
Deus. ℟. Amen.

